

Sy-li spěwał,
Plnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócny
Naposj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Prez spar měrny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědny dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wtopočń ty.

Z njebjes ma
Njeh ćí křma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F

Sserbske njedźelske łopjeno.

Wubawa ho fólku hrowu w Smolerje; knihičisćejeru w Budyšinje a je tam ja šhwórtlětu přichěpřatu 40 wj. dostać

Šwjezožen 3 kralow.

Jan. 12, 20 21.

Šwjezožen třoch kralow je našo lětny wulki mišioniski hwičđenj. Štoro kóže lěto ho w herbstim kraju w tutej abo tamnej woňabže lubošny mišioniski hwičđenj hwičjeći. Předať j zůsby ho jatwola, so by přiched woňadu hwičđenje wotpožojil wo nish pohanow a hwičatej přichisćuňosjeji mišionistwa. Zyrkej ho wučiť. Wěrný ho wletu. Čěhne wrota ho stejaja. Wlele nutrowch kemscherjow ho šhromadži. Zyrkowništ hhor je ho wo- hěbje na rjany mišioniski spěw pschisłowaf a natwari woňadu. Tež j dalota posłucharjo pschisłowataju. Štyt nočnyj mjes Šserbanu rad posłuchac, hdyž ho hwičđenje wotpožojil wo naj- wobschich bēdach a dohycacj nušionistwa? Wohate dary ho škadnja. Na rajskich mišionistich hwičđenjach hny kolekty měli, kiž na 1000 hrowow wunjechēu.

Šwjezožen třoch kralow je tež mišioniski hwičđenj ale niž ja ni abo tamni woňadu, ale ja wěchtke woňadu, sa žyln jaskfu krajnu žykeť. Hdyžkulž ewangelska žykeť stej j předať woňabže Bože hłowa pschisłowjeda, na tutym dnu ma k woňabže rěčecj wo hwičatej mišionistkej pschislawi, wo nish pohanow a žadanju wo šhwisťu a wo bohajm žobnowanju mišionisteho džěla.

Na třoch kralow budy přēdowanje w kóždej ewangelskej žyrdwi mišionistke přēdowanje. Mišionistke šhērłuske maja ho ipěwacj. Mišionistka lubošej ma ho pschisporjecj. Št temu budy nam witary našej tekst! Šwujate mišionistwo, šhto hje? Pohanjam hje Žesufa pschislawej!

Wážny hwičatej hwičđenj wo Jerusalenje hwičjeći. Tež j dalota hu kemšerjo k Božim hřizbam pschislawi, ale niž, so

bychu stary, lubu domisnu šašo ras wohladali, niž, so bychu rjany spěwy hřihcheli, niž, so bychu někotroho šnateho pschězela je šaidženych čašow šašo wotrowili. Ně, wážnišće žadanje maju we wutrobje: „Někotři Gričhojo pak bēchu mjes tami, kiž horje pschislawi bēchu na rěčny čaš ho modlicj. Čaji pschis- lawicu k Filippej a ho wraichachu jeho a džachu: Šnježe, nu džykeť radži Žesufa wohladacj!“ To bē tebdy žadanje wbohich pohanow a židow a je to hřičče džesufa. Hdyž gričhija pohanja džē wote dnja k woltarjam hwojich hwičecajow pschisłowafše a jim rōže a twētki ja wopor jezeleske, hdyž šhutny Romjan jachłowaf a jachych pschisłowaf woprowafše, hdyž wobohi Šindu nětko hřičče, j domu wštwislawi, křuch džesufa, kiž na pucju namafa, k rjemješkniškej donješe, so by jemu pschisłowa wuřesaf a potom to nowe hwičecajto k měšnikkej nješe, so by j hwičecaj a wječor je hwojimi hwojibnyimi pschēd nim ho modli, hdyž nětkole hřičče pohaniške woltarje hwoje pšomjenja k wuřesalam horje ježelu, to wšcho hu šlawne a mógne hwičđenja wo wulke, krahnej wēnosjeji našeho teksta: Pohanjto hžedža rady Žesufa wihžecj, a niž jenož wihžecj, ale tež pšnacj a jeho hwičate hřowow hřišchēz a ja Žesufom hie.

Tež našohi herbsty wotzōjo bēchu něhdy pohanjto pschēd 1000 lětami. Tež woni hu hwojimi morowym hwičecajam wopory pschislawi. Šdy by rjana hora Čornoboh je hwojimi šarbnji škafami a šhwnjazyimi škhami rěčecj mohla, šchōž, so wihžafa a nashonifa, wlele by nam wotjedacj mohla je šaidženych ča- šow! Tu budy wopory, tež krawone wopory, hwičecane mor- wym pschisłowaf. Tu šhromadžowachu ho našohi herbsty wōt- zōjo, so bēchu wot hwojich měšnikow pschi woporach hēbi dali pschisłowaf wotkřecj a wēšchēcj. Š horzej lubošej woňachu na

Nowe lito.

Nětt stare lito jandže,
Eso nowe japočnje,
S tym žadanje nje pščeńdže:
Njech Ješuž wodži nje!
Ja ho jom' dżakuju,
So je nje hačž hem wodźit
A t pomozh mi kłodźit
We mojim žiwjenju.

O Jesu, moja radość,
Mój beate a pščeńcelo,
Ty mojej' duišje žadość,
Mój śchit a rěčniko,
Eže prosihu i wutrobu,
Ja žadanje mam w hebi,
So žiwu byt ja tebi
Tež junu w wumrjećju.

Měh křut nětt wofsamnyti
To stare lito saš',
W nim wischel'ke wužiwalit —
We nowym swarnuj naš!
Ty dżył tež dale kam
Naš i twojej hnadu wodźić,
Twoj' hłowo do naš płodźić,
Eđerž hramentaj nam!

Nam w nowym lěče swarnuj
Tych hwrěnych p'edarcjoŭ,
Jim twoje hłowo jónuj,
Křiz hja do dušchow!
Tež dobre šhule nam
Wobradž a swarnuj wyšchność!
Wotkwoćeć nusu, tšychność,
Etaj nješt chorosćam!

Daj, Križe, jónowanje
Na starichid, na džećji!
Daj twoje swarnowanje
A šđerž jich i lubośći!
Kaž Wotćež luboŭny
Ełgřt naš tež wobarnowacž,
Pšched njebošom naš sřbowacž,
Pšched czašom drohoty!

Twoj jandžel njech naš wodži,
Naš swarnuj pšched czerwon,
Njech stajnje i nami kłodži!
Nam swarnuj pola, dom!
Naš wšchědny křib nam daj,
Křiz pšcheg' křut i dżalom brati,
A strowi wužiwalit;
Pšched mohujom sařhowaj!

Daj pščeńcelow nam hwrěnych!
Epožęž měr a jednota!
Ećjřit nje-pščeńcelow měrnych!
Wšmi iwadu wofidm!
Budž śchit wšchěch wudowotw!
Ełgřt křudym pomoz šděljeć,

Na hwrětach ho křilicę:
Wšchat by Wotž Dobrotom!

Daj strowość, jónowanje,
We nuyh pomoz, troszt
A hnadu podawanje,
Dha mamy t tebi lóšcht;
Eže křnjerež naš wotwodacž,
A pšches nju mamy podnyć,
Dha, Jesu, pomahaj stajnež,
Naš w utojbu sařhowacž!

Głobdla ho taf malo modli a we Bibliji ćita?

Na tutym hřeću je tež nje-rědownośeć a strach wjele wina. Pšchetož ludžo praja: „Ach, to pische wjele spěwanje (modlenje) a ćitanje w bibliji i zyla strowe njeje, to ćlowjeł napořledtu we hłowje zyle wofslabnje. A sečěhwk teho je, so ho napořledtu i zyla wjažh njemodla, w bibliji njećitaju abo kemschi nje-pšchitidu. Tu wšchat je jene nje-rólumjenje. Pšchetož, so dyrbi ćlowjeł ho taf wjele modlicę a w bibliji ćitacę, so bęch jeho ćzwyw (nerw) křhorite, to wšchat Wotž i zyla nochęe; pšchetož pišane sieji: „Sladaj ho, mój hynu, pšched druhimi wjaž; pšchetož wjele křitowu pihać, nima žaneho kóna, a wjele p'edowanjoŭ wumuczi ćjęk.“ (Před. Sal. 12, 12.) A křhřtustę praji: „A hdyž ho wy modlicę, dha njebórtataje wjele jato pohanjó, pšchetož woni hebi wšhla, so budž wuřlyšcht, hdyž wjele hłowom ćjinaj.“ (Mat. 6, 7.) Na pšchitad: Eđh by jedyn křort dżył ho zlyh dęń modlicę abo w bibliji ćitacę, abo jedyn dęłacęć, wjećorž ip'rožny, by dżył kóždy dęń wjećorž hoć do poknozy w bibliji ćitacę, to potom sa ćzwyw njeby strowe było. Tu rěka: w kóždej wědy mēru dęřećež.

Eđyž ađeny strowi a hřliti być, žada hebi naše ćjękó kóždy dęń strowu ćjęknu jěđ. Runje taf, jeli dyrbi našy duch, našeja duřha, strowa wostacę, hebi žada kóždy dęń strowu d'chownu jěđ, a to je modlitwa, p'edowanje, Woje hłowu a Woje wotkasanje. Eđyž pak ćlowjeł ho wjažh njemodli, wjažh w bibliji njećita a wjažh do zyrkaje nje-pšchitidže, dyrbi tón duch, ta duřha, i hłowom a i laćnośeću jatwlicę, a tajki ćlowjeł je napořledtu zyle bjeabóžny. Tón prawy puć sa ćlowojeta je nětko tón, so wón kóždy dęń tji kwoć ho modli, tež bítowne pacęřje njeabudže, kóždy wjećorž jedyn abo někotre stawy i biblije wuećita, je-li móžno, kóždu njeđzelu kemschi dęe, a kóžde lito něšto rajow t spowićeđi a t Woćenu bítu. Wo tutym wafchnju žiwu być, to ho potom ućitón bojeć njetrjeba, to budže to jeho ćzwanam abo nerman śchědne, runje nawoopat, to ćjini ćzwyw strowe a hřlne.

Wišmarc je tym hwojim kóždy dęń wjećoržnu nutrońeć dęřećat, i biblije ćitaj, a je tajke strowe a hřlne ćzwyw mēł, kaž i rědka jedyn druhi na hwrěče. H. H.

* S tutym pod H. H. pofraczujemy i jenym hłowom, kotrež, i rta a i p'jera ratařkeho dęłacęřja pšchitahdęje, ho nam runje nětkole pšchi ipocęttu noneho zyrkowneho a noweho hwrěneho lita trěbne być ša. Račh křbřki lud t'rořumi tajtu rěč jereho i tšy hwojich. A našy czaš trjeba tajki lěkařki pokřw, pšchetož ša ho nam hřitro hworowaty być na ćjęk. A duřhi. A to lěkařitw, tu poflicęne, pomha křortu i wustrowjenju a strowhę śchitaj pšched sřhorjenjom, wěće pšched sřhoshnu a křitowść, haj hamo pšched křnjereću, teć czařnej a wěćnej. rjenjom duřhe a duřha, na dwělowanje a sadwělowanje, na hynu a křitowść, haj hamo pšched křnjereću, teć czařnej a wěćnej.

Racznoscj do duchownym žiwjenju.

Št ó š: Jezus, moja nadžija.
Tu njej' nasče wostaje,
Žiwjenje šo rucze minje.
Do čmy šwětko šapadnje,
Ščtó džen jednu pšhidacj móže?
Ščtóz wot semje do semje,
Ščtóz wor procha f procej dže.

Dyrbi storičej wutroba,
Potepiej šo w srudnej mýchli?
Ranihdy! Šlaj, njebo ma
Město, kiž šo krahnje bšyščej.
Ratwaril Bóh knjes je to,
Widječej dacz tam budže šo.

Wrota f městu Božennu
Mi tež wotewriene steja.
Wumyte je šwjatej křwju,
Džejši Bože wšch nult dšejš,
W jehucječowach křiwach hny
Wěriti nětt bjes wim.

Zo bych ducha wosij mět,
Jeho šubšo, we nim radosč,
W jeho hradže wost f ležet,
Wšody nješt — je dusče žadosč;
Jenož čji do ušebja dn,
Kiž šu w duchu žiwi nu!

Ščtóz we šwědže njaraje,
Wotkřij plonjenjowne wócsko!
Zo mohš knježe, šwasticj čje,
Dša nje roshwěčj tvojš šwětko.
W templu w šwjatej rjanosčej
Ščtuzičej čhu čji bšepochi.

Moja dušča lačna je
Po tej čšitci pobodnosčej
Bože! Jesu, jednocj mje,
Š tobu šwajal we lubosčej,
Wutrobu šejš f šchpšhelej,
Šranjto tvojš we nim štej.

Jesu mój, bšyščej ty šo mi
Ščajnje jahnje w čšennym dole,
W ščžiju, nuyš, šradobje
Podam wšcho do tvojš' wole.
We wěrcje šo džeržu čje,
Tvoja ruka njepuščej mje.

Rucj a wodžej f šbžnosčej
Ššy mi ty a tvojš šlowo.
Ršhšbeje šwjatj, njebšejš,
Dušču hšodnu napšoj f notwa;
Ššlowo tvojš šubšo je,
Wšchomšž do wěčnosčej!

Moja dušča lačna je
Po tej čšeršwej žiwej, wodžej,
Teje rad šo naprije,
Wulki, krahnj dar je Bože!

Tule wodu Jezus da
Š tamnoh' žorča žiwjenja!

Tvoje! hradj bohastivo
Wščajnych wšchch wobšbožuje.
Šhžj mam tebe, wješt lu šo,
Dušča šo wšča šbžna čhuje.
Wutroba mi praji to:
Jezus Ršyštus je mi wšcho!

Wostat pšči mui, Jezus,
Šdžerj mje tvoja šylna ruka.
Čhje mje wšchicj tudy wšcho,
Čšetnecj čhu do tvojš' boša.
Tebi šo wšchón poruču,
Š tobu pšidnu f žiwjenju!

Ššmy-ki džejši, herbojo,
Bože hmy a Ršyštšwori.
Š tebe, ty našč škarjo,
Wědni, šwari, hu šašo štrwri.
Knježe, f šo m u pšidžennu?
Š tebi, ty nam šwětko šu!

W.

Zyrkej a stat.

Šhžj wopominuši, kak pšched šetom wo tutej a we tutej
wězy to rěčajše, a šak to něšole rěč, špšnaješ, šo je šo tež
tuta wěž, šhžj woschčej prajec, kaž w polšijštin, na prawuju
wobrocžila, tola f pravemu pšchewobrocžila. Šchdy rěčjachu
ministrowo a drušy wštre a nastrožaje šłona. W tutych dnjach
je šakš minister šłona rěčal, kotrež hu we wězy zyrkwoje kaž
we wězy šchule; šak wo něšto hinašče, hač je pšched šetom
wukšhychadny, a tež šak wo něšto hinašče, hač drube, kotrež
f druhich štron naščewo luda šhšchimu, woschčje tež f Šwječans-
ššich štron. A w tym, šo tón wor ministra šašššnjeny hšž
wšchudžom tam wotšloša njeanamata, leži šhutin napominanje
ša wšchch, kiž zyrkej, šhšchšjanšku šchulu, kiž šwjuju wěcu
šubša, šo njeumštanu a nješštanu w šedžššwosčej, štražowanju
a tež wujowanju. Šdy nječu wot šannych radikalnych štron
tutón štrach hwošt, bšchny f dobrej nadžiju do pšchudnošeho
šeta krocžicj móšli. Dšenje štata a zyrkwoje tež wono hšchče
nješchewjedže; hač do jutrow 1921 pšchewojnje štat tež wšch
dotašne pšenješnje wščenjena ša zyrkej, a potom dyrbi to, kaž
minister praji, šak bšej, šo štat zyrkwoi wurunanštu rentu pšacj,
donyž jej žylu šumu wuplaccjčej njemže. — Uzj njeumštanu
nješššani a bšes džaka je štareho šeta a f džakowanjom a f mo-
dšerjom a f dobwopščenjom ša šameho šebje, ša šwjušch, ša
šwbi šud a jeho wěčne a wěšne šbože!

Š blisša a f dalosa.

W Šipštu šu šo w štacym ščje ša tutón šemester šapššali
na uniwěrščje 5507 šubentow a 418 šudentow, nimo teho 815
mužššch a 204 žonššch „šhšchšerjow“. Wobščwotow je ščj
373 a tež jena šudentka wobššwosčšwa. Wšes tutny 373 štaj,
ščtóz wěny, jenož dwaj Ššeršaj, stud. theol. Renz f Wud-
ščina a stud. theol. Warts f Ršehwacžila.

Šamolwity redaktor: šaral Šhrgačej w Moščajšch.
Čšičščej a nakšnik: W. Ššmolek f Wudšchšine.

Bom haj Bóh!

Sy-li spěwat,
Pilnje džělat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosi
Zradny je.

Za staw sprócný
Napój mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Prez spar měrný
Čerstwowosć da.

Njeh ty spěwaj,
Swěrnje džětaš
Wšědny dny;
Džěń pak swjaty,
Dusi daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes ma
Njeh čí křma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wakřeš č! F.

Šsersbske njeđzělske łopjeno.

Wubawa šo łóđu hobotu w Šsmolerje; łubickejšćezerni w Wudpědńe a je tam jo šchwórtkětnu pšćedpřatnu 40 pj. dołtač

1. njeđzěla wo tšoch fratlach.

1. Wóji. 28, 10-12.

Wóž Jakub bě na čěłanju. Šchó to je pola naš předy šchó wjeđzał wo čěłanju? Haj, š žuljch dołotšch krajow bęchu drje nam pšćati, šo hu tam łubžo w polnym mćerje žiwi býł, šo hu potom njenabžujaj šo njeřšćezěłšo na nič walili, šo hu hebi to najnuwšnje nadržali a se wšy hnali a šo łědna woflabali, dołež njeřšćezěłšo ša nini čěřjachu. Ale my hebi myřłachmy, šo tajše něšchó we naščim kraju jenje móžno njeubžje. A tola hu pšći šo-čjatu wójni tež w naščim kraju łubžo š domijnu pšćeh njeřšćezěłom čěładž dyrbjełi. Tych je tež wo tyřžazach, kotřiž běchu něhdy wučajnyšli, hebi w žuljch krajach, tam šwoje šboje wujajo, dom šaložili a kotřiž běchu we wójnškim čjahu wot tam wupotalani. A něštrýžkuli jatu wójak je wjazaj hač juntróčš spřatš, šwojim čwilkowarjam wučětnęč a jemu je šo to radžiko, šo je něko šašo domach. Šchó pak na naš čžata w tutym tak nješwěstym čžahu a hač žnano tež my njeubžjemo šrudny řhěb žubý jěč dyrbječ, nježó njewě. Tola, jeno šo šo pšćeho a wučubžje ł Bóhu džeržimy, dha tež na čěłanju wopuřčženi njeubžjemo. To wofšwědčjani nam našč džęřšniřch řeřš.

Jakub na čěłanju.

1. Jeho wulla nufa.

2. Jeho jemu špwožena rjana`pomoz.

1. Jeho wulla nufa. Wóž Jakub bě wo domje šwojeho nana řaaka w Berřabje býłš. Berřabe pał

leži čjěže w polońičej Pałestiny. Do Herana, do Mešopotamiřeje, ł pšćezěłštwu šwojeje mačerje pučwowajše. Pšći tym dyrbješe pšćes žyłu Pałestinu, tutón rjany, plódný kraj, w kotrymž měš a moło bęžješe. Něchóž-łuli pšćes šwój wóžny kraj pučwuje. Wón řupa na jeho řěpojte hory a fročji pšćes jeho plódně doły a plódninu. To pučowanje je jemu wulle wježełe a wón potom wjele wo nim powěđazj wě. Ale Jakub njebě žabyn wje-řeły pučwowat. Wón njeje wjele tyř rjanyčš šanaańřchš horow a tyř plódných řigowow a wofšowowow řebžub měł. Wón džě bě čěłanj. Pšći tym běše řubny. Wšbu nječębnješe wo šwojim pučju, řaž něšchó łět předy Abrahamowu wotročł Čłeřar, š wullim pšćewodom; wón wřchal, řaž šo pořłišchš wullna, něžó njeměješe, hač šwój řij, na kotryž šo řeperalče. A hby by jeno to býlo! Ale wón njeřeše w hebi dwoje, řchóž jemu łóđu krocžel čęžku čłinjče: dopomnjeřa na dom, řij běše wopuřč-čęčš dyrbaj, a řwědomje, řij ł njemu wo jeho winje řěčješe. Haj, to dopomnjeře na wóžny dom; Jato šo řłónžo řłowajše a wón šo řehny, řamčj pod šwoju řłowu položi a měješe wuřje šo te rjane ale řymne řwěđne nježbo, dha drje jeho dopomnjeřje jeho wóřčžo do domijnu wjeđješe. Wón wíđješe šwój nanowý dom, w kotrymž bě š nanom, mačerju a bratom řa blidom řyđal. Wón wíđješe te duryje, š kotrymž běše řěta dołšo won a nutš řhobžil, te puče, wo kotrymž běše šwoje řłabla won a dom honil. Wón řlyřčješe wo dychu te řłowa, řij nan a mačš ł njemu řěčjeřchaj, a čwjeřče to šboje, řij běše tam měł, řhžjž bě wot nana a mačerje řařarany. A něko džě to wščo řhubił - řnano na pšćeho a wón njewje-

džesche, hačž nana a mačž hdy sašo woblada. Ach, pschi tutych myslach drje so jemu horze kully s woczow sijachu a kamjen pod jeho hłonu mačjadu. A tasta jemu tuto dopomniječe sašo berje czimjesche, kaž festarjenemu spěru, kiž rjany czaj jebo młodolice woblipěna, wutrobu wofkšewja. Ale do tuteho dopomniječa njetašče jeho sje žiwědomje palnje plomjenja. Haj, jeho nan bešče Blep, ty dyrbjesche s rutowaj mašacz, hdžž džajšče teho pōnacā, a teho bešče wobelak. A Štam, jeho bratr bē so prōzowal, so by dživinu sa nana najōiti a bē so mučnyj domoj wrōczil, a teho bē sjeab. A Woha w njebiešach, kiž bē s Abrahāmom rēczal a kiž je tat swjaty, so je jemu lōždy brēdy hrofnofež, teho bešče se žiwōim hrēdom frudžil, Wo wšchēm tym rēczesche t njemu swutstowny hōš žiwědomnija; a hdžž jeho kamjen do hłowy czifchczesche, dha czifchczesche je žiwědomje na jeho wutrobu taž czeske želeio. Haj tam na polu ležesche jara frubny czelanz, kiž je hebi žnano pschi hebi pschal, so by bōrij wužnyj a tano wjazy nje-wozučil. Tola

2. Wōh jemu rjenje pomhašče.

Na pučž hebi ludžo hysto wjele žobu bjern. Dōtšo hebi pichemylstija, išto mēli žobu wfač, a sčōnczaje ju to najwōž-niše jabli, njemuzij žwojeho Woha. Drusy sašo storo ničež žobu nimaju, hačž swōj pučewaristi tij, a maju tola wšcho, sčōtž trčebaju; pichetōž wōni hebi we wērie žwojeho Woha žobu wofnu. Tōn pač w prawym czaju pofaže, so je s nim wopravdže žobu išof. Taji pučewar bešče Žakub. S cjebo dha pač wōnu, kiž je hebi wōn Woha na swōj pučž žobu wfač, hdžž to tola w našim tekeže nješeti? To nam jeho hōn praji. Sta jo pač, jako spaiče, džjesche ju jemu a wōn wdjesche Woha, kiž hōrtach na njebiešach stejesche. S wjescha so nam wōnje njemuzij to jwoti, na czož žny hebi wo drjo wōbeže žwje myštili. Na Woha bē spōminat, hdžž so wōbežeznyj pučžž jupaišče, so by wōn s nim žōn išof. Na Woha bē spōminat, hdžž sčōnžo so hłowacz wdjesche, so by wōn wot njeho njewōstupil. Na Woha bē spōminat, prjehaj hačž wōciž jantžeti, so by wōn žwojei wōciž nad nim wotawrijene džeržaf. A driz jehe tež nētko wōnje wfač. Wōn bē hebi Woha na swōj pučž do žyšoh žobu wfač. Derje kōpěno, kiž runje tač čini! To je wjazy winojte, hačž mōšchēn polna pjenjes abo horčesč poruczazch listow abo drube podomne wēžy. Wōh pač je Žakubej tež kražnje pomhač. Nēbl stejesche na femi, kiž se žwojim kōnzom hačž do njebieš došahajesche. Ach, tač dalote sdašja žo nam tola njebiešja wot jemu bežje! My mamy ho tu s chorōczemi a wšdnošchemi bēdžesč. Tani hōrtach pač žu njebieša, hdžž žo žana žyła njerōni. Ale wone ho nam sdašja wot naš tač šalene bežč, jako bēchym do niaž ženja pichitēž njemōšli. Tani hōrtach ju te mēstna tyaž swjathach we dokonjanym šōžōnym žiwētle a ny tu delkach bōdžimyj pšes wufke hrēdi. Kač dha mōže ja naž pučž do njebieš bežč? Pō-dobne myšle je žnano tež Žakub mēl, jako jeho hłowa na wōjerdym kamjenju ležesche. Tuz jemu jeho hōn wotmōlwi: Nē, nē, pučž do njebieš tu je, a tež sa tebe. Kaž jantželjo po rēblu, tač hōdžisč ty do swōjich mōlkitwach horje k Wōhu, a hdžž budže twōj czaj dokonjanu a ty žy ho k Wōhu džeržaf, dha pōšli, jantželjo Wōži, s njebieš so tmoju dušoh pichitōu a po-njeku ju horje do njebieš. Sdy budžihu wōkolni ludžo pšech Žakuba nanōšili stoto a ščebro a ištōž mēčahu, dha by to ničež njebyšo pōrnjo temu šōžu, kiž jemu tutōn hōn poščizj.

A hōrtach stejesche Wōh. Wēšesche wōn wōtry njecž we-ruž abo wōtre hłowa na jaystju, so by Žakuba pōsthošaf? Ša-šluziž hebi tutōn to budžische. Ale ne! My njewēmny, tajteho je Žakub jeho tebhō wfač. Ale ta mifotēž, kiž s jeho hłowow

hlinežesche, je ho jemu tež s jeho woblēča blyšchčizita. A wōn pōča rēczēž: Ja žym tōn skujes, Abrahāma tmojeho wōtja Wōh, a Štafa Wōh; tōn kraj, na kotrymž ty ležisč, džu ja tebi a tmojemu žymjenju dač. Kaže to wotmōlwenje! S domu cželōsče a hebi myšlesche, so ho žnano jenje wjazy do domu njewrōči a so tam na njeho šabudu. A nētko šhoni, jo dyr-bjesche niž jeno jeho nanowny dom, ale tōn žyly wufki kraj jemu a jeho džezōm žiwēšesche. Tala Wōh rēczesche: W tmojim žym-jenju budža požohnowane wšchitke ludy na femi. Žakub drje hišesče njewēbžische, so jo s jeho džesči Khrystuž narōžij. Ale to tola pōnamatše, jo budže wōn pschi wōidach žwojich hrēčach a so budža jeho džesči drubim ludžom za žōbnowanje. Kač ma tole Wože hłowu tež sa naž žanyj-žwōst! Ty mōšesč jara hubieny, wot ludži žaspity a ranjowanu a tež s hrēdom wopliškany bežč. Jemo so ho k Wōhu džeržit, dha Wōh tež tmoje njelōšo do šōša wōbrōczj, jo žam šōže dočarōwala a so žy hišesče drubim žōto tuteho žōbnowanja. Taje pōsnače je rjana wofchewajša žiwēda nad uozi tmojeho kulmōstneho cžerženja.

A na poščebtu šakwēciž Wōh Žakubej hišesče jažnu žiwēzu a staji ju jemu na jeho czōwny pučž; pichetōž wōn džesche: Ja žym s tobu a džu cje žnawōwacz, hdžž ty pučewehjesch, a džu cje sašo pichewisče do tuteho kraja. Mōžesche dha išto na žiwēče czōwniše bežč, hačž Žakubow pichidoh? Puschizno ležesche mjes Palestina a Šaranom a w njej lačahu rubježnyj na žanowneho dwōbnaraja. A w Šaranje bē drje pichēšestmo. Ale bē hišesče žive? A kač teho pichwōstnje, kiž s hrēčami wōbežezem do jich doma pichitōše? Kač smēje ho pola njeho? Njebitž tam bōšy sa njeho wōw rycž? Sčōtž je hdy podomny pučž čimjež mēl, tōn drje wofnu, išto je Žakub tebhō w žwojei wutrobe žōn. Haj, do luteje cziny Žakub hładajesche. Wože žhu-bjenje pač, so wōn s nim žobu pōitdže, jo jeho swarnuje a jo jeho jašo domoj dōwēbeže, to sestorka wšchu cznu do šōlow, taž hłōnžo, s ranišchēž serjow narōžesne, wšchu nōznu cžēmōšesč wōwōni. Tuz drje ty rēchjesche: Mi tež hubieny pichidoh hroš. S bojošcju do njeho hładam. Ach, so by tola Wōh tež te mni wōkrije rēczal a mi šklubi, to nje swarnuje! Potom čhny wšchu bojošč pušchēzč a ho tež piched najbōšōstnim pichidohom šrah-čowal njebhch. Tola, išto cžakisč na žony? Ty mašch nēščto šepšescho a wēšēšescho hačž žony; pichetōž ty mašch bibliju. Pšesch nju rēči Wōh jašmich a wēšēšescho, hačž pšesch naj-žiwijšij hōn. A w njej staji to kražne hłowu: Wofaj ho te mni w cžaku teje myš, dha džu ja cje wōmūž a ty dyrbisč mje žhwa-lic. Wopōnitō do džerž žo teho hłowa potom wšni mōžij kiž a podaj ho na swōj pučž a budžž na nim wōješch a wōschōn, a hdy budžu ho piched tobu horu powrōczate a tebie pōbrjebacz čhyle!

Žakub džesche: Kač žwōate je to mēsto! Tu ničež njeje hačž Wōži dom a tu žu njebieške wrota. Wōn tuto mēsto šabyl njeje ani to njelōšozi ani to šōžu a dopomniječe na njo je jemu cžaj žiwjenja pichēzo wōnu mōž dalo, jo k žwojemu Wōhu džeržesč.

Tež ty mašch tajte žwōate mēstna, kiž bēču čsi sa njebieške wrota. Ta šhwa, hdžž je cje tmoja hačž wōtženach wuēzija, ta šhula, hdžž sč žu čsi wo Khrystužku porjedala, ta žyrtē, we kotrēž žu šchēwēny a wōrōwanu, to žmjerne šōžo, hdžž žy sa jenym hładaf, kiž s wōtewrijenymi durjemi do njebieš bēšesche, ta cžšha komōrta, hdžž žy s Wōdom rēczal a hdžž je csi wōschōny wōlji do žranjenije wutroby lač, to wšcho žu tajte žwōate mēstna, Wože domu a njebieške wrota. Njefabudž jich! S dopomniječa na nje lije ho tež do tebie mōž, jo wōstnawiča Wōhu lube džesče.

Wobrasły.

IV.

„Tak w Bożim mjenie! tak dołho, Zuffo! Daj hebi nēt teŝ hwojedźeniś wobjed derje ŝłodźec!“ S tuchymi ŝłowami dźełi ŝo Kowarjez Janť wot Zuffa, duzy i konfirmazije pŝi Kowarjez dureŝkach.

„Daj, w Bożim mjenie!“ wotmolwoja Zuff, Janťej ruku ŝandajo; „a popođnuje pŝiđndźeŝ ty najprjedy ke mui a potom ja du hobu f wam!“

„Daj, tak dźinimoj! Tón džen dženoz; pŝtje dohwojedźeŝ, taŝ hmoj do tak rjenje ŝapocajoj!“ Janť pŝiđnbhojuje a ŝo ŝhŝezkarjez ŝarŝichinaj, kotrajŝ bŝeŝtaj i Kowarjezani teŝ hacz f duteczam doŝchloj, pŝiđnbwrocziwŝi pŝiŝitaji: „A wój, wujjo a ejeta, pŝiđndźetaj potom teŝ hobu f wam, taŝ hmy to hebi hiŝo pŝi ŝychoj prajiji!“

„Wŝo, ŝhŝezkarjo, to pŝiđndźeŝ!“ ŝarŝezja ŝłowat, a macz hobu pŝiđnbwrodźeŝaj! Wupijemy ŝchalŝu ŝhojeja a pŝiđnbhujemy ŝiŝbu iŝtanza, kotryŝ je naŝeho macz f hwojedźeniŝtemu dnjej napjecka!“

„Daj, pŝiđndźetaj wobaj, tať moŝetaj hołŝaj teŝ dleje hiŝeŝe rjenje hromadu byeť a my hebi to a tamne hiŝeŝe doprajimoj“, tať pŝiđnbhojuje Kowarijowa muŝej.

„Daj, bořy je wiŝeho hromadźebjeŝa kónz; dŝe potom do zuby!“ wowska, na konfirmandow ŝladajo pŝiŝitaji.

ŝo f Kowarjezani woŝohnujo, pŝiđnbwrodźetaj ŝhŝezkarjez maudźeŝkaj, jo pŝiđndźetaj hobu. 6

* * *

„Witajeŝe f Woŝeho ŝłowa!“ ŝtrowi na dworje dŝowla Martha, kotrajŝ bŝe dom wobŝaraka. „A tebi, Janke, wjele ŝhoŝo f tuteemu dnjej! A nuteŝkad na bliŝe něŝto maťe ŝa tebej!“

„Wjeťeŝ pomaj, Martha, a wutrobny dŝat ŝa pŝeŝe a ja wiŝo!“ Janť ŝwojeleńy f tyni hwojini ŝaŝo ŝtrowi. „ŝcho teŝ to budŝe, maczerka?“ jo maczerje praŝda do ŝtyni ŝtupioŝi. „D tať rjane!“ w hamŝnym wofomiu praji, wuŝladawŝi na bliŝe teŝejazy pierjeť, teŝ někotre liŝty tam leŝadu.

„To je rjenje wot Marthy, jo eťi taťke wjeleŝe ŝejini!“ pŝiđnbhojuje Kowarjez nan. „Daj, to je. Wona wiŝať je teŝ Janka pomhaťa wocahujec, hdyŝ tu něko telko lŝet je!“ wowska rjetuje.

„Tajki dŝowlu hnydom ŝaŝo nienanamamy, hdyŝ jmu wot naŝ pónďe“, macz hobu ŝhwali.

* * *

„Tak, ŝhŝezkarjo, nětko hmy jŝdli a pili! Nětko trubku tobaťa a potom dženym tať prawje rjenje hebi powjedec“, dŝeŝe ŝłowat ŝhŝezkarjez jo ŝhojeju jemu trubku poŝieŝejo.

„ŝcho teŝ to Wjekełiz ŝana dženŝa eźini?“ ho Zuff praŝcha.

„A ŝto Winklerjez Pawoť a Kowarjez Guŝtať?“ ho Janť daťe praŝcha.

„Guŝtať je drje domach pola ŝarŝeju; tam dŝeđ dŝeŝe“, rjetuj Kŝezarijowa. „Pawoť, tón je herat na wiŝeŝch hołŝiŝkach, tón drje teŝ dženŝa domach njebudŝe!“

„A pola Wjekełiz je Paninů brat, tón meŝeŝczan, domoj pŝiŝiŝoť“, praji ŝhŝezkar.

„A Wjekeła njeje dŝyť ŝtowo hobu kemszi hieť“, Janť pŝiŝitaji.

„To drje bŝe ŝana prawje ŝrudna?“ ho wowska wobpraŝcha.

„Wona prajeŝe: To pónđu ŝana. Ale wón wiŝať je tola hobu byť. A hdyŝ i ŝyrtwoje won dŝekam, bŝe ŝana teŝ zple ŝoŝojowa“, Janť powjeđa.

„Hdyŝ tón meŝeŝczanŝki brat njeby tať loŝtonyŝliny byť,

by ho jedyn wjekełiz moŝt, ŝo ŝmjeje ŝana w meŝeje f najmjeiŝcha jeneho dobreho ŝnateho“, wowska ŝworŝi.

„D, ŝana ŝo wjekełi na to ŝwjenje w meŝeje“, mŝni Zuff. „Tam budŝe ŝo jej lubieť, wona praji, domach ŝo jej tola wjazny njeľabi.“

„Daj, wona ho wjekełi na to loŝte meŝeŝanŝke dŝeťo a na te woŝelate ŝwojeleńa“, powjeđa Janť.

„Nō, nō, Janťo, taťte to wjekele budŝe ŝa nju a ŝa ŝtareju Wjekełiz, to hebi poŝiŝio ŝaŝo prajim“, ŝnapŝeŝeŝiwi ŝłowat.

„A ŝcho wō, Zuffo? Wjekełiŝch ŝo na burkeťe dŝeťo do Wonez?“ ho Kowarijowa praŝcha.

„Dwo haj, lŝpje to tola je hacz do meŝta, njeŝ teŝ wot domu pierjeť dŝyrbju“, bŝe wotmolwojenje.

„A wiŝať dŝyrbju tola teŝ tam Kowarjez miŝeťre do Wjeŝadofow“, Janť Zuffej pŝiđnbwoťa. „Ale bojeť ŝo to njeřejebam. Kowarjez hu dŝuchni a kemszi teŝ hboŝa.“

„To Burez teŝ eźinja“, ŝhŝezarijowa praji, „a taŝ ty, Janťo, ŝmjeje teŝ naŝch Zuff bliŝiju, ŝpŝwacke a wobleŝke kniŝe hobu, a f namaj domoj pucť teŝ daloci njeje.“

„Daj, Zuffo, to ho njeđełju popođnuju druŝdy tu wobladawoju. „A ta teŝ druŝdy do ŝorjanŝkeho Woŝeho domu pŝiđndu, hdyŝeť budŝeŝch ty ŝiŝeŝeť.“

„To je rjenje tať“, powuczeja wowska, „pŝeŝeŝe wiŝeŝem pať njeľabudŝetaj jenie to ŝłowo „ŝpŝeŝaj a dŝełaj“ a budŝetaj wudokoneřerjez tuteho ŝłowa, taŝ knjeŝ ŝarar dženŝa prajeŝe. Wo-
wón ho ŝamoj njeŝebataj, ale ŝmjeťetaj, njeŝ teŝ dŝeł a prózy doŝeť, tola wŝerne a dobre wjekeleńe! To moŝu ja namaj f mo-
jebo ŝtareho ŝwjenjeja wobŝwŝeŝeŝeť, jo Woŝ tuch hwojini nje-
woopuŝeŝeť, hdyŝ jeho njeřewpŝieŝeŝeť. Abo njeje tón dženŝniŝki
dŝeł ja muije ŝtawu wotwu jedyn wjekełiŝch.“

„A wowska, ŝa muije teŝ!“ jańwota Marťa, kotrajŝ bŝe eźiŝe pŝiđi jenuŝ kniŝach hŝeŝala. „ja ho wjekełi na moju konfir-
maziju!“

„Woŝ daj eźi teŝ jedyn taťki rjany dŝeł!“ wowska ŝdychnu, „a je-ľi jebo wola, lpoŝeť, ŝo hdyŝ tón teŝ wobladata!“

ŝyma.

„ŝyma“ jeneho pŝeŝeŝa nětkle, niz hdyŝ wón ŝtupieŝ do eźerjeweŝo pomŝtra, nŝe, tón je někole milkiŝki baŝch pŝeŝed 2 meŝa-
zomaj. ŝterje moŝta eźe ŝyma pŝeŝeŝeŝneťe, hdyŝ ŝtupieŝki
nětkle do ŝtyni, hdyŝeť hŝache ŝeja ale — wofabajaju. Wŝ, ŝyma
eźe pŝeŝeŝeŝneťe, hdyŝ hebi pomŝhliŝch na tutu ŝymu, tu ŝymu
1918—20, abo lŝpje, hdyŝ hebi pomŝhliŝch na to, ŝtoŝto je na-
ŝchemu ludeť tutu ŝyma pŝiđnbhojuje, ŝchoť jemu hiŝeŝe pŝiđ-
nbhojuje, hdyŝ hebi pomŝhliŝch na to, ŝo nam haŝle na lŝto a w
lŝeće tuto lŝto woŝi motewri, ŝo ho dohľadam, ŝchoť wiŝo
tuta ŝyma nam je pŝeŝeŝoŝiŝka. Někole to tať kotryŝ hiŝeŝe
njeđowidŝi, njeđowuŝli abo teŝ woboje noŝe. Keľto bŝerow
a rŝpy je ho ŝitjeľo a keľto piŝy! Rať wjele mjenje bu wuŝyte
na ŝleŝebonyŝ hieťe! Rať malo role bu ŝa naľnyŝ ŝyw a
dŝeťo pŝiđnbhojowane! Keľto ŝchoťby je tuta hŝeŝowota ŝyma na
naŝymŝiŝki hŝowach hiŝo naćiniťa! To jeneho ŝyma pŝeŝeŝneťe,
hdyŝ hebi na tula ratarŝku niŝu pomŝhliŝch, a niz f tutej jenoŝ
hroŝy naŝchemu ludeť to nowe lŝto, nŝ, tať f někotrej druŝej
teŝ hiŝeŝeť! Ale to by ho wiŝo hiŝeŝe ŝwjeťeŝe hdyŝeťo, njeby-
ľi naŝchemu ludeť teŝ hiŝeŝeťa ŝa ŝmŝeŝowota ŝyma a lŝwofeťeť tať
jaca je ŝmjeťerjnym ŝtrachom hroŝiľa! Raťch lud — abo ŝo
lŝpje prajim — wuľki dŝeł luda, dŝe tola ŝmjeťerjajeť a hŝowu
womwreťeť na eźeľe a na duŝiŝi, doleŝeť hwoju duŝchu ŝpŝtuje
ŝreŝeťe je ŝmjeťerjnym wobnoŝm kemskeho a eźaŝneho, kotryŝ
meŝto jo by wobŝrjenaw, ŝterje wofŝba, a doleŝeť hwoju duŝchu
naŝeŝeja f kutym „Eřať“, kotryŝ je hŝwŝeŝiŝki a ŝaŝeŝniŝki

hacj tón wójnik. Dóhž w našej lúď njebudže bínal hospodarič, ſo ſtušifotowanj a ſwotkowanj, budže tuta ſuma ja taž někotrohé ģmiretna ſuma je wšćimé ſežěhſokami, kotrež ſinje ja čažnſoć a wěčnſoć.

Šubica.

Dóhž wječor na dnju noweho lěta pšes čžicu hažu džeč a w ģmelle tam ſtejeje latanje ģo wobhladowač, ſtejeje muž pšede mu, kiž ģo wobrocſnjwši na tón puč pohlada, po kotrež bē pšićiſch. Wē ģo hundm ſrōžij a ſaſal. Jeho wobliče bē ſlutne a jeho wōčſo hladaſche ſtušitwje a ſrudnje, ſ ruku pytače w jaſn, ale njebē ničo w nim: bē něčho je ģwojeho jaſa ſhubit. Stjušitwje pytaſche ſ wobdnaj wtkonaj w drubič jaſad, hacj ģnawo tam ſhubjenu wēž njenamola: njebē tam. Stejeje a pšćenwjſki ģebi, ģnawo je ģwoj wēž ſhubit. Njemožeje poſ žauje wēſtweje namatač, a pohlada ſrudnje na ģwoj puč; do jedn, na kotrež rōž wotabčarawa.

Tón muž paſ je čžlowječ, kiž jara derje do přenjeho dnja noweho lěta ſtušča. Pšći dnjad noweho lěta je ģnawo někotrežnič taſ do jađy hladajo ſcejal. Njeičmjy dža tež my ģo uatřōjſki ģwojeho ſbožja pšći ſacſchjenju je ſtareho do noweho lěta? Njeičmjy ničo ſhubit, hđž na doſchjanj puč hladamy? Njepobradnje nam ničo, hđž w ſhubſoćeji ģwojeje wutrobj wšćho pšćepytamy? Njeje dža ģo nam ničo ſhubito wot wšćejeje, ģwajete wēru, kotrež bē naž jann najčlutiſa? Ničo wot ſbōžnſoje w Božu, w kotrež dčchmjy něđby taſ ſbōžnſwe dčžij? Njeje dža ģo nam ģnawo njewodmſnje ničo ſhubito wot čžitſoje, ſprawnſoje a wēruſoje naſcheje wutrobj? Ničo wot ſacſčjeja teho wſčhta, ſo je nam Wōh tōđdy čžaj kſiſto? Njepobradnje nam ničo, ſčtož pšće wšćho ſtušitwje a doſche do ſađy hladanje ſožo njewoſtanowje? Wē, pšćes žauje do jađy hladanje, ani wōčćenje, ale pšes horjehladanje a dopředčajiče doſtanjeny wšćho jaſa. Dychmjy ģo teho djeržec, wo kotrež David ſpěwa: „Tón kljcs je mōj paſnj; na ničim ja wšću njewjēnj.“

Zurfej a ſtat.

„Pšćed lětom!“ taſ nětkole woſtolo noweho lěta ģuſto prajimy, pšćiruwajo to dženjnikſche j tehdumitčim. Pšćed lětom njewjēnjach tehdumitčij mođnarjo mježo wjažy wšćeje ſa ģwjećenje kſćeſćijaniſkič ģwjedženjow, dženka je ta wēž ſažo wjažy domwđženja a woſoma nabyła. ģodowny čžaj bē „ſawojcny čžaj“, a ģnawo ģwjedčej ſtjenjara hiſćeje lěſka po ſtarym wachſnjru pšćečičmjy. Žsnađ njepokođnje hłowčžki k temu prajo: „Njeičmij“, „moopječija“ — mēniju, ſo lěpje prajimo: „wotħorjenje“. Wōh daj, ſo nowe lěto nam a naſčemu krajej ģmēlo pšćinjecj, „dobre poľěpšchowanje“, ģaj „wufrowjenje“!

Tuto pšćeje a jeho dopjelnjenje je nam čžm niſtſiſche, doſež našej lud hiſćeje čžěfo ģhori na ſwojich ſtawach, tch jenſtſwſch čžlowječad kaž žbch wſčhtad. A mjes tutnyj ģhorſčejm njeje ta najnwičſcha a najmjenej ſtraſchna ta „ſwſtoſč“, a to teho dža, doſež jich na njej ģhori wjažy hacj ģebi to wſchliſch a ģebi w ģami mſhla — a to tež mjes tmy, kotřij ģo „žyſtſwſnj“ mjenjara a tež wēž čžedža. Pšćetōž mjes tutnyj pobradnje to jara na ſtawnyj a ſprawnſny wuſnawanj a wuſnacſu ģwēry k žyſtſu, k wēčje, k Božu ģamemu. A taſteje njeje nam dženka mjenje trēbne hacj pšćed lětom, ģižo teho dža niž, doſež je ſo po wšćem ſdacz mjes nje-pšćečejem žyſtſwe organoſazja ſoſožja, kotraž poľupnje a wuſkupnje ſa wuſkup ſ žyſtſwe. Duž pšćejm ģebi a ģwojemu

ludaj ſa nowe tež pšćede wšćem wotħorjenje wot tuteje „ſwſtoſče“, jenneje ģhorſčeje, kotrež ma tež biſbija ſa ģmireč ſtraſchnu. (Pšćir. Čwaj. Žana 3, 15. 16.)

Č bliſta a j daloka.

W ģobžju, tmy ģobu najſtariſchm ģwōđſčejm kſćečćijanſtwe žyſtſwe naſcheje Lužicy, je ģerſbka ſtudowaga młodžina njeđelu po ģodžōđ wjany ģerſbki ģwjedčej wuſtowawala, wēnawany dwoſajemni pšćede wšćem: wōčžinjei Žmſiſchej a ģerſbckemu ludej. Džen 16. decembra ſaſiđženeho lěta bē ģo ſto ſet mnyſo, ſo ģo Žmſiſch narōđij, kotrež bu wōđčej a rječ ģerſbckemu ludej, pšćede wšćem u jeho 38 lětnym ſtatkowanj u ģobžjin. Pšći rowje, je kotrež 12. decembra 1897 ģerſbki lud ģwojeho ģarowneja Žmſiſcha pšćewōđſche, wotnē ſtudowaga młodžina a j njei ģerſbki lud džaknu wutroweč, poſođwſch jaſo ſjawne ſtanuju džaſa kraſny wēž.

Potom ſežbonawſche ģerſbki wječor, wēnawany ģerſbckemu ludej, k jeho ſubdnjenj a ſarjenju, niž na wēchjo nowotaiſke a moderne, nē, ja nēčto praſtare, ja ſwoje byče, ģwoju mačejekčejem, ja ģwoje najwječejſche, ičtož bywa ludej na tutej jemi date. Ščtož ģo poliſćeje, bē dobre, a pšćitowanj wopytowariow wjele, duž tež wēčeje wuſpěch dale doſaſa, hacj jenož ja ģamſny džen, doſiž ģo ſudowazy a lud njeđeljadu, a ja pšćitowanj džen, hđž ģo ſudowazy j džakom wōſchſchowanju j hoſpōdnym ģobžjom, kotrež bē pšći ſabawje ſudowazy kaž wopytowariow j tmy ſwječeli, ſo nam ģižo ſtatny ſpěwariam a ſpěwarkom pšćižčeli ſolo-ſpěwacz, nowu nadžiju ja daſſeč: ģerſbke ģwjedjenje.

Nēčto bē pšći wšćem k wobzarowanju, mjeniwjž, ſo ſdalcnym mōžno njebē, do ģobžija pšćinje, pšćede wšćem duchownym niž, kotřij maja njeđelu dopowidja Božu ģhružj a porom žaneho čžaba, — tež jebnu dobyčſk nowych wobſtjenſčōw! (Nadrobniſche hladaſj u „Zserb. Now.“ čžo. 1.)

Dženit namy tež my Zserboj něko, j dawnych čžakow nadžiju wōđzerjow ģerſbckeho luda. Č 2. janarom tutteho lěta ģu „Zserbſke Nowiny“ jaſo dženit wuſchle a čžedža wuſchadčej tōđdy wšćedny džen a pšćitwadčej do domow, kaž daloko hiſćeje wuſchle, a k njeđeli tež j „Pomſchaj Wōh“, kotrež wōđčej ģebi j dženitſam ja njeđelſtu pšćitſchu ſtaſačj na poſče ako pola doſwēritow. Dženit čže byč wšćedny poſawoat a wjebnik na wšćěch polach poliſćich, nabožneho, narodneho a hoſpōdatiſkeho žiwjenja. K temu wōn pšćinſčha ģantſke wotjawnjenja ja Budyſke, Zubijſke a Kamjenſke ģantſke ģamſinawo a ja pruiſe ģerſbke wotřejch, kaž tež nawiččiki. Namataſch w nim to, ſčtož mēč dychſch (ģantſke wotřewjenja), a ſčtož dychſat mēč (to najnwičſche a najnwičſche j kraja a je ſwēta), a k temu wſchitſo w mačejnje rēčij a ſa pomēnje maſy pienjeſ (4,05 hr.) — kotrež nětkole taſ hižo wjele winſtſo njeje! — Dženit ģam praji: „Telko ma ſawēſeje tōđdy, ģamo najſchudſij Zserb ja ģwoj narod wſchle!“ — a my njeđchmjy wjeđčeli, čžeho dža niž, jeſli Zserb, Zserbowka.

Salſke hłowne miſionſke towaſtſwo je wōſprawu wo ģwojim 100lětnym jubileju wuſalo, kotrež ģo w ſeptembri loſiſčeho lěta ģwječeje. Tuta knižka je jara ſajntawo a pšćinjeje na 80 ſtronach nadrobniſche wo džeſe a wo ģwjedčejru towaſtſwa. Towatſtowo proſny, ſo bydu ģebi pšćečejſjo miſionſtwa mjes pobanami tutu knižku ſa 1 ģrownu kupiſi, a ſ tmy čžeje a tola taſ muſne džeſe towaſtſwa podpjerati. Wona je pola knjeſow duchownych doſtač.

Samolſtſwje ſebaktor: ſaraj W h r g a c j w Moſčacijach.

Čiſćečej a naſkabit: M. Š m o l e t w Budyſčinjce.

Sy-li spěwai,
Pilnje džělał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjato!
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Prez spar měrny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaj,
Swěrnje džělał
Wšědny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes ma
Njeh čí khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiz Bóh poda
Wokřew čě! F.

• Sserbske njedźelske lopjeno. •

Wudawa ho kóždu kobotu w Zsmolerije, knižičičežerju w Budyčichu a je tam ja šchwětkemu přědpatu 40 pj. dostać

2. njedźela po tšjoch fratach.

1. Wójs. 50, 15—21.

W epifaniskim čašu nětko stejimy. Epifanias rěka sšewenje, a to „ššewjenje Rěškowje krajkosje“. Wšy mauny to jehnowanje spóinač, kotřez nam tuby hodowny hwydžeń wobražnje, so bychym ho ja Bože džěši wjedzeł a jako tajke we dobrych faž w slych dnjach, w horju, to jene wjedzeł, so Bóh naš lubije a naš wodzeł. Šdžy tež šu jeho hwdženja nam družby k njedopytanju a jeho puče k njewukšědženju, dha wón tola wšcho k dobremu kónsej dowjedze. Šižo pobožni stareho křtuba to derje wjedžadju. Tak Štib w hwojeje wěrije do Boha njekřabta, šdžy tež wšcho móžne njěsožo jeho potřeđi. A tež tón podawek, wo kotrymž džehnušiči teli rěči, čže nam prajič: Bóh je naš wodzeł! Tuž dospominajmy šebi:

Bóh je naš wodzeł.

1. Jeho rada wšak je džiwna.
2. Jeho mudrosć pak je krašna.
3. Duž dowěrnny ho hwojemu Bohu!

1. Bóh wšcho wodzeł, šdžy je tež jeho rada nam džiwna.

Zahubowi hwojo radu ššabnja; kał bydu hwojemu derje ššabnježenemu křoťanju wuššli. Žich nan měješe Jošefa, kotřehož bě jemu Rašel, a to w jeho starých dnjach porođžila, lubšcho džyli jich wščitlich. Žemu bě woščeje rjanu žuknju šžiniš. Zo jemu šarodžachu. Jošef bě ho wošnje wo hwojach a hwešdach, kiz ho pšed nim poššitichu, ja jich křeja wozkał. Woni jeho hwdžadju. Jeho nan bě jeho na polo poškał, so by hladak, ščto čžinja. Woni ho hwešdachu, haj, we hwojim hwešwe čžešža jeho ššonowac: „Šaj, tón šonacž tuby dže, pójmy a

jabijmy jeho a čžijmy jeho do jany!“ Wedy ho Rašenej, temu najšaršchemu, kiz měješe wšcho šamowjenje, poradži, so by jich wor bratomordabštna wotšeržak. Woni ho ššofjo, jako bčaku Jošefa na družke waščinje wuššli a jeho do wotročštna pšerđali a pšči tym hiščeže hwoj dobytč, křupne pjenješ mēli; nana pak wobelšachu. Štafka to ššofje! Jošef pak pšchidže do Egiprowšče, šdžy bu ššončžnje hwojeje mudreje rady dla sa hujesa poššajeny. Žara wšele žita be w dobrych, pššdnych šštach na žitke lubje nakřupak; duž pšchidže drohota. Tež jeho brašja pšchidnu, so bydu žyrbu natupili. Jošef da ho jim póinač, Rašub čžeby tani, šdžy po ššaromowej pšchitajni w najššošim kraju, w Šojenje, byda. Kał džiwuje je Bóh wšcho wodzeł! Jako Jošefowi brašja nětko po nanowej hwojeje ššofje hwojach a jeho wo wodace je hwoju přjedanšču ššofje prošchachu, dha wón rjekny: „Wšy šče šš so mnu myššili, ale Bóh je so mnu derje myššil, so by čžinił to, ščtož my dženkra wozdžče, a pšči žiwjenju ššeržak wušli lud!“

Bóh je to čžinił! Je drje Bóh tež do ššofje tch bratrow ššofit? Ššu drje ho woni pšči hwojim njelšitku sa Boži grat w Božej ruzh mēli? Je drje jich ššary nan to sa Božu wolu mēli, šdžy jemu Jošefowu hujaju pšchitšechu a wón ššafaka: „Ja se žalošje dele póidu do jany ja mojim hwojom?“ Wěšeje niz! Šaj, Boža rada je džiwna. Šdžy bě wšcho na hwoče so čšlotššič mššlach ššelo, dha dšššak wšele hinał byč. „Kał móže Bóh to pšchidacž?“ ta drje ho prašchamy, šdžy naš wuške njěsožo potřeđi. Tak ho družby pššitrošne mozo pšchěžino čšlowjeje wobročžaja. Š jeničšim ššerženjom sa křoťi čžak ho ššejaza krajna do rošpadanštw pššewobročži a njelšičene čšlowjeje žiwjenja šu ššičene. Šdžy ho podnóri

we wicherach a wščitizy na njej hu šhubjeni, hacž hu do Boga wšitil abo niž. Wār a pšchimaza škorosež lēta kaž šcip wot jeneho kraja do druheho a wojnje preč, kožož potrejči, a njewoprašča ho, hacž ma wraheho abo njeprašeho! Jenička wojna žada hebi wjele milijonoto drohotnych čłowitšich žiwienjow. A Bōh mōže to pšchidač? Wdy na to žaneho wotmolwenja njewōmny, Bōje puče hu nam dšhowne.

2. Čženne Bōje wodženja hu stajnje čženne hubancžka sa pobožnych mužow Bōjšich byle. Woni pač njejhu ho, kaž to na šhibe widžmy, mplyč dali, we hwojej wěrje do lubošče a mudroščje teho žiweho, wšehomōžneho Boga. Wščač hu stajnje tež nauwpač widželi, so šfōncžnje to šlowo pšchego šašo trjedi: „Šchož čłowječ hje, to budže žnječ.“ Pšchego je hebi šfōtnik ham hwoju jamu ryl, pšchego je to dobre šfōncžnje do- dylo. Dawno bē Josef hwojim bratram wodat. Žafo pač bē jih nam wumrječ, ho j nowa bojadu. Kač wjele dobtowot drje bēhu njes tym w Egypciwškej wozimōli! Na wšchē 17 lēt bēhu w Gosenje živi byli. Njch šwēdomnje je njemērne wostalo. Pšches hwoju šlōčž bēhu hebi hwoje žyle dalšeho žiwjenja jaje- doščili, pšchego šašo dopomnječa na hrošny štut wozueči, čžorny blak wosta. Dawba a bojšošč je hreščny pšd. A tola mēščke jih hwoju štut j jih lēpšchemu šlōčž. Josef šteji pod pšchē- mōžazym jačičhōjom, „Bōh je to čžini, šchož wy dšženka widžiče.“ Wōn je špōnal, so by jeho lud j hšdom wumrječ a hubjenu šōnz wšaf, bdy njeby ho wōn do Egypciwške pšchedal. Jeho prjedawšče žalōstne njefbōže je jeho luda šose bylo. Bōža rada wščač je dšhowna, ale jeho mudrošč je krašna! Žafo bē šhryštus prjenu čžjōdščizhu hwojich wērjazych pod hwoju šhoraj šhromadžil a prjenu wōšadku jatožil, dya šapēja ho pšchēščeha- nje. Ale runje j tym bu hwojichō šhēščanšefje wēry do wšchego šwēta rojnēšene. — Na Luthera bu klatba položena, najēščēše šhōltanje podjanšefje žyrhwe, ale runje j tym bu wōn hwohodny sa hwoje dalšče škuffowanje, so by ewangelijej pučž pšchibotowat. J Jeshu, našch luby Bōšōnit ham, bu šhōjowanu. Kašta to šlōčž! Ale runje to bu našče šose! Bōža rada wščač je dšhowna, ale jeho mudrošč je krašna.

3. Duž donēčny ho hwojemu Bōhu!

Josef, kiž bu s mozu wot lubeje nanoweje wutrobj wšaty a do wotročizwa pšchedaty, nam praji, s čžefje mozy je wšcho hubičištno wutrat a pšchēščēpif: „Ja hmy pod Bōhom.“

Š wotat mēščefje Josef hwoju wēru? Žafo bu s mozu j lubeje domijny wotwōjēžne, dya njeye ničo hobu wšačž wōhl, tež jeho šitnjū bēhu jemu wšali, ale jene bē tola wōšchōwat: Ššwoju wēru do Boga hwojich Wōšow, kotruž bē nēhdy jeho pobožny nan do dščēšōwneje wutrobj šaščēpif. To bē šaščēš jeho šprawnošče a šwērnoščje, j štořej je we wšchēm špyto- wanjū wōštal a štořej dya bu šfōncžnje potwyschemu. To bē šžro jeho dēwemēča a šōža. —

Wdy štarichi, kiž wy hnadž njemōžče hwojim lubym dščēžoni, hdyž dyrbja wašč dom wopušchēžič, wjele hōbu dačž, šēše wy j wšachim dobtym pšchikladom a šnamjenjom, s wšachim šprawnym šabžerjenjom a s waščej molitwū j najmjēščka wēru a pobožnošč a dōwērjenje k Bōhu do jih wutrobow pšdžili? Še-li so njebychu dale ničo mēle, wone bychu bohate byle kaž Josef.

Pobožna wutroba je tež dobročživa wutroba. Wot nanno- weho pohrjeba bēhu tučji brastja pšhikšili, jafo Josefa wo wodaje pšchidachu. W štraclu bē nan najwšchitki hubnitl sa žhu hwojhu; tehdla ho na njeho pšwōlachu. Ale derje tež wjedžachu, so je nētko runje wutroba hnta a mjēšta. Josef pač pšatašče niž jenož šwēdnego dopomnječa dya, ale so pšchego hšščēše potne dōwērjenje k njemu njemjēčadu; wščač dyrbjaču dawno wjedžče, so je pod Bōhom.

Pšchi šhowanju lubeho nana ho drje tež nētk hšščēše wu- troby bratrow a šotrow šašo nanašaju, kiž bēhu dšēlene abo na šhōitdu šmlyšlene byle. Ale njedyrbjal tež hewat jedyn druhemu rad wōdacž mōž, kiž ho teho troščtaje: Ja hmy pod Bōhom? —

Josef, kiž bē pod Bōhom, runje tež sa tym pšchidēše, so je bēh jeho žiwjenja hame Bōje wodženje. Wōh wščač pšchego hšščēše naž mjēščitki wōbji, bdyž je tež jeho rada nam husto dšhowna, dya je tola jeho mudroščž krašna. Ale teho ho šamōža jenož čži troščōwacž, kiž maja potne dōwērjenje k njemu, kiž ho ja Bōže dščēži wjedža, kiž hu pod Bōhom. Wōh šōhny nam hwojaty epifanšiki čžah, so by ho nam Jeshuowa kraškoščj šhewita, so bychmy pōmalni, io hmy pšches Jeshuwa wumōženi a k wēčnej kraškoščj pōwolani. Šchož nam potom tu potajenje wōštanje, to budžemy jumu tam we šwēlle pōšnac; so bychmy dšafōtwni a mjēškōi w dobtym dnjach, šhlni w čžetpjenjach a hebi teho wēščji byli, so ničo naš dščēšč njemōže wot lubošče Bōjeje, kotraž je w šhryštūžu Jeshu, našchim knjeju; pšchetož Wōh je našch wōščēč, my hmy pod Bōhom!

Dženja namy dšēni 18. wulkeho rōžka, dšēni, na kotružny bu pšchē 49 lētami nēmšle šhōwneče šhēžōřitno šnowa šafōzene, kiž je nētko se šawidženjom hwojich bratrow šanicžene. Šawidženje a hšidenje njemōžetj čžōbštni wutrobū špōlojēč a jej žane trajaje šōje dačž; wonej wšcho dobtroho škafyše a njemō- žetj ničo noweho štwōričž a natwaričž. To šamōže pač šwērnošč, kiž to hwoje čžini, kiž to njebōžu wutraje, kiž je šafōrjenjena we wērje do Boga; šwērnošč thā, kiž hu pod Bōhom. A tajšchi našch nētk šač njefšōžomyj lud bōle hdyžji bdy prjedy potreja. Wōh dšaj nam hnadnje pravu, šhlnu wēru dačž, so bychmy šwērū to hwoje čžiniti; so bdyhu wōšēše wšchitny štarichi je šhōwom a je hwojim dobtym pšchikladom pōbōžnošč a wēru do wutrobow hwojich dščēži, kiž hu pšchichōb našchego luda, pšdžili a je tač wšchōtōwali ja žiwjnje. Potom budžemy šhlni a šhmanj k dobtym škuffam; potom wēntny, so tym, kiž Bōha šubuja, maja wšchitke wōšč j lēpšchemu šhōčžič. Šamjeit.

V. to 5.

Molitwa su našchich lubych jatych.

Knježe wšchēje dobtoty,
Šlaj na našče wōbēčžnoščje,
Wōščē, o tebi njekjemo
Naščich njepšchēčšelow šlōšē,
A s najēščēščej wutrobū
Dōit a pšchichōb našchich dščēži,
Kotřej w jatbe šdychuju
Dale hšchēše w nowym lēčji!

Pšchego šašo domojwōt
Naščim hmynt šafajaju,
Šhōčē šhōud a pšōt a grōt
Wōšdawta jih w žušym kraju!
Šchož jih mōhle wōšchewičž,
Šchož tam njeju, šchož jih bōli,
Njēpmēdža nam wušfōrēčž
Wo jih čžiwōwarjow wōli.

Alč, šhto nan, mōčž šačjuwa,
Kač to žonu wōbēčžnje, —
Kažtu šwērnošč pšchēčel ma,
Šchōt to pravje wuřēhujē!
Wšchako wata šurjatta,

iv Evropie pschewedwchem Franconowa, a iv Americy ton lud Wilsona, kotryz na pschemo wolke a hichce jako wjetse koldze manri. To tez hinal možno njeje! Pshetoz taf chyzl kuff papjery ludow, chlowjowu mer hweschicz, kotriz hntja boku mamonej!? To hinal njebudje, doniz njebudzja te ludy jako tajke hntjicz temu jenemu kralci, kotryz je Jezus Khrystus. Wot tuteje hntjicy pal hu, taf ho nam to ida, jenaf sdaleni Nenzu a njechwescheljo Nenzow. Potajzim te ludy to hinal wodzjedza! Chzja wojnu! A tezi ezi sozialistwo to hinal wodzjedza, njech hu na hwoju chorhoj tez napikali: hwieta mer! ludow mer! Pshetoz wunie mjes sozialitami monu jich tola dofej, kotriz hu njechwescheljo tuteho krala Jezusa Khrystusa abo tola niz jeho pshetozjeljo. Nih hwieta a ludow mer je wunie taf papjerianu, taf tannu, njech je ich prezowanje k pshipodnaczu. A czeho dla dha woni njeprudzja Jezusa a jeho weni?! W nucej a w Jezusu hanym ny tola — tu dofontam sozialismus, haj, hdyz chzycz, ton dofontam chzu fontunismus: Sazon a kuff tuteje wery a tuteho Jezusa Khrystusa je tola: — Tu dhrbich hwojecho blizichje ludowac jako hanccho je! — Duž tez bies dzjwa, so tuton mer 10. januara 1920 žanecho mera njeje pshicujekt, ani na semju ani do naitche luda a kraja a hichceje njenje do wutrobotu!

Zyrfej a stat.

W Drazdjanach be ho poruczilo, so maja tez katholiczy starichi hwoje dzezi do mjeschjanstich schulow (simulant schulow) samowich a niz wjazdy do katholicich. Pshedczjmo temu hu katholiczy posbelyni kaf jedyn muz a hu po nawjedowanju katholiccho schulfcho pshobeyjeiceljnwa wobstantnyli, pshedczjwo tajstenu wmozowanju je wshchmi dowolenymi hredkami sakroczicz, a to rehadla, dofej je titun wufas taz to wobstantnyli saksteje tomory, pshedczjwo wshchotajcemu pravu; pshetoz nazionalna shromadznja je hinal wobstantka. A dale njeje po jatontu to woczjenije dzezi staty do rufi dale ale starichim; uciji maju roshudziej, njejhju tu tola dzezi schule dla — ale schule dzezi dla. Ze ho jenowshknje wobstantko, so budza katholiczy starichi hwoje dzezi tez dale do katholicich schulow samowich, a so ho na žane waidnje, tez pshes hantffe wosjewjenja niz, k nczjenu druchemu nupowac njedabja. — T. r. katholicitojo wojuja ja hwoju katholicu schulu; potajzim sa konfessionalnu schulu, kotraz je po wobstantnyjem nazionalneje shromadznju možna. Drazdjansta schulffa wshchotef je potajzim to kulturne wojowanje shudnja. — Taf katholicitojo! Niczo j Drazdjan njechschimju, so bychu tez Ewangelisy, kotrynz tot hancny wufas placzi, nesho wo hebi hntjiched dali. Radzjomnje te Ewangelisy j kraja hinal wustupuja hacz mjeschjanzy, drazdjanzy! —

Wshchich konfitorialnyh raba dr. Kshsch wojswjwa w tydse dnjach, so je wdu saksteho kulturowego ministra dopomnil na to, so je won wo Weinaru statnje konfessionalnu hwoobodu sa schulu katholicam pshijwoli, a so je hebi nesh wot njeho žadal, so bychu dzezi po werywufnacacz ho w schulach hromadzite. Minister dr. Seyfert je temu w sakstej tomorje 8. januara sapowjedzil. S tym je woz wosjaznena tez ja ewangelskij a tuczj dhrbja nesh tez sa ewangelsku konfessionalnu schulu wojowac, kotraz je pshes nazionalna shromadznju sarutowana. Duž je tez tu kulturne wojowanje, niz wot ewangelskij shudzene, ale wot ministra, wot wshchotefe.

Wobpizma sa hichchjanstki, sa ewangelsku schulu ho nesho shczaju. Na jene budzy to pokazane, so njeby tola nichs jenoz taha dla hwoje wobpizmo sapowjedzil, dofej teje a drubje pshicjny dla do žyfa niczo wjazdy njeobpizja. Ze ho to stalo j tutej

wurczju, kotraz pal ma hwoaf neshje jenoz niz w tutym padze jnyhka a prawa! —

H dze to duzy? — Nowiny hu nadrobnično pizafe wo tej dšjwnej wery teju židow j ranja, Sklavz a Barvus; do tuteje statj tez dwaj ministraj jachwanjata a ton jedyn, kulturowy minister Hanich, je hebi hwelit jechhwozje j samowonju tuteje wozki wuprajicz a žydomu ludej pshedstajicz. „Na wshaf weryu, so ho Barvus ja ešeljno hobotawa jeneho ewangelskeho towarštnwa kuzcnjom derje hodzil njeby. Wdu je jena wudjerne žylna natura a po šedzchakacz frudneho pshedchwanja na ešelkazy ho tuta pshitrobžena miz wustatnje pichi wshchm možnym, tez na hozejnac a pichi wshchelenjach lubošce (Liebesfreunden), žnadž tu a tam kuff jara ešplohujnje. Ale, njech tez ja minister kuffa hny, njeje to tola hichceje moja winowatofej, so bych tez „moralistiker“ byt hnadž to „mufak“ pshetozich!“ Na tujm by durbjal hto kuzny normalny chlowic dofej nječ; ale minister je hichceje dale rezcal a to neshje tole: „Njechabudzeje, so Barvus popramu žadny neshmi malomeshchjan wjele, a so to po hwojom žytnu wudicuju tez do žyfa byč njemžje. Wdu je taf pravje ton hny Anghowiseje, tcho europiškeho kraja potajzim, w kotrynz je wsho, tez šchotž dushu nastupa, možno. W jeho židwach nesho ho bies dwela dšjwnje židowka, rušowka a tartarsta krej. Žedny tajki muz ma to pravo, to po jatontajch jeho byčja a jeho wmwicja wo nim žudžim!“ atd. Tola na tym dofej, mošlo ho hnadž nšefremuzituli sezwes. Žedny neshmi wshchik pshipomni: „Kšdž hšimik je, jenoz so je hylny muz a so je po tajim wullich ščotcew dofej dofontef, hebi potajim wštu, so jeho nashci nšczjich mužjoje wshchotefe šchitaja!“

Hdže to duzy? ! Tam, hdyž ton puč wječeje, na kotrynz hjes hichchjanstaje wery a jeje dobrých počinkow hhožja, tam, hdyž „morala“ wjedže, kotraz žama na hebi a žama w hebi niczo njeje a duž tez niczo dacz njemžje, a to je do šahuby wshcho prava, wshcheje pravdočeje, wshchch počinkow, po tajim do dopohujnje šahuby wshcho chlowiejnwa w najšim kraju, hdyž tola w hoptowarškej a politikej jabubje bižo hny.

S bliska a j daloka.

„Katholic Bogol“ wosjewja w hwojim 2. czjstc ščotžbu herbstich mšodnych hólzow na herbstich mšodnych hólzow, na herbstich mšodnych hólzow, kotriz šazpimajo herbstu narodnu draštu a tez rezž do žyby a neshimni mšczjanostam a drubim behaja, jako Šserbowli hwične maczerenje rezži a narodnje drasceje, wone pshilubeja, tajkch padokow meč a dzečez sa to, šchotž hu, a ho wostajnoschi, jich sawitacz hwične hwojemu narodci, mšjno, so tanni ho tajleho wopiczkowanja rezž ščotžnje hichceje jeno, ho dohlabawich, hže chzja! — Dacz tajka ščotžba placzi kama ja tanne katholic-herbiste ironu! —

„Šserbste Nowiny“ pizaju w 7. czjstce, so hu jantefje tunje dofej pichi wshchej drobočje, wshchje pichi drobočje papjery. Ksch „Bombaj Boh“ je drje po žyfej dalokej a šcherokej Lužicy, haj Nemskej to jeniceljo kopjenko, kotriz ma hichceje placžim mēra, žyfe 160 pi. Duž durbjal ščotž, hč „Bombaj Boh“ hichceje nječžta, so hebi bižo tehoda ščotž, so by tunu kurjostju tez hanc nesh, mjeuznje; nesho, a to hichceje jenc kopjeno, ja placžim mēra. Kaž suate, možesh hebi Bombaj Boh tez hromadze se „Šserbskim Nowinam!“ ščafacz. Redaktoraj wchgetaj polabycz pshipomnicž, so ho w tym, so Šserbja taf tunjo hwoje nješelste lopjenko dostawaja, šafo ras wojowitwa herbsta wutroba nashcho nastladnika fr. M. Šmolerja hiewja.

Samowity redaktor: šaraf W y r g a c z w Mošaczjanach.
 Chschczet a nastladnik: M. Š m o l e r z w Wudychkujnje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosł
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma,
Bóh pak swěrny
Přez spar měrny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłal
Wšědny dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes ma
Njeh čí khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda
Wokřew će! F.

Šserbske njeđzělske lopjeno.

Wubawa ho kóhdu hobotu w Šsmolerjez knižicizšćezerni w Budzichnje a je tam ja šchwórtlětnu pšchedpřatu 40 pj. dostać

3. njeđzěla po tšoch kralach.

Psalm 139.

„Krijež, ty wobhońiš mje“ — Wože wóćžo tež na mnje padnje w tutym lěće, kaž w wojnu zpytu žiwjenju. Zažo hym činy a strowy puč pšehes lěto nastupit, šapoczał hwoj dom wobštarac, přenje kroczele šćinil na polo a do kraja! Kěto je našć kraj tež hjo do šeho wobšladat w přenić dnjač a tudydnjač. My čizemy pod šbožom a hnadu Boha teho Krijeja hwoju dwohu čahnyć i šekom :

„Šnježe, ty wobhońiš mje.“

Wubnacje pšehed tym wšehowidžozomnym Bohom! „Ja šedzu abo štatam, wěšć ty jo. Ja kóhdu abo ležu, wobšahnyćšć ty mje.“ Tak šapocž, ludy šćinil dróhmarjo, rano nutnje! Šdžž trowe wóćžo tež jeho njewidži, jeho wóćžo tola tebe a trowe kroczele. Šak derje, ho w blisťosći teho Krijeja njebjehow a jemje wědžić, i nim ho w hromadže šćahwacž! To najšćpši pošoj do wutrowy dawaj, — křahny křošć w wošćelšć a wšěch šćiwilach. „Ležu ja — wobšahajšć mje“ — ja hmyć šćuram do čimje być, špacž abo tež šćodžić w nozj. Šdžž tšch twojich šćěny a murje wot tebe džěla, abo žćł, hory a balofě hmyšć kraja, dha je Bóh pšehi tebi. — Šdžž ja džěćšćim hładacž njemóžšć, tebdy móžšć je jemu pšehowšćajć. Wón je i wajšćarjom, kiž njepši ani njeběra. „Kaže póšnacje mi džěwne a wšćofe“ — praji psalmišća. Šaj, i modlenjom pošćěhny ho dušća i njemu — kaž tež šć šćowatym šćejom ho pod nim pošćofce. Mjeh našćim džěćom tón wšehowidžozomny i myšćlow njepšćidžě. Šćobójne džěćo ho šćraduje šćeho čćiněč, njeh šćěł widži abo njewidži. Šćamny

šćenelon, wšćebny předač a wóććeněč wjećowosťeho šćyna, šć hwojeho wucjerja na to nawucžil, wšćo kaž pšehes Wóžim wobšćejom čćiněč. Šafo bšćeje hólćez ras něšćo šćuščil, ho šćenelon jeho wopřesća, bač je jo čćinil, a žabafě wotmołwjenje pšehed wšehowidžozomnym Bohom. Duž tón wotmołwi: „Šdžž ho talle prašćeće, njemóžu hinač hač wušnacž: „Ša hym jo čćinil!“ Předy dužli hwoju na mój jashć pšćidžě, wěšć ty to wšćitšćo.“ Nježć, džěćo, jemje! — Ale tež my šćaršći, wšćozy a nižy čizemy šć hwoje šćow šććiněč: „Šdžž póšćdu ja pšehed twojim wobšćejom? Šdžž dyrhju ja čćahnyć pšehed twojim Duchom? Wofšću-li šćidžla raišćich šćerjow, to bšćch byblit pšći najšćalšćim morju, dha by wšćah mje trowa wuša tani wjedla.“ Šćodžšćny čćizje, džěćajny hwošćomlěnje, wšćimny šćrawnje, šć by Krijejow wóćžo wšćahdžě hmyšć pošćladacž kaž jeho wudo wšćitšćo hšćšćeč. To je to wšćofe póšćnaje, to tón, kiž je wóćžo a wudo nam šććinil, je ham kaž lute wóćžo a šćajnje wotewriene wudo. Tón, kiž Šadama a Šěwu jako čćowšćku wobšću šćwoti, je ham wšćobaba, křahna a wšćofa pšće wšće šćapšćijće. — Šćalmišća šćwiti w tej myšćli nutnje ho modlo wotpoćuje, kašći došćonanj je tón Krijež, jo našć a wšćo hwoje šćowjenje wot přenjeho prošća w mačćeršćim žimoče hač do pošćleda póšćnaje, kaž něbđže čćowječ hmyšć kraja pšćenidžći: „Šćimne šću trowe šćuščil, a to moja dušća derje šćuje.“ Tola w tym i šćuščćowonemu mjeřej šćidžě, šćo šć hwoje šćěto wofšćuje: „Krijež, ty wobhońiš mje“ i pšćehed tym hwojatom Bohom. Kašći hym ja po dušći a mój puč pšćehes žiwjenje? Wobhoń mje, Wóže. Wono je wšćo na tym lě wšehowidžozomny i myšćlow njepšćidžě. Šćobójne džěćo ho šćraduje šćeho čćiněč, njeh šćěł widži abo njewidži. Šćamny

rodne bujke f temu hvoica f wysokim po pšchedrežajnym htohom — rospuščenja, wobšufstawa budža . . .

Mož berz pišafše dže jenož na narobnym klarinecze, ale mje to spofojeshe. Štym f radožu te wyšelake hlohy sapškowal, hacž hym jo pozčil. Wšak što f Wobika, khubata, jenož tat lijeshe. Wěšče ja njeho wjele prógy a pšchewinjenta, hdyž mjěšete něwore reje wopoljowaceho, jeho fantazija spječešče ho to jecho ponjatku a wón pišafše družki a tšješki ras pščežo hmat hacž přeni. A hdyž běchny sožojownje jemu melodiju na papjeru došli, woborjowach Wobika f nowe. Mož pščešel ho pišči tym pščežo nješčeprljowje hibošče a mi do wucha šapetajše: „Ale, wón njčo njerolumi.“ Wobik ho na nowu reju pščežo dofej doho rosmyšleshe: čjasto činjleshe jenož nadděh — ale po někotrych taktach padny do hjo inateje melodie. Mjeje bñina, dofej maja reje tekto wobobnošče. Ale na to mož huped njemyšleshe, wón jenož f potajnej radošcu na to kedybowalše a pščežo f poňamienjem pšchiflowata: „Ně, hlojče, so nječo njerolumi.“ — „Aha, pščeščeš“, ho mē rosihaji, „ty hjo jawnitum!“

Čjaj ho mĩny a ujejhny ani potnyš, kat. Wěšče tu we poznazy a my běchny na naskpěšce šabawy. Rozmošwa wotmėnjelše se spěwom a tón f hru. Tutaj dwaj pščešelaj hromadje f čjorwim pšwom křufowalše, to Sarjeik na hwoju sawijšnosć lapomni a nahle je hwojom hřufodom do pora stupi. Teptakšcy najrjejši hjo hěrbtu reju. A f tomu buješce Wobik f potnyš woblicžom na klarinecze: tramtrta . . .

Wobrak fo nahle pšcheměni. Wobik pščešta we hwojeje hře a hladajše smotany f durjam. Wěšče nēšajki pachol šastupit. Pšchiflěži ho f Wobikej, křž ho ani f mēta njebohobny a šafšapta jemu něšto do hřucha. Wobik šafškraby ho sa wuchom a na jeho woblicžnu hjeiwěšče ho rospacžitowě, křž jemu njeuwprajnje hmeščeny wuras doda. Tcho woboheho člowjeka je njenaděti njehožo potřehito, hnadž je pšchitowny mladošcyz f šiwobawny pogolom — ale my pohladajo na njewprajnje rospacžite woblicžo hudyšnikowe, njemōžachmy ho hmešča šdžeržec. Šdyž běšče přeni nāwal hmešča pščeschof, hym ho Wobika wobrašfal:

„Što je ho wam stalo?“

„Češčenju hjeje“, dawa mi ponastu a njelěpje ja wotmolnu f nječščetaj rospacžitošcu we woblicžu: „brošaju waš — ja — mōtra . . .“

Ně, to wšak je něšto družte. To ho rošumi, so běchnu nētko nahše „ethonograjfke študije“ w kōnzu, dofej běšče Wobik f pošofom do žyla poroženy wotšofal . . .

Pšchepřofčjenje hym ja woprabwōšitowě wšal a sa tšyđen kmošfjad najnūšchemu, pjatemu potomnikaj hěrbtkeho hězca. Šladajše, šcho mōže ho šberacželaj narobnoščenych wošebitowšew šenč . . .

Zvršej a stat.

Wo dorjadowanju žyheho noweho krajneho a ludoweho žiwjenja nima ta někole hjošče ho šhadžowazga nazionalna šromadžina wobšamfowacž, to je wěz teje noweje nazionalneje šromadžiny, abo kaž ho tež mjenuje, krajneho šejma. Šda ho, so ho nēčejšči mōžnarjo a f nĩni tež nazionalna partaja dlĩji, noweje šromadžiny pučž rumowacž a wōšby postajice. Tute durbja ho halle to meji abo juniju wotmēč, kaž ho hřyšecž dawa. Wšahžy w našchim lubu, forpěž přeni jafon rēša: „Ašchecžan hym a wostanu!“ mēli ho někole hjo na to pšchihotowacž, so ho mužojo a žony do krajneho šejma wušwola, kotřž maja tež wutroba a hřowja a šchecžanštwio a gřekaj a šchecžanštwio žiwjenje w lubu, pšchede wšchēm tež w škuli.

Š bliffa a f daloka.

Š Rošajczj. W šandžnym lēže je po wjele nadděchaj škončanje f temu dōšto, so ho Walowu, Rošajczjanštwi džel, f nahčeje wošady do Kšiczejštwije wšarajija, do forrež hjo tamny džel Walowom hřušča. Dorožubžena wšak tuta wěz hjošče njeye, tola tak daloko šarjadowana, so hjošče jenož wotkručenje konšistorialneje wyšchwošče pobudžuje. Š tutym wšarowanjom našča wošada na 500 ewangeljšch durbchotw špabnje, ičtož je f wobzarowanju. Šažo paš žadache hēbi to porjadu duchowne a gřchwinšte šarjadowanje jene pšchewinjente twch njeprchibōdnych wobšejnosčow a to je to wotkřize! Šstuhachdu tola runje te najbaldše žiwwošče, kaž Wlōncžki a Karlsbrunnške, do Rošajczj; f dobom bu do twch po šchulštwi a gřchwinych dawšach wōšželnych Walowom f najmjěšča wješča pšchewjedenošć jawjedžena. Wofelž njeye mōžno byto, jo mēsto wotšhadžajch Walowom jena družka wješ f nam šastupi, je ho špawalo, tu wěz f pjeněžnym wurowanjom šarwacž, forrež bu wot Walowom a Kšiczejštwije wošady Rošajczjanštwi plačene. Na špownjedny kšewšerjad a pačefštwi dželchōw Rošajczjanštwi wošada njčo njšubi, dofej bē ho wšak džel Walowom hōtu, tež woščeje pšchew hjo dawno ščijnjene škulštwi wurowanje do bliffč Kelcz nawucžny. Pšchichodny čjaj nowěch gřchwinchō šarjadowanja nadžijomnje hjošče wjažy tajšch pšchewinjentow pšchinjēgy, pšchetož tak njewreho a njepraktiškcho a tež njepřchibōdncho wōšželjenja wšoro a wošadow mamy hjošče jara wjele. Nadžijomnje ho tež pšchi tym takša šwōlniwosć a pšchewjenedž namaka, kaž mjes Kelczami, Rošajczjanami a Walowami.

Ššafrowanje.

W jenej štronje Wězowu je wōšōnje, so ludžo, hdyž hřakruja, wuprajja, to by křž Wōš šatamaf. Wofelž je šradž, jo bħchdu ho tute žadawe grawočžiwje hřowja we Ššewach šahněšōžije, je mĩne, so křžby mōžnje pšchewjeto temu wuštwurje. Ale ja hēbi myšlu, so najwōžy wutych ludž, hdyž hřakruja, f žyla njewjedža, šcho f tym wuprajja. Pšchetož, hdyž jebym wuprajji, so by jecho Wōš šatamaf, tōn f tym to pšchewje wuprajji, so by Wōš jemu wšcho mōžnje njebože, šhorowč, šhōd a wōjnu pšchiphōštal a jecho čjahnje a wēšenje šatamaf. Šaj, to hjo tučzi ludžo f wōškeho dželka na tym wina, so tu wōjnu mamy, to hřchewjštrow, tu dwohotu. Wōš je tutym hřakrowarjam runjowom jich pšchewje dopičnšl. Šaj, tučzi ludžo hjo woprabwōžje hřupšči hacž čselata, pšchetož jebym woprabwōžje pšchijōjny a rošomny člowjek ho tajšch grawočžiwych hěšbōžnych hřowow f žyla njenawučžj.

Wj žedžimny wšchitzy po mēře, kaž šacžna jemja po šdōbnym dešchēštw; ale je mĩne, so křžby pokutu čĩni, to křžby hwoje hěšbōžnje hřowja a štwi wotpožoji. Potom budže ho Wōš šažo nad člowjekami hřimicž a hřewčej tōn dawno pošadany mēč pšchinjēgy. H. H.

- Porjedženta:** W špěwje f. f. Š. Wastarja w pošli čjĩhje durbji rēšacž:
- 3. ryncč: Wōčze f tebi njčjemy
 - 13. = Šchōž jich mošho wošchewicž,
 - 20. = Šchō to prawje wurteluje!
 - 30. = Šwēd ho nam wotwobrožuje
 - 40. = Kaž je žudžby čěmnych křutow.
 - 48. = Wotewē domišnĩne durje!

Šamolwity redaktor: šarž W y r g a č j w Rošajczjach. Wudawca „Ššerštwi Lužija“, družštwio f wobm. ruš. Čjĩhčyž Ššmolerjež hřchicžšchecženje w Ššerštwim Domje w Budyšćinje.

Sy-li spěwat,
Pilnje džělat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatoł
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Prez spar měrny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnie džětaš
Wšědnj dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes ma
Njeh ći khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokrěw će! F.

Serbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa ho kóždu hobotu w Smolerjez knihičičežem w Budyšinje a je tam ja jednórtkětu pšchedpłatu 40 pj. dostać

Njeđzela Septuagesima.

Jan. 17, 16, 17.

„Moja wučeba nije moja, ale teho, kiž mje pošlat je. Chze-li iděto teho wolu činić, tón budže šhonic, hacz je ta wučeba wot Boha, abo hacz ja ham wot hěbje rěču.“

Wučeba našeho Zbóžnika je najkrańišča, najšwičćejša a najšbóžniša. Wona wopřihija njebješa a semju, čjaš a wěčnosć, hmiereš a žiwjenje. Káž je tón ham, kiž ju pšchitpowjeda, wěrnosć, tak je tež wona wěrnosć žana. Wona jeno člowjetej jeho hřeščne hujenitwo, ale pokaže jemu tež šbóžne wimoženje. Wona njeprěhndže jeno s nowymi žadanjemi a kápnjenj, ale wona dawta tež nowu móz a hłnosć. Pšchi tym nije wona žana čješka wučeba, kotruž bychu hnanu jeno wučeni ludžo spšchijez móhli, ale taš prošumitwa a jednawa, so móže ju tež male džěčo spšchijez. Pšchetoz wona nije niečo hinashe džki wutrobne šhrobke dowěrjenje na teho, kiž ju předuje, na lubeho Zbóžnika Jesuša. Szwój wotkřód ma wona s Boha hamuho. Njedowuškěžena Boža lubosć je hwojeho jeničkeho narodženeho Szyna do šwěta poštala, so bušmny w nim žiwjenje měli, — Kěto je pošlusčne pšchijezje tutje wučebny jenički puč s našej šbóžnosći. Me jich wjele praji: je ta čježo tula wučebny pošnac, laš čježow do Jesuša wěrić. Luby Knjes Jesuš pał potaje w našim hwojatym tekkeje prawy puč, po kotružmž ja njej pšchindžesh. „Chze-li iděto tutu wolu činić, tón budže šhonic, hacz je ta wučeba wot Boha, abo hacz ja ham wot hěbje rěču.“ Zo je móžne, rjane hłubjenje, so čže wón hětko a pošnacze tym dac, kiž steja sa tym, so jeho hłowu džerža. Džij hšchichich wo hwanym lěkarju, kiž je hižo wjele ludjom pomhał, a hěbi muškich: tón

budže mi hwanu tež pomhacj móz, dba je přenje, idětož mašh činić, so po jeho kápnjach činić. Šwój budžesh pšchijez, so to, idětož wón šala, nje pomha a twoje hološće wotebjeraja, budžesh bórny widžez, hacz je twój doktor dobry lěkar abo huděc. Jesuš je tež tajki lěkar, kiž hłubi, so móže duššine šhorošje šahojiez a ty wěšh, so je wón wopravdže tež wjele družim móžnje ponthal. Spyrat s nim. Čim po jeho a jeho Wóža woli. Wutř wo! njeho a šhódž ja jeho štopami. Přozuj ho s jeho pomozu s najnišejšča jedny hřeš wotpošojez. Čim hwořnišiji w našim přozowanju hš, čim šěpje budžesh šhonic, so je Jesuškowa wučeba, haš wón ham wot Boha teho Knjesa. Tebi budže ho wujahnić, so tón je wopravdže šhwožony, kiž ma jeho we wutrobje; ničto njebudže s twojeje wutrobny wotobnyez móz to šbóžnyh čzinjaze pšchewědženje, so wón je pola tpeš hwojich wšchirte dny hacz do škónczenja šwěta. Ty wěšh to, došelž to ham šhoniš. Budžesh dje tež pošnac, so je twoje žyle čzinjenje po Wóžej a šhchřtuškowej woli nje-dokahaze a jara daloto wo wotkřujeneho šwěta. Čim bóle budžesh žadac, na tym Knjesju wostacž haš halosa na wotwomny pšchitk. Pšchetoz hšes njeho njemóžesh žaneho pšoda pšchijez.

Ach lubi pšchězesh, kiž ašchěže rad wěrić, špřitaježe to rad na tym puču, so se wšchej hwořnoicžu sa dospěčenjom šhchřtuškowej wole šteije. Jesuš, kiž wam ham tula radu dawta, rukuje wam sa rjany pšód našeho přozowanja. Šwětko, móz, trowš, zabu, žiwjenje a wšcheho došej budžezje w Jesuškowej wučebje namakate a džakotnje šawšhuzje. Šaj, wučeba, kotraž to šamože, idětož je wona w naš a tekto družich šhwožonnych hšchěššjanach došojata, je wopravdže wot Boha. Hamjen.

Wobrazy.

(Pokrcažowanje.)

„Dro twoja wotka!“ mištrca zastupiwšy a te pokšeduje
klowa nupšyčawšy rjetnje. „A čy tola hiščeje wumrjećej
njedyrbjala, ta dobra wotka!“

„Haj, Zanto! to je ščwarna žona, twoja wotka!“

„Mištrje, to ja jara derje wěnz; a nimo staršeduju nam
ja tu na femi šo pšchedy wiščem wozwy sa wjele wjele dža-
fowacz!“

„Wěšč, Zanto, so runje tak twój towarščy Jurk njebamno
rjetny, jako tebe wopyta?“

„Haj, Jurk a ja hmoj někotry krócz pšcy wozwy hědžatoj
a wufnytoj a poščuchatoj a hraloj, a tež někle hiščeje jedyn
kaž tón druhi? wozwy dženjo!“

„Težo dla hebi tež starj Šhěžtar, kotrehož we měšće
šetkaz, tebe a wotku tak hwalješče! A jeho Jurk čyini tam
zble ščwarneho wotročka na- tym wufkim tuble!“

„Jurk je jeho tež domadž šetkam; je mi pišak, so 2. addenta
domoj pščinidže, hnadž hjo jeho tež w kumščach trjedžu!“

„Na, duž dyrbišč wěšo šabe woteieč! Praj domadž duž
wiščem wjele dobreho wot naju a wozwy pšchedejmoj dobre pošk-
šowanje!“

„Haj, wěšo Zanto, a Wazyz tež, a Hanyz a Jurkej, tymaj
matymaj, a štafaj hebi ja Dwaždžany něšto rjane pola rumpo-
dicha!“ —

VI.

„Hana, počej mi něšto! Rimam pščimneho pjenježa
wjazy!“ S tutnyh klowami postrowi. Wješčeliz Haniu. Jeje
měščezancki bratr, ju hebi i bydlenja na šhód wufkufawšy.
Šy dha pa šašo twoju zblu wufku midu pšchěhral a pšchepif?
Mašč tola šaščyžy dočej!“ bė mašo pšchěczelja wotmołwa.

„Nó, ty wiščak tež twoju šaščyžbu nanaj a macžeri abo na
daj njewoščyšč ale na hebi haanej wotoko woščyšč we twojich
žbžantach a hmozczantach!“

„Šy ty“, Hana šarčča, „jenož pščinščof, so by mi tole na-
wotak?“

„Nė!“ rjetny bratr, „wiščak hym prajij, so čzy pjenješy
něčj! Nještoam žanyšč, dyrbju hebi hani wěhđe po pjenješy
hiz, tež pšchew šlučykiti a džerki! Praj ras, hoščička! Njeby ho
pola twojeho pšchekupza něšto tak rjez hjes šaplaty šupiež
hobžito?“

„Džerž hibu a rěčj i njelečom!“ bė Hanina wotmołwa —
niz runje ta, kotruž by šotra bratrej na tajke praščenje dačj
dyrbjala.

„Nó haj, hoščička, hym hjo smėrom! Me rěčj a wot-
mołb. Trjedbam pjenješy na kőžy pad; čym bėle, hbyž wčjera
a dženka džerak nječyjm. A ty? Ty wiščak mašč tež tyh wje-
šapščaznych pšcheczow wjele!“ —

* * *

„Kowarjowa!“ jawoša Šhěžtarjowa duzy na polc na
Kowarjez mištrcu, kotraž runje pšchew pučj do towarnje dšěšče.
„A pomhaj Wóh tež!“

„Wješčyš pomaj, Šhěžtarjowa! Ščto pak macže? Je
Jurk pišak?“ rjetny Kowarjowa, pofastawšy.

„Nė, ně! Me Wješčelizy hu prjedy měščezancki wopyt
doštali!“

„Hanu?“ ho Kowarjowa woprašča.

„Nė, nječy ho to tež ničto dšytwacz njetrjeba! Nė, se hndni-
štwam hu a pštaja sa pafočerčym!“

„D, tajke tola. Wješčelizomaj njeodomėrju!“

„Nė, ně, taj staraj wiščak nje, ale hólz a hólz! A to,

hiščeje, pola teho bohateho pšchekupza, pola kotrehož Hana
hhuji! To je to najrudnišče!“

Kowarjowa wije njewėdjo f hłowu: „Hana, ta maša Hana
je to čyinič dyrbjala. To drje je tón měščezancki bratr šlučykiti!“

Šhěžtarjowa hkwata dale, hiščeje prajizy: „To měšto
pščinjeje se hwojež pšču a reju!“

„Měšto!“ Kowarjowa rjetnje, „měšto, haj tež to, prjedy
pak tón starščiki dom, hbyž biblja a modlitwa hōbu domadž
njeje!“

„Kowarjowa, wy macže prawo, — čzy wam prajieč, so
je to nje mašča wotka štajnje wuščila!“

„Wah?“

„Haj, pšchew Jurka!“

„Haj, našča wotka! Ščto hbyže wona to prajieč!“

„Tež w Wožim mjenje! Kowarjowa, wozwy wjele
dobreho!“

„Haj, w Wožim mjenje, Šhěžarka!“ —

Zurfej a stat.

A wuhndej w Bertownym prošču čjntajh někřlo w nowi-
nach wšchelakore, wošebje tajšeho, ščtož čzye jenej stronje hhučej,
niz pak na pomohitkowne dšytwac. Tajšeho čjntajh n. pšch.
w „Dresdner Nachrichten“ čjo. 23. a tam mjes druhim tež tu
žadu: „Nicht die Wendenburg ist mit dem Barth-Prozeß aus
der Welt geschafft, sondern — die Wendengefahr.“ Wjeje nam
na tym, so tu postitujemy, tola tehože pokšednjeho klowa ho
pščinajmo, mėnimy, so „Wendengefahr“ tu do žyta byša njeje,
so pak te wobšejniočje, kaščez tu hu po pšchitřibanju nadžjow do-
brych a pobožnyh Šserbow, hu jena „Wendengefahr“ njenujzj
štrach sa Šserbow a jich wěny, jich pobožniočj, jich pšchidob.
Šserbjo hu hebi — a tak tež hries Bart, žabali a hebi hiščeje
žadaju, rošwucenje hwojich dščej we wěrywřisnacžy starščich
a hčhu pšchede wiščem ščto hōbu na hmoj program napřkati,
jako to hčdenje wo nabožinu ho žapōča, kašč tola šaščj a
ščrjezi žyžo hibanjja wiščeh dobrych Šserbow nabožny je pšcy
wiščem šapřewanjju a hōnjenju i druhich stronow. Wy wjšč-
nočej, Šserbam hujščitwo hamofarjadnistwa we wobnjesłowanej
mėrje domołwa, pšchede wiščem ščtož nabožinu a zurfej a ščulu
nastupa, njeby Šserbam a jich dščejom někřlo tón štrach hwojšč,
kotruž jim hrošč, hbyž woni bywaju hōbustochnjeni do teho
wulkeho tohmanobohu, do kotrehož ho Wěmška a niz najntenje
hōbu Šaksta pšchewobročča, tež w tym, ščtož zurfej a nabožinu
nastupa. Katřolkožo hu ho šmujžil a hu po žydej Šakfej po-
stupili, so njeby jich hōbustochnyšč. Ewangeljyž drje rěča a
přijažo wo tym, so je tež jim minister kulturne wojojanje na-
mufowaf, tola wo pobožnym abo druhim wufstupowanju něčj
nješčacujamny a duž tež niz pola — ewangeljyšč Šserbow. A
to je hnjerež štrachna „Wendengefahr“, hrošč jim na naj-
hwojščichim, na jich a jich dščezoh hujatej wėrje!

Hbyž minister rěči wo „Gemeinschaftsschule“ i dščlentym
nabožnym rošwucowanjom, njeje to žana konfessionalna ščula,
njeje to žana ewangelista abo katřolška ščula ale na wiščem po-
šledku jenož simultanska ščula, kašč bčdu to nowiny tež žyle
prawde do špřikow štafje. A hbyž minister fa tute wufstupuje,
wufstupuje wón pšchěčžimo konfessionalne ščuli, kotraž je pšchew
nazonalnu šhromodžjnu tež nam Šakšam dowolena. Težo dla
to roščikaje praščenje: Čžemny my Šserbjo konfessionalnu
ščulu abo niz? Katřolkožo hu štanje a dorasnje haj prajili.
Ewangeljyž hiščeje niz. Wono pak je na čžaju, so ho tu roš-
hudžjny a potom fa to dščelamy, šhřikujemy, tež wojujemy, ščtož
je nam to prawde a dobre. A hbyž potom čžemny ewangeljku,
konfessionalnu ščulu, čžebža to tež najčy ewangeljyž hčrbjaj

mužerjo a džeđa wont tutu nabozim najšim dječom pod-
moč? Katbolizy herbizy mužerjo hu na to haj pražil. —

Strajnikaj fivjateho raja.

Člowjekow starškej buščaj f raja wuhataj, žaloščejščaj
jara a njemadžejščaj ho psovejč. Duž Knjes f nimaj šafstipuj
a dječej: "Zahroba, kotuzž staj wopuščežijoj, bu waju dla
plahowana, jelenja ho, težje a wonja waju dla; sa waju
sewaja jeine ptođu. Sduž buščejstaj hebi ju šafstuzič, čžu wotaj
ju daries; dywčičaj šhodžič pod jejnim šlicom, wotpočuznež
w jejnim šejnje, dječac jeine dobtrowonje, jješč jeine ptođu
a šožowonaj buč. Sduž pak njebotowonje do nijej šafstipuj,
tehdy mona wušlunje, ženje saho njetežje, ženje njewonja ani
njefrawi wjazy žoneho ptođu." Člowjekow starškej psovejčejščaj
ho we fivojej wutrobje, počejščaj semju woddžecaj, jšedžejščaj
šlěba w počej fivojeho woblěca, čješčejščaj Knjesa f džeanej
wutrobu, lubowajščaj ho njes hobu, bščajtaj dobraj pšlunym
šwěratam, podnjebješkim pšakam, a šlědžejščaj sa tym, kat
byščajtaj raj šafstuzičoj.

Dobru, naboznu, šožowonju člowjek, fotehdž wutroba je
napjelnjena f nadžiju.

Žencho ranja prěnejju starškejju wobnu horze požadanje,
rajej ho pšiběžičaj. Štupičejščaj ho na ščotwintuju hórku, po-
hladčejščaj na šwajaty raj, duž widdžejščaj keruba, pola nute-
šoba f wobnujowim mjecjom štejazeho, a štrōžičejščaj ho njemalo.
Spěščanje ho wrōčejščaj a hjo hebi njebadžajščaj, Knjesowej
šahrobje ho pšiběžičej, pšebotož boječejščaj ho hwožazeho keruba.
Še wotajom njepšedajščaj rolu woddžecaj, jšedžejščaj šlěba we
počej fivojeho woblěca, čješčejščaj Knjesa f džeanej wutrobu,
lubowajščaj ho njes hobu a bščajtaj pšebčejščaj pšlunym
šwěratam a pšakam w powěšije, doležč ho nadžijejščaj, hej
šafstuzičej šwajaty raj.

Wobny pšebčemože ho šprowanje, hduž bojojčej poduhy hřeščuju
žadočej.

Alc žadočej ho wrōčej, šahrobnu Knjesowu widdžej, a člowjek-
ow starškejju nēhdudšeho ranja saho na hórku ho štupičejščaj,
duž widdžejščaj nutšhōd wotewerim, ale tam hjo njebē keruba
f wobnujowim mjecjom. Duž močej žiwych wješele f wōtzej
člowjekow rjetay: "Šaj, Knjes je ho kmilč, namaj šahrobnu
sašo woteweril a hwožazeho štrajnika wotwočil. Duž tam pōj-
moj a jšedjuj jejnych ptođu, dječajmoj jejnej dobtrowonje, a
budžmoj šožowonaj." A dječejščaj. Wōrju pak ho sašo wrōčej-
ščaj, f bojojčej, ho žnauo mošča Knjesowu šahrobnu pod jejnu
šupajnu wutrahnyčej, dječejščaj ho hōržy, wrōčejščaj ho sašo
a kmilč štrach bē jejnu wobjal. A hjo nadžijejščaj šewičeho
šlěba jješč, wofabučejščaj Knjesa čješčejščaj a bščajtaj njebotwaj
šwōchomu, ščotž bē f nimaj žiwje, pšebotož tužnje žedženje na-
pjelnjeneje jimaj wutrobu.

Njebšoja a šobow počejšt — je dwēl.

Š tužnej wutrobu wōtž člowjekow pošedžny wōčej f njebju
a Knjesa pšohčo dječej: "Šemil ho, Knjesje, a pōšcel sašo
tšojeho keruba, ho mi hroty pšči rajownych wrotach, hewal njem-
ožu tu wostac, ho hduž woddžejščaj semju, ho wužinjowal a
šwajaty raj šafstuzič. Čžuju ho wabjenu do ščōdnizow a ke ščōd-
nim ptođu w raj, a hduž tam dōbitu, to žnauo šahroba sa-
pšabnje, ženje wjazy ho njefeleni, ženje saho njetežje, ženje sašo
njewonja a žameho ptođu wjazy njefrawi. Težo dla kmilč ho,
Knjesje, a pōšcel sašo tšojeho keruba, ho mi hroty pšči rajownych
wrotach." — A Knjes pščišujti ke starščimaj člowjekow a
dječej f nimaj: "Pšehčo kerub f wobnujowim mjecjom šteji pšči
rajownych wrotach, ale wafšimaj wōčejmoj nijeje pšehčo wōdomy.

Ščlowjek je čšejnjetny pšehes ščerčoi šwēt, wōščuđe na njōn
wafšej wōčej pabnjetej, nišhōe do njeho ho njebobnywatej." Ra-
tele Knjesowe šlōwa špofōijščaj ho člowjekow starškej sašo
we fivojej wutrobje, njepšedajščaj semju woddžecaj, jšedžej-
ščaj šlěba w počej fivojeho woblěca, čješčejščaj Knjesa f džeanej
wutrobu, lubowajščaj ho njes hobu, bščajtaj dobraj pšlunym
šwěratam, podnjebješkim pšakam, a šlědžejščaj sa tym, kat
byščajtaj raj šafstuzičoj.

Mōže nam f počuznje a šōaju wōčej, ščotž wōčžo wōtž
a rožum haš f jeineje wuščēžij; ale dola bšičej pšiběžičej
wutroba, ho nadžijaja Wōščeje wēčžnojčej. A rospadnje-li čšejny
pšoh — rubjenje ščlowjerija, dša tola čajšete bušče hōšhōba
njewidžane a njefawōdžite madnu — do raja. E. D.

Štawejž f psihologije herbškeho bura.

A dalsčemu rospominanju a šlědžowanju nacžijny
a pobač dr. Ernst Muta.

Šnate je, fo ma wošebje herbški buri wotewrite
woto a čžucizny wutroba sa pščirōd u, kiz jeho wōdba,
wošebičej špōdžimanja a wōdžebžowanja hōdna pak
je jeho lubōčej f šwěratam, f štrōmiz woščkōbōuje,
štrōžč ju we jeho domje a hōdžbi, na jeho dworje
a šahrobje, na jeho polach a kuzach, w jeho hajach
a šehach, štrōžč jeho čžuju ščimjena hobu nošča abo
poščōjuja, štrōžč jeho bučej f wjebelom poščōjuja a jeho
radočej powjēščōjuja. Š tuteje jeho nēžneje lubōčej
f šwěratam wuščkōbōuje, fo je wōn f hebi čšejnje
a poščōjuje, fo jich wafšanja a ščotžōčej f čšlowjekim
wafšanjemi a ščotžōčejmi pščirunuje, haj so jim hužo
šamo čšlowjekej ščehčēnšče njemna dana. Ščōtō njebju
wēdjal, fo naščaj burja radži jenomu fivojičej kōni
rēšaju Hans, Wots abo Fruzo, fobiam pak Lisa abo
Trina; krowom pak dawaju rad njemno Ulmo, Šanža,
Šewa, Maria, Nōža a Wōrtija (je Dorothea); čšēž
rēka tam Hans a Gwita, poš pak Fruzo, Winto,
Wots a Pētr, fozor f wjēščō Pētr, ščōčaj pak Winta
a Ketta (je Kata t. j. Katharina) a pčōčaji w šlētzy
Šanil, Žuč f Wōšf (pščir. u. Wāschfen) a ščōčōjne
wufšōčny šōajz na polš Šanf.

To hu tat rēž nomina propria abo wošobinšče
mjena, štrōžč naščaj burja a naščej burōwki po fivojim
dobrodžacju a fivojej woli šwěratam a wošebje
fivojemu šōtu dawaju.

Mjenje šnate pak budje, fo hu hjo w ščarpm
čžōbu f tajščaj wošobinščič mjenow šwěratow njerečō
pščimjena (cognomina) a šamo woprawdžite nomina
appellativa (pomjenowanja družiny) nastaje a to
wošebje w dječejzej rēčej, we „šlowintu malutkich“
(šl. Wielonym malutkich šlowin w Čžōpoh. M. Š.
1899, 128 šl. a 1900, 41 šl.), pomjenowanja, štrōžč
hu po buču a wafšanju dječōj f wjēščōja jako mafšaje
a wabijaje pomjensčeni abo mafšantki a mafšanti
(deminutiva hypocoristica, nējšje Rosewörter und
Vedraufe) tworjene.

a) Wošobinšče mjena jako pomjenowanja družiny
1. a 2. Wēdomne drje je ščōdemu, fo ma pola
našč pčōčej, štrōmiz Nēmzy „Širōl“ a „Šōbamjel“
rēšaju, wošobinšče mjeno „ščōdji midaj“ (t. j. šōfšter
Michael), šōstaje po šuščaj fivojeho špēwa. Šamžuju

ptaczi wotolo Muzakowa a po zplei Delnjej Łuzicy rěka Łuzyja t. j. žónste kichceńske mjeno „Łuzja“.

3. a 4. Njemědonna kaj wěžeje budže, so my ja słowjanste a staroherbske pomjenowanja „utka“ (łac. anas, němŝje Ente) powšchitownje trjebamy kačža a delni Šerbjia kaža (pšchir. pólŝti kažka, čjeŝki kačka, maforuŝki kačka), ičtož je majkaza ŝtrótczenta žónŝteho kichceńskeho mjena „Katharina“ (dem. wot „Katharina“), němŝje „Käthchen“. — Ščtož to njeby čypl wěrič, njed k hwojzemu pšchewědčenju džiwa na pomjenowanje „majka“ (je Maričchen; dem. hypoz. wot Maria), kaž we Šlepyjanŝkej woŝabže a wotolo Muzakowa kačži mjenuja, njepšchijnawajo „kaža“ ja słowo Šlepyjanŝto-Muzakowŝteje narěčeje.

5. Tujawu (němŝje Turkeltaube) rěkažu w Delnjej Łuzicy a wotolo Muzakowa marijant. „a, m“, to je je žónŝteho mjena „Marianne je Maria Anna“ wutworjene pomjenowanje muŝteho rodu.

b) Woŝobinŝke mjena jako pšchij mjena ŝwěrjata w.

6. Měŝto słowa „byt“ (němŝje Bulle, Samenochŝe) trjeba ŝo powšchitownje runo tak huŝto pomjenowanje „heiza“ t. j. Heinz je Heinrich, pšchir. němŝte pšchijnjeno „Hinz“ ja tozra.

7. a 8. Kofa (němŝje Ziege) ma pola naŝ je ŝaŝtarikič čažow dwě pšchijnjenje: a) hepa (dem. hepfka) t. j. Eva, Gofa, wěžeje tožobla, dokež je tak womłodna kaž beŝke to Žewa, mačž wičičkič žónŝkič; w poŝdžichim čažu bu tuto pšchijnjeno „hepa“ w teje tworbe ŝoŝo pšchijebene na njelepe a troŝchu hlupitože žónŝke a we pšchewědorbje „hepel“ na njelepych, hrubych, nje- hódnych muŝkič. — b) hila (dem. hilka) t. j. ŝ, „Elisabeth“ ŝtrótczjena majkanta a wobjenja. —

9. Hilla pak je tež we wičelatič ŝtronach herbskeho fraja mjeno (pšchijnjeno) ptacža, kotremuž bewak hřečula a tež tuwilla (němŝje Gimpel, Dompfaff) rěkamy.

Pšchij: Šwójbne mjeno Hila a Hilla (ds. Hila. Hilla a Gela. Gella) pak je wutworjene ŝ bibliŝkeho mjena „Daniel“. 10. Wbeji rětoju džeči we wičelatič ŝtronach naŝcheg fraja „lebsa“ t. j. Leberecht.

c) Woŝobinŝke mjena jako majkanta a wobjenki ja ŝwěrjata.

11. habla a hablo t. j. „Haubold“ (Habla): tuto mjeno trjebaju džeči ja „jehujo“ abo „womzku“.

12. hapl, haplit, hapll t. j. hypofor. ŝ „Apollonius“ džeči ja „konika“;

13. liba, libta, libo, libto, libat t. j. hypofor. ŝ „Gottlieb“, „Gottliebe“, džeči ja „huŝo, huŝyczka a huŝora“.

14. majza, majka (pšchir. južnoŝkownj. maza, majza, mačeja a herb, čje, mkr. mačaja) a miza, miža a tež ŝlepkane hižo, hiža (pšchir. němŝje Miese, Miezchen) t. j. Marie, Maria: džečežaje mjeno ja „kócku“.

15. mizo, mižo t. j. Mikławajč, Nikolaus (pšchir. ŝwójbne mjeno Mič, Mičjo), džeči ja „jechnjakto, womzku“.

Pšchij: Tež wóllinam ju naŝki Šerbjia ja a tam nowati woŝobinŝke mjena; tak rěča na pšch. Helianthemum (němŝje Zittröden), herbski Hylifča, Stachelbeeren (tožmački) pola delnucy Šerbow Hendryŝkič (dem. wot Hendryč, Heinrich), der frühe Bein je ds. marijant (Weglein), Armoniača (Aprifoj) je hš. macula ab.

d) Pšchij wuŝniŝke mjena jako pomjenowanja ŝwěrjata w.

Wobobnje kaž woŝobinŝke ju ŝo tež ŝwójbne a pšchij wuŝniŝke mjena t pomjenowanjom ŝwěrjata w ŝwójbale; najnučajiŝke ju: 1. babka (Mütterchen) ja „pčžolka“; 2. matka (Mütterchen) powšchitownje ja němŝte „Weisel, Bienenvögin“; 3. nuk a wnut (Enkel) ja „Kainichen“; 4. wujt (Onkelchen, Betterchen) ja „Meerschweinchen“.

Pšchij: Wulgo ŝajmatwe je woŝebje delnoherbske pomjenowanje wŝteje ŝtorože, kotraž pola naŝ horency Šerbow njeboŝlanje „hymna“ a pola Němžow po kačanŝtu „Sieber (sobris)“ rěča. Delni a namjeŝki Šerbjia ju ja helžo a majkajo per euphemismum narětki ŝhorŝki (čolka) t. j. němŝki „Tautchen, Mäuschen“: wižo ju njeradži pšchijčž a radži ju worečž.

Š bliska a ŝ daloka.

Š Noŝajci. Zaidžene leto mjeŝeje, kaž deudže, tež pola naŝ to woŝebje na hebi, ŝo be telko wěrowanjom, kaž niz huŝto priedu; be ŝich woŝom pšchi 563 ewangeŝkič dučadach; ŝ utuch ŝwabiny pšches wuŝawowanje Balowow, Noŝajczjanŝteho djeŝla, 65 dučadow, kotrež pak ŝo hižo někole nimale wŝe do Keŝliž dierjadu. hžež ju tež hižo pšches ŝchulu a pačerje pofanane. Narodžilo je ŝo 12 ewangeŝkič džeči, pšches hmyrež hmy ŝchubiti tu pječach, njes nimi mlodeju hólžow, kotrejuž be wóŝko domoj pošlalo: Jana Mjedu a Paula Schreiberca. W Porsdanie w ŝagareče pak wumreje wóŝinŝti rjeŝ Jan Piŝtat je Šchpitolow rječowitju hmyreč.

— Mjedu konfirmacyjki wotkaz ŝupi 6 džeči; ŝ ŝpowjednemu Mjedu pobu juč 368 wo něšto mjenje hačž leto priedu. Na ŝolckach je ŝo w ŝaŝdženym leče dozpil tón hačž dotal najwŝyŝki wumolč 918,45 hr. ŝ utuch pšchitube na wopor ja poŝanow a na dwě toleŝki ja miŝionŝtowo njes pohanami 518 hr. Wŝyche teho bu na darach ja miŝionŝtowo njes pohanami narodach 390 hr. — Njech to nowe leto, kačželŝli roŝduhy wo žychti a nabožinje tež pšchijeje, naŝchu wopadu hšernu namafa we wujnacžu t. Kefuŝej Abryluŝkej a jeho žychti w na ŝem! Za jeho miŝionŝtowo je wona w notwym leče na hšwedženju ŝwje- nja wotrowata na mjeŝowym wotkazy 414 hr. — to je tón hačž dotal najwŝyŝki wumolč, leto priedu be to něšto wjažy, ale to pšches wŝeŝki wopor miŝionŝkič pšcheczelow ŝwonka woŝady.

Wraŝchenczo.

„Ščto budže to lěŝka a w pšchidodže ŝ uŝchimi pŝŝinymi Wóžimi hšubnami, hdyž ani wučež ani džeči w ŝchulŝim čažu žychti hšučžž nochjedža a njeŝwědža.“

Wodany tuto Wraŝchencze ras najpřeoy hjes wŝedcho pšchij- ŝpomunjenja a wotmolowanja a ŝjawne.

Wytaj a namataj!

Kotre to bibliŝke mjeno, ŝ fornužž w mjenuja 1. jednu ryczež rječowŝti, 2. jednu piŝat nowoŝakoniŝki, 3. jednu pšcheradit a morbat, 4. jednu ŝawjednič a ŝežŝat, a hičječe dwejo je ŝtareho, a dwejo ŝ nowocho ŝakonia?

Wotmolowa poŝdžicho. Ščtož čyč, njed ju tež redattorej pšchijwŝečje ŝ nužnymi mjeŝnamy biblije; tón ras ŝu to woŝom.

Samolubny redaktor: ŝaraŝ Wyrzagač w Noŝajczach. Wudawa „Šerbska Łuzyja“, drugitwo ŝ wobm. ruf. Čiŝičež Šmolerjež knižičiŝkečerje na Šerbskim Domje w Budyŝchinje.

Pomhaj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pílnje džělat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwość da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džělaš
Wšědny dny;
Džěti pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes ma
Njeh čí khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiz Bóh poda,
Wokřěw će! F.

• Sserbske njedžělske lopjeno. •

Wubawa ho kóždu hobotu w Ssmolerje; luhicizilčezerni w Budysčinje a je tam ja schwěrtětnu pschěpřatu 40 pj. dostać

Njedžela Seragestima.

Jan. 8, 12.

Ja hym to hwětto teho hwěta; šćtóz ja nuni džě, tón njebudže křodžić w čěmnošći, ale budže mječ hwětošćej teho žiwjenja.

Šćašnje a džiwne je wjeho naměšće hwětko. Šćto bychmy byli, jeli so by nani hćónćizna jahnošćj pobračowata a Bóh tón křnješ njerjell: budž hwětko? Šćašnje a džiwne je tež hwětko, s kóžny čłowšći wofom pójnata a roshudža. Tola hwětko wot Boga dale roshkwětluje naše žyte žiwjenje, wučej naš naše mozy namatač a wužiwáč, čžni naš křnješow šćwórbu a posběha naš njedowuńěrnje wučke šćwřjatoru. Tola najwuhćišće žadanje čłowšćej wutrowu njemóže tole hwětko šćwóřić, čěmnošć hřěcha wone njerewshkwětluje. Ze wučěm hćwójim pójnacíjom a wjedženjom hědža tola tež hěwač jara roshkwětlene pójhanje ludy w čěmnošći a w křědźu hćwěće. Šćlle jako njebješća jahnošć na Wěshćemšćich hćwac; hćwěćešće a hćwóšćielni hćwac: „Wid, kiž so čžnje hědži, wídjš wulle hwětko, hě wěrne hwětko na hwět pšćitěš. Jesuš Křřistuš je to wěrne hwětko. Wón bě to hwětko, jako wě hćwójim ludu wučješće, přědowajšće a šćkufowajšće a čěmnošć šćwóřowneje Wožeje šćwřby s přahami wěrneje Wožeje šćwřby w duhu a woprawdže wšćhna. Wón bě jo tež, hćwž na Wolgathowej horje hćwžno hćwřowa a hćwřowajšće, jako by čěmnošć hwětko pójčjeła. Haj, runje tehdy bu wón hwětko žpěcho hwěta. Na Wolgathowej horje buchu do wšćhnošće čěmnošć hřěch, čžert a hela pšćewinjene. A jutrowne runje je dohćešće hwětko wpošćwěćěšćo. Něšto je nam w tšćym hwětku wěrne pójnacje Wože date; něšt njemóže žane hřěšćhne

hubjenšćno, žana čěmna šćwóřej jahny Woži měr s našćich wutrowow jahnač, něšt roshkwětluje nam tole Jesušowe hwětko tež čžnowy doł hćwěćeje a my wěny wo domšćje duške tam hćwřowajšće w hwětku, něšt hćwřowajšće na hćwřowajšće jozu kaž šćary Zimow: „Šćnjeje, něšt wšćhćžich hćwójeho wotroćka s měrom, pšćetóz mojej wučej šćej twojeho Šćwójnika wídjšće, kotřehož hćwř pšćitěšowajšće wšćhćim ludžom, k hćwřowajšće twojeho luda Žćwřowca a hwětko k roshkwětlěnjju pójhanow. Njeje pať to hwětko, kotřez mi jeno wofom a dušku roshkwětluje, ale njeje tež wučejšćej a wučewšćej; čžni tež twch, kiž hćwřowajšće dawajšće, džěšćej hwětko. „Šćtóz ja nim hćwřojšć, njebudže křodžić w čěmnošći, ale budže mječ hwětko teho žiwjenja.“ Šćto pať wšća. „Ja Jesušom křodžić?“ To je to, šćećej jať hym, so budžemy pšćeho pódowuńšći na njeho, na hćwójeho wulle šćwřowajšće. Njajšć Šćwójnik bě pšćes jeno kóždu čžaj je hćwójim njebješćim Wožom; Woža wola bě tež jeho wola. To je jena wěž, w kotřez hćwójeho hćwřowajšće je jeho hwětkom wopokójajšće. Tak daloko dšćebšć hćwřowajšće pšćitěšć, so hćwřowajšće Wožeje wole je wšćěm hćwójim wšćhćem a čžnješćim. Kiž jeno s ertom, ale se hćwójeho nanajmutnšćěšćeho pšćewšćewšćenja dšćebšć wšćwřowajšće :

Šćtóz mój Bóh čžje,
To dobre je.
Duž štati hćwřowajšće
Wón rad tym wšćhćim šćwřowajšće,
Kiž jeho radže šćwřowajšće;
Bóh pomhaj žam
S tej' nšćy nam
A pšćwřowajšće hćwřowajšće;
Šćtóz wěru ma,

Čao Bohu da,
Wón teho šđerzi hnadnje.

Nasj Sbožnik je pať tež zle čijohi a šđerpnj ho hwojinn puřu s'hot. Nibdy njeje nikomu šćiwodu činij; tež hwojinn nješćerčelam je wón wodal a sa nich prořyť. To je druga wěz hwođenja na hwiće. Tak doľho hać čje njenapielni Jesuhowa lubořej f bližšchemu a nječjeňne čje f jeho dobročijnwořej, hmiľnwořej, pšćečeljntiwořej, wobawanju a šapennjenju čjerpijeneje šćiwodu, ale pola tebe řeća: kaž ty mi, tak tež ja čji, woľo sa woľo, sub sa sub, tak doľho je čjma we twojej wutrobje a pobračuje čji prawe hłonežne hwićko, kotrež može jeno Jesuh, hwićko teho hwića, dać.

Tecja wěz pať, w kotrež mamy sa hwojinn Sbožnikom hwođieć, je jeho hwođenje bjes hřeća. Wón moźesće mowrandže prajieć: Sčito bjes wami može nje hřeća dowjesće? To njemože ničto sa nim prajieć, ani najšronuřijohi a najlěpřohi. Ale wo to wojoławac dyrćim, f najmjenřiha, io budymy byli kaž wón. Tak doľho hać moźeć šřeřćieć a jo njetařeć, tak doľho hać nječahć po Jesuhowej woli čjinieć, tak doľho hiđeće sa nim nječhođiř.

To wišo žada křnu wolu a wjele prōžy. Podacje do Dožeje wole, čjše hwođenje, hbožej nikomu njeprawdu nječjiniř a se šćerpnocju njepravdu čjerpiř, křute řienje sa frontumy, bobohojajnym žiwjenjom — wišo to žada žyħe čřlowiřka. Ale sa to je tež niħa wulka a žyħa. „Sčitož sa mnu hwođi, njebudje w čjěnuwořej hwođieć.“

Čaj, Jesuhowě hwićko hwićej řo řařkenu čřlowiřkej w žyħym žiwjenju a poľaje jemu na poľsedu nuzšħođ do raja wěznejeho wjeřela, hbožej žaneje čjěnuwořej wjařw njeje, ale jeno hwićko a radosť wot wěznojese hać do wěznojese. Lubi pšćečeljso! Konu njeby hwićhy řetny bžen řubřhi bñf, hać čjimowy hwićhi džen? Sčito njeby radicho wleř čjže a měrne žiwjenje, hać žiwjenje wotnyř řrudnyř nařonjenjom? Sčito njeby řo řradowat pidiť tej řetworić wěřtořej, io pōňže wo tutym hwićjenym dole f wěznejemu wjeřelu? Č dajese nam wšćitřim hromadje prawje wěrenje sa hwojinn Anjejom Jesuhom hwođieć, hać može řōžy f poknej wutrobju prajieć:

M žiwjenju řo tebi poddam,
Jest, moja wořebnořej,
Wojeť duřke wjeřeloseř,
S wutrobju řo tebi dođam,
Ty mi hwićejřih f žiwjenju,
Jesuh ja njeputěčju.

Serbskim maćerjam.

Hbož je sa nasche wobnowjenje
Wajřch nadanof nēħdy wulki byř,
Hdy byř wo jeho dopieljenje
Wajř sarocjeť a prořyć čjřp,
Dha herřke maćerje, wy droħe,
Je to we tħyle čjěřćih dnjař;
D, ředřbujeće na dšćej hwoje,
Jiħ řože wišo, jiħ řmjertny řřach!

Wěř ty, sčito piřimo wo niħ praji?
„Tōn Anjes twōj Wōħ je potřeħa!“
Mać w hwojij dšćejoh řebi řtaji
Sčiwōj pomitř do wšćoh' pšćihoda.
We twojij dšćejoh junu řeřje
Čji čjeřej a křaňnosť njeħejřka,
A hbož wiřha hwićna hława mřeje,
Ta šħōžna řhwalba wořtawo!

Wěř, kať wšćoh řħeboro a řto
Čsu řřařke maćerje
Ča Boha woprowale? Sčito to
Čji, herřka mać, džen' prajieć čje?
Wōħ Anjes da twoje dšćej tebi,
Je daj a pořwjeć řemu řař
Kaž ħana, a najčreřćoh debi
Čjeřej twoje njeno řōžy čjař.

Je wobarnuj pšed hwićjenjom!
Ra wozu w řećenju řpomi, na křoř!
Wjeđ f řeřuřej je f wocěhjenjom,
W řeho njenje sa nje proř!
Widě hwoje puře, řtuti, hłowa
W tej wħij řpocři a dořenje,
A lubuj hać do čjoh' rowa
Je w hwićatej hwićej maćernej!

Ča Dože kraleřtvo je wocěhñ

A ja hwoř narod Šerbowiř!
Če řohnowanjom f nimi poćehñ
A junu f Bōhom wuřň a řpi!
Dha řeji wħyře wwojoh' rowa:
„Tu řpi prařħwřna herřka mać.“
A hnadna řuřa Jesuhowa
Pšče tebi wěćim řřnu dać. —

Jan Wajřat.

Žurfej a řtat.

Lipćanjy katolřko djeja do wojoWANJA sa katolřke řkule a řakowniřku w jenej wħij řole: W pšćečeljnej řali řubřpřečřupřeho doma řednocženi, wofoto hwojeho wħyřy dořtořneho řřeja břiřpa řřomadřeni katolřko Lipćanjy pořbħuja najřtunijohi a řapary protest řřečřiwio tej na řaricjenje latholřćih konfeřionaliřuh řkuluř ho něrwoje wuřasni řařřeho kulřřoneho miniřtra dr. Šewřerta, pšes řotnuž wōñ řednocjenje katolřćih řkullřćih gmejnow f nymi druhimi pšćitōže. Wōni wupřaja, io tutōn wuřej řaneho prawo nima ā io nō-pšćečřiwio řeji wuřřtatnej wuřřtawje, kotraž řřarćim to prawo řarukuje, io maja wōni ħami rořřudjeć wo wocěhjenju hwojij dšćej. Wōni wořienja řneje miniřtre, io řu, hbož wōn na wuřřtatnu wuřřtawu njeđjawa, křuce rořřudženi, io je wšćeni ředřkami, kotrež řu jim f uřfomaj, wuřřtatnu wuřřtawu (Reichsversammlung) pšćečřiwio řneje miniřtrej potħjedul!

Čħe-ři řneje miniřtr krajej kulturne wojoWANJE nanuřowac, budž wōn řebi wōdōmny hwojeho wuřřeho řamolřenja pšed řřun nēmřim ludom! W njeřimy to řkullře wojoWANJE řudřili, wřđemny pať io, hbož řu nann nanuřuje, pšće-wojeť wjeđeć!“

To je dobre řlowo, čjim řepřaje, doľež wōmny, io tež wěćej řtut řeženje!

A ewangeliřy?

A ewangeliřy Šerbjaji? Ĥim je řo tu a tam nēřćho polubito, wořebje tež to jene, řo hwoje herřke řřřwiniřke dořřadowanje dořtanu. Dořtali io hiřeće njeřju! Duž je na wšćeh řerřko-nēmřćih wořadach, pšchedy wšćem na jiħ řřřwiniřćih pšedřtejičerjajoh a dořwōnōwō, io řo dale a bōle wo to prōžuja a tež sa dšćajaja, io by potom tež to žyħe notwe řarjadowanje byř wo dawno wupřarenjeh pšćečřaj a ř řohnowanju herřćih a nēmřćih řřawow nařćih wořadot! Hbož my

pač nêtkle tutón hvožj t. m. herbsti zhrčviny močrejš njeđo-
starjem, hmy na tym hami s najmjejšča hovu vina. Nêms-
ke stavy naščij wožadov njemôža w tutym nam pščešćimni
bucz, pšchetôž jedyn herbsto-nêmski superintendenta tež jich praš-
nje wo lastara, mjes tym so herbste stavy na jenym nêmskim dočej
nimoju! Duž njemu!starawo do dšela naščim herbsto-rêmskim
wožadam f johnowaniju, Bohu pač f czešćej.

Rejwac, je to hreč?

Tuto praščenje njepšćimnje nam hake dženja, njeje tež
hake to novemburu 1918 nastalo, ale je hižo prašare. Tola tať
nadčehalo je wona f czešća hdy předy ludži, smyhlivych ludži,
taž nêtkle w tchj poglednich 15 mēhazach a w nowym lécje 1920
f nowob. Čstj jeni hřivatajzj woimolvôž: „Nê, nê!“ abo
„Čžebo dia tež?“ abo „Hřupa wēž, čžebo bla dyrbjal to hreč
bucz?“ Drusy sažo woimolvôja a praja: „To je hreč!“ „To
pač je hreč a wojtanje hreč!“ „Čšto má to prawe?“ Tute
wšchelake woimolvôwo pokôž, so f tym ta wēž hišćeje njeje ro-
stihana a doroshudjena. A tať hu w hišćeje jeni třečij, toľkiz,
přitawšči ja tym prawym a pruhowawšči tutu wēž, hinal
woimolvôja.

Předy hačz tutu woimolvôwo podawamy, pokasamy na jene
sajimaze roshubjenje wo tym hamšitim praščenju w „Bundes-
warte, Zeitschrift der Ev. Männer- und Junglingsvereine in
Sachsen.“ Do žla naščim mlođeznam a pščešćelam naščeje
mlođšiny tutón mēhacznij nalečnje poručejamy.

Čšto mēk to nêtko w tutym praščenju roshubdžic, hdyž čstj
jeni woimolvôwa nê, čstj drusy haj? Jedyn třečij drje! Me
ičtô je tuón třečij? „Sřiwôdnnje!“ hřyščichj prajic. To
je prawe a tola tež sažo niz, f najmjejšča niz žble prawe.
S tym hřiwôdnnjom je to njemuzny džitwa wēž! Wono njeje
pščežo jene a tofame. Wono ho tež pščeněnia, wono wo-
hřabnje, ho pobubiešča. To spřotajesh na jenym pščitkade-
kotyz jedyn wulfomščešćanštj duchowny w bibliskej hodžinje
hwojei wožadbe pokôž, prajiz njēdže tole: „Do wôjny bucz ho
ja do hmierečje hanibowal, bych-li ja jady woľoto sa wyhotti
pjenes fuť butry řupicž dyrbjal a njebych to tež nihdy čžimil.
Moje hřiwôdnnje mi to njeby dowoľito. Dženja ja to čžinju
a tež wy to wščitizj, hřadz ho jenôž bojicje, to tať řjawnje wu-
moč, taž ja! A šhto našče hřiwôdnnje? Wono pač mjelčzi,
pač samolvôja a hřadnje, a hřadz tež fuť wobřtoržuje. Niman
ja to prawe?“ „Wořadni, f džela ho pořmēňowaj, f džela po-
trjedeni, drje mjelčzachu, tola pač jemu prawe dařu. Čšto
to je što řbnya? To, ho hřiwôdnnje čžonjeľta, haj řyľebo luda
njewořtawo to hamnje, ale so ho pščeněnia a to po tuch po-
wščitkownych wobřejnosčach. A našče hřiwôdnnje je wo-
hřabnyh.

S teho řbnya dale to, so to njedohaha, so prajisch: „Ja to
čžinju, dleť mōžu to pšched hřiwôjim hřiwôdnnjom samolvicē!“
Duž tež to hišćeje to roshubžaje njeje, sa prajisch: „Ja řejuju,
doleť mōžu to pšched hřiwôjim hřiwôdnnjom samolvicē!“ Teho
bla ma tu hišćeje nêčicho drube pščitřupicž, šhtož roshubžja.
A tuto drube to je Bôh řujes ham! Čštož mōžesh ty nêtko
pšched twojim Bohom řerjesel a twojim hřiwôdnnjom samol-
wicē, to hřmēř tež čžimicē!

Hdže jow pač řnajesh Wožu wolu? Hdže namafáč, řchtož
wón, wôj Bôh, čže? W bibliji! Tež pač sa tuto praščenje
rejow? Haj tež! Pšchetôž my sa to mamy,

So f bibliju w ruřy

Čšy na prawym pučzu duřy

R Wôžej dan

Tež pšches Sodom!

Předy pač, hačz nêť f Wôřiju w tuch pýtamy ja tym
prawym woimolvônjom, hačz je rejwac hreč, řajmy hēbi
jene drube praščenje! So ho hřmēřesh, je to hreč? Prajisch:
„Nê!“ a mačš prawe a tež sažo nimačš prawe! Sřmēřesh-
k ho pšči řačšczj řemčeteho, pšči woletorjenym rowje, hř
njepřichojny, abo doaimniščo: čžinišč hreč! Kunje tať pač rej-
wacš pola naž pšči rowje, čžinišč hreč! Mačš lud, nêmski
a tež herbstj, je nêť w řandženych mēhazach, je nêť wjaz hačz
jene žple lēto po novemburu 1918, a po tuch přemich mēhazach naj-
bôle, rejwak, a to mlođzi a stari, haj hamo řchēđžini, a to bē
hreč! Pšchetôž wón rejwacš pšči rowje, pšči hřiwôjim rowje,
wón rejwacš pšči rowach třhazow, haj milijonow padnjehcz,
wón rejwacš pšči hřmierzny tožach třhazow wôjnstičj wojo-
warow, wón rejwacš pšči řarowanju a řelenju jich třhazow,
jich milijonow pšchibuwah a řabuch, wón rejwacš, mjes tym
jo řta třhazow w řubrij jatbe řduchowachu po hřiwôdžje. A to
bē hreč! A řchtož to hovu čžiniščake, čžiniščake hreč! A hdyž
nêtkle tať nêřtore řlowo a hřiwôdnnje to řladnjje a wôdžžewa a
to řamne prajicē wē abo tež njemē, dha hēbi pšchemyřil, řsto
by ty wo nêčim řajim pšched 6 řetami prajil, a dha ho dopomn,
řšto hmy předy wo tym wořfabrnenju hřiwôdnnja prajil.* —

* Wřchny rad f utemu praščenju hišćeje drube hřowy
řyščelil a je, jeli mōžno, wojenjel. Topyř ho njeb řelalu
na řamolviteho ředatora Poltiz, Post Lauritz.
(Přichodnje dale.)

Reřka pod lipu.

Rôžda řara we řiřčej dolinje na řľodšnu lipu na wřy,
na řipje řaste je hůřšerow, pod lipu řľawtu sa hōřzi. Hdyž
pšchidšje řečnja řermuřch, ho řľhadžija mlođezny a džewki pod
řipu a hřomadje f mērom na řelemu řrawpřitu wočžotajja po-
nje. Žub ľuřo pšchibľabujja jeno řala. Hdyž řľawtu, ho
wřizřj pořčizujja a wšdho ho čřisťe mōľti. Šwón wočřehnje,
a male towačřtowo řařchitnje, jo řuka po wřeřej woľotnje. Šu-
džerjo řľabdu, mlođezny a džewki čžinja woč lipu řole a
rejwaju po hřiwôjim wačřonju. Ra řchēřotj pščeščeřerjo řřnu
nowy řareč na řoľk, jo ho wjerečj; wřeře řoľka wře řwēřkath
wēž. Mlođezny na řpšchych řonoch pšchijēchaju
řľepajo nimo a ře řeľejny řijom řakaju wo řarečnje dno, jo
ho řareč řawjerečj woľoto řoľka. Čštož řřni pšchēřatnje
dno, temu řtaji řoľicē, řľawo řľhadžowantj, wēž na řľowu,
řľawneho a pšchijija na řľoze. Žubřnik njeřmē břisťo, donjž
jemu řľawřchi njepřichijje a njepraji: Bôhaj Bôh! Tať řu
dobri Čřlowjenzj řidžeraje wole (dobře wřhle). E. D.

Řľeb pšči Čřlowjanach.

Řľeb je pšči Čřlowjanach pščešćijnje wřľowo wařenb.
Hdyž řtupi hōřč do řřny, jemu přidôžj pořřizja f řľebom a řelu.
Řľeb pščešćijnje njenuja Woži dar; wřchubom řečja wo nim
f wjele wařenjom. Řľido sa řľeb dyrbi bcz žple čřije.

Řľeb njeřmē bučz načřaty, předy hačz je řčžinjny řchřj
nad nim. Stare pšchjřřowto praji: Čštož f řľebom řēřnje nje-
wobřľhadžije, řón tež f ľuđžim derje wobřľhadžec njemē. Hōřečj
řľēba njedacž, je řello, řaž jecho njepočēřecž. Rôždu drje-
hjenčřni, řiz padny na dno, řľawčřijnje řľēřnu a řoľořa řľotej
sa řizu. Řľēbowe řľebjenčřzi řopteřacž f nořomaj, by řyl
wulf f hreč. E. D.

Pomhaj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój statok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Préz spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědny dny;
Džěta pak swjaty
Duši daty,
Wolpočn ty.

Z njebjes ma
Njeh cí khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokřew ćel F.

Sserbske njeđzělske kopjeno.

Wudawa šo kóždu hobotu w Ssmolerje, křibiczišćerni w Budnichinje a je tam ja šchwórtětnu pšehpřatu 40 wj. doštać.

Njeđzěta Čistomihi.

Prěd. Čal. 7, 3—5.

Šdž město abo wještdu wjež pšehpřodžich, nadeněžesj kšěje, na kotrychž seženach, s wjerscha wjyske durjow, čjtasch, s čjiz ho nutšlach sabjeraju. Wobjeje pšehpřupste a piwne kšěje a dony, s wšchelařim lóšchtowanjam naprawjene, s wulřim napřimami l fastupej wabja. Ale niđže hišćeje nješj kšěju s napřimom namačal: kšěja žalošćenja. Njeje dha tajšk? Ach Bóh móže kóždu kšěju bóry do kšěje žalošćenja pšehowroćesj, tež twojcu, w kotrejž něto hišćeje wjekele bđli; tehodla njeje trjeba, wšchěrite kšěje žalošćenja twarěz. Šdž Bóh to čjini, ma to člowjeř swjětscha ja njebože a je swidny. Nrašć tešć je hinajšchěho měnjenja, bđž praji: Wěpie je, do kšěje žalošćenja hđžič, dužji do piwneje kšěje. Wón kšěju žalošćenja jako šchulu wopřijnje, w kotrejž móžesj do narwutnjež, šchtož je ja twoje duchowne žimjenje to najwusnišće: poněžnosć. A řal ho to řtanje?

1. W kšěji žalošćenja ho wšchitě wjhtle hordosje a naduwanja řitěja. Š hordosje je kóžda wutroba pšchřihilena. Kóždu čže na řwojich pwečach, pšches řwoju móz a uadřosj řwoje řbože namočez a njecha Bóhu, wot řotřehož wšchitřon dobrj dar pšichěho, ničo winořjty bweč, řhba jeničjž řitwenje, a tež ja to řo řemu řědwa hđž džakuje. W čjiz řwoje řbože pnta, je jara wšchelatore. Jednř ja bohattwom honi, řo hř mohř řnjeja hřacz abo wšchitře ni w řakřim wjeřelu řjw bweč. Druhi řěđi ja řlawn a čjěnj pšeh řjwětom. Tečji čže se řwojimi řlufamř řebi řlawně mjenj mjes řwojimi potomřkami dođeč. Šařo druř, řiz ř řemu darow nimaju, bđchu řjwom řpotojom byli, bđchu-li řwojim džěčjom mohř řěpřchi

přichod pšeh dobru řitwuw řhotowacz a řebi řal řwalbu řawořjwuch řarřichu dobrěč. Tu ho hišćeje řjch řhřona hordosj je řchřitom wjwnowateje řarobřiwowosje řryje. Čji řaf, řiz ničo nimaju, s čjizj mohř břhřěčesj, na woprawdže řměřšne wěžj pšichřdu, řo hordžo se řwoje řjwojeř abo je řwoje řdřastu a teho řwija. Zaměry wšchitřich řych jenož na řeršje wěžj džěja, ničo wjřchšchě woni njeřnaja. Rařhordřřich řaf mjes wšchitřimi řu řamni řarřesjřy, řiz řo se řwoje řwumřřlneř prawdowěču a čřestmořču wulřw čjinja a řožu hnadu řazpřja, ja kotrejž řamni řwojeje řwosje a duchowneje řěnjosje dla řo řjwěpřačěja. Njeřju řaf woni wšchitř řaž džěři na řrořnjewjenu, kotřěž duryba do řchule, řo bđchu s najmjeřřcha to najwusnišchě narwutli, řchtož řa řwoje wěčnje řbože řrjebaja? Škora je řuta řchula, řiz řjch poněžnosj wučjř?

„Wdřny wutroba je w donje žalošćenja,“ praji našć teřř. W domje žalošćenja řemřety řěži. Řeho najbřičřji pšchřiwuřni řu řo wotřto njebo řhřomadžili. Řich wocři řu řotře řhřřow, řjch wutřob řotře řelenja a řarowanja wo horo řubowanebo, řotřebž je řmjerěz řim řubřa. Tam řalřupi se řwojimi hordřimi wjřřemř wo řwoje řbđnosj, čjěřji a dořřowneřji, je řwojimi řalřo řařazřimi řamřamř na nabřjwepřotř pšchřchod řa řebjež řwoje džěři, je řwoje řot řřicřomřosje, hordosje a řebjeřiwosje nadečje wutrobu. To čji dře čjěřto padnje, ale ty ho řbže řalošćenja njemřžesj řimřyč, řón řemřřety je ř wjwoje pšchěčřřřwa, tebie řu na pšchewořženje přowřli. Čněřto to čřělo w řarčěju wđřřich, řy ř dřumři řa řarřčřom ř rowu řwocřřich, řy řhřchřich řřědomanje: Wšchě čřělo je řako řrawa a wšchitřa čřlowiečřna řřakřnosj je řako řwěřka nř řowu; řrawa řwjadnje, řwěřka wotpadnje, — praji, mohř řo řy

dha domoj worócićz bjes teho, jo by něščto namuŕny? „W třeži zafoŕŕjenja je tónz wšěch ludži, a žiwj woŕnje to k wutrobje.“ Njeje eji tam tež twój tónz pšed woči ŕtupj? W oħli-li ty tu gyle tuhy a ŕpny woiac, by ty tola w najbubšćim duchownym ipanju leŕaf. Ne-li hišćeje ŕlaba iħćričta žiwjenja we tebi, durbjal ty to hebi k wutrobje woŕac, pšehož „žiwj woŕnje to k wutrobje.“ Šcho dha? To ŕtož je ežlowjeŕej wužitne w jeho žiwjenju (7, 1.) W ŕemrjetu w ŕwojim žiwjenju ģnano teŕ taħki, kiž j borzym žadanjom jenož ŕa tħozom, boħaŕŕmow a eŕejeju tuteho ģwřta ŕejeŕe, a je twón něko je wšěćih ģwojich prözowanjom a ŕtaranjom wo pšichod njeabgħ ŕtħnjenu, duž durbjal ty w domje zafoŕŕjenja namuŕnac, kaŕ nje-wěŕtu je tón puc w kotrmizj ty ŕtejiħ, kiž teŕ ja ničim druhim njebontħ. W ŕemrjetu, ŕtħobgħ bla ty do doma zafoŕŕjenja durbjeŕe, mlodgħenz abo mloda bołga, kotrajz w teŕjejeŕej mlodogjeji a w puŕŕe knižownoŕe jo bħuŕečjeŕta, mjelŕe te ty hebi k wutrobje woŕac, iħto ŕtħozenje ģmjerč j ežewjenuħ ŕigow a rjanogje ežla eŕjini: žeawu ežewjom. Abo bē to ŕħēdžim, kotřiz do ģpupogje a uħrannogje ŕaplečeny ģubta na ģubta nabromadjeŕe a ženje žij hišćeje dočej njemjeŕe, duž ģy we domje zafoŕŕjenja wiđal, iħto hebi něko wot ģwojich ģubtow ģobu woŕnje: ģmjerne woblegenje a maŕu diewjanju tħēžu. Wē pak tón ŕemrjetu wěriagħ ģħeŕeŕian, kotřiz je we ģwojim žiwjenju najprejdy Bože ģrafŕŕwo a jeho prawogje pyaŕ, a kotrmizj je Wōħ teħoda teŕ wŕħitno pšidaŕ, ŕtož jo w ģwoje ežlne žiwjenje tħeabŕe, duž dře njebudjeŕe to ŕħuħowanje pħodłogjeji mōz: „Jo ŕo by moja duŕħa wutrobja ģmjerčeŕe prawe a moje ŕtħozenje bylo jaħo teħo, kiž je taħ wjehele a ŕbōžnje w ģwojeji wěje wuħny! Maŕ, to wŕħitno je wužne leŕaŕiwo ja ģħodu wutrobju, kotřiz jo njeha rad wod Božu mōgnu ruħu ponjēčej. Duž dži jeno prawje ģuŕto do doma zafoŕŕjenja, ŕo by pšehoz boŕe j teje ģorđeje wyħotogje dele pšichŕol, na ŕotřej hišćeje ŕejiħ, doniz njehj najnižjŕi ģħobdžerit dozpřij, ģdžej tħwoja ponjēna duŕħa ģħuħanie: Ja ģubjenu ełowjeŕ, iħto eħe mje wumōz j teħo ežla teje ģmjerčeŕe?

2. Namafawu pak teŕ hišćeje durbħich, koŕiž pomuħenia tħeabju, a koŕiž mōža jo w domje zafoŕŕjenja namafac. To ģu eji ežlne ģmħleni, koŕiž ja ničim druhim njeljeŕa. ģħiba jeno: ja ežlenu wužiwanjom. Jiħ jaħadny ģu w ģubħach mudrogje (2, 6—9) taħ woŕiħane: „Pōjeje a wužiwajny tħch dobrgh wězow, ŕotřej mamu, a wužiwajny ģwojeħo ežla, dokełž ģny hišćeje mlodži. Napjelawu ģo j tħm najlěpšćim winow a ŕe žaħu a njelŕomdžny ualēnyħ ģwřćkow. Woŕħny wēzny wo' mlodgh rōjom, pħedy dūgħi wjadnu. Žadny wot naŕ njelutny lōŕħow, jo by ģo wħdħuħom wopokafata, ģdžej ģny wjeħeli bułi.“ Woni eħeħba wo taħim ģwoje žiwjenje jenož wužiwac, ģħwħu ģo wjeħelēč, njeh j teħo pšħitdže, ŕħto ģuħi eħe. Domej zafoŕŕjenja, wjelež ŕawōža, j pħeħa djeia, ničo ģim njeje wobħniħe, dūgħi napohlad morweħo abo pohřebny eħab. Eģim radħo ģħodža do pħowgh a taħħch ģħēzow, ģdžej ģim wjehele a ŕħŕħowanje ģwa. Tam ģo j pħezow, ģračow, ŕħewanjom a ģmjerčom ŕlōŕħuħa, j wjeħŕha na ģubej njeđželi; njeđželu dže, kaŕ mēnja. ničo druge eģiničej nimaju. So maju teŕ njehnjertnu duħnu, ŕotřej eħe wogħeje njedžela ģħužičej, ģim do mħlow njepšħitdže. Najħ toħt taħħch „ħħupgh“ mjenuje, ģħupgh wutroba je w domje teħo wjeħela“. A nima wón prawje? ģħupje je tola tón, kotřiz j temu, ŕħtož eħe dozpřej, ģredŕi nałozje, j kotrmizj jo ženje dozpřej njemōje, kaŕ ģdžej ełowjeŕ, kotřiz eħe wobu eħepac, j temu ģħadny tħeħa. Njeje to ģħupogje, ģdžž, ŕo by ģwoje žiwjenje wuħaħ, k temu ģredŕi nałozjēch, kotřej eħe na něotře ģodžimki do džiweħo wjeħela a ģmjerčja pħeħadga a eģi na to ģlowu eģežu, ŕtawj ŕpřōzne a ŕaŕparne, wutrobju wuħu a twój dom wobħdenje

ħwadny a roŕkory eģini a wyħe teħo pjenjeħy a ģubto, eģeŕej a dobre mjeno, ŕtawogje, mēŕ a wŕħitno woprawdžite wjeħela pōžřewa? Wē, to njereka žiwjenje wužiwac, ale j njeho ģelu eģiničej. Doj hebi tola radžičej kiž ģy doħal taħ žiwj buł, a ŕaħp do tħže zafoŕŕjenja. Tam ģnano jedny twojich towarčħow leŕi, ŕtħobgħ je ŕta, nahla ģmjerčej wogħredž jeho wotroħno žiwjenja pšħeħapupħa. „Kaŕ, by-li toħt tónz tebi poŕejeny buł? Kaŕ, by-li ty bjeŕe wŕħeħo pšħħotowanja pšħed Woži ģubny ŕtħ ŕtupičej durbjal? Ty ģnawo w ģwojei loħtomogħnoŕej rje-njeħ: Mħ ģo taħ njelawje, pħetogħ j přenja ja taħ ŕl njeģinju, kaŕ tón ŕemrjetu, a j denħa ģym ģruteje ŕtawogje. Me rumje taħ je hebi tón, kiž něto na marad leži, teŕ wuħli, a tola je ģo ŕato. Abo ty mēniħ: ty eħeħi mje jenož ruđičej a ŕudneħo eģiničej, ale na ty a njedžiwom. Doj, twój Wōħ eħe, jo by ģo ty prawje ruđiħ wo ģwoju ŕbōžnojē. „Mudjenje je lēpŕe, dūgħi ģmjerče; pħetogħ pšħe ģudnowej buđje wutroba polepħena.“ Najħ Eħbōžniħ praŕi: Wōħ mam, kiž wy ģo tħy ģmjerčeje, pħe-ħtož wy buđjeje pħacaj a ŕtawogje, ale ŕbōžni ģu eģi ģudnu, pħe-ħej woni buđja tħeħotowanj; a ģwi. Pawoł pħŕŕtaji: Boža ģudoba naģinij j ŕbōžnowej želente, wo kotrmizj w'owu ģel njēje. Duž ŕaħp do domu zafoŕŕjenja a ruđž ģo niž jenož twojeh towarčħa bla, ŕtħobgħ eģeħ ģħbu k rowej pħewodžej, ale wo teħo morweħo, kiž w tebi teji, wo twojm knižowno- wutroba a twoje duħowanje morwe woŕħnje. Eģnawo da ģo tón njebjeħi wuħaŕ napogħež, jo tón iħtom hišćeje ŕtejo wŕħtaji, jny wobħopa a ponwi, předy ģač ģeħer k forjenju pħitaj. ģamjeħ.

M. w Hr.

Duħa a tħeħt.

Dženž ģurwmi ģo njełbože,
Dženž eģwħlujja mje ŕtawogje,
Dženž wolam: Pomoz poħħwataj
A wħħnoŕeje mi wotħnaji!

Šħio ŕħeģi mi taħ tħeħtħwiti
A wutrobu mi položi?
Je to dyħ Woži j wyħħota,
Kiž ģorze eħto wotħbōħa?

Kaž ģemħeħne jwmy jaħiħeħa,
Taħ Woži ģħōgh mje namuħta:
Budž domēny a ŕmūħny
A njemrēj ģħo do bitny.

Eģħah niħdy pšħeħo jenajki
Njej! eģħečej ełowjeŕej ramjeni,
Dženž pari ģħōzow kałate
A ģuħje j deħeģow wotħbōħnje.

Šħyž džeģej j blħŕta, j dalota
Eģħ! džeģo! wotħta! wotaja —
Teħo niħli, jo buđje ģħaħeħo,
Eħtož doħal je eģe eģħečejato.

(Eģel.)

Wobraw.

(Pħotracowanje.)

VII.

„Taħ ģny nanej a ģmje wopokafali tu poħħednu eģečej!“
rjenj tħēħta, ģurka a ruħu wjedžo, dužy wote niħŕi pšħed
ģowarjež dworom ģowarjowej, jej a jeje džeģow ruħu ģħeģu.

„Haj, křezčarjo, haj Jurko, to je nam a wam pščinje-
kša ta žalostna wójna! Tebi wša nimale žyle tvoje widjenje,
ni mandželkeho domać a hyna na bitwojšču!“

„Wovša wraši“, wotmolwi Jurk, „duž dyrbimy ho nětk
hijćeše wjele bóle na Boha spuščešćez, hdyž hu nam načice
semšće popjerej tš slenjene!“ S, našcha wovša je ni runje
to pohlednich dnjach wjele byta!“

„Haj, nam wšedem tež! Bóh daj jej hijćeše šwiltu cžaha
sa naš ju na nemi, to bčymy to cžeže lěpje pšdenješt!“ bžešče
Kowarjowa, hebi j bčymy rubiščkom hylšo tržjo.

„To wščať je tež jeje pščeše pšči wšedch teje lětač, so by
jej Bóh hijćeše šwiltu mozy spowěděl, waš a tšch wofšich
pofhlnjowacž a twošjowacž; potom hebi pščeje j tuteho hu-
bještwa cžahubčej sa hynom a Jantom!“ trojščowaješe Jurk
pšči wščeje hwojeje bčdnofčej.

„Haj, haj, Jurko, a ty hš naščeje wovzy runje tať lšub,
tať Jant, nětk hijćeše cžim bóle. Tola, nětk cžu nšs sa tšmi
družim, to namy kufš pšchjowowane, hdyž wovša j tšmi po-
hšdnim wote wšči pšchjndže! Šznadž wječor kufš jow pšchit-
bčeče? Bopofdnju wščať budže tu hijćeše dom pokny!“

„Mě, uš, Kowarjowa“ wobararše křezčarja. Dženša budžeje
j tšmi wofšim hromadže; hšwječe tola došć wopominacž a
wospominacž! Ale, wječor? Šznadž fastupimy, jeli so šče
potom hami?“

„To hšm! duž pšchjndže wšchizy hromadže! Nětk pať
„w Bóžim mjenje!“ Wofšcha mačž domoj šwatafše a budže
cžafacž!“ Š tšmim hłowanim fastupi do dwora, kotřžž bč knješa
a herbu šhubit.

„Haj, to Bóžim mjenje!“ Šwowejščtaj křezčarja, a štu-
paščtaj dale.

„Šznaj a nan! to je štore pšče wjele!“ rjetny Jurk.
„Haj Jurko! To ho my hijćeše Bohu dožžatowacž nie-
mžemny, to je tebie, njedž tež je hšabym widjenječtom, tola domoj
pšchjwjeđe!“

„Haj, nany! A dšusy? Wšefelž měščejan, tam wěčeje
něbže to měčeje šačo hwoje kumjšchj šwari! Tenu ho ničžo
nijeje štalo! Wšerca bč jow!“

„A tať! A ta šana? Bč tu ta tež?“ ho nan Jurka
pšachča.

„Mě, ně! šcho hebi myšlišč! Ta něbže w měsčeje wofčebni
knjeni cžini!“

„Haj!“ to hu dšitwne puče, kotřžž bčymy to pohlednich
lětač wjedženi. Wóšl hebi na niwri lšub, „cžeho dla“ dla nošy
a ruzy šlamacž, njebž-li hebi šakhował wěru a — niz wěrnó,
Jurko, njebž-li pola wofšči pščežo šačo po kufš pomozy pobyt?“

„Haj, tať je!“ wotmolwi Jurk. „A dšitwne to hijćeše
je a na lěpje žane wšahlyš! Šim je ho tola tež derje štalo,
kofšž tam špa a ničžo wjazy njebžžžo a njebžšcha!“

„Bóh pomhaj nětk tež Kowarjž maczeri a tšm jejnym
dale!“ rjetny j pofneje wutrohy křezčar.

„To wón wěčeje bndže!“ bč Jurkowa wotmolwa. Š tšm
bčščtaj hačž dom doščtoj. (Kónž.)

Zyrkeja a štat.

Wóšly do noweho mułstafneho hejma (Reichstag) ho
pščežo dale wotštrawjo, pšča ho, so ho šakle w septemberu wofš.
Wšes tšm ho wšelake družje wóšly štamajo, kotřžž nam pofa-
šuja, šať ho tež w republižny myšle a měnjenja pšcheměnenja,
hamo w Berlinje. Wšes Berlin-Neuštlinje wotmóču ho
29. januara wóšly do „redow šaršchj“ kotřžž hu w Štambořškej
poštiane k hšoburjawdomonju škulškeho žiwjenja. Wčhu tam

3 wóšbne listy: 1. njepofitista-ščeščejanšča, 2. njewotwizna a
3. šojaldemokratija. Tať daloko, hačž hu tute wóšly bjo pša-
cžimwočž doštale, bčdu wušwolentch sa hšwedženje ščule 39 fan-
didatow sa prěnjú, 8 ja družu, 1 ja tščuž lištú, ja ewangelišče
šudowe ščule 218 kandidatorow sa prěnjú, 8 ja družu a 54 ja
tščuž lištú, a sa katholicke ščule 61 ja prěnjú, 30 ja družu a
8 ja tščuž lištú.

A j Wułka-Berlina tež hijćeše jena i ruha wóšba, kotřžž
pšchjowarjam konfjejonalneje ščule wěčeje wjelela pšchjow-
tunje. Wčhu tam wóšly do „šomory wučerjow.“ Woteditych
bu 474 hłowow. Š tšmž doštach, „pščečeljo konfjejonalneje
ščule“ 1905 hłowow, Berlinške towaščno wučerjow 1635 a
towaščno šojaliliščički wučerjow 192 hłowow. Šdžž ho taťkeho
bžjo w Berlinje štanje, šcho drebjať to potom poptawom tón
wšpěch pola naš bčžž?!

Rejwacž, je to hřeč?

Šdžž w bibliji nětk ja wotmowhu na tuto pšaschenje pštačš,
dyrbičich to wobčebžowacž, so w herbškej „rejwacž“ cžitačž, hđžež
je Luther pať „Lang, tanzen“ pať „Meigen“ pšcheložj. Na toť
dyrbičšch bžiwacž, cžebž-li do žyť k prawemu rošpuděj wo
wewjanju pšchitčž. Reja pola židow, potajšm reja bibije bč to,
šchřžž to šlowo „Meigen“ abo kolowanje wojnamjenja, abo bč
šelo-reja, wo wšim reja nimale jenož jenje wofšobu abo reja
holzow abo reja mužšičich. Reja ho rejwacše reje hameje dla a
teho wjelela dla, kotřžž wona šbudžowaješe. Dženžnišči džen je
to runje nanyopať! Kolowanje a reja jenoštłiwje wofšobu je
něšchto jara porěđke, reja mužškeho je žónškej, to je něšcole reja,
a to wjelele, kotřžž něštle jich nauwajoz j rejam cžerj, je to, so
cže mužški je žónškej, žónšča j mužškim rejwacž. so čhetaj hebi
blizko bčž. A teho dla mošž reju štarych židow hinať wječž a
to wščeje hačž našče reje!

Šdže hu to bibliji reje nanyomjrene? Na wjazy měštacy.
A wězy štuščeja wofčbeje 2. Sam. 6, 14, 16, 2. Wof. 32, 19,
Šsud. 11, 34, Luk. 15, 25 tež Ši. 30, 12, Šr. Šh. 5, 15.
Š rta naščeho Šbóžniča je jeno to šlowo j pšchirumanja wo
šhubenjum hšm; ale pšaja, so bč tón knješ na tšahu ju šana,
hđžež bčdu wěčeje tež reje, — wěčeje, ale jenož niz w šmyšle
naščeho cžaha! — a wón je tam wjelely byť j tšmi wjelelym.
To je žyle wěčeje potawje! Šať krať David pšed hščinju teho
šnjeja rejwacše, protawjo tať štanje hwoje wjelele na pšchit-
wadže hščinje teho šluba, tať tež Ješus křezčaršch nijeje reju ša-
cžimž jaf ho hřeč tať došho hačž bč wona wupšdž cžišteho wjelela
a cžište wjelelenje hame. Šačo pať Štračelj nijeju wón Wóšjaka
jenož to štore cželo sa hřeč pšchlicžene, ale tež ta reja wofšto
njeho, a to tobo dla, došelž bč tuto drje hamo na hebi cžište
wjelelenje, winowane a pofhšwječene temu cželežu. A hdyž
cžitašč Matth. 14. šlaw, šačžwajšch, so tam ho njefahšdžuje jenož
to krawne žadanje teje štalowškej rejwacš, ale bžjo tež jeje reja-
wanje, kotřžž dyrbješče šwodbanje tch mužšičich, pšchewdwičch
štalowowe nanyacž.

Šcho šjowa j teho? Rejwacž nijeje hřeč, tať došho wjazy
cžište wjelelenje je; rejwacž pať je hřeč, hdyž tuto wjelelenje hwož
cžište nije. A hdy to nětk wěšch, hačž je cžište abo niz? Žedž,
hdyž tu twojju reju pšchjwčch, hačž j njej wofšlacž možšch pšed
twojim šwednomjom a twojim Bohom!

Še j tšm něšchto nowe pšajene? Mě mēnimy, jo nız! Še
to tola ta mēra ša žyle cžlowšče žiwjenje a wšchitšo cžlowšče cžij-
nenje. Tať došho hačž tu j tšm wšedem wofštejšch pšed hšojim
šwednomjom a pšed hšojim Bohom, nijeju hřeča cžiniť, njewo-
šfejšch-li pať wjazy, šu šhřečati!

Šcho po tutym něšto te reje naščeho czaša su, to doros-
budź hiž lóžny ham! —

Zene dnóž tu hiščeje najpomnjenje. To wašnjeje Židow a
druhič ludow, Bohu abo bohnam reju rejmoć, je w 14. lětitotku
hiščečjanow f podobnemu pohnutu. Namakamy nad Ašeinom tehdy
tych „Zemnych rejarjow.“ Wědu to relikwiioju wawitkoju, kotřiž
hwoju reju f čelježi Zew. Žana rejpachu, wudawajo, so maja pichy
tym njebješe wioženje. Žich reja bu f rejpawnej wrotuoičzi; re-
jwachu huto dočez, doniž ho morow f ženji njebojejaču. Tak re-
jwajo czařachu wo kraju wofoto. Koiž wšeho be, so jich bórny
w čerta wšobřidnych dzeržachu a dūž pščeřawo nim wuapřichu.

Wěřto to podobne žije Wšowje rei (Wěřtanow), piched něšto
czařom w Womhaj Bóh wopřikanej. Nawotwa a Wšitowa reja a ta
reja šawžnych měřazow su w jemu piches jene: su to šumjenja
šchorježe! A dwelomne njeje, kotřež tutych tjech do najtrašnjeje!
Tamu běchu to pichesno jenóž wěže dzele kraje abo luda, tóy ras
be to žyly lud, žyly kraj! —

Ewangeliska swoboda. *)

Wšete ludy je, kiž praja: „Bože kašnje dzeržez, to je ja
Židow, a pobožny ludz a ho modlicz a do žyrneho šhodžez, to je
ja katolikow, pola naš ewangeliskich je wšeho bde swobodne šrewi.
Duzi ludzo ho mōžnje mola. Pšchetoz, ičto ewangeliska swoboda
je, to čhu ja rošajničez: Wš wěrimy, so my hromdow po hawrezi
f hnadu „do njebes pichidžemu, my njewěrimy do čhiceja. Wš
wěrimy, so Bóh našde modlitwy w domach a w žyrty wniže tak
derje wušloře, jako bychny na tak mjenowane šwjate „něštna
pučowali aby do šwěčtra šditi. Wš mamy Wóžu wječez, kaž je
ju Ježiš Wšrynuš wšitajit. Pola naš je žaitwa ja duchownych
dowolena, kaž je to; Bóh wšitajit. Wš wěrimy, so my hebi
f pjenjejami njemožemy šbōžnowez šupic, ale so naš Bóh f hnadu
do šwěčih njebes woinje. Ale so mōže tón ewangeliski tak lošto-
šnyšewu abo hamo hšebōžnje žiwu wuče, a jo ho njetrjeba wo
Boha a Wóže kašnje izka šaracz, to Luther ženje wučeł njeje.
Bóh hebi wot naš ewangeliskich wniže tak derje kaž wot loždeho
hinawěřazeho žada, so bychny my pobožne bjes poruca žiwjenje
wjedli, a šwěru wo Bóžich kašnjach šhodžili. Tehodla, dotelž su
ludzo wot Boha wotpadnyli a bjesbōžni hwyajit, tehodla je Bóh
tu wulku wójuu jato škoranje pšchpōřak. Tehodla je najne, so
loždy wotnu čini, a ho wšobročez wot šwojeho šeho pučeja, a ja-
pocžnje jene nowe, pobožne, Bohu špodobne žiwjenje. Tak budže
ho Bóh šašo nad čłowjekami šmilicz, a nam tón prawy nēr
pichidječez. H. H.

*) Tu pita jedny prvoty muž, žiwu a dželazny mjes wšeho-
lakimi je wšchelateho luda, ja wěroiwježu a ja prawym pučom,
pšchedu wšchēm pšches tutón štrachy czaša a f tuteho štracheho
czaša won. Njech je jeho jednore ale dobre šlowo jedny pohoi
druhim.

Bóh so njeda wušmēřez!

Dželaczek G. w Hamburgu be ho nawučeł, pšchi šōždej
štkadnošči hanicz. Wón mēřeje te štwora: „Bóh mje šatamaj!
Bóh mje štrastaj! Bóh mje špa!“ pšchego na šwojin jashu.
A hlaj, Bóh tón šnješ wušhšcha jeho junu, jako wón Bóži
hriw na šaše bjesbōžnje wašnjeje na šo bele wofaře.

Dšeň 18 februara 1819 našta mjenužy w Hamburgu wo-
hen, pšchi šotrymž be tež G. aško nuz pšchi šřlawje pōdla.
Špobn šbēže, w kotrež ho paleře, be širza, w kotrež wšchelate
tučnje wēžy pšchewawachu a kiž be na drušim dnju po wōhnyju
hiščeje njestřanica. Tola ho ničto do njeje nutš podacz a

po te wēžy, kiž tam hiščeje bēchu, hič njehaře, jo šo ta
řama do hromady špnyje. Nawořledu šmuži ho hanjer G. a
dšēře f tnyti šlowami: „Bóh mje špa!“ do širza, so by tam
hiščeje wšotre wēžy wohenjej wutorčnyf. Šchyrjo drušy mu-
žojo dšēchu ja nim. Ale šedy bēchu woni hačz na položzu do
širza, dša ho šrud teje hameje do hromady špny. Čži šchyrjo
mužojo wniždžechu njestřanjeni f teje širza. Tón nejšbōžnowy
hanjer pak ičelje pař hačz po šaju w horach kamjenjaca a
hačz wniže wo šcho mōžne f jeho wumožerju čzinije, dša be
to tola wšchitko podarmo. Wón wša šrudny šōžz a jemu ho
řia, kaž be hebi žadal, wón bu pšchi žiwym čelje špiczery a
špaleny, pšchetoz na dwe hodžinje dšebješe wón špody želšwých
kamjenjow najškurtoiwšche bololče pšchēřacz, prjedy hačz po
wulkim wolanjom a šakofšenjom šwojeho ducha špšchēži.

* * *

Pola mēřta Wšikřawa hrajacy w lēče 1553 šřjo hračžy
jenu njedžew wofakaz pšched mēřchēžanškej murju a jedny wot
nich, f mjenom Ulřich Šchröder, kiž be hižom wjele pienjes
šhubit, banjeje zny čař na šara šawlave wašnjeje. Žako
be na pořleku na jene dšo jara dobre šharty dořtal, prařeje
wón: „Jo čže, dšybial tón křez šašo šhubicz, Bohu šwōž mječz
do žiwota čšřinicz.“ A hlaj, wón šhubi a wutorčny f molom
šwōž mječz, pšchija tón šam ja šōžz a čšřny tón f njebeřam
horje. Tón mječz pak šatko ho jemu, jako šašo dele pšchēřez,
do šřa; hiščeje wšotre šchēžnjeja a jeho hanjaza buřcha be
f čelje wušřa.

Š bliska a f daloka.

Šchwichēč mōžnuch šōžnow hšchichch w pohlednich mēřazach
wo wumhjenych abo wofřanjenych Bóžich domach. Tež jene
šrudne šnanjo šrudneho czaša. Šak dotho to wšchēžez? Žene
nawoženje je šrawiwow luda je to, so je jedny lid štaboto ša-
padny šdny šebišwoje šwjatnižy wjaz ja šwjate njedžerzi abo
hebi e wjazy šchitacz njewē, a jo je id huto šapocžak wot šōža,
huto tež špocžak wulkeho njeboža.

Wytaj a namafaj.

Wotnořwa f II.: Šana. 1.) 1. Šam. 1. 2.) Šob! 1
3.) Šuf. 2, 36. č

III.

Šotre mjeno ma ta řeřa,

Šdžez f wōhnyjom ho tam šewa šwēřka,

Šdžez šhna njedřak nama čšeri,

Šdžez pšcheradniřej ho ta mjeja mēri,

Šdžez wšchētr šwōžich wōdři,

Šako pohlednje tu puče šhodži.

Š temu f najmjēřšča 4 bibliške mēřta.

Wštwonje. Wšchilim čzēčejnym dopřikowarjam wštrobný
džaf, pšchedu wšchēm ja pšchiwōřki f prařenjeju: „Njeřwacz, je to
břech?“ Džimamy pšchidhōnje šašo na tuto prařenjeja a na
wšchē pšchiwōřki f temu. — Wšchym tež rad hišchē wjaz mē-
njenjow f temu hšchēli. — Abw tež f tym nastawkam wo
„mštionštwie“ — pšchirunaj Šserbške Nowiny čžřka 26, 28, 32.

Redaktor.

Šamolwity redaktor: šarac Wšyřacz w Mořakčizach,
Wudawa „Šerbška Šužija“, društwu f wobm. ruf.
Čšřchēč Ššmolerēž knižicizchēřerje w Šerbškim Domje
w Wudychinje.

Sy-li spéwal,
Pilnje čélat,
Strowja dělat
Swójbny statok
A twój swjatał
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mэрny
Čerstwosć da.

Njeh ty spéwaš,
Swérnje dżétaš
Wšédny dny;
Dżéń pak swjatał,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies ma
Njeh čí křma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokře čé! F.

Šserbske njeđželske kopjeno

Wudawa šo kóžbu kóbotu w Šsmolerjez knihicizicěžerni w Budyšinje a je tam ša šchwórtletnu pschepřatu 29 wj. doštač.

Njeđžela Zwotawit.

Mat. 16, 21, 23.

„Ty njeměńiš, šchož Woje, ale šchož čłowječne je.“

Š dobreje wutroby napominatšeho Pětra swojeho šnješa, jako tón wo swojim čěpřenju a wumrječu rěči: To šo tebi štač njeđžerbi. Wutroba lubošć k teni šnješeje jeho k teni pohmje. Pščeđžerka je ša njeho myšl, tradacj durbječ swojeho šnješa a wšběh lubow jeho gmejństwa. Tola šesuš jeho trucej wotpowata. „Ty njeměńiš, šchož Woje, ale šchož čłowječne je.“ Šdy by tón šnješ dženša tak je swojim šfelčšjanani rěčal wo swojim čěpřenju a wumrječu, njebý wón něšotremuškilíž šašo prajeć durbjal: „Ty njeměńiš, šchož Woje, ale šchož čłowječne je?“ Ah, takje wopáčnje myšle ma tola wjele šfelčšjanow wo nutym najwjetšim šnješowim štač! Šo je šhryštušowý šchjž křona jeho žneho štačowanja, to njehadja šrošmjeć. Wyrněž tón šnješ šam pražil, šo wón da swoje žiwjenje k wumožanju ša žich wjele, durněj jeho kwoješi japošchłoš k žykej žyrhoju předuja: Wón bu ša naš k hřehej čžinjeny, šo šchěmy my w nim ša prawdošć býli, foradž pschod Bohom plačši, woni wjedža to lěpše. Šchžnita, kiž je šo ša našeho hřechi do šnjercže dat, njepotrjebaju. Wo hřeču ničo njewjebaš, abo šu žani tajš šužšo, kiž mojeja wškitto šašo napravioč. Duž jich myšle pšči šchžowowanju Šchžniku nimo džeja. šhryštuž je žim wufkl profeta; wo wšběh šchim měšćniku njehadja ničo wjedžeč. Ale měšće wo tajšich myšlach tež plačši: Wš njeměńiš, šchož Woje, ale šchož čłowječne je.

Drušy špominaja na Šchžnikowe čěpřenje a wumrječe k najštrawnišim šobněčěpřenjom. Š šawěšče tón durbjal šamjěntnu wutrobu měčš, kiž mošt teho, kiž žaneho hřeča njeje čžinil, tak žaloknje čěpječ widžeč bies šachježa najwutrobnjščeje šrudoby nad tym. Tola šdyž bewal ničo wobžarowadž nimanah hač židowštu šrowosće a šnješowe hórke čěpjenje, dha plačši tež wo wšle myšlach: Ty njeměńiš, šchož Woje, ale šchož čłowječne je. Šašo druhim je šnješowna šnjercž wawřawřka šnjercž, šranjo, šo je jeho wěž dobra a špratna, žuanjo, šo je wón wch šchwojch hač do šnjercže lubował. Ale Woje myšle wo Šchžnikowym čěpřenju tajše myšle tež hřeche njěhju; te šu wjetšče a hłubšče.

Kajše dha šu Woje myšle wo tym? Tón šnješ praži: šo ma hieč do Jerusalema a wjele čěpječ. Šaj jeho čěpjenje je Woje dla ničny štač; je štač Wojeje lubošće a prawdošće. Woju lubošć, kotraž je tajš wopor ša naš pšichněhka, šhryštušowu lubošć, kotraž bě poškušna hač do šnjercže na šchžju, wo tuchym štaču pošnač a špawiečš, to rěča: měníč šchož je Woje. Wšchadž š taišej ponižnosće, nutnosćeju a wčěru na swojeho Šchžnikowe čěpjenje, tak hrawja š šinzendorf, kiž hohladujo na woju marxu dšěšče: To šy ty ša mnje čžinil; šcho čžinu ša ja tebe?

Tež štač Wojeje prawdošće je šhryštušowta šnjercž. Wón je našch hřečow dla do šnjercže daty a naščeje prawdošće dla šbudžem. Pšči jeho čěpřenju a wumrječu durbšch hwoj hřeč špšitadž a wračič: „Ša žim to šawinowal, šchož ty šy pšhocčepřik, te puč šy ty hłowal, kiž ša běh šapškil. Ša ššššnik šteju tudž, nje njěhđž hurotoje, to proštu hřečšnik šbudž, čžin šo nmu po hradše“, to rěča, měníč, šchož je Woje.

Wschu winu je wón na św wśat, ale też je swojej hórcej
hmjerczu najbohacziście kuble sakrujiz; wodawienje hrěchow, ži-
wjenje a srbhoziwoj. Ach, spomni na to, mój křechcziwoj w tchle
czichich nježelach, hđže widzišch swojeho Jeziha czerpicz a twoje
mjenjenja a myhle budza Bože myhle.

Widzišch-li jecho w sħrodže ho je hmjerczu bđžiciz, dħa
spomni na to, so je wón tak přenič cħlowjekow winu w paradiso-
wej sħrodže wotporuczil. Widzišch-li jecho wot jandzela pohyl-
njeného, dħa spomni na to, kaš hny něko do jandzěšfeho towač-
fstwa pojěbnjeni; widzišch-li jecho saniczeného a lapřewaného,
dħa spomni na to, kaš bu nam pħes to wěčna cħesěz data;
widzišch-li, kaš jemu draštu wħlektu, dħa spomni na to, kaš je
wón tebi draštu wěčnjeje prawobće dal: widzišch-li jecho lacz-
nojez cħerpicz na sħozju, dħa spomni na to, kaš ty wěť njetřebosch
helstu cħwila a lacznojez cħerpicz; widzišch-li jecho wumrjeez, dħa
spomni na to, so my pħes njeho wěčnjeje žmji budženy. Na
wħo to spomni i dħatnej wumrobu a ty budžejš mēnicz, sħtož je
Bože. Wmni hebi pať tež kucze přjđot: kħyžowacž dħu ja wěť
tež wħon hrěch, wśch žadojeze a lóictu, kotřechž dla wěsele
mój luby Jeziš tak cħerpicz. „Teħo dla, wy sħědne hrěch,
dobru nōž wam zube dau-“ Sdaluješe ho wħititke žmēchi, waħe
dla Bōh wħy tan.“ A pħitidu-li hantje cħerpjenja a žubje-
nosjeje, mny a wobejeznojeze, haj hmjerež, ach spomni; Mój Snyje
je mi poħat, kaš ma ho cħerpicz a wón wukje mi tež se hwojnu
křahnyhm wħerjastacjom ja mēny pħō hđeho powučenja a
domachpřytanja. Tak budžejš mēnicz, sħtož je Bože. —

Duž daježe nam i řehžom cħahnyč horje do řerusalemu
a pħči jecho cħerpjenju a wumrjezju wobeje wđžez: wħkōtojez
naħe dopomnjenje na hwojeho Sħožniřowu martru žohnowane
a kaš hny na njeho i wēru spominali, tak budže wón něko a
jenu i hnadu na naš spominacž a nam bohacze sħonicz dacž,
cħłowfkeje winy a hħubofeč Božeje hnadu. Tak budže nam
sħtož je Bože, mjenizy měř i nim a žiwjenje w nim.

Rowitanje

Ja naħich lubyh wořowarjow woi Bōha i njeħečezelkeje řabny
i nam řaħo domtwobjeňch.

A nam witajeje! Sđž něħdy i wutrobu
A i wjeħelom hny tuton postrow prajil,
Dħa je to dħeň, hđž Wōt wħeje' dħowotj
Ze waħeje řabje řōz a njeřu stajil,
Sđž dħeň pħes Zeħo hnadu wōřowřku
Řaħ' řħodžicze na domřinicej semi
A my waħ postrowajomy i wutrobu
Se řyřami dře a tak i řadowčejemi!

A nam witajeje! O kaš hny pħyřil
We Božej řwotnizy, my luby, ja waħ,
Pħiči řwitanju a wječor w lufosčj
A pħes, wħyčudjom spominajo na waħ!
Kať řežili hny dny a hōdžiny,
Sakž i tej, hđž řaħo budžeze tu i nami
A Bōžo řaħ a hōrjo dħělomy
We lubej řerřicej domtwōnje i wami.

A nam witajeje! Něť i Bōhom řabudže,
Sħtož cħerpili řeze w zufej dalofosčj,
A něħdy njeřabudže, sħtož wam je
Bōh cħmil w swojej řwērze a lufosčj!
A njeřabudže, sħtož řeze řħibili
We řudnyh dnach ja dħeň wuħwōobđenja,

So byħčeže Bōhu wopow pħinjeřli
Ze žiwjenjom po řwotje Bōžoř' řčjenja.

Něť řaħ' do rukow řħu a řpewāřfe
A grat ja nowe žohnowane dħe!
Dħelaj a řpewaj heħo wōřowřfe
Budž waħe, so by naħe Sserbowřtwō řežfe.
Wěr, luby, pħes, budž hylny w nadžji,
So řōdny dħer cze bħo jandzje f Bōhu,
Tak rōze řeřipach po wħeje řakosčj
A hnadu wħřwēktuje twoju dħoh.

Wy bratřja luby! pħewinjeny kraj
A wuħbudženy lud waħ domoj wita! —
Dħa pomħajeze, a Bōh to i hnadu daj,
So pħes waħ řepřiči cħař a pħichod řwita,
So Bōha řwjeřa řaħo pħtamy,
To jene řōřto řħoza, mozy, mēra;
A řħo nař řaħo twari? wēseje wy?
Wōž wħeje wħitilich cħłowfich mozow: **Wra.**

O hlaježe, kaš my na waħ hladamy
Dħeň i dħatnej modřitnu a i nadžijemi!
I řħejeze, pħlmu a řħerřich řadowřny
Wam wħyčudjom řpewamy na řerřicej semi.
Waħ waħči luby i žħym Sserbowřtwōom
Dħeň pħwitamny wutrobnje a řwene,
Wam wuħpřičiny dħrje, dwōř a dom:
A nam witajeje wy řesukōwym mjenje!

Jan Waktat.

Zřekel a řtat.

Sđž to něħo mo řħulu dħe, ho něħto jara waħne hūřto doječ
řabudže abo tež se řamřħom řabudže, mjenizy to jene: my
řřebamy hīžo teħodla nabožnu řħulu, so byħu naħe dħečj
i př en jemu cħař a ř dħe m u r u m mēli, hđžež moħta
ho řim nabožina pħsticze. Njeħotanjeny my nabožnu řħulu,
mōza naħe dħečj něħdže po řħulu do wħeřitnych řħōžinom řħo-
džicž. Wħ dħerřimy teħodla hīžo nabožnu řħulu řadacž, so byħu
naħe dħečj hnuřka hwojeho řħulřfeho plana, řwotich řħulřřich
hōdžim cħař ja nabože řowučenowanje dořate. S tym njeje
přajene, to dħyri wučeř tež tuto řowučenowanje mēč; ně, to
mōže tež buďowny abo hewať něħto i temu pħowolany buč;
řōdemu wučeřej dħyri pħewořtajene byč, hač wón dħe řħe-
řejanřku nabožnu pħsticze abo niz. A runje tak dħerřimy my
hebi hīžo teħo řuma dla nabožnu řħulu řadacž; hewať dħyřja
dħečj řaħo po řħulu něħdže na druħim mēřine do nabožnyh
hōdžinom wħeje bħeč. To njeřtej tež řowbudžaje pħičiznje,
cħehodla hebi nabožnu řħulu řadamy, tola pať řobu jara waħnej.
Tuta wěž je jenož tam ja nabože řowučenowanje lōžich, hđžež
je jena řħula řřerřinřfa, hđžež ma zřekel, abo zřwōine řħulřře
leħniřtwō řħowčřko řobu řečez, kaž to tola me wħeřřich wħa-
dach je.

Sđž hebi tutu zřku řħulřřu wěž pħemřħřřich, dopōřna-
jeř, so to tu jeno wo to řħulřře njeňdže ale so je to na wħřēm
pħřledu wořowanje dħeju řħwēřejmy nařladom (Weltanřħau-
angen). Tōn jedny řlozje ho na to, so je řōdny cħłowjeř se
řwōjeje duřhu wot Bōha řam i tym cħłowjeřam pħichřob; so by
řim w řeřřku řħřřřřřku, řř bē řřw, mumč a bŭ řħōdženy,
tuton řħwēřny řuč řaħo wotewřil. Tōn dħyři je mjenje abo
bōle wot tuteho řwalent, řamo tak dalofa, so pħaji, so Bōha

njeje, pšehde wišem pah pšehs to wene, so ma Jezuska Khrystuška jeno fa teho wulkeho cłowjefa a wuczerja a mištraha, niž paš fa jeno fa stanjeneho Šbóznika. Hdyž wot Boha hy a jašo f Bohu dyrbišch f zghnu hwojom žiwjenjom na Boha a Bože jakožent byčš a ho f zghnu žiwjenjom po Bohy škožowacž — tak tón jenotlišan, tak tež te ludy.

Rejwacž, je to brěch?

Št temu prašchenju ho nam mjes druhim tole pišhe: Šo mojim pšacž je njewužitne rejmowanje brěch. Na njewužitne wachšnje rejmowč, rěka, ho pšchi rejach bóle napinacž hacž pšchi dže: abo hdyž ja po přeněj fajni bjes bohabojošče na reje khodžu, je to brěch; wono je brěch po druhej fajni, hdyž pšchi rejach Bože njeno njewužitne wužitwam; po 3. fajni, hdyž pšchi rejach hwojari džen wonečježšar; po 4. fajni, hdyž ja pšehcěnow štoršchimaj a knježich woli na reje khodžu; po 5. fajni, hdyž ja pšehs reju hwojom strowoščs na cšle a na dušaji štažu aid. Šaj, kóže njewužitne wužitwanje je brěch; tež wchelahy wčepni ludžo Boži dom a Bože šlowo njewužitne wužitwaju; ja mčnuju tyd, kiž pšchi wčrowanju a hwojatej šfchčenju nutrnofš kaža; pšchetož Boži dom njefe ja wčepnych ludži ale ja nutrných kemšcheroju wwarjenu. Škóžy, kiž do Božeho domu jastupi pšchi wčrowanju, ma ša młobedu mandšestfej nutrnú młobitwu wušpřowacž; šchtóž to njecžini, kaš nutrnofš, a to je tež wulki brěch.

Š pruiške Łužicy (f L.) dóniče šefchowaze rošpminanje f nutenu prašchenju:

„Je tola wulky wražne, na tajfe prašchenje wčrownofš wjedčez. Načh luby heršfki lud, kiž nam jako našch pšacž, cšepni hōbn. Kachowwaga šlowošč je to, cžahny duch, kiž dženka knježi. — Jednu ras ho praji: rejmowč njefe brěch, druhí ras: rejmowč je brěch. To budže na tym ho rošahničš, kaš je trjebamj. Pšchitotjič wjehale wšah šfchodny nima a budže młodžinje to šahpatnej mčre ho popšehč, hdyž f temu cžah pšchitotji. To pah njefe na našchich dnyach: jo bchdu ludžo hnušfcho hōbu ša cžawali. Ša šrudna wójna a wšcho njefchewčejšnje šadžerjenje je cžaje pšchēnēnko, a tak je dženka to drube to šlawoščni (mje nužy jo rěka: rejmowč njefe brěch), ale to je lute jebase, dofelž njefe to prawie, dofelž njefe na cžahju, dofelž kóždu mčru pšehs kročži a mamy powidčitownu šfchodu. Lud pah njemotš f hwojej šfchodže šty byčš. To pšacži tež zyle wčejše našch lubej heršfkej młodžinje. Šso hnjecž, hdyž je šhory we wulkej nušh, njefe dobre, a tak wšah wštanje, so je tež brěch, hdyž rejmowč po wulkin njebožu, pšchi kōtymž hu wjele wo žiwjenje, šlawy, šrowošč a dobre šačnje pšchifchli. Šo pšacži nam a to budže to prawo wčrowowacž, šo tak njebudže šepje, ale mny mamy ho šadžeržez. Šepšche šačnješ dōwječe ras lud f šepšchemu šadžerženju. Šo bchdny tež wšchitny cžhly, a to je mōžno, hdyž na dobre šawisfe šahodny, na biblisfe šakone džeržimj, dobru wolu f dobru stufkeš hōbu pšchitnjemj a 3. fajnju wōhebie hwojescžimj. Štch na tym wšchodže dšelamj -a šepšich pšchichod! Š temu pomhaj Bōh nam wšchitkim! Ha.“

Š blisfa a f daloka.

Šo domijny ho wčročjeja našch jecž f njepšehčelšfkeje jathy. Mly jich wítamj f dšatnej luboščs do domijny, kotruž bchdny jim rad lubje rčejšch a škožownišch pokazali hacž je. Bōh šaj, jo bchdu ho wšchitny, tež cži pošlōniti, f nam wčročžiti, a jo bchdu woni f nam hōbu pšchitnjemj šepšichōho ducha, hacž ho wón nuffe mjes nam rošchčerjue! Njeh hu woni we

wjehšlu hwojeje hwohodny nam pomozniž, jo ho tež našch lud wčrowowōdži wot tych wšchelahich wotročštwofsch purow, f kotru- niž je nēkfe putany! Dž, wly rjehō, „Pomhaj Bōh!“ wam do domijny lubeje, a „Pomhaj Bōh!“ wam a nam, jo bchdny hēbi hromadu šalōžiti a mwariti w lubošč a pšehšewōščej dom noweho šoža a noweho cžaha — f Božej pomozu!

Videant consules, ne quid detrimenti respublica capiat! tute štare romfe šlowo, kotraž wōžerjow luda na štražu wofa, šo njehy kraj šfchodowal, je ho tež w Šerbach šašo a jašo šfch- ehčez dalo. Š jenoho šita, štoržž to šuchy dnjach f pruiške Łužicy doštachy, šlinczi nam wono jašo napšchēžino, a cžje šbudžičš heršfku intelligenzju, heršfku ewangelišku intelligenzju; wofa do šwalja wšchēš ewangelišchich duchowych a akademifow, šotřž bchdu byti jena wulka mōž, do kuteho šwajška šwajšani pod dobrim mjeditfom, wjedžo, ja cžo a pšehčejšo cžemu dže. Š f mimi šjednocžene dyrbi byčš podobne šjednocženitwo heršfšchich ewangelišchich wčrowerjow. Šjednocžene a na jemu wštu wčž ša- mčrjene mōžy bchdu mūcho došojnate a wjele dozrite, šhtōž jednōtliwemu pšchi wšchēš woporach njefe mōžne. — Šole je šlōž do šamhjeje trubi, do šotřčez ho bjo dom — a pšehzo jašo trubi. Š hdyž ho praji, šo je lud hjo šfchodowal, šha je wina na tym kōn to, šo tuta truba njebu šlychana, abo šo njebu po tym cžinjene. Šehodla šašo a jašo videant, consules!

Bytaj a namafaj.

Š III. mčjške rčawč: „wšēka“ niž „šwēka“. Wotmōwka „Šidron“ 1. 2. šral. 23, 4; 1. šral. 15, 13; 2.) 2. Šam 15, 23; 3.) 1. šral. 2, 35; 4.) Šan. 18, 1.

- a) Štelo křozč cžitajš w biblij Šnješowm młobitwu?
 - b) Štelo křozč cžitajš w biblij Bože dšehacž kajnje šyromadnje?
- Š tomu te rčebne mčtina biblij.

Šifrowanje

Dženjnishe cšitko pšchitnješ nčtorre dopišy lubych cžita- ljom našchego šopjina, šny dšatowni a takfe hōbudžkanje, tola šrošmju, jo bchdny ho wšchje anonymofšne wšali; pšehje- li ho, wōbšhowna redaktor wchō šam ja hēje. — Wšdžimj, šo to abo tamne nabōžne abo hōwal wāgne prašchēnje našchich cžita- rjow šajimnie abo tež wōbežejue: našche šapješko cžje rad lubje f dorčēženju a f domjahanjenju — kaž daloko to ni mōžno — pomhacž. Duž cžemj dale šifrowacž a hōbudžšacž! Redakcija.

Original.

Š Łužifšch wōbrašrow Adolfa Černeho. Šaktupju do dwora Wōšchēžanšfcho wčefšfufka a padam do wčowčowrjenjeju rukow pšehčelca. Šmōž ho tak špawnje wo- šohatō, šo je młoda manžšfka mōweho pšehčelca wčepnje f wštnu pšchitupika. Šiana dopažna podobnina: nēžne, wčohy pōbēde wōblichšō, bšfne, njepōkojne wčōščō, šotremž šefchēnje- nej brjowjy ho podarmo wšchajštej wāžnowšč dōbacž, šorjebnje naprawjane wšfki, f šaha rošewane, tak f nēkajšej njelōžšōlwej njepōwolanej zuku, kotraž pšchewalo tajmōwita žōršfcho šchēkanja rošumi... a f tyd cžnowch wšohow wšfkatfe tēle dšobuwšchaj rjano-lubej wšchžy, tak kaž dwaj bālej šohbitaj, a — — ale božēdla! Šo pšehčel njehy šarłiwki! Štelo hōmž ho wōbjajō, pošrowitōj a porjodu hēbi po štarōheršfku dobreho pošchajō. Šotom šym w pšehwōdže hwojeho mifeho Wšfrowšča do jehō wčowčowšfcho domu jastupi,

Pomhaj Bóh!

Sy-li spěwat,
Pilnje džětat,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój swjatosł
Zradny je.

Za staw sprócnj
Naposj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spar měrny
Čerstwosć da.

Njech ty spěwáš,
Swěrnje džětas
Wšědny dny;
Džěni pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies ma
Njech čí khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Sserbske njeđzělske łopjenj

Wudawa ho kóždu hobotu w Šsmolerje; šnitčichčezerni w Budyshnje a je tam ja šchwórtkětnu pšchedpłatu 40 wj. doštačj

Njeđzěla Reminisce.

Škrystufowj šchjz je moja trówa.

Wšitka šhwabka pobožnych woblicy w haubice Kriješoweho
čerpjenja. Wšitkón pokej pobožnych teji w ranach našeho
Zwóžnita. Naiche žiwjenje je w jeho kriješceji, našcha šhwabka
w jeho powujchenju. Šaf wulka je twója knitlowež, njebiešči
Wóteče, wšchobónožny Bóžo! Šsam wot šebje šym mošt tebie
šchwóđžieš, ale nješšym; jamošł tebie je mnu wujednač. Duž
šy ty w Škrystufu nje je šobu wujednač. Wšmi teho dla,
šwjaty Bóžo, wopoz jeho šwjateho čžěla a wodaž wina mojeho
brěšchneho čžěla. Wopomni, šchto je twój dobnj Šsyn čžerpil a
šapomni, šchto je šty wotročěš šawinowal. Moje brěšchne čžělo
je twój bučw šbudžilo, Škrystufowe šwjate čžělo njech čže hnuje,
prowidni, wo knitlowež. Wulka je šchtraša, kotruž je moja
šlōčž šchšchizila? ale wjele wjeticha je hmoda, šchtož je mojeho
wumōžnita šwěrnowež šchšchizila, wulka je moja nieprawdožieš, ale
wjele wjeticha je mojeho wumōžnítowa prawdožieš. Wšchtož
tał wjele hačž je Bóh wšchidibi dnjži čšlowieš, tał wjele je moja
šlōčž wjeticha hačž jeho prawda. Twój šym žyly po štworjenju,
čžini, šo buch te žyly twój buł po šubowanju. Ty, Kíž mi
wšchž žadačž, daš mi tež doštačž, ty dašž mi wšchž, daš mi
tež namatačž, ty wučežžich mje šlapačž, wučežžni mi tež, hdužž šla-
pam. Wot tebie nam, šo žadam, o šo buch tež wot tebie mēš,
šo doštam; wot tebie nam, šo čžini, o šo buch tež wot tebie mēš,
šo doštam. Šwjaty Bóžo, prawy šudnik, hdužž moje brěšči
šy potaja, dha njemōžěja šo šahojieš, hdužž šo šjewja, dha šu
šchžonnje, špala nje š šolofšejmi, ale wjazž hšchěže mje trachja
i šhoječž. Š, šo by mi ty šapowjeđžiež nedežžl šwoju wěrnu

šnitlowež, hdužž šy moju woprawnu hujšnowež pošnač. Wulki
brěch jaw namatačž, wjeticha njech je hšchěže twója huda.
Šwjaty Wóteče, ujevulňwaj na murie twój hručw, došlež šy
dla mošča brěchow šwojeho Šsyna do šchierčeže dał. Šwjaty
Ješu, wupomni mi i Bóžeho hručwa, ty šy šón nje dla na
šchidži čžerpil. Šwjaty Duch, wobarnuj nje je šwoju
rošchom pšched šudnom Bóžim; ty wšchž šy w ewangeliu po-
šchitnym a rošchitnym knitlowež pšchšpowedač. Šwjaty Bóžo,
prawy šudnik, nienamatačž žaneho mēšča, hdužž buch čžekwēž
mošt wot woblicza twojeho hručwa. Šdy buch do njebiešchow štwit,
šy ty tam, a hduž buch šebi poštal do bele, šhaj, šy ty tež
tam, wujnu-li ja šebi šchidla ranšchich šerow, šo buch šwšlil
šchšch naidakšchim murju, dha by wšchž nje twója ruka tam
wšchšča a twója prawiza nje džekžala: dužž Škrystufkei čžu
čžekwēž a w jeho ranach šch hłowacž. Š knitlwy Bóžo, pošladaj
na čžělo šwojeho Šsyna pšchneš rany žyle wohidžene a nješladaj
na rany mošchich brěchow, krej twojeho Šsyna njech nje šmyje
wo. Wšchž brěchnych brudow, pošchtačž na jeho nashchžische
wšchšw ja šhože wšchšwolenuch.

Šwjaty Bóžo, prawy šudnik, moje žiwjenje nje jara
šarajšchi, pšchetož šo ša žyle nješlōdne bučž a hdužž šo nēšajšči
pšłd w mnu widž, dha je tał nješchšonjany abo nēšč ščazew, šo
ujemōžě šo tebi šchitčž. Dužž je moje žyle žiwjenje šatamanštw
šōdne; pšchetož šchšch šchšwom, kíž dobnj pšłd nješchšchje, budž
prowidany a do wohenja čžijnjenj. Šchšch šu č šchšwaj ščajene,
niz teho dla, došlež šy wjele šleho čžiniš, ale došlež ničžo do-
brěho nješch čžiniš, hšchšwom nješch šchšch daki ani ščazem pšch.
Š hšchšch drjewo a šchšchšwome a wčžneho wohenja šōdne! Šchto
šchšchšch wotmōwčž na šamnym dnju, hdužž budžž žadane wot

Nowe pščekłapjenje. Tón króć hym wobkedžował, so běše tež pščekłapjenje; steju na prošy a rjamy křiwilku ho mjelčo na dšebudichu dšimach. Tón hladabše k jemu a po pščekłapjenju na njaju njedobřowabše. Štónčnje postupi pščekłap k njemu a položi jemu ruku na ramjo, jeho postrowa. Stary młnk posłěhny hłowu a Miškawšcha špšnarowšchi někat wošnojšče, došć hbičje postaw, poda pščekłap ruku, šnamjeni jemu š tšepotazej ruku; kšidžił na čželo a toškejše jeho na měšnje, hšćžž běše hjojate šnamjo čžinił. Pšchšladowach k tutemu powitanju jako k hjojatemu wobriadej.

„A toho nam tu pšchibjedžesh, mój luby Miškawšcho?“ woprašča ho i pohladom na mnje.

„Do je mój pščekłap Ežo r n a k, pščekłapčiji mje Miškawšch, a ja japičibjad, čžehodla je tak čžinił. Wudžela š mje Šerba, jo by pšchibjad njedowěru hobjčžerja šahnat Łužiski Šerba je do měšnje niěru njedowěrowu i wšchm žubnikawu hińalskeho posthoda, dužji hberhčeha. Na tym je jeho mušabłanje wina: tón, kiž wot žubnikow ničjo druheho nadešoh njeje hačž žazpitanja a potbłóženja, njemóže k nim druheho hačž njedowěru iškřowazž.

Nurowaldje naš k pohydujenju; tež hym Michal wosta, niěš tym so běše Šana wotešča něšcho in šuchnje pšrač.

„Džedo, šcho čžini šrowowčž?“ woprašča ho pščekłap Miškawšch

„Ach, šcho čžini! Šcho by čžinił? Šdy budžiče in telko pomjatkowazž dšebial, jako ja — njedubžiče tež wjazy na hjoju šrowowčž mškilł Wly hmy hižo jemož hłucha hłóma k špalanju. Šowno je wumšćóene a šemšče — a šcho se hłómu? Nu špačičž.“

Womjelača a po wotdžóženju šarčžka :

„Michal widžijich, tak hym šanjčji. Wobličjo ho mi wjazy njeshladnje, móčjo njeshbšćčji, wšohy njeshčornja a plěch nje šatryja, šichjo ho nienaruzna — je hižo čžah, jo by ho hłóma na wšehi k špalanju čžijla.“

„A šcho, džedo, tak šmutnje rěčžice? Wšohol nišdy tajši był njeshčje, haj naž mšobach šče je šortom pšchetričijil“, powieda pščekłap.

„Haj, haj“, šiwatše štarž, „to je bylo, ale njeje wjazy. Šwmat hym špowojny, šbožowny a tež wjehely — ale něšto njeje hym wjehety.“

„Čžehodla po tajšim njeječe štajnje šbožowny, jako šče bywał? Nimacže hyna, kiž hšopodari, tak šče ham hšopodarit, nimacže džowku, kiž jemu hšwěrnje pomha? Nimacže džěčžji, kiž šej ho jemož wani woprowatjo, jo byhčžje špowojny był? pšchšpomni pščekłap.

„Do je to, hólče, je to je to. Tu hmy pšchi tej ranje, kotraž mje boli a bolčje budže hačž do hmiěreče — a šcho wš, tak budže hšičše po hmiěreči. Šo hym hšwoje džěčžji k hbi pšchšputal, jo hym ho pšchčžitwo Wšjemu šatonju pšchewrěšchil, hšyž hym tej hšebičnje wor šwěta wotdžělil.“

„Ale, nantjo, šcho to rěčžice?“ šnapšchčžiwji Michal.

„Tu mjelčje, ty tonu niěrozumišch. Šdy by wjedžal, šajše je to šboje, džěčžji mčej, widžčž je wotwěčž, hšwoju šrej — njehy tak rěčžaj. ... Me ja hym ho wo to šboje bojal, ja wozhych waju šhčičž — a wchšprawit hym ho tak wo mčr pošłednich dnjew žwjenja.“

Šladach je šadžwanjom na pščekłapa, tež wón hladabše tak na mnje. Wot kotreho čžaha je ho jeho original tak pšcheměnit. ... Njeběšče šhwił k pšchemyšljenju.

„A čžeho dla šče ho šhebal, hšyž hmož tola do žyła šbožowanaj a špowoinaj“, ho hym šaho měnje šepšerabče.

„Njejšaj šbožowanaj“, wobsta na hšwojim wumyšljenju štarž; widomnje šiwějšče ho jeho bywšcha pšekšotščž, „Njejšaj

šbožowanaj, došćž njeměštaj, šcho šbože je. Štraju čž i štajnje, ho njeshpšchjehčž, šcho šbože je, doniž hšwoje džěčžo njeshoblašch na šolenomaj. Š žyšeho hšwojeho šamženja moži wo něšcho pšchščž, a šwoja wutroba njehy ho pšchi šutym njeshbožu hšuta — ale hdy mčł wo hšwoje džěčžo pšchščž, by hbi wšohy štochal, šelčž mšch jich na šlowje.“

„Ale nantjo, hšano wozhčž, jo byh ho wozženit? Něšto wš wšohm a pšhšžym šče? Woprašča ho Michal njewoinowče, ale wšokto hšy hšajehče jemu wšhšmčł.

„To čžy — a čžeho dla by ho njemožnit?“ wotmolwi a woprašča ho i šobom štarž hižo trochu wotwěčžny.

„Nš, to je hižo pošđže a mi ho tež takle lubi.“

„Je widžčž, čžje džěčžo hy — šwajčł hy ho po nanje, to je prawje. Šako by mi š wčđžka padnił!“

Wšes tym wotewrjadu ho durje a Šana šatrupi. Pšchšněhy šhweje a pomajčł, pšchi tym i wozžomaj wobehu wšortwoneju pšhwečža a špšna wšmolstwu.

„Šako?“ pšchšpimni jemož měnje a natławšče. Kajškerie hšajachu ho podobne ščženj mjes nauwy a hšym hščžičšjo. ... Džědušch k rajom šmječži a se škoru pščžitum hšohym hyna pšchšchwe:

„Šladaj, to ho wozženičł, Michale, a ja bidu hšičšje wniěčž šohčž.“

„Ale nantjo, šcho to powjedajš“, pšchetowhu Šana štaržo a hšwarjehče jeho iškło wške džěčžo. ... Haj, běšče to hižo wšufke, štare džěčžo — młnk Šolan, kiž běšče dnawčžji šł k njeshštananej hšowu pšhčrat! ... Čžhšičje i džědom hšyž!

Šžehmčimaj ho k wozženju je hšwojeho wšufka. Běšchmož pštaloj original, čžlowička se žomarow, nadeščłoj běšchmož hšabe štworčenje jako hš drušy šudjo. Wěch wšohal šhejany wš hšwoim wozžšatowanju — ale běch škoru wjehety, jo hym šhejanie na šajše wšchšnje nadeščł. Tutón štarž běšče po tajšim teho dla njeshbožowy, došćž deuty po jeho měnjenju šbožowni njeběču. ... Michal našu won pšchewobđehče a pšchi Wšemnje-pšrajenju namaj doněrnje pšchšchwepta: „Ja ho wozženju. ...“

Je džito, jo šutoho dobroho mžža njeshym wšohal.

Pšchčžje ho šchšohše wšhšma a čžhšičje špšchnje šhonicž, šcho je šbožownej njewjeshu budže. A to šhoniwšchi ho i Michalom wozžšonowa i šužšim pšchšhšowom: „Štary muž a mšóba žona — wšče džěčji. ...“

Original budže wotajšim i džědom.

Zyrfej a štat.

Wš wozu nabožneho rošwucžowanja to šchulach je njedawno šastupjek wššofštatneho šmššowšneho ministřerija (Reichsministerium des Innern) dalošohadža a rošbudžage wotmolowjenje a rošlakšjenje dak. Še to pšchi wšwabžowanju ja wššofštatnu šchulštu konferenzu (Reichsschulkonferenz). Šastupjek Šamburga šiwio, to je tam wozješča a džěładžerška rada nabožnu wuzčuwo in šchulach šakajaka. Na to bu jemu ta wotmolowčž, jo je Šamburg wššofštatny, ja nabožne rošwucžowanje in šchulach šako šariadnje: pšchetož žanemu štatej njeje možno, jo nabožne rošwucžowanje powšchšštonie šafaze a šo hšwoje ščule a hšekšonššionalne ščžini; wššas Šamburgškeje wozješkeje a džěładžerškeje rady njima na žodny pad pščžowčž! Šole je waznišje, hačž na njene pohladjenje pšniěšaj! Pšchetož i teho šhwa ša našču Šakštu, jo tež Šakšta nje hš mč a nje m óže nabožne rošwucžowanje se šchulow šmječž a šute džekšonššionalne (Bekennntnisfrei) ščžiničł, šchož tola hbi jich wšele žada, pšchłož wšchm, tež wuzerjo, po wšewjenjadž wškřehšwah šchulšchich šhajšow, wšchšž wuzerjo (— šo hš mjes

nam tajnu hitajščeho mnenjenja, njeje šo hačj dotal na sjarvne dafu, teč nuz na njene prajdnje „Sserb. Nowin“ —). Šda šo nam tež dšavne bječ, šo šo tuto vosrčebzaje woskudjenje wulkoštancije wychnoščje (Reichsregierung) hake lapašdžene do sjarwnoščje da a šo šo tež we wichelafich nowinach hačj dotal dale woskudžjato njeje. Ne šo pichi tym tež wošebje wuslěšnyšo, šo wulkoštata wychnoščj pod „nabožnym roswuščowanjom“ to nabožne roswuščowanje srošumi, kotreč je hačj dotal pčebzo na jenič štuki blyo. —

— Št. 1. baprleji tebele leta šo, kač je jnate, pšchemenjenje w šberanju dawlow jnarje. Je tehadla tež wjele prajšenja, kaš to š zyrwinyim dawlow budže. Je to takle: Wulkoštata finanzje wychnoščje (Reichsfinanzbehörden) šu na to sjarwane, šo durbija teč je wor nabožnych sšednocerjnistwow wupijane zyrwinitke dawli šobu šberač, hduž tute nabožne sšednocerjnistwa (hačj dotal prajšede ja to: „zrkefi“) to namjetujata. Kač šponimny, je najša jastfa zyrwina wychnoščj tajfi namjet pola wulkoštancije wychnoščje (Reichsregierung) štajifa. Njech tež drobnošiti wo tam, kaš šo na nteč pšewodžje, hišdeč do wšednjene nješju, je tota hišo wšete, šo to šberanje zyrwinyšich dawlow žanešo pšchetorbničinja njeopozetpi, ale šo drie šo žule podobnje dale šberaju, njech tež je jenafšine postladizy šo dopolnje dšela.

Sserbšti čzajnik.

Zebro mój čzajnik škradny praji,
 Hduž šo blitfo š mudeji šajji?
 Čžiti, čžiti, čžiti, čžiti,
 Čžiti Michal šoum wola,
 Ča šo ičžefka a šo šlowa,
 Čžiti Michal, čžiti.

Do wabnja šo njeudnje wuje.
 Čzajnik wě, ičtoš takle duje:
 Diti, diti, diti, diti,
 Diti Švarnat š horow šidži
 Š na najšerj ššičhi hnečšji,
 Diti Švarnat diti.

Bože ššončžo vjenje šwěčji.
 Čzajnik šo mnu herbizy rěčji:
 Piti, piti, piti, piti,
 Piti kowar š šwjetza leta
 Potom pšebes šlowu šo mjeta,
 Piti kowar piti.

Š blifsa a š dalofa.

Še wšy. Nafše nješšestke lopjenko pšhilečji nēhđžej štufi do šučžita herššeho kraja, hđžej nješaleča „Sserbške Nowiny“ prjedy hdyženik — nteč dženik. Duž budž tu hišdeče čas na tuto wašne pšchemenjenje pošajane, kač tež na to, šo mōšje „Sserbške Nowiny“ hišdeče na nekōtrwanzštufi herššim domje hwojčal woteberjarow a čžitarjow namafadž, hđžej to hišdeče nješju abo hđžej to wjazy nienamafaju, jašo dženik, njes tym, šo to jašo hdyženik bēču; nješdyrbi to bječ porošt pšebčšitwo tym herššim domam, kotreč tutōw muložš ša dženik šapracješ nje-mōža, njech je tōn tež wopravdžje španatny pšichi nēščžičičich dšiwnych a dšiwnych placžijnach; nē, dyrbi to prošitwa bječ na wšedel: Sserbow, kōšijš na mōšli ale hišdeče nječnjinja. Sserb dyrčjal tola hižo, dofelš je Sserb, tuto nowce, wašne a čžefše

dželo podpjeradž a „Nowini“ hebi škofadž, ale hišdeče wjele bōle tehadla, šo by ju tež čžital. Š wona šo dženit wote dnja šepje čžita, dofelš šo tež pčebzo šepje a šepje ša to nteč wšedne wulkoštancije pšhōšotuje a ša to nowce, wobšedne dželo pšhōšotuje.

Biblišti pučnik ša leto 1920 je dočžiščezany a š dšela teč hižo jwajajam. Duž mōža hebi najšji Sserbjo jašo hwojčeho wšedneho pšchetowdžerja do domu šwofadž, šo by šič tež pšebes tuto leta pšchetowdžal. Wōn placži šepje 50 pj., ičtož hišdeče šwofom žane 10 kōčezne powoščjenje njeje.

— **Schwizja** ma drie njes šōšimi neutralnymi krajemi najwjetičnu šhwalbu dla hwojčeho wulkeho a woporneho dšela a škutowanja š položajnu wichelafich wōjnšich jazow — wošowazub šlowu, pšebde wšedni, ičtož wōjnšich jazow najtupa, kotič šo nteč ššončnje teč š šranzowškeje š nam domoj wōščezje. Wōšjewia šo ntešle, šo je šejny pošti ššehawaje šōšifše dšelo š ššepčimny jazych došojal, a to wor leta 1914 hač šōn, leta 1919. Šōšit je pšhōšjal a dalečawal 561 951 538 poštomajimnych pošlankow a 93 054 548 paketow a 10 651 828 pjenješnych pošlankow, kotreč 156 446 714,04 frankow wōčžinjaju. Nimo teho je Schwizja 6 611 196 ššehōwnych pošlankow, kotreč 12 581 015 šilogramow wašajati, jatym w Šwēškeje a Šwēštrikeje, pošlata; pšichi utum njeje ššezja tež wulko ščžba ššlčbowych pošlankow, kotreč budni bjes pomoz pošta pšebes ššeznitru jašo ššekane pošlanki wōšlatawe. — Nowiny wōšjewjeja ntešote teč wošebitny dšaj Internationalnemu komitejeje Čžezwjeneho šajija a wōššelenju čžefšich autošednych w Schwizy, kotič šu ššidžene bōdy šo wopornitwo wo to poštaraki, šo mōžachu šo 150 000 wōšlankim jatym Šwēškeje w šranzowškej hōdowne daru šubetše pšebepoadž. Duž čžefš a dšaj, komiž to ššlšada!

Wytaj a namafaj.

Š IV.

a) dwōžny: Mat. 6, 9—13. Luf. 11, 2—4.

b) dwōžny: 2. Mōšji. 20, 2 dd. 5. Mōšji. 5, 5 dd.

Medžšni na pšichi prjenu mēšnje na lute dwoštiki (2), pšichi dwešim na lute 5; š tym hebi pomhaj, tutej mēšnje šponjattowac.

V.

Šral hješbōžny to a nješpravny,
 Šwofeta wopaczny to a njepravny.

Kotre to mjesto?

Š tonu š najmōššičša 2 bibliškeje mēšni.

Šlutniwoščj.

Ty mōžesth wjele došhodow nēčj; hduž poš wjazy wudawadž, dvyži hebi ššlšuzišč, šy pšebzo šhudy. Teho dla bječ šo na šebšhu pšebde pšchewenje potrebnožjemiti! Nimoš tak šhudy paš je nabraban; pšidetož jenu šanowenje, kotreč je kač mōwce, žanešo wuzitka nješpšiničeje. Me tōn je šohaty, kotreč ma mašo poštrebnoščewje ša hwoje čželo a wulke wopory pšhōšnje ša derješje čžlowještwa. Rapščno na štarim rowotny kamjenju rēla: Šchtož šhny pšchetriebal, to šhny mēš; ičtož šhny našutowal, to šhny šhubil; ičtož šhny došwōšitwo rošdaril, to hišdeče utau.

Šamolnity redaktor: šaraj W y r g a č j w Roščazjajach.
 Wudawa „Sserbška Ružija“, družštvo š wobm. ruš.
 Čžičeč Ššmolterejš knižničičezneje w Šserbškim Domje w Wudyščinje.

Sy-li spěwał,
Plilnje džětal,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma,
Bóh pak swěrnj
Prez spar měrnj
Čerstwoś da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrne džětaš
Wšědny dny;
Džě pak swjata,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebas ma
Njeh ćí křma
Ziwnoś je;
Ziwa woda,
Kří Bóh poda,
Wokřew će! F.

• Sserbske njedźelske lopjeno.

Widawa ho kóždu hobotu w Šsmolerje; antichrišćejerni w Budnjichnje a je tam ja šchwórtětnu pschěpłatu 40 pj. dostać

Njedźela Dculi.

Psalm 77, 8-14.

Čtiti, t. r. „woczi“, je mjeno džehnjenje njedźele. Měnje nej stej woczi, wo kotrymajž rěka: „Mojej woczi hladatej stajnje na teho Anjeja; pschetož wón budže moju nohu je hycje wucjahnuc.“ (Psalm 25, 15.) Tajtej woczi mějše tež Ašaf, pobožny spěwač našeho psalma. Wón posbže hwojej woczi i Bóhu jako spytowanje jeho nadbėhowašće a džen a nóz jeho čyłowawšće. Šewoje šonjenja pak je w 77. psalmje spowichimul, jo móhli tež drubj, hdy bęhnu do tajšeje muly pschějšli, je šonjenjow pobožneho spěwarja trošit a nadžijnj ćerpac. Njeličojnna je hyla tch; kř hi bęžo i našich psalmow ho pokyšijowati a namarjowati, pschede wšchěm, hduž na to šedžowadnu, jo durbjěšće Ašaf dšje na wuštyšćenje a wunmóženje čkacž, hač bšče hebi myšit. Ženu ho čježa wjchmoteče pschěčježa šdache, ale tola psches wšchě spytowanja je ho pschědobul, so hu jeho duscha čjcha a jo mójšče Bože puče, ho modlo, škwatěč a i trošitnej wěru wtnacž: „Božo, twój puč je šwjatu.“

Znajez w tajke čjěmne čjchy w twójim žiwjenju? Wšch ty wo tajkim bėdženju dusche w šchli křižija? Šduž pak křelich křižija hšćaje njejšj trjebat piež — šj pschihotowanu na te budžinu, hšjež je nam najštyšitnišo wotoko wutroby? Wn wšchitny, šbožowni abo nješbožowni; dšječi šboža faž křižijowšewio, čzemy džęha i Ašafoweho wutrobu šapšchjzageho šlowa trošit a pokřlajenje sa te dny ćerpac, hšjež budže nam pomozj trjeba, so tež pola naš rěka:

„Božo, twój puč je šwjatu“

Do hwełta tuteho šlowa čzemy našde rospominanje stajez. Wutrobu huijaze škrězy štyšchjny wo špocakj našeho tekta. Z fruteho, čjěmneho spytowanja spěwač štorži: „Budže tón Anjes mčzjne šaktozečj a žajeje hnadu wjazy njewopokacž? Je dha zyle přezj jeho dobrota?“ Šak čježo je pobožnemu spěwarjej wotoko wutroby bęšo, jo bšče tajki štrštnj a wšchón šadwělowanu! Škafje je jeho spytowanje bylo, i wštočju šo praiej njehodži. Je wón žan ja hwoju wožobu hšrke čjhy pschěrat? Je čješe šakdowanje pocžerpi? Je hwojich lubyh šhubil? Je na čježim šhorozju ležal? Niz wšemo, my wěmy, tač je nam w tajch čjach wotoko wutroby? Šchto to mot čježeje myš by ho potajalo, hdy móhli wšchitny, kř tute wnczj čžitamy, hronabu pschitěč a kóždu by pomjebal wo čjěmnych bodžinach hwojeho žiwjenja! Mo je pobožny spěwač — kaž ho psch křnu našeho psalma ša, šdychowal, pod žalofču hwojeho lubeho šraelšeho luda? jo bš wutroba jemu tehdla tajka čježa, dokěž je jeho lud hšuboko padnul, so je tempł prošdny, so stej w šterynu Wožim lidu wšra a hwełta ho šhubitej. Tež tajku šrudobu šrošyminu. Tež naš to šrudži, so je našč luby lud, haj tež našč hewiti lud, tač wjele šhubit wot hšubokeje pobožnosče a hšwěrneho křchěšćijanšeho wajchjha hwojich wšowow, so šty duch rošowu a hordofče, loškomyšnosče a dwělowanja psches našč lud dšje, jo pschichod psched nami leži, šhutin a čježi. To naš njemóže šmuntč wštalječ. To je nam čježa myša. — Ale šcho je wo štwam Ašafowa žalofč bęša — to i wštočju njewěntny. Dny čježeje myš, čjchy čjěmnotče bšču, hšjež čježe nšzne myšle jeho čyłowadnu. Ženu bš, jako by jeho Bóh, jeho wutrobu trošit a džel, še hwojej hnadu a pomozu ho wot njeho wdročel. Me: wón jeho njepuščjči: „i Bóhu ja

ko wolam a wón wuſłychi mje.“ Wſchi wſciſtſim ſpytowaniu je wſłty: „Božo, twój puć je ſwjaty.“

Wnſiſtich ty, luby cziaroty, tajſe małowěrjaze, ſtoro ſadwelo-
wanju ko runaje myſle njeſmėba ſo me pobożnej wutrobje
hibacz? Szwjaty poſtyn czaſ naſ ſaſo na martrowny puć
Bożeho jeſnėcaje wuſłje. Wn, tón rjeł w poſłuchnoſci a
czėrpnjaju iara derje wė, ſtoto ſiſiż je a ſtoto tón ſaſuje, kotre-
hoj ſiſiż a njeſboże cziſtje. Tam w Gėrhemanie bėdſe jeho
duſcha ſrudna hoć f ħmjeſi. Tam leżjeje na wuſłiežu a
wduchowaiſe: „Mój Wótje, je to možno, njech tón hėłch wote
mje prjez dſe. Staſe hożiſtyn nam njeſprowiſnujeje nuſy duſche,
jaſo jeho pót bė iato ſrwawne krjeſy a jaſo na ſiſižu ſtonaſe:
„Mój Božo, mój Božo, czechodla ſy mje wopuſtjeſi.“ Me teſ
w cteje najczėmniſhej bożiſtje bėdſe jemu wėſte: „Božo, twój
puć je ſwjaty.“ Niż moja, ale twoja wola ſo ſtati!

Wodžiny ſkuthno ſpyrowanija teſz pola Bożich dſeżi nje-
wuwuſtaju. Na czėrpnjaju a wuſłnoſceje njeopowrachuje. Do
tef wjele domow ſtarofſe ſaſzahnu a ſo tat lubo niwdadſa ſa-
hnać. Nkotrziſtli ſo wot thoroſeje a ſlaboſeje czechuſje.
Sdžy mėri, jo je jenuem niėbožu wczetniti, drube pſichiehnje
a wón idwajuje: wjele ħm bižo noſit a wjele drje durbju biſe-
woſež — ale bdy je mėra polna?

Zažo dnuſy maju je ſwjotin ſtarom cſowojem horzo jo
bėdſež: ħuſu ju bebi prjeł wotli, bėdſežnje ſaſowje pſchewinye,
ale runje tat luſto ħwoje naiſtepeje prjođkhwacze niwuwuſje.
Woni wolaju jo f ſwjotemu Bohu a Szóznikej wo pomoz, ale
Woh wtełzi. O ſha teſz hođiſtyn jim pſchitnu, kaſtej je Wſſapł mėł.
Bdſež je wutroba ſtynja, bđež je ſej Bože ſadſerzenie zble
njeſprowiſnuje, bđež praſdenje ko ſbėda: „Wjerje dha fonz tón
ħlub? Je dha Woh ſapowniti, hnaudy buć a je ſwjoti ħuſilnoſež
w ħrewoje ſantniti?“ Znajſe ty tajſe czaſy f jich cėmnyim
ſpyrowanemju a jich ſtynim praſdenemju: móg, bdy budſełch
ħwėta? Mł, knjeje, kał dołto? Kał dołto durbju a jo
ſtaracž w mojej duſchi. Czechodla budu ja tał domaputaſy?
Me teſz cėmno dze teſz buć, w tebi a wototo tebe njeħub
jenož ſwjoti wėru. Dſež niėħablaſy teſz w najczėmniſchim bėdſe-
nin na tym truce: „Božo, twój puć je ſwjaty.“

A bđež w naiſchid dnjach ſaſo ſchutim, kał njeſpichełſtowo
pſchecziwo Bożemu ħlowu a pſchecziwo knjeſowej zwrėti f mozu
jo poſbėhuje, kał czechdža nabožinu je ſchulſcho roſwuczpowanju
wotſtronieč, kał czechdža naiſchim dſežom, wo kotwadž je naiſch
knjeſ prajił: „bajze bđežatlam te mni pſchitni a njeowarajeje
jim“ to naiſtepe njeſpochėſe, ſtoto mže jo jim ħyła poſteječ:
wėra do Jeſuſa, — kał pataju na wiſe mžne waſaſnje, n. pſch.
pſchje jaſoti wo wuſkupje f zwrėtje, naiſchej zwrėti ſchłobteč,
— bđež waiſnėwozy wėdnich ħiſkeławom wuſmėka, jaſo
bđchu tnezi naiſłupitič ludžo byti, a bđež dze nam w taiſch
ſpyrowanjach czežo wokolo wutrobje buć a my jo praſdeny:
czechodla Woh to dopuſtjeſi a f Wſſaſom ſdchajmje. „Wjerje
dha fonz tón ħlub“ dha durbimj tola wiſchitni nadbėhowanjam
napſchecziwje a pſchi tym moſtač: „Božo, twój puć je ſwjaty.“

II.

Č cėmnoſeje a ħlubiny je ſo Wſſaſ f ħwėtkej wuſkotoſeje a
kraſneho trojſta pſchodobł. Jaſo ſwjoti wutrobu pſchė
Bohom wuſłypačje, bė jemu w duſchi ložje. Wn namutny,
ſo do Bożich wuđeženjow naukačje: „Ma to dſa ja: ja durbju
to cėrpieč.“ Wn jo f mēczajej wutrobu do ſaſchid czaſow
poumri f ħič tyħaſkroczynim wopolaſmamim Božeje pemoz:
„Tehodla wopowinam ja te ſtatti teho knjeſa, haj, ja ſpownim
na twoje prjebyche dſtaw. Na powjedam wot wſchitlich twojich
ſtatkow a praju wot twojeho cziſnjenja. Wjeħeła throbłofež wėry
jeho jaſo wuſłitič a cziſni jeho throwiſchom pſchi pohłabanju

na pſchidob: „Prawiza teho naiſwłochėſeho mže wſchitko wo-
broczič.“ Dowėrenija poſtyn ħłada ſo modlo horje: „Božo,
twój puć je ſwjaty: bđe je tajſi mžny Woh, jaſo ty, Božo,
ħy?“

To wſchitko cziſni jeho throwiſchom. Bėdſe jemu prjeł
pſchitruwajo prječamjeſe bożotone czaſy f jeho nēczėſchimi ſpyto-
wanjem wutroba ſrudna byla, wiſeł nēł pſchėbe wſchėm Božo
ħwėdnječ, hnaud a wjatoječ; prjeł je bėrto ſkorził — nēto
mže bėwalo wo Božim cziſnjenju ħwėdėcič, ħamo bebi a druħim
f ħłodnem throwičej: „Božo, twój puć je ſwjaty.“ Sdžy dzełſh
ty mozu ſrudno a wiſtloſeje throwičije ħuſeł, haj ju pſchewi-
wječ: bėdhi ſo horje na wuſkotoſež wėry ty Wſſaſ a wuſnai:
„Sdžy cziſni Woh, wiſcho dobre je.“

My njeajnamje jenož hiſtoriju iſraełſkeho ſuda, my ſnajemy
drube puče, bđež Woh ħwotaječ, wudrowež a luboſež w nje-
bjeſtej jaħwoſeji nam napſchecziwo ſo ħwėdža. Mładaj na puć
czėrpnjaju Bożeho jeħnecza: kał njeuwuſłħuſnoma a njeowpſħo-
ma je cziſta f czełnowej trónu trónowanego, kał mžna je mž
ħiſchitny cėmnoſeje, kał jaħoħna je ſłobė ħrėcha, kał poražen
wuczonimny — tola doħwra napoſłeč Woha ħwadna roba a Jeſu-
ſowu ſtatt luboſeje a my ſchwalimy na Wolačje: „Božo, twój
puć je ſwjaty.“

Pohładaje na ħwėtne podawimny my Bože puče ħuſto nje-
ſprowimny. Neho myſle njeħu naiſche myſle a naiſche puče
njeħu jeho puče. Wjele ſtarcho je ſo mimjo — wjele noweho
je ſo ſawjeħo: je wono teſz dobre? Riane nadſije, kotrež je
maič lud ħajit — ko njeħu dopjełniti. A tola: Božo, twój
puć je ſwjaty“ wuſnawanu w pohłabanju na ħwėtne poba-
wiſny. Sdžył ſu člowekojego cziſniti, ja to budža ſamotnojenje
dadž durbieč. Sdžył je Woh cziſni, to je prawo a prawdoſež.
Sdžył je Woh ħpoſat, bđež wane nadſije njeje dopjełnit —
ħłaj, to bėdſe ħwotaj Woh, kiž je prajił: Prawdoſež powuſtič lud
ale ħrėch je ludſi ſkaženje. A to mamy a czeſny knječ dſerzeč.
Zswajty Woh je w njebjeħach, kiž je ħwojej wſchėhomžnej wku
wiſcho wozſi.

To budž naiſch throwi w pohłabanju na naiſchu žrječ:
„Božo, twój puć je ſwjaty.“ Drje je njewėra throbliſcha, ħrėch
njeħauſbėžniſchiti, wotpad wjeſtič. Za wėra je teſz ħwėdſe ħława
w nēkotrziſtli wutrobje, a ſtoto pſchidob, naiſbėžſchi pſchidob
nam pſchitnjeje, ſteji tola pod dopuſtječenjom ħwotajeho, wſchėho-
mžneho a wſchėhomėdneho Woha, kotrohož wuđeženju teſz ſwjoti
žrječ dowėrimy w wėſtoſeji: „Božo, twój puć je ſwjaty.
Bđe je tajſi mžny Woh, jaſo ty Božo ħy?“ Wnož jo bđcham
je wſchej ħwėdniečju to ħwoje cziſniti.

To plačje teſz kođemu jenotliwemu, bđež Woh jeho wo pučach
wjeħe, kiž jo jenu njeſpodobaju: wón na myſle mėra a niž
ħudžoh. Neho wuđeženje durbje tebi f wėczemnu ſwoju ħuſječ,
bđež bebi jo f temu ħuſječ dach. Mładaj do hiſtorije žiwienja
a cėrpnjenja wjele Bożich dſežy; wone nēħto ħpſche wjedža ħač
jenož ſkorzič a jałoſečje, wone wjeħa: „Wſchitno powėdžničje,
bđež tdy je, njeſba ko nam wjeħełeč, ale ſrudoba bđe, ale
potom pſchitnjeje poſojny plėd teje prawdoſeje tym, kiž pſchėb to
ħame ħu ſpytani“ (ġebr. 12, 11). Sai, kał ſpoddimne ħu ħuſto
wječe Božich dſežy, cėrnojeje a polne ħyſlow a wſchėłach ħrėčih
ħonjenjow, a tola teſz boħate na ſhonjenjach: naiſche wuſtoſeje
ħu Bože ſladnoweje, ħwotny mž a ħwėdniečju wopolačječ. Čħył
ty ſadwelowacž, bđež je wėſte: Staro Woh je ħiſejeje žitow?
„Prawiza teho knjeſa mže wſchitko wobroczič.“ Wona bje
a ſchajy, ħani a wobala. Njeħy bđeje jeſje nēħto wo tym
ſačutaw? Csmnitni Wótėzež — njeje ħwotny ħwėdnem pomoz
tebi ħiſejeje w žanej nuſy wopolačaj? Wina món, kiž ħiſejeje
jeſje ničjo njeje pſchėħadaj, mž, to, ſtotož wón cziſni, f dobremu

Wnajej wojsce? Dzwór ho jemu i zyłej wutrobu; wochładaj wojsko senaste hubienstwo jako kłhiz, kotryz dyrbiczy za twojim Słobżnikom wojsce; pomur ho do Wojsz hwojatydz myhłom, kofczj ho wob-samtrijene we hwojatym pišnje; wofschob ho s kragnymi kłhelu-schemi nastreje zyrdoje, pšichłhadzjej husto t Wożemu bledu, so by hwoju duichu s njebežijej jědu a s napojom žiwjenja pohyltjo-wal. Potom budza dny spytowanja tebi kaž žane druge dny twojeho podrošniwa, dny zohowanja. Wschobje dšakownišcho budžesj Wože czinjenje a rutowanje spóinacze a tež w czeškich dnjach, hdyz hamo tež hnamo tež se hylkami we wočjomaj, wu-fnacj: „Wožo, wóoi puč je hwojaty.“ Schtos czini Wóh, wšcho dobre je.

Ach, tak někotryžkali we wojscebnym domje kaž w kłudej hčje, na škorotaj a w kšotolcej žiwjenja žada hebi pophlyenje a njeramaka, ištow w czeškich dnjach jeho posbėhije. Wschepowu skorozny a troščinny psalm je nam pučj polasat, kiz j hłabiny t woškološej wjedje. S nim derje hromadze trjehi špruch, wo kotrymž ma dšerňanšča nišchła wjeno Kšuli, t. i. wocej: Wojej wocej hładatej stajnje na teho Kšuja. Techo dla w czechach kłhizja hładajmy pšezje matrnišcho na teho kšizowaneho a jeho kłhizj:

„Daj mi Dwoj kłhizj, o kšizowawu,
Pšez dale bóle lubowac!
So šcejspliwu bđu namafany,
Chypl ty ham do wutroby dacj
Mi wěnu, lubocej, nadžiju,
Dacj ja kłhizj křonu ponjeju.“

Zlonske hłozj I 452, 9.

Pašijon!*

„Ja hym to sawinowal, schtoz ty hy pšechcejsertj,
Ze pułi hy ty šlowal, kiz ja bėch saštuzij!“

To je to poražaje, sanicjoze, a tola sažo tež to wuľle a hwojate wojeje pašijony, o Jesu! To sačjuwa tódo wutroba, kotraž hišchje něšto wo tym we hebi čijste, so je wot Boha hem a so sažo t Bohu dyrbj, to dyrbj czjsta a hwojata wofacjz pšes czech-wočej do wočejnošje, kaž to bėšche czjsta a hwojata wot wočejnošje. Žena tajša wutroba satšchepjezj, hdyz tajšeho spóinawa a tajšeho ho wufnawacjz dyrbj, njedy wona pšich tutyh žlowach steji pod šchotom paradišim abo pod kšizjom i Golgatha! Wošchje tón paradišowy šchotom, kaž tón kłhiz na Golgatha, jedyn kaž tón drubi, poraža a sanicja cšlowjeća, a tola jeho tež sažo posbėba. Tam w paradišu tón špocjatz, tu na Golgathe tón kónz, mjenuwizj teho hrėcha a jeho mozy! A sažo! Tam w paradišu tón kónz a tu na Golgatha tón špocjatz, mjenuwizj teho dšecjatišwa Wožeho, so many dšeczi Wože rėćacz. Tam w paradišu padnje cšlowšča wutroba pšes njepokřušchnojczj do ležnych hwozow, kotrez tón hly jej wleče a hrėch je ho štal a jeho mōz ma hwoj sapocjatz, a tat tež hwoj sapocjatz nusa, cšmnošcz, hmyreč! Tam na kłhizju na Golgatha doypjelni ho to pšenje ewangelišon i paradiša; temu hadej ho hłowa wošcepta, a jeho mōz je slemjena! Wela, hōže je jeho bobuče? -- Tam w paradišu czjstjawa cšlowjejofo tórti a samjedženi wot ho to dšecjatišwa Wože a czjstjawa ho wotroczjz njewoľnizj hrėcha! Tam na Golgatha posčicja ho jim sažo ta drašta, ta czjsta, czjstjawa drašta twch wušwoboběžnych, wobhnoždenych dšecj Wožij: „Ta křej a prawdošej Křychšča, je moja drašta pšichšejna; i tej pšichob Wohonu ja wobitacz chju, hdyz do njebja mōš pocšahnu!“ Daj, pašijon, pašijon! To je to poražaje a sanicjoze a tola sažo tež to wuľle a hwojate twojeje pašijony, o Jesu, wumōžnitko, ščōžnitko, so my pšnawacjz, wufnawacjz dyrbimy.

* pšichruwat czo. 9.

„Ja hym to sawinowal, schtoz ty hy pšechcejsertj;
Ze pułi hy ty šlowal, kiz ja bėch saštuzij!“
Tchobla my, o Jesu ho pozitjieny w pokuće pšed tobu a wufnawawy:
„Ja ščōžnitk steju tudyž!“

Tón wuľki nješnaty rėzi.

Zendželczan Štambard Kingdom Brunel je jedyn i rydz, kotizj do tch wuľkišch tureho hwoća hlyšča. Wón semrė 1859, dotonjamsdji wuľle štatti cšlowškeje wedomoščeje a wuľkišchwočeje; bė twaril železnizj, maty, tōdže a podobne nowe wuľle twarj, kotrez pšed něbōže 70 letami spōžiwajnje zpleho hwoća hwozowawu.

Alc hac runje tat wuľki nješn cšlowjećami, wobšchwočeje ho tola ham ja macko pšedj tym wuľkim Wobom a wošwėdčeskeje, so je w hwojim žiwjenju a škwatowanju tureho Boha namakaš, haj ho s nim štak. Jedyn i jeho blišćich pšechcejselow powieda tole:

„Bė novembra. Wschot hwořejšche pšes jenju, kotruz wočejorna čžna pšichruwacche. Brunel hežesche j někotrymi pšechcejselom w hwojim wošchotnym domje pšich bobacze pšichruwtym bližje. Wěču jara wjeřel. Nadobu wšchitny wotmielkřychu. Brunel bė, wo wšchelatich nahonjenjach hwojeho žiwjenja powjedajo, ruzje, tōdže žlowo wušbėhnuwěchj prajil: „Wěćenje mi jenjz, moji křezja! Wěču w mojim žiwjenju wškomim, to wotřchj Wože wōdženje žyle štrošnywěbje ho wo moje czofo křapacche!“

Wšchitny bėchu pšechšapjeni, tajše něšto i rta šlawneho inženěra wuľkišchwečj a namohwacju jeho, so by dalšchewo šđelil wo tutyh wošchitnych wškomitach hwojeho žiwjenja.

„Wutrobnje rad!“ wotmalwi Brunel, „jeli so chzeče mi někotre mjenšichiny popšechč, čhu wam rošchšachč, šcho mēnju, praje, io ho Wože wōdženje wo moje czofo křapacche. Čšj šaršchi mjes wami wjedža, so wjazj hacj postuzend křočj na dšewo wāšchuj hmyrečej wuľczenč. Žafō mōj nan pod rėku Themje tunel twarjećhe, buch dwōjizj wot wōdy, kotraž bė ho pšchobohyla, šwor potepenij. S jenym konjom padžech 50 štop dele do hlybokoje hrjebje. Zwařch, s šotomawtu jědu, s drubej šotomawtu. Na jemej šđoji padžech šafō 52 štop dele do želešneho runa. Křo ras je hwojimi dšecjatišmi křajach, cšhwyh pjenies do wlyhōta a chyzj jōn i hlybomaj popadnēc, tola wōn iajē mi do šchije a wōsta tam pol šeta šizajz; mōj domjazj ššat a pšechcejsel, Žir Benjamin, je jōn mi wotom ščōwēnje wuľčel: dšchje to na hmyrečj a žiwjenje! Wōh šapčacz jemu to!

Pšich mi wšchēn njeje to „jenj“ ho wo moje czofo křapalo. Žunu šchōch w hwojei dšchšelčej ššim a rošpominacj hebi wwat Wřistofšchego pšichšawo a jeho hwočēnje woče. Pšich tym roššajni ho mi nadobu jena wēz, kotraž bė ho něšto cšaha priedu žofala, a kotruz ništōn njedorohumjećhe. Wē mi, kaž bėchu šchupšim mi wot wočjow padnec. Tōn „wuľki nješnaty“ rėčesčje w tutym wškomitj ham je muu, i cšiča drie, tola tat, ho dyrbicja jemu dorohumicj.

Wš, moji křezja, wěšče, tat ho mi i mojej „Great Eastern“ jendže, i tej najwjećšej parnej šōdžu, kotruz lud jeje wuľšchje dla „Leviathan“ mjenowacche. Wona bė julija 1857 tat daloto šlotowieno, so mōžesčje ho do wōdy pušchēzj. Bė 600 štop dōhča a 120 000 zemnari cšezša. Tat tam tōn hobr ležejše na želešnych šchēnach, so by ho do wōdy pušchēzil. Tychž a sažo tychž cšlowječow bėchu na brojš hromadžnych, so bėchu tūrōn nje-wšchēny napohlad wuľšj. Wšchē rjeczšj bėdny wotpinane, wšchē popšerj wotwřel. Tōn hobr šapčōza ho pomalš ho naššilemch šchēnach hwočacz, a, bñ-š ho wōn jeniczju mjenšichinu

bjeze tak hvala, by ho to wulke stalo, juskanje by ho sabschynio a sódz by we wodze byla, ja totuz by natwarjena. Wola! Na dobo sasta sódz ho hwaracz! Woita sněrow lezo a ho wjazy nje- hibrn! A tež wsché moga ho napinazych stoni, cłotowjełow, par- nych a wodowych machšinow ujełamoh, sódz dale hwaracz. Ja njewěrn, tak bē to móžno, so na tym wischem swój rosom nje- hřubid.

Duž, hduž prajimy, so lubujemy Sriejowu zyrkej, wobhřiwědžny tutu lubofez pšches štutk na jeho wožadze a domje!

Ś bliffa a f dalofa.

Dufcezanje herbste towarštwno bē hebi šchtowěrt 26. februara požiwjećenje hwojeho 44 letneho wobštaća wuhotowalo. Wt hřiwodžeti sa tych hwojich wuhotowalo — njemějo rumo jad powšchitkownofej. — ak bē ho tola wulka hřla Šerbow seřsća, tež se hřukodnych wožadow; wjazy njeby rumo mělo. Pořkicěžich ho nam 4 hrb, derje pšchedstajene, a sola wumjejšy pšchednjejene. Šchrowadne spěny sjebnoczich towarštwno a hojci 20 žyta. Pšchewemu towarštwu a jeho pšchedhřyde, totuz herbsti f nam rěčezse, do noweho lěta Boze žohnowanje a mnoho nowych lět cěřnoweho žiwjenja a mógněho štutowanja. Wono ma jako namješne towarštwno tež tón nadawf, hromadbez f podpjeracz te njewišchynu, kotwiny móžno njeje, lo hane jašo towarštwno wustupja. Te njewišchynu pař maja nadawf, šwisła pytaez, a šđeržez f namješwami towarštwami, so by ho tak šđeržalo a bajilo Šerbowiti se wschěmi hwojimi wor Woha jemu darjenymi fubkami. — Šerbojo f Dufcezanjeje wožadw, kaž dře tež se wo- folnych, bndu wěžeje rad lubje witali, by-li towarštwno f tej do- talnej prěsy ju jemu maću hiščeje na ho wofalo, a hwoje hrb hiščeje ras pšchedstajilo. Šsuadź budze f temu břižo pšche- pšchowanaz, přjedn hač ho njedjełtu tute wuzekři cžitaju.

Kotrym pšchilicězsch ho ty?

Jena židowšta žortna pšchitoha jeneje Barlinsteje nowiny bē pod napisom: „Šelowa, kotrez jenje ujewuřpšchacham“ sečchowaze hłowa nalicžila a nastajala:

„Me, džakstu ho, njebjeru žaneho pšchepitka (Trinitsheld).“

„Ššm i mojnimi dořhodami spokojom; powšchěenje dořho- dow hebi nježadam.“

„Njetřebam žaneje nowoje drařtu, luby mužo; sup hebi tu jenož notne wobleženje!“

„Njemožu na hřuzowne hołzy škorczez.“

„Tu, luby pšchězelo, hřu te 50 hřitowow jašo, kotrez hřu mi pšchod 3 lětami požezil!“

Žedny němšči nabožny tydžent (Liedt und Leben) pšchi- sponni f temu: „Wd wobhřiwědžamy po wěrnofěji, so je nam darowěc, so hřny f cłotowekami žiwu, pola kotrychž wschitke tute hłowa něřdno žodne njekřu. A to do žyta nicžo wohebite njeje, — njemuzy, so ho tute hłowa, wot tamnyh žerie hřjwowe, třebeju, — pšchetož to wjcho dħrbi to abe kšchězjanšeho žwje- nja bwež.“

Duž, hřu ty po tutym bóle po barlinstř-židowstwu žiwu, — ja ho na tamne šepicno powofamy, — abo po kšchězjanstřu?

Zyrkej a stat.

Zřchwinške dawf budze jara wulke!“ tak tu a tam hřjshjich. To je pař to heřlo tuch, kotřž chębaže něřtolo naschiz wožadnych narowicz, so hřchu f zyrkwoje wustupili. To je jara hřadnuřschke heřto a cři, kotřž jemu pohłuchajo f zyrkwoje wustupja, hřu hiščeje bóle hřadowiřchž, pšchetož heřlo stjeji pšchezo hiščeje wyřch- jacy haez cři, kotřž po nim cřinja a ja uim du. Zřchwinški dawf do žyta fa kšchězjanja nicžo dale a wohebite njeje, tež nicžo kšchězjanje; halle potum, hduž bywa dawf sa zyrkej woopor, móže wón wo něčim wohebitum rěčez: a woopor dře runje zřchwinški dawf něřtolo niřonu njeje, šhubja ho wón tola nimalo we napřwjazh wožadach něřtolo pšchi gmejnjim a wohebie schulskim dawku. A hinal to dře tež w pšchidobje njebudze. Jenož tón jedyn roř- džel budze — kellož něřto pšchewidžimy, — so budze twój dawki- šberac ja zřchwinšeti dawf wohebitu papjerku cři podacz, kaž tež zřchwinške pjenjeř wor 1. hawřeleje žule wot dħrbičh gmejnjich pjenjes a dawkow dželicz dħrbi. (Pšchirunaj f temu cřhko 9.)

Wo něčim dħrbitm dħrjajalo ho něřtolo we wožadach wjele bóle rěčez, wohebie mjes tyni, kotřž w tutym na pjeněžnych papjerach abo na papjeriřach pjenječlch bohatum cřkhu wobacz na tajřtm hřu, njemuiz, tak bndu pšches dořwotěny dar abo pšches woopor doř zřchwinjeje wořdu „wotřchřžili.“ Woja ho jid tola wjele, lo budže pjenjeř šhubjene; tu njekřu šhubjene na žodyn pad, ale botonjeja w hwojeje něčezschęje njepřacznoweři dobry a jara wazny štutk w pjenjeři njepřacznoweři mēra! Jara hwojełaje je, hř- řchęž, tak ho něřle tu a tam woopry woopruja fa hwoy, fa byřale a tež fa tuto wotřchřenje dořha. Ša tuto pohřednje pař ho hiščeje dořez njefawalo! Wohebie dħrjajale w tutej wřžy te wožadw něřtolo dořonjez, kotrez ani hwoy ani pšchęzele wotedacz nje- třeřbadu, a duž taf žaneho tajšcho wohebitěho woopora njepřchřje- hechu! A dħřicž ho tu njegněm. Njeměny řchto pšchřidze!

Wytaj a namafaj.

N V. Uhab. 1.) 1. Kral. 16; 2.) Žer 29, 21, 22.

VI.

Kotre je a bđze stjeji nowofakoniřke japořchotoffke požohnowanje?

Kotre je abo bđze stjeji starofakoniřke abo aaromitiřke po- žohnowanje?

Ša prawe a dořpolne wotmotowj naschiz lubych staryh a mlodyh cžitariow nawnitrobniřki a šwjeřelny džak! Wđchmy na dobre wotmotowj rad, kaž ho to dħrbdže stawa, někajře myřto dawali; tola, tak daloto hiščeje njeřhju, nieřž tež wšchelatore dořchmy.

A rořpominanju.

Bđze ho Šhřhřhukowne wumřezęje wořpomina, tam — to mi wěčeje — ho hřončřlo naschęje hordofęze řaczni, řawčęř naschęje njewěřdomofęze ho rostohnje, řatly naschęje twerjeje wutrobny ho rořpuknjeja.

* * *

Wohužel je f lubofęju f bliřchemu kaž je řkatom, řchtož ho njekřisťe řkoto mjenuje, f kotřmž wřchal tež pohłozja, ale tajře řkoto njetraje. Taf ma wjeře cłotowjełow njekřisťe řkoto, wořaczmu řulcęž f hwojim bliřchim.

* * *

Šharjej móžeřch potajniřmo řwewiez, pšchetož runje wón jo wuprawjeđa, jemu to tola niřto njewěri.

* * *

Młodeje hołzy ho něřtolo woprawčali, kello hřwěřow je na njekřu. Wona pař jemu wotmotowli, so dħrbi jej napřjedny prajicz, kello je hřupych na hřwěče.

Samolnitny redaktor: řarac W h r g a c z w Rořkaczach.
Wudawa „Šerřřta Ruřřija“, dħřštwno f wobm. ruř.
Cřhřch Šmolererz řkřibicřhřchęetnje w Šerřřkim Domje w Wudřhřinje.

Sy-li spěwał,
Pílnje džěłat,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njehc ty spěwał,
Swěrnje džěłat
Wšědný dný;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes ma
Njehc čí khma
Zlwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda.
Wokřesć čel! F.

Šsersbke njeđzělske łopjeno.

Wudawa ho łóđu łobotu w Šsmoleczech knižnicychczeri w Budyschijnje a je tam ja šchwěćlětnu pšchedyplatu 49 wj. dołtaž

Njeđzělna Łätare.

Marč. 14, 55 61.

„Ale wyšchěši měšćnik a zyla rada pytachu hweđeženje napšchedźiwo Jesuše, so bjechu jeho morili a njeanamatachu niczo. Wjete jich pak napšchedźiwo njemu falschnje hweđeđeše, ale jich hweđeženje njeběše pšches jene. A něłotki stažedu a rěčachu falschnje hweđeženje napšchedźiwo jemu a džachu: Wjy hny hlyšcheli, so wón džeše: ja chyu tón templ rostamaj, kotryž je s rukomaj sezi-njenu. Ale jich hweđeženje pak njeběše pšches jene. A wyšchěši měšćnik stanu hweđeža nich a wooprašaja Jesuša a džeše: Nje-rotimłiwichy ty niczo? Šchto je to, šchtož eji na tebe hweđeža? Wón pak mjelcžeše a njewotmołiwu niczo. Wopšpjet wooprašaja jelo tón wyšchěši měšćnik a džeše k njemu: Šchto ty Chrystus, tón hny teho wyhwozy khwaleneho?“

Ka ławzy wobštorženych hědki našh Šbóžnik pšched wyšchěšim měšćnikom a pšched zylej radu. Dyrbjeći mēńiež, so hu w tutej wyhokej radje najzjebnichy a najšprawnišchy mužojw zplešo Zsraela! Ale temu tak njeje! Woni snajachu zyle derje tamnych hujbjenych cłotrejow, kiž falschnje hweđežachu pšchedźiwo Jesuše, k kotryž hweđeženje po tajfm njebě pšches jene, pola kotryž bě sa pjenjeh łóđu kja na pšchedań. Ale woni nje-štajichu njewěrnosć falschnych hweđtow na hwełko a njedopom-nichu jich na potleže, kotrež trjecki kóždeho hjarja.

Falschni hweđtoř stajachu pšchedźiwo Jesuše! Šak tež mō-žeše hinał buej! Wuceni ludžo hu po wjelećetnym pytanju na štworženym hłōnzu někaife bleski wimomotali. Ale w zphym cžaku, kotrež budje semia itaci a we wězōtořki njice žoda: kšōw! Šhodžić, kiž je hromadže našh Šubnik a našh Wmōžnik a ho ani próšek narowacaj na nještrowjenym wěznym hwełke, kotrež

je de hu kta rěchěšiw „Šchto kis wanti mōže mi hěch do-wjeřez?“ bě předy našh knjes a mišćni de rjadow hwojich nje-pšchedjetow wotal. Dyrbjachu wotmielcawez a njemōžachu wocžić k njemu posběhnyc. Dženka rozžudži wyhoka rada Jesuša po hweđeženju falschnych hweđtow. Šak je twój Šbóžnik cžepil pod tutej mozu kšē! Jecho hweđomnje bě spotojom pšched hwa-jtym Bohom, ale jeho wurtoba krowawješe w boloseji wo tón hweł, kiž ho ham sjeba a wěrnosć a hwełto wot hěje wostrowe-je. Šak wjele hinał ma ho, hdyž našchi wobštoržerjo pšchedźiwo nam stupa. Pšchedźiwo Jesuše postanu luczi falschni hweđtořo. Wěćni a šprawni pak hu wšchitzy, kiž naš wobštoržerjo. Trowje hweđomnje, Bože hwijate džeřacz kalnje, jeho fawoi a ewangelij, nōž, pšches kotrež ežšimowez blada wšchewěđomneho wōčžo, hłōnzo, kotrež hweđči na twoje dny, Jesušowe hłowa, wucžby a naponinanaja: lute wobštorženja pšchedźiwo nam, kotrež wotajru k niebjeřam a kotrež Bóh hlyšchi. Šchto chjemy potom cžinicz? Hěacz, kož falschni hweđtořo pšchedźiwo Jesuše a ho trochitowacz s hujbjenym famolhojenjom? Bóh tón knjes chzyi naš hwar-nowacz pšched tajfm hamowumozženjom s našchego hřešchneho hujbjenitwa. Wychmy s tym hěbi fami hujbene hroby twaril, hdyž tola žareho šchita njenamatamy.

Wě, hdyž našchi wobštoržerjo, „wěhke, kotrež hu hjes łobu wobštorža abo njełhōsta, ale se hwojim cžichim nraščenjom: To hny ja ja tebie cžinił, šchto cžiniš ty sa mije? našchich wurto-bow cžejku winu najmōžnišcho wotkryje, dha chjemy s pokutnymi hylfami we wocžonaj a s wurtočnym rostacžon k njemu šhodžić, kiž je hromadže našh Šubnik a našh Wmōžnik a ho k njemu modliež:

D Jehnjo Bože hujate,
Na křičju jarčane,
Do hnjereje ja naš date,
Raš šhoja tvoje rany,
Wšchón hřeč huj tož naš wjafó,
To žiwjenje nam dafó.
Esmil ho nad nami, o Jesu.

Jesuš mjelčeješe napjehčewo bódennu wobtořezanju a ničo njewotmolwi. A my, kiž tak husto šapomniny na hwoje pschisłuschnoje pschewčo Wobu a cłowjefam, fak ho rošnje-drimy, hdyž naš njewinoje wobtořezaje. Jesuhowe mjelčenje bě najlěpše wotmolwjenje. Jeho wobtořezajo a hujdizy njebychu ničo wadicho wóželj, hačž by ho i wulkiu hujwom ham wobarał. Wobu hujate, njewinowate mjelčenje ležeše kaž Boži huj na sja šohalky dušchab.

Wulkiu wot Jesuhoweho mjelčenja a rěčenja we swojim cšoku. Stami-li šakšni hujdžoj pschewčo nam, Wob hujewči njewérnoje. Wob njedže w prawym cšaku a na prawym měseje wérnojež k dobyču. My džeržiny ho hujwoje Šbóžnik a njepušchajny jeho. Jeho duh wodž naš we wjefaku a frudobje najšeho žiwjenja, jeho hujata mudojež džerž naš na prawym puču. Hamjeń.

Pašijon!*

My ho, o Jesu ponizujemy w pokuče psched tobu, a wu-
nawany: „Ja šfóšnit šteju tudy!“

W paradisu to a na Golgatha, wšchudjom něšto wo-
hladaš, ičož eži k wutrobi pschima. Na Golgatha tón njewino-
waty, tón cšity, hujaty mjes dwimaj šfóšnikomaj na křičju! W
paradisu mjes dwimaj cłowjefomaj, wot Woha ja cšileju
štworjenymaj, tón šty ham na šktonje teho žiwjenja! Tam
na Golgatha byla tón bđžer, tón njewinowaty tych winowatyh
šfóšnikow wumozet, haj Šbóžnik! W paradisu byla tón šty
tón janicež cšitose a njewinowateje tych cłowjefow! A to
f pschisłohowanjom tych cłowjefow. Wchatež wona wša a
jědžeje a wón wša a jědžež! A přeti hřeč je ho šedua na-
rodžit, porodži bižo duchi, tježi a tak dale w njewumérnej šteže
a njewuprajenej hrošnoj: šja, šawijež, hida, mowdštwu, haj
mowdštwu na bratru! A runje to hrošneho tež dženk! Hřeč
porodži jašo hřeč, a tak dale w njewumérnej šteže a njewu-
prajnej hrošnoj: šja, šawijež, hida, mowdštwu, haj mow-
dštwu na bratru! So bychmy my, hdyž tola tajšete wšo
šamóžemu, tež to jene šnajmjerišča šamóšli, so bychmy něšto
w pašijonikim cšoku psched tym pomoznikom a wumóžnikom na
křičju ho ponizowali w pokuče a wunawati: „Ja hřešnik
šteju tudy!“

Cšitiny my pak to? Dwo ně! Cłowjefoju wosnu wjele
bóle tu šewer cłowjefoje wédomoje a mofku šewšete mudojeje
a džja a pušchaja tón šchom w paradisu, praižy w šakšepjenej
tbrnoj: „Tajšete tola do žyta bižo njefe!“ Cłowjefoju wosnu
špacž cłowjefoje mjelčojaje a hamor cłowjefoje wulkihojeje a
pschihotuja tam w šahrodže psched měštom šamjeitny row ja teho
křičjomaweho, do šotrehož bysa potřebany a w šotrymž šhiny —
jeli so jeho škradž njewotnjechju! Dwo hujata pašijon!
To j. to poradžje, šitčotwage, so drie cłowjefoju hujchwe wěrja,
so huj to, o Jesu, cšerpiš, wumriel, so pak njewěrja, so huj štamaj
a huj žny, so woni tak šebi šamomu a hujwojež duški, šotraž
dychajata tola něšto wumóžena byčž wot wotročizna teho šteho
a wot teje hujereje, rya row ja cšahnoj a ja wěčnoj!

* Pašijonaj cšo. 10.

Paradis a Golgatha! Niz tak, o cšlowječe! Nješejmy
tak psched šchomom Paradisa a psched křičjom na Golgatha!
M! Wunawajmy w poniznoj a pokuče psched tym wumóžni-
kom na křičju: „Ja hřešnik šteju tudy!“

Lubosč k Jesušej.

My, so by ty pschi naš wofat,
Luby dobry Jesuho!
Lubo měz eže wšchitke cšyši,
Wity, drohi pschewčelo.

O my šlyšeli šmy datno
Ešlowa twoje! Luboje:
Džeržatta njeh ke nmi pschidnu,
Wobaračž jim njehajče.

Kajti je to rjany wobras
Wot tebe, naš šmilniko!
Macerje psched tobu křeža,
Džerži šteja wofato.

Njehajš ho ty tež k nam wročež,
Šratiko naš wutrobny?
My eže cšyše lubje cšejšije,
Dotež nam tak dobry huj.

Hdyž ty pschidšejš, wšchitke džerži
Wšchitnje k tebi šhwataja,
Cšjedža lub pschi tebi wofačž,
Jesu lubosč najrjejšča.

Tón wulki nješnaty rěči.

(Potražowanje a škónčenje.)

Žnjer Brunel rěčeje dale a džejše: „To jene pak ja
nět žyle wěšeje wem, njewuizy to, so je Wob tón knjes ham
temu šadžewal, so ta hoberša lóžž ho hačž do woby dele šwješt.
A ja tež runje tak wem, so je to, šchtož ja ša najwještje nje-
ižož mjejač, ja nmje byla ta najwještča dobročewojčež Boža.“

Š měrom bě to pschi bližje a ničo ho njepitny, jako Brunel
takle rěčeje: kóždy cšyše šlawemmu mišchtrej šlowo na
hujbomaj muczitak. Tutón šakšebny šašo hujž hłóž a jemu ho
wěčyž blyšchewšdotej, jako rješny: „Rospomnje šebi, šchto by ho
štalo, by-li hoberša lóžž ho nadobo do woby rěči Theme šwješt!
Kajš žolny bychu do naščaz džychaje a šajšaje njewumérneje
šchodny bychu načšinile! 600 štop daloč ho ho woda rěči na jene
dobo na 10 haj na 20 štop wšohje šehnyla. Toj nilkaj břešhaj
rěči byšchaj na štych mužow wšohojčž pod wodu štalo.“ A na
tutymaj štejaž štotyžy cłowjefow! Ani jedny f tutych što-
wšahow njehy dje pschi žiwjenju wofat! Bychu ho wšchitny
šotepiti!“ —

Tole to, šchtož šlawny inženier Brunel hujwim hošjom
šotwajdaje. Čaž runje bě wón je hujwimi šwarami žefšizow,
mofow, pschitawow, šódžow aid. Šebi wulšaje hujčeta-šlawow
dabni, ho wón tola ponizowajče pod tu wještču mój a tu wšch-
šowédomnojče a tu lubosč Woha knjesa. A niz jeno to, wón do-
šofaja, so tón Wob nihdže našdala njelšeti, ale so w žiwjenju
jenuštwého kaž cšjedow, haj ludow ho šjewja! To pak je něšto,
šchtož bychu w našim cšaku muczeni a hujwuceni tak šapřeli
a ja njemóžne dopokafali! Kajš šlawnoj to wot cłowjefow,
kiž ani šlowow ani wobrasow ani šakšičejča nimaju, so bychu
teho jeneho Woha tež jeno našdala wšohajč a jeho škufowanje
nětak wšwanjenječž móšli!

A mjes nami? Njeje ty zaneho; pola kotrehoj je ho Wóh
 Njes Kapal kaž pola tuteho inženera? „Blaj, w knihach Gjo-
 borowych čitajš 33, 29, 30: „Blaj, to wchitlo čini Wóh dnožjy
 abo tš króč s kóžnym, so by jeho duschu wróćil wot sfaženja, so
 byl rošpřečeny je hneřtom tych žiwych!“ W ličeje na Rom-
 sliach pač k temu čitaj, štož je tam staw 2, 4 šapřane za cžo-
 wjefow wšedých cžakow tež našeho cžaka, to bychu so čjinitl a
 munitženi, ho, i, šožjwoni byli, abo so bychu njesložotoni, njesložni
 byli, so njesjwofje. „Szapřiz ty to bohatstwo jeho dobročjo-
 wječe, tečejpřiwofeje a dohčofaženja? Njewěš, so Woža do-
 bročjwofeč eže f potuče wjedje? !“

Zyrfej a stat.

Wo nabožinje w škuli rěča tu špřiwu saho ras: wono
 wostanje wšcho kaž runje je, donjž wulki statny sakoš to nje-
 dožadnje! Tak došlo pač wostanje to tak a fat bóhřj pšjnjěhř
 saho jedny minister abo hewač něčjž nowy nieměr do luda
 a wšadow? —

W Drazdžanach je wubjerl sa wuradžowanje a rošřajnjeje
 teho wažneho praedřenja: Zyrfej a stat, štoženy (Ausföhrungs-
 stelle für Kreditentnahmungsfrage). Itón rošřčěje jedny placat
 wo tej wyždenja tu naspomněnej wěžy zyrkwinišć dawfow.
 Rěča w tym łopjeju někať takle: „Štož je to i tymi zyrkwiničny
 dawfami? Wot pšedčjawnikow zyrkwe ho někle f wulkm napi-
 nanjom na to dšěla, so bychu zyrkwi prawje wjele stawow
 wotwědli. Hačž runje ho to pšči tym wo jemu wěž najšut-
 kerwišćeho pšedwědčěnja jedna, wědřa tučž pšedčjawnizy tola,
 to mēža wšeděh, fortž w tutej wěžy njedowidžo, f tej powječřu
 wšcho žalosťny powyščěny zyrkwinišć dawfow nanuřowacž,
 so f zyrkwe wustřupa. Dofelž pač ta rista, woprowadžita wyřo-
 kofeč tuteho dawfa f tajfemu njedowomha, daja woni wěrofečři
 wěrofečř byč, so bychu wjetřěcho iacřšičeža a pšedčjawnišćeho
 wušpěha měli. Štožž henač wšcho, štožž druhy powjedčaja,
 puřuju, njedwřřat tež w tutym padže wěćič wšeděm pšedčřna-
 tym powječřžam a rěčžam, kotrež wěž hinařřchu čžinja hačž je,
 kaž ho tajke wot tych, křž hu pšedčřjwo zyrkwi njepšedčěřřž
 šnyhřeni, na wšedě mōžnje wařđnje, f řidu a bješřwědomnja ro-
 šošćia. Šdyž hu dšerřa wuabwř najmjeřšćeho hospodakřtwa
 žalosťnje powyščene, kať mořto ho to hospodakřtwa jeneje zyr-
 wineje teho šmitreč? Njedřjwaizy teho hu zyrkwinič wšhadny
 nimale hwoje dořadne dawf wobřhomale a wupomňaju hebi, kaž
 je to pšči tej nuř teho cžaka mōžne.

Štožž ho wo njewuměčřny powyščěny zyrkwinič daw-
 fow rěčři, to nije čžerpane se řahorjenja sa wěrofečř, ale je
 wumamakana wěž, so bychu ho f tym politiske dohřřki čžinitě
 Š dobřej wofu tu wěž, kajtaž je, řřoběle pšedwědčěje a po-
 wjedčaja: Škōžny muž, tež tón jednow, dšřbi na lěto 100 hačž
 120 hřiwnow, jeho žona 60 hačž 80 hřiwnow a kōžde dšěčřo 20
 hačž 30 hřiwnow dawfow placječř, jeři so w zyrkwi wostanu!
 Tak dšřbi to po jid wudawanju byč w městach a na wřach!

Wřstup f teje zyrkwe, sa kotřž nariři wōžjojo řubě a řiwje-
 nje woprowaču, je tola jena pšče řhutna wěž, hačž so by ju
 f tajke pjenějeje wěžy womaja!

Štožž by drobnišćeho řhonic čžyl wo zyrkwinič dawfach
 a wo tym, kať ho wřewu a kať ho wřjžja, potajřim wo tych
 wobřřewofčach, kaťež hu, wobrocž ho dowěřiwje na řarjadniřtwo
 řiwjeje zyrkwe a dawaj čželč wěrofečř!

Š bliska a f daloka.

Se wřow. Do wřščeje řrudoby a nuř našeho kraja je
 řo nam něko tež řiřčěje řašo řřpa pšřiwawřka a přta pač tu

a tam wřow. Wřes tym so řu někotre wřšhady čželčo wřš
 njeje domachpřrane, řu druče pšedpřřčěne. W něřotřch wřhad
 žada hebi řiwjenjo, w něřotřch wřhad sažo wřščěnje, čžlowjekow
 na řhoroložu powalawřđi. Wo čžřřim domachpřřtanju řhonicřny
 f řafecřanzřteje wřšhady, hřđež bu na jentym dřju jena mačž se
 Ščěčřeny se řiwim dorofčěnyim řhynom pořhownana. Kačž to
 na wřach, tať tež w městach! A kačž to w řužřž, tak to tež
 w dřřřđi krajinač a f šlatami po wřšeděm řadčju řiřčěje hōřje
 hačž pola nař, wořheje ř ranju w Šchřřřřje. Wřšchelate regepy
 řo polřčějeja sa wřřhorjenje Njesapomněty tež tón jedny
 regept sa duschu, kotřž dže iteje ř wřřhorjenju, řrowofečř pom-
 hačž, tak fo by wona mořta a řmēla — pščewiničřđi řmjernty
 dof — pšřičřřeř a wěčřřennu řřwōjenju. Tautō regept mōže
 wřšchello wřřřajeny hřeč, pšřčžo pač je řadane to dřowřate: řofuta
 a wěra. Napřřřany namakadžny tutōn regept n. pšř. řřđęnja
 w jentym teřčje njeděle Dnili žple řřkřko a dorafřnje pola
 Wřcha 6, 8: Břajene je teři, čžlowječe, řčto dořřč je a řčto tōn
 řřjes wot tebe řada, mjenizy Bōže řrowo dšerččř, řubofečř
 wřpofařeč a řo pōnřřowacž pšřed twōjim Bōhom!“

Na pōřtny cžapř.

„Wřšřčř řo!“

Šřř: Š ty řubofečř pšče wřřhu atd.
 Wřšřčř wřřak, wřšřčř řo, řřřřřna duřřa!
 Řřwatať sašo f řřřřřř!
 Ř njemu wřšřčřeč řo čři řřřřřa,
 Třoje dla wōn pšřčla řřeř,
 Třoje dla wōn čžřřři řolofčř,
 Na řřřřřu wōn wřřřřřřř,
 Šhořř wřšřřřř řušřř řřřřřř,
 Ř řřwjenju eže řřřřřřř.

Š řubofečřu řo jemu podaj,
 Wřřak wōn tebe řubnje.
 Wřšř řo, pod řřřřř řeřu padaj!
 Ša tebe wōn řřřřřřř,
 Řřwawny pōř řo wōn tam pōřčř,
 W řřřřřřř řřřřřřř,
 Šeřje řřřřř řolofe wōři
 Ša tebe tam řolofčřte.

Šřaj, twōj řřřřř žple řřwawny
 Třoje dla do řřřřřře dže;
 Wōn, řřž je a řřřřř řřwawny,
 Ša twōj řřřřř wřřčō čžřřřřřř;
 Wěčřřu řřřřřř řř řřwawowat,
 Ř řřwawřřřřř by ty řřřř;
 řřřřř je eže pšřed tym řřřřř,
 Šřřřřřřř twōj řřřřřř řol.

Š řubofečřu wōn pščřřřřřřřřř
 Řřřř, noř na řřřřř;
 Š řōřđžemi řo pšřřřřř řřřřř,
 Da řo rořřřřř na řolř;
 Řřřřř tam f jeho ranow „dšřř;
 Wřšřřřřř řon“ wřšřřřřř,
 řeřo řubofečř w tebi řeži,
 Wřřřřō čři pšřřřřřřř f řřřřřřř.

řeřo ranu tebe řřřřřř,
 řeřo řřřř je řřřřřřř.

Dwojej' dusze rany sjoja,
 Woimiu' przeć wścho hubienstwo.
 Jeho styknosć twoju bjerie,
 Jeho pór twój balsam je,
 Sctoz' cze na wutrobje źecje,
 Jeho křta wotmujje.

Duz' dha wróće' ńo, hrěšćna duszka,
 Szko' f' twojom' Szódnicy!
 Wróće' ńo hrěšćniel' ńo ńuska,
 Wón je wukupil' cze hej,
 Wśch' ńo hwoj' sctoz', ńusker', křwatone rany
 Cze czi niehjo f' hnady dacz.
 Sdźe' tu wćezju' szódnicy' namu.
 Na kwach' niehje' cze wśac'.

Wostajeće czańnik stejo.

W' Zendjelstce' b'e muž' žyw, kiz' do niceho wćerćiz' niechajcse a kiz' m'ejsce' hjesobózne wachnje. Wón b'ešce' wuśchajny' cziemje'knit' a b'ešce' je doborny' rosumny' wuhotowanu, b'ešce' pa' s'lepy' w b'ój-
 s'kich' w'ezach'. W'era b'ešce' po jeho m'bhli' jeno'z' s'aklepienje a jeno'z' křnana, křabe, niew'edome a lohofw'ěrjaje žony s'iebac; wona b'ešce' jenu' hola pschid'eta, kotru'z' duchowny' hebi' f' wuzi'ku' w ludu s'berza, kotre'z' pa' d'yrbje'li' ńo wśchizy' rosumny' ludzo' p'schec'ziw'ic'. Njew'ěrjazy' c'łowje'k' i'ħari' a w'óni' c'zi'e'šce', so f' nim' f' k'ónzej' d'še. Wón ho l'ekarija' p'ra'ch'e'šce', ka' doh'o' bud'ze' h'is'ce'še' žywy'. Tón jemu' wotmow'it', so jeho mo'zy' w'azy' d'alo' do'k'ahacz' niebud'za. Wón pa' hebi' w'esc'is'ic'he' wotmow'ienje' s'ab'ac'še. Duz' k'lat' na czańnik' w'ó' i'ħwe' p'of'aja, na kotre'ny'z' b'ešce' runje' 129 a p'raji: „Najšerje' niebud'zeće' w'azy' žywy', h'oz' czańnik' 12 b'ije.“ Tón muž' w'esc'is'ic'he' po t'astnu' jeno'z' h'is'ce'še' p'och'it'w'orta' h'oz'ny' žywy' b'ez; p'ch'e'šo' na czańnik' blada'šce', c'uju', so jeho žywie'nje' c'ěka. Tón wot l'ekarija' p'omjenow'any' c'zaj' b'ešce' nimalo' d'ok'chof', ja'ko' wón na dobo' we' so'zu' nahl'e' p'ost'oc'zi' a s'awola: „Wostajeće' czańnik' stejo!“ a mo'w'ny' ja'ho' na so'zo' pad'ze. Czańnik' pa' niešata' a h'wy' by' ho' t'ez' štalo', jemu' to' nice'z' p'om'halo' n'eb'je; p'scheto'z' j'ehy' b'e'z'led'na' h'oz'ny' b'ešce' p'ch'is'ic'ha, w' kotre'z' bu' wotmow'any' f' c'ute'je' czańnik'os'ce' do' w'ćez'nos'ce', do' druheho' h'w'eta, kotre'z' b'ešce' so' n'ie'ch' b'je' w'os'he'je' nad'šje.

Nub'y' c'zitaro'je'! Ka'ke' bud'ze' twoje' s'ac'z'uje', h'oz' w'ěš'ch', so' h'w' c'zaj' twojeho' žywie'nja' w'azy' po' l'etach', po' m'ě'z'ach' a' t'od'ze' n'jac', ale' po' b'any'ch' h'oz'ny'ach' a' m'ic'is'ic'ny'ach' l'ic'iz' ? Ka'k' ž'aloš'ne' je, h'oz' c'łowje'k' we' h'woimiu' žywie'nju' ž'nadne' p'om'nye' w'ě'zy', jemu' p'ol'it'ser'e', wuzi'k' n'je'je' a' p'ch'e'p'os'đe' jich' w'az'nos'ć' p'ó'ina'z'e' a' l'oy' potom' no'z'rad'ic'ho' we' h'woimiu' s'ro'ac'še' a' s'ad'w'el'owanju' c'z'oz', so' bu' czańnik' jeho' žywie'na' s'asta'. S'cho' pa' p'om'ha, so' h'w' s'oz'ec' n'je' t'ejeb'any', runje'z' c'zaj' w'otb'e'ńje' ? Ew'ang'el'ijon' w'o' h'rad'ze' Wo'zej' ho' tebi' p'sch'e'zo' p'rud'je. Tón' K'nie's' Jez'us' K'hr'yst'us', „w'eb'ad'ny' f' mo'zu' a' p'ol'ny' křnien'ca“, je' m'is'ic'ny', kotre'z' m'ó'že' p'om'ha'cz' a' s'ob'ó'z'ny' c'zini'cz' t'ych' kiz' p'ch'e'š' n'ie'cho' f' W'ohu' p'sch'id'nu' a' je' p'sch'e'zo' žywy', so' by' sa' n'ich' p'ro'š'it' (Hebr. 7, 25). Ze' h'lowa' d'yrbja' nam' wa'jne' b'ez; „W'et' do' teho' K'nie's'a' Jez'om' K'hr'yst'a, d'oa' bud'ž'e'š' ty' a' twój' dom' s'ob'ó'z'ny'“ (Zap. s'ut'ki' 16, 31). „Ze' h'lowo' je' tebi' b'li's'ko', we' twojim' te'ze' a' we' twoje' wutrobje'. Zo' je' to' h'lowo' teje' w'ěrny', kotre'z' m'y' h'ow'ed'any': Ž'eli' so' je' h'woimiu' r'tom' w'us'naj'e'š'ch' Jez'us'a, so' wón' tón' K'nie's' je' a' w'ěr'ic'ny' we' h'woje' wutrobje', so' W'oh' jeho' wot' m'ow'ny'ch' je' s'bud'žit', bud'ž'e'š' s'ob'ó'z'ny'. P'scheto'z' h'oz' f' wutrob'ny' w'ěr'itny' bud'ž'e'my' p'rawi', a' h'oz' f' r'tom' w'us'naj'emu', bud'ž'e'my' s'ob'ó'z'ny'. P'scheto'z' p'is'mo' p'raji: S'ch'ó'z' do' n'ie'cho' w'ěr'i', nie'ch'ud'ze' f' h'ant'ic'e'. Tu' j'ene' ž'ane' ro's'č'el'enje' m'ies' ž'id'ami' a' G'rid'am'i, p'scheto'z' w'śch'e'ch' h'romad'ze' je' j'ed'ny' K'nie's',

boh'aty' na' w'śch'e'ch', k'iz' h'w' f' njemu' w'olaju. P'scheto'z' s'ch'ó'z' h'w' bud'ze' njemu' teho' K'nie's'a' w'olacz', tón' bud'ze' s'ob'ó'z'ny'“ (Rom. 10, 8—13).

Dwoje hlowo je mojim nobani hweza.

Saw'e't' je' w'e'le' s'ch'ec'is'ic'jan'ic'ki'ch' mar't'war'jow' w'olada'f', kot'iz' w' h'oz'ny'je', h'oz'je' d'yrb'jad'u' h'w' wot' s'em'je' d'ž'e'lic', w'up'ra'jad'u', so' je' j'm' w' žywie'nju' to' b'ó'd's'e' h'lowo' Wo'je' naj'd'ro'ž'ic'he' a' naj'it' b'š'ac'je' b'yo. — W'nos'ic'hm' c'zaj'u' m'aja' d'rie' nimalo' w'śch'izy' s'ch'ec'is'ic'je'nje' to' h'lowo' Wo'je', h'woju' b'ib'lij'u, ale' wona' je' j'm' s'ant'k'ře'ne' kn'ih'a, kot'ra'z' w' t'han'ow'ec'ku' abo' n'ě'ž'd'e' w' t'ac'ke' l'ez'i, do'f'e'z' je' j'ich' wutroba' t'ez' s'ant'k'ře'na. W'oni' h'u' w'ón' h'w'et'ny'ch' w'ys'low' nap'is'k'ri'eni', so' n'je'p'taja' a' n'jenam'ata'ja' d'ro'hi' dar, kotre'z' je' W'oh' do' h'wojeho' h'ic'wa' p'oz'is'it'. S'ch'ó'z' pa' h'woju' wutrobu' h'lowo' Wo'jemy' w'otew'ri, w'optawa' a' w'ib'zi, s'ch'o' na' t'm' p'ok'lad'e' ma, w'ón' n'as'h'oni, s'ch'ó'z' je' D'awid' n'as'h'oni: „S'ob'iz' h'w' twoje' h'lowo' w'otew'ri, ro's'ch'w'ěr'je' w'one' a' c'zini' m'ud'ch'ych' t'ych' n'jew'uc'z'eny'ch'“ (P's. 119, 130). Wo'je' h'lowo' h'w' w'otew'ri, h'oz' h'w' f'at'oz' d'uch' a' žywie'nje' w' n'as' a' nam' h'w' n'eb'je'še' j'adro, kotre'z' je' w' nim, w'otew'ri, so' bud'ze' n'as'f'ak'om'ny' c'z'łow'e'k' p'oh'y'ln'jenty' a' w'ol'sch'ew'jenty'. Do' n'as'f'ob'ó'z'ny'ch' w'ol's'k'ow' w' n'as'h'im' žywie'nju' s'ch'is'ic'je'a' w'os'he'je' te, kotre'z' nam' p'rawe' ž'ive' s'ac'z'uje' w'o' Wo'zim' h'lowe' d'awaja. W'oh' h'w' nam' ro's'ch'w'et'lene'j' w'oz'zi. B'ib'lija' je' w'ul'ki' p'ok'lad; c'z'iz' h'ud'je' ho' do' n'ie'je' d'ob'hw'amy', c'z'im' b'ól'e' p'ó'ina'jemy' to' boh'at'it'wo' w' Wo'zim' h'lowe', kotre'z' h'w' w'uz'č'er'pac'z' n'jem'ó'že.

D' b'ib'lija, ty' Wo'je' h'lowo'!

M'y' nam'ak'any' tudy' f' not'wo'j',

Ze' p'ch'e'š' tebe' p'uc' f' n'eb'ju' d'že.

S'ch'ó'z' p'uta' hej' we' tebi' radu,

Tón' n'je'p'sch'id'š'e' j'ow' n'ih'dy' f' padu,

We' n'eb'ju' w'ćez'je' s'ob'ó'z'ny'.

Dwäne wotmowjenje.

Enate' je, f' k'as'ej' s'ob'ó'z'e' k'š'ez'or' Z'ulianus' sa' t'm' s'ie's'ce'he, s'ch' p'č'ani'w'ito' ja'ho' w' h'woimiu' k'ra's't'el'ic'ny'je' w'ut'p'ic'ez', so' bu' p'oh'ant'ow, kotre'z' b'ešce' pod' k'š'ez'orom' k'ra's't'ian'it'om' ho' j'ara' w'ob'm'ies'ow'alo, so'ho' f' mo'zy' p'om'hal. K' k'as'ej'nu' c'zini'je'nu' bu' m'it' w'os'he'je' w'ab'je'ny' p'ch'e'š' h'wojeho' p'oh'ant's'eho' m'uc'zer'ija' L'ib'arija. Tutón' L'ib'arijus' h'w' w'e'š'elo' nad' p'ot'č'ec'eni'om' s'ch'ec'is'ic'jan'it'wa' s'ch'ec'is'ic'ji' n's'f'eho' m'uc'zer'ija' w' Antio'ch'ij'ic'ij' i'ħ'e'f'ot'ajo' h'w' w'op'ra'jad'a: „S'cho' d'ha' c'zini' c'š'e'š'lowy' h'ny' f' Nazaretha?“

K'š'ec'is'ic'jan'it'ki' w'uc'z'e't' j'ema' to' k'ró't'ke' w'otmow'jenje' je' abo: „Wón' b'ž'e'ka' f'at'cz' f' a' twojeho' w'uz'č'om'za“ (k'š'ez'or' b'ešce' h'ab'ant'ow'ny' w'uz'č'om'z'ny').

A' w'op'raw'nd'e'! sa' n'e'f'ot'e' d'ny' p'ow'e'š'ez' p'sch'id'š'e', so' je' k'š'ez' r' Z'ulianus' w' bit'wo' žywie'nje' w'ostaj' t'.

Wotaj a namafaj.

W'otaj a namataj.

R VI. 1.) 2. Kor. 13, 13. 2.) 4. Mojj. 6, 24—26:

VII.

S'd'že' je' two' d'w'ě'm'aj' h'ub'is'ic'k'aj' s'twor'jenjom'aj's'w' b'ib'lij'i' na' d'rob'nat'ic'ho' r'e'č'z'ane' a' kotre'z' ite' to' ?

K ro'spominanju.

M'lod'zi' lud'zo' d'yrbja' s'tarym' n'as'p'sch'e'z'iw'io' w'us'ic'i' a' niz' h'ub'u' t'ri'eb'acz'.

Samowitny' redaktor: s'ar'at' W'yr'g'acz' w' K'os'č'ac'iz'ac'h.
 W'ydawa' „Eš'er's'ka' K'uz'iza“, d'ru'ž'it'wo' f' w'ob'm. ruf.
 C'z'iz'je'z' Eš'mol'er'ic'ki' kn'ih'ic'is'ic'je'č'er'je' w' Eš'er's'kim' Don'je' w' B'udy'g'is'cinje.

Sy-li spěwat,
Pilnje džělat,
Strowja ćeť
Swójby statok
A twój swjatoť
Zradny je.

Za slaw sprócný
Napoj mócný
Lubosc ma;
Bóh pak swěrný
Ptez spar měny
Čerstwosc da.

Njeh ty spěwať,
Swěrnje džětať
Wšědny dny;
Džěť pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mať
Njehi čí křmať
Ziwnosc je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřěw će! F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa ho kóždu hobotu w Ssmolerzje knižničičkerni w Budychinje a je tam ja schwórtktnu přěchěplatu 40 pj. dostać

Njeđzela Judika.

Psalm 43.

Judika rěča dženjnjicha njeđzela. Wona ma njeno wot našeho 43. psalma, kotryž ho w starcy zyrkwi 5. njeđzeli w swj. psalmu čaka pschi spoczatku Božeje služby čitafce, a ho je słowami „hudy“, kcauzjy: „Judica“ sapoczije. „Zsudź nje, Božo, a wjeđz mi moje prawo přěchěstwo temu njechwjatemu ludu; a wumoz nje wot tych jebatyh a słych ludži. Wschetoz ty ho tón Bóh mojeje křynoscje, čehodla jastorečiče ty nje? Čehodla dať mi tak sruđnemu křodžiče, hdyž nje mój njejpřěchětel čjěhčje?“ Tak stozži psalmista, kiž běče s kralom Dawitom přěchd šelčarškim Abšalomom čžělat. Ale wón nještorži, kaž jedny, kiž žaneho trošička a žaneje nadzije nima, uš, čim wyschěke žolny tšchnowše džeja, čim kručičko ho djeřzi staly, do kotrečje djeje žolny ho swala, kotryž pak njemóža satčhaseš. Kruto stala je stary hweřny Bóh Izraelsti. Jeny hwojn wěž dowěriće; na jeho pomoz čžafac, napominať hwoju dušchu w džeđžajny njeřhabežny dowěrenju, so burže napohědł jeho stozžba ho přěchewowroćje do dšajstřba a šhwalońneho spěwa.

Sau nam taťe čžajny njelnate, hdyž skoržim: „Čehodla jastorečiče nje? Čehodla dať mi tak sruđnemu křodžiče? Čěhto rudžiče ho, moja duška a šy tak njepoľojna we mni?“ Albo hdyž wo takich słych čžahach je hwojebo šponjeja ničo njewěšć, njemóža bóřty ja tebe a ja twojy hwojbu taťe čžěte čžajny psčiče a hřubotk sruđobu a wulki njeměr tebi psčinjelješ? Kaf tereje je, hdyž maja hjo dopřěbka wotmowšenje a pračehenje: kať móže moja duška wocšahneť a s čim ho trošchotowac w čžěžetach a tšchnowčejach žiwjenja.

Z našeho psalma tjeje wotmowšenje dostawamy,

1. Poruč twojy wěž Bohu,
2. Wroć jeho wo rošhwětkenje,
3. Čžajaj na jeho pomoz.

1. „Zsudź nje, Božo,“ tak psalmista saspěwa. Njeje to šhroble słowo? Čěšto dha žněť ho na Bože žudjenje s dowěrenjem powotac? Wšěch čłowštim hřubom móhš hřono wrošćac — ja praťi, žnana, přěchěť kať wjele je jich njes nani, kiž hu wicě přichěstije a požajena wyschnowše — jenož w nastupanju žěwjenja našeho luda dowěřelstki? Čěšto mřes nani ma w tym čžite hweđenje? Čěšto pať móže přěchd Boha župic a praťic: „hudy nje, Božo,“ přěchd Boha, kiž ma wocěť, jať wohnowe ploniti, kiž tež do potajneho blada, přěchd kotrymž namy samahwjenje dať wo kóždym njewožitnym słowje, kotrež hny wěčeti, hať, přěchd kotrymž hu hano myšle wutrobny šlawne? Nježny přěchd nin wšchizy šhěčhili? Njeđhřebim wjele bóte prošhje: „Njeľhdyž do hřida je hwojm wotročžon; přěchěť žadny žny njie prawy přěchd tohu!“ Žadny čłowjel njeľhdyž ho šhroble přěchd hřajote a praweho Boha župic a praťic: „Zsudź nje, Božo.“ To pak tež psalmista nječim To słowo: „Zsudź nje,“ čže wjele bóte praťic: „Daj mi prawo namatač, njedaj mi dšejje njepřawo čžepřěč wot čžlowjekow, ale wjeđz mi moje prawo přěchěstwo njechwjatemu ludu, wot nřza jebanjtwa a šłějeje wumoz nje.“ Niž hani se hwojeje mozu a mudwěču, tež niž přěchd dušich čłowjekow čže ho špěwať přěchěstwo šłěčje a řalschnowšči hwojich njejpřěchětelow šchřičac a woharac, ale Bohu, temu pravemu hwoju wěž poručiče, kiž je praťi: „Wěčjenje je moje, ja čže řapčacič“ (5. Wšif. 32, 35).

Tak dyrbijeh tež ty, luby hšescešćijano ho sadžeržec, hdyž njelubosćiwiti, falkšini, šli ludžo tebe pšchimaju a žiwjenje tebi hórke činja. Njeh wjele je, kiz hebi, hdyž druhy jim hšimbu abo hšchbu činja a jich frauja, na wšchelate sakonizny dowolone abo njedowolone wašnja pravo pytnaju, abo drubny hamo ho njeboja, nšakju šlósće činize, to bychu ho wješčili. Šsu to prawi uwčobnizny teho, kiz je profaj: Lubujeje waščich nje-pšcheczelow, uwčobnizny teho, kiz nješwarjeje, hdyž hwarjenje bu, nichrozjele, hdyž čšepšiješe, ale to poruči temu, kotryž prawe hdyž, haj, kiz hšiješe na hšičižu sa hwojich nje-pšcheczelow profaješe. „Wščeje, wdoaj žim, pšchetož wori njewjedša, hšchó činja.“ Niz, jato njewobši ho wo wštruz padac njewowany wščeje, pomoz semšeho hudišnja abo hšwětnje njewšch-wščeje f jakljanju hwojeho dobreho prawa a hwojeje čšepšije žodac. Tež hwy Pawel je to čšinił a ho na hwoje pravo jato romšti poddan pomolał. Ale ženje to njewšmęšč činije, to by ho na hwojich nje-pšcheczelach wječyli, ale so by jich wot jich nje-prawa pšchegjowali, a sa wšeršće dobył. Niz hidženje ale lubošej dyrbi ferzej wwojeho sadžeržanja pšchegjowo hwojnunu hšičidnemu, hoi pšchegjowo uwojemu najšóršchemu nje-pšcheczelej byč. Pšchede wšchēm pał dyrbijeh hwoju wšch hwojnemu Wobu poručič, kiz ju šepje wjedše hač ty abo druhy ludžo. Rimale 190 kł je, so bščeje w katošifim sakšburškim kraju wjazy dhyli 30 000 ludži f ewangeliškej wěrje pšchegjanite. Šzwaje Wože hšičby wotnšwadowani w domach. Rowy aršebifšof hšičšehde wo pšchegjanje tak wjele ludži f ewangeliškej syrkni a wšchamnu, wšchitšich kšarjow wumupięž. Na jeho namoštowenje pššha hšezor 6000 wjoafow do kraja, kiz w domach ewangeliškich bydlo, jich hač na krej čšwitolowachu. Wo stach bychu do šluboskeje pinzy wola Salšburgu čšičijeni, hdyž njedjele došho ani nšchadža njewoščaju wohladac. Dofez bšchu domjaje Wože hšičby wšči kšwimni hšustjanju šakšane, dšchdu ewangeližu w jenez nozj do horow, jo bychu tam Wožu hšičbu wotnšeli. Tam najprjedy hebi hšubajnu, to dšchdža ewangeliškom wumjaczju hšwēni wot-šac a ženje wot hwojeje wērje wšimupięž. Wdy pa bšchu ja-počęki ho modliez a špřwac, dha wšchadcu ho wot nje-pšcheczel-škich wjoafow wšchupijeni: Wušojjo hnydow hwoje tšehy wšachu, jo bychu ho wobatali, dha pa ššjo čšepšjedostojni hšchđšimžy wu-šupiču, dopomniču jich na najš 43. pšalin a dšchaju: „Šratšja, we wšchelackich duchownych wěščach pšchijšitei Wobu hidženje, my pał many čšiči bšč a jemu čšiniez dač.“ Šo pombahše. Woni tšehy wšchotšidnu, dachu ho jaječ a do Salšburga wot-wiečej. Napoššedě na 30 000 ewangeliškich Salšburgškich je hwojeje domowiny wječahnydu. Woni namšachu wošebie w Šranšberškej rowy wšimžy kraj, hdyž mždžahu njemolenti hwojeje wěrje živi byč.

Kať našta dšichja tola wočšidnje we wšchewowanjach hšich čšlowječew, hdyž hwoju wěz do rukow praweho wočšęza wot-šimžy. Šladajny ho pał, jo hami je hwojimi hšchēmami nje-pšcheczelšwimo dšubich njefawimijeny abo je hwojimi nje-habšicšimžny wšimšpowowanju jich f hšwēnej njewobawny abo f temu, so potajnje abo ššawnje naš pšchimaju. Wšje je, nje-prawo čšepšiwěz. Niz pšchęzo pał hu čšlowječewo, kiz žiwjenje nam čšęže činija, ale tež wotom haffe prawe, hdyž f Wožeje ruzi čšęže njewoščje naš tręchš, my abo našiji šrowšnje, haj na hwičez ššorinny abo dšichja wulka muša naš nadpadnje, plačji rada pobožneho špřwarja:

„Ač potuče Wobu hšwēni hwojój puč a šrudobu

A wopomni f pravej wērje: Wšh hšiči na njebu,

Wšn lošt a wštrny wšdž, tež wšchitš mročjele,

Puč, so kotryž ho hšobši, tym hwojim šimiez wš.

Šchōž po tutej radše čšini, toje dšeha wšchidnje a je ššwotšina.

2. Ale wdy je pšelmista hwoju dšichu šmęrował, so budže Wšh jeho pravo wječej pšchegjowo jeho nje-pšcheczelam, dha tola i jeho wštrwoy ššiczi praščenje ššija a dšwšlowanja: Čšehodla ššawšorčijih mje, čšehodla dačy mi šrudobnu hšobšęž, hdyž mje nmoj nje-pšcheczele čšičęži? A my, hdyž tež bšdny pšchegjowo njemęčej hwojeje dšichje wjoafali f pšchegjom do Wožeje wole, kať hšijo hmy dšwšljo, hšični morkotajo ho prašcheli: Čšehodla f jeho ššawšorčijih ty mje. Čšehodla pšči wšchitšej wwoj: pilnošči dopředka nje-pšchidnu? Čšehodla dyrbi mje wuzje to tręchęž? Čšehodla w mojej hšwšibje hšorošęje nje-pšchelanu? Čšehodla mam tał wjele ššawšorčow a hšwšwanja i wwojimi dšęčimoi? Čšehodla mtoj nje-pšcheczelšwo mje na wotaj njewšotaja? Wdy njajemny tajše praščenja. Tež we wěrje wšchitšitšich njes nami je pšchęzo hšiješe pšchegjow. so by w čšęščih čšahac kšdže dšwšlowaje: čšehodla? we hwojeje wštrwoje žyl wotššlowal. Š, jo bychu, taž Jon hšchęčeni, w bšchjuz ššwotšwanja ho na teho wobročšili, kiz dšje naidu hšablagu wērju šako pohynic.

Š hšicde wšchimžny dowšerjenjom, hač špřwat našeho pšalina hšwēny my jato šlawy noweho hšuba pšchęž: „Wščel hwoje hšwēle: a hwoju prawdu, jo byhšej nje pšchewoščitej a pšchitšedlej na wwoju hšwajtu horu a do tmojeho wšchšwšlenja; so byh ja pšchijupiti f Wožemu wštarju, f temu Wobu, kotryž moja wšchšeloz f moja radošć je; a so byh ja ho tebi, Wojo, dšawšowal na harti, mój Wojo.“ Wšjele wulkeho wšchomudreho Woha dyrbi taž pšchi njewšchęcho hšwēta do čšimowšęje wwojeje dšichje pomeč, wvoj Wšh hani dyrbi tebi jažnošć dač, f čjemu čšęčijewa ju. Dšerž kšwje: njewšchęcho, kiz tebe šrudba a tebi hšwšidnu činja, hu w jich čšeršowanje a w jich šlósćj graty w Wožej ruzi, pšchš korędž hwoju wolu wuwjedše. Šdyž dšęšč hšwšowane wšjele ššwšac, wotmolowjenje na tmoje praščenja: Kšwje, čšehodla? nęž, ponuč ho do Wožeho hšwta. Š njehjo ho tebi hšwēto a prawda Woha napšchęčewo hšwčšite. Woje hšwto wuzej tebe, we wšchitšich domapštanjach powučežaju ruku tmojeho Woha ššwšac, kiz dšje pšchš njo tebe f wotšice mabie, w wěrje pšchowac, w ščepšiwšchš ššwšowac, f hšwčšjenju čšęčiez a na pučju wšchšwšimžny hšwjenju do pščeta wšwšic. Wšalmista na we hwojeje nušy žadanje, i žušny ho wšwčšez na hšwajtu horu a do Wožeho wšchšwšlenja, t. r. do templa w Jerušalemje i jeho rjanymi Wožimi hšičšami. Tak dšje Wšh wšdies čšęže domapštanja w tmojej dšichji žadanja po Wožim domje a wštarju šwšicž. Taj hebi jo šwšdziej w čšahac nušy a domapštanja, hšobš pilnje a pšchęzo pilnišho do Wožeho doma a f Woženju ššidnu a hšwško Wožeje hšwby po Wožim domje tebi wšchitš a mēr danac; we wšchitšej šrudobie, jo wšwčšid i pšalmistom špřwac: „Šchto wšdšich ty ho, moja dšichja a hš tał njewšokajna we mni? Čšakaj na Woha; pšchetož ja budu ho jemu hšiješe dšawšowac, so wšm mojeho wšchšęža pomoz a mój Wobu je.“

3. Wšh tebe pšchš tmoje šamozjenje njebawa špřwotac, ale čšini, jo špřwotawe tał kšnja dobidže, so jo mžšęšč šwšic. Šchodla čšakaj na jeho pomoz, kotraž wšęje njewšwšotšic, hdyž je jeho hšdžina pšchitšaha.

Tmať, o moja dšichja, tmať na Woha!

Wšra jemu hšičšim, pomoz ja wšchšah na.

Wšdž bšes štracha, ranje šššhadža,

Wo šmje čšje mije kšwšošęž našęša.

Šdyž wšchor wuzje, hšičiž našęša,

Dha čšje wobaruwje mój ššwšowca.

Nješšim tobi rjekniš, hdy by ty wšerka, ty by tu kšwšošęž Wobu dyrbišaha wohladac“, dšęšde našš kšwš ? Wšęčeje we Šechaniji, jato bšęše jeje bratr Lazaruš wumrčel, štręšoh

chyzjche i jiewjenju swojeje krafnosce sjudzic. Jenož na našej njeměrje abo tola na našej hlabej wěrje leži, so te dšiny njewidimy, kotrej naš krajn dženja hiščje na hudyh, hlabych, khorch, a spytowanach čini abo so wón nam hamum njemóže pomhač, hdy by tež chyzl. Sdyž česťkhoru pšechstow powščitlowomcu wočakowanju wošfori abo česťkhor fnejsoženicu abo franicemcu ho žučenje šforzi, dha ludjo praja: „Zo je kšepu pšchpad“ abo „jeho kšyna natura je jemu pomhala.“ Ale je dha i žyna pšchpad? Nješteji wiščitto, ščtož so stanje, pad wodženjom teho, kiž wiščitto po swojej mudrej woli wožji, bies kotrehož wole žodyn wróbl i tšchi njepodnje? A ta kšyna natura, kiž je po prajenju ludži tawnemur na fmirječ ščornu žiwjenje dščežala, tak kšaba je wona hewal. Najmirječša pšchječna móže člowieľa powalječ. Šchorsež, kotraž nětko pšches naš lud cšehnje a tak wjele woperoiw hebi žaba, rumje kšynch a hewal tšronych pšchinu a jich do rana položi. Ščto pomha ičh „kšyna natura“? Nė, my dšrbimr na padach špodbžiwneho wobarnowanja, wošforjenja a numožjenja wutrač. „Zo je wot teho kšnjeja ho štao a je dšito pšchd naščimaj wočsomaj.“ Wdy hšito Bohu tu česťkhor njedamamy, kotraž jemu kšijča. My namu i wješča pšche malo doměrjenja i njemu. Ščožby mjes nami šnoje kšowo: „Wotaj ho te mni w čžaku teje nudy, dha čžaj ta eše wumóz. Zuate je tež kšowo hny. Pawoła: Kotrež ham kšowieho hšma wjeje pšchepriščezil, ale je jeho ja naš wiščittich podal, kaha by wón tež něchal i nim wiščitto nam hnaduje dač?“ Sdy hšidny ho kručje na tajše kšowa spuchezje, dha njebchymy pšchi namirječičej pšchječimje hebi tak wjele starošewo čžinišl a tak njemėni a kšudšli byli. Ščž bi na worcu wot wulšewo wicheho japščijata a tam a hewal ešijnjena. Ludžo na lóžji i hšolu a ššijšom wotady. Jenož hšut lóžžnika wotšl i mėrom hežbo, a te špodbžiwomju na božallimych ludži hlada. Ščožby ho jeho njebowasšimwečji dšiwajče. Na prašchenje, cšehodla ho njebowji, hólčez wotmolwi: „Mój nam ham lóžž wóžji, duž žana nusa njije.“ Nječžimemjo ho sahašbjeiti pšches doměrjenje, kotrež tu- tón hólčez na kšowjeho nana štaječe? Wóžž naščeho žimjenja Wóh ham wóžji, kotrežmy je lóžka wěš, wicheřy a žolny imėrowacz a naš ščóždeje, tež najwješčjeje nudy wumóz a tola: ščto rudžijš ho ty, moja dušča a hš tak njepofojna we mni?“ Čžakaj tola na Boha! Wješča dužji Wóh kšnješ, nusa njebudje.

Ššito drje nam Wóh na pomoz čžakáč dawa, dolež njije jeho hódžina, kotrež je wón ja našču pomoz poštit, hiščje pšchijča. Zšnawo ho hiščje hšubowo dolež njiejšju pozitšji. Pšchd nim, abo we našej mozgi a mudroweji zadwėlowati, abo naščich hšehow ho kati, abo našču wutrobu jyle jemu i woperej podali. Zehodla ho hiščje i pomozu dljji. Wón tež wšezgo taž njepomha, kaž ny ja najšpěche dšezimy, ale po jeho wóžnje mudroweji a lúboweji, pšchego paš tak, kaž je nam naj- nužitimšcho. Wón pomha tež, hdyž po ščachu pomoz šapowječji. Sdyž njezčiti po twój prštwije — njedwėluj, ale wěč kručje: „Žeho rada je dšiwna a jeho mudrowež je krašna.“ Sdyž tež nětko jeho myšle a puče njewšomimšch, junu w šwėkle wėžžnosce je špodbžiwanjom špófnajšch jich hšubowu mudrowež a hšubowo sahašbjeny a tola wšžozgy šwječelenu špėwajče: „Wóh wiščitto derje šapoznež, tež wiščitto mudreje wumowje. Čžesčž Bohu kšnjejej dajče.“

Zehodla: „Ščto rudijš ty ho, moja dušča, a hš tak njepofojna we mni? Čžakaj na Boha; pšchtož ja budu ho jemu hiščje dšatowacz, so wón mojej wobličja pomoz a moji Wóh je.“ Šamjei. M. we 2.

Pašijon!*

Wšched kšowjeho kšnješa a Ščóžnita Jezusa Škřystuša štu- pimy ho, pokorejo a pozitjo a ho modlimy: „Wje njehdyž kšurwije. Zo wrošju hšěšdnik hšudy, čžin so mnu po hnadže!“ Šeludžamujš mi do toč, tošiz přeša, so je Jezus Škřystuš tež Boži hny, šačžijnjemy my tež tučon wulki pašijonšli ščer- lujš, kotrehož j. ščitněža je naš pšches našše wutrne rospomi- nanje njewdja. Tola to njebjo to najšabnubije hiščje byšo! W wjele wjazy my šačžijnjemy: hamych ho! Wšchetož, wėrimy- li my, so Jezus Škřystuš jenož čłowiek, njech tež tón najšpěšči, najpoběžnišči, je wón potom jenož čłowiek a jako tati ničo wjazy a ničo dale hač jenož jedny pšchitlad, jedny přjedybžezč, pódla kotrehož móžsch drubich čłowjekow najtaječ, ja podobne, njech knadž niz je tak nadobne pšchitkady. Naš a našču dušču paš njemóžja dšebi a pobožni čłowjetoj wumóz, njemóže wu- móz; jedny Josef, David, Sigfried, Luther, Buddha, Mohamed abo něčton podobny, a duž tež tón čłowiek niz, kiž wabdi Jezus i Nazareta rěka. Tajše wěry paš, so Jezus Škřystuš jenož čłowjek, bywajo šačžiktaju jich nětkole wjele w naščim kraju a ludu hamych ho, hšwin dušču, a to wuščeni a njewočeni lažjo, to wučeřejo, tež hamo duchowni! A to je to žalagne, šaricšžje, ščtož ty pašion teho kšnješa dženja ščžini i jenemu nowemu čšekšemu čžerženju Jezusa Škřystuša, to, so hš tež nětkole a dženja w naščim kraju a ludu te w tutym čžaku jeho čžerženja hiščje čłowjetoj, pišmaruščeni, šaricšžju, šadubzjžš, mēšdnizy, tošiz mēnja, so je Jezus i Nazareta ščijnje, hdyž teho morja a wotřebjaja; a woni dšedža to hamne čžinje, i ščtož na tannym nutřomnym ranju židš, tošiz ham wošokam žiči Žesřkřowim wotčerženym rowje šašachu, so hšudn mjačezli, nēžjo, so hš, tak čžino, mndre šaž Wóh ham, — so tu tak to kšowo teho šleho i paradisa naložimo. Pašijon! Niz tak ščehesčano, ščehesčanka, tón tam na ščžini, a hšowa šarowije ščita, to je tón Ščóžnik Jezus Škřystuš, wóš Wumóžnik, tón Wēkijaš, tón Šsyn Boži! Wšched njeho šrupny a modlmy ho, ho pokorejo a pozitjo: „Wje njehdyž kšurwije! To wrošju hšěšdnik hšudy, čžin so mnu po hnadže!“

Težby, a hšli težby, bužje ta pašion teho kšnješa nam to, ščtož byčez žoje, to pšchewinjenje teho šleho i paradisa a to wu- mōženeje teho čłowjeka wot teho hšěča, kotrež tam to paradisu mozy nad nami doby! Tola, čłowječe, dženja je to hiščje pšchego saž, tak tam to paradisu! Domiz ty njehdyž ždyš ščehesčan, žyla ščehesčanka a tak wopravdužity wuščobnik, wopravdužita wuščobnizja teho ščžjotowancho, tak došho pšchitkadža, tež nětkole hiščječe tón špytawo a ho prašja: „Že dha Wóh wopravdužje hšowjeho jeničšeho Ššyna sa tebe na ščžib poda? Njeje hnadž to tola tež jenož jedny čłowjek byš.“ A to njije jenož ta žěba, ale rumje tak tež tón šabam, kotřiz wojum, bieru, šedža, do ho šedža hšjeha a čžitajo, taju žebotju jebž hšnječe! A hdyž wuči wiščitzy tola hiščje njestlupja, njed, tež hšlle w 12. hódžinje, paš ščžiz na Golgata a njšchduja: „Wje njehdyž kšurwije, to wrošju hšěšdnik hšudy, čžin je mnu po hnadže!“ wumru woni wiščitzy hšnječe, teje čžakneje a teje wėžneje.

Pašijon, pašijon! Dwo so njebjo to ja byš ani ty, kiž teho kšnješa i nowa martirija a morduja! Našča pašion by to byla! Wšchetož potom wščimy my šami to njehli, ščtož šny šošlžiti, čžaknje a wėžnje! Nė, wot ščtoma paradiso- weho wobročimy ho te hšičje na Golgata a modlmy ho, wuřnawajimy, šchujimy wěry, wadžije, ščijowjena pokni: Ja hšym to šawinowal, ščtož ty hš pšchecžepil; Te puři hš ty ššowal, kiž ja hšoš šožiti!

* Wščirunaj čjo. — 11.

Na radości ścieju łubdy, nie niechudź furtoje!
To profchu brześcian kłudy, cżyn so mnu po hnadź!
Danjei.

Lubi Szerbjo, kupaćeje swojim dźećsom herbste knihi i konfirmaziji!

Durcy ho bliža. Džym i nošala klinca
jutrowne swomy, i daloka imczy wječnje ba halle-
lujca. Džym widzi woćso w mpyłach přenješo kř-
šćerjca, i dobhećerkeji tšowhoju w ruzy, laujeć: „Stanj
je zarje Jezus Křstj!”

W rozlozju, i nadžiju woćakajca jutrowniczki
wchadzju křećećenje: tež ny Szerbjo! Ani jenešo
herbste domu njeje, w kotrymž bychu ho njebohe-
ćili na juru, ani jeneje herbsteje wutrobje njeje, we
konecž by bižo nětłole možny wotbłoh njemel kře-
šćic: „Stanj je Jezus Křstj, halleluja!”

Wohebeje pał ho dawno wjeřta herbste dźećji, kiž
dołianu jeleny schwořit, poudža te konfir-
maziji a dołianu křařny dar Szerbštemu dźećeju
herbsteju staršecju je herbstešo domu křtaćca herbsti
dar — herbsta kniha, herbsti wobsoz — herbsta do-
pomnjeńca. Tešo dla, luby herbsti nane, herbsta
maćer, herbsti imdžije a herbsta knotrca — nješa-
wudžeje, nješafondžeje swoiemu lubemu hnyje a dźow-
u, swoiemu lubemu mōiej a lubej mōžy darje
herbsti dar.

Najšćiphi herbšy duchowni a wučerjo, pšerjery
a pšikomacjšy su hišom ho a wjasu let wustojnje a
wiłnje herbste knihi sekajonal: Handrij Seřek,
Gžichinski, Pšul, Šovnit, Žmish, Domafalka, Žmi-
scholna, Duchman atd. atd. Woni ku posłady na-
hromadžili we swojich pšpach: křećulšice, špšwu,
hrōnžca, rēćeje, předowanjca, wučož, powjedacjšca a
stawišca.

Duž maich wjele na wubjerf!

Dwoj hyn počehnie na hřibju i zupny ludžom,
ne wučožu do njeřnatošo donu, na šćulu w škalentny
mēćeje, tež swoja dšowka ho wotkali i narodneho
domu — hlej, hwēt je šćeroki, falkšny, šawebny,
štrafšny. Kello tyhaž a tyhaž nješnyerjnych duški
ponōri ho w morju wučšom. A je w ęca drēje kaž
muka woda, stupa dale a šapšawi zše kraje a po-
hřeđa zše hmojby a ludy: kaž Šodonu a Šomorrbu.
Tešo dla maia herbšy starški štrach, dźećju je hmo-
ješo dobrego, podožneho domu hieć bać.

Tola Wōb je wšćužšom pšćitomny, pšćitomny
je swojej mozu, luboćej a mudořeju. Tešo dla baj
dźećju hōbu na pncz prawy pucznik, kiž twoje dźećšo
stajnje šašo a šašo napomina, najeđuje i dobruenu,
wotdžerjeje a wotkrajšca wot šeho a taž kōždy dšer
blisť a Wōbu — i Jezuskej wjeđeje. Tajki pucznik je
kaž hwērnj Rafael, kiž Zobiaša wjeđećca, tajki puc-
znik je twojemur dźećeju dobra herbsta kniha:

Szerbšti hš, luba maćer, wučžta dźećšo přenje
šłowa, přenju modlitwu, sta a sta křeć je dźećšo tute
šłowa ka tobu prajito, ka tobu ho mołlito — tyhaž
křeć je tuton herbsti křećulšich hřyřakō a hōbu šp-
walo w žyćiwu, we wōžnym domje: tešo dla ma
herbste šłowo, herbsti křećulšich we wutrobje twoješo
dźećca jedny jeniczki wotbłoh, tole je moja mać,

našca mać nje wučžta. Twoje dźećšo budže je herb-
steje knihi cžitacž twoju herbštu modlitwu, twoj herb-
šti křećulšich a jomu budže tež w zušbe žyle tał pšči
cžitanju herbsteje knihi, kaž by tebeje hamu hřyřakō.
Tešo dla je herbsta kniha kaž wotbłoh swoinom wošad-
neje zřetłowje: te žyle hinal, te žyle wohećebice, rjenje,
a hnujaje waldanje, moři rjez njebežny klinca. Tał
rjenje mojej wutrobje zufe swomy njellinca, tał lu-
bołnje zupš šćerulšich njemrućzi, — herbste šłowo,
herbšti křećulšich, herbšti špšwu mi hišom i přenju
swonom pšćekadži wutrobu domoj, domoj, domoj
i maćerj, i nanej. To je špšw i zušbe, štrawu,
dobru, nadobnu špšw, wōn počehnje twoje lube dźećšo
pšćešo šašo domoj i tebi, i twojej maćernej, hwērnj
herbšči wutrobje. Š tuteje twojeje wutrobje je nēhny
twoje dźećšo přenje šłowecžca, přenju modlitwu, přenje
hrōnžca wuřto: herbsta kniha tute šłowa, modlitwu
a hrōnžca we wutrobje twoješo dźećca šbuduje.
Šdōž ho jemu ty prajito, to tež herbsta kniha wučzi
tał nutrije a hwērnje jemu šašo praji: Wotbłoh ma-
ćernej rēćeje w zušbe je možny kaž maćernej napo-
mnanje we wōžnym domje.

Tešo dla herbštemu dźećeju herbste knihi!

Kaž toćenju demant budže jemu hwēćeć je cžno-
wey mozy a pucž posafowacž i dobruenu, hōrie i nje-
džekam, i Wōzjej hwēřlow! Kaž jutrowne swomy
budže je wofacž tež w dalotej zušbe: Pōj dom! A kaž
rjenje njedōpšwane a ženje njenušćinajca halleluja
budže jemu herbste křećulšice klincaž bać do po-
šlednjeho dšakujenja: „Pōj dom!”

Szerbštemu dźećeju herbštu knihu!

Š bliska a i daloka.

Hamburg dšybeješe po nēmleje wustawje šošo nabožne
rozwužowanje do swojich šćulow pšćeće. Tuto bi dźećacžerka
a wojeřta naba wotkonitca. Tola w tutych dnjach je sozjalistika
wjeřćina Hamburgarjo w wobšamka, pšćećeju mjenjućeje
prameje štrony, so ho nabožne rozwužowanje do šćulow njepšćawomšje.
Hamburg potajim w šćawum wobšamšćenju wuřtošćatnu wustawu
(Reichsverwaltung) lama. Wono wšćal je wšćo možne nētłole
pola naž!

Š Wōłšćeje. Ewangelšca zřetkej w Wōłštej njeuweřta ho teje
hōbodu kaž našca tu. Žej ho cžęřłoty pšćibotujca wot wōłšćich
katolikow a dołalne prawu ho zej bieru. W Wōłnaniu ho ewan-
gelšca kapala w křozřim hrođaše katolšca šćimjena. Dom ewangelšćich
dšakōnžom w Wōłnaniu ho w wobienju aržybšćitpa pšćeš polštu
wšćhnož nuowom, njeh ho tež woboraje, ja swojich katolšćich
šćowch hēli katolšće šapłana wofajćeje a wofajće. Š najmjenšca
ja pšćećelniwōłšć pšćećeju ewangelšćim njerežki tež ton wuřca,
so ho nejmeđa modlerke knihi do Wōłšćeje wofajć: pšćetōž
katolšće pšćimowitwo je tam hwēćica pōłšte, duž ho ewangelšćy cži
wotrjednt, wšćedny wšćim cži nēmleje rēćeje w tčy wotšupjenyčy
krajnach. I hōdž to tał wostanje, wotrēje ho ewangelšćim po
nēžim jene žōrto ja jich ewangelšće župjenje, dofež je wotšupjenym
krajz žaneje ewangelšćeje uniwersity unajmu. Ewangelšćim mjenšći-
nam pōłšćeje wutawny pšći netřichyčich wōłšćejnožcaž jenož to jene,
so ho na hujajš ludow wō pomōž wobrožca. Nać tam wjažy
pomōžy a pobpjerj namataju bać ho to Szerbjo w swojej wōžu
bać dołal namatałi pola pšćewōtwe konferenzy! Šwjeřelozje to
runje jo mamy w jenuj ewangeli a tež hřowanjšćim ewangelšćim
kōpšentju tałte wēžy w lutym cžabju šapšowacž. Hōd ho to dšerjca
hřicēje po žōrkach nēmšćicewangelšćich cžajōpšćow štanje, budžemy
w dalšćim wo ewangelšćich zřetłowach mjēš Šćowjaramani tež po
hřowanjšćich žōrkach rozšprawjeći mōž.

Šamolowity redaktor: šaraš Węrgacž w Rořakčyach.
Gžičež Šćowlerjez knihičyčęćenje w Szerbšćim Domje
w Budyšćirje.

Sy-li spëwał,
Pijnje dżëłat,
Strowja ðe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosc ma;
Böh pak swërnj
Prez spar mërnj
Oerstwośc da.

Njech ty spëwał,
Swërnje dżëłat
Wšëdny dnja;
Dżëł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njehjes ma i
Njech ci khma ..
Ziwnosc je;
Ziwa woda,
Kiž Böh poda,
Wokreš ðe! F.

Šserbske njeđzelske lopjeno.

Budawa ho łóđu hobotu w Šsmolerjež knižičičičerni w Budynčinje a je tam ja šchwórlëknu pšehëplatu 40 pj. doštaž

Njeđzela Palmarum.

Philippstich 2, 5.

„Kóždy bjes wami budž teje myšle, jato Křystuř Jesuř tež bęše!“

Seženje palmoweje njeđzële nam pšehëd woczi staji, tak Jesuř pod šhwalbupšëwanjom a bořianawoňanjom izraelštegħo luda horje cęhënje do Jeruzalema, nuts do šwojeho domu Wóžja, wopřijnje nam tón trónowanjši cęah tego knješa, ale tróna je cęernjowa a trón je křičij. Tak steji seženje dženšnišwego dnja wšchi fakturje do martroweho tųdženja i napřimom: „Haj, twój kral pšichindže k tebi cęižeje myšle.“

Epistola dale do jady a do wyřoka pšichma a nam wopřija je zylecęah Želuzkoweho žiwjenja: wot žloba ke křičijež, wot křičija k trónëj. Bpłj wobras knjeřowego ponizženja a powyřženja šo nam dženša wobřnanjeni a napřimom rëta: „Kóždy bjes wami bndž teje myšle, jato Křystuř Jesuř tež bęše“. Pšehetoz niž i pšichladowanju, ani k pšichwytlanju řamenu a k hólemu bořianawoňanju šo nam tajše přëduje, ale šo byčmny řobu cęahnyli a tutemu trónowanřemnu cęahë šo pšichamli. Epistola nam móžnje pšichwota i Křystuřowym řlořom: „Bó i dži se nuu“ a my cęzemy i Domawřom wotmólwičë: „Cęehimny i nim řobu, šo byčmny i nim wumrëjeli“ a prajmy i Pawolom: „Wumrëjny-li i nim řobu, dha tež budžemy i nim řobu řiwu, cęetřimny-li řobu, dha tež budžemy i nim řobu tnježëč.“

Ze wažne řlowo, i kotřymž tón japořidat řapocęina: „Kóždy mjes wami budž teje myšle, jato Křystuř Jesuř

tež bęše“. Wón praji: „Kóždy“ — hje wičeho wobmješowanja, njeh je cęlowjeř hiřčëže tak wulki na řemi abo hiřčëže tak mały, njeh je dohaty abo řhuby, řhory abo řtrony — Pawol žaneho wumnenjenja njedopuřčëči: njëje řadny pšehëřary a řadny pšehëmłoby, řadny pšehëmłozny a řadny pšehëřatoby. Row je řlowo řa nař wičitičij — řajteřtuli řmyřlenje twojeje wutřoby je, řajteřtuli wotpohladanje ty mař, tute řlowo je řakow teř řa tebe přikal, pšehetoz wón praji „kóždy“. Zo řlajřka k mařetřoři a wořebnořëči řiřëřëřanřima, řo řo na wičitičij cęlowjeřow wobřoři bjes rođžëřenja. Zyle přëdowanje jeho wëry na kóžbeho cęlowjeřa rëta: „Wëř do řewom Křysta, dha budžëř ti a twój dom řbóžny!“ Zo zyle napominanje jeho wučëřy na kóžžicęteho ma řo tať: „Dži po Křystuřu!“ Ša wičitičie řlawy, řa wičitičie řluby, řa zyle cęlowjeřto řo řlajřčëči jenož jene křařne bóřte řnamjo, do tořrožy byřbi jenořimny cęlowjeř taž zyle cęlowjeřto řo pšehëřařničë: to je Jesuř Křystuř.

Řajteje myřle wón, řa podomnořëž Wátowřteje křařnořëže, bęše, je nam wičitičim řnate: „Wón ponizo- waře řo řam a bę pořličny řač do řmjerčë, řaj do řmjerčë na řlajřu.“

Řunje tať tež byřbimny řy řmyřleni byčë: ponižni a pořliřni. Bónimj pšehëd Wóhom, tať řo řa njedopuřčëž řwojeho cęlowjeřego byčë, řmyřlenja a cęinjenja pořnawajo řo pšehëd jehi mařetřoři a řwjatotëřu jato řubjeni, řniczomni, řřëřčimny cęlowjeřto wičëřëje pořořamj a řačž ti řhëři wobawaju, tróřitowaju a wobnowaju řnadu Wóžu w řewu Křystuřu řapřimnjeny. Ponižni tež

psiech cłowjelami, tak so psiecho druzich wysze wazim
 dzjli hebe kamych a hdyz mamy njeprawo, to rady pschi-
 damy a wustajemy. Posłuchni Bohu temu Knjejsei, hdyz
 w jeho tajnjach srodzimy a tež wicho horjo a domach-
 pytanje hebi lubicz damy i skrytymohi prajzy: Wótce,
 twoja wola ho stau, niž moja wola! Posłuchni tež
 cłowjelam, kotrymž posłuchac mamy, starchim, wuczerjam,
 duchownym, wyschisofski, tak so wisheje ujelubosce, lenjosce,
 njepeczjwosce, wopilstwa, jehanstwa, raduchstwa a psche-
 cziwjenja ho wustajimy a sdulestny.

Braj, mój luby chtarjo, njeźe zylt śwet hinasci
 napohlad, njeby zylt kschescijanstwo zylt druhe byto, hdy

by tutetku japoschtostemu napominanju ho wot wschitkych
 wosłuchalo? Haj, niczo duży mēr a sbožo by kschesci-
 we wschitkich kschescijanistich wosłabach, domach a wutkobach,
 by njebo na semi bylo, hdy bychu wschitzy teje myśle
 byli, jako Jezus skrystny tež besche. Zešo dla dzemy-ik
 w cžahu, a sčtož waznishe je, tež w węcznosci sbožni
 a sbožowni bycz, dha saprrejemy hebe kamych a stupajmy
 do Jezusowymy stupow! Za dōhadschjocj je i wschitkim
 wczam wuzitna a ma słuženje nēczišchego a pschichobneho
 žiwjenja. Zanu podobu pal nidož njemōže satožic, křiba
 tōn, kiž je satožny, kotrēž je Jezus skrystny, tōn kschesci-
 wany a horjetlanjny!

Naschim lubym paczeŕskim dzjećom.

Hdyž na tutym swjatym dnju
 S lubošej tuaj powitamy,
 Waš pschi Božim wotnarju,
 Lube dzěci postrowjamy,
 Dha najprjedy i njebežam
 Nasche prošty sa waš džeja,
 So ho i mērej tu a tam
 Wajche puče wobroczeja.

Wótce wisheje hnady, daj
 Bohuwanje jim na semi
 A tam wotanki jim swōj raj
 S njebešimi radosčemi!
 Jesu, swōje wozgji waš,
 Njedaj jim ho sħubicz ženje!
 Sawjary ducho, wschitōn cžah
 Sticj jim mēr a pošhynjenje!

A wy dzěci, wěčeje wy,
 Kak je lubošč, śwēra, hnada
 Wjedla waš psches wschitke dny,
 A sčto dženša na waš hlada?
 Wōh wašch sbožnik, wōhada,
 Wajchi starchi, wašchi lubi,
 So ho žana jeničta
 Duscha Jesušej nješhubi!

Schychicze, sčto i wyšoka
 Swōn do wutkobow dženš swoni?
 Srolumicze, cžehobla
 Zeško hylsow dženš ho roni?
 A te swjate šherluschē,
 A ta wuczba Božoh' słowa, —
 Dzěci, ach, ho doponticze
 Na to wschitko hač do towa!

Zele stawy, wōhada,
 Ssu czi i nowa dowěrjene,
 Ssu wot dobroh' pasturja
 Tebi i sbožu worucjene!
 Wopomā: duscha jeničta
 Piaczi psches tym Knjesom wjazg
 Hač wchē cžahne bohastwa,
 Wjaz' hač wschitke hwēne sčožy. —

Duž, wy dzěci, srodzimy
 S wami w Boży sjenoczeni,
 Tu a wēczije my a wy
 Wostanjemy njedželeni.
 Njesapomācze tuioh' dnja!
 Wy seže droho wustawjenje;
 Wubžče hwērne do kōnca
 A tam wēczije wustwolene!

Jan Waltar.

Na seleny schwört.

1. Nov. 11, 23—32.

Woje woltanjanje.

Štáhl: Šhwal Baha, moja dušca! zc.

Budž šhwalba, Žeju, tebi ja woltanjanje bohat! —
S nim sjeđmošit naš hebi šy šhudyd do woškej wěčnošoje. —
Šaw j čšlóm křej nam lěžič, kiz ja wopow by daš,
Dokh hřešajny našy s tym sniežil, nam herbštw wołafajš,
kiz pšcherjedy wišhu krašnojš tu šwěta brajšeneho
a pšchekrašnja wošhu čašhnojš do šwoža wěčneho —

Šduž w nozy pšcherabženy bė tannej jara bolofuej
a bōryš wopuščezemj wot šhly pōšlow bošajnej,
moj šhleb šy s dšakowanjom, jōn łamal, pomōšit
a j mltom špōdobanjom šwoj štuff taf wōskrušit:
Tu w j mēže, jēšče cžēto, kiz ja waš podawam
do šm jercže, jo by šmēto šo doštač šwože wam!

Tež po wječera podal šy šhelič jenał mltōjnye
A k temu šhwo dobat: Tōn šhelič woltanjanje je
we mojej krowi to nowe, kiz pšchecēz ja waš čyž,
jo hřeči wam šo wōble taf wōdacz j wōstojču! —
To čžinje š wopomnjenju mi j myšlū dšakownej
a wēry pōkultnjenju je wōšhlowajše hej! —

Šm jercēž pšchipowjedacz tu dy wošaf d'yr-
bi my my šknejšow u.
Šlej, hřešajny naše brudy wōn šetrēl je šwojej je krowju. —
Duž pšchidžny j doštojnojš, šo pšchym dšakowanje,
šo šajny je špawnojš wōšch padow pōtutnje!
Šchōž njeđoštōjne šlup tu k jeho wječeri,
šm jercēž ja žiwjenje šupi hej k wēčnej žalofej.

Ach, pratoje rošhūđejny tu pšchego čšlō šknejšowe,
šo w duchu wōbnowejemj, nješ dšafna dušca woltanjanje! —
Šso šudžic žani čžemj, šo šknes naš nješhūđi;
šjes poroča nješ dženj tam k šbōžnej wēčnojš,
šbōž wēčnije mužiwamy, šchōž dobył šknes nam je,
a šhwalbu šajšewamy jom juu wodoštnje! —

Zyrkej a štat.

Šchōž šo w tutych dnjach štawa, šo šapoczinajo 13. mēřza
w Bakuje, njeošajšujajo ani žyemju ludej ani tež žyčiwōt to
njejbo pšchātōda. Dženža (20. mēřza) do žyła hječēže njeđemj,
šchō je šo štalo ani tež šchō šo wujnje štawa. Šchōž nam duž
jawōštala, šo bōdnyš jo čžinil, je to, šo šmny my šwērti we
wēry temu šknejšej teje žyrkwe a jo to tež wōšhōwēčžamy
pšdes štuff. Tōn šknes paš daj, jo by bōryš mēř, woprotwōžity
a šbōžownj mēř bydlil to kraju a ludu! —

Wo wustupje j žyrkwe nēšle hūšchōšho šhychišch; šu šo
tajše tež štate we našich wošhadach. Šwangelšto-luhberške krajne
konšistorštwō je wułaš wo tym wuđalo, šaf maja šo duchowōni
pšchi tym šabžerčēž, šaf potajšm žyrkej jo s tajšni šabera, kiz
wustupja. Pšchi tym njeđē trjeba, nowe šakōnje a wułašnje
pšchitōwacz; buchu jenož te hočš dotal wōšhōtjaze šromadžene
a j nowoh pšchitōwōwane. Šaf tež pšchitōwōniž njemōža žyrkwo
porofowacz, šo iwona nēšfale w nušy wumjōwane wušašy pšchē-
čžimo wustupjenju wuđawa. Wustup bž njeje tež nēšajto nowe;
žyrkej je šo wot wošchego špōčatka s nim šabērač mēla. Š tutny
ščakōwanjōm wo wustupje njepšchēčžē žyrkej tež šwoj protešt
pšchēčžimo temu wōšhōtjagemu šakōnjej wo wustupje, pšchēde

wšchēm niz pšchēčžimo temu jenemu dšiwōnemu pōštajemju, šo
je hīžo 14lētny rošhūd wo tym pšchewōštajemj. Nimo teho
wošchego šu šo pšchi wōstojenju tuteho šakōnja wošchelake drube
njeđoštakr wuškōpate, pšchēde wšchēm tež jene wōbnješowanje
prawa, kotrēž macž nta na dščēžoch, kotrēž hječēže 14. lēto nje-
dožpichu; tajše nēšajto šo pšchēde wšchēm s tym modernym
duchom našchego bemoštajšchego čžaha — tajši wōn tola buež
čže — nješnješe; jedna šo to pšchi tym wo wustupach, hōžēž
mandželški a nan š žyrkwo wustupj, macž paš niz. Wōbaž, nan
a macž matak to prawo wōčebhōtjenja šwojich dščēži; šchō paš
potom, hōžž čže nan wustupjež, macž niz, j dščēžini? Tajše
njeđoštakr šu paš žyly wōtane; pšchētož wone pšchego bōle do-
pōšafaja, šaf to je šakōnemi našchich krajnych wōšhōwōn štawa a
šaf jara je wōšhōtjenje nušne!

Š bliffa a š balofa.

Š kōtež. Šandžemu njeđelju, šudita, mēčajmju tu wošē-
šity žyrkwuštki šwēbžer. Šknes šand. Wēšer, kotrēž bē w otko-
bjež šandšeneho lēta džel šafšeho džela pšchewšaf, bu ošdinowany
abo ja duchowneho pōškwēžemj, — njež tež niz hječēže
šapōšafom. Š tym dopjelniji šo pšchēče a pšchōwanje wošhady,
šaf šajšupowazeho dšachowneho a wošēbje tež pacžēššich dščēži a
jch šaršchid. Wōže tola nēš wōny duchowny šwoje pacžēššē
dščēži tež palmarum konfirmowacz, šaf šo to dšchōž štawa, a
tuto, šaf drube šarše dželo pšchidže nēš hīžo do žyrow, tež po
žadanjju šajšupowazeho duchowneho do prateho porjadu. —
Šknes tajny žyrdnyš rodu šōšekranž došōnja šwajōčny štuff
ošdinajize abo pōškwēžemja mōbōbo duchowneho j pomōžu šaj-
šupowazeho duchowneho k šarčaja Wyrģacja-šōšpōčžičajšchego
a k duchowneho Wōšafa-šēlčičajšchego w pšchitōmnojš k.
šellatoru Wihelmu na škōtazemi a žyrkwuštich pšchōšchēčžeršow
a wošhad. Wōža šhūžba šo pšchēs špōw šullšch dščēži pōd
nawidowanjom k žyrkwuštchego wučerja šōšeta porjēšch.

Pytaj a namafaj.

Š VII. Šiob 40 a 41 štaw, bēhōmēth a šewiathan, abo
wōdōšlōn (Wāšpērb) a krotodil.

VIII.

W nowinach čžitamj, šo je hebi nēhđže w Americzy drje,
nēčtōn jebny šōšōwny šajšchēž twaricž daf. Šaf wuštki a šelto
numa mēčēče šōšōwny šajšchēž a hđže je wōpšchany?

Šistowanje.

Jedny šwērtny Šēšeb a čžitāš našchego šōšanta šēžele nan
mēs dšachim pšchōtwu, kotrēž tu wōšfōwemj s tym pšchēčžom,
jo by dopjelnjenje namafala: ... Šo mojej myšlū by jara
dobre byto, šhō by wučerjny herbštki špšchacel mašu šhūhu wo
pšchitōjnym wušašnju špšchaf w dobrym herbštkim a šchēčžajštkim
duchu: šaf ma šo čžlowjež šabžerčēž pšchi jebni a picžu, to roš-
mōhōje s ludžini, w dračēže atd., wošchelake dobre rady a wučēžy.
Pšchētož kaž to nēšle je, njeđē wuštki džel mōdnyh ludži, šchō
pšchitōjne wušašnje je; wōni maja teho dla wošho, šchōž wōdža
a šhūšcha, šle a dobre, ja pšchitōjne wōšchnje, ša wuštka ščžā-
nojš, a šu pšchēs to žyly pōkaženi.

Š temu wōn dōle pšchitaj: „Mōdžy ludžo, kiz ščlnu wo-
puščēža, mēli wot šaršchich abo šmōšrow herbšte špšchacel,
herštki šibšlji a jene knižki wo pšchitōjnym wušašnju šōb-
doštač.“

Šamolōwity redaktor: šarčaf Wyrģacž w šōščžichach.
Čžiččž Ššmōlerjež šhīčžičšchēčžemje w Ššerštkim Dōmje
to šudychinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosł
Ziadny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóhi pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłáš
Wědnj dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes ma
Njeh čí khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřew ćel! F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa ńo łóđnu ńobotu w Sserbskej; křiwicizńickej; w Budysńinje a je tam ja ńchwěćetnu pšedpřatnu 40 wj. dostać

Jutry.

1. stor. 15, 17—20.

Štó nam tón kamjen wot rowowych dźerjow wotwalil? Jak Marja Madlena a Maria Jakubowa a Salome njes hořu dźachu, řiz rano k rowu teho Křijeska pšidźedžu, jako bě ńo hańbat minil a křozgo Alhadžeske. A hlej, jako tam pohladachu, pštyndžu wone, ńo bě tón kamjen wotwalen. A wone řadźedžu do rowa a widźachu mlodkěřca na prawej ruzy ředžo, tón bědže i dońkej bělej drařtu wodžetj; a wone ńo ředźichu. Wón pał dźeske k nim: Njestróže ńo, my ptače Křisťka Nazareniskeho, teho řidźowaneho; wón je řtanj a njeje řidy. A wone wutředžu řěšije a ředźedžu wot rowa, pšchetoz řra-čowta a hroja bědže na nje pšidźaha. — Ale dońj bě hroja řašo wot niđ wjara; tón horjeřtanjenj řam ńo jim řewi. Řěko ńo řid řudnowež do wulkeje wjegetoske pšcheměni. Bědžu teho Křijeska widźeli ńo bě řašo řidw; to bě řim doř. Řěk tež wje-đidžu: dha řudžemj tež my řidw; ředž je řlowo horjeřtanjska, njemóžemj tež my, jeho řtanj, w rowje wostać.

Ča nař, moji řubi, njeje horjeřtanje Křisťka, naředžo, wje-ńje wjele, hač ja řid přěniđ řwěćkow, řunjež njeřimj teho horjeřtanjeneho widźeli a se řiwojimaj rukomaj womařali. Ale wěřimj tež my řa wjeře, řaž te řim? Njeje Křisťk horje-řtanje ja nař njerofumliwje? Wjele ńo řid namafa, řotřiz horje-řtanje teho Křijeska njeřadja pšidźač a wěřic. řaž bědžu tež řid w přěniđ woańadach řiřesćijanjow řudžo, řiz bědžu we wěře do horjeřtanjeneho njewobřtanj, řotředž rowom to njewěřeske. řebobla řiwjaty japořtok řawok řim horjeřtanje Křisťkowne řruče woańwědźi.

Řařnj řext je řpěw dońweřca, řotřnj tu ř erta teho wulkeho japořtoka řiřesćimj. S móžnym řiřokom dońweřca řutrowneho wjeřca pšedčěřno řimjeřci a rowej, dońweřca řutrowneje wěř pšedčěřno řořotěři a dweřej pšidřiwjeda. „řon řnjes je řtanj, wón je woprawdže horjeřtanj!“ Wón nam woańweř tekeje wěrnoske řokazuje, nař dopomni, řaž ředne řy řlowjeřtewo řes horjeřtanjeneho Křisťka řylo, a řaž řrače je ř nim. Čžemj řebi woańweř horjeřtanje Křisťka řliže řowpnieč. řy ńo wračamj

1. Što je Křisťk?
2. Što řu jeho japořtok?
3. Što řimj my řiřesćijemj řes horjeřtanjeneho Křisťka a řto řimj ř nim.

1. řšedřtanje řebi, ńo njedžu na čidři pšal řane řutř pšiděřle. řowuřeske řebi, ńo ředžu te řlowa: „a woni dźedžu a woańrowwadžu row ř wadžu a řańgłowwadžu tón kamjen“, řoz řkeho ewanđelija řylo, njeby řowom řiwateho japořtoka řračna wěrnoske řylo: „Njeje-li pał Křisťk horjeřtanj, dha je woańca wěra pšidźeřca, a řy řiřeske řeže we woańčih řwěćach.“ Što by Křisťk řw, njeby-li horjeřtanj, řižo řeube, řřiba wot řoša wopuřčesemj řonač, to řoz a řrařke řařnjena řwěřda. řre je řračnje řwěćřila, řuta řwěřda, ale woz řrařke a řrařke je řařnjla. řaj, jeho řlowo je tež tu řiřeske řrače, a řana woańca njeje nam njeřeřteho řwěřca řa řařnje řařařa, je řlowiřa wutřeba řa řřuboko řowemita; ale wař řwěřnych čřinje řuto řlowo njemóže, pšchetoz to je řlowo řlowiřca. řež wón je řo tu řliř; pšchetoz wón je řrař: „na řreči džen řudu řašo horjeřtanj“ a njeje horjeřtanj. řaj,

wón wščať tež tu lubožeť a čjejeť jašnuži; wón je jedyn wch najnadobnišćich, je pšičkad dobrych počinkow, martrať, kiž hmožeć wunjeća nima; ale wón njeje tón Šbóžnik, tón Wu-možnik wo brěcha a hmjerce, wón je ham ludny dobył hmjerce. „Njeje-li Škrytuš horještanyš, dha je wašcha wěra podarmo.“ To hny hač dotal do čłowjeťa wěził, hny ho t čłowjeťe mobilil. Čłowješkwo je tu šašo, šaťož wěšče, prjedy hač Škrytuš pšičkaje, čjeťo wjes hłowu, štađo wjes pastruwa. Tu hny hišćeje we hmojech brěchach, pšičtož uwečim. hač je Wóh wopozj a brěh tebi wujednarja pšičowal ale niz. Woprawdo, to dy štačana mohl ja wěražaj duška buła! — Alg bučeje dobreje nadžije; Škrytuš je horještanyš; wón njeje w rosz a štrače hašnena hwešča, wón je dobyčešizy ho bnyšćejeja hlózo. Škrytuš je horještanyš; a pšičes jeho bu-dženje wot mornyh je Wóh teho wot čłowjeťow jašudženeho, ščyžowaneho, moryneho a porjebaneho Knjeja ja wšh hwět čimil a ja kóždeho wobhweđežil. „To je mój luby Zsyn, na to wěrynj ja dobre špodoňanje uam!“ Někto je jeho hlózo jašo hlózo wěrožeje dopofajane; pšičtož Wóh je wšičito dopjelnil, šaťož bē prjedy pšičowjeđal. Někto je ho ham wobhweđežil jako Zsyn Boži, kral čjejeje, knjes krahnošće, wjeťch žiwjenja, dobywoať hmjerce. Někto je jeho škut dokonjan, jeho wujednae-šć wšepor na ščyžju je pšičowatu, jeho uwepšičešćejo hu t ka-mubis pšičišćil. Teħodba durbja ho w žepškowym njenje po-kalawoć wšičitke kalena wch, kiž w njeječkah a na femi a pod-šepnu hu. Teħodba ščjeježjanstwo dženja teho Knjeja t klawe-labamym ščelšičemil škwali.

2. A dale, šcho budy japoschtošo byli, njeby-li Škrytuš horještanyš? — Nježo japoschtošo tať wóřje, tať hysto, tať kručje njeprjedy šliba to špóžymne: „Škrytuš je horještanyš!“ „Tuteho Žejuša je Wóh šbudzil, teho hny wy wšičitzy hweđe-woje“, tať Wětr na šwjatšah ludaj w Jeruzalencie wěčkowje-đajše; a šwjaty japoschtoš Pawoł w Athenie předuje wo „Žejušu Škrytušu, kotrehož je Wóh šbudzil wot mornyh.“ Zsu eji wšičitzy falschni hweđtojo byli, jako pšičowjeđachu: „Škrytuš je horještanyš!“ Je ho Marji džaťo, jako w šahrodje Žejuša widsjeťe? Je to hny byl, jako wučežowničaj t Emma-uža teho Knjeja wšnašćatny, jako kšeb lonašaje? Zsu eji jednaczo ducha widsjełi, jako teho Knjeja wohladachu, hdyž jich postrowi: „mē budy t wani!“ Wšo hu jenož durbich jebati jako falschni hweđtojo, runjeť hami wjeđadžachu, so na tym ničejo njeje? Prajeje, šcho t teho mježachu? Če w Wětr w Jeruzalencie předujo: „Žejuša, kotrehož wy jeje ščyžowati, je Wóh šbudzil“, došta? Wuhmēšćenje, jasťwo, šhoňanje, hať štoro hmjerč. Šwto bē njda Pawola, jako do gnych krawoj puče-woašče, Škrytuša, ščyžowaneho a horještanjeneho pšičowje-đajo? Wěra a dšeto, hěd a lačnosoz, jasťwo a šchwitanje. A tola njeprjedy dale to hamšne přewoňaj? Tola je Škry-ťuš jich jeničža nadžija a wječtojez. Haj, Škrytušpone horještaje je bžim, kotryž štoro rosemicž njemóžemy. Ale hišćeje wjele špóžymnišcho by to bylo: japoschtošo falschni hweđtojo, čjeťpjo a mřejo je šku w hubomaj; hwět wobelšhany a šjebany pšičes falsčne hweđćenje: ščjeježjanstwo do šže wěro, pšičes šku twóřčowane a polepšćenje! — Ale tať gyle hinal je to wšičito, hdyž manny wopravdo horještanjeneho Šbóžnika. Někto nješju japoschtošo falschni hweđtojo, ale šahoriem pšiči-ponjeđawo wěrošće. Někto šrojemimaj; došćej je ho šim tón Knjež wopravdože jako horještanjanyš jwšwil, kotryž bē nēhdy we wotwěčkowym ištateje njes nimu hšodžil, kotrehož bēchu njes šchacharjomaj wumyčez widsjełi, duž ho wšičitaj njemóžachu hweđežizy wo tym, šaťož bēchu widsjełi, a štyhčeli, šaťož bē jich najščowomnišče nalšonjenje, jich najkručičče pšičewěđćenje.

Zaklad jich žiwjenja bē wot teho čzoša: „Ja hóm žity, niž pať ja, ale Škrytuš je žity we mni.“

3. A někto hladajmy hami na ho. Češto budymy my ščjeježeno bysi, njeby-li Škrytuš horještanyš, a šcho my hny, hdyž je horještanyš? A našim tešćeje řeka: „Njeje-li pať Škrytuš horještanyš, dha je wašcha wěra podarmo, a wy hišćeje ječe we wašćich brěchach. Tež teħodba egi, kiž hu w Škrytušu wuhnyłi, hu šhubjeni. Ješli ho wy jeno w tym žiwjenju na Škrytuša nadžiju štajimy, dha hny my bie wšičitkimi ludžimi egi najšubjeniči. Haj, njeje-li Škrytuš horještanyš wot mor-woch a njebóžymy-li t nim horještanyš, dha hny my ščjeje-ženjo wšoň jebani čłowjeťejo. Šlaj, Škrytuš je moje bešto w žiwjenju, wón je mój puč, moja wěrošće a moje žiwjenje, mój pšičkad a mój wščeť, so hny pšičes njeho wumwoženo, to je mój wščot w mojih brěchach; so t njemu pšičidni, je moja nadžija we wumyčezju, a w tamnym hweđe durbjal šbonic, io t tym ničejo njeje, so hny ja šbidničžu bēal. Šlaj, mój naj-hwječičiči uadoweť je, pšičiwšćim a je ščotny pšičewinjez, pšezjejuje, šprawne a bohobojasne žity byč, a ječerpšawje wuhmēšćenje hweťa ja to njeje; — a hdyž mēniu, so hny wotwěčujemy šon budy, tu durbjal šbonic, so bēšče to hny, io hny podarmo dšelať, podarmo čerpiť, podarmo ho nadžijať, po-darmo wojowat, — so ničejo t tym njeje? Štrpčeje w dušku wšed šhoržo ščjeježjana. Tón špřozny tu teži a hwoje pošlednje wojowanje wojuje a na pošlednju hodžim čaka. Čježe je tuto wojowanje. Ale wojowazeho duška ma trošći, to je jeje wěra: „Žejuš, mój Knjež žity je, t nim io hoby žity budu“, to je jeje pšičewěđćenje: „Moje žiwjenje hu, Škrytušče, hmjerč je moje dobyče.“ A t mērom wumyje, io a někto nje-durbjalo to ničejo byč, šabhu Šbóžnik, žane horještaje, žane wěčeje žiwjenje? Pošlednja nadžija ščjeježjana hoť štače. Pošledni trošći ščjeježjana přidne wumyčjenje? Wopravdože, by-li tať budo, to budymy my ščjeježjenjo najšubjeniči mješ-wšičitkimi čłowjeťami bysi; potom by čłowjeť tuteho hweťa wudrěšćil a ščowomnišći był, kiž praji: „Njemy a pijmy, pšiče-tož jutše hny morny.“ Ale, Bohu budy dšat, tať njeje. Nē, praji wěra, nē, wola lubožeť, nē, wěruje nadžija, a nē praji našč horještanjany Šbóžnik hani: „Njebowje ho: pšičtož ja hny žity a wy budžćeje tež žity!“ Zsmēny wěčeje, io je nješćelja dou-řina, hšez pšewoňat t wotpočinkje, bšezet t mēreť, čječpšaw t wěčežnej wječelotezi pšičidni, a hšez je tež nam wěsto pšiči-šotowane. Teħodba, moji luđi, došćej je Škrytuš horještanyš wot mornyh, hny my ščowomni pučowarjo Boži, kotřiz do njeječ hładaja, kručje do hmojeho Šbóžnika wěro. Teħodba, hny ščjeježjana, mēj w pomjatu Žesom Škryta, kiž je horje-štanyš wot mornyh. A ty, Knježe, pošlył nam wěru, pšodž do naš nowe žiwjenje, so junu t tobu do njeječeho kraja pšiči-šćem. Šamjeit.

W. M. to K.

Na jutrowničku.

1. Kor. 5, 6—8.

Ščjeježjanšće žiwjenje — Knjež jutru.

Hłós: Dženj Boži Zsyn ma dobyčeje cc.

abo: W. miš. barfa, čjo. 48: Něk wješelny ho wutrobnje cc.

Něk wješelny ho ščjeježenjo, našč Šbóžnik žity njewi ho
Haleluja, haleluja!*)

Wón durje rowa pšičelama, je ščyřcha wožny žiwjenja.
Haleluja, haleluja!

Š nim radočej ščhadža jutrowna, čjeť do njebja ho
wotewrja!

Duž halesuja wykastajmy, jom' g'bat a k'walbu sp'ewajmy!

Pręch, smjercz a czert nam njeschodza, hdyž ryczet Boży dobywa;

Rnjes doh je hręścany saplacził, mēr s prawdoścju nam poskicził.

Hdyž woprował ho ja naś je, nam saptujzi je żywjenje.

Nęł mamy jęhno jutrowne, — to k'hrystus Boży hwanaty je.

Wśches njeho wuwjedzeni hmy my wobsoj s jasnow hręścanyż; smjercz žohabdo je s'hubita, je požęta do dobyčca.

Naś kud a hela njetracaji nęł dale; hmy wśchaf'shwobodni; naśh Ebożnik nježi w k'rafnoścji, hmy i nim we wěrje swajani.

Wón, najcha słowa, żywy je a nasche nowe žiwjenje.

Duž mamy radočej jutrownu nęł w jutrownym my žiwjenju.

Se smjercze ja nim žtawamy a w śwětce s'božnym k'hodžim; k'wab stary k'łóscje, schibakšwa naś wumoženyh njejima.

Nę, w cžystoścji a męrnoscji nęł k'hodžim i Boga swobodni, so cžęsto njelichane hmy a stawy želufowu my!

E nim w žiwje wěrje swajani kaž k'schęsc'žijeni; jutrowni, k'iz jako jeho njewjesta i nim herbujemy njejeba. — U.

*) Tole do wójne halesuja — ho (wšči sp'ewajmy) so k'łócej 1. a 2. rjadny wopojeni!

Žurfej a stat.

Škula a jašo škula! Tuto prachenje njemjelęzi. A dočej niž na waś tež tu wjaży k'rócz mjencwanjch škulach: nabožnej a konf'sionalnej, hwtnej abo bjesbóžnej a tej mwalnej! „Sozialistiska škula“, to je to nowe hešło w tutej wědy! Wo nej je arbdže tole pišće: „Wśchož dnrjehješe k'chęsc'žijan'ka nabožina ho škulu boč, njemajzy tón duh jeneho nadobueho žiwjenje nablada (Bebensauffassung), potneho dobrych počynstow, to dufonja ja tu nowu škulu proletarišćeje republiki tón „sozialismus!“ Tole, ho wě, je w Saksije pišane! A jena nowina tež byudow praji, so je duž pod „hwtnej škulu“ pola naś w Saksije tuta „sozialistiska škula“ i roshujeni. Wśchož dale tak! To može ja naś jenu dobre byčej. Tak nęteranu, kotruž nęłle ja hwtnu idolu wustupuje, ho hwabž pišće so b'chęče w prawdu cžahu nęłato šedanje wo tym, hđse to jęba dže, a — wón ho wobkocezi!

„Erjag“, k'što njehy tuto hłowo hpte mēt a tež hgty był kam wor teho wśchelateho „Erjag“. To najnowišće — abo knoži tež h'žo stave — njes tajfni wěžkami je „Kirchen- und Beberjerjag“, kaž to jena nowina mjenja. Jene sjednocęstwo w Lipsku (!) rošchęra lečęze łopjeno, kotrež k' wustupaj i zwręuje namotwja. Na tónu tam rěka: „Wustupęje se žonu a džečim! Sa swažy, kotrjebu abo spalenje a druhe paby poskicęa podpřihany farsell (sjednocęstwu rěčnikow), niž jenož k'obulawamu ale tež tajfni, k'otřiz b'chęče s'wonta seja. Woni rěča w cžłowstę, nadobnej myšli, kotruž wo Boży ničę njereč, (Gottfreier Sinn). A ja škulu ho pišęje a žada tež tajfi „Erjag“. Mēta w jenej nowinje: „Žadny dęni bjes h'watocęneho swowjenja (Freivalde), h'bzęz ruzę wopojęničej, myšle ho hromadka a na nęłato ho šlozija, šętož je wjše hač wśchędne dęlo. Wo k'ónčęnju dęla ho šrownadža pšehed jenym wobratom abo pšči jenej žtanijnje, pšči rošpominanju jeneho hłowa jeneho bašnika abo pšči faušchwanjani jeneho

h'čelucha — to njeh je to wśchędne natwarjenje! To je ta nutrnoscj hwtneje škule, to je jeje škulsko moblitwa!“

Č bliffa a i daleka.

Na ministra železnjow je njedawno jedny pučjowat nębzje tole pišat: Wě to 24. januara. Wěch ho na dwórničęch w Pěsdanje do cžaha h'wdny a so nam 6 druhich wošobow. Arbdžo priedy hač cžah wozjędže, pšchidže šastojnik a žadajše hębi kartki. Wj je potačadny. Wo nęłato njęchęcinach pšchidže jeno šastojnik šafo k' nam a rěčny je mu, k'iz ja pšči wonej je hęčah, zyle šwórtiwjše: „Wch wasdu kartku k'chęče ras wobladat, prajdu potačęje ju mi!“ To ho mi njedajše prawe byčej. Wjshlad hębi, so jemu šhubjenu kartku pola jeneho pučęmarja ptaču. Tuz, ho wobatač, wotmowid: „Wohladaj mōžęce moju kartku, tola s' ruki ju ja njedam. Zšym hębi ju zyle po prawbu kupi!“ Šastojnik kartku zyle hwt-dowlawje p'uhowajše. Wo tym wón s' jenim šabj njeho šęjazym k'ufonim njętroj hłowa poręča a mi na to 100 h'čimow-štu papjeru toča, prajiz: „Zšmęnu wam tury papjeru wśčęz, kotruž ječe pšči kupjenju wśchęje kartki pšči škarjaru A wśchędęše p'lačijny wotobal!“ A tynaj dwęnaj papjerowaj, kotrež bęch wotobal, bę jenu tšęka p'chilępna byta. Wōžęce hębi myšlic, so bydu h'obupnjowawjo, k'iz bęčju wčz wob-šębzjowoli, i nutym jara hwtękeleni a wumjęchdu šrawowemu šastojniku jenu mōžne hława.

Doktor.

(Potracjowanje.)

Na k'łócej s' tutej reštwijow je hęti nęłato s'womjch bywjećow, k'iz hu nębzj žurfej napjetnič a so tu wobšle — ja cžo?... E, ja mnogo, ja mnogo! Wo Erjazy męjadu ho pšchęjo ja nęłato wobšleč...

Šonfi k'łóčtr r'jada zilverziffelhe Martijineje Šwědy jako-židu w k'ęce 1268 k'riježkio s' Kamjenja. Jich k'riježkio babahęe wor k'łóčtršćeje wody hač k' Polesnjzy a wobjimajše nębzje h'wdowdžęčęz wčow, nęto waś h'žo s' wulkeho dęzla wchę-nęčęnjewj. Tutoj splah je wśchę h'woje možy naložil na po-nęmęčenje h'lowianškeho kraja, podobnje kaž druhe nęmšle splahi na h'wojich k'riježkioch. Do kraja wšowachu ho nęmžy šloništjo, so bydu nęmšle męsta šastojni adt. Kamjenčankim k'ufelam pomhahęe w jich dęle wubjertne jena wobšlečnosť. Wśches jich k'rajim dęšęje stara dręba, po kotrež nęmžy k'upny, wučęjahowawjo a wśchęzaję d'wdowdžęnjzy ho do Saksijejše podawachu, — a ho s' zyla h'žo na dręhy, h'bzęz ho h'obšęčęje, wuřadšowachu. Šaj męjadu ho sa nęłato wobšleč, tehdy a w podšchęchich wchoro-wojch wójnikich cžahach — a maja to hač do nęka...

Wčęmnoj ho nutnje i k'ufowškim pšchęčelom wobjaloj. „Nęwěrnio, seje ščery?“ bōřny pštny. Bōnzęmnoj i na-šchemu škarjaru. Salibi wo nam, je to wōkšębity cžłowjek, do-žyla originalny.“

„Ščerb?“ ho woprašam.

„Šaj, dobry Ščerb.“

Džęčimnoj špotojniku priedy maln škarjshu „mač?“ pšchęčelniwio, ho k' wobjędže zyle wěšęje a s' h'přkom pšchidžęmjoj. To by tež bylo, hdy byčimnoj njępšchilękio a s' tym jeje k'uchakšle wumjęstnow njępšchilękio!

Sa maln njęchilęnu h'noj w Pansčizach pola škarjaru Rencja. Rškarjowna mačz naju ruzš wjędže.

„Njęczę, h'wēm šastupicę, mačh ščowje?“ šarowta pšchęčej.

Sy-li spévat,
Pilnje džélat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Ziadny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Priez spat mérnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spévat,
Swérnje džélat
Wišedny dny;
Džélat pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njehjes ma
Njeh či khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrešće! F.

Šerbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa šo šóždu šobotu w Šsmolerje; šušćićišćezerni w Budyšćinje a je tam ja šchwórtlětnu pšehpřiatu 40 wj. dostać

Włode jutrn.

Jan. 14, 1.—6.

„Trošćitujě, trošćitujě mój lud, rěčěje Ź Jerusalemon wutrobnje!“ tak je Bóh šastarětu hřizon hřowim profetam poru-
ćij, ale mjes wšćitkimi trošćitarjemi, kiž su wot teho čřaša w je-
ke mjenje do šiwěta wušćili hač na džeknišći džěn, njeje žadny
šwěrnišćo hřowjeho trošćitaršćwa hladat, žadny lěpie šo na to
wustat, šrudne wutroby trošćitowac, hač wón, kotrehož krajině
dobyče nad hřiwereču a rowom hřny Ź noma něšto pšehes Božu
hřadu hřiwerečili w třeple šašćebnych dnjach. Horješćaje našćeho
Šbóžnikta Jezom Křysta wot mórnych je hamo na hěbi hřizon
njek-prajomny trošćit ja žyće do hřiwernje žaloseže pašćijene
čšlowješćwo, ale wón je tež ham na jutrac tajki trošćit kóždemu
hřowim wučobnikow hřiwereže woběže pšćitnješt a Ź polnymaj
rukemaj wušćilil. Wobšle jeho kał wón tam Marij Madleni,
kotrž jeho Ź tšćabnej bolosežu mjes mórnyim pu, a Ź jenješćim
šłowom wšćitil hřylš šetřěć, kał wón hřwata, hřiwoko hřiwowane-
nemu Šćetřě šłowu hřadu a wodača pšćitnješt kał wón Ź mišć-
ruku dwělowaweho Domascha Ź šbóžnej wěšćoseži hřiwjeho horje-
šćaje dowježe, kał wón tamnymaj dwěmaj na puču do Šmarša
pšćimo wotěwri a wutrobu napjelni Ź krajinym njewurješće-
nym wješelom, kał wón žplenu wubojanemu šćaděšću hřowim
wučobnikow pšehes hřowje šćewjenje mjes nimi hřwatu hřobšćosć
a nomu nadžřiu do wutroby wušćiwu, jo móža hamu trošćitowani
potom tež jažo druhich trošćitowac. A kał dha šu wóni na šašć-
ebnych hřiwatych dnjach tež naž jažo wobčaje trošćitowali se
hřowim hřobšćejenjom wo horješćanjenym Šbóžniktu, kał šo hřny
Ź wješelom hřiwalič móhli: „Křystuš je horješćanył a se wšćešt

marěm čřahaw; teho šo mamy šćadowac a Křystuš čže naž
trošćitowac. Haleluja!”

Šaj, Křystuš čže naž trošćitowac, tež pšehes našće
džeknišće Bože šłowu. Praawe jutrowne šłowu to je, runjež
bu hřio do jutrow rěčane. Šon šćenje je jo rěčal šelent
šćiwóřek wječšor, jało na tym běše, šo mješeže šo džěłěšt wot
hřowim wučobnikow. Wón jim njepotaji, šćto jemu hřoš, šo
hřiwereč a row na njeho čřaka a šo tež wóni w jeho hřawje šo
ničjeho šěpšeho dahladac nintaja, ale wón wučki jač tež pšehes
hřiwereč a row wón hladač, „do tamnyh šłowch dworow“, do
šćetřěč wón něšto po malej hřiwli počěbnje, šo by tam tež jim
wěčeje měšćo a wobyhlenje pšćitowal. Šbž šo jim na
hřiwereže šćiwereče, dhuž hřiwereč a row jač krašći, hřiwje šćowomnje
jač hřiwje, hřiwje hřiwěšt jač pšehesčěha a wušćiwca, Křystuš hřotw
pšehesčěje dhužba wjedšće, hřiwje móža wostac a hřiwje maja
wěčnu domšću. Šbže dha je? Ššam wot hěbe to ničšć
njewě; Jezuš nam jo praji. Šbž, brašće, šćotra, hřiwim šo
Ź jeho wšćomaj, prošćim jeho: Šćenje, powješ nam ty:

Šbže na ma ka dusča hřiwje šćatok, hřiwje dom?
a wón buđe nam woběje pošćac, šćon wěčny wšćny dom,
kiž na naž čřaka, a šćon šćenješt prawy puč, kiž Ź njemu
wšćeje.

Šćenje, našć Šbóžniko, wjedž naž ja ružu Ź Wšćetj do domu!

1. Wajcha wutroba šo njestřěje. Wěčeje do Bóha a tež
do mjeje wěčeje. W mojeho Wšćetja domje je wjele wobyhle-
njow“, kał trošćitujě Jezuš hřiwim wučobnikow, a šćon trošćit
trjebamny wšćitaj. Pšćetoz my tu nimamny žane wobšćajne
měšćo. Wř hřny kaž trawa, jač šćiwěki čžemny; hřiwje wěčny ša-
dija, dha šćiwimemny, a ša naž njewěče mřawje žane tu

namakane" (641, 7.) — na kak hnujaze waſchnje ſtupa nam to runje něšto na wozži w czaſu, hdož hłod a ſhorowice kónzuja, ſchtož je wójna přewdy zſchwanjčičita. Njenadnužny, prjewč' hač' ſo dohlabamny, wotewerja ſo rom pod najſchjani nohomaj. Ach! a hnujerez wostanje tež ſa ſchweſčijana hdožče něšto jara kſutne a hroſbne, a tež Pawof žada hebi, niž wupřezčeny, ale zabdoſo nawoblecženy byč, io by to hnujertne pōžrtje bylo wot žiwjenja. A tola, hdož žiwěny cłowic pšehd hnujertu žri a ſchepčeta. Hdoſečijian mōže jej troſchitno napidčedžowo hladoč. Pšehotož hdoſečijian čšni, ſchtož tu kſchryſtuſki praji: „Wěčeje do Boha a tež do nurje wěčeje!“ a we wěrje do teho Boha, kiž hnujerez hřeſčnik a njedna a najdecho žiwjenja dla tež hwojeho ženičyho Čšnyja pšchypuſchitij njeje, a we wěrje do tuteho jeho ſchweſčija, kiž je pšehd hnujerez hnujerez tu moſ wal, žiwěnie pať a njedachodnoſež na hwoſtlo pšichitječ, ma ſchweſčijian tež we wobličenju hnujereže troſchitnu wutrobu. Ale, ty džečo Boho, twoja wutroba ho niſtřožež! Abo ſata, mōha hnujerez čšidčodžet? Njeněč, jeſi najcha jenſſa kſchba teje hěty roſſamana budže, ſo we Boha nowo twarjenje mamy, dom, kiž i wutomaj njeje ſežinjeny a wěčny je, a wjebejchaj?

Pšehd niž doſchim cšajom paſchedu we Alpiſſich horach na jenim tannitſchim hluſbje deſkad ležanym paſtwiſchěžu někoſi paſtyrjo hwoje ſtada. Z boka paſtwiſchěža ſteječje něšto drzewjaných hěrow, kiž jim w cšopliſchich mēžazach lěta ſ pšehbylej hſchuzach, hſubjene budylžica, kotřez wewnuhčičnu, tať bōrſty hač' by ho ſpma pšchibližila. Mas jedny dšer ſaſchjachadny hōrſchaj w hōrach dšitny hubor a wopot a wjedžach hnydom, ſo je ho ſopija hřeħa hōrſchaj wot ſtawo wotwalita a w bližichich wofomitiženjach jažo lawina dele pōndže do dola. Krotko na to tež wjedžach jatraſchim wotwal hřeħa, loda a fanjenjow ſo je i wotmadom dele waleč, widočko pšehd hōbu ſprowčajo a ſaſhujewje. Šchto pať jenož bu ſaſhujene? Ničjo, hač' te ſtare padawe hēti. Paſtyrjo dšenu widočty njeraneni a bjes ſchodny wofati. Mēničy pať, ſo hu ho hwojich roſſamanych hērow dla jara rudičji? Šchwalſi hnu Boha a wurtne dšati jenu ſpewati we hwojei wiewneji žrdwiczgy. — Pšehčelo, to naſtupa naſ. Zať hōrže tež najše čkōž, kiž je dnuſhe wotwoblenje na krotki cšaj a je tu wſchallim bracham a bolowčam, hſabowčam a ſhorowčam podčšijnjene, jenu pod nawalom hnujereže ſo do hromady hnywepč a w wozje ſo pohřebčar. Ale my Boho džečti, kiž my do Boha a kſchryſtuſka wěrnuj, čhpyl my taſeje hnuwneje ſchodny dla ho jara rudičji? Njedbudženy wjele bole Bohu ja naſche ſnadne wuwoženje dšata, Te Deum, t. j. „Čje, Boho ſchwalimy.“ Jaſpewočez io jeho njebeſkeji hwiatizny? Čłaj, něšto hny hdožče kaž puacž w hwojini jeſtu. Šmenjerež roſſama ſchporepſnu. Moje žive dny njeſhny hlychaj, io je ptačž w hwojini hnebažku hōbo wo tu roſſamam ſchporepſnu foržil a žaſoſel; mſhple du jenu na něšto gyle drube; i lětanju ſpurtje wōn hwoje ſchidylečeta, i lětanju hōwčezku napidčezimwo. Ničewčijjana žadanje a nabežija dže hdožče wſpide hōrie. „Šchidla jor! ſo polečju a njebežjemu wječelju.“ Ale, hnujerez nam njenčje ničjo ſchdōžčez, dyrbi naſ, hdož je cšaj, ſe wſchěj nuſy wōdžez; ſantnje burje wſchitkeji hōwčezji, wjedže nuraſ runy pučž i tamnje wjebe-toječ.“ (232, 8.)

Čaj wſchod, njewěta, kiž wſchitko přeje, přeje tež njebeħa a pšchitwota nam: Njebeħa pšchuwotajimny jaſdželam a ptačžam! Ale komu čhpyl my bole wěrčez, tamny wſchmēwžan, kiž čhžebja nam nadžimny na njebeħa wūrčezčez, abo kſchryſtuſkeji, kiž je ert wēčnejze wērnoſeže? Jim, kiž hu wot ſpody hem, abo jenu, kiž je i wyhōba dele, kiž je i doma hwojeho Wōtza pšchitſchot a je nam ſe wſchallimam dšobim hluſbenjeny hač' na naſ-wēčičejowo wōbhrucžil, ſo je wſpide tuteho wōdčomneho hwoſta

hdožče drubi njewidomny njebeħſki hwoſt, pšōžny raj njechmew-ných duchow, wēčna domſjna ſa Boho džečti, hdož hu we wēčeji hwoſt bēž tu na jemi doſonjeſi? Čhby by tenuť tje njeħyto, wōn nam to njebj fanjelčaj, wōn by nam praji: „Nječineje hebi žaneje pšōbndje nadžije na mojeho Wōtza dom; pšchetož tam ſa waſ žanecho ruma nječ.“ To wſchaj je wēſte, ſenja huſto ja-nechoruma ſa naſ nima. Žewužowaj ſtarſheje w Betleħemje pšchewčſchaj w hōrže ja lubo wōwčez, doſelč hewal žanecho ruma njebē w tej hōwpodže. Wōn ſam, načš Knjes njemēječde tu na jemi, hdož by hromu hōmu položil. Žebo wuſtanowarjo hu we do cšajny pšchewčšchajow huſto po ſemju wuſtrowanje pſtali, doſelč na i jemi ſa nič žanecho ruma njebē. A my nēč po wōwjeje hny w czaſu žwi, hdož je ſa někoſtu hōwbu jara čšewo wōwoblenje namakaf. Ale „w mojeho Wōtza domje“, praji Žeħy, „je wjele wōwoblenjow.“ Čaj, kak wjele hlepch a bēd-nych, hronuch a wužadnych, ſchōwčow a hřeſčnikow je tam bižo nuraſſaſchto! Kak wjele je ho jid wot drohow a wot pſtorow tam bižo hromadu namakaf! A tež my, hdož hny ewangeličej pohluſchjni huſi, dyrbinuſ tam tralaje wōwoblenje namakaf. Pšchetož Žeħy je tam ſchot, nam to meſto pšchitowomaz we hwojeho Wōtza domje. Pšehd hřeħ bēħe nam ſantnjem, ale pšehd hwoje cšerwjenje a wunnrečeje, hōrieſtačeje a k njebeħupreče je wōn nam juſo jažo woteweril a nam w nim wēčnje meſto wōwob-lenja. Wjeħel ho teho, o wutroba! Kak luboje hu twoje wōwoblenja, Knjeje Žebaw, kak luboje bižo io w, hdož ty pola cšlowjelow budličy a jid naſchewčičej i hōhatimy ſuſſamni two-jeho doma, ale ſa luboje hōkē t a m, hdož jenu wōb lud pola tebe luđi a žana hnujerez wiazy njebudže, ani hurobča ani bo-łojč ani wofanie; pšchetož to přewide je ſaidſo! Žow na ſemi njecje žane meſto i ſawotčazju, a hdy by ty runje w kraſnym hōrdeje huđil i doberny wērje a poſtaju, čšaj tola pšchitžez, hdož wēta: „Šchēni ho wotkał tud! Ty tu dšje njewōžez w-ſtačez, ty mačš wuſchajez“, ale i hwojeho njebeħeſkeho wōwoblenja čje ničōm njewučezri. Žow na ſemi naſtanie, wō-ħebie hdož wjele huđi w jennu domje hromadže huđi, ložny lwado a hōdrja, w domje najdecho njebeħſto Wōtza pať byhla njecje dšezje wēra. Žow na ſemi hu najše dom meſta dšelenja a Boženje-prajenja, w Wōtžowym domje pať namakaf ſažo hwojich wērjajnyh pšchewčelow, kotřoz hny dyrbił wot ho cšaj-ntez dačž i bolowčim. Ale to najwſchitčaje wjeħele budže tola to, ho budženy pšchit twn Knjeju kōžny čšaj.

Pšchetož „ja čhny jažo pšchitčez“, praji tōn Knjes, „a waſ hebi wiačez, ſo byħeče wy tam bižo, hdož ja hny.“ Wōn čhje jažo pšchitčez. Wōn pšchitčez něč ſpoch i nam we hwojini hlowje a ſakramenčez, w hwojini dnuť a w twē wſchellik ſho-ujenjach a podčšibženjach najdecho žiwjenja, a čhje naſ pšehd to wſchitko dale bole pšchitowomaz ſa hwoj njebeħſki raj. A wōn pšchitčez i nam jenu w naſchěj hnujertnej hōwbinje a najpſchody na hwoſta hōwčezju, ſo by hwojich wērjajnyh po kōlčidich wuſſik juwračž i pšchewčaknjemum čšelom i hebi dowjeł do hwojeje kraſnoweje.

Šbže namaka dnuħa hwoj ſtatof, hwoj dom? Bohu budž dšaj, ſo ho to podorna wjazy pšchewčez njerjebam. Žeħy nam poſaže tōn wēčnje wōtžny dom, kiž na naſ čšaj.

2. A wōn poſaže nam tōn tōz pučž, tōn jeniečſki prawy pučž, kiž do njeho wjebeje.

Šchto by nam pomſtalo wjebežez, ſo je hōriečak meſto ja naſ pšchitowomane we Wōtžowym domje, hdy hčhny pučža do njeho njehali? Žewužowaj nučžobitny mōžach jōn wjebežez. Pšchetož Žeħy praji i nim: „Šbže ja du, to wy wēčeje a tōz pučž tež wēčeje.“ Domafč jenu napſchewčim wēčez: „Knječe wy njewōmny hdož ty džečti, a kak mōžemny pučž wjebežez?“ a ta

ejšiovej a jezepšiovej, i kotvej Jezus na tajze napschešiove-
 rečenje hwojich wučobnitow pošlučahče, čže nam wutrobu
 činieč, je wšedem, schož naš pohnuwa, i njemu pšahiteč a ho
 njebač wotberzeč, tež našče dwěle pšed njeho noščeč, jeno so
 ho to i prawije wutrobu stanje; won čže nam pomoháč.
 „Njeje, kak možemy pueč wjedžieč?“ prača ho Domach.
 Wseje, naturiski čloweč pueč do Wótneho doma wjedžieč nje-
 móže. Ale schož je wučobnit Jezusowy, tón móže jón wjedžieč,
 a hdyž je wón tola, kaž Domach, i kšiwenti njewěditi we hwojej
 myšli a ho prača: Kak možemy pueč wjedžieč? tebdy daro-
 tón knjes we hwojej labofci jemu to jasne wotmolwjenje: „Za
 hnu tón pueč a to wěrowej a to žiwjenje: ničtón niepšahideč
 i Wótzej, šhiba pšehes nie.“

Na hnu tón tón pueč, wón praji; niz ja pokazju pueč, aie
 jo hnu tón pueč; niz ja njaju wěrowej, ale ja hnu a to wě-
 rowej niz ja woduš i žiwjenju ale ja hnu a to žiwjenje. Slaj,
 jow je wjaz, byžli Wótahč abo Sclahč abo šchšenit Zan,
 wjaz, wozji wšedny profetoja a japošchotjo, tiž hu pueč jenož
 wotahowati, wěrowej jenož pšahowědali, won žiwjenju jenož
 šhwědžiti. Mój knjes Jezus je to wšchitko hnu a parščonje.

Ja hnu tón pueč, tón jeniečji prawu; ničtón niepšahideč
 i Wótzej, šhiba pšehes nje. We wšchich čžahach hu člowjetoja
 šrwati, hebi hami pueč do njebieč warič. W Judiskej pwa
 wjele poharow jebi ipodobanje hwojich bohow dabuč pšehes
 widěle wótre čžele potřchowawia, a tawitč je tež w šchiczi-
 fanstwe hacž na dšchitki dšeti. Densy spytaja hwoje šahnje
 dobre štutl kaž horu nakopieč, jo buda laž po šfobženach pō
 nič horje krocziti do njebieč. Za Lutherowy čžah a do jeho
 šlawneho wustupjenja bēdu tajzy, kiz bēdu njeubōdne žiwjenje
 wješt, hudo we wulkej hrofy, hdyž i nini i wurwrečju dšehče,
 a w hwojej wšchitkoj pōstahdu druhdy do šfchitka a dachu hebi
 unidhu draju pšchitnječ, jo buda ho w njej pohrebač dali.
 Woni nēnjachu, jo ho jim na hndnym duju lēpe pōdšče, hdyž hu
 do brwneje drasty jawaleni a i unidhej kapu pšchitnječ. Ale
 podarim! Pšehes to jadranyh šhubim, kotraž hřešhita dšeti
 wot teho šiwateho Boha, žadny hwojny nalož, žana nako-
 pjena hora dōbryh štutow, žane čžele pohitowawie, i žyła žadny
 wot člowjekow narwanjem mōst njewjedže. Ničtón niepšahideč
 i Wótzej, proji Jezus, šhiba pšehes nje. Pšehi tyn wostanje do
 wēžjonojč, a šchtōž čže nimo njeho abo hies njeho do njebieč,
 šchtōž njewěditi do teho Šyna Božeho, tón wostanje wofach. Ale
 wozgylki dōa my wēdēč?

Ja hnu ta wěrowej, wón praji. W nim njeje žane šebanje,
 blinženje, molcenje; pšehetōž Wōh hnu je ho w nim štwit. Šchwōž
 icha wōžji, wōžji teho Wōtza; šchtōž jeho hšhich, hšhich, šchtōž
 tón Wōtž pšehes njeho rēčži. Wōn je ta šhwěša, kiz je hwojim
 šlowom a šlowženjom nani prjehy šhwēži na puečju žiwjenja, so
 ho nješabudžny. Wōn je ta wěrowej, teho dla šešle nani
 šiwateho Duchu, kiz by nam pueč do wšehče wěrowejč potašak

Ja hnu to žiwjenje, praji wón na pošlěd. Wōn wofnje
 prječ našch hřeč, a dšez wōdaje hřečow je, tam je žiwjenje a
 šhwōwejč Wōn dawa nowu mōz i šhwēczenju; schož i bōššenni
 žiwjenju na šhwěče šhšcha, to namata we nim wšchitko ta dušcha.
 Wōn je tón njebiečti winowu pšič, i kotrehōž jeho haloty na semi
 pšeho nowu wō, wōhu a žiwjenje ešahata. Wōn je to horje-
 stananje a to žiwjenje; šchtōž do njeho wěti, budže žiwu, hacž
 wón nuzje wurje.

Slaj, to wšchitko je nam našch Jezus, pueč a wěrowejč
 a žiwjenje. Nēč mamy pohie wēšče wotmolwjenje na to prašče-
 nie: Šdže namata dušcha hwoj štatoč, hwoj dom. Nēč nježimy
 wjaz hočjo a podražimy, ale bērgarjo i tyni šiwatym a Wōžji
 domžaj; w njebiečach je našče nēšchēžanšče prawto. Šašt kraž-

ny trošt! Jeno nješabudžny, wón plačji jenož Wōžim dšehom,
 jenož Jezusowy wěramy wučobnitam. Doj šchřstuhjej
 hbdlic pšehes wēru w hwojej wutrobie a jeho šiwatemu Duchej
 ho wōdžieč, dōa budžejh junu pola njeho hbdlic we Wōžjowym
 domje wēžnje. Šamjeit.

Zyrfej a stat.

Nowe škulste lēto ho japočžina, ale my w Šafstje hšehče
 pšeho njevěnti, kak to i nani, to rēka i nadiw šchulu, je, hacž
 wona steji pod tyn pšehchōdnyh šchulstih šatonjom (Wē-
 gangschulgesetz), abo hacž tutni šatni nješlōč, dočelč je pšeh-
 ečhwo wušfostatnje wustanje (Reichsverfassung). Tajze nēšchto
 wšchaf je kuff dšhwunšchke ša našch čžah, kotraž nēni, jo je hebi
 wotmup (Fortschritt) wotnajaj; ale kak jara dšiwacž ho na tom
 njetřebany, hdyž wōžimy, jo to i jenej drugej wēžu — a titu
 ma šta po wšchēm šdacu ja tu waznyšči! — tež hinač njeje,
 njemimyž i dawtami a i dočhodami. Šmejmj njewjedža, šchto
 a kak to budže, a škulste gmeiny tež niz, a dūž ho nješhōra dawrow
 a pjenješ; hies tyn paš nješōž; dūž čžini ho doh. To wšchaf je
 nēštle to normalne po wšchēm šdacu! W štwym čžahu bē to
 njecarnalac! Ale to wšchaf dšic dohō hšjo. Pod tutny nje-
 šhwōnym wōšchitowěšim čšwim tež wšchitke wōšah, dočelč
 tež wone njewōjeja dawti šberač; hu tola w jich wōšchitowju a
 pošlajenju wot gmeinow a jich šarjadowawia wōwōžnje, njeh tež
 nēšto wšchē žukwintse dawti do hwojeje wōšchitewje kaž pšchitow.

Ze škulstij wēžu bē to kōng žyža, — dajče wēšhudenje
 njeje nam šnate! — jo je ho šakša wšchitowč a wušfostatny
 ministertum do Šarlina wōwōwōčita, ho ja tyni pšehēje, a jo
 wona wot tam wōwōžlajze rozšud, hacž w Šafstje wušfostatne
 prawto (Reichsrecht) šama krajnje prawto (Landrecht). Wōžaluje
 ho i wērowejč, jo ho šakši pšehchōdny šchulstij šatni pšchēniti,
 a je tež možno, jo hano šozlatademokratič titenu pšchēnjenju
 pšchitowšchija.

Rapšowitnem pšehchōdny šchulstij šakši, wudaty nēštre
 dny prjehy hacž wušfostatna wustawa, wōštroni wot 1. haprjele
 1920 nabožne wozmucowanje je šakšich šchulow. Po tutny nje-
 durbjeli wot nēč wjazy žanyh nabožnyh hōžšinow w šchuli
 wēč! Ale, našcha wšchitowč hšehče hana njewē, kaž bu runje
 potčiane, hacž to tonu tak hycž hūč abo niti. Durbjato paš to
 woprawōdže t temu pšchitōž — šchtož njewōrimy — dšehi ho to
 na šōžhy paš wo to wōwōwōč, jo wustawšina šahō do šchule pšchit-
 ō. Katolšij hu dōrasnje ja to wustupiti a jim je ho „katolšij
 šchula“ t. r. „nabožna šchula“ jawěščita. Njedurbjeli to my
 ewangeljny tež dozpicž a dōšonječ, hdyž tola i katolikami tu wo
 to jene a to hantne a teže w pšehjednojč i nimi wōžimy?
 Toč hebi wōšpōmny pšehē wšchēm nēšle, hdyž šho hwoje
 dšehšatka do šchule wjedžemy. Marka 10, 14 šteji hšehče pšeho
 w našchj biblijij a njeje dūž tež wušchōmōwjenje je šiwatych pšeh-
 šhizjowšewow štwchich, macšerow a nanow! —

Evangelšy Šerbjo!

Kēšife nowimy wōšewjewa, jo ho wōšhy do hynody wotmēja
 a mjenuja ša Štaujens, Lubij, Štawu wōšbnyh kommissarow,
 ša Wudšidim niz. Čžehōdla niz? Šnadž tēhōdla niz, dočelč
 njeje hšehče wučženje, hacž my tu wōšolo Wudšidina herbšči
 krejš njedostančemy, kiz by herbšch wōšpōšlančew do hynody
 wōšit? Abō njebudže to i šeho a i tych druhich herbšch šamerow
 nječō? A čžehčja ewangeljny herbšče wōšahy tu jenož wot pšchit-
 pada abo wot dobreje wōle Mēngow wotwōžnje ščžinč, hacž

Sy-li spěwał,
Pílnje džětal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosi
Zradny je.

Za slaw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Prez spat měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědny dny;
Džěł pak swjatosi
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes ma
Njeh ći khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokřěw će! F.

Šsersbke njedzelske lopjeno.

Wubawa ho kóždu hobotu w Šsmolerje; Inbichječern w Budnjichnje a je tam ja šchwórtknu pichedplatu 40 vj. dostać

Njedzela Misericordiae Domini.

Mat. 18, 1-7.

Wuczojbnizy bėdu pichimupawaji Jezusa ho woprajcheli, ičto by najwjetšči w njebjelskim kralewstwie byl. To ho pokřudća — na jednu boł. Woni džě maja na starosji wězy njebjelskeho kralestwa, hđzy bewał ludži wuħle najprjedy abo jeničězy na tenište naležniwe džěja a na ĳwěrne lubsa, wjěgela a tehorunja. A tola tamni žancje křwalby pšaji tym nječajstija. Wšchetoz jich pračbenje je hebečezneho, česješelafonného duča wuidže; kóždu čywjěħe ĳam tad přeni byč; w njebjelskim hełiwjowje; a ičy nadžije na to ĳome bėdu hač dotal jara čelne. Teħodla je šnješ tajke jich nadžije a žadanja dyrbał ponizjez a potłozjez. Wón „hawola džězo k hebi a postaji je ĳriedža bjes rič a džěħe: Sawěrnje, ja praju wam: Se-li so wjeowbroćenje, a njeubndžeće jako džězo, dħa wy njeubndžeće do njebjelskeho kralestwa pšawinez. Šchwěz ho teħo dla ĳam poniza, jako to džězo, tón je najwjetšči w njebjelskim kralewnje.“ Š teħo dyrbačahu špótnač. Jo bėdu je ĳiwofim myħlemi na žyle wopražniju pueħti, ĳaj, so tajzy, kóždu woni hač dotal bėdu, woprawowm i žyla do njebjelskeho kralestwa njeħuħeħeja. Šmyħlenu byč kaž džězo, to je to, ičtož wulkid najwjetščid čjni pšedč Bohom. To bė ĳnadž hórke, ale wěħeje nujne wuwuħenje ja nič, kíž bėdu ja wuħofim wėzami stali a jedny pšehemob dřiħeħo ho ĳorħžili.

A tuteho poruħenje bndže nam runje tał trjeba kaž teħdu jim. Šchwěz čłorbist wutrobu snaje, wě, so je wuħubdže a pšehozo ta ĳama. Njěħto byč a płaćjez, po mójnoszi wjazzy płaćjez hač dnyħ, abo ĳamo přeni bjez mjes nmi, wona hebi žaba, bóle abo unjenje, štradžn abo štatnje, na to wawħnje abo na

binajħe. Š teħo wuħhadža ĳamħne pichěbħntjenje, mawoħenje bliħidħ, njeowpšehće, jawiħež, ĳwada, roħtoro a wjele dřiħeħo ĳeħo; a wulkid škodu na čłowjez š teħo ĳam ja hebeje a ja nđe ĳwojeje duiħe. Šħto pał ĳħe Bóħ potom š nami šapocjez? Wħ ĳmty piched nim wħħitizy proħeħerjo, kíž š ničim njemóžemy wobstaez, a ĳmty bjes wosbħłentja na ĳeħo ĳnadu pokajeni, čħemty-ħi prawi bjez a šwėzni. Ale ĳeħo ĳnadu njemóža dostaez ĳħiba čzi, kíž ĳo ĳami ponizija. Nje-dyrbi wóu napichězimo staez ĳordym a jenož ponizim dawaez ĳwoju ĳnadu! Duz wšminuju tola po šnješowym napomnjanju tež ny džězi hebi ja pšikřlad a ĳamjo, so bħħimty imyħłeni byħi kaž wone!

Džězi drije njeħu žani ĳwjezi jandželjo, na kotryħž by wšħo lubosć a křwalobne bylo. Šdžy štarčaje hebi š njewosomom je ĳwosieħo lubuħħeja šejnitaj nateħo pichidħoħ, kotremuz wšħu wolu wostajitaj a kóždu njeowpšħuħnojez pšeh-puħčħitaj, dħa ĳo njemóžetaj džiwaez, so ĳami ja hebeje prut hebi woeħħnjetał abo ĳnawo ĳiħeħe něħto ĳorħeħe, ĳnawo čħerń wofoto wutroħy abo ĳamo ĳóħež te ĳajčħeje. Wone pał tež njeħu žani małi šti čħerħiħoħ, kotryħž šłóčħe ĳo dyrbaħa i nječłowistħ ĳurowoħeħu wuħnaez a šahnaez. Wobħe woaħarowanja ĳódnemóħiħe, kíž ĳo njemħilnenu unaej abo šwħerħenjeney mačħerj do mozy date! ĳim je njeħo jich přenjeje mlodowjez pomrěħene š ĳutym ĳřamim, ĳwarħenjeni a wudmamni; a žane ĳřonjo je njeħrjezi ani njeħwjeħeli.

Šħto dħa ĳu, hđzy ani to njeħu ani tamne? „Štarčħi Wawħħa krej ĳu a wšħał Woeħe darħ, so bħħeħe ja nje ĳo tenu džakowali, wot kotryħž seje je dostali, a so bħħeħe je ĳaħe š njemu šaħo wosħedli je wšħeħim ĳwěrnym wuħħenjom a na

pominanjom, to lubošiji a mudročiji; pschotaj, hačj runješ ku Bože dary, woštaru tola Bože woobšedjenstwa a ku wam jenož na čjaš dotwěrjene a poručjene, a wy budžece po čjahu dyrbjecj wotwodjenje tač, kaš seče s nimi woobšabzeli. Wjedžeše, so ku Bože dary teč na to wačhaje, so niz jenož wy je macše wučičej, ale so tež wone waš maju wučičej!

O, kaš mjele dyrbimy a nžemy tola wot ačej wučičej po woli našeho Šbōžnika! Džěšo hišćeje telko wot hwojeje hčejenišje hnadu kšajho nije kaš dorofčeni, ani nije hišćeje dwatao dratu kšajstuhoteje prawdošeše taš jara s pšicizirnymi hčejami tomatalo kaš woni. Na jeho młodmaj licžomaj teji hišćeje mohš rješ jašnoscj wot krašnosce Božeho raja a s jeho njeimowateju wočifom hwošči ho hišćeje hwoščo Božeje podobnosce. Kaš je prawe džěčo hjes falscha! Sprawnije praji, schōž mēni, a rēčji prawdu. Kaš je potne dotwěrjenja! Eše šhōjjenja w tym nastupanju ku jemu hačj dotal zuse. Kaš lohžy je mōžno, teš maešj rucžy pšielicj! Kaš pomozy potrejbne, ale teš kaš pšōwōnje je a kaš dšakowne, hōšej ho jemu wutroba wotamkuje! Wošhōje, kaš poněžne je prawe džěčo! Wot teho, schōž ho kšiejej na wučōbnikach njeiwjeseho špōdobacj, jaš chžychu tōždy wjazy byčej hačj društ, hiščeje ničjo na hebi nima kšiba so ku jemu tajte horde a nabute myhše s wolu do wutroby jašchēšpili. Hōže chžemy my wužy je hwojim hšupym wučōžčimjenjom wostacj pšehd tutyimi mašnyim pšedawjemi a wučerjenim njebjeskeho kračestwa! „So byščeje wy džěči byli wascheho Wōtza w njebjeschach“ —, to je Boža dobra, hnadna wola s nami. S tym je do čšita pšehs jene, so našč Šbōžnik hebi wot naš žada džěčaje smyglenje.

Wōn je najpřōdaj na to špōmnil, schōž dyrbja džěči nam byčej. Mohš wōn, mly džěčijpšehcel, wo tym njelečecj, schōž dyrbimy my džěčom byčej! Schōž wōn pak wo tym praji, je sawajajane s krašnym šlubjenjom a je jašofnym hroženjom. Jeho šlubjenje rēta: A schōž jene tajte džěčo horje wōsinje w mojim mjenje“, — schōž ho po nim s lubošču horje hjerje moje dla jašo jeho pšehcel, radžicel, sarčejnik, pomoznik, saštaraj — „iōn wōsinje nije horje“. Tajtu kšūžu, runješ na idaje hnadu, dže wōn wošhabacj jaš hšūžu, jemu hanemu wopofajamu. Jeho hroženje pak ma ho taš: Schōž pak pohōrščuje jeneho wot tych wōšičšič, kšj do mije wērja, temu by lēpie bylo, so by mlynski tamjeni na jeho šajju potwōjšcheny, a wōn potepjeny byl w morju, hōšej najhšubšče je“. Kšajki hūd dyrbj po tuchš kšutnych, wuštōžnych šlowach čšalacj na wšhittčich šapšwarjow, sawjednikow a škajerjow młodbych dušchōw, hōžj je hōžo tajte bēda wam! Pšōšitowane tym, kōšičj se šlowom abo se šlufom džěčjom a wšchēm, kaš prawe džěči smyglenym, pohōrščk dawaju!

Njech ho wōšchūja s kšiejotwom šlubjenjom a njech ho boja jeho hroženja a šwjateho hōwōwa štarščj a džěčej, młodšj a štari!. Samješ.

Z. w. K.

Abryšus našč paštyr.

Psalm 23.

Šlōž: Jašo wošwa Jezusowa.

Nētko mam ja paštyra,
Kšj nije takle lubo ma.
Lubošej šwjata Jezusowa
Mje na čšerštnu paštnu wota,
Tam mōj paštyr pašy mje,
Nješchēšchōw dšaluje.

Wōwza dže ja paštyrom,
Ššwōjim lubym wōn a dom.
Paštnu dobnu Jezus dawa,
Lubošej jeho njeje mala.
Pšōj tym došwōnu paštyru
Wōwzy jeho šbōžne ku!

W Abryšustu ma žiwjenje
Wōwza, mōž, mēš wšepše
W nim wšōba šbōžna, čšerštna, štrawo
Je nētk žyle Jezusowa,
We nim wēčnje Jezusowa,
Jeho kšibla wōšwa.

Liku rjany jemu
Paštyr mōj ma ja dušchu,
Dobna, čšerštna je jej paštna,
Na nješ nješju žane jaštna
We krašna žiwōboda,
Boła kšiejša Jezuska!

A čšerštnoj wōšje wjedše mje,
Wōšchewjenje hšōdke je,
Hōžj tu horjo dušchu daji,
Šbōž a lačšnosč wēčnje šraj,
Jezus žōrto krašne je,
Jēžj a pieče njebjeske!

Paštyrščj hšōž wola mje,
W čšennym dole hšōžja je;
Ššwōno jeho mōžne, krašne,
Dušchu čšennym čšini jašne.
S erca dobroš paštyrja
Džēja šlowa žiwjenja.

Hačj ja runje hšōžu tu
W čšennym dole — njeboju
Nješwōža ho žanōš — Luby,
Ty hšj pšōj mni w šrašče, nūš,
Pšut, kšj twōj mje twōšchūje,
Twoja hnadna so mnu je.

Blādo ja mije šhōtuje,
Wōšič darow polne je,
Hšōbnych s jēžju našchūje,
Lačšnych s piečjom wōšchewuje
Jezus, jēžj a pieče ma,
Kšibla wēčnych žiwjenja.

Sa mnu pōrādže dobrota,
Ššmiltwōščj mošōš Šbōžnika
Pšyta, ščšita, ščšewi, hlada,
Dušchu s čšelom žiwō hnadna,
Wšchittko moje žiwō dnj,
Šbože moje, Jesu, hšj!

Šbōžnika nētk dušcha ma,
Kšibla jeho wōšwa,
Hšōž tu na Wōžej šemi,
Žumu pak tam s jašdšelemi
Wudžej šwōlicej Jezuska.
Nješwōprajnje šbōžowna.

Školoznica pšči Jezušu,
 W njewuprajnim wječelju;
 Jemu služići, spěwacj budu
 Tam pšči jeho šbóznym ludu,
 Potwibšecj cjelej Škóznica,
 Kiz nam njebo warbowa.

Tam we jeho kraćistwo,
 W našej wječnje domijnje,
 Wotwjećetnja je Jezušowa;
 W njej wón broje wozajy šhorwa.
 Pšči nim wječnje domach fu,
 Maja šbóznocj njejestfu.

J. W.

Na pomoc wustawej našich diaconišow w Dražďanach!

Štórto njeby jnak našej Dražďaniske diaconišy a jich wopornice dželo na wišćich Polach křesćianstweje lubojeje! Je jich tola mjes nini džwotow našeho křesćanskego luda tež wozajy, tež na samotnjeja potnućich měřnach czeštoje džela! A je jich tola tež mjes namj Šerchami wjazy w džel woporniceje křesćanskeje lubojeje! A je jich tola wozajy křesćanskimistich wozadow, kotrej hebi tajku diaconišu jabaju, nětkle pať žanu nje-đotanu, dotelž je džela pšewojele a dželackertow pšeho hišćeje pšewano!

A nětko je itraž tu, so by dyrbať tutón wulki wustaw je šwojnim žohnanajpotnym dželom jastac abo jo tola na šbózn pad wo wjele pomjenišćej. A na tym wina jo te šrubne woblejnoseje czeša, wobleje ta drohota. Wustaw ma ženje ja njón nješćibžane sumy ja tejenje a žybotw pšacjice a wulke mby ja šwojich jastojnikow a techničkij dželackerjow a ja wot-šladarjow. Diaconišu hame mby njebojtawaju!

Njeby-li wustaw pomozy dostal, by to i wulkim šćebodowanjom bylo sa wšelache wulky waznje džela i šćepchemu luda, wobleje šebnych a šhoruch, starach a džěci. Pšćetoz to dželo diaconišow w našich wozadach je jenož jedyn wotšćel wulkeho džela našich diaconišow. Šer wone tola wo džele to šhorow- njach a wišćich mžnych wustawach ja šhoruch, šebnych, šlepach, ja starach, džěci a male džěćatka, we wubojeknjach (Geneßungs- heimen), we wustawach ja młode hošy atd. atd. Šat, hamo na šwontnym mišionim potu w Juwibje, mjes Tamullimi, ku hobotželale wo šćulach a we wotšladanju!

Tute wulke dželo njebyti i šćebodowacj pšči wšćem šćebodowanju teho czeša! Duž pať dyrbi našej wustaw diaconišow w Dražďanach pomozy namakacj pola naš! A duž džemny wšćizny pomnacj, keloz w našich wozaj je! Pomhamy ta tola tež šwontownemu mišionistow pšćebe wšćem, a šerjowemu kraćestwu tu!

Dary pšćijimnja duchowni, tež podpšjany samolwitz re- daktor tuteho kopjenta. Tola mišćich šwoj dar tež šydom pó- šćas na wustaw ham: Evangelisch-lutherische Diaconisten- Anstalt zu Dresden, abo tež na Postfachkonto Nr. 41 305 Amt Leipzig, abo tež na Landständische Bank, Baugen, abo na te drahe w notinach wotšewjene adresty. Na šotru adrestu šwoj dar bašć, je wišo jene, jo jón daich! Duž jo nješćebžny!

Doštor.

(Potracjowanje.)

Ra šwotmolwjenje mnohich tutych praćenjow nješćěke šćiwile. Šaruchta, moła hošćěješća, wawieđe mje je šwojcej

šćebžiwoseju borch s mozič myšlow. Šat by tež hošćeja to šam- pšljenju wostajćej moła — dobra hošćina ma ho korjenicj we žiwjej wotmołwe, je šprawny, wo móžnosćej wječeljem šłowom a šortom, šim šepje. Něč džěšće jeť tať lubojnje i ra, wje- džěšće telko wšelachit wustadowanjow, so šym i woprawdžitny dželštracjom pošćulach, haj tež ham ho rošćewelil. Šćelotwjanske starušće rosumja pšćipotacj, kaj šćelotwjanske hošćata. Wježo- lojeť je nimo dobročelwojeť i šłowany šnamjom jich potwahi. Drowšću šatidželene wozož i wšćej šćelotwjany hamo cje hišo rošćewelil a šwoju wotrobu dobudže. A počžinali starušćta s tobu šortowacj, šćebda-li czi „na wozajč“ tež to, wo čim mēnišć, so mačj džěšće w šwojich nutrinach šćelwane; abo počžina-li šponinacj na šwoje leta młodobocje, počžina-li potwe- dacj šlawy a epizody je šwojeho romana, kiz je hišo dawno je hnešom šarobhy jawěty — potom je pšćelubowna, potom ho czi ida być najpoešćta bytoleť na šćelce . . .

Šopolodnju wječěšćimny i Panćelšćeje kotřemj. Šotřotw- čimny ho, ale i rošćewčowanjom njepšćepočžacimj Rašć pohoneť praćnuť to šoni a šora šćelotwde pšćes šćelow, hačž ho pošćelbne twarjenje mny. Pšćed nim šćej njewyšoťi cžoty špenitowny obelisk! — pomnik kuzičkeho šćijačela Žedina Měta. A dale nab šćelotwšćimni šćěžkami šćelba ho wěža šćelotwšće žurawje.

„Tež pomniť“, doštor ho hmešo prať.

Raju wušćički ho šćeladu.

Tež pomniť! Doštor poda někotre pojnanjenja wo šćelotwjaju „šćelšćelca“ a pšćerčel ho pšćelantwje — ja je hmešowom pošćeladu. —

W šćeloch šćelotwčakow wěčaku pjeća knjeza, kiz šćelotwčakow šćelotw a pšćej hošćej wozadacju Witišo, Šurčard a Bernhard. Žara šortna je powjeleť wo pšćiznjnje šćelotwjaju šćelšćelca, šćelotwne mēšćerčaja wuzabowob naboznje myšle a tež wozožne, hnamo hješćelotwne, hnamo wotmyšćelotwne humor. Powjeleť powjeda wo cžachach, hbyž hišće na měšćnje něćelšćich Panćej a šćelotwne praćej wozěšće, kiz w šwojce čimje, potnje myšćičkij bytoleťow njebawno šćelotwčakow šćelotwjajow tež pšćeladnje ba- nišćelca šćelotwšćelca Wobhy šćelotwče W tutym dželotwom šćelšćelca hmešćelca ras šćelotwčakow Bernhard a šćelšćelca džiwje šćelotw. Šćelotwje da ho i pošćelotwim mozami šćelotwčowanja wo džiwjeho wuzěšća — a knješ Bernhard pšćelšćelotwčeje so tať došo, hačž tež šćelotwne i šćelotwim to šćelotw tečajy wotra. W džěšćaju a njewješćaju a w šćelotw wo drože žiwjenje pšćelotw i wobohi knješ žyžu nož a w najwješćej nišy japoča macer šćelotw wo pomoz pšćelšćelca šćelotw, so jeť na tutym měšćnje šćelotwčakow natwari. A tať džim! Na wubohi wozěšće jutwiczki wuzšćelca pjeća macer Martiju w hmešćelca nješćelšćelca glotwile — a hišćeje ras šćelotwja pšćelšćelca, šćelotw naboto šćelotw šćelotw wo hobi. — Wo došćelca hišćelca, šćelotw šćelotw wo powjeleť hmešćelca šćelotw. Wo šćelotwju wuzšćelotwneho knješ šćelotw ho pjeća wulki wšćelotw, kiz jemu njerbu hačž i wobohemu šćelotwim, tať so mōšćejeť ho ja nu pšćelotw- mjeť. Na to wo wuzšćelca i tym hamešćelca wšćelotw šćelotwne — a tať wo wobohi hošćelotw i njelubojnje šćelotwjeje wuzšćelotw. Tu- šćelotw šćelotw hmešćelca jenož i lubotwim humorom a s natwotwocju. Je wšćelotw rjana barćelca duchowneje potwahi kuzičkeho luda.

Doštor ho tež pšćej powjebanju hmešćelotwčeje.

„ . . . A tať fu hebi knjeza pomniť šćelotw. Njebyťo by wšćelotw šćelotw, hby by pomniť njebyťo Na šćelotw, kotřemj je i šćelotwčowanjom, ničšćelotw nješćelotw — a nam je i njepšćelšćelca šćelotw šćelotw, kiz našej rjadu pomniťšćelca.“

Wotwotwocj ho wot šćelotw šćelotw i Wotřezam, kotřemj ho šćelotw šćelotw. Šćelotw wozajy njerčelšćelca hačž we Wotřezam, hbyž naš wozpšćelca.

I novemu človeku do predla pričujšes? S teho, so temu pščego bole ho blišš, kiz je živjenje naše bla do smjereče daš, kiz je pščeš svoju hvajatu, drohu krej, naš vumohi vov stareho hrščešneho živjenja. Votvobročesje ho pščego bole vov hveta, vovpruješ ho Jesuša i kšobesje za nim, to dyrbi v pščišobnoph drjatek vjele možniščo a jokrniščo hvjli hacj dotal pščeš žyhi lud a vovšebje tež pščeš tvoju vutrobu klincješ, hvjž džemy I novemu živjenju ho šudščješ. Načija mōv paš tež tu dobyčj njebudje a tehdola nješ vsčednje ta vrostova kšobcho hvmerneho kščešcjana, kiz Šbōžnika vovpravdje lubuje, rēka: Kšičeš Jesu, dai ty mi mōz, so stareho človeka ve mri: pščego bole kšōžnju, a so vsčednje tōn novy človek tež pola mje von pščiitidje. Čhžemy byčj pščego bole parščony, charakter, v kotrychž Jesuš Šhryštus kšičej, stah, kiz na Šhryštusa tvorja a na kotrychž mōže Šhryštus tvoršč, stah, kiz tvorjedje steja kiz stala v morzu, a kiz vo vichorach pščišchoda nještahajta. Wo ludhoh je Ščōvny ho pomjeda, so vovni, hvjž do zufeho traja čžahnu, doho njevutrajta. Voni vumtru, taš mōzje je jih žedženje po jih horach. Tajše žedženje po njebjekšah horach trjebamj tež mje. Tehdola nješ je naše hēfo ša pščišdob: Ša Jesušom, ša Jesušom, so mōzemy v načej smjerečj jumu vovščōz: Dobyče, dobyče, moje bēdženje je nimo, nēš mam ja moju trōnu. Šamješ. B v B

Stvorba Voža.

Stvorba Voža, templo hvajaty,
 Dvojiti tvoje vrotu mi,
 Nješ v tebi pšchemenjaty
 Vobras vidju živjenšit:
 So ho vobdōščj dyrbi minyčj,
 Šaiteš mi rōže na kicžu,
 Kaž ma dale nječej a luvčj
 Jošma jošmu hēbōrnu.
 Stvorba Voža, tajna, živa,
 Džklacjška vuvstona,
 Vucž mje vptnyčj nješprōzniva
 Tvōj hēd, tvoje pravdōšta;
 Vjedž mje š živej džklavovščj,
 Kiz mje tvari, posčednje,
 Kaž v hlučej vlyštomovščj
 Žadnu tvōj džej nješatōšje.
 Kofčj a šavicj v horzoh prvahč
 Dyrbja kvēti, travičšj,
 Kšohy dōnčj ve čšejnyčj tuhach
 A plōd hēdny na jchtōm;
 Šorja plōd je dokonjenje,
 Prōhņej hyn je vješeje;
 Čšejšplivovščj a pščešbēdženje
 Šarucjšeje dobyče.
 Do žnjōv žada hvjet čžahnyčj,
 Nještah kšōh do rōžov pščej,
 Šraje, hōny dyrbja špavčj,
 Živjenje plōd dyrbi nječej;
 To je i nješjes poručjenje,
 Temu stvorba pščištvēdčja,
 To je trajne živjehenje,
 To hu vnyž do nješja!

Zurfej a stat.

Ša vovvōvōh by ho pščihtovuje našh lud. Na tute mamj ho tež mje pščihtovovščj taš, so hōchmny voliti tyč, kiz jaš kščešje

njo hu vōvōvōv a hōvōvi, ša kščešcjanshu vōvru, ša žyčej, ša nabožinu vo politišim živjenju vuvstipicj! Tuto praščjenje 68 hvjo pšči poščednje vōvšje vagne a vjele vōšpōminane; ale taš nēkotry njeje hēbi pšči vōvšje vov njeho radščj daš. Duž tež vjes dživa, so hyn hēbi tajšcho vuvstovōvli, tajšchōž nēš mamj. Dobre to šavēšče mjenovavčj njevōžesj! Mj vōchžemy a njebudžemy do vōvšneho politišeho vōvstojanja pščišmacj, vuvprōjany paš tola to, so na lēšče hvōjeho luda hlobajo hēbi njeimēny jenōž radščj dačj vov hvōjeho politišeho vuvstōvna, ale pščebe vōvšēny tež vov hvōjše kščešcjanshje smybrō — jeli io tajšče hēščeje mamj!

Doctor.

(Potracjovanje.)

Botom ho šhubi v bliskim dvorje. Vostach i pščešcjelom šam. — Nēšto hāšle pščiitidje šhvila, hvjž mēšesje moja napjata vevjivnoščj vovstojena byčj. Kajti to človek! Pščišdobnu njevōžah ho pravčesj, duž žēčimio to nēšto, hvjž hvōj hvōj i pščešcjelom pščeš vianu krajinu i njedalōsim Šmncjčžejam jētoj, kiz nam š bōta došjeje hōrki hvōvach, hvjžej džēmu, kaš i nēštajšje hōvōrčej hvōvščj vovšēne.

„Vrojdnu vaš, pomjebajče mi nēščto vo hvōjim dživnym pščešcjelu. Šak mje vōn šajimje! Njevōvēm čšehōla, ale ša ho mi, so i nam hvōvjeinoščj, haj, io mam i njemu nēkajše vovčšejševanje.“

„Šm, frōtke vuvpovjedanje“, vovmōstho pščešcel. „Kšēčj šahjūžj vovpravdōšje hvōvjeinoščj, na kotryž seš špōmnit, avčšejšje, vov kotrežj žēje rēčšak. Mi njeje ho hinal ščōho hacj vovm, hvjž bēh jehō šejnat. Njeje hvjšeče doho, io hyn ho i nim šejnat, hnanō dvē lēče. Vovabj džēhny pščeš hvōje vovvōlanje pščišpadnje nēhēšje vov tym hānym čžahu na tute mēšino šavōtāš. Pščišpad a hāmotā vaju blizjichaj, so ho nutnje hvjšečšejšejmōj. Vēhōmju jenicjaj šovupieraj hērbššēje intelligenz vov žyšm mēšnje. Kšēčj dohu hēbi bōrščj a vovšebje vo tūnym mēšnje vovšebiteje popularovščje. Vud jehō lubuje, dočej vōvšj, so jehō teho runja lubuje, io ho nještahūje i nim vo jehō rēčj rēčšej, so je i žyša dobra, nēžna dušča. Š nīkim telko njevēčj, kaš je vōvšēdnym hērbššim burōm. Vjes vobachžamti a hvjšečam i kšōštra, Mēnzam abo vovvōvžemjam, nima ant jehōho pščešcjela — ale hērbšti bur je jemu i pščešcjelom. Š nim ho vady hōvdnje a vovjedā — a šak vovjedā! Njevōvšēče to rēčj! Dohō nješhym ničjo vo jehō privatnym živjenju vjedak — a i žyša njevēm hacj dotal ničjo vōvšēho. Š čšēža hyn i jednōšmohy dvōbnyčj jehō vovjedavajno to mako šejšaj, šchōž hēbi mōhlu vov jehō šavēšēnoščj vōvšēčj. Š hērbšteho vōv nēhēšje i vōvōv — i čjīmž je mōžno hēbi vuvščajš jehō pščišhivnoščj i vōvšnemu hērbššemu lubu a hīdu pščešcjivo vōvšēmu, kiz čže naš pščenēvčōvavčj. Vē vuvōvst na hvjšečj hvōjeho hōvōvōv, hvjžej ho hērbšti jemja, hērbšti brōhš i nēšimim vōvōvami pšchemōta, hvjžej maja Šerba ša nēščto, šchōž pod človešejšj dōvšōvnoščju šejti, hvjžej ma hērbšti džēšō, vov teje šhvile, hvjžej vōh šhvile pšchēviti, vōvšēlate ščōvōvōvne inōvōvavčj.

... Vov vōvērah jehō šarčšejju ničjo njevēm, tež vov bratōvdy abo šōtrach ho nīhde njevēčj. A jehō dāšče vuvšdy v šavōnym živjenju hu mi čšēme. Vēm jenōž, so jenōž vuvtrōčj hvōvōvāšče — a njevōvōvōvje. Vov teho čžaha hēm njeje vōvšēje ženje vōvžy hvōvōv — nē vov teho čžaha šajnje lubuje. Vubuj hvōj vōvōh lud i hvjšej hvōvōvčju, i hvjšej je hnanō nēhdy vōvnu hvōvōvčj hvōvōv, čšejšēdla je njevōvōvōvny. Vpšchōž, so hvōvōvōvny njeje, šēje na vōvne šejtane hvōvōv. Dačj je njevōvōvōvny hacj dotal i vōvōvōvōvōvōv na hvōju šhvubijne hvōvōv

Š. Čejšej.

Wubeho maleho naroda, na kotrż je jzku wulkofej kwojeje lubo-
fke pichenjeſt — iſtõ to wuhuda? — Pſcheczel wotmiejſtãu a
Mabafche na ftrom f Workezag, bđeż bēfche Kencz woftaf. Za
jeho mjelecnje njeſpſchetornubch, mje wofaf fajimowafche wo-
hũb cżlowjeka, kiż cżetpješde, a kotremuż jo njebēfche dobro'a
fobuſnjēfche popiſafala, kiż jo niemōžejſhe nifomu je fiwojint
boloſejemi dowiereć. A ja wıchemyſhowaf dale wo jehõ cżm-
nõ woňufadch, przõwafch hebi narýchowaf woobraſ teje, kiż je
jehõ nēbhõ fiwojoneho cżinifa — — — Spominaf na to, hacz
hym jõn žnano wo jehõ wobuđlenju woflafaf — ale podarmo. . .
A na faſke waciñne jo jeju fiõe pſchetornõjne? . . . Abo
njebēfche wõn i żyfa ani tebhõ fiwojony, njebēfche lubowany? . .
Dżel Workeż jo njedawnym wõpalenju, hromada hroſnych
ſpõlujicżew f wubenjemi wõf ptonjenjõw woflafajemynti, ſ wo-
padaču tu a tam teżajymi cżini jo pſchibõdżyż podmjel f wo-
jintu myſhlan, f woobraſu, ſ kotrzymż jo runje fajimuju. . . Tõn
cżlowjek je też jato ſpõlujicżego. Wđiżiſch jenõż frudõbu, nje-
fiõe — njeje cżi popſchane do wõczõtõ ſwożõ pohladacż, kiż
ſnaw nēbhõ çju tu hñetõkafche a je nēttõ pod wõzpandãmami
wõfhowane. . .

* * *

Wõſ faſta, iſtõż nije je ſamųhłenja wubudzi. Wēchmõj
w Szmjerczgaçh. Wõhľadam tolo wofofo nowõczajne twa-
rjenja, põtne ekwipazõw a ſupjelõwõch hoſej, kiż hebi naju
wēçinje wõhładaju. Wõgrzby pſchitrody a mjeſ thudyni
bđeçjemi rubeje pſchitrody, wobuđlerjemii wonych ſilgacũnufſch
hēżõw na bofadh hõrki, wõhrijedż wēgēne idõle kuſ nowõ-
cżajnehe blażerõwanego hñetõ. Kaf to do pſchitrody njeſtafchõ!
Sõbũdnõcmõj jo pod ſchõm w jahrodze a wõczõfadhõj
Kencza. Pſchijēbde bõr-ty, tõn hamu jato bēfche naju wõpuſc-
eſik, mõnõ-li. hiçde bõle mjeleçõzõ a cżiçijõſh. Wjeleçajnym.
Epyta drje jedny wõn naju nēbhde dwõzõ mjelecnje pſchetõ-
nuej; ale krõte, ſtõro jenõfõſchne wõtmõwõj wõwafchõw wſachu
jumu loſiſt f dalfchim põſytam. Wđchẽm, też ſchõrom f naſ pſche-
jara f rēczãm njeiđejche. Ja a mõi pſcheczel fajimowafchõj
jo f Kenczõm a tõn Wõh wē i cżim. Jato by nadawf meł niz
rēczej, taſ ſaſtatle mjeleçejche. . .

Nēchtõ pſchijēbde wo njeho, jo by je ſhõremu pſchikſõf.

„Dde?” wõprafcha go pſcheczel.

„Do Czynõz”, wõtmõwõ Kencz.

Czynõz hũ ſa hõſchtõm.

Wē ſapſchēnjene a wõtjēbdeçhmõj. Mjeſ tym bēfche go
na krajinu krakny lēczny wõwjeçõr injeſt a prjeđy hacz bēchmy
do ſkõfõwa dojełi, bēfche tu hižo rjany wjeçõr we wõſchēj fiwojej
hñēdnej fiawõje a krañnofej. Nad ſilhoweçke wulkje hromady
hõſchrijicżki twarjenjõw ſtejelje bñchēçõzõj wõż mečõzõfõweho
kõpca:

„Dobry wjeçõr, maczejka,

Dde je wafcha ðwõgicżfa. . . .”

Spõn? — Wõprawdže, Kencz ſpõna. Wo mēznym powēfje
njeje go cżiaha herbifa pēhñicżfa.

„Moja ðwõwa doma njej,

Wõna je mi wumrjetõ. . . .”

Cżehõdja je runje tutu pēheñ japoçõf? Abo pſchipadnje?
Kaf ſpõđwõnje dojinaſche nije kõnż herbifeje narõdneje romanaçy
f jehõ erta:

„Hõleçkõw je drje w hñeçde dofej.

Ale žana kaſ ty bē. . . .”

Ale žana, kaſ hy ty byla!

Konf' farçehõta, bēchmy w ſkõfõwe. (Wõpõraçõwõnje.)

Wõhrõbja Limõjſſhi, leniñ jenējelſheho krafa, bē namtaf
põkafad w fiwojint kraju. Dżelbõ põkafada poſtjeiç kralej; ale tõn
wõbruceñ, jo wõn jato põhrõbõwõ wteżejny f n je ſ a na prawõ
na žhy põkafad. Wõðhrõbja njebē nitaſ teje myſhe. Duż kral tõn
kraj f wõſſſõm napaby a pſchifaſche hrdõ „Ghauſ”, hđeż bē
ſkõwany põkafad. Hrobowi luđõ namjetõwõdu, jõmu pſchepõbacz
mēçejõnu je wıçhẽm, iſtõż bē na nej, hđyż jeno by jim pſche-
puehēſil žiwnjenje; ale kral to wõpõfõfa, wõjẽnõja, jo buđza
bõrty nuczeni go podacz na miſõfeż a njemilõfeż, a wobuđēçent
hõrõ na põkēbneho. Na to wõhbõkfa go pſchihõfõwa na ſa-
dwiõnũ wobõru.

Wõneho dnja, jato Richard bē go f mēçejini pſchibłżiſt, wõ-
põtajo hebi, bđe by najſmanijſhõ nabēhõwaf, przõfõnik Ber-
trand na njeho põmēri wõf murjõw dele a jemu ranjo ſrani.
Zaſhõ dowieçõny do fiwojeho ſtanu, kral fiwojint wõſtãm
pſchikafa, hrdõ njeſpſchēaizõy cēhñeſi, hacz bñchõ jõn dobhõ.
Hđyż mēçejõnu w fiwojintaj ruſõnaji, pſchikafa fiwobēfchēç
wıçõu wobhadnu, wõwõtõjõti muſa, kiż bē jehõ ſrani. S wo-
cżiwõfeçe aghjehe hebi jehõ iđerzejõ ſa ſmierzēç hiſtēçe krowa-
niſchõ ju fiwojint wõhõjenju.

Ale rana njeñejſhe; dżer wõte dnja bu hõrje f nej, a bõrty
bu kral pſchibõdżejõ, jo go bliżi jemu poſlebna hõbõina. Duż
pſchikafa pſchijēbdeſej muſa, kiż bē jehõ ſrani, a f ujõnu rjeñny:
„Shtõ hgm tebi ſleho nacziñi? Cżõnu hõ mje morik?” —
„Ty?” ja wõla Bertrand, „ty ham je fiwoje ruku hy morkf mo-
jeje nana a dweju krowõw, a nēttõ aghjehe też mje moricż.
Põcziñaj je mnu, kaſ go cżi dobro ſõ; a rady ſrjeku wõſçē
cżiwile, hđyż jeno też ty by wumrjeł, kiż hy ſawõtõwaf teko nje-
fiõza.” — „Ja cżi wõdam moju ſmierzēç”, praji kral. Nēçhõto
hõbõm poſhõſiđõ wubudny; ale poſlebna jehõ wõla njebu cē-
fejena, a njeſbõjõwny przõfõnik bu wõſtupjenti a jenējelſhõ
wõjõazje jehõ moricdu.

Kruta wõla.

Luđõ kruteje wõle haſaju do prēbda, hũ naſhadni, luđõ
bieſ kruteje wõle, ſtupaju naſad, pſchijõdu do ſchubõ, do ſagpēça.
Kruta wõla, kruty karatler je to: Cżlowjek wo prõzjuje, wſtũ-
djõm jato dobyç a roſõmny cżlowjek žiwy byç; wõn wo wõſchēç
lohfõmũpſhnyç a ſhõch luđji njerõdzi a go ham ſa roſõmũñicżego
dżerzi, iſç ſ rajnym fiłowõm wõpõkaže. Nēttõ nēkõry praji:
„Daj, jeno ſõ byç a pichewõ tu mudrõfç a mõi meł, ſõ byç
to dorõnjēç mõiht.” Tu pſchiftupi nam japoſchtõf f pomõzy,
hõyż praji: „Zeli ſõ pał njeſ wani komu mudrõfeçe kēbõa je,
tõn prõſch Wõha, kotrży ſchēçejõw dawa wſchĩttim a to nikoũ
njewõtunjetuje, dpa buđje jemu zağma bõta.” Žaf. 1, 5. Teho-
dõa prõſch Wõha, ſõ by cżi mudrõfç a mõi a krutu wõlu
dãf, ſõ by ty pichewõ a ſtañje pichēçõwõ wſchẽmu ſtemu trowe-
dje ſtaſ kaſ dũb a njebojafñje ſaw laſ! Lohfõmũpſhẽnynt
a bñndnym wõwõzam dõbci go pſchewõ wõrõnoçõ do wõczõtõ
prijēç, tola ni hũto mudrje cżimuju, hđyż jo pſchĩ tym wõrõwõç
fiłowõm wõlafajim, pſchetõ; „Cāde wõtmõwõjenje wõtmõwõczõfi
hñwõ, ale wõjedde hñwõ ſwõdżi gurõwõfõ!” Pſchĩſt. 15, 1.
Trudny je dobre, ſõ tajicżki wõſchēkõkũ njebolafõw ſtejo wõ-
ſtañajim, njeprajiwoſhõ fiawõ; to je też jene fiawõ. Shtõż
gođy dē wõrēgaje f ſpawnejẽ modlitwõje Wõhu porieçi, tõn
mođje bieſ ſtarõfeçe byç, temu go to pētom wſchĩto taſ hamie wõt
wof go cżini.

Tõla Cżlowjek f krutej wõlu njeđwõbi go ſamēnicz f jenym
pſchējara krutym cżlowjekõm. Cżlowjek f krutej wõlu pyta wõſçē
dobre põcziñki a wõgbnõnoçje w hebi ſjednõcziç, jebym pſchējara

krut, hruby, njerofomny člowjek, tón je čwila ja jeho hwojbu, a ja wsječeh, kiz dyrba j nim wobškadžeć.

Kaz člowjek, kiz je ho we wulkim lehu abo w pušeznje sabudži, takj je lohtomylm abo ity člowjek, kiz je ho wot prawdy wotwobročil. Kiz ma istadnošć t temu, tajšeho lohtomylneho saho na prawy puć domjeje, tón čini dobry kšezejaniski stut. Zapowštol praji: „Schtož bršchnika wot jeho šbudneho puca wobročij, tón je bušni wot šmjereje špomhať, a budje pšchitajez wjele brěchow. — Zat. 5, 20. H. H.

Nigat wo Němškej.

Němške nabožne kopjeno „Licht und Leben“ wosjewja listy, pihane do Bremena wot jeneho nigarja j němškejze kolonije Togo. Nětotre hačy, kotrež hu wošebje fajimaze, podomy tu: „Tnoty hu in drabe a niz šoldine. Šau te wězy pola Waš domach tež tal drobe? A njeje hišćeje wozno, so to, šchtož šafanny j Němškej dostanjemu? Šsny lačini ja němškimi worami. — Dyrwiala Němška zyla ščita bjež? Zej tola njeprawoča wozjazy, brónje, pjenjeh, wojniša wuščitnošć ad. Tež ja mēnu, so je mēra ja wwofej šronje jenat ščizniju, a žabny lud njeje kapitalizowal. Wutwoba by me bolata, budy-li ja wēriej dyrbał, so je Němška zyle jbita. To by potom šwójju wunu jenož w tym mēčž moħto, so je ho Němška wot šwojeho Boha wotwobročijta! To je potom pšchicžina po Božim hudyženju! Wby dyrbinu so tal na ho wšacž, kaz je W šh čypl. Wšh kōžy lud lubuje a tōšeho člowjeka w runjej mērie. Škotrehož Wōh lubuje, teho wōn šfosta!“

Džiwno to a saho tež niz! Tam w tej tal mjenowaneje čžennej Afrizy na čjorny nigat jabne wōžy ja tu wēž, kotraž ho w bēlej rošajhujenej Enropje a Němškej stawa, a čži „rošajhujeni“ pola naš to njewidža, brynjež hebi na woczi štaji! Abo je tal so to widžež wočjeje? Abo tal, so hu ho w nawocžach abo faz Šserb praji „bryti“, pšchtwabnyli, a nawoczi hamo prawdošće abo pšče-rošajhujenošće abo pšče-mwdošće šfajil, tal so wšcho pšče-widža a tež to najblizže a najjednotiče nje-widža, šchtož tamny nigat widži: so hu Boha wopuščežiti a so tež hiac ušer nje wōžno, hiac so hu hamo wopuščežiti? Wšchto tajte dyrbi to tola bjež, a pola naš w Šakkej niz najmenje! Šerwat bychu tola to hamnje a najjednotiče čžinili: t Wobu ho wobročijli, kiz tola naš tež hišćeje lubuje, njech naš tež něllke šfosta! Ale hēže tež to! Budža najprjedy pšchepytowace a potom wotšofowacž, hēže je Wōh, jeho šlowo Jezus Kristus, tōn šbōžnit, něščto jačšodne sa nasče džežji, ja naš lud, a po tym budža potom nabožinu se škulje čžitajez abo ju wostajez, ale Bože bla niz, dofež je wona po jich mēnjenju wužina a do-brawa, ale dofež jšōncžnje niče nješčfodži. Womlyhi hebi, to čžebdža člowječjeje nabožne čžaha čžimij. To tola „židowstij lud“ j jenyh šanašom, Raifšom, Šerobasšom, a Pontijom Bilaton niče porno temu njebe! A wone wšchaf tal je: Němški lud, kajžji je něllke, tež hižo niče wozjazy porno temu njeje, šchtož pšched šfioni, šfeschčimi lētami bēšaje!

Ze to zyle tal, kaz w jenej drubej wēzy, huadnijčej, ja naš Šserbow pak tola jara wulky woznej. Zato ho jednašče wo prawta Šserbow, wo pšchinarodžne prawta Šserbow, rjeftny jedny němški šafski šafupiel jeneje šrony na prawizy, wot Šserbow šobu woleneje: „Dajež Šserbam něščto, ale niz pšchewele!“ Jene němše pšchidlowe praji: mur je šwójju pšchiflufšnošć čžinil, mur mōže šwoje puče hiež (Der Mohr hat seine Schuldigkeit getan, der Mohr kann gehen!) Tōn mur hu tōn naš Šserbja bnyli, kaž hōž bušeziščo!

A ja Šserbow njejedna ho to něllke jeno wo pšchinarodžene

prawta, ale tež wo najšwječijšihu wēru, njech katšofstu njech ewangelištu! A jeli so my to bjež čžemj, šchtož hač dotal hamo wo hebi prajachmy: wēryjazy šeršiti lud, kšezejanjenje, je na čžahu, so to wopozajemu, pšches šlowo, šfuit, hōž!

Š blifka a š dalofa.

W Barlinie je družka ewangeliša šlowna šrnoba šronadžena. Wona je wjes bruffa njech wofamkrujenjam pšchifšofowata, kotrež bē „yršwinny djeit“ (Kirchentag) w Drazdžanach wofamkruš, wo kotrymž bu tež w našim kopjentu woprawjane. Pšchede wšchēm wona wutrupuje ja šjednočenje wšchēž ewangeliški žyršwioj a wotpacow do jeneho wofasta, kotryž by šholny dofež byl, šchitacž ewangelištu wēru, ewangelište žyršwije. Tež namjenjuje a pšchifšowuje šrnoba šafazjenje jeneho wofajofa ewangeliški žyršwioj (ewangelišcher Kirchenbund) To by něščto wšehelaze a jara nišne byto, ja wšchē čžahy, pšchede wšchēm pak so naš čžah! Duž baj Wōh, so bu ho tale radšio!

W Japanškej šwječesčaje ewangelišo-protestantške mišionizmo, kotrehož bydo je Barlin, jubilej. Ze to něščto wulkej wšehelaze, wošebje w tutym hewof šrudnym, ja nasče mišionizmo pak wošebje šrudny čžahu. Wobjez a superintendenta ewangeliške mišionizma w Japanškej, D. Schiller, šwječesčaje w Awoto hwoji jubilej 25lētneho djeła w Japanškej. W lēče 1895 bē tam jake wšob šaradž do Togo pšchijel a w tutym mēšje, w šlowitny šydeleca ewangeliške mišionizma, 5 lēt šfuitowal. 1899 pšchēybli ho je šwioje maudšefel do Kioto a šafozj tam nowu mišionistku štoziju. Kioto bē hač do 1868 šlowne mēšje Japanškeje a to „Rom“ japanšeho Buddhizma, a ma 1/2 mišionizma wobydelcowa a 3000 pōhančij templow. Tam je wōn wot 1900 šem wobščeruje dješo dokonjať. Šchromadž ewangeliški Newoz a Šchymozarjioj do ewangeliške wošab, šafozj duw nowje šfeschčejaniji wošabje. Tōn šerit, kotrehož wuščēzi, bē mēščinil buddhizma Wē j nabožnym wučerjom a je ščušštim došladowarjom, j uniwersitnym wučerjom a tež wučer jeneho šfēžōškeho prinza. Nimo wšchelatich drubich džešow došnja tež to, so we wšchelatich drubich mēščach šfagije nastadu, ja kotrež japanškich duchownych postaji. Wudawa tež jene nabožne kopjento a wšchelatē kniži. Tal mōže D. Schiller a j šim ewangeliške mišionizmo na 25 lēt žohnowanja polneho djeła wōcžo hladač a j šobom pšches to j nowej nadšiju bu šredka hiež, j nowej nadšiju pšchede wšchēm na wote šfōžowne šfuitowanje tam w rarišich krajach.

Njebježa.

Čžeta bē na wopyt pšchitka. Maty Žurk hebi wucini, so ma čžeta jeho wšerjoz do ščōka pošozic. To čžeta tež čžini, a po tym ho jeho woprašča: „Šchto hu něllto modlišč?“ „Modlišč?“ ho Žurk woprašča, „šchto to je.“ „Nō, Žurko! Njeprajišč hnadž: „Wuby Wōteje, hāj tu šym ja maty! Dai, so šym čži žple prawy! Pomhaj mi ty j hnadu ty, Šo pučž do njebja tam! tebi du.“ Žurk poškozji, šawolajo: „Do njebja? Žitny do njebja?“ — Wbōžujich njewēdšesčje hiščeje niče wo Woly a jeho šbōžnyh njebješčach. Macž a nan nješpēwafštaj žane pakjeje! nim. Čžinich ty to? —

Wudawa „Šserbška Ružica“, družstvo j wobm. ruk. Šamolowity redaktor: šaradž Wyržacž w Roščajžach. Čžiščēž Šmolercjež knižičiščēžine w Šserbškim Domjo w Budyščinje.

Sy-li spěwat,
Pilinje džělat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spar měrny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědny dny;
Džěš pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebas ma
Njeh čí khma
Ziwnosć je;
Kiwa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokřěš ćel! F.

Š serbske njeđzelske kopjeno.

Wubawa ho kóždu hobotu w Šsmolerjez knižicijščezerni w Wudyschinje a je tam ja Schwóttkětnu přichěpłatu 60 pj. dostać

Njeđzela Cantate.

98. psalm.

Spěwajćeže t-emu Knjezej nowy křěrlusč!
Zjeňknišča njeđzela ma saho tajke wjekele mjeno:
Kantate! to rěka: spěwajće! Tuto mjeno je tačanski sapočět
98. psalma. W tutych njeđzelach po jutrach steji křěsejžijanj-
gryče we swojim najwjekešćim čzahu, runje kaž nětko tež
swonkowne widomne stworjenje to rjantny nalětny čzahu
hwoj najwjekešćij čzah swjěckij. Wchudžom kolo wokolo naš
Bože džiny wobdawaj. Kóžde mtode seleno kopjenko na
kulaty a jahowacy, kóžda lěbojna kwětk! kóžby fitylajny ptacil
dže naš napominuaj: Kantate! spěwajće temu Knjezej, pšče-
tož wón čjni džiny! A Knjejeowa wožbada, wróćo pohladajo
na jutrowne dobyće swojeho Šbóžnika a s dobom wočazajno
hwojatkowne požohnowanje, widži ho w tutych njeđzelach s lutej
Božej hradu a hmitkowneju wožbeje wobdaja a hně s wjehelom
přěbowaj a spěwaj: Jubilate! Kantate! wyffajće, spě-
wajće, wjekeleje ho w tym Knježu!

Kajki je to tola pščezo pětny a wofšewjazy napohlad,
hdyž widžij wjekele džěćij hebi hraťajjo a spěwajjo. Nam do-
wjecejny pak ho hufjo spěwajće wozje; wšelafore starofeje
naš djeje wobježuja, jo ho žana prawa wjekelešćij s spěwanju
njenamaka. Čzawořka dušča je djeje hufjo taj bojašlity ptacil,
kíž ho pšči njewjedrje a hrmanju mjeljo w hufstij lišewow
terčak šbowo. Wot wěrajach pak hebi hwojate pišmo tola
žada spěwajće, wjekeleje ho w tym Knježu kóždy čzah!
Tajku hwojatu wobstajnu smutkownu wjekelešćij wchaf džěćij
tuteho hwoita njeřnaja, ale w křěsejžijanskich wožbadach tola

běše w kóždym čzahu tajkich doječ, a nadošć, w kotrychž wutro-
bach prawe dowěrjenje na Boha bydeše, jo hano wobježij
hlubokoho herja a křija wot horjekach njebejeje mozy dosta-
wachu, temu Knjezej spěwajće, kaž na pščitak japosčot!
Pawot a jeho towarščij Elias w jasnoje w mješće Žitipi.
Zsamo na křěsejžijanskich hufjo wot křěsejžijanskich martarajow
swabne křěrluske Bohu k čješčij wuspěwate. Haj, njeje wulki
džel noščij najčješčij křěrluschow, kotrež w našich spěwač-
ličich steja, runje we wójstwach a družich nusach wóžneho kraja
nastat? Tajke křěrluske spěwajće a ho modlic, to je Woža
hufjo, kotraž ho Bohu spodobu a ludy namaka kóžda sruđena
wobježejena dušča prawe pšchijomne křěstimo. Kaf je tola kóždy
wobjarowajće, kíž we stysłiwych hodžinach hufšče wo tymu bo-
hastwoje a wo tutych wofšewjazyh a troščiwowach mozach
naješčij pobježnych křěrluschow ušhorik njeje!

Šcho pak pšamijna měni, naš napominajo, n o w y
křěrlusč spěwajće? Čže dha wón s tym wchiffe najše lube
stare křěrluske jacšijnje? Wěžeje ni! Ale wón na tajkich
wufšij, kotřij lěta dolho wo Boha njeróždaju. Šdžij wóni
spěwajće, běchu to djeje hwoitne, soštomnyšne spěwaj s křobłymi,
nječěstlymi hłowami, kajšče někko hano w našich smudnym
čzeščim čzahu tak hufjo wofšach wot džěćij tuteho hwoita huf-
šich. Tajke spěwaj nježně s nowa narodžene Bože džěćjo hobo
spěwajće, wo kotrehož smutkownym žiwjenju pšacil. To stare
je jascho, hlaj wchitko je ho pščeš Křěstija a Woža hradu wob-
nowilo. Šdžij ho wot wumožajenje wěrajaje djeje křěrlusč
wuspěwate, tam je to nowy křěrlusč w nowym duchu, jo móšij
jón lube njebejeje jandželki hane hobo spěwajće. Pšči tajkim
spěwanju najše duški nowa nadžija a radošć pšchijšče.

Wo čim pak čezemy a dvrčimuz my škeščičenjo špewac?
 Pšalmista praje: Šešpawaje temu Knjeſej nowy ſpěrluſch, pšchetoz w ón čzi ni džiwo. Wo Božich džiwac potajim namny špewac. Abo njewěſti ty ničjo wo tajſich džiwac Božeje hraedy we ſwojim žimjenju? Kšodju njeđelu hiſchjich w Božim domje přewoacž to lube ewangelijon, to je wiweſta potwjeſež wo Božeje hrađe, tajſaž je ho w ſchryſtiſku Jeſuju ſiewita, kiž je tež ja tebe a twoju wdežnu bždnofež ſtawkowal a wumreje na ſchjizu; Wž tebi ſtajnje a wiweđnje hiſchje ſwoju luboſež a ſpěrnofež wobškowca a wopofala w pomolanju a ſwojibnym domjazym žimjenju, to maſch teko pſchjicinoju, kšodju džeſi ſažo jemu dšajny ſpěrluſch ſa to ſanjewje. Naich Knjes a Šbđniſt čyryſche a čže dženja hiſchje tym ſwojim doſpofnu wiweſtofež ſpělicje, ſo ho w iſch žimjenju žaneje bojoſeje ani pšched ſtynu ſchjizom ani hano pšched wumrečjom kaž pola pšhanow nje-namaſa. — Šchđž dšalonu wutrowo ma, wiđži a pšnajje wiſchđžom woſoto Bože džiwu a wonu wo tym ſpěwa, ſchđž je jeho wiweſta a najwjeſkše bohatſtvo, iad ſpěwa a ſhwali, — hebi hamemu k woſſchewjenju a dšumim hobotčlowjeſtam k po-ghljnjenju jich wěru. Haj, tež piſeš tajſe pobožne ſpěwanje ſwojich wěrzyažh čže Wž tón Knjes hobotč kraleſtowo twarič. Tak nękotrjzñiti bu piſeš to ſ Wžim hobotčkacjerjom w jeho wintizy. Haj, wy lubi ſtarſchi, woſebje wy maczerje, ſpěwajće ſe ſwojimi džeſtim w ſwojich domach, pſchi ſwojim dšele, ſo bychu wona najće dobre dıchowne ſpěrluſche, tež xiane narodne herbiſte ſpěwy nawuſnyſe. We najſhej lubej herbiſtej rěči ma to ſlowo ſpěwacž nimalo hanſnym ſmjeſi, kaž to ſlowo ho modlicž. To dyrčjalo tež dale Šerbow eješč a ſhwalba byeš, ſo ho pola nich niſcho ſpěwanje kaž wođitwa ſtajne, ſo pola nich potajim jenož dobre eješne a pobožne ſpěrluſche a ſpěwy hiſchjim. Wž tón Knjes ma wiſchelafore puče hebi ſhubejre cłonſſe bujche ja ſhđžofež dohwyacž a wonu može tež twoje ſpěwanje žohnowacž, ſo ho hnadž hiſchje piſeš to ſchđž wot hmojeho herbiſtneho hwiwehno puca ſažo k Wohu a k wěre do njeho wročež namata a ho ja Bože kraleſtowo wabičž dawa. Ake tajſe žohnowanje ſa tebe a dnuhich budjeiſch wěčeje jenož potom žnječ, hđž je twoje ſpěwanje prawe byſo po napomi-nanju pebožneho pšalmiſta a po heſhe dženhiſcheje njedžele. Kantate! Haj, ſpěwajće temu Knjeſej nowy ſpěrluſch! W ón čzi ni džiwo! Samjen. R. w. W.

Ja ani njedychač a jainatoweho rěčiſta i w očjomaj jeni wuſpijač. Wědna možach hmojemu hiſchjenju wěrič. Wpělač hebi, ſo je to jenož jebanje ſmyſlow, jenož wupkšd pšchěhnateje fantaiſhe. Tajomſtowo taſ nahle wotkeje, hđbancjo taſ njewot-čejakomnje wujajenje! — Wón beſhe potajim woženjenj! Wž je žonu pſchikladu, ſubowam, mēž teš džeči, beſhe caš ſhožowam, mēž načſje, pšchedniety — a nętko nima ničjo. Je tu ham, ničienj piſeš woſud taſ hsuboto, ſo nima ani mož hmojemu najlubſhibuju pſchěweſej hwoje nutro potačaj, ſo jenož w njewobſchěđowanej ſhwili pod poetiſtim wſtiwow čičeho ſkēneho wječera narodnje pęhne tajomſtowo hwojeje ſaňd-
 nojeje wotkeje....

Tajtu powachu wobzarowacž ho njepſchititej, tajka powaba žada hebi eješčowanja.
 Dvođžedchmy do Zwoiz a ſažo ho wročičimy a ſoſtupičimy w Rauchgach do ſowczim. Korcznač — Wēm, taž j wjeſtcha w Šerbach huſto bywa — wotewri nam woſebitu ſtaw. Wēſhe pšřdna. Wocžakowacž, ſo jbytny dšel wječera w njete-
 njü piſchěžimny — ale hým ho myſli. Piſchđžel hudyň ho k pianu a Rencž peča ſpěwacž. Zapocza ſ wōčēžimſimi pęhnemj, piſchjije k luboščimim a jšōnēčj j wiweſetej pęhnju Ziferjowej: „Naiche njehob džěd.“ Wotom wotnujellnu, piſch-
 ešel ſawrie piano a potom hotowachmy ho k roſęnđženju.

Mi najſa dšelentje. Wěrađ ho dšeljež ſčlowjeſkom, do ſo-trehoz hıdanczeweho nutra bęch haſke pšched ſhwilu trochu po-hladawſ, kiž mje w napođiſhej mēreje jaiſimowajeche. Šacž ho ſ nim hiſchje caš jaidu? A jaidu, iſi ho, hač jcho tajſeho hiſchje namaſam, tajſchjo hým jeho pšnač?

Najajtra wopniſchěch ſtawo, powadoja ho na daſſchi puč w herbiſtich wjeſtack. Šacž bęch hižo tamneho ranja ſe hwojeje ſhčoroſeje muſſkowom, njewōm: nješhym žaneje bolofeje čju. Wiſchjipōdnim hým hižo na Wotrowſke hrođiſchjo ſtupit a piſch-
 džerajo ho piſeš eščernjane hučjajny, ličjaž kročelje, poſtajo-
 wad, ſtrony hřweta, rſchowacž plan „hrođiſchjēca“ — ale piſci tym ſtajnje ſo mnu kročeljeche poſtawa ſčarja, piſchjo mje jeho mēreue wōčęžo piſchewōđelche, piſchjo wiđžach hōrfoſeje w jeho wobſchjzu.

Zyrkeſ a ſtat.

Zyloſtēna pačerſta wučžba je wiſchelafe wobčežnōſeje hōbu piſchinjēka, kotrež ho j mēſtam to ho loſtko pſchewinječ njedadaž — ale kšipe: wono ho ſa, ſo ho pſchewinječ njehōdža, tola pak ſ piſchewinjenju hū. Njeje tola zyloſtēna pačerſtō wučžba nęđichto žylo nowe, ale je tu we wiſchelafich krajinač dawno hižo byla. Najčeſeja che wēſo ta wēž we wjeſtichy wōſadach na krajü j wjele ſchulanu. Ake teš tam hōđži ho ſkōnēčnje ta wēž ſarjadowacž, hđž ſchula temu pomča. W Bru-
 ſtej je konſijutorium j miniſterstwom kulka pačerſteje wučžby dle jednalō a to dužpilo, ſo, hđšej je niſne, ſuperintendentu a w-
 trjeſny ſchulſti dohładowar wo ſarjadowanju tuſeje wēžy jednalu, a je ho hřawo to to ſwolito, ſo ſchula, njeje-kl křnane-
 ncho ſarjadowanja hinał mōžno, w wēſtych ſchulſtich řjawo-
 wjac na pačerſte hōđžiny džima. Potajim mōžno je!

— Wōłbu do zyloſtēne wōbe muſſowatneho hejma (Reichs-
 tag)hu pšched durjemj. Wone maja ja to praſchenej zyrkej a ſtat woſebiteje wōznojeje. Šmēje tola tutōn nowy bejm jednac a roſkubjēč wo wōžnych zyrkej a ſtat naſtupazyh wēžach a ſaw-
 njach. S 146 muſſowatneje wuſlawy žada hebi muſſowatno ſa-
 ſort (Reichſgeſetz), kotrež poſtaji, kajke maja ſaſonje jenoſlawiſch
 řjawo woſebje ſchulſte praſchenej ſarjadowacž, kotrež poſtaji,
 teſto maja abo nimaja ſtarſchi hōburčeječ a hōburōſchjēč

Doktor.

(Wokračowanje a ſčancjenje.)

„Žana kaž ty bē, wopſjetowajeche hebi doktor kaž ſa hebe.
 „Žana, pšchēželo“ — tu pšnacimy, ſo k nam rēči. Wž Šerbiha hny njehōžowni, ſo nimany žonow. Žony herbiſe-
 ſcho kraja hū najše jeniſeje, ho wē, hēwōdnē wōčēžimti. Kšodža w narodnej drajeje, dokež hū w njej jich maczerje a
 wovki hšodžite, njerečža nęmžij, dokež njemōža. Ake dšovki
 naſchij dščkarowch, kiž majú ho ſtač j maczerjemi pſchichowōueje
 herbiſteje inteligence, lēdna herbižy roſpnyja. Šsu to wo prawimj
 Wēngowti, kiž hmojemu herbiſtemu nujeje džēči porodžnja, kiž
 pođžičjo kāmjeň šęhnu, ſo bychu j nim na hmojeho pšchitrođe-
 ncho nana dyrli. Tola mōđa njebōčēčičta žona njebēche
 i tajſti. Ta mējeſeje wuſtrowu ja hwoj narow, ta čzujajeſe ſa
 hwoju rōdnu rēč ža haro kaž ja. Wōj Wožo, kaſ jej wōčži
 hiſhowacđeje, hđž naich Żurij pſlapoſaje, hđž po hwojim
 dšēczajym waiſchnju herbiſte ſlowa rēčeſeje — kaſ jeho huſto-
 waiſche. A kaſ hým ja ju ja to ſubowat, ſaiſubowamj hač do
 eješčewjena — hwoju lubu žonu. — Ake tomu je dawno kōz.
 Kšodžu ham po jeju rowomaj, po rowōmaj-hwojich žadbežim
 a nadžijom, hwojeho ſhoža....

pski samjedbenju noveho škulsteha sarjadovanja, mošebje pski-
šenjenju škulove do švjetnih atd. Za majo vschitzny zyrvtov-
ny šuphjeni ja to dželač a skutovac, so je po tutym mullo-
katnym santonju tež konfessionalna šhula možna. Potom hu
tež jenotlivne staty, tež Šaffa, nufovane, konfessionalne šhule,
šhčesčizjanske šhule domolšč a džeršč. — Škulostatne santonje
maja tež dale sarjadovacej te sabydy, po kotrych šo te dotalne
penjejčne podpjera, wot štata zyrwtiv placžene, wotwajaju a
hinal sarjaduju. Tute wot štata zyrwtiam hač džotal dawane
penjejny hu šlozene na satorjšte piawan, na wuschizenja abo
na drube mošebite prawan, a duž je wažne a nufne, so šo wone
po rinoščy nčesčizjichy penjejnychy wobštnejšočow wurunajaja
abo wotwožuju. — Zohorunja smjeje wulkostatny hejm sator
wudželač, kotryž jenotlivne staty nufuje, po sakonjach njeđželu
a te wot štata pichipoinate šwjatje dny šhčitacž. — Tuto trojake
je wulky wažne sa šuonifne a šuonitšne žywojenje zyrwtuje. Tuto
trojake haly hehodla tež žada wot wšchěch, kiz čyđedja šhčesčeni-
bjež a hebi hiščkče šhčesčezanjše žywojenje a pšewede wšchěm tež
šhčesčezanjše džekžywocžewženije wažaj, so woni do zylštatnoho
hejma pobjesču nužny, kottiz pichilubaja, wot tutym dušhu škuto-
wac; Tuto trojake ma tohodla šhčesčezanjškim woleriam s puč-
nitom bjež pschi pšichodnychy wólbač do zylštatneho hejma
a potom tež pschi wšchěch dalščich wólbač.

Š bliska a s dalosa.

Š Rulbiščki štron. Njedawno pšchinješe Rulbiščki džent
pšhednowič, kotryž ničo wjazy a ničo mjenje nođže dočownež,
hačž pobrtčež a powalšč satorž šhčesčezanjše wěry a zyrwtuje.
Pawof pišče w 1. ličše na Korintščichy na 15. štawje wo horje-
ščuju morowch a wuprajaj tam te jene wulke šlowo w 17. šuczaju:
„Mjeje-li waf šhryštusj hočejstansj, dha je wafšča wěra podarmo,
a ny hiščkče jeje ue wafščich hřečach.“ A k tomu wón wob-
krucaja a wobšwudžedja s zylej hwojeje wěry a w 20. šuczaju:
„Měšć pak je šhryštusj wot morowchj štanj a je tón prěnički
bšt wjes takni, kottiz žy wo wušniti!“ Na tutym satoržju, kotryž
je po tajmni tón štanjewa a žywo šbōžnik Ješusj šhryštusj, je
dale mwarita zyrkejš hačž dotal a na tutym satoržju stejimy my!

Měšć hu pšhežo hižo byli tajzy, kottiz hu na wučybach šhč-
ležanščteje zyrwtuje a to tamne wustajščj měšć abo je i žyła ja-
ščkšiti; bčču wot tajzy, kiz Ješusa hameho a jeho žyly bječe
saprěwadču — a mjes tutym a tamnymj stejachu te čyrjōdy a
čyrjōkē tyd, kottiz mjenje abo wjazy pšchěmščj, porjedščj,
pšotczajščj dhaždu. A to bč tał wot prěnjeho škšitofka hačž do
naschěho dwazeteho. Šchtož šo tym s prěnjeho škšitofka, kottiz
bčču Ješubje a Ješuhowemu čajbej najblizšči, poradžite njeje,
dwešč žy poradžščj njemōžeha, to tež ho poradžite njeje a
poradžščj njemōžeha jenemu 20. škšitofce, a bštli wón hiščkče bōle
rosjohajenje; njenujny powalšč žy njehedžaja te satorž a šaklady
zyrwtuje šhryštufkowej a šhryštusj ham, tež nj, bōžž to theolo-
gojno ham i apozčinaja. Ewangelščki theologa a ewangelščki šhč-
ležan stejaj na ewangeliju, a tutōn a žyly Nowy Šakōn wob-
šwudžedžaj: „šhryštusj te štanji! šhryštusj te žywy!“

Čejehobla to uodžedžaja tał wostajščj? Š teje Rulbiščteje
rosprawny je to widžecz: wonti njemōžeha wěrič, so je jedyn mor-
wy štanj; i. r. wonti sačšjhu te džnyw Ješuhowje, te šbudženje
morowch a tał tež tōn jutrnj džim, prajajo: to njewe možno, a to
njeste tež třełba za našču wěru! Duž by Ješusj dweščal jenoz
po šacžu morowch bjež, kaž hu to drušy wunamantali, abo jeho
čelō hu kradnyli, kaž jašo drušy hu to prašili. Zo njedaja šo
po rosprawje možne bjež; ně wučešomjy hu halle po čajhu k tej
wěrič pšichičli, so je Ješusj s towa štanj; najprjedy to njehju

wěrič abo wěrič džybjełi; te wšchelate šwenjenja, kotrež hu wot
Ješusa mēli, hu jich halle k temu dorjebič, so je Ješusj s towa
štanj; a to hehodla, doržež hu, kaž pohanjō jich čajha, wěrič,
so bohōjo wot morowch štawaju.

A tutej wěrič by džybjeł tež Pawof, tutōn sašakty šarišej,
pichipadnych taf, šo 23 list po prěničy jutracž tōn 15. štaw.
1. lista na Korintščichy pišče a satorž hameho ho, wšchu wěru,
žyly zyrkejš na tutōn jutrnj džim? Njewěmny šchto je bōle možne
abo njemōžne! A njemwōny tež, čejehobla, bōžž ho Ješusj je tał
abo hinal šhčewič mošt, njeje tež horještajščj mošt! A i žyła
Čejehobla pšhežo nowe popšty wot theologow a niz-theologow,
porjedščj: džybjeł Boba škšija, Ješusa hameho a mōjrdžičhu
abo hinal satoržščj džywež tōn satorž šhčesčezanjške wěry? Tu
leži njewědže, hamež tał wjerdže, so budže tež jeneho wotofo-
wnešowazeho Artura Dzeršča šhčejč, kotryž pšhednowičuje wo
tym praščenju: „Šchto bč Ješus?“ a kotryž čyže tež našču
Šakštu wopytač.

Tola, tole wšcho njeje hiščkče te najšrudnijše pschi tym
wšchěm a hehodla njehyčny tu rynchki pišali! Měšćto drube
to je! Wjenujuj: so ho tajfele wōzy a wěski tał do luča pšichu
a šejelu, do mōčunychy a njewučenychy a pohwunčunych! Tutym,
tym njewučenym a pohwunčunym, je žyle njemōžne, pšhe-
widžecz, a dorosšbudščj, šchto je prawe a šchto je njeprawe na
tajšči pšchewytowanjach a pšhednowičach a potweščjczaj; to je
hamo wulfeme dželaj wučunychy njemōžne! Žada ho tu dwōjizy
wěra: wěra do teho, kiz tajfe wučži, a wěra do teho, so to
potom tał je! W tym pak je možno, dwōjizy ho molšč ž wopał
wěrič! A nimo teho je tajfe spozčinanje něšlle w tajšim čajhu
dwōjizy wōžzaromme, bōžž ho tola tał hižom wšcho wjerečš
a mučš! Tał nčotōr, kotrež hižom njewedžče stejaj a kotrež hebi
njemōžje ani je hwojeje wěru, ani se hwojeje wučenoščjny pomhač,
wōn pōčinja kablacž a šo šhmiatanz a ta tał hižo dwešč wulka
šhmiatanzaja była jenoz wjereščja hiščkče a wšchito hiščkče bōle
njewěšće! Njeđy by tola tōn, kiz mēni, so je je hwojeje widro-
ščuju a wučenoščju; — a tuta je hujto tež wulka wubjerna,
šchtož ho rōdy pšichipōnaka! — ja hwojōy dušhu nowu šbōžnojšč
namatata, tutež ho kam wjerečli a prěđuje tym, kottiz moža
dōžž čyđedja, i nim gōbu na jeho pučju! Šačž dotal bčchym
tu w naščej Rulbiščtej domišnje i wješcha wufškōwani pšhed-
tajškim rosbrojenom nowych, to najššufšćitiščej pomalazych —
po šacžu pomalazych — pšchewytowanjōw pšches jenotlivnych
a pšches nowiny. A to njehy dobruy dobytč noweho čajha byl,
džybjełto to něšto hinal bjež! Pšchtož bōđe jow je ta njewěra
a te njepšchewčelstwo pšchewčōwo zyrwti a wěrič a ta hjesbōžnojšč?
Š wulfeho dželā i teho jow, so budči wšdē možne a njemōžne
widroščje a wunamantanja a pšchewytowanja do luča rosbrojene
a wufšofany! Tūtōn njedowidžš a wubjera hebi to, šchtož ho
jenu luči, mošebje to, i čimž može hwojeje bračai a štonbđenja
a pšchewštupjenja najššepje a najšōžščjo samolhwješ! Tajfele šp-
ozčinanje, kiz je ho pšches došče čajhy hižo w našchim dnu štaw-
le, ho něšto wjerečš a te žyle čejšćitlivi šmēja hwojō čajh, bōžž
tola waš pšchewinjenje njebudžedja! Wšy kami je čim prjedy
pšchewinjeny, abo ššepje, my jim njepoběžimy, čim krusčičho
my šawofštantjemo pschi tym, kotryž je satorž naščej wěry:
Ješusj šhryštusj, kotryž je w šhčerčšj tež šhčerčšj mōš prijecž
wšaf, so my i tym šamčnyym Pawofom wuščlajšč možem:
„Ššimjereč je pōžrečta do dobyčja! Šdže je, šhčjerečš, twoje ža-
hadlo? Šdže je, heła, twoje dobyčje? Wōžu buž džaf, kiz nam
te dobyčje dawa pšches naščeho škšija Ješom šhryšta!“

Bom haj Bóh!

Sy-li spěwał,
Plnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mócny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spar měrny
Čerstwoś da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džětał
Wšědny dny;
Džěš pak swjaty,
Duši daty,
Wtopčůn ty.

Z njebies ma ;
Njeh čí khma . .
Ziwnosć je;
Kiža woda,
Kíž Bóh poda,
Wokieš čel F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wubawa ho kóžbu hobotu w Čsmolerje; knižičičičerjni w Wudysčinje a je tam ja šchwórtlětnu pschěpřatu 60 pj. dostać

Rogate.

Psalm 104, 27—35.

Rogate! Prošěchaj to je te mjeno našěje njeđěle. Wone njeje wjate je ščyruchow tutěje njeđěle, kotřez pola Žana 16, 24 namakamy, kaž bě to pola tych šajnbjenych njeđělow tať, na psch. tydženja: Cantate: Spěwajeje! Ps. 98, 1. Rogate mjenuje ho našcha njeđěla tehoda, doweľž ho na tutym dnju abo do žyła w tych dnjach do Wozěho špicke a rogažijomy stawachu a stawaju. Rogazijomy, to je póšne čarhanje, putnikowanje abo proseřijony, kotřez ho stawaju psches hona a Wozě žohnotwanje wuprošěwž kšjeja, kaž n. psch. tež ščajžerjo juterničizni.

Rogate! Šdžž tež po tutym starym wašchnju, kotřez dyrbi f 5. kšiflotka poľhaděwž, ho do čjaba nješstupamy, žo bchymy psches pola čžahnyli, šestupajmy ho tola f wurtoču do jeneho wurleho njenuměrneho nutrneho čžaha, ty a ja, twój dom a mój dom, našče woľhady, našč lud a čžehny, ho wopradowže a wěrnje f Wozu modlo, f žiwowemu Wozu a prošěmy, prošěmy! Pschětož wo nami runje je džeržo tu piřane: wšchito to čžaha na tebe, žo by ty jim jědž dal we swojim čžaku! Mly čžakamy, doniž ho sažo je žiwowim ludom najěšč njemóšli, my čžakamy, našč lud čžaka! Wodli ho wón tež, prošy wón, prošymy my? Čawěrnje, šdžž žana pschifastí nam trěbna, dža tuta naščěje njeđěle: Rogate, prošěje!

A woowo je f nami, f našchim žyřim krajom a ludom sažo tať, kaž dalšě hlowo wopisuje: „Šdžž ty jim žiwowim ludom sažo, ščeraž woone; šdžž ty jim žiwowim ludom wotewrišch, budža woone f dobrym naščějene.“ Njedawali nam Wóh, nimamy ničějo f ščeranju ani na polach ani na lučach ani na sažrodach. Nje-

wotewri-li Wóh žiwowim ludom, nješšimy naščějeni f dobrym, dyrbinym wioho móžne njeđobre jěšč, šchtož nam čłowětojo jako „Čeršak“ podawaju, njehany-li hłodu wumrećěž. Njehčřimy my to čžinjeto byč tuteho rogate: prošěje! f Mly dyrbinym sa wěleče prošěž, hewať ho sažo šjebamy, kaž hjo tať huřto!

„Šdžž ty tuwe woblicžo potajijš, dža štróža ho!“ Kať žmy ho štróžili w tych wójnišch lětach, šdžž bchymy na wšchěch njehčřach wobchěnjeni a na to poľasani, šchtož Wóh nam da narowěć w kraju! Kať žmy: ho štróžili, šdžž nam pschěwěž pschit tym wšchěm mrořota, huřota žyma! Kať ho štróžichmy, šdžž w šajnbjenych dnjach Wóh pschitry njebo f mroćčelemi a deřčěž ho šjehěje na kšejajy řad! Mly wostanemym jenož žiwi, šdžž Wóh šknež nam wodych dawa; hewať šawutłimy! A Wóh šknež je nam lěřha jaše pschihotowať wotkach psches žyřy kraj wjehěte roščenje, šelenjenje, šatčěwanje; tať jo wobchěnjemy a mamy nadžijú! Wóži dych šaditwa psches šenju, hona sažrody, hať čłowětowo. Dychajmy my f tutym dychom žiwowěho Woha: modlnju ho, prošěmy!

A to njemóže nam čžěřto byč! „A čšesj teho škneja je wěčna!“ je nam tu šapřane. Kať bóřty je čšesj wšchěch tych ššinylta, kotřiz ty špyřachu, nam žyřoch a jědž dawadž psches šatonje, wufahy, psches ražionitowanje a kaž to hewať tajke čłowiřte pošyře mjenze abo bóle hđžene mjena něřke mažu! A f tutaž pošyřotw hichěje njemulěřčamy! Runje tutěm tydženi šapocžachny jěšč tať wroři Wóž kšěř, kaž šenje! Tajke škutki čłowětowo ho nam njepodobaju! Duž štejmy ja tym, žo bchymy my, žami škutk Wozěho Woha, Wozě špodobanje namakali je žiwowim čžinjenjom a řhodženjom a modlenjom! Wo to tež prošěmy!

! Što dha budimy to herovat teš čyžiti!? My, kiz hiščyše prajimy, so do Boha wěriny, my tola wěny, so hdyž, wón hlada na semju, dha farzi wona!" Sdyž drusy to tak a hnat činija w sašlepienošcy a njeudroczyšy, dyčymim my mudri byčy sa ničy hobu a proščyčy sa naš a ja ničy!

"Ja čyžu temu kniješy spěwacj moje žive dny!" to nje-dyrbj nam byčy jenož słowo, nje našy stuf! Ze pať to hižo! ? Do čyha modlabyčy čyžymyčy ho žobu sestupačy! Euton pať ho sestupa hižo rano piči twojim ložu! Zastupičy tam hižo do njeho s raniščy modlitwu? A jelišo saptupičy, saptupičy sam a wostajičy tyč twojyčy na botu ležo? A tón čyš modlabyčy bje nimo žubowičy blida Spěwacyčy tam je wščymy twojimi blidowe pacerje? Wón čyhnje dale piščes dyw, jabrudu, suk, pola. Nawupičy tam twoje dščo s jentim wutrobnyim: „w Bo-žim njenje!" Rogate: proščyčy! je naše słowo. Šmny my tak jeho činjerjo, dženja njebješt džen a potom sašo wščydnj byčy! Načyše hičenišwo čini žubčša piščyčjwo nam! A nje-budjemy nju dženja, něšle činjerjo, ho sašo hami sjebamy! Duž tola: rogate: proščyčy! Zajta rěčy spodobu ho temu kniješy!

"So byčy hřešnyžy kónž wjaly na semi a bjesčobžiti wjazy njebyti!" to dyrbj naše prězowanje a modjenje byčy, sapočerjo ho nad nami hantymi a tu něščy dobre dočonjawašy, stufuju na družimy a piščed družimy dale! Tak my s doham teho kniješa najručyjšyho šhwajimy a ho jemu najlěpje dšajimy." Abo njeměli ho my jemu dženja hižo dšakowacj, njedž tež džen-nyšycho dnja mjeno Rogate: proščyčy! ? So proščyčy hmeščy, to je hižo twojejo najwječyjšycho bšaja hódne! So proščyčy hmeščy w tej wěštošcy, so wěrna prěšawa wěrne wušyščyhenje namata, ja to ho jemu do žyča njeměšyčy došakowacj! A te temu to wščym njeobčym telu teho dočreho, jeliž Wščy Kniješ tak čy dawa šwastkije a čy lubi wonkačy wščudžom! Sdyž spramny by, njewěčy, hdyž sapočerj s twojim dšakowanjom! Wščy štožy činijšy, dyrbj byčy jene šaleluja twojeje buščy! Wobu temu kniješy!

Rogate: proščyčy! to je to njeno! Sdyž jo činijšy, je stuf, buče wono na kónju jene šwalenje, jene wštanje, jene wčyžne šaleluja!

Na Wože štwicje.

Luč. 24, 50 - 53:

Piči Wožim štwicju — Žeinkowe štwakowanje a pškow hjo šadžerjenje.

Šlōb: Žewalem, to město wšpote zc.

Piči Wožim štwicju kral je krašnyščy ho rožyščowacj tam, hdyž wumjebi bšyše do Wěštanjije kej pškow hwojijšy sam. Šyto jeho štwakowanje bš, šjawnje wščyčyčy je: Šlōj! Wože žobnowanje; — s nim pškow kónžuje! — A šta ho, hdyž jich požohnowa wón, přecj wot ničy puščyčy ho a horje šbježnyčy do njebježy wščōn bu s byčy šeniščyho w dom do towaštwa sašo wščať s Wščōzom wčyžneho, hdyž ja naš wjať bš na ho se hmyjerčy horjo wščo. A pšči tam ho k njemu modlaču, hiž kral je krašnyščy, a ho k Žewalemu wščyčy wščať sašo rabotnje, — hoj, s wulkej wječelošcy ho šawročyčili šu; ho wjazy je struščyčyčy nēč bēdžyčy njamaju. A šcainje w templu šjednočeni šu tam w šbōžnym towaštwtwe a Boha čyščyčaju a šhwajacu, hiž škřit a šlōžnjo je a dawa čyščyčy a hnadu tym, totijž wštanu piči nim a s jeho radu ho špofojili šu.

Njedž našy wščydnje k njebyštwyčy je to, so kej žabamy w dom k Žesufey do jeho krašnyščy, hdyž tu wščať w žubje hmy. — Tam piči nim pšchewywanj we wčyžnych bydenjach a čyščyčy a šhwajbu damy jom' w šbōžnyčy towaštwtwach. —

Lubošyčy k nješpěčyčyčy.

We krowaných piščyščyžhanjach, kotrež šhwajšty kral Žilip II. dopuščyčy na ewangeliščy we Wščōsemšcy, dwaj krašnyščy tojerjaj ja šhwajm mušom čyščyčyčy. Wšōn čyščyčy na šōd. Waly krawy piščed nim dolha šyštakowa čyščyčy jemu šadžewacj. Dola ju šhwajm piščed piščyčyčy. Prěni tojer pať do njeje pažny a bš njes hmyjerčyčy a žiwjenjom. Duž piščyščyžhany ho wročyčy a wročyčyčy nam hwojejo tojerja, dopjelno je štwokom słowo: Lubužyše hwojijšy nješpěčyčyčy; žobnowyčy tyč, kiz wščyčy postlaja; čyščyčy dobrotu tym, kiz wščyčy hdyža; proščyčy sa tyč, kiz wam šchwōžja a wščyčy piščyščyžhaju."

Na hłowje štwicj.

Na hłowje štwicj je wěšče šhwajšyčy; ale jara njerošomny. Še temu tež jara došho njewudročyčy. Něžyčyčy čyš je tež tajk, bšyž wšče na hłowje štwicj. Čyž, kiz ničo nawušt njeby, štwicja na wščyžnyčy mštanje a roštajuja, a drusy, kiz šu ho na hwoje pomolomje s wulkej wuštojnyščy pšyšotonali a wulki, nje-plačaja njejo wjaz. Eutonwacj ja stare dny bš předy wulka mubročyčy a staršy hwoje dšyčy doščy k temu naponinačy njmōžaju. Někto plačy pať lutowanje ja hupotyčy; pšyčetož, šchwōž je hebi něščyčy jane našutowač, tón je to šwabil, doščyčy pjenyčyčy ničo wjazy hódne njeby, a komuž bš piščed lēom drašta pšchwōžha, někto hancje nima a štwicj hebi ju tež njemōže, doščyčy plačyčy wščyčy hevy pšchwōžaju. Dšyčyčyčy a ho k prězowacj a ho s čyščyčy je ja štwicja lěpje; wšōn doštawa doščyčy hdyž njebšyčy, a hiščyčy lěpje je ja štwicja, kiz jeba. Temu štwaju milijony ja dobyčy. Lěpje je ja štwicja, kiz jeba. Temu štwaju milijony ja dobyčy. Žebazy jeliža w automobilach a čyščyčy lubjo kšajaju w roštor-hančy čyščyčyčy ja nima.

Je dha někto, hdyž takle wščo na hłowje štwicj, dšim, šo w šchwōžyčy dohobojyčy, kiz je, taz štwicja hwdyčy, špocatt wščeje nudrocyčy, tam na pošlednju klawu šadža abo ju do žyča je štwice wuštronja? Ze dha dšim, to je we wročyčyčy lubyčy Wščy, na kotrežyčy předy na přemim mščeje a najšbōwe težbōwacjo, někto tón, na kotrežyčy ho lubjo halle na pošledku dopomnja, so je wšōn tón pošledni, wo kotrežyčy ho štwicja?

Na hłowje štwicj pať ničyčy došho njetaje. Wšōn ho walt a potom pomacu jašo štwicja; abo jemu, je-li ho pšchwōžyčy štwicj, krej do hłowy štwicj a jeho mori.

Něžyčyčy lud ho tež bōryčy walt a buče pomacu jašo štwicja, štwicja je jemu, je-li ho bōryčy njewali, tež krej do hłowy štwicj a wšōn kōžyčy wštwicje. Žene s wštwicju je jemu wštwicje.

Wšōta.

S Lužičyčy wštwicjowacj Wščyčyčy Čyščyčy.

„Pšchwōžyčy, Wšōta dyrbjčyčy wštwicjowacj, čyščyčyčy žyane žony wštwicj. Šwōžnjo Wšōtonočanjam je tola hwojnyčy rad“, hwojnyčyčy ho mōj piščyčyčy, hdyž bšyčy hwoje pšwdžowanje wšōtymy rjanyčy wštwicjowacj wštwicjowacj hwojnyčy wštwicjowacj, kiz bšyčyčyčy ruzije štwicjowacj. Wšōj piščyčyčyčy pať ho hiščyčyčy došho wštwicjowacj we štwicjowacj rjanyčy Wšōtonočanjowacj, jich wštwicjowacj drašty, tuteje pšchwōžyčyčyčy rjanyčy, kotruž wštwicja a bšyčyčyčy hwojnyčyčy štwicjowacj

džapej krašnjemu tajfski pacobolov wobustlaja, kaž mojejso
 pšeczeļa, kotrehož rěč běše pšetkana je hamny o — ač
 ach —. Nadenđeč tu wo hwojom cšidnym pšeczeļu f hwo-
 jemu pšodžitwanju inanjeniteho rěčnija, kotrehož rětorika mōj
 ho hnydom na mni wobhweđeji. Pšchetoz hižo najasitja kōžež
 hwoj lačohy a pōdoh ho na pucpōwanju do tutej dšnaopōtneje
 krajin, pšetaneje je hnotornyj ranjenjem cšideje Šprowtje,
 wobndzeneje f jandželskiny bytojezemi, kiz f wobustylkam by-
 kšecjom hwojich mōwoch a f niehkeje nēhuožuju hwojeju rukow
 hōtlu nriepapšeczeļneje hōweje, w kotrychž potom hjezmōzrije
 tšepoze tajwa lubohā rēbta, kaž je mōj pšeczeļ . . . A kusito
 tuhož bajfowahų bytojezow je hiškeje jawa nufne, pšchetoz —
 wuļnah ho wan teho ham — po pšeczeļowym powjedaniu
 hōwežoh ho teš tak trochu do tajfsk hōwezow dojtac — w tutym
 hōwežoh pōbez, na fotež ho taf hōrlinoje a pšihjonnje spōmnia
 (na pšitfab: mōj pšeczeļ)

Š tajfimi krašnjonym mišikšestmi hōm hōwoju a pšētoju
 hōtu pšihemēřit, kotraž kaž mōžkšit pšihelow wobej Ružizy wot
 hōweje wobhōzljnje, Delniju a Horiju. . .

To bēhje w auguſte f. 1886. — W hamnjej dobrej sešeho-
 wagoje lača bēh wažo na pucpōwanju do krajinj wobustylahų
 žōnifich, fantafistichų drahtow, do krajinj njeļicjonnych pšecze-
 liwow, do wuļkotnych kulizichų Šjenaitfow, niwrjozohų h f gon-
 doleni — jenož so f jednorikšimij a kšōdnikšimi gonbōlatem, ja to f
 čimj wōhniwōičimij krajanij; do Šjenaitfow pšidrowoh, w
 kotrychž pšehelowahų ho mēřto wuļkōčij hrowow wobhōblaju
 wuļtōne selene wōłšche, pšimoaze w hromadžje slatej muri
 njebōweju.

Ŧelba po tutah selenah drohach a pod wobustlami, w ko-
 tregų hōwio w njeļicjonnych wōtwēřinah hrajelšej, pod nobymij
 powhāženymi primitiwnyimi mōwežikami a lawkami, kiz mi do-
 ſpōtije hjenatije wobustfōtje wōity ſarowowacu, — tuta jelba
 kuska do najkrašnjichų ſačijšehow mojeho žiwjenja

Al, ta lubojna ſtafaža! Wokoło naš wōwōca jo na nē-
 kotrych čolmacų žony a dšotki njedalofeje wšy f Wōrkowſkeje
 gnrhoje wo hwojich piħanych niđeļskich wōblečenjach, w ſčēro-
 tik barbaitchų kurchjach a ſchōručahach, w čornych žiwōitach f bē-
 hym wuđiřom wokoło ſchije, kotrehož wōrki ſačytej nadra,
 je pšodžitnyimi lapami na hlowach, nēkotre tež f hōwřikim ſaldan-
 tēm wobrubom — taf wahaje jo do fruch oriente abo ſrjedhōwēřa,
 kaž čweje! Ščōžu lōdž lōdžij jena f tutyh žitrowych poſtanow
 taf wobratnje, kaž našč lōdžij. . . W hmedžu ſhubi ho tute
 žtje wahaje ſewjenje w jabije seleneje hōwōi. . . A ſarowow-
 anju jeni ho w pšehetanku pšidrowōweje murje nimale tōn
 hamny wobdras f nowa, jenož taž optijš ſmjeniščeny — nēščto
 drownych hōwřakow w brajeje hwojich drowenjuych wōawřičkow,
 pšehičiřtajo nam wonejčšha do čpōma. . . . A taf pōminje ho
 w pšehewowapajeje mēřehēžſa ſačijehų a ſačijehųjom a wų čirijež
 pod potajnym ſchunjenjom pōhibiteho wōwōlta, raf ho waž
 dōta niehke ſchōdho mačēřki poſeije, wų dōmacje ho kolebač
 do rōwōweho honjenja a — lōdžnik waž nēlubje f nētařkim nē-
 řkim poſnajenjom wubudij. Wēřitarowij nadahų poetiřkim
 honow ho f wōwōweho čpōta ſhubi a jēdo mēřno ſajima ſarowōjeje
 pořumurjenje, pšeheradžanjo čweže mišikšiti, kiz ho nimonōštne
 na mēřno rōwōwne honow do hlowy jačijehų. . . Tūtōn raj
 wōwřaf hu wrota, pšehes fotež ho ſpōma rēta guroby ho hlowjan-
 ſkeje Ružizy wrota. Šižo w hōwōwaje ſhwiļi ſetkowace nētařim
 mōbernu wōawřičnoščij, kiz waž poſtrowi f puřtim herelcanjom
 ſawōežnyj f dolofa po ſarlinje. . . „Zpreeald“, kaž Nēžſ
 Wlōta nēmenje, bu je ſamērom wuļtērom nawalnſki ſarlinjawo —
 a hēchōla tež f mēřnom wuļdelakōw nēmiřik hōweřanſawo —
 a tutu kuřtozanu krajinu ſaplatoja pomaku nēmiři pšihowal. . .

Al formiju waž tu je ſtarimi ſpomnjenkamij a njeſpōwēdam
 po prawom wo tym, wo čimž čhych powjedacų. Na tuto
 wahenje — abo tež niz — bynamy pšehēžy haķle na ſapōčakſtu
 mojeho pōwjedanja, kiz po prawom wo mojim druhim pucpō-
 wantju do Delnjeje Ružizy jedna.

W hōweřabolu, najwōweřimij delnjojiziskim mēweže hōm ho
 jenož pol hōwōny ſadžerjal a hōm f najbližijšim čahow f wje-
 čzoru wuļel, do Wlōtowſkeje krajin. ſkrajina, mēwōjaj naj-
 priedy hōweč rafu hōle, to je rušina, foteřej najwōweřke
 pšehelrēny ho f lēhami čzornija a jenož te najmiejkeje bēdu ro-
 dšelene na piħane, žōite, jelene a brune ſchitřiwōzate pola, kuři
 a selene ſahony, pšehemēřkeje pomaku hwoj ras, ſchōž mōžach
 w čzahu rjenje a pšihōdnnje wobfedžbomāč Wēhų budyh rēde,
 nobnjejowacu ho na mēnšchē a mjenšchē ſkřit, ſa to pař ro-
 řchērowacu ho tučnowelene, wōčžju polkowaze kuři, pšehetane
 f wuohimi rjadami čzēmnoſelendų wōłšchow, wōnjamenjuowaz-
 ych čgēr wchelačahų wōdnnyh ramjenow, a hōwōwēž mōłeha
 jēřfora abo wōitōla ho tu a tam ſahyčewij. Druha partija hōwe-
 bus bēhaje mi f pšēřim ſamērom, tudy wuřpudij. Niennyhlač
 hēbi, ho tuta mafa, nēhōže džehāč mjenščinow wot ſtažije
 ſalena wjeřta ho mi f wōweřebitum pōwēdženjom hūwieje do po-
 nijaťta pōdnuri, wo kotrymž čhu nam dženja pōwjedāč.
 Špēřehenje krocēřel do pšedaf a ſa ſhwiļu hōwōžah w jeřnje
 honow, kiz ſalkhōwōařche brjōhi namēžneho haķa. Wo wšy
 wōwřaf njeřlafak, ale krocžach po mi hižo inatej sešehų, f wjer-
 bami ſačijehnej, dale do Wōpož, kotrychž gnrkej mi pšehes
 hūweřimij wchelačik ſchōwome je hwojeje hōwōdſnej wēžu na-
 pšehēčimjo hwoařche. Nēščto dāwōcnjom ſtejeħe na kamjenitum
 wobrubije tjeħi a ſhładowařche wahaje a filoſofiřy do čziħeje
 ſčērije, dalofa a ſčērowo runeje krajin.

. . . Štēřfo po tym pař wōbjimach ho f jenym najpšēřniřchų
 mužow Delnjeje Ružizy, kiz mēweřke mōj hōweřel bęč.
 (Wōtkačowanje.)

Zvřetel a ſtat.

To bēdjenje wo hōweřanſtu konfeſſionalnu ſchulu njeřmowa
 ho wjaž jenož fe hlowami, nē, je hižo ſlutny ſkut, tež tu pola
 naže wo Ružizy. A tuto wojowanie je hižo dowořdio f dōbyčju!
 Čē, kiz ja hwojeju ſchulu a wōtru hōwēnje a dōtařnje wuřpudiju
 a wojoawancara, a taf na tym jenym mēřenje hižo dōbudu, bēhke
 ſa hwojly ſtarſhi w ſarwynju a ſhēnberku ſa hwojly ſtarſhi
 na Židowje. Wōtřebahų ſchulſi wōwřejnje dohładowāč f.
 Wač bē pšihafat a ſchulſaj wubjerjal bēđhtaj poſlajto, ſo
 maja ſa holiſke džeđi Kōryrnija a ſhēnberka ſa hwojly ſačēra-
 chowſtu ſchulu wopuřchēžć a do teje ſchule do foteřej tutej wšy
 hēwat, t. t. f ewangeliſtim džeđimij, hūwōhatej, hōwōžć, pōtař-
 kim do jeneje hač dotal ewangeliſte ſchule. Pšehēčimjo temu
 ho ſa hwojly ſarſhi ſtařidju a ho je wšchēmij hēřbłami wobarāchu,
 doniz křižeřtowo hame njeřakroci. Šchulſki dohładowāč
 a ſchulſte wubjerjal ſtař dyrjācihų dowiđeč, ſo ſa hwojly ſar-
 ſkim njeřakroci pšehēđpřima činija. „ſa hwojly hōwō“, pšehes,
 křižeřtiki ſa hwojly f jich wōwahbenju wōwřewi, ſo njeħju ſa hwojly
 prawje ſarſimili. — Židowſki ſa hwojly ſarſhi ſleja hišchēje
 w tařtim wojoowanju wo konfeſſionalnu ſchulu hwojly džeđij.
 Tute dyrjāchu tačantſtu ſchulu wopuřchēžć a do Židowſkeje
 ſchule hōwōžć. To teho ſarſhij njeřmowa, doteř je to, raf bu
 hižo w pšēřim hamje rořkubžene, pšehēčimjo ſatowje, a doteř je
 křižeřtowo tōla hwoje f nowa pšihafatō, ſo dyrbli w ſchulach tu
 ſhwiļu wōđitō wšōi dōtařim wōwřaf. Ze Židowom hu tež
 ſa hwojly ſarſhi f tyh druhich, hōwō dotal do tačantſkeje ſchule

šajkulovanga) vgovn potrijedeni. V jenej šyromadšijine ku woni, po roštaranje ff. direktora Nowaka a juitiznego rady Zjha, frute pišnu na injezefitwu postajati a wotpošlali. Njepomohali to, maja ho dalsche kroweje stajci. A ministierstwo drje do zyla hinal njemóže, hačz starichim pšchitofkowac a žadanje Židow- skeho iškulsteho wubjerka jacšijnječ.

Tuto wojoowanje wo konfessionalnmu šahulu a jeho wuspěch ma dalofokahazeje wažniježe a to tež ja naš ewangelskič. Pšche- tež, šchož je tam prawo, durbj to tu prawo wojač. Čhzenju ho nadžijeci, je ho njefatofnišy pšchewróčerjo něk pšči tajtim na dalsche ituleni, a čhzenju ho tež nadžijeci, so ho ewangelszy itaršči, pšchitúde- li to hamgne wojoowanje, wor fathofskič mohaničič njebadža ale runje taf dorajnje wustupja fa swoju wěru a škulil!

Wěšacžne lěto.

Wu tu pola naš a w Europje do zyla měrimy hwoj čaš po hiončnym lěće. 365 dnjow a něšto malo wjazy — 5 hwdž, 48 mječčinow a 48 sekundow — trjeba senja, so by hwoj: bšh wotolo hionza dočonjala. Hwdž prajachnu: w Eu- ropje, njebě to zyle prawje. Turka, mohamedan mčri f mječacž- nym lětom. Tuto čaš-liczerje bu w 13. lětoctku w Turkofwěj sawjedžene. 15. julij 622 po šhr. je jeho spocžat; tehdy bš Mohamedan a čželanzy f Wěsta do Medina; to je ta hwdžkra, kaž Mohamedan praji. Wěšacžne lěto Turkow ma f wjetšich 354 dnjow, potažim 11 mjenje hačz našče lěto. Wěšazy štožnja ho žyle po mječčžu a maja paš 29 paš 30 dnjow. Wřemi bšer mčžaga lěči ho pšchego wor šahbadžnja hiončža, kotrež mtožy mčžaga žechnje. Zač ruče hačz hiončžo horizon šahbadžego pšchewróči, ho čšahniči na dwaracžič staja — a nowy bšer ho šapocžnje.

Našče hšchewčanle lěto-liczerje je halle ho tež w 6. lětoctku wotlicžijo a potom pomalku sawjedlo.

Wšed hamej šinjercz.

žranzowski kral Eudif XIV. njebj ženje čšepif, so ho by w jeho pšdntownofzi na wumrječe spomniti. Naš jeho du- chotow; f njenu dšesche: „Njewědno, ny kmy wšchizy šinjert- ni?“ Tuž tón kral fatšepota. Njepšožomym kral! Šinajšči bšče Šjedrič Wšlem L, fruty drje, ale njedrby we wěry. Krótko to hwojeho wumrječja hšbi šchpšel pščinješč da. Do njeho pšchladanšči hwoje blěde wotlicžo widžesče a dšesche: „Zač, něko wšno, tajki napohlad šinjercz ma.“ Ra to ho wu- spowědja a we wěry wudwaja. Šaj, w mčžču ho ludžo wšche- lato šabžerča. Šandamudry šareho čšaha by hšto rjekl: „Wje šinjercz ničo njenaštupa; pšchetož taf dohfo hačz hym žimy, tu šinjercž njese, a hwdž hym wumrjel, ja wjazy njehšym.“ Tajkemu je wumrječe pšchewhod do šnicženja. Pobožny hšchewč- jan paš praji: „Wje drje šinjercž tež ničo njenaštupa; hwdž paš pšhúdnje, durbj mi paš tola šlužič. Durje ma mi wo- terwicz a f nimi šanbu do wěčnego žimjenja.“

Š Turkofwěje.

W radše wufkomozow, kotrež mjenja, so hu nětkle f kufšom žyše jenje, a tehodla kraje, staty, ludy po hwojim mčnjenju šanicžnja abe tworja, je tež wobjamkžnje, štaremu turkofwšenu sustanatej abe hšeržoritwu pohryb wuhotowacž abo tola, jenu po mžni: wšeti malo žimjenja wostajci, f najmjeničja čutopšičeho. Turkofwija bšče pšchego jedny dšimny kraj a lud, fa něfotroho tón kraj bajšow. Šo je Turka mohamedan abo šklanit, drje ščžny wš. Šaložet a profeta iškama je Mohamed. Lěto 622,

15. julij, po šhr. je lěto šatoženja tuteje wěry. Tehdy; dšchewšče Mohamed f Wěsta w Arabiškej do Medina, tež w Arabiškej, čžekac; hwdžkra, to mohamedan mjenuje a lěči wor tam hwoje lěta, mječazne lěta.

Wě wšijnšič lětach čžitachny wjele wo hwojatej wójnje a hwojatej forhwoji mohamedanow, Turkow. Šawjatu wójnu wjedže mčamedan hwojeje wěry bla, kaž hwo Mohamed ham. Tehdy bu tež ta hwojata forhob, kotraž je selena, rošwalena, wobjehje hwdž sultan abo jeho wulft wšir wjednitwio wššča pšchew- wiaču. Tuta selena forhob je hwojata relikwija Mohame- danow; taf je wona nastala, wo tym ho wšchelate dšimny po- wjčesje powjedaju. Ra nej hu pobožne ščpřuchi mohamedanow wuštite.

Truhe šnanje Mohamedanow, wobjehje tež jich wššča, je pšimčchacž. Štaf je pšimčchacž tutu nahladnoješ mjes nimi naukaš, wo tym ho tež wšchelate powjeda. To jeno wufkado- wanje je to, je to pšimčchacž f pšchewy našak; pščeloma je byfa šnanje Turkow, košič hu byli jčchazy lud. Wšir: ške wadžnja Turkow hu tež dohfo hšchesje te jenučo luda byli, kotrečož wobje- wity pšchewje je šir.

Š tym hwojžnje to dalsche šnanjo Turkow, wobjehje jich wšščtow a wobješšič wjednitow: konjaža wopušč. Wona bš w bitawch wofuam štejniščeja wjednitka, so bychu wobjehje pšžel- nižy a ordowanzy jeho štejniščež wot dalofa špšnati. Tuta wopušč bš šjednocžena f jenym šlotym pšimčchazem a wššchaje f nutym na šeržič, kotraž mčjšesje horječak što kul. Tur- kofwšči oencral přenjeje rjadownje ma ša šnanjo šti tajše wopušče, general družesje rjadownje dwe, a general hšesjesje rjadow- nje jenu, taf bužba to pšimčchaci, kž na pšobonšičič bit- wišchčžach wjozwachu, wobjehwěčesje. Šultan ham ma dšewjecz forhwožach wopuščow fa šnanjo štožeho hščžowitwa.

Š blifka a f dalofa.

Š Ameriki ho w pšlednim čšahu wjele pišhe wo pšpřtach wucženych, košič čhjedža f elektrifšči šnanjenja hačz na hwošdu Mars pšhšacž. Woni mčnja, so hu wobjdlerjo hwošdu Mars w pšlednim čšahu po hamžnym puču šnanjenja na našču šemju šlali. Na tutu myšl hu woni teho bla pšhšičšči, dofelž buch na wšchelatšič elektrifšči štožatač šnanjenja šapš- hane, kotrež ho wucžitoč njehodža. Wone hu nastale pšchš nětajke elektrifše mozy abo žolmy, kotryčž wuhšob a nastace šnate njec. Mars paš je pšchego hwo to hwošda byla, f kotrež hu ho wucženi a njewucženi šabčrali. Šchto njebj hwo hamo wobjafy wšššaj, kotrež wobjdlerjow a krajiny f tuteje hwošdy potajowachu! Wššo šanajšija! Něko bš pšchew šróšim Mars ho hačz na najbližicho f naščej šemi pšchibizit a duž dwoš Amerikanaš špřatšaj, bšes grotu elektrifše žolmy hačz na Mars dopšhšacž. Wonaš pšhšatšaj, so štaj najpřjedy žolmy, kotrež bšču 15 000 a 18 000 metrow dolše, wupšhšalo. Š tym mčjšchaj tón wupšch, so wšcho šhoniščotaj, šchtož ho po žyleš šemi štožawaje; bšchšaj f tym wšchš wulke elektrifše štajje fa nje došahnyto, n. pšch, tež Warlin. W hamžnym mčžazu bš něhšže tež jene šylne njewjedro kotrež w jeju apparacž šylne šnanjenja dawajče. Šo tym wupšhšatšaj žolmy 300 000 metřesje do- hwojeje. Tute byču po jeju mčnjenju Marsa došahnyčž durbšale. Ale, šchtož njepšhšidže, to bš to wotmohowenje f Warja. Wonaš wšču hwoju hwdžšimowšč napinaščat, tola ničo njefšchš- šchčšat. Mars njewotmowiti!

Samolwity redaktor: šaraf Wyracž f Nošacžičach. Čšičšč Šmolercyč knižičičščerje w Ščerbškim Domje w Wudžščinje.

Sy-li spěwał,
Plinje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Oerstwość da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłal
Wěšdnj dny;
Džěł pak swjatosk
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies ma
Njeh éi khma
Ziwnosć je;
Kiza woda,
Či Bóh pada,
Wokřěw će! F.

Šsersbske njeđzelske łopjeno.

Wubawa ho łóđu łobotu w Šsmolerjez knižiczišćezerni w Wudyščinje a je tam ja šchwórtletnu přichěpstatu 60 pj. dostatk

Njeđzela Graudi.

Jan. 7, 39.

Mjes Božim špicjom a šwjatkami štejnju džěňka, mjes tym šwjedženjom, hđež našch Šbóžnik po dolonjanym wumóžetkim škutku na semj ho šašo domoj wróćti do njebies a šwjote knještwo naštupi nade wščitón šwěł, a tym šwjedženjom, hđež wón, do njebies powyščenj, njebieha roštorčnje a š wulekšom šwjateho ducha rěki prawdošćeje a žiwjenja wulnwa do tuteho šwěta hrěcha a šnjereje. Rěki je čjaš čšalanja. Čšjaš čšalanja — a modlenja. Graudi, wušštych, Knježe! wola tale njebieha se šwjotim njejom horje do njebies. Kaštu přóstwu dha dyrbi łón Knjez nam wušštychoc? Kaštu modlitwu přichnjeje Knješowa žyrkež něki wókebjje horje přich Božji trón? To njeje žana družka, hač ja, kotruž šu něhdy w tychle dnjach Knješowi wučžobnižy tam w Jeruzalemškim tempłu čšiniłi: „D, šwjoty ducho, pój wšchal? nam!“ Praj, přichjeje, je to nětko tež twója přóstwa? Šori ho čši wutroba se žadofejzu po tutym šwjotym duchu. Albo, dokež šy hižom taš něšore šwjatki šwjecziš a dočšataš, daj šo prašec: Mašch šwjateho Duča? Je wón hižom? k tebi přichšol? Je wón hižom wobyhlenje čšinił w twójeje wutroby?

Deje wěm, to je jim wjele jara nješpodobne a njelube prašenje. Wone jim nješpošoj nacšini. Woni ho přšes njo nješdobža molčej dač w šwjotim šwucženym šwětnym žiwjenju. Wo žyle družje šubla je jim čšinič, hač wo dar šwjoteho ducha, wo žyle družje wješela, hač w radosč w šwjotim duchu. Ale mój čšlowječe, daj šebi wóšhweđčičej: hdy by ty runje wšchě bohatašwa na šwěćeje měł a wšchitje wješela wuššwal, bjes šwji. duča šy tola nješuprajnje šhudy a šubjenj, haj, je-li so jeho

ho džšlomny nješćinišch, w běhu tuteho tróšeho žiwjenja, bjes nadšije šhubjenj. Wbo nješanješch tamne přchěšowšo šhune škwowo Pawolow: „Šchłóž Šchryštušoweho duča nima, tón njeje jeho“? (Rom. 8, 9.) A jeho, Šchryštušowj njebiež, wšch, šchto to na šebi ma? Praj, čšej dha šy, hdyž jeho nješy? Dwaž šhješaj jenož ho džšlitaj do šwěta a jenemu šhšješch na šóđu pad, hdyž niz k temu, kiz je š wššota dele, dha k temu, kiz je wot špody šem, hdyž niz Šchryštušej, dha štemu nješchěčej, a teho ty tola nješachš byš. Ně, niz wókež? ty šebi wjele bóle žabaješ, ho moži na tamne šare katechizmušowe prašenje: „Šchto je twój jeničški tróšch w žiwjenju a wumrjećžu?“ š wěnoježu wotnołwicz: „To je mój jeničški tróšch, šo šym to žiwjenju a wumrjećžu niz šam šwój, ale mojeho šnješa šewom Šchryšta.“ Ale jeho ty nješbudješch, šhida jenož přšes šwjateho ducha. Nješachš dha šehobla nětko, hđež šu šwjatki přšed durjenti, ho š nowa k temu dač wubudšičej, šchłóž wučžobnižy čšinišachy w tychle dnjach do šwjatkow, a š nimi proššoj: „Bšščel, Wšóče, š twójoh štoła njebiešeho ducha k nam?“ Šak rady čše wón kaštu přóstwu dopjelnic, jenož šo š wutroby přšitidže, jenož šo mašch šprawne, horžaje žabanje po jeho nješchšički šublach a po twójim wčščim šwóžu; šak rady budže wón potom čšinič po šwjotim šhšibenju: Ša čžu wobu wulečš na lačžnyš a rěki na šuchich, šo by napowik mój lud; ja čžu mojeho ducha na nič wulečš (šef. 44, 3). A w našchim džěňnišchim teššerje šteji Knjes šewšch přšed nami jato šubšerž žiwje woby a wola wšchitšič, šormžo ho pieč čše, k šebi a šhšubi, je šwjotym duchom bohate rěki šobnowanja wulnwač a wšchitšič lačžne, po šwjotim šwóžu žadošćiwje wutroby. Šchšichny dha džěňka:

To taf je dvoje:

- 1. Laczun poj te miui a napij ho!
- 2. Napiy dzi a napowaj družih!

1. Jeruzalemju hwojczich woznyj cšaj jelenyč hčtor. Mješkärne byty luda bčču ho tu hromadu jeshche, pšahetž, tön hwojčžetn bë pola židow jedyu najwojšeholščich. „Šchtöz wiehele jelenyč bčtorw nejstanoj, njemč, šhto wiehele je“, bë itare ludowe psychowa. Šspodom dnjow pošpöchi tön hwojčžicu f dopomničnju na to, fo bčču nebyy jich woztojo pšči hwojzim 40 lätnym cšahanju pšches puščjimu jenož w lohčid, wot jelenyč hafofow wobhfščowanuých stanacy bhwčkž dyrbjeli, ale runje w tutym cšaju tež najfrakščijše wopoščajma Božeje wjedchomogy a luboščje ščotili. Mjebč wön jim f njebjež wčđ dawał? Mjebč wön jatwutlazym w polatej puščjinye f naščje staly wodu wuwjedi, fo bčču wujnacž dyrbjeli: Ty mjščejš plodščez, fo w stalach hwojce picze mam? Na to wošebije dyrbješčje ho kőžyč f nowa na tutym hwojčženju dopomnič, hdyž na pošlednjem a najfrakščijšim dnju toho hameho mjčšnimy sahe rano je štymni šaranami wodu cšerpacž dščču f hata Silow, ju potoni pšehewodženi wot wyšfazycho luda horje donješčču do tempoweho dwora a ju tam pšched japaluym wozkajom na semju wulacu f wuščepowanjom šanunyč profješičščijš hlowow: „Wy budščezje f wšeholščuju wodu cšerpacž je šudnje teho šbož“ (Jef. 12, 3). Tutön hwojatočnyj štud bë runje nëtt nimo, hiščezje ho žotnjeshče lud w tempowym dworje, duž wustupi Jezus w trochu wuščehnjene město a pohladajo na te šubijene woznyč f žraclišcho doma, kiz bčču faž jatwulazje šabdo w puščjinye, hdyčž wody njeje, šawota wön f wulfim hłowom do teho wulfeho luda: „Jesi fo konu ho picž cšze, tön poj te miui a napij ho!“ A faž wön tam šteješche wošfrjedž hwojčeho žraclišcho luda a ho jim pščipowjebži jako šudnjč šbož a wščičščid, šotščiz žandanje mjščaju po jeho šbož, taf pščeščelnje a nalčžnje f hebi wofašche, taf šteji wön dženta hiščezje, hdyčž je powyščenu f prawizy teje najwojšehije žracliošje, woščredž hwojčoje gwejny a wšiduščom, hdyčž jeho ewangelijon ho pščipowjebžuje jako pôščšuwu mčra a žiwjenja, tam dawo ho f wobom tež jeho hwabne wofanje hwoščezje: „Jesi fo konu ho picž cšze, tön poj te miui a napij ho!“

Cšze ho tebi picž, mój bratšje, moja šotra? D, ja wem, w nešotrej wutrobje hičo ho možne žedjenje a žadanie, štubofa böczja lacžnošč, kiz cšze a dyrbj byčž pojčojena. Ne wajporejby wščafat mi práj: Wo čim cšze ho ešič picž? Šznadž ty hebi wščelate hwošene mčre a nabiščje do hlowy štajif, kiz by ty wždy mčr a rady dopylčnjene wiščal; ale cšze-li ho tebi jenož po hwoščje picž, dže twoje žadanie jenož na šemste šbože a derješčje, na wšehčje, žračnje žiwjenje na hwoščje, na wulfč šubfo a bohašstwo, na cšeloš a šhwalbu pšched ludžimi, na špočenje cšlčnyč lohčtow a žadofčow — dža jenož woštan, hdyčž šy, Jezus čje f hwojčej študni njewofa, wön ničjo na tebe nima, ničjo, hačž jenož te škurne hlowo: „Šchtöz na hwojce cšelo šnje, tön budže wot cšela štaščene žnječž“. Ale štöt hu ešič, kotražčž wön wofa? To hu woščizny, kiz maja žadanie po lepšičid darach, hačž šwet je dawo, wutrobne žadanie po prawym wštracšju. Šojim, po dušdomnym mčreje a pokojju, po wodacšju hčččow, po prawočščji, kotraž pšched Bohom placji, po wowčeh mozach f hwojčženju a rošččženju na šwostomonym cšlowejku — ešič woščizny hmedža pščinšč, žodyn njeje wštrawštrajny woščizny hu proščeni: práwi a njepráwi, šapočžanjajo w ščheščžičanjčtoje a šotščiz hu hčjom dale poštracowali w hwojim šwostom-

nyh žiwjenju, dščezi w ščryščužu a mužajo w ščryščužu, štroni a štröi žwi a wučžajo, wofščizny hu jemu witi. Čaj, wčr jenož, tež ty wo hwoju ščoznyčš štawočščjimy šuby pšchčezelo, šy hoju poščery, o, šhwačaj t njemu! Š ešičnej rčki, kotražčž ho f hejnjčšowob' tróna lije na wčrzaje šadlejščto, f teje njčš twoja duška piye wodn teho žiwjenja; dušča, wyščaj Jezus! (š. 288, 10). A bladač jenož, taf rady wön ščdenu, ščotž je jemu trjeba, f potrojče hwojce hnydy šobudžšči. Šaf wšehčje ho jeho wutroba, hdyž jeno šubijene dščez, kiz hewat nihdže žaneho mčra a pokoja' njemőže namatač, na wošlednu f njemu žawemmu pščinščje, w by šo f jeho hwabneje študnje napilo. Šawršnje, faž pašče hwoju šubijeni a šašo namatanu woznytu f wšehelom na hwojce ranjo wojnje, taf hori ho jemu wutroba f wawuprajnej šubočju, hdyž jena dušča jemu ho wotewri, do korrejž möže wön rčki žiwjeje wody wulfidacz. A fače hu to bošate, pošne rčki, kiz wot njeho wušahdžaja! Ššdetož žyly šwet, žyle lacžne cšlowiešstwo, šim f tuteje študnje picž a ho napječ, a wona tola njefaprašnje a njewotččwra. Šaf wšele ludow a narodow je hčjom f neje pito, a wona ho pšchego hiščezje žčrti w njepščewěnjenej pokročščji. Ščryšču wona pščinščje wuštronjenje, jatwulazym woščewenjčje, šhabyu a mčžnym pohštrjenje, wyščnym wčščaj a wodu naščjin, a wščičščim, šotščiz pšči džwawoč študnjach šweto žaneho špoščja wjazy njčanatačja, möže ho pščiwotacž: Poščje a cšerpacžje f tuteje študnje! Wša študniččja na pščezje wody dočž! —

Šchtöz je lacžny na duščji, teho ščryščuž napowdi (št. 23, 6). Laczun poj t njemu a napij ho!

2. A napiy dzi a napowaj družih! „Šchtöz do miuje wčr, f teho žiwota rčki žiwjeje vody wobčhny.“ Woštracaj, ščo jowle tön Anjes wo hwojčž wčščapšč práj. Šchtöz f wutrobu do njeho wčr, šejini ho šam dale böle študen žiwjeje wody, kiz f bošatym žohnowanjom ho na družih pšchčwta. Špomni na přehid, kiz do ščryščuža wčrčaju, na jeho japoščtowow, fače rčki žiwjeje wody hu wot nich wušahdžate do wičeho šweta, šaf fo my džnja hwiščezje f njadž cšerpamy po 19 štčtotadž! Špomni na Luthera, fače bošate žohnowanje je pšches tuteho jeneho, štwaje wčry pošneho miučž ho na žyle štčšješčajimšo wulfidawo! Špomni na Jana Arnda, na kotrežčž bë duš modlitwy wo woščebnej mčreje mulyty; njeje jeho „paradiš-jahrodča“ a woščebje jeho „wčrene štčšješčajimšo“ wjele tawnyh duščam — tež w najščich Ššerbach — wonjenje žiwjenja f žiwjenju bylo? Špomni na Š. A. Franku, Špenarja, Žimzewarja, na Žiebnwra, Wšidwerna, Wobščšwringha a faž woni dale rčkaja, ešič štčwčni miučžo šwostomneho a šwostomneho miščionimta, kiz twjerdže na ščryščužu wščahdu a hu ho žčrtlo žohnowanja šejiniš fa wščž cšaju! Špomni na tyč pobojnyč ščurlčščerow naščezje žyčhoje, kiz našč je hwojimi šččurščimmi na šjanunych Wozič šhščbah fašč pšči domjačej nuknoščji wošččewje, poščhtrnja, šwščštrnja! A hdyž je tebe na pučju twojčeho žiwjenja waš cšlowječ Wozič šefkal, práwy wučžobnič ščryščuwow, špytany a w Wozič pučadž tvebe škonertj ščšwčšajn, kiz je štuboff lacščščje na tebe čjunit a tebi f nastawčom bpl f nowemmu bobu-šwječčenemu žiwjenju, hščaj, dža je tež na tajkim to šlowo ho depeljnitto: „Šchtöz do miuje wčr, f teho žiwota rčki žiwjeje wody pobčhna.“

Ale tež ty šam möščejč a dyrbičšč, hdyž nij ja žyly wulfki šwet, dža tola na tym mčreje, na kotrež je Wöš tebe štajif, družim a pšchewetochčim twojim nabiščičim, twojim domjačnyu a pšchččelam žčrtlo bošateho dušomneho žohnowanja byčž. Wščš ty, taf? Ššam se hwojčoje mozy to ničččdn njebudže, ale hwojaty Jan pošake nam tu práwy pomoz, hdyž

Wjerbnje abo Popojzach —
 Kótru a na kótrnem bóž?
 Zena hiščeje w Gółkojzach!
 Howe je kawka, kom wichi mož.

Dow nět hiščeje stojim kam,
 Druge pches kawku stoj,
 Lubki how a lubka tam,
 Zedna pał pschi mojem bóž.

Popojwědach ho nad mustofejejm bašnikowolimi, kiz bėchu f zpla dospoknje sapchijomne. Zena lubka wo Wjerbnje, družba w Popojzach — a tšecja hiščeje w Gółkojzach.

Nětko hiščeje steju kam.
 Druhy hu psches kawku škot;
 Lubka tu a lubka tam,
 Zedna wochal pschi mojim botu.

Pašaha! — To je wješkely knjes, tutón doktor Sauerwein. — Šchtó drje wón je, ho woprachčeje? — Wješkely knjes je rođbenny Sarobexanar, žima polnglotta, kiz egzistuje wo mudacašu němštim, jendějškim, šchewškim, delnjoluziškim, litwauškim a šchtó dha wo, w šajim hiščeje Něnz, kiz je herbšy namuštuf a bu f delnjoluziškim spižacšjom a nimale Šserbom. Š naj-niješkaha to kam wujnawa:

Za kom nimski narožony,
 Zuleg šchoja šyn ja kom
 Šsom pał herbštem' pschibuzony
 Šserbste šlowo lubujomy
 Ja mam herbšku hutschobu,
 Šserby moji bratscha hu.

Šstychčeje? Je wischal piecja Něnz, ale ma herbšku wotrobu. A f wolkel tutón pschewótó? Nět bchš wam to wujahnizč f jeho lubošč f europiškim rěčam a f rěčam f wop — ale wón kam podawa bjes wšchego mučenja hiščeje družbe wujahnjenja, kotremuz žuano romantiska čitarka šterje wěri: Šserbste žoweja hu burski Š mojid hupšlow nimski rěč... .

Čitarka šawěseje to wěri, do zpla, hđž hebi hiščeje pschispomni bašnikšku wo kawzy, kotruz šmy runje pscheshči. Ale, lubna čitarka, knjes Sauerwein je hiščeje šprawniškij, wón nam pschewradž tež to waičynie, na kajež hu jeho herbste holicža narucizite herbšku rěč:

Šstuchaj, mě hu pschipošchali,
 Ja hem wotpóschal tu rěž.

Šladajeje, tajtu nóz maja delnjoluziškje holicža a njedžiwajeje ho mojemu hornjoluziškemu pscheceseje, so ho tal sa nje horjesche, ani mi, so šym ho dak psches jeho šahorčemošć nawašć f wopšjetowanemu pučšowanju do woneje bajštrahneje krajiny, hđžž tajke nješchewinjomne wšofšče wotroštu.

Š radošejšu štupacž do přěda, raduju ho na krašach wječorneje krajiny, kiz postčojšesche šchowaze ho šlónzo f bajšodžimnym bšyščejom. Ša Wjerbnjom wotetori ho mi wuški wušlad do krajiny, nětko hižo bšotowšesche, kiz psches hru pokšlednich pruhom šhowazeho ho šlónza doštalwajšche kusštrahny napošlad. Š hušćiny, na šchwórcž hodžinjšeho puča šaleneje wiješčeje ho ke mni prošapowita drowa, kiz wiješčeje naj do Wórowow, mojeho šaměra, dožpicž Š dohom wutrašy wot tam nóz a f polnym wotmachom čšerjo ššehajšche mročšele pročja, kiz šhowaze šlónzo pschěd mifotazymaj wozemaj do wješho šlota pschewobroczi. Wobštušlagž napošlad! Njemóžu ho nahyčšić teje powětroweje krašnojše! Šleječe nětko pscheměni ho šloto šažo do rójoweye parcy. Wěreže mi, so bchš nětko šwojeje šchor-

šezi a šwojemu ššerajeje f lubu, kiz mje doma šawěša, Wóž wš hđže bėžal, hđž bchš wješćal, so něhđže tajke dšiwadło wohšadawam... . Ale bóřny ho dšiwadło, kotremuz bėch ho mjes tym pschibližiti, šhubi a rójowia mročšalka wobroczi ho do huštych mročšelow drobneho, prošćneho pšsta, kotrehož pschewobrocne šorjatta ho mi mjes šubani šamješćičku. Šhwatač f nješubchš mročšelow, nimajo tola ani najmješkšesche radošesje nad tym šwalenym pschibšadowarjom postčesčesž šwoju žabnu wošobu, wobšajatu f rójowej mročšalku, ja pschewbijet wobžiwawanja, hđžž mječaj teje krašnojše poknu hubu... . *

Moralka: krašnojšć njebudz rojebrojana (analizowana)!

Š bliska a f daloka.

Š kraja. Wo postajenju ministerija ma ho w škulach nabozina dšeržom dale dawacž, doniz tuta wěž njeje dorohudžena. W někotrych štronach hu nětk škule wojewite, ho mja šaršch to šlawnje wobšhwědčesč, so durbja dšesči do naboznych hodžimow hodžisč; hewal ho njedurbjachu nabožne hodžiny dšeržesč. To je wěšo po detalnych wučajach a postajenjach wopaf. Tšchoda tež ministerium na to postaje, so šhwědža jenzž te dšesči f naboznych hodžimow wmoštasč, ja kotrež hebi to šlaršchi pišnje pola škule žodaja. Šči šlaršchi potajšim, šošiz čhědža, so bchš dšesči nabožne hodžiny wopštwowale, njetřebaju ničžo škuli wojewitez ale tuta ma nabožne hodžiny dšeržesč. Potajšim ma kšžda našchš škulow tu w Šserbach nabožne hodžiny dšeržesč. Šalše šjednocšejštwu wučerjow je tež do našpomnjeneho wšofa ministerija šwofšto, niz pał šjednocšejštwu šipšćanjšchš wučerjow. Tuto je šwoje šobustawy namošujato, so durbja škulštim wobšerjam wojewitez, so woni to wot wšchmošesje porucšene nabožne rošmucšowanje wotpolažja, so pał w tyč šo nabozinu postajenych hodžinach moralu, tajkiz hebi to šjednocšejštwu wučerjow žaba, dšeržom podawajmy. Tole je jenotšwym wučerjam f podpižanju pschědpožožene. Je to tróšchtu dšiwne! Wučerj ma po šafonju to prawo, nabožne hodžiny wotwofajesč, hđžž njemóže nabožne rošmucšowanje pschěd šwojim šhwědonimjom šamolwiesč. To pał tam w šipštu nječinjaja; ně, ho pschěčšewijejo wušafesč wšchmošesje, wóni tutón woběštu, sa bchš f šwojeje motala w šchafach došči! — Šač budže to wšchmošesč hebi lubisč dacž abo — tola šakrocisč? ?

— Šserbša konferenca ewangeliš-lutheršchš duchownyž wotměje šrjedu po šhwatčejš popošlnju 1/24 hodž. šwoju šhwatšowu šhwomadžimnu w Šserbšim kraj. Budže ho šabčacaj mčž j wažnymj praščenjemj našchšch wšobadow šaž do zpla našchego naroda, tež f tyni to tutym šofjentu na dšuhim mššerje dróbnišcho rošmožentym.

Wyčaj a namakaj.

XX. Šimjon; Šsudnikow 16. — Šesuš Šhryštuš; Šw-šafšowu 23.

XI.

Bu powšychene; hđžž f njemu ššladowacžu bchš wuštrovjent a wobššowacžu žimjenje. Šchto to bė?

Wudawa „Šserbša Ružija“, družštwu f wopaf. ruf. Šamolotny redaktor: šaral W h r g a c ž w Wobčakšach. Čšiščesč Ššmolerejež knižičšesčesčejnje w Šserbšim Domje w Wudyšćinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džětaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwoeć da.

Nječ ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědny dny;
Džěni pak swjaty,
Duši daty.
Wotpočni ty.

Z njebjes ma
Nječ či khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokreš će! F.

Šsersbske njeđželske kopjeno.

Budawa ho kóždu hósotru w Šsmolerje; křišćijankičerni w Budnjichnje a je tam ja šchwórtlětnu pichedplatu: 60 pj. dostać

Na Šswjatfowničku.

„Daj mi noweho wěšeho ducha“. Psalm 51, 12.

Njeđrbi tuta pjalnijiowa přěšawa džěnja tež našcha wo-
dlitwa byč, hdyž chcemy šwja:fi šwiesćiz? To ho jenož dopom-
niny na to, ščtož je ho na přěnič šwjaťkads tamle w Jeru-
salemje štalo, to tola woprawdže njeje dokazaje. A hdyž tež
kóžemu šlowežku, kotřez tamle w drubim štawje japoschotkšćich
štufow pižane šteji, wěryjazy pšichšohujem, to žamo nam
hšěže niče njeponha. — Ně, pšichi tamnych šlowach dyrbinu
štejo wošćaz: „Wam a waschm džěšom je ho to šlubjenje štalo
a wšchšim, kiž daloto šu, kotřychž Bóh našch šnješ budže po-
wolac.“ A to dyrbinu hěbi prajic: Tež my móžemy a dyrbinu
dostać, ščtož je ho tamle japoschotam džěšćo, niemuziž šwja-
teho Duča.

Kajki pak tutón šwjaťny duch je? Waže šlowo wo nim
jalo wo hšěje, wo šchumenju móžneho wětra a wo wošenju
wězi. To šu cšłowšće wobraš a šumobš. Šswjaťny duch je
něšto wot Bóha; je něšto, ščtož aže Bóh wot hěbe do naš-
chšch wutrobow šchěšćiz, je tón duch, j kotřymž bšěše našch
šnješ Jezuš čžěje napšchjeny. Kaj šlónčnje prubi wot šlónza
wušhadža, taž šwjaťny duch wot Bóha. Wohladažmy na Jezuška,
pošluhadžmy na jeho šlowa, potom budže ho nam rozšahnicž,
ščto šwjaťny duch je a tał wón štufuje.

Tajke šumšjenje, tajkeho ducha, j kotřymž Škřesťuš nap-
pšchjeny budže, našch čžah a lud a my wšchšizny wěše jara
nufuje trjebamy. Tutón duch pak je, taž nam to šwjaťate pižmo
wopšicš, (2. list na Timoth. 1, 7.), duch teje mozgy a lubošće
a štroweje myšle.

1. Nowu duch je duch teje mozgy. Tež w drubich nje-
kwa cšćijanšćich religijach namakamy wěšeje dobre napominanje
a wěšby na šasnje, kał ma ho cšlowšć šadžeržecž; ale tamle
cšlowšć k tomu k wotjedětinu wot horjelach žanyh njebšćich
mozgow njeđostanje. Tež pola kšchěšćijanow hušto malo tutych
njebšćich mozgow nadeđžěšch. Čžehodla? Dolež cšlowšć
je šwojeje žanšćnje mozgu najradšeho špita živy byč a štuko-
wacž, dolež žaneho žadanja nima po žyšch mozach, byčhu-li
rumjež j njebšć a wot Bóha byle. Šordžitemu pak Bóh šwoje
dare njeanamšuje.

Tehodla šmy hušto taž wuššle foto, na kotřez žana woda
njebežni abo taž ščš, kiž do přědka nješchidže, dolež žadyn
prawy šhlyny wětr jej do plachtow njeđuje abo taž mašćina,
kiž šněrom a morwa šteji, dolež jej žana para nješchšahadža.
Tež cšlowšć trjeba tajnu čžěryžu móž.

Ššamo wěryjanu kšchěšćijaneju hušto tuta móž pobrachuje;
tchodla wěštanje wšcho pšichi štarym, škšabym a hšěšchym
žiwjenju. Nima potom mozgy, šwěrynje a njebošššawje ja šwoju
wětru wuššupicž, ša nju wopory pšchšnješć, po tutej wěře wo-
přawdže živy byč.

Njeđakmy tola prošhjež wo tutu móž wot horjelach? Wona
budže ngy pomhač, našchu čžěžu ščěšćiwje nješć; iwona budže
naš w šlawošćach, špřowanjach, štarošćach a cšlowšćich ža-
dowěch šhlynych čžinjež a dobyče dawacž. Tuta móž budže naš
wuššolowacž, ho dobre bēđjenje bēđžicž, dobehač a wětru džeržecž
(2. Tim. 4, 61) taž móžejež to japoschotkšć Pawol na šónzu ži-
wjenja wo hěbie prajicž; wón nješćeš tutu móž. A našch Lu-
šer je ju měš a tał někotřy po nim, šo njeje woššabny, ale
šwóž nadanok ša čžah a wěčnosčž wimjeđ.

II. A tutton duch je duch lubofeje. A to je jaca važne, doleži možemu tež na hwičnje wěste mozy nomatač, mozy, kiz paž njeju mozy teje lubofeje, polastim aiz Bože mozy, niz kiojatu duch. Tež cješešlafomny, abo hebičny cšlowjet hewi wěste mozy; tute mozy paš doleži na nich nicez wot ducha lubofeje nije, nicež dobre ueboškriftuju, ale tutim mozam bjes lubofeje ma ho hwič sa telko hubjenstva a njeměra a nješpofnojeće podošlatowěće. Trjebanu polastim niz jenoz mozy, ale pšehde wšehem lubofej a cšopje wutrobny, trjebanu woporšiwofej a ponizne myšlenje. Wo prěnič kšehčejšjuatach, kiz beču hwojateho ducha dostali, reka: teje ihromadžiinu tyd wěražoč bēšche jedna wutroba a dušha. To beču eži haňžni wučžo- nizu, kiz ho prjebd beču madžišil: sčyto buduž najwjetšich w nje- bješkim kraleštwje. Nēž we hwojatim duchu teje lubofeje jedyn drahbeho wyškšche duški heje hameho wuži. Šsamo pšahano durbja jid kšwalicje: „woni ho lubuja mjes hōbu, prjebd hač žu ho widžeti.“ Tak bešeča pola Pawola, wo wón prjebd pšeh- šejšhač wěražočny wot ducha lubofeje pohinuty do hwičje cšehnje, drahbech cšlawješlow sa šbōžnočej a njebieštu lubofej hromōš. Wōn wujšawa: „Lubofej Boža je wulata do našeje wutrobny pšehs hwojateho ducha, forožj je nam daty.“ Tak bešeča pola mišionarow, kiz k wbošim pšohanam do wjećžoerje Židškeje pučžowachu, jim ewangeliju pšijnječej, a doleži hinal k nim ho pšidibšizowuč njemōžožču, hani šhlowšiwšie hubjenštwō nje- hmožoby na ho wšachu. Tajšeho ducha lubofeje wohladamy Ńženja hiškšej pola wěražočny mužow a žonow nutšorneho mišionarowa, forož žu šhryštikuša dla wšōniwi, do šhřow naj- hšlubšeje cšlowšitšej bašbu a najuššebhe hrēcha hiež, so bychu tam wot Boha wotpadnjenych hřnow a hažšy jašo wroćo na pučž cšjeha a pōžoňneho žiwjenja wuwjedli. Cšlawješlow, kiz prjebd ho hřožaju, nēž wēr mjes hōbu cšjina. Daž, tehōdla ho hwojaty Duch wohenjei pšehřuna, doleži šynna wutrobny w lu- bofeji wohrečwa a nješhe cšjiti. Wdyli wōn we naš, potom mamy ščešepšiwofej a možemy jedyn drahemu wōdočej. Nje- hšladamy wozaju jenoz na to hwoje, na hwoje derjeheče, na hwoji wurōšst a dobyti, a popšicejenu tež hōbubratrej rad jeho šrože a pomhany jemu w jeho mišy. A hōžj tōn drahbi tajšu lubofej pola heje pōnjaje a namata, tež wōn potom ho dře pšchemēni a tebi tajšu lubofej je haňžnjei lubofeju domoj plačji. —

III. We tita lubofej nije štada, so njeby tež njeprawdočej a hrēch hōštalca, tehōdla buduž hwojaty duch tež duh šroweje myšle mjenowanu. Šaj, pšbi wšohēj lubofeji durbji pšicho- tuta šrowa myšli hōbu w naš byoliež, hewal ho našcha wěra a lubofej na nješrowe polo šhubi a pšhridžbe na wopacžne puče. Šsamo wille možne šibanja w cšlowšišich šlawšinach nastawachu, we šotrychž ho wjele wo bratarowštwje rěčeješe, ale duch praweje lubofeje a šroweje myšle w nich njebē, a tehōdla tež nicež dobre njeuwškutkowachu. Tak nēšotryštiki cšlawječ cšjizeje we hebi hšlne mozy, ani njebežhe hawo bjes lubofeje, ale doleži šroweje myšle njeměješe. Dha nije jeho škutkowanje žanych dobych pšidow pšijnješlow Ženoz tamle hwojaty duch w tebi bydli, hōžj ho wēšch pšehow w prawych mjejač šroweje myšle dšeržej. Potom tež š hwojimini mozami a š hwojei lu- bofeju wēšče pšehōje to prawe trješhiti. Tež hšlna wěra do Boha, šjednočena s hōrzej lubofeju pšičeržuju hōbucšlowžowanju, jenoz potom k požohowanju škřitnje, hōžj ho wot šroweje myšle wōbšnjeječej dawa. Šbžej hwojaty duch bydli, tam ho tajša šrowa myšli we wšohēm pošaže.

A tutton hwojaty duch potom pola tych wěražočnych dožpi, so woni we wšowšoji wostanu a pšchibšwōnia a rostu na šnuššow- nom cšlawješu. Wōn powola jid jašo hōbubželacžerjow

w Božej winizu, dawa jim nowe nadešti, pōšiwječi jid wōcšl a wutrobny, so buduž hōl a hwičto teho hwičta.

Šženja w našim ludu šaraj, hšobu duch hjes lubofeje a šroweje myšle knježi, tehōdla ho wšhūđown hebičnowej, na- hramnočej, nješpōšiwofej, hšidjenje a bēđženje namafa W taj- šim duchu paž našch lud njemōž hwoji pšichōw natwōrietj a šepšice cšajy a wōbšiewočeje po wšohēj wōškrjēš nisy a hwičē- wanje wōcšlajōčej. Wōweho, hwojateho ducha wot Boha trjebanu ša cšaj a wōčšiwofej. — Knježe, špōžej nam tehōdla wūškšhe- nje, hōžj tebe s žpšej wutrobny pšohim: „Daj nam noweho wēšechō ducha!“ Šamjeń. B. we W.

Na hwojatti.

Šaj. št. 10, 42 — 48:

Šwōjatti a šhčženija.

Šiōj: (W. miš. šarč. čh. 123) Mj je ho šhōiwofej wōšhčitja re,
ab: Šhž drah ja š wšoh jāhāmī re.

Duch š Boha pšchitkōžja na cšjto. kōž bešečej ho na njo wšlawa. Šo hwojatti cšje cšlowšiwno mēto by, hwojaty Duch je wōpžta; hōžej šlowo je a šhčženija. tam wōn ho cšlawštwu pawana! —

Duž šafal přewočač je ludu a hwičēčej Šbōžnik pšhřanu, so žunu kšajnje pšhridžej k řudu, kiz našche dla hu podaty ša wopor winu do knježecje a dobyl nam je wōdočje.

Šbžej pōšli Knježewi dže rēčja wo šbōžnočej we šhryštiku a w Duchu hwojatim wōžnje hwičōža. šo hwičej naš hēj pšehs hščženiju,

— tam hwojaty Duch ho wšlawa, a radočej tam je hwojatšowna.

Šlej! hwojatti hu mjechal škšhōžate tež pšōhanam, hōžj Wētrome tež jim hu wōšhčej šlowa dale, to Šbōžnik jid byčej Žejwš čže; dar došal jim ho Duch je, — s nim nowe š Boha žiwjenje.

Wšchal s rēčju nowej šhwalca Boha, kiz wibōnnije ho pšehčehřuju; nēž nowa wōterwōra ho drahō, so wōražaju ho dšijajaj; tež pšōhanow Šbōš powōta ša šlawy hwojohj kšalšitwa! —

Duž šhčženija w Žejšhōwom mjenje je š dōbow jim ho doštalaj; s njei šhčžene je wōhšhwičēnje, so Šbōž dže hrēchli wōdama wšohēm ludžom, hōžj ho wōbročja a k wēre šbōžnej pšchitšujaj.

Kiz šhčženi šmy na Žejšhōwom nuž mjeno, Duch ho doštal nam je hwojaty, forož šhčžēnyim nowe nam dawa prawo k njehčeham.

— Tak šhčžēnija hwojatti našche hu; šmy pšehs nju pšchitšili k džečožatimw!*
U.

*) Šit i Šomf. 8, 14 — 17.

Wlōta.

(Pōkražowanje.)

Š wjećžora tšehcho duja wroćōž ho šašo do Šopojz dočej wubēhany a muczny. Šsedžah pšchibōbnje pšhiti wēcžerī se hwojimi hōšcejeloma a wšehelach ho na hwoji wōpōčžini. Ani, ša njemēm šhō, by mje nēčōt nēbžbe dōwjedl, pračaj kruče w duču...
W tym wōšōmiku ho šaflepa a šafšupi nēšajki mōdženz, šrowu, hšlnu š buššžanmaj pšchijōmmaj wōšōžmaj, kiz jeho wōbšiwje wēštu nēžnoč a intelligencju dawawšhčej.

„Pōnčaj Šbōš“, wōštrōwa. „Wōdōžaja, knježe. Šsajn pšchihōw mam pračej, šo hu šženja w šhōbōwu teje.“

„Nje?“ pšehčehřhnych jeho šhwalnje.

„Daj“, wōšmōłwi mi madženz, „šym hebi myšli, šo buššehčej trjebah tež na nje hšada.“

Subowanej Sasowskiej wokadze

f dopomnjetzu na 16. meju 1920.

Ze možno? kšecizna kšifotetka
Ze f bėhom dnjow a lėt ho pominja,
Ze, **wosaba ty droga Sasowka,**
Ze najska jemka cjeť ho kosdźelita?
So frudnje prajachmy hej Woźemje,
So iady wosta twoja cjeťka hola,
So wmy kyskocjow ho płańcje?
Haj, wėrnosje je, a bėcje Boža wola

A i Boža njeť to kšowidjenje
We starej luboći, we Woźim mjenje!
O tele hodjiny najkrasniše,
Ckaj žiwjenja ja njeńžu sabszy ženje!
We hwojatniż a w twojich kšatofach;
To powitanje, tele ławe bšowa,
Ze hyski, kotreż hysko wokładach:
Ta lubosjeż kšodži so mnu hać do rowa!

A njeńmy wschytzy cjułi j radoćeju
Tón hwojaty swjast, kiz Woje bšowo swjasta,
Hdyż j žohnowatej knutej wutrobu
Eso pobach domoj, i lubowanoh' Was,
Eso pobach dom fe zobuprotchenjom,
So lubosje a wėry roćeje herbšowo,
So Woža hnada kšje kšodzy dom,
So by nam rošto, kšjeło nasze Šeršiwno!

Ach podarmo też wjele wutrobom
Šejm pyta! — Wone ipis we Woźim haju,
Kiz lube wjeźta kšje pjerichjež a row,
Kiz hwrne bućke wėmy w Woźim raju.
Ckajž hwrnu wuśhwachu, wėćznie žnju.
Kaj weni: njeńmy grak a płuš a brónu,
A kštož hmy, to budźemy f žyle wutrobu,
Hacj dostanjemy wėćznej' hnady trónu.

Šrudi kšasje ta njeđzela,
A to je pšehotene: Wušyich, knjeje!
Haj, knjeje spozjež, so lubosjeż wėrima
We tebi wšichje wutrobje tam žwjeje,
So jandjel Boži dźeći hwaruje,
So namta midu a myto jwarone dźelo,
So wadjenje a njeńeť jahnje,
So hwojate wjećelo by wšchudje kšjeło.

Dre dźeleni hmy wšchak njeđzelomni
A wostanjeni w Wozy jėdnoczeni
We wėrje, luboćeji a nadźiji
A jako hwrni Šeršija jstowatscheni.
Kaj hwaruj, žohnuj lubowany Sas,
Hdyż namtať kšje kšobke woskšewjenje!
Kaj i lubosjeju ja spomnju mnohi ras,
Haj pšehje na tebe! We Woźim mjenje!

„Kak bych to noćyzi? Kak moht hebi tutu rjanu pšehle-
nosje nimo hieć dacj? Wješo pšidu na reje, pšidu a budu hnano
też ham rejtowac, to hiećeje njeńeť. Njeńmy po prawim ani
kusta mucjny; to, kštož hmy pšebd hwojati jako mužnosjež sa-
cjuwal, njeđećeje nićež druge, hać, moja pšchthodnosjež a mės-
lubosjež. Špėragny njeńmy — A hnydom wostolowich, so
wjeće pšidu; špėdjanje hmoj domjećetjaloj a sa kšobke bėch
f mlodźenjom a f mojim hofjećjełom na puczu do kšobkusa a
bory też tam.

Tu bėcje hižo rejwanška kšujka, wudėbjena njeť hwoj-
dėniży j wėnzani a pletwami šfowo pšehpejlnjena f holzami a
wšchagymni padšolėmi.

Mlodycjojo šajimachu mėsno pšch toćenju a pšch durjac,
holczata pšch kšenje jim napšchecjowo; to kweje napšchecjo
durjam bėcje hudyba jamėstnena, njeťho herzow najšter-
Wėnzow. Šolzow bėcje doćež na wubjerk, hdyż też niż tajšch,
taż w Blatoh. Me wšchėm jawećeje rjenje štećeje rejwanška
dwa, haj njeťore bėcju woprawdźite kšalki, dopominajzy na
najrjeńške Bėrtoweaniki. Wišane šchėrke kšujnje, hysko po-
stente f pšchėladnyim bėłym šchėruchom, doške škwowaze pšikane
konty wotoło paša a šchėrke spodźiwne „lazny“ f dwėnajt
rėđomaj šwadowozymaj nad horzym woblicjom — wšcho to we
najpšikamjećej mėsčenz b pawajče wabjazy, ho wotkėnazy
wobras pony bėrboto a formoto.

Redjowach na tutón wubras fe salubjanjom. Wjes tym
cjuju, so mi njeťho ruku na rancjo kladže, wobladnu ho a wi-
bladam naschego mlodźenja, kiz je naju hem wuwjeł, wobjima-
zeho postolizaje šhowne holczato.

„Wjedu wam kšowu kšifitnu, so by hebi f wami sa-
rejwala“.....

W šledowazym wostomiku wobjitmad hižo mjećke boki
holczki a facjuwadž ho we wjerćenzy — we wopradowićej
wjerćenzy, kiz f namaj tam a hem dźećeje; došha hdyż
bėćhjeť mojej nohy po njeťwrodźenjsim pucjowanju hwojnosje
a hibaticeje šhubitej. Me hwrzota, šapaza wot mojeje rejwarci
a wot žyleje mojeje wostolowice pšehotny wšchitko, a ja njećuju
štwartaja a kopanja rejwad dale a to niż jenož f kšifitnu, ale
też f druhim wiewnym kšakami — a nabuch takse pšchėwėd-
cjenje, so hu hiećeje rjenje, hdyż moš je w rukomaj.....

Kajbėle wšchak hmy rejwal f kšifitnu — a też powjedak.
Šbudži ho we mni jako jabe se wšchje moju šbėrakel etno-
grafickich kšifickich wobjitowosow — a w kšifitnje bėch wost-
nimo a powolanu wukladowariku wšchėch wobjitowosow a jed-
notliwocjom delnjofuźište žonkšje drasty namafak. Wšcho to
uapjelnjeje nje fe špowonjenjom, tak so hmy na kšowu nimo-
wólne kšowj wobjitowosow djeńk mėsčahny. Me to kšifitna
njeđewoť. Šacjni mi kšizju a praji: „Ckaj hebi wuśkice?
Tudy ho njepiša, Ckšecje-li, pšchitndźe jutje f nam, a tam

nam praju, ichotajnik dšecje wjedzeć. Pokažu nam teź „hopaz”.

„Hopaz? Ach tón dyrbu widzeć, to je żadna pschileżenajez”. Hopaz je njeniuzny njerwjeleżijnia borta.

„Wy seje potajim njerwjeła?” — ho wypraszam.

„Ach njeżym”, faczeżwjeni ho wo rejsačka. „ale pola naś thwana hebi tóžda dorocżena hołza hwoj hopaz...”

— Alej krajna myśl! — hebi myślu a wótsjeradu hłubju, so jutije popołdnju pschindu.

W potiozuy wódczej ho jašo domoj. Duzy po pucżu pschibłiji ho te mni najch młody pschewodżer mi prażije:

„Wy seje dženja wjele k skriřtinu repał.”

Pohladach na njeho se spodźiwanjom.

„Daj, dotelż jeje mi i njeje jeřnac dał. Ze wřchał mi teź swótniwje wo waschich dnjach wukładowała, a to je nje fajimato”

Włobżenz wotrujelny a dženje thwótku njeleżo pschi mni.

„Ac waś teź picjeza na jutifaje pscheprowyła”, pschetorhny jašo njeleżenje.

„Daj, rady bych hopaz widzał”, wotmowujam a pohlatam na wřdženja, kiż je mni nekał jeławnije dženje. Czehoda ho tak praicha? Szto je jemu na tym?...

„Ach... hahaha” — ho fmeje: wy najhłubi! Szitano seje jařlmy a boićeje ho wo hwoju skriřtinu. Njebojeje ho, nje pscheradžo waś. Wije wabja jenoż narodowipijne wošebitołce, ničeż wjaży, wotwójerdu k pofowojnu jařlwno mřdženja.

„Doktor Sauerwein je teź...” Inapřezewi jašo boiaine.

„Ach, wojemju want. Ale ja njeżym doktor Sauerwein.”

„Ale skriřtina...” nawjašuje wodoji wachol dale.

„Wuhuju ju, to bndžeće widzeć”, hłubju a jawdawam do brenu pacholej tufu.

* * *

Ranje beše kražne. Wjelelach ho na dženijniki wuśi do kraja. — Tón krocj jamerich ho na herwie! Rukbnu, so buch hebi hłwki pschodźijonijich nařypow wobhładal, namatadžy ho na šchrořim polu pıdew tajej wny. Wokoto hrodźijiche je w polach mnohojeć drobnych czjopow i popjelniżow rosmjelana — nadeńdżeh ho na hwiataj pıdje pıhanejho pohrjebnijeća. Pıdlezach myhłezkam, heđo na najwyschichim meńtne sbywsecho nařypa a pohladuju do krajiny. Wuras krajiny ho tu wotnınjeje: i wjećowen Włota — a k ranju hola. Wokoto hrodźijiche siewjelede ho wóćku šchjernijećho abo kornjadu ho hićdže njeponhčene pola se žoltny, bełhny kłohami. Szto ho to tam czertwjenaj kad žitani šchepota, kařki twopiski wukł mjecl i wóhnywomaj řchidłomaj? Ale, to je jenoż „łapa” pılineje dženje.

Dyrbjach dale pucżowacj. Czertwjenia łapa dopomni nje na pıdenidženja wcerawobno wjećowca, na kotreż hym hıžo jašo na holy hın posabj.

Wopytach hićdže Gotbin, hđžeż hym hıwoje sapiski wo jednery narbž lubońneho hołczatka we hıwjeđeniřkej draćeje wobohacjil, a něšto pınerjeżkow stejeje mi, haćzrunje pıtajaży, sa wıobel Wotom ponurich ho do wupřeschetrazach ho řehow hıle wopytach hıwane Szasowke hrodźijiche, kiż je hılawny Wıchów pıcheryl a pıches Wokłozju pıchidžeh na wjećow pıches Kłepowu do Wopozj. W Kłepowuju jařidžeh hebi do statoka Křtřtınineje nana. Wjejadu tam nužno se srowanjom žita, teho-đla wostachnoj i Křtřtinu hımaj.

(Wokraccowanje.)

Wuřtyřhenje.

„Rogate, pırošecje, dha bracj budžeće!” be nam njeđeła pıredowata. Tola tu a tam je tola wıwroba, kotraž žane abo tola wjelele hamjeni na to njepraży. Pıbndžela pıchidže. Każ wıona i njeđełnu najbłiřeho je řiednočżena a ju hıwdom sečehuje, tak pıchınjeje mi wıona k temu njeđełstennu rogate: „pırošecje!” to „dha bracj budžeće! to wuřtyřhenje!”

Tole pomı mi pıchıd něšto dıjeni jena diakonıha, jena hımlna hıta, kotraž dom sa hıwre žıwıte, wošebje ja hıwre diakonıhny wıodži. Na woje prařenje, tak je ho to i tym wobřozajny wuřtyřchıentom mešo, powıdčajeje wıona:

„Wjećow bełhny hebi i horıza pohleduju wıutu, swarıři. W domje njebe wıdže wjaży teko, so by ja jemu jenićku wıowbu dořahato a pola pıchıwupa be teź wıschıto, řchıż njejadny na inantı dořacj, pokıpijene. Tola to njeřmıdžeje naś jamplıcy w tej dıwerıe, so teź jutije jašo wıdžo k ředži imjedny. Prajadur tym hıwıoin: „Ach luby Křıjes je nam hać do tuteje wjećerje ho najıeć dał, wın ho wıećeje sa to itara, so teź jutije hłodu tradać njebudżemy!”

A hıdadaje! Mařařta, pıwıdy hać ho k bıdu hıwıadny, pıchıjeje wařka pıhıelıca a pıchıwıejy — tutu mıku, najjeřıřıcheje, bełeje, pıdčeznje mıku! Wjelele be po pıhny domje wıulle a wıwrobne dšawowanje.

Ze wokal pał be tutın rıany dar Wozi? Š Amerıki. Be to jena tunı i tıch darow, kotreż be řchıeřıanřka luboćej i Amerıki pıhłala sa pıwıejnych a hıwınych; a tıta be ja naś a tıta najcha bu nam wot Wıoha runje w tym wıokamıku pıchıd durje řtařena, jašo be najch mıkwıny hornž zyle pıřıdny. To be na to walde pırořenje to Woje wıwıatıenje, jene luboćeje wıtne wuřtyřhenje.

Š blıřta a i dawka.

Škowna konferenca řerbıřıch ewangelıřko-lutherıřıch duchowınych řıronabıži ho řıebıu po hıwıatıem, popołdnju 1/4 hođ, w Šerbıřıtm Domje k hıwıowu pıřıstıemu pohıdženju. Njech ho jeje w taf rořpıdżajny czajı stıwıaje wurıwıowanja itanu taf, so bychu jıch pıowy byle řıatı Woju k czjećej, Šerbıam pał k řıwıozajnu!

— Wólby do řınowdy řu sa 1. junıja pıstajene a itanu ho po nowym wıachıuju. Kłıdže zıřkwıwıte pıschıřıtejeřıstıwo wıwıeje tutu wólbu hıane ja ho. Wólba je tajna. Szacıjıene řıeřıej ho kałle w Wıdyschınje pıchıes wólbnego komııııřara wocżınjeja. Czıemy ho nadřıeć, so my Šercho pıchı tutej wólbeje, pıchıebe wıřhıem pał w noweje řıwıodže řıatıwıerıow hıwıojıch nadożno-narodnych řıabanıow namatamy!

Wıtaj a namataj.

- Czo. XI ma řılacj:
- a) Wıu powıřhıeny; hıdż k njemu řıładowacıu; bıchıu wıřıwıojeni a wıobřowacıu žıwıenje. Szto to be?
- b) Wıu powıřhıeny; hıdż k njemu řıładowaj, řu wıřıwıojeni a wıobřowajıu žıwıenje. Szto to je?

Wıdawca „Šerbıřta Łużıca”, družıstıwo i wıobm. ruř. Samolubny redaktor: řarał Wıyrgacj w Rokacıřıach. Czıřıeć Šemolerej İhıřıeřıchıeřıne w Šerbıřıtm Domje w Wıdyschınje.

Sy-li spěwał,
Plinje džětal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za slaw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosc ma;
Bóh pak swěrnj
Prez spar měrnj
Čeršiwosc da.

Nječ ty spěwał,
Swěrnje džětal
Wšědnj day;
Džěł pak swjaty.
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebyes ma a
Nječ čí khma ..
Ziwnosc je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřew čel! P.

Šsərbške njeđžělske lopjeno.

Wabawa ho štožny šobotu w Šemolerjez knihičizničerni w Budyščinje a je tam ša šchwórtkětnu pschěpłatu 60 pj. dostać

Šswjata Trojiza.

4. Měsij. 6. 22—27.

Ma kónzu kemschěnia abo drubeje šwjatočnosće w Božim domje, je šłowami borjeła naspomnjeného texta požohnowanj, šy ho hysto wrěćil do swojeho domu a do twójeho powołanja. Zele šłowa šu hódne, šo je hebi ras bliže rozpominamy, wo hebe džěnja na šwjědženju Šswjateje Trojizy. Wone wšchaf š nam rěčja wo tym Trojeničskim Božy, do kotrehož my šchěšćijemo wěrnj a te kotremuž ho wušnajemy w tych štych atilščach našchěje šchěšćijanjše wěrnj. Wučěba wo Šswjatej Trojizy ma džěnja wjele nješchěšćelow. Njewérjazy a tež pobožni, kiž ho biblije jenož tak daloko džěrja, kaž ho jim lubi, přěja Trojeničšeho Boha a wušněšćuja wanjne w šhromadžijnach kaž pišnje w nowinach a lečaznych kopjenach wuzču wo Šswjatej Trojizy. My pak džemy ho biblije džěrjeć tež tam, hōžej šhřabudajšći čłowški rošom bōjške potajšiwna do wušhědšćej njemōže, a džemy je wěrić. Wučěba wo Šswjatej Trojizy a tole mjeno drje njese w bibliji š křóškim šłowom: jato tajša wuprajena, ale wšchěłke šhředni naš ju tola wučěja. Šchěšćizaj hebi jeno ras te bibliške měřna, kiž čji na pohlednich štronach twójše biblije „pokasowat wotdžělenjow se šwjateho pišma na nježele a šwjědženje žywiwneho křta“ mjenuje; dopomni ho tamneho šłowa, š štrudny japošchtol Pawol na kónzu šwjóčeho drubeho šlita šwjóžim pschěčelom w šwórtknu pschěje: „Ta hnaba našchěho knješa Jezom Křyštja, ta lubošć Boža a tón dostaj teho Šswjateho Duchu bndž š wami wšchitkimi“; dopomni ho, šchtož šteji 1. listěje šwj. Jana, 5. šlaw, 7. škucžja:

„Šic šu, kiž šwōčěja w njebyech: tón Bóž, to šłowo a tón Šswja y duch; a čji ššo šu jenc“; dopomni ho tež pschilanjše šwjatoho mišionšwina: „Wučěže wšchitkich pōhanow a šchěšćěje jich w mičěre teho Bōža a teho Šswja a teho Šswjateho Duchu“, a tež ty, jeli šo nohčěšaj š wopřědta a žyle wěrnosć biblije a našchěje šchěšćijanjše wěrnj přěč, pōšnaječš a pišchidach, šo je jednu Trojeničšzi Bóh, Bóh Wōčěj, Bóh Šswja a Bóh Šswjaty Duch.

Štary Šatón powjeda, šat Bóh Wōčěj šwěł štwori a džěrži. Šafke Nowy Šatón nam powjeda wo narodu, žiwjenju, čjěrdženju, wumrěcěju, štanjenju, njebyšćicěju a knježenju Boha teho Šswja a wo wučěžu a šhřukowanju Šswjateho Duchu. Duž my w Štarym Šatónu šhřěče njemōžemy pšchaj tu wěču do Trojeničšeho Bohu, hacžurnje tam tež čitamy wo Šswju a Duchu, kotrehož buđe tón Wōčěj šhřoláč. Šhōž pak Štary Šatón na Nowy pišchidajšć a ho pšchěš Nowy wušhřabudaje, hōa drje ho w nim šhřěče nježada ta wěra do Trojeničšeho Bohu, ale a wučěba wo Trojeničškim Božy leži tola hōžom wo nim potajšena a we wšchěłach šhřupachach Štarcho Šatonia my, kiž Nowy Šatón šnajemy, Trojeničšeho Bohu nabeňdžemy. Tak tež w našchim naspomnjenym listěje: „Tón knješ požohnuj tebe a šwarnuj tebe; tón knješ wšchědšć šwōje wobličež na tebi a bndž tebi hnačny; tón knješ wšchědšć šwōje wobličež na tebe a daj tebi tón měř!“ Zele šłowa šu šwjate požohnowanje našchěho Bohu. Pšchi šorje Sinai je Wōšřaf šhřidaj š rta Božeho č pschidajša Aronej a jeho měřchitani, šo bychu š tšymti šłowami štožny džěł po waišchim a wječornym šoporu Bož šud šwjatočnjše požohnowati. Zele požohnowanje je něč ššwřazny šlaw, na 1900 šet ho šreba we wōžadě nowého šłaba.

Zane krenjenje, žadyn nješpov, žane Bože woskafanje, žanu woblesku hódžynu, žanu křesćeniznu, žadyn woskafihód, žane wěrowanje, žadyn pobrye nješpny dźerželi, bjes tuteho požohnowanja. Na dobrim starim dźemny hódny dźeržecy. W hódž žny na kóžym tych wulkih křesćanskich hódžerženju, hódny, jutry a hwojaty, ho dopomni na jenu wogóbu Szawjateje Trojizny, na Wótca, Szyna a Szawjatego Duchu, dha ho dženha powomni, ho hu te tsi wogóby jedny Wóh, a dźemny ho wot tuteho Trojemičeho Woha pšes wšdž pšichodnje njebžele pšeswóšćy a twóhštwac dajc: **My štejmy pod žohnowanjom Trojemičeho Woha.**

„Tón Šnjes požohnuj tebie!“ Požohnowacj rěka wšdho dobre nčomnu pšesec. Prjedy hač žwěraty nan a pobožna macet dźeje wóščo šaršdelkati ja tutón měř a ho wozaj hamaj ja hwoje hwošće šaracaj a njemžetaj, wozaj f požohnowanjom hwojej ruzy položaj na hstowu hwojich dźešćy. Tola wšdho požohnowanje hšawžy čłowčotow je podarmiti, šhiba so f dobropowšenjom Woha pšesha wo jeho žohnowanje a je wupročaha. Wóh ham jenož móže požohnowacj; wón móže tež to šakšwanje tych žylich čłowčotow, totki hwojim bližim wšdho je pšesec; do žohnowanja pšeswobročićy. Wot wšechomóžneho Wótca pšichodnje wšdho dobry a dokonjaty dar, wšdho žohnowanje. Kat teho potražba tón hwič f wšdž hšubofič „zanow krowozajy; našy wóžny kraj, do hšubny hšubofiča štokrežny; šdžy dom; se hwojej wšchelatorej nušy; kóždy čłowčec, kiž ham wot hebie tola ničo njije a ničo njemajno! - Bože žohnowanje je wšdho, šdžoh žny ja mamy; našo žywnošć a naše šubaj; našy hšubel a naša drašća; naše šastojnišwo a naša čješćy; naše derje- bicje; naša hwojba a naše pšesčeljenje. Tola rola a wšdha čłowčota pžeba hšičeje njeba naradž wšdho hšubel, je-li so Wóh njesejele wóhu a dešćy a hšóšćy a čpoptow, je-li ho wón tebie a twoje dźeje njepožohnuje. Te je hšizam tšamj šarowafaršćy, pobožny pšofal, kiž špewa: „Je-li so Šnjes tšamj njewaraj, dha dźelaju podarmo, šofkiž ju šwarja; je-li so tón Šnjes nčdho njewobarnuje, dha wučaje wajštat podarmo. Rodarimo je, so my rano žaje štanace a potom došho špudce a ješeje pšodj hšubel se šarowčemi; pšdetož wón dawa jón hwojim pšesčelanj w španju.“ Wšdho leži na Wóžim žohnowanju a na Wóžim wobarnowanju. Wón njewopušćaj, ale šdžeraj a šwaranje twš hwojich. Ty hšubo nješpny wóštal te štracy, nimo šofryčy je wón hšubo tebie njedl. Kež zanowa a macerowa šubofčy f wóžotow a f ruku dźečo wobarnuje, šal tebie tón njebžešćy Wóšćez, kiž wšdž štracy wšdž a je wjetšy džiš wšdha njeba. Šlowna měž jenož, so ny to me wšdho domidžimy a ho teho ščitla Woha Wótca, wšchomóžneho štworiceja njebžehow a šemje tež pšeszo wšdžnjemy a dšafomni wšdžnjemy: Wóh nje štwori a šdžeraj, wobštara nje je wšdž žywnošćy, šakšowa a wobarnuje nje, a to wšdžito f luteje wšdžowšće bšičeje dobroty a šmilnošće, bjes wšdže mojeje šakšžyby a doštojnošće. Šal našy dobry pšichšad, šakšofraty njel wěry Łuther se hamžneho naššonjenja hwojeje wutrobo a hwojeho žawjenja w I. arštelu štwali. Š, so by tež ty se hwojeho naššonjenja šal šrajćy mošl, so nješpny pšewošajeny nčšajemu pšipšabei, kiž f tobu šrajta, šaj wšdho f čšofmitow; naššajemu šarowemu wšdžedj, kiž jenož šil f tobu měř a čje čšwiliuje; wšojim nahromadžnym pšienicaj, šofryčy pšawšwóšćy je dwšlowna; čłowčotow, kiž w nušy tola njemžo pšohacš. Ale so wšdžche tebe jedny wšchomóžny Wóh a šubny wóšćez, šofryčy tebe požohnuje a šwaruje; šwójaj jemu f doměru 121. psalm: „Ja poššeham hwojeje wóšćy f horam, wot šofryčy šil pomoz pšichdžne. Moja pomož pšichdžne wot teho šnjeja, kiž je njebho a šemju ščimil. Wón njebžeje twójaj nobomaj ho dajc požohnuje; a tón, kiž

će šwaruje, njepi. Šlaj, tón wójštat Šjraelšć njepi ant njedrema.“

„Tón Šnjes wóšćewčej hwoje wóšćico na tebi a budž tebi hnadny!“ Šdžy dźečo nana njepšta a pšdji wšdžim jeho pšesčeljanu wadjenju jeho pšdšajnje njedžeraj a pšawštwupaje, dha se wanowe wóšćico je šurwotny hšomšom šacajni a ho wot dźešćy wotwobročaj a dźešćo potom wš, so ma wotšćakac derje šakšžene šhofanje. Šdžy paš nan f jašnym pšesčeljanu wóšćicow na hwoje dźečo hšada, dha wone wš: wón ma nje rad a ho na mnje wješćli. Tež wóšćico teho Wótca w njebžehaj durybi je se šurwotny hšomšom šacajnišć, hódž jón na hwoje čłowčte dźerželi: šal mašo ju hebi f jeho wójštatš šawicow ščimil; f šelto šomšonjom a pšdšawšanjow hju wšdhu winu a šdštraju na hwoju hwoju nakopil! Tón Szawjaty Wóh, wón wotwobročaj a pošaj hwoje wóšćico pšdžet tym hšedšimšom w šubnje, ale f hnadny wón je jim šošo pšdšimwobročaj w šwojim šym. Jezus Šhryšćus je hwojej pšdšimwobročene hnadne wóšćico teho Wótca. W Szynu je tón Wótž nam hnadny; pšdetož šćimš je to šejntjo Bože, kiž hšubta hšedhi njehje. Wón njehje našde šhorofše a našaj hebi našde šolofše; ja ščtraca leži na nim, so bychmy my měř měř, a pšdžes šoje ranu žny my šawojeni. Šejom Šhryšća dla Wóh Wóž šošo pšdšerčelnie na naš hšada a my žnemmy ho f dšubim aršelom wšdžowacj: Jezus Šhryšćus je nje šubješeho a šatanameho čłowčota wumohš, wawšowal a dobył wot wšdšifich šredšow, wot šimjerce a wot ščertowške mozy, niž se šotom abo ššebrom, ale je hwojej hšwajele a dšohaj šwinu a je hwojim njewarowatym čšeršejnjom a wumyčejom. Jezus pošojam je nam šhotowal tu hnadny, kiž hšedhi wšdha a šbžnošć pšdšinjehje.

„Tón Šnjes wóšćewčej hwoje wóšćico na tebi!“ Jezus tó móže: pšdetož wón je to hšwito teho hšwita. Wón naš wššwěrlnje, to Woha prawje pošnjajemy, jo wšdny, šdžto je prawe a šdžto je njeprawe a šdžto hebi Wóh wot čłowčotow žada. Tšamj ho wot njehow wšdžewčej, dha wón šacajni čšm hšeha a wšdšće šimjerce. „Ja hšwěza šym, pšjedž hšwězju čši, čžu me hšwěle čje wóšćy. Šchóž ja mnu dže, tón we teje čim tych šredšow njebže hšobšćy; ja šym tón puč, ja pošaju, šal šhobšćy dšubšičy w šwjenju. Ja pošaju, šdžto šššššone je, so dšubšič pšdžet nim ščelac; so to, šdžoh čšžu špodobne, šakšate dšubšič šelac. Na wšojej dšuche ššata šu a f njebžeham čje wóšćy čžu.“

„Tón Šnjes poššedim hwoje wóšćico na tebe a daj tebi tón měř!“ Žohnowanje Wótca a hšada teho Szyna paš ho nam jenož došajne, hódž je hwojaty Duch w šal šakšowat. Wo nim šrajt našy Łuther we wšdšakšowanju ščehohow aršifla: „Ja wěru, so ja ham se hwojeho wšdžoma abo mozy njemžu do Jezus Šhryšća, mojeho šnjeja wšdžez ant f njemu pšchšice; ale tón hwojaty Duch je nje pšes ewangelionu powošal, se hwojomi darani wšdžewčej, me prawej wšdže wšdžewčej a šdžezal.“ Šohož paš hwojaty Duch f wšdže pšdšinjehje, teho pšdšinjehje wón tež f měřej, f měřej je wutroboje a f měřej f Bohom. „Daj tebi tón měř!“ Měř budž f wami! to bšiče tón šrajny poštwow, f šofryčy ho žbžba njies hovu šrowajču a hšičeje dženha šrowja. Měř budž f wami! to je tež tón poštwow teho štanjeneho šbžnika na hwojich wučšomšitow a wšdžajču, Šhryšćus ham je naš měř. Šofryčy je naš tón hwojaty Duch f prawej wšdže pšdšinjehji, wšojemy wšdžac: „Wóh na naš špodobanje ma, něll wšdli měř je bjes šónza, wšdha ššwšba šónz je wšdca.“ Šdžto je žana wšd šbžna hšubo šakš ššomny, hódž ju wozaj nimanu. Šdžto je měř njies šudami a měř w šubny hšony, tež šakš prawje domidžimy, hódž šym jón ššubil. Wozaj bjes šónza wozaj hšony je měř teje dšuche, teje wutrobo, teho

hiednjenja. Tón nam praji, bo je pschi wšchem jenskim husejnem
kwoje a pschi wšcjej cšwili hrěcha nam Bóg hradny a da nam
jemu smetom wuřadnje a smetom czahnyć do hětow wěczneho
měta. Wšy njemóžemy ani kami hebi něšto rjeńšice myšlilec a
wuprošnjeć ani dušim něšto lěpšice wšcjeć hač to: tón knjes
daj tebi tu czahnje a tam wěcznje hwoj mě! Štótóž ho mēta
Božeho tróšctowac wě, tón je pschi najwědrach žiwjenja a pschi
spytowanjach dšwěche tola spóšojny, runje kaž ptač čěšche heđži
w swojim hndědžicu to čumapazóh hatoľach nad schucuzymy
žolnamy rěči.

„Wšy dyrbice moje mjeno na Izraelske dšěci klasje a ja
budu je poznowac.“ Bože mjeno je wšcho, štótóž je nam
w Bóhy jiwjenje a w bibliji stej, žohnowanje Wóžja a hnada
Suna a mě hwiatache Ducha. Měšchni, swojej ruzi wuřadje
křeje, to wěc hezaje wuprošje a na lud dele ładže, jako šchit
na našy pućy žiwjenja. Wšcho žohnowanje pschiridže wot herjeja.
Bóg ham je pšech Wóžsaha pschikafat, hwojich wěrajyć i tmy
křewani wšechho tekta pežet nowac. Žabny měšchni je nejje
wmanafat; Wóh je je dať. Wóh ham postim pšech měšchni
ri a ruzi pozobnje. A štótóž wón pozobnje, to wštanje po-
žohnowanje wěcznje. Šbóžni my, kiz stejimy pod žohnowanjom
teho Trojeničkeho Bóga; Bóha Wóžja, kiz wěczny a wšchomóžny
steji wšcšche wšechje stawiťny; Bóha hyna, kiz ho w stawisnje
steji jako naše wumóžnit a šbóžnit; Bóha hwiatache Ducha, kiz
w naš wěru žiwjeť a nam dopohna i wěrnemu žiwjenju. Wš-
najemy ho dšajni: Wš Bóhu Wóžjani a Čahnje šhwablu dany,
tež dudu hwiatamu, wot kot'hož wšchitko mamy; Tež Šwójatej
Trojizy, kaž bě wot špocjata a něto pšechje a je budže do žyza.
Hamjen.

Ma hwiata Trojizy.

2. Kor. 13, 13:

Bóg j wami, lubojeć Bóža budj j wami!

Štób: Budj hwiata Bóhu hamemu! ec.

Bóg j wami budj Trojenički! — je pšechje žohnowanje;
j nim šbóžnojeće šu přeniččki, a dary požadane
nam dostaje ho w Želuju, kiz Ducha hwiatacho je tu
pšechs hřowo na naš wulat.

Šlaj! Bóžu lubojeć hřewimy a žiwje šacžuwamy
pšechs hnadu šhryřstwowu my, hdyž jeho lubo mamy
a we nim Wóžja wóžimny a wuřwjećeni jeho hmy
we hwiatym Duchu j Bóha.

Duch hwiata duch je dšěcžatřwa a k njehjekam naš wóđži
wšchot pšechs wěru do Želuja, — wšcho dobre do naš pšohži,
šo jako dšěci Bóže my rab wolu Wóžja czimimy
pšechs lubojeć Bóžu hřwani.

Trojenički Bóg žórto je wopradowže wšechho šbóža,
wot njeho a pšechs njeho je a we nim lubojeć Bóža
šo hřewita nam widomnje a našde hje byč žiwjenje
tu czahnje a tam wěcznje.

Duž šhwabny hwiata Trojizy je hřlu wumóženyč
pšechs lubojeć Bóžu w Želuju a j Duchu wuřwjećenyč
šo dšěci Bóha Wěřichneho, kiz šarowat herbřwa wěczneho
hmy namafali w Bóhy! —

Wlota.

Wóš japiřnik mějeće bohate žně. Pšechsadowat hřm hdyž
křt wwarjenja, ani holežymu komortu njepšchělnuju. Wona
dře šo, wboha, šacžewjeni, ale na to njehměňach hežšowac;
dyrbjach wšchitko wóžjeć a wšchitko polnamičjeć. Potom pschi-

noschowafše mi moja pšchowodžerka wšchelake dšěle holežajeje
drajty a mjes nimi tež žadany kopaž.

Tón je wopradowže kraňny! Čłajene je seleneje židy w po-
dobje „lapy“, wubehjene j težurum wumjěšřich hřwěřtow, parlow
a furalow a wupada tať kraňnje.

„To je kraňnojeć“, šhwalu. „Wški křt hdyž je na hřowje“,
bodom.

Doleže staji hebi drohi čěpž na hřowu.

„Wšufotnje!“ šawolam.

„Lubju ho wam potajim?“ ho holežo woprashča.

„C, tón čěpž je lubojny, kraňnje by wam pschisřejať“ wot-
mowaju, ale holežo wódomenje nejje j mojej wotmowku špóšojm.

„Potajim by byta rjana njewjeřta?“

„Rjana, šawěšće rjana — a hřěšćeje rjeńšča potom
hošpota. Womólce, šo bych hebi hřněł tutu drajtu naryřowac.“

Doležo ho potšmuri, ale čłajelče požojnje, doniz njebych
j wřhowanjom hřowu. Potom hřadašče mi do papjery a
j njepšojenjom wuprajji, ho se mni hřydnjowšči:

„Wpradowže jenoz draja! Čšehodla nejšeje tež moju po-
dobu naryřowat?“

„Težu bych njedokofať a potom — mi na tym njefalež!“
wotmowioch šawěšće nj-galanuje; ale hřjo dšch to rěřek a nje-
bšěche móžno wuprajenje wóřčžo wšcř-

Šolčta ho šacžewjeni a nairřžji. Wšěche mi jeje žel, ale
njemóžadž jej puňachć. Pschi tym dopomnič ho na wdoheho
mlodžena a duž tež šo mi ani šofadž njewšafše....

„Znajecje doktora Zauerweina?“ woprasham ho, šo bych
drapaje mjeljecje pschotornuť.

„Žurja? Šnaju“, wotmowio holecžo łabonizy.

Kať tež to niž. Šnaje jeho tež j ščščewenim mjenom, kaž
wšchitko Wlótowěžanti. Našy šprawnny doktor šo ham pschi-
řnawa:

Žowěžan pať grońe Žuro,
Šněžam par hřěš doktor ham.

„Lubojeće maja křótt čač“ — žitaju Kristina prawje
Zauerweina.

„Aj jw šnajecje baňničski doktorowe!“

„Šnaju a mam je“, wotmowioja holecžo a pschijeje mi
šbřtu bohni, čšřščewanu we schwabachu, j mapřimom: „Šerbšřte
řtuži.“ „Widšice, ale wašy Žurji tež praji: Ach, ta lubojeć
je tať ša.... Rješelceje tež wo lubojeć, hdyž je tajta štamylina
a njelubujće.“

„Ach ja tola lubuju a budu lubowac a wudam ho!“ ša-
řkoci hebi holecžo....

Wřěřel ho, dobry pachola — šy dohři, šawěšće šy dohři;
šy dale j lubuřšřtom a budšěč tež j mandžšřim. 4

To hřm dšři, a něšto j Bóhom, Kristina!..

(Potražowanje.)

Macžetny dom ewangelško-lutheršřich diafonišow w Dražďanach.

Wě to 19. meje 1844. W jenej Hěžy na „Čřřšřte baňy“
w Dražďanach bě ho nabladna lěčba křeslow a křenjow jeř-
šřla. Wěřtu tam pšechje wšchm duchowni a křarjo mšřta.
W jenej šřiti w rózku šřej wštat, czorny wóžety, a na nim
šřžiz a hřwěčřňak.

Wě to wšcho pschihot kaž j wěrowanju abo ščščewenju! Aňt
to ani tamne! Žebny dom diafonišow dyrbšěšče šo wo-
terowic a požwjećjeć šo pschšřšče doma diafonišow w Šai-
ferswerth, teho přeničkeho mjes nimi, šo by kaž tušón j Bóžeľ
pomozu w duchu potražowěće, lubojeće a wěry hřwoje dšěta ša-

počel a wufonjal. Bo wufodnym a strowjazym frowje fup-
intendentu Heymanna fupri Theodor Hledner, tón inowa-
falež japočiwiteho banta diaconiflow, f wolarjei. Jeho
wutrobni a frowdomnje hnujaze frowa rěča f tymaj fmitnjamaj
frowonaj, kotrejž je Kajferwertchiffti dom wotpóhjal, to byščaj
pomhaloj falejčej nowy dom diaconiflow. Diaconiffa, to rěča
tu: fkažonniza teho Knježa, teho doma, tych fhoroch a bėdnych,
fkažonniza tež teje fopušotri! Se fpewom fłancži fo tuta
křutna a ja načeh kraj a lud wulzy wažna frowatocnjofej. Dom,
kotryž durjebješe tolebla načehaj Dražfjanfki diaconiflow byč,
bė falejny.

Bė to fmadny japočarj: wotnajaža křeža, fchtywjo fhoru
a dwė diaconiffy, to bė wofch! Hledner bė tam frowmadženym
žonfim pak pchitwofal: „Zutón fmit pchijnješe wufle frowo-
wanje do wifchėj fřon, najprjedy pak a prjedy wifchėj wam,
kotrejž ješe jón we wěrye a lubofči japočej, wy wofečejže f nutym
fřitwom!“ Profeitiške frowo to tam! Štjenja, po wjaz hačž
75 lětach my wěnnu, fo bė jenu dojednjenje date.

Te fchtyri žonje a jaložejki tutěho domu bėchu: Ulrika
f Weipiger, kotraž bė we domje f Kajferwertchij čitala a nje-
wotpóčowaješe, doniž 19. meje 1844 to nastaje njedozpi; Wil-
helmina f Weaue bė to druha, kotraž wofečješe tón dom fa frowje
pjate džejzo; ja njecža bė hrabinka Wulfka Charlotta Hohenthal,
ta družka teho towarfřtwa fa nowy dom; a ta fchřworta Jda
Thobe, jena f tych fřoch přehič přeheditejcejkow towarfřtwa,
kotrejž bėchu fa jaloženje a fđerženje doma wufřworte. Tež
fmitnej šotje f Kajferwertch bėščaj Paulina Wittge a Karo-
lina Schulz.

Šchlo lubofej a wěra tež fřabych žonfřch fáměže, to na-
fřonimy f frowej wutrobnej radofej, hdyž 25 lět pođfřičcho
našch dom diaconiflow wopřtamy, 19. meje 1869 a fažo 24.
meje 1869, na tym dnju, na kotřwniž bu 25 lětmy jubilej doma
fřawje frowježeny. Křtjeni Thoby wofečješe jón hiščeje fobu
frowječej a fo wjehečej na 25 lětmy žohnowanja wofřnym
wofeženju a pchibiwamaju towarfřtwa a doma. Džeji 19. meje bu
domač frowježeny w tym domje na „Budyšćkej hažy“ a lu-
bofej f domej a jeho fřotam a džakownofej fa wopofafam
lubofej porjeižiči frowježej f rjanymu darani na pjenješach a
družim; darjeny bu n. pch. pjenježny fřamor f napřikmom:
„Moje je woboje, fřlěwora a fłoto, praji tón knjež Zebaoth“;
harmoniom, kotřž bu f jenym wofřazym: „Šřwal teho Knježa“
wot diaconiflow pořrowježeny.

„Šřwal teho Knježa!“ bė tež to heřko druheho dnja, 24.
meje. A tennu hnuwaješe, fchtož bė dom nařřonit w frowi-
ch přehič 25 lětach:

Dwė lěte halle bėchu diaconiffy dželale, a hižo bėšče wot-
najata křeža na „Čřfkej hažy“ pšchemata. 3. Oktobra 1847
přehedychu fo wone do noweho rjaneho, wot fahřobdy wob-
dareho domu na Budyšćkej hažy, kotřž něř žyly frowj mje-
nowachu — tón tam na „Čřfkej hažy“, to bė ta tolebla, tutón
bė něř tón macšejny dom. — 10 lět pođfřičcho pchitwarichu
hebi žřewočizy. A f lětami bė tón a tamny nowotwar a pchit-
waraj f wotarič durjaf. Je tam to něř w lěte 1869 ma-
čejny dom f hofpitolom, jena domfřna (Herberge) a jena řhula
fa fřlowone hožy, jedny hofpij, jedny dom fa male džejči
(Krippe) a jena wufřowarňna fa džejči. A tón macšejny dom
je dwė džowzy na džělo wupóhjal: Weltheba, tón dom bėdnych
w Nižej Šřhničy a Magbalentiny ařhl. W Šřhničy maja dia-
coniffy tež to t. m. Wulfim wofřanje (Wulfenftift), jenu řhulu
a wufřowarňnu fa hožy wřřchich wofřowom, kotřž bu wot Wulfy
f Mangold wufřanene.

Šřotrow je jich hižo 101, a wone dželaja to domje, w Draž-

žanach, w Šřhničy, po Zafte, haj fřamo w Kuřowfkej a pola
řinow; wone řřtřuja je žohnowanjem w domach fa fřoroch,
bėdnych, řřbnych, male džejči, w řhulach fa male džejči, to wu-
fřowarňnych a jafřwach. Za to wofjo džaturje fo frowjedjeřta
fřromadřina tonu Knjejei we wřřfotofej. Šoli Deo gloria!
Wofu kamemu budž čejej! je tež to napřimio čkřhny wřotow
pchi jafřupje. A j wěže w meřřim fřonju fřnowowaza mōbra
křoboj diaconiflow wufřawa f tennu je frowim napřikmom:
„Wón dyrbi rofej, ja pak durjebje wotebercač!“

Tute heřko wofřonij, hdyže frowječejne přėdřowanje fřon-
čejjo, duchowny diaconiflow, Heinrich Fröhlich takke: „Widž
tym dyrbi to wotacaj! Wřřitfo a we wřřitřim řřepřij! To
budž, te heřko dale a pšezjo w džěle teje lubofej, we wofřowanju
teho řwježenja, w wřy a w řmjercej!“

Heinrich Fröhlich, fo bu tón muř f duchownym pchi domje
diaconiflow, to bė tón najřřakřniřej dopofas fa to, jo tón Knjež
berc mēni f žyřim donom! Kaf řaracaje fo wón wo wu-
wučenju a wufřowanje řřotrow fa to wulzy wažne a čejže
powołanje! Kaf řčini wón jini tón žyly wufřaw tam na „Bu-
dyšćkej hažy“ pšezjo bōle fa „macšejny dom!“ Kaf po-
rijcřchowaješe wón to řřufne a řřowne řwježenje w tutym
domje! Kaf je wón možny přėbač, tať jo po jeho pomofarju
w lěte 1856 wofřelifa jala domach wozaj wulfka dofej njefe!
Žřefej dřebi fo wotarič a fo tež dotřwari! Kařki bė to muř
teje modlitw!

Wřřzaja modlitwa wufřadša f doma a f žyřeho wřřawo
diaconiflow, Wofje žohnowanje pchibwadža do njeho! To te na-
řřonjenje tch přehič 25 lět; to wofřwōdžeje te meřřke dnj
lěta 1869. (Wofřakřowanje.)

Žřefej a řřat.

Wōbby do žřřofarneho řejma řu pšech durjemi. Wob-
žarufenym, jo fo Šřerbja to řchčejřa do dnjej řřonow, ko-
trejž wobej prajitej, to řtej wofřčejřjanfkei a fa řchčejřjanfku
žřefej a řchčejřjanfku řhulu wufřupřejete. Njemohoj tu wěra
a narodnofej řo řjednofej!? Ale prjedy hačž je to pšde pođje!
A njedyrbdaj tu narodnofej, potajim Šřerbřřawo, Šřerbřow
řjednofej woz f jenej jenticefej řřotřie, f heřfkej řřonje, řř
dže řchčejřjanfka dječ! ?

Šchtož to wōbje křoči niz jeno jato politřak ale tež jato
řchčejřjan, tón tež jo njch rořřudži fa řřonnu, řř ma řchčej-
řjanfkič jamčewo pchi frowim džěle a řchčejřjanfkič muři
na čpě! A jažo, řožy a řoža hři wōbjeje a wof! Njemofř-
li f řwojej papjerku, wofřiž tež hřes papjerki, a to pšezjo tu
řřonnu, kotřž wofřčřřinu dořřanje, a ty potom nimač žane
prawo — řřwariej na te řřonny, na řejm, na wofřejnojofej; a
něřke wola řožy a niz njenje řoža rad řřwari.

Šřliffa a f dalofa.

W Budyřchinje budu řřwatki řřjedu po řřwatkach do-
řřwječene je řerřřim dnjom, kotřž Šřerbřow to řchčejřjan wofř-
řakif řřhadžowantach řřjednoči. Bu wo wjele a wulzy wažny
wěraž rěčanje a řjednane. Dřobniřčeho pchijnježenju w pchit-
řřodnym čřřfle. Pšdejny wutrobnije, fo by wřřitřito to wu-
radžene a pořřajene, wofheje to duchowneje konferency, byfo
Wofu f čejejci a Šřerbřam f wufřitju.

Wudawa „Šřerbřka Wulfja“, družřtvo f wofřm. řř.
Samoliffy redaktor: řaraj Wřřgacž w Wofřakřafch.
Čřřidčej Šřmolerčej kniřčejřchčejneje w Šřerbřřim Domje
w Budyřchinje.

Sy-li spēwał,
Pilnje džęłał,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosc ma;
Bóh pak swětnj
Prěz spar měnny
Čerstwosc da.

Nječ ty spēwał,
Swěrnje džęłał,
Wšędnj dny;
Džęł pak swjatj,
Dušj datj,
Wotpočń ty.

Z njebes ma a
Nječ čí khma
Ziwnosc je;
Ziwa woda,
Klęž Bóh pada,
Woklęw ćel P.

Serbske njeđęłske łopjeno.

Wubawa ho łóđu hobotu w Ssmolerjex łubowječęcnj w Bucogicęnje a je tam na łubowćęnu pšęchpłatu 60 pj. dostać.

1. njeđęła wo kwojatej Dwojnj.

Łnt. 16, 19—25.

Sawěrnje ja praju won: Wobohj pšćhńdęse i ćęđta do nje-
bjeńkeho kralestwa! A jašo praju ja mam: Łóžo je so łhanel
pšęse jęhline wnocho pšęhńdęse, dođki so bohataj do Bóžebo kra-
lestwa pšćhńdęł! Kaž ho tola Kńjesowe kłowu w ćłowostim ži-
wjenju dopjelni, mójesę w dńęhństijim seženju hšćhęć. Tu
je wo bohataj mužu rěč. Tudy na jeni bę tónle jara bohataj
a wot wjele lńdđi ćęsejenu, wón hčobđęse w purpurkeje a wot
dwoheho płata dračęse a męjese ho wšęđńnje derje w krańnym
wjehelu, ale wo wěčńnoćej bę wón kłudy a wot Bóha a jeho
kwojatej sačęńjenu, tam bu wón ćęwłowany a męjese wjele
tjčńęseje pšęęępęć w płamenju hęłkeho wohenja. Tam
jašo wobłada Łazara, klęž bę tudy w ćęhńnoćej kłudy a wot
wšęđńń łępęte, klęž pšęch dńęjemi bohateho ležęse polny
brjadow, so by ho napšęęł i dńębjenęćkami, kotřęž i jeho blida
padaču, a pę pšćhńdęchnu a hšęchu jeho brjadow; ale w nje-
bjeńak bu twóřtowanj, tam hęđi w Abrahamownym Kńnje a
wopta polnosęž hšęznjch wjehelow hjes pšęstęcača. Čęchodla
pak tajse rozđęłenje njes tutnjaj mužomaj? Bę jeno bohataj-
stwo, kotřęž tonneho i fatamanjtu pšćhńęse? Bę jeho kłi-
doba, kotřęž tehoje i Bóžemu kralestwu hotoweho sežni? Sa-
wěse nje! Kaž na tutnjaj wodęnj, tak budže ho tež na naš
wšęđńń w pońębnym hudu hłowu kwojateho jępochotja Pawola
dopjelńe: Čęhńč čłowęł hęje, to budže tež žńęć. Čęhńč na
kwoje ćęlo hęje, budže wot ćęla staženje žńęć. Čęhńč pak na
duchu hęje, budže wot duča žńęć wěčńno žńęjenje.

Łohaty muž staj kwoje dowěrenje na seńskę kłuba, męje-
šę hęđi łube a hšęh na kwoće je, jeho lóčht bę, ho wšęđńnje

derje męž w krańnym wjehelu; wón sabu, so čłowęł njeje
žńę wot hšęla kameho; wón sabu to, hšęh je horyčak. Wón
bę bohataj a męžny na seńskę kłuba, ale kłudy a hšęjenj
w Bóhu. Čęwowe dobre je wón w ćęhńym žńęjenju wubjowal,
tehdla męjese nuju ćęępęć w hńęćę. Tęhdla hšęčńym
je wšęčńj a hńjny so i wotrobie. Bóže ho teho Kńjesa, toj
jeho hńęć; pšęchńž kłęž ho jeho boja, nimaja žanje nęš.
Wohęčńjo dńęba tradač a hłóđ ćęępęć, kłęž pak teho Kńjesa
přajaj, njebudja męjeho dobreho tradač. Čęhńčńjo jo: kłęž
ho čęđęđa wobohęćę, tajj padnu do pšćhńowanja a do hšęse
a do wjele hšępęch a hšęđńńń žadočęow, klęž čłowęłow do sta-
ženja a do fatamanjwa ponurja. Wšęchńž pńęžńna łubosę je
forjeń wšęđńńho hšęho, kotřęž je ho něčotrjmu łubka a hu ho
wot wčęj sabłńđńi a hani hębi wjele bolosęčow načęńńi. Me-
ty, e Bóž čłowęćę, hńjń ho teho; hńj pak sa prawosęču, ja
bohadowojńosęču, ja wčęru, łubosęču, sečęplńowosęču a ja čęčłowęču.

Wjeje pak runje bohatajwo, kotřęž hńđęga wutroba a našę
ćęš nabóle přta, kotřęž čęńi, so stej hństjo bratr pšęčęńwo
bratřę? Wješju hństjo hńwęne łubka, kłęřęđ bla hšęčęńjenje
to našępšęch, hšęh maju, wopřajta, hńwoju ćęčęł, hńwoje dobre
mjeno, hńwoje žńęjenje, hńwojeje dušę šože? Čęy tež ty hńano,
łubj hšęčęńjano, tajki hńjenu wotčęčęł njepraweho mamona?
Tež ty hń hńano hńjo hšęh a jębat, so by něhńj mały seńskę
wůžńk dođęł, a hń tak šępřęł wěčńnoje, wěđńeho a praweho Bóha.
Tež ty ho pšęńjeseł w seńskę wězach, wo wšęđńńę hšęčęńje
a hšęhńđę a sabłńđęch, najpřęch hńwojemu Bóhu hšęńj, přędo-
węnje a jeho hńwo hšęčęch a i njemu ho modlęč. Me čęńńym
pokutu a wotwocęńj ho se Kńjesę je šprawne męžu a i wřtob-
ńej łubosęču, so njeby ho nam junu wo wěčńnoćej tak hšęlo, klęž

bohatemu muzej v djenkniškim sešenju. Phtajny najprjedy Boje kralstvom a jeho pravdote, dha budje nam vschitko drubej pschidate. Sschlymny hwate droje Boje htorow; tudy ho nam potaze ton puch, kjz i žiwotnju wjedze. Pschistfurny s ponisnoscu a s wjeschotofcu ze knjesowemu blisku, kotrez' je nam pschihotowane l wodowanju nachdy hrchotow. Broschym wo knjesoweho Duda, wo jeho moz a mudrofscz, so bchym thodjili we prawej bohobojnosci a Bozej lubofci, so bchym jutu horje pschidaj se k krahnj sbosnosci, kotraz je postajena wschitkim tym, vschiz knjesje pschihluschjeja, jemu hwetu htuza a po jeho puchacz thodza. Tego dla :

Phtaj jeno njetjestje,
 Lubuj Boha wjeschste wjehcho,
 Njecz ton twoj lochj wostanje,
 Wostaj hwetej, schotj je jeho;
 Sbhj wonn u hrachacz twoj lochj ma,
 Dha ty pytaj Zjeslja.

Samjei.

Maczety dom ewangelfo-lutherskich diaconisow w Drazhjanach.
 (Pochowawenje.)

Leto 1894 be pschidalo a s nim 50 letny jubilej maczetneho doma. Na czechimch wrotach pschi lastupej sbjbolesche ho saho to: „Soli Deo Gloria“, „B hu kamemu budj czechj!“, ton zas w lochdy pschizkaj; be tola stoty jubilej; 1869 be tam to l ksebornemu jubileju napisano je pschibornymi pschim kani. A nalstna pyhda mejsta pychj zhyk dom a wschitko schotj l njemu hsluchaj. Wschjzjedj dwora smachuje na wyschle jzrdj mdrta krtchj, jubilejny dar tyd wot maczetneho domu salozjemych woschj wostawew. Wschje thorboje syhobi ho jchty schizj, wolnamjenjo tal ton woschj pod kotrnym ho wschj dzeo a skutkowanje w tutym wladim krajitu slawa.

Dzej 19. meje hwjczej dom sam saho stymj swojimi twoj jubilej l wjeschym dgalowanjom a s dowjerzajnym protschewjom.

Dzej 23. meje be slawne woschjwecjenje 50 letneho wostarczja domu. Dolgi cehj horow czechnje s wupschjchneho domu psches Augustowy mosti do ewangelfeste dworskeje zrtweje. Drobowa zelciznja wchj l woschibynimj wolamj drubi bjel h scji l Bojemu domej. Wot mschjnjanskeho boka pschidaju dzechj „Luisynhe n otaljanja“ a kotry pobocznych wustawow. A s nimi wschjmi sjednoczjo ho wulka hnta czechimch hofczi, lastupjerjow hwetnych a zyrkwinnych wschjnoscow. Wschizny woschjweczja je slowom a skutkami, so je maczetny dom jena nowa moz u kraju, skutkowa a lepcchemu l wantneho a hwetneho žiwjenja. Takja ewangelfa krajna zyrtej hromabzi jubilejni kolletu ja hwjedzenst dar. Pschi salozjenju njede jana wschjnosczj hohultukowoda a podperata; ncz cje cja hwetne a zyrwinfne wschjnosczj dom a jeho dzeo! Mdz lubofce, kotraz na schjstfusa Zeslusa ho salozuje be wschitko to dostojata a tuto dobyrje hbi dohyla.

Wschjczor je zhy dom a zhy wustaw hwjedzenzju woschjwecilny. 1847 be to tam jenoj jena jenicza hkeza. a ncz 1894! Wschjzjedjo ton salozj, ton maczetny dom! Wschjudom wotko wjele u dalscich domow! Pschewschjchom h rwonija! 13. Oktobra 1894 hu tuton dom wotewrjem, so hu byt, kaz hu to pschi salozjenju wot wostajedschjo dworskeho predaja Mrexa wuprajemj; „mchmo hweja ja czeo a dchku, hwpokta tcho knjesje, wotkaz wery a lubofse!“ A hjo je jch mnwto thwrych pschjzjaj.

Dzej podj jcho do wjczej ho hwjczejn l pobocznych wustawach, kotrez ma maczetny dom u Schjznju, w tej dze naj-

zjeschjej krajnje najccheje Sakljeje. Wot Drazhjan l polnozy, l Wschjznu, ho wona pschi Bohju wupschjstewa.

Ze tam to pschjdy wschjcm ton wulki wustaw „Bethesda“. Tego hloz be ta wot luda tal mjenowana „kamjenta hkeza“. A ncz: htorowy dom, dom ja hstuppej (Wobenhause), dom ja dzechj a „Marijina schula“, to je wuschjerna ja hsluzonne hohly. Tcz tu je czi Boze johnowanje wdeome! Zato ho prenje kotry l maczetneho domu do tuteho najharschego poboczneho wustawa pschjehydlichu, be to hsubuchiti a hnodny sapoczaj. Dwe kotrez, woschjzta domu a jeje pomoznija, buschaj l tomu wjohnowanje. Dohlj be železnija jara drob, bchschjstaj s Drazhjan won hacj do Schjznju. Tzju nabodu wjeschje katrownischi pomoznik l pschi na woschjzju. Potrutu hkeza a tihu hole be duchowny Schjstich tutej jezju nabodej pschjwotkiz. A ncz 1894 tuton wulki woschjsterny wustaw, hohczj wschjudjom hofczi wita wjeschje powitanje tam pschjehwazych.

A Magdalenyng af, l do kotrezho ho dohvweczaj hofcjo s Bethedy podaczj, be ho tcz je hsubuchschj sapoczawow wuwcz. Tena kotra a jena wustawana, to be wschjo. A s tal wulkim johnowanjom skutuje ncz tuton dom l wustawowanju hohjow, kotrez ho na wopacnje wucej salubschjchu.

S Schjznju a s jeje wustawowu ho domoj wrodchjwschj, pschewwawaju hofcjo wjczor hschche u seminaru ja wuschjstaj sa male dzechj. Tcz tu maty h-prczaj! A ncz je tuton dom hjo tal netore dobre dostojaj.

A kaz to w tutym jednolstwym be, tal tcz w powschitkim žiwotnju zyrteho domu. Krtzj, starolcow a dzeo be wjele a czechjeho bylo. Nchjo be ho hnto dolez kschmito; tola hlonzo Bozere hnadu njede wuhahko, be date hwjczito tcz saby mrcelotow, a czi, l zj pod mrcelotami njehawelotowacu ale we werte a dowere date dzechacu a date ho mowlacu, doczajacu pschego saho ton dzej, so jim utto hlonzo jcho hwjczelcje, to hlonzo Wschje wozjewe lubofce a hwetnelcze.

W kaz so by-ho salozj domu hnt, jcho njehelu Reminizeru 1881 zyrkwinneho radu Schjsticha l rowu njedcu, tunje na tym dnju, na kotrnym dychju jcho 25 letny salozischi jubilej hwjczelc. S tuty h swojim duchownym hsubi dom wjele, jara wjele. Tota, Bohu budj dcz, ton wot njeho wozdjem dom be hjo tal fruty a wotweje dchju, so jeho wotchidjenje jon njepowali a njehnu! S pschjchjebom hynom semzrecho dosta dom noweho duchowneho, kotrnj jon u jeho duchu bale wozj.

Kaz be ho tu domach wschitko pschjporozko, tal tcz na wotknych polach dzeo. Wot tutym pschjchodnje w rosprawje wo 75 letnym jubileu drobniče hlowczjo.

Wlota.

(Stonczjenje.)

Masojta l wjczorj hmy hwojemu milemu hofcizelcej Bozemje prajit l na dworschjchje podaj, ho bych do sbocchewlona wuschj a potom do drubeho hewjereneho tula Delnjeje Wschjzju woteschol, do dobrych wjeskow, ho hlowazych u Zantchjostej hoh. . .

Pschjridu wjesku, w kotrnj hmy cjanj wjczorj pschi rečaj pschjwchjw. Wjczorj jnoschjwalshe ho hjo na krajinu a salozjowalshe tcz wjesku do hwojeje czhjwiny. Krczju cchjo wotolo statota Kristinimno nana. Sotup do dwora je salczny l deschjowym platom. . . Sa wrotja je hschjczelc hschepot. — Krczju cchje dale, pschjchu dobremu pacholej l wutrobu sboze. Wschaj ho wono nasleje hschjczje njehzje pod cidej hstojanjej tchju; toto wotkolo schony. . . a wulki hwet baloto, dalosko. . .

Tam ho sboze s redka dostawa, dolez tal frjezi salwiczj. . . Wschj hschjczje powjeczaj, kak tu wotbras mcha a sboza dopjelnotawche njchjny bacjon na schjzji — ale tyh je tu telko,

fo i zyla f dopjeljeniju krajnju hluskeja a hu do zyja se wofch-
drym fiewjenjom. . . . A potom by czitat prajiec mofł, fo
hum i tym nekajki tani nobellifski effekt dozyje czysl — a to
njedham. — Nijam njebych teź fboze tudych ludzi powyfchit . . .
E Rahom!

A moralfa ?

Osoby: Kraku njezměch blifko rofoběrač. Bywa to druždy
pohykelaje a druždy — ftrafčne.

Wohrbėjnifčejžo.

S Kuzifskij wobrawfom Ałofa Czerneho.

Ač, běfche mi tał czěšno, tał tužno to mojej fudowanfkej
fnow, we wutrobnje bė mi hieđenjo, něfcho kaž bojofoz pifche-
fchokowofoje moju zyfu hradz a nuczejfche mie f wobfalfnjenju,
njefamofčah ani jeničefze rjadki wosiceat f jafnym wėdowanjom
a porufumjenjom, ani jenebo fhowa napifčaz; wobladacz ho bo-
jafiftrje po feženach, — wfchudžom napjeljenjuje ie fwojafkami
fuihow — a wfchitke to mjelecfimo druždy, f kź bėdnu ho mi
wot mefoho pifchefalněho wofčefajela iafko towařafchowo fo ezař
mojeho pobyeča w Budyfchijnje doftale, wfchitzy idacu ho na
munje fruceje kėdžbowacz a fymnje moju duchownu wobfitejnofoz
wofchudžowacz, kotraz ham do zyfa njerofumjad. Wěh ham wė,
fchto bėfche ho mi fazyfno. Za njezmě. Njejjhm teź wo pifch-
ečinacz pifchemyfhowaf, bėch febi jenož teho wėdowno, fo bėfche mof
fstaw njerofejfchnju. A njerowězacz febi ani rady ani pomozu, fa-
tuz na njerowapraju ežćhnou fafnacž, f kź bėfche ho na munje
fehynfa, jako by nie je fhowej efofej, mjehej, hlėdkeje ežćn fa-
duhpeč dźyfa. Dychacz pifchego fhynifcho a njerowamėnfifcho,
moja wutrowa binafche pifchego fpeřifchifcho a hwoera palefche
pifchego horzifchu . . . Wobladnch bjes wofpohlada na jafrofifchene
wofno, f polozju f frubijne falfajene a f papjeřami fanejčane.
Napifčefčo pifche wfufku hafu, krafa ho by f rufu dořafnuf, bėfche
ač wofno. Wėfche wotewrjene. . . . Za bhuaf, fo na to njejj-
fhn pifchifcho! — Wuřozčich a fhwatuje wotewrjac; nė, runje
bėch wofno wotewrif a lačnje je wfchjprawif, fo bjech ho Cze-
rfnimo powėtra nafkėdraf. Aie tón bėfche taf pifchekėřty wof-
fařleho tuqufowefcho flėnzaj, fo mi bėfche jako bych ho napif-
kufefje wody. Wofidne fačujce. . . . A f napifčefčewo wofna
fincejeje wofidne fkepane fchewfkeho hamora. . . . Sazfifnch
we flőejci, haj w flőejci wofno, wafacz fwoj klobuf a wafidžech
won. . . . Njeppifchemyfhowacz febi dže hieč. Ezym jenož fchaf a
fa fhufku fafkad, jako bych tu dőjchaf a fhladowacz je fpofoj-
nofežu pifchek febie: jako by tu mőznofoze f mojemu finrowanjju
bjo.

W 12 Budyfchijnfkim katcholifkim pohrbėjnifčejžu, na
Miflawfchku. Blajeje, tam něfcho kroczelw we: naf je.

Kolo wafoto mje mėr. . . .

Zafne flėnczne fhwėto woflehnju ho po rowacz a pifchefje-
rafche je mėrnym bnfchidjom, kotrež jelenofčej rowow woju-
njefche. Te fhnadne rowy, wjafchje abo nijifche, fchėřche a
wufifche, bėdnu fawėfje fubofne je fhowojmi rəjowymu pjeřefčkam,
nalfkam a woflafkam fhwėfami w tutym flėncznym fhwėte;
a wone hofe, ezerfawe hromadki liny, na kotrych bėfche jenož tu
a tam felenca trawicizna wubija, pofkicjozowacu mėrny fačijfchėz
bjes wofčaje hofłofceje a holofceje. . . . Wfchudžom mėr fmerə-
wanja, f kź wufkufajefche bydželate fnamjenje žiwota, fhėnzaj —
na fnamjenjac fhujerjeje — na rowacz. Tu fu rowy. . . . Njejj-
fhn ho ani kufka rořohrif nad fhwifkom tufcho flowca, f kź ho
nam druždy taf ftrafčne fawca. Nawopaf: pofojnje fhym f wo-
fjomaj f jeneho rowca na družji hladař, je flicij, pifchekhladař pom-
nifki, hacž by mi pifchit tym žadny wofkeje we wozčomaj woflaf,

wofchhladař fefbfe napifcy na nič a f rukomaj na fhrjibceje fhym
mjef rowami fhobžif. Ani dopomnjenja po ežćhnofce a
fchfchniwofozi.

A taf mėrnye jenu to rospadanfki! Woflednje fhwiti wuf-
keje fhofaftrifkeje zyrhwoje, pofledni fhwėt mufylofoze, f kź fu pod
nutymu towalanijem taf pohrbėjane taf pohrbėjane, faž žiwjenje,
mufylofoz tutych njebožafkow tudy pod domom. Czernijene,
zghelowe murje torcaž ho tu do jafneho wopravowfse aetberfaj
fideho powėtra, jak bychu do njeho frowfje; a na nič pohraja
fhłoczne pruhi jako wufnėwme na woblicju, f faječtwjenym wot
fboza a fpojnojfoze. Taři wufnėwme hrafja na woblicju malch
džejei a fargow. Gofhifke rjebla ho jako wufpifchefserane ruzy
horje f njebejeřam f fhłozje wupinaja a formu fanejčnjnch
wobfiflowo wo wfchokij wofnacž ho na jafnym w efofofej fefbrə-
wazym pojadku lačnjeje wobfoht taf fpojnojne rufyja, jako w naj-
wofefčim fbozu. . . . A defta, w fcejnje tutych murjow wof-
fhodj něf ho ftoji ho jenja a nafkymni rowami. A tam, w fhwfku
nėkafjeje fhėdby wofhifnje ho nėchėn, jako ežyl febi tu wufha-
dac najmėrnfche mėřafčewo, hėdž by jeho ničto f jeho wėdzejnje
kėze njerowtorhnył. . . . A tu na kromje fhly, f kź faž fežena dele
f Szprewija pada, na pifchėřtnje, nėdže fti frowceje (mjef rosp-
padanfami a wofchrodnej murcju) fu fane džečezaje rowy. . . . ma-
fufke a bidejeje njefiefe. . . . Na nič fežena jafne fhwėti nafkow,
fhafkow, fhėčefčefow, wofnazje pjeřki fchod a družich nėžnych
rőžicřkow — hėdž pař wofwalny fhwoje dofhe ranjenja wof-
fładčaj, tam nutefa wofje ežćhmawofeny fhufčej (Cfeu), fawofjeje
tež fežezij mjef rowami a ežćhmawo a fhėdowefje je je fhwojimi
rumami wfchitke, wfchitke. . . .

Fhufow defta pod nami, fčymi Szprewija a žiwjenje pifchew-
mėřta — ale jenož f dalofa; tudy je mėr. Dopomnjch ho na
pohrběj, f kź fhym tu w pohrbėdnij hrowacz wifčaf. Zėdby mjeřefje
pohrbėjnifčejžo dozpa hinarfki napohlad: bėfche wobleczeny
fhėbėhny rowč, ežćnje pifchilchewafche wfchitke hofki, kotrež bychu
pod nim kryte a dychacz f wfrofom moriwcho. Se fhreda ho
jenož fchėje a kamjenje wufbėhwanju, na nėkotrych rowow
přobėne hafoly fawof a fhotomifkow, druždy tež wufiffe, fhujerje
a wofbėne rjeřafki mjeřefčich rořkiflow — a nade wofčim wofkfo,
ežćrnijene murje rořwalinow. Zamny pifchewof pifchidžje, fařta,
faž to hwna, nad wotewrjenjnu rowom: kofčej fafčaju na kraj
a wobradu ho fawopėřaju. Płacz, fhlyf. Ffchufowfni woteř-
džeku a rowaf nafypha row. E zyfa taf, faž to byfa. Hėze
pař te dje to byfo? E da ho mi, fo tamte blifko fafhoda. . . .
W tutym rjeđe to buđe. . . .

(Poftracəwanje.)

E blifka a f dalofa.

Šawjatkowna hrėba bė fefkfki djeř. W Šefřfkim Domje
fhładčowacu ho Šefřbo f wfhelatim fhromadžinam.

W 2 hobj wofnė tam „Towarřno pomozju fa fudowozycz-
Šefřbow“ fhwoju lėnu fhownu fhromadžinju. Se to jene towarřno,
kotrež je mjef Šefřbamij pifche malo fuate a to Šefřbam te fchodə-
wanju. A hobj to bėry lėpje njebuđe, buđe to fchładowanje
wjefche a wjeřfche, haj ftrafčne. fhowny nadawf towarřna je
tón, fo fudowazycz Šefřbow podpjera f penjefam. Ffchit
nėkfifčich wofhjejnofczaj trjeba, dje-łi wopravowđejje podpjera
dawacz eřim mjeřefčich fhwėřkow. Tuž ho tón hacz dofał wna-
nufchki lėni pifchufkif 1 hr. wofwifchi a 2 hr. E tym pař njefje
towarřnu, pifchew wfchėm Šefřbam dopomhane! To hafke buđe
po nėčjim hbow jacy prawe wjeje Šefřbow wiefch wofchfow
f lėtnym pifchinofčom te towarřnu pifchifupi abo jo hewaf f arami

a wotkafanjami podpjera. Su tu tola hišćeje herbsto-němske wožadny, f kotroch je jeno duchowny boshuwa a ničtón wjazy. Wšedohyda towarštna je tn. farar Mleba a pokobstnik tn. wučer Polan, wobaj w Budyšinje. Tutaj pščinajuwajet jamotwjenja, bary pščinowšćki, runje tak pał tež wobadny duchowni.

Tutu štomabjstnu isčěbowanje hłowna konferenca z herbstich ewangelskich duchownych. Mějeske ho sabraćaj f porjadbnymi dźěłami tež f woběbitomi namjetami. Wu wošewenjeje so ho křta hwydženi fa inuštne mišionstwo hwydžeti a to w Łupoju, bdu, ho hišćeje wošewi. Džeń 16. junija hwydžeti ho w Klukchu Gustaw-Młodowu hwydženi, na kotrymž smje herbste předwołanje tn. Lic. theol. farar Mrošal-Prodžišćejaniki a němje tn. duch. Grošče f Budyšinca. Wažne namjeta namjetowaješe Wule-Janša pobocjna konferenca, do kotrejeje hu so hjednocije: Wulecy, Kettizy a M. hacyzcy. Žana hěbi f nimi herbsto-němski zychtwina wošewje, do kotrehož wšće herbsto-němske abo němilo-herbste wožadny hšuchaja, a na čsło tuteho ma ho stajicj herbsti duchowny fa superintendentu; jenož tajke mōže herbstim wožadnam pranje hšićicj f dobom tež tym Mězgam w tutych wožadach jenal berje Wšedohyda Łwie eny, tn. L. c. farar Mrošal, doatalna synodala, hšewi to je to woboje hižo wšćakubjene. Wo wobsamtnjenju konferency ma ho fa f nowa boranje wustupicj. Tiejzi namjet žaba hěbi hšwajanje tutych herbsto-němskich wožadow do wšćeje wožadow-hwajšta (Gemeinde Verband), kotryž mēl ho fa herbste ale tež fa wšće dalšće inuštne a swotne naležnosje tutych wožadow a jich nabawki zychtwineho a hšćejšćeho žiwjenja staracj, wo hěbie tež w pjeněžnym nastupanju. Tole pał bu fa jara nufne wšćakubnate, ale f dalšćemu wobbželanju pobožnej konferency wšćepofajane, dolelž mjeje hišćeje ničo wšćeje wo wšćejnefćach nowych zychtwinach wotkřewow hšate. Dalšći namjet žaba hěbi, so by ho konferenca niz wjaz dwožy, ale 4 tročj wobietka hšwabžowata, dolelž je jeje štomadne džeło wobsčěrene a nufne. Tak to tež nēk bubje. S tam swikowachu namjetu wo wšćabach do synody Šeserbsto-němski wotkřew ma ho f dobom wutworicj fa wšćibny wotkřew. Hž by f najinještaka dweju Šeserbow, duchowneho a lajala, do synody wotlil Wšćitym porkaja ho tež wo wšćibje, 1. junija a wo tam, sčtōž mēl ho wšći tym stacj. Wšći tym stajenaj namjetaj wo hšće hšćajta.

Š tomu wšćisamtu ho rozmołwa wo dalšćich namjetach wo roščćerjenju herbstich I čsaj čsopjeńkow, abo lētakow, wōžo nabožnych, wo mještich herbstich nabožnych knižćach, wo nabožnej protaz na sčženu atb. Tute wōžy buchu fa wulžy nufne a wažne wšćakubnate a dyrbi ho f pomozu n ičeho topeńka „Wohoj Wōž“, keltōž mōžno, do stuka stajicj. Samer tuteho džełka je f hšćebowanje hšćejšćianišeho bucha a žiwjenja w našćim lūu.

S tym dyrčejše ho konferenca hšćejćej, njehotowajuwšći wšćitko hwoje džeło, dolelž mējelše tež h šćeje Šeserbste fuchowne wotawštno hwoje lētnu štomabjstnu. Wšćichobna konferenca ješćeje ho 22. julija.

Š Klukšca. 2. njeđełu po hwy. Trojizy, 13. junija, hwoje- cji Budyšinšće pobocjne Gustaw-Młodoffse towarštno pola naš hšwōž lētny hwydženi. Šeserbste předwołanje pop. 1/3 hōdž. smjeje farar Lic. Mrošal-Prodžišćejaniki, němste u 4 hōdž. duchowny Grošče f Budyšinca. Po Wōžeje hšćibje ho rošprawa wo stufkowajuw towarštna podawa.

Wšćitowne.

Jene dobre a nowe kniži f čitanju, nēšćto, ičtož je fa našć čsaj, tež fa tuch, hž hu wo nufny wēru a wutrobie, a fa tuch, Lž hu w hōwjezci fa wēru a zychćej, byšćeje rad mjenowane mēl. —

Šćtož na herbstich knižach mamy, mōžemy dyrje hšćwo fa to jene abo tamne poručecj. Na wšće te stajene praščenje dawna jena nowa němka kniža hšateje dobreje hšćakčelci E. f Maltzahn wot- molowjeme f jennym rjarum a dobrem pow edanzčim abo romanom. Tuta kniža wēla: „Das ist gewisslich wahr!“ Wly ju rad poručajmy, kož tež te druhe kniži tuweje hšćakčelci; jena jeje najwōšćichj, wōhēbie fa žōniste pišana, je „Contra naturam“. Knižitapz kōždu f tutych knižow wobštara, jeli-jo je hišćeje na hšabže. Na přenju strown hwojejo romana „Das ist gewisslich wahr!“ je E. f Maltzahn hšćija to hšćowo:

„Glaubst du so ein prächtiges Ding; Kirschejana wēra je ži u wšćes džiwi!“
„Glaubst du so ein prächtiges Ding; Kirschejana wēra je wšće wšćitrodu!“
„Glaubst du so ein prächtiges Ding; Kirschejana wēra je luty džiwi!“

Wly tute němku knižu wo jeno tehož a na tutym mēšnje poručajmy, dolelž wšćeje, so jeje wšće herbste kniži čžital. Keltō Šeserbow pał jich to je. Tūž pšćinajmy wšćedy wšćēm tež fa našćim knižkami; kaž hu wšćes herbste knižowotawštno došćawca a w Šmolcejeje knižicj hšćejerje. Šćtōž ho němćich kniži pišćow, tōn ho wōššōn, hacj tež hu woprawdže nēšćio prawe, wšćeje wšćēm tež fa mēdžinu.

Pytaj a namkaj.

- Š XI. a) 4 Wōšf. 21, 8, 9.
- b) Žana 3, 14, 15.

XII.

Šćto je to f tym mjenora „Š-howa“?

Š rošpominanju.

Naboděj sašowowšabjana šaruna wulžajšnje dolosć hšelenja; dželet džełi, fo by naš nutnišćo hjednocit. Za dyrby mješčecj, wēricj a ho modlicj; najlěpše ho stanje, hōžj najlěpše knižicj; dobre dyrbi być, hōžj Wōž je.

- Prjedy hacj ty Wōža pytašć, je wōn tebeje hžjo namačak.
- Pjenješ wjele šamōža, šubosćej wšćo.
- Wjele pokobony, wjele hšćow.
- Šmilne dawanje je wšćibowanje; hšōž wjele wšćibow, wjele žneē

Sapōštancjo.

Wōdžili ho herbstu pišnu rēčj wotnēmcicj, ma ho to přibōž stacj a je to nufno trjeba na nabožńim polu: Ratežismušowu hšowa kaž „Wapšćitka, njeschćatrowanebe, njewužijnje wulžinacj, mordowacj“ atb. hu mjenje abo bōle nēmžati.

S tym Šeserb šam hwojeje rēčji šnamjo hšudobny dawna, tal jo ho šda, pōblanšta a njewožana. E. D.

Wudawa „Šeserbska Knižica“, društwo f wobm. nuf. Samolwity redaktor: farar W h r g a c j w Mōhacj. Čšćeje Šmolcejeje knižicj hšćejerje w Šeserbstim Domje w Budyšinje.

Sy-li spěwat,
Pilnje džělat,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój swjatoł
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj móčny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Prez spar měrnj
Čerstwość da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědny dny;
Džěł pak swjaty,
Dušł daty,
Wupočn ty.

Z njebjes ma
Njeh čł kma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Klě Bóh pada,
Wokřew čel P.

Sšerbške njeđzelske łopjeno.

Wudawa ho łóđu ho bototy w Šsmolerjez katličeski čezerni w Wudynčinje a je tam ja šchwóćktemu pschěpřkatu 60 pj. džtaoć

2. njeđzela wo šwóltej Trojizy.

Matth. 22, 1—14.

Na kwoš pschěpřošćem buč, je wulke wješele. Šwašnje wješele je najwještěše wješele. Šćo pał hu wšćitě šwašnje wješele na femi, tež najkrawjšće, porno šwašněmu šwědženjeji, na kotraž tón křes najš Bóh powoła a wot kotrehož pšćanec teji: njebješće kraleštwó je podobne kralej, kř žiwjěmu hyněł kwoš hčowawšće. Tón kral je kral njebješćow a semje. Šsyn, łotěnuž kwoš wotšotnje, je tón, wot kotrehož špěwamy: Dušće pschězelo, Wóje jehnjamo! Njewješta pał je žnje čłowěšćiwó, je tež łóđu jenotliwa dušća. Kwoš to došćojnosć a čěsć, na kotraž hny powołał, kaji to šćant, se łotěnuž hny wušćoweni! Wješt teje semje dyrba ho pšćiwowacž do teho šwašćka šwajateje lubošće, kř njebžo a semju šćewoć. Tón křes je hwoju kral pšćelal, so by gmejnu ham bebi postajł ja krawnu gmejnu, kotraž njebhta šmašana abo njeněka žaneho šmorska ani ničěšo łajšće, ale so by šwajata a bjes porała była (Čpšj. 5, 27). A hbož nětko krowješć thčónuje jašo hčowa teje gmejny, šćto je jeho šćatkwowanje nad nami drabje hačž so nam prajčž dawo: Póćježe na kwoš!

Šćatřšći lud je to pošćořłtwó žapřł. Póšaržo hu na jeho měštno šćupřł. Wot měšta do měšta, wot kraja do kraja pošłł šćatowadny, kotřž měr pšćipowjedachu a pšćepřošćachny: póćje, wšćitě je hčowne. A hbož nětko hčěža w šćěšćejanjšćiwje, ho łóđu njeđzela ewangelijon wot teje hčowdy pšćipowjeda, hbož ho pšćł šćěšćanjazł a pšćł wěrowanjazł, pšćł Wóžim wotšarju a pšćł wotewerjenjny rowje šćawnje a wosheje Wóje hčowo wu- łodujja, šćto ho šćinajšće čžini, hačž so ho ta powječž pšćł- powjeda: póćje na kwoš!

A hbož ho nětk dušća namaka, kotraž na hłóš njebješćeho nawoženje pšćitšća, hbož čłowěł w nim najšlubšće žćějenje hwojeje wutrobny šćopšćene namaka a šćwólńny buďže s nim žćłńž wješele a šćubodu, tam pšćiwěje njebješćł nawoženja, so by hwoju njebješću dom pšćiwěł na kwoš. Kaž pał wěčžnje žiwjenje ho njełapowěnje hólle wo šćnjercy, ale do tuteho žćew- njazł došćaha, tak tež kwoš njebješćeho kralowšćeho hynja njeje šćowž něšćto pšćłhčowne, ale je něšćto, čěhož ho nětko hčow hwešć- ławny w tutym žiwjenju. A to je to potajńtwó teho wotroženja k temu křesjelej Žesřušćej, so je wón, kř je hnadž dawno hčow wo twój dušću warčowal, tebi wocěž wotewřł ja hčěje, teho naj- rjeńšćeho njes čłowěšćini dčžćini. Na jeho lubošć ho šćwajate pšćemjo kwojeje lubošće šćapalešće a njebješćł nawoženja je kwoš čžinił s čłowěšćej dušću. Šćto dha je žiwjenje wotšćabženeje dušće w křesjełowny towaršćiwje? Niz něšće jenoz wšćěđne bėđženje pschěžiwó brěham, tež niz jenoz wšćěđne džěł wu- šćewženja, ale tež šćawowanje teho měra, kř je wšćajšćł dčžł wšćłšćłn čłowěł wotom, žćewjenje šćwajateho wješeł, kotřž džž žana žalošć teje semje šćapšć njemóže. Šćo wě, so ho hšćěje šćewitł njeje, šćtož budžemny; pšćetoz my jeho wšćěžć budžemny toš, kaž wón je (1. Jan. 3, 2) a hbož Křřstus, najče žiwjenje, ho šćewicž buďže, teby budžemny tež s nim šćewjeni w křesnošćł (Kol. 3, 4). Šćnjertny džej je šć wěřazju dušću džej nje- bješćeho kwoša, a s tym ho łapowěnje wěčnje wješele a wěčžna šćěžnosć. A k temu naž tón křes pschěpřěh, hbož wjetnje: póćje na kwoš!

Đóže pał hu čžł, kotřž na tuto pschěpřošćenje pošćłhčaju a pšćłšćobžće? Wot přěńđž pschěpřošćenych řěka: woni nje- hčaju pšćłšćłč. To hu te šćłke wutrobny, kotřž njamaju žaneho

frömmijensa a spoštnača teho šolja, kotrej tovaštvo v Bohom daro. Vot družici reka: woni zapravili so votelidještu, jednu na svoje pola, drugi po svojich močeh. Rola je jim labšoja, hacj hečbistvo tvoj swjačiboj w štwilke; dobytj jidj wifowanja je jim wzgřitič, hacj ta droga parla njebjeľko krajeina. Wysekeła serkěňoska žiwjenja niebatowu jim ẽ wjeľelam hnačnega blida pšćitěj, kotrej je Böh jim křij. Čželna myšľ njebjeľstjň fajpiva. Čaho wot družicy, pola kotřyčj je fajpivawca jawnne njepřicěľstwu nastaje, reka: nekotj pał pšćimowanu jeho wotrowořow, hanicu a moričnu jich. A stowitnu Izačľesko luda a stowitnu žyrčije a šwjateho miřkřotowa nam to wobřiwěć ćhja: pobřerjenje je so jich wiece ewangelijon wot šćerćinšja, kotrej bdyhu šterje šćpje wutupili ẽ hanjenjom a pšćeřeľkřenjom; v toweňom ẽ a njećegom. Wyščitim fajparacjam pšćej tebowla, řćtōž w pšćimowanju řwal frowim wotrowořam džejće: řćwah je drje hotowob, ale hořćo njećěch teho hōdnu.

D, jo bchydu tola ničtjžj pšćitěj ćhly! jo bchydu to wutrowne žedjenje melli, řatupicj do teho towařiwja t tyn řćnjeřom, na řćchjm řćđōžnikom. Ničtōž řćđōžnj niebudje, řćž hebi ẽ žyřetě wutrowb njećada, jo by řćđōžnj byt.

A ẽ t tyn hřidće njeće dořćj: tyn dyřbimny řō teř řćmu podćhřimwě, řćtōž je njebjeľstj řćnje, řćž na řćwah pšćepřōřj, pořćjaj. Wō wawřimny řařćtěho řćra řćwahj hořćo wot teho, řćž řćwōž wuhotuwaje, řćwahnu drastu dōřćawacu. řćwōž řćčje nēř mjēs řćwahnymj hořćěmji jednu, řćž njećěće řćwahnu drastu wobľećenj, dōđa řō wuhotowu, jo njeće hnaďny drat pšćijaj, beřćľž řćčje pšćeřōřy a pšćeřara řćm je řćhu spōťam. řćm řćnjeř pał njepřehlada jeňōž na drastu, ale na wutrowu, kotřaj řćpody drastu řćje. řćřej wutrowie ponińōřće a đćawoniwěćj pobrachuje. řćwōřy a njeľawajom pał njemōžje woprabnje wyheľty być a njećmē mjēs wobbōžěnymj a wjeľeľymj hořćěmji wōřćaj ẽ jemu pšćajj: řćwećje jemu ryzy a wōřj, a wōřćaj a ćřijřetě jeho do najřćħuřćejće ćřěmnořće řćm; tam budje wuće a řćwōřow řćřipjenje! —

Řćwahja drařta je prawdořćj, kotřaj pšćed Bohom pšćajj, a ta nam wyščitim pobrachuje, řćž řćwōřy ẽ drohi řćwahna drařta; a woni ju jeňōž darjemu dostawoju, řćť my pšćed Bohom prawdořćj jako đar ẽ hnaďy dōřćawam. řćtōž je hebi tyn prawdořćj ẽ hnaďy pšćes wěru pšćijipil, řćm nōž ẽ řćřetj řćwajřom wōřćaj: „řa řō wjeľelw na tyn řćnjeřu a moja duřća řō řćwōřje w mořim Bōhu; pšćetōž wōn je nje wobľeľ drastu teho šolja a je řćwōřu teje prawdořćje nje wōheľ; runje jako nawōřjenja ẽ miřćhřimowej drařtu řō wuhotuje a jako njewjěřta je řćwojće pšćimōřćju řō hořćj.“ řćwōž pał wot tuteho jeňēřćehō puća ẽ řćđōřnjepil, njemjōřj wot teje hnaďy Bōweje wěru pšćijipitajō njećō wjeđćeć njěcha, řćtōž hebi myšľi, řō mořľ pšćed Bōhom wōřćaj řćři, řćřij je, řō řō pšćes řćwōřj řćmōprawořćj teř wot njebjeľteho řćwahj wuřćamka. Bōh njerošđěľ řćch a dořćwěć, ale řćmōprawoněć a ponińōřćj; ponińōřnym pał đawa hnaďu. řćřećje je ćřah, hřidće řm kral njeće řćřupil, řćž hořćew wobřiwěćawac. řćž řćwōřamny, jo bchydu řō hnaďnu w drařtu wobľeći. řćř dyřbimny ju řćřćajřćž ẽ tyn, řō řćwořehō řćwōřehō ćřlowjewa řō řćunjeće đawanj. Ale njehľadajny na pšćećimnu. řć w njeľewěćō budje nam đerje řćřćawjene. řćřetōž wjeře je powolaněćy ale malo je wuhřowěćny! řćmjen.

Maćěřny dom ewangeliko-luđerćick řćawoniwōřow w Drařćjanach.

řćwōž 57 ľětny jubilej dyřćejšće nařć dom řćwōřecj w ćřěřim čćajū, w řćře 1919. řćře wřćřať bō do puřćowanje pšćes 75 wōřćich řćť, wōt 1844 hacj řō 1919, řćž, řćla pał wje-

řće wē wēřeje a đowěřeje do nařćehō řćnjeřa a pomoznića řćřeřa řćđřřitřka, a duž nař teř nēř njemōpuřćejći tuta đowěřa! „řćm řćnjeř je poměľ!“ řćwōřimny řō ẽ đćawoniwōřnym wuřćajom wōřćōž hľadajō, „řm řćnjeř poměľ!“ wuřćawomny my, tūřm ju bñej 75 ľěť řćwōřće, a my řō tehōřta njeľdřimny, na pšćihōđ hebi myšľo, řćť đale wuřćawomny. „řm řćnjeř řćť đale poměľ!“

Đeň 19. meje 1919 bē pōňđjela po njeđěljē Candate a řať jēne nowē Cantate piřći wěřej rūřj a řćwōřćej: „řćwōřće řćm řćnjeřej nowy řćřěľuřćj; řćřetōž wōn ćřim đřijm!“ řćwa řćwōřća Bōřa janořćujje 964 đćawoniwōřow. řć řćeře 1846 budū řćnje řćwōřje řćmō đōřćōňowane, a to bēřćřaj đrō; na 75 ľěťny jubilej je to jich 964! řć wřćřať to ľćto wōť řćřewōřće đěľō, kotřej řō wot doma a jeho řćwōřow řćđawěće, bē hebi teř ľćto wōť řćta newořy mōřow řćđawo, a řćľo, wone řćčū řō naukaće đale w řćwōřćej, a to je wěřćeh wōřćuřćow nařćehō řćwōřće řćwōřćow je jich wjana řćčjō, a wē wěřćej řćwōřćie wot njeběćh řćť hacj řō 54 ľěť. řć ja řćđōž na maćěřny dom wōřćebje đěľō po tyn, řa ćřōž ma řćđjā đar. řć jena řćřij řć řćarinej wutrowu řćř řćaria w řćřćinji a w řćřawowej řćmōřje. řćwōřa řćwōřćaw a wuřćitěny řćtu wōřćejća ja wōřćať a řćčćita. řćwōře đowěćajō řćwōřu ćřěřnu řćřijū piřći řćwōřćōřćej wuřćaj a maľuď abo ųu wōřćebje ćřěřnu a napinaju řćřijū piřći oprařćjaj. řćřō đruďeh wōľa řć řćřijō do řćřjy řā řćřćje jich wōřćebje đěľō, đruďich řćwōřćowowanje do wuřćenjow, đruďich Ĥudřā na byřćle, đruďich wěřćeľawore đěľa do řćňřijje, do řćwōřow, do řćwōřćj. A toľe wěřćitō jenož w maćěřnym đōnjē řćmny! řć řćmu pał hřidće to řať wěřćawore a wōřćećēne đěľō w řćwōřćihy wuřćawořćy a po řćřlym řćraju hewoľ. řćž řćē đřimno, řō řćť đřćeľawōřćow na řćřlych polach řćnjeřowej wimjy řćřehō hřidće dořćj njeje řćřij wōřćēm pšćiwēřćanjū a řćřij wōřćej wuřćej řćčjōje!

řćđjā wimje na řćwōřim nēřtjje ẽ tyn je đowěřćeněm jeniřimni, řćna na tyn ẽ jich njeřenje, řā đruřa na đruřim ẽ jich wōřaj. řā ćřōľe řćwōřow řćwōřej 75 ľětny jubilej řćwōřćaw a řćřćřum, řā wōřćajřća řćra řćra řćwōřćaw (řćra řćwōřćaw), řā řćnjā njeje jenařćimni w řćřijōje řćwōřćaw řćwōřćaw. řćřćijō tēmu řćwōřćaw w řćwōřćej nad řćwōřćawōřćejam, řā řćđā hebi řćřajny řćm đćawoniwōřow; řćřeřće řćčje řćwōřćaw je řćō řćnjē řćđawje, a řćřjā a đěľō je jeho řćřć. řćla pał, đćawoniwōřa řćwōřćaw wōřćej tyn puće, řćwōřćj řćwōřćej řćto wōť řćta řćčje đōřćawowa, řā řō wōřćej řā řćřćimny wōřćiwōřćaw řā řćřćawje řćō řćřćejō, řō je řćō řćčjō řćm jey řā nařćawōřća řćřijō, a řō je jeje mřā řćm nēř a to wōřćeľe w tyn řćnjeřu.

řćž teř maćěřny dom đćawoniwōřow wōřćawowa đēň wōřćedjā pōľa teľō řćra, řōř řćđjū hewoľ ma pōľa bibľijē, jenu řćm đěřij ćřeřćiwōřćej, wōřćeľawōřćej wōřćaw a to w teř řćwōřćej wōřćeľawōřćej wōřćaj řćřijōw a nūřćwōřćaw, kotřej tyn řćwōřim pōřćejā. řćřeřćiwōřćej teho je řćřćeľawōřćaw maćěřnehō domu. řćř ćřenje řćwōřćej řō te wuřće řćwōřćećenje nařćejje řćřćawje! řćť wōřćiwōřćaw je řćm řćwōřćaj, kotřej „řćwōřćim đrowōřćowřćenřā“ řćľtu mōřōľō đōnjajōřćeh řćwōřćow a řćčj, řćž řćm w đćawořćej. řćť řćwōřćejja te „ćřćejće řćwōřćiwōřćaw“ řćđjū đēň řć nowo řćwōřćaj řć ćřeľ tēmu đěľu! řćřōřō wōřćeh řćwōřćaw wōřćiwōřćaw a řćwōřćew řćwōřćaw teř ẽ maćěřny domom a to je jeho řćwōřim tūřm 75 ľětny jubilej ẽ řćřej wutrowu řćwōřćaw, đćawonim, řćřij đōnej a řćwōřćaw řćřćawu a řćřćejće řćwōřćaw.

řćwōřćaw řćwōřćej ẽ wōřćaw je teř to byľō, řō je đom řō řćwōřćaw řćřćawowanu a řā řćwōřćaw wuřćawu řćřeřćaw řćřćawonje nāřćaw, řćřij řō w řćčćeľawōřćej řćwōřćej řć řćřćijam řā wōřćaw

sključenim mešajru. Všeče hebi tola myšćiski škaf žadał, so wo ty, pšči wotrozjenju noweje sale sa operacije, so je stareje do noweje hōbu wsaf tōn špurny Żej. 41, 10. „Njeboj ho, ja hym i tola“ a tchorunja to drugo hōno na jeżnu, to hōno jenoho francoskeho škaria: „Ja hym tebe swobalal, Wōh tebe nēd rēdch wuotrowi!“ A so je Wōh skujes tpyżam t wuotrowjenju dopomfal pjadēs hūžbu diaconislow, ja to diaconisny pšči 75. jubileju jemu wočebity dzał wutrowby woprāja.

A hōdž njebě po Bošej woli wuotrowjenje mōžne, je mifa ruśa hōtrow poškōwajala a wutrowne hōtrow trōšćiwote. Ešto wiśhu do tchorofce a bēdnofce je tola Betheda hojpowo- wala, „tōn dom hnaby a smilnofce!“ Za skōžba teho tchoro- wot hata Betheda: „Ja nimam cłowjeśka“, wona tu w Be- theda diaconislow wotmjeśkuje. Wadžni, fortrž j 15 kłami na linjenje myšćki (Muskelshwand) škfiri, mējefce na 40 lēt na tutu tchorof, cšerpićeś a mōžefce wo hebi prajicej, so je pšce teho tchoro pšči haće Bethesda j jeho 38 kłami (Jan. 5). Wōn tam namala cłowjeśek je hōtrowkei lubofcju t polōžajej pomogy. „A, hrowna Winkla“ pať, kotrāz j 42 kłami w Bethesda jenrē, bē wo hōwiim cšerpienju doćejanbja teho bibi- sčeho tchoro tam pšči Bethesda-haće Jerusalemfim. Jenu žonu pšchwijewjeću do Bethesda, kotrāz njebě ja dwē lēće do joza pšćifšaka. Njebē cłowjeśka nēka, kotrāz by jej pomfal do joza a j toja. Na wuhlowym kaćeću bē hrowe nozy pščecšerpića. Tu w Bethesda hūžachu jej hōtrow i lubofcju. — To njech je doćeć tyh pšćifškabow. Wpšymy jidē mnoho, mnoho hićefce po- wjedēće mōhni! A doćeć a nadoćeć tajkch padow hićefce je w kraju a lubu a žana pomoz a žana pomozniža tu!

A wohebitu hūžbu tajkeje škfejščansteje lubofcē hu dia- conisny dozwolaje we wōjnje, tať 1866, 1870-71 a nēt w wočebje wot lēta 1914 jem. Eđyž bēchu to 1866 jidē 48 a 1870-71 jidē 82 hōtrow, kotrēž do wōjnickeje hūžby wustupischu, je jidē to we mułkej wōjnie bho 736, a to w lazarctad domijnja a w la- zarctad tyh wićelaficki bitwisćejow, a to w franzasowsej a Belgije, w Ungarisej a Galisijse, w Bochaćkej a Rumunstej, w Raichsbuřkej a Bōlske. A wschudžom bēchu w hūžbje: na jełisnizy, w barackach, faicarnach, nješ wōspadantami wōtow a mēšiw. A wschudžom j wutrowu a wjeśełe witane, nješ we kašino, nješ pšči wōwnuj hūžebē pola, nješ w straņnej tkežbje; pšćetōj wschudžom pomha, polōža, polōžewo jidē stajnje po- mōzna ruśa a wutrowa. Toła najradšo hūžba wōzņemna krajej pšči jeho franjenyđ! Sāu ras j tuteje hūžby wotowolane, hu srodne. A taihni hōtrow, kotrēž škahat a drastu wuopre- džachu, rjekne jedny mōdby škaf j Württembergseje: „Sa, s' Glida iśch az gšchaffi siurs Waterland.“ E tym hu trōšćihu- ja, doniz jidē saho do lazarctata njeowolaje je tchorwma a franjenim. A tutym njeběchu jenōž wothladati j pomogy jidē cžela ale hufo te jidē bušje. Šwch franjeny praži, na Nowy testament diaconisny poľahujo: „Dyrbi-li saho do frontu, nještrachuju ho. Njebiu ham! Wōn dže so mu! Wōn cšebnje prjede mni!“ E tomu bē ho pšćedoboh, wothlēbujō a nahōnyo ham lubofc, kotrāz džela j Wōžim hłowom w ruzy, hłowje, wutrowje Bože dła! A raiśhka a wječernja a njeđefčła nutrońce je sa tať nētōtchro rjeđufce škafiwno, hać je j hoptiřki. A ja to wšo hu wozajy džadowni j wutrowu, se hłowom, se skutkom. We wōwńim lazarctce w Montigny jenrē diaconisfa Marja Beder, wopor wopornitewo džela pšči tphus-tchorah, na tphus. Žej bu je pořhowanje je wšćej wōwńisej cšejcju pšćiwotowane kať rjeť, kotrāz w trownej bitwie hūnterčē ja wōznyj kraj namafa. A wona bē tola tež hūnterčē ja wōznyj kraj poćećepita! Wozajy, wot njeje prjedy lubofcštwje wothladani, šaćanjia jeke kaćeć; j hłowomaj wuthladafch wulku palnu; na jeje bantach beko

a špurny dořwjajanej hōtrow: „Sandel teho knjeła lēta ho w- tolo tyh, kotrāz ho jeho boja“ (Mk. 34, 8.) Njeđerjo Sani. Žana (Zohamitteritter), škarijo, wothčez, wozajy — na 600 — kłamaj pšči wotradž lazarctata kaćeć po wōjećku a pšćewobdžewo dořwjajane wjeřfela lubofce je hōtrowi na wōwńie polbrićewje hūžeb kłga, na kotrāz nješ rjetami hroweho luba poľebni wotpoćinji namafa. Džy wot pšćewobdženja kanješewo wozajy tōn cjanj špew wo tym wotafču, kotrēž njeđachu a pšćes kotrēž jidē njeje! — (Bokraćowanje.)

Pobryebnićećo.

© Ružisłki wobrajlow Adolfa Černeho.

Tu pola nērajšeho rowa lećki džećo, hōćatšo. Njewidžu jemu do wobljaca, je pořilene a nēščto na rowje čini. Ma na hebi cšejnemu hūnterčewi a ja wibžu jenōž pošnu, kulozaj jednu křonu, pokrnu j bēlej kōwluktu a malej, šahadžitej, nabel ruzy. Wěřipny, kať maly hōćez, pořilich ho wad drobne trowawjeće, jo bych hebi wothladal, šcho tu čini. Pořilich ho ja za kēbšlize jo njebđ džećo wutrownyj j džeća, j kotrāz ho ta šaberajće.... A šcho hym wothladal? ... Džećo bđjałefce do njeħeje jenje doćeć j porjećikom a haćećefce bđjałefce do njeħeje jenje doćeć j porjećikom a haćećefce do njeħeje natorbane pōłne kwētē.

Džećatšo!.....

Koło tu mačh, jo j taklej lubofcju po hwojim džećazym naivnyim rořumki ho wo wubedenje jeho rowa staroš j Ešob čji tu spod jenju wotopžaje? ... Ah, storo ho mi ša, so bđjeće to nēħdže w tutyh mēřinach, hōdž w hōdach nārajšeho cłowjeśka tchorwadu, hōdž bēch ja pšćapadnje pšćiwotumy. Pšćakadu tu nēkafe džećy, na to ho dopomnuj, ale na jidē podobnōćek ho njeđopomnu; j džela njeřhym jim berje do wobljaca šabaf, dšela bēchu jidē wobljaca wot kōřlow a pšćanjia zpe šačerwje- njene a kšejtowane.

Wobladnu na pomnit a cžitam napš.

„Tu spozowja Stanisław Goleniewicz z Karsewa pod Withowem w kiejstwje poznańskiem, umarł zdaleka od ziemi rodzinnej tu w Budyşynie 27. lipca 1866 w skutek rana, odebranych w bitwie pod Królówym Groodem, majac lat 20.“

Potajšim hym ho myřli, to njebđeće tu a tu je row cłow- jeśka, tiž je tu w zube — a tola tež niž w zube — wumrjet a bu trowany dōma na probu hroweho žiwjenja. Ja to bit, ani njejedžo ja čō, wōjna je jeho pobudala se hūžaj družich a wōn je ho je hūnterčewi wlećo j hrowej wōćerjnje wleťe, jo by na bratow jemi wumrjet — ale njeje ho doľeť. Ewob, wožyrebēž dōwotny, tiž hami j mōdnych rowu krowja, je hrowy wožyrebēž dōwotny, wudebi jeko row j mōdnyhmi kwētami, tiž hu halle hwanu dēřhka rano šačefce....

„Džećatšo, šotō pal čji leži w tutym rowje?“ wopraščam ho džećo herbžy. Činjāz to tať bjes wōmħhenja, wothčaf njebđejach, hać je to džećo nēmjeť. Ale džećatšo, (tiž hym hwanu trowu nařtōžil) wobladnu ho rořkwiwane na mije a wotmōwmi ni tchorunja herbžy:

„Mōj nan.“

„Čzeji pal ho?“

Brajełefche mi njeno.

Šlaj, tu mjeno řteji tu na pōblanřim pomnitu....

A nēko tež pōľnuja, toho hym tu pōła w hōdach pořho- walik.... Potajšim je smyřkom debi džećo row njebořakfa,

Sy-li spěwał,
Pilnje džělat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosť
Ziadny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosc ma;
Bóh pak swěrny
Prez spar měrny
Čerstwosc da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džělas
Wšědny dnj;
Džěť pak swjatosť,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies ma
Njeh čí khma
Ziwnosc je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čel F.

Sserbske njeđželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šemolerje, knižnicji, šćerni w Budyšćinje a je tam ja šchwórtkřinu pšchedpřatu 60 pj. dostać

Prědowanje

na křiwědženju nowych swonow we Budešćazach
8 dž. junija 1920.

džeržana wot F. Walterja, šararja Nješwaczišćkeho.

Šoži měr a Woža huada wudj s wani wšćitřimi! Šanjen!

Luba, luba Budešćanjka wošada! Pšěšes šwojeju luběju dušepřatřiwow šy mje powołata, jo bych čěi na džeržnišćim křiwědženju s Bóžim šlowom a přědowanjom štužil. Kašća pšěčelna prošwa! A šak radu šym pšičiřol! Třwoja prošwa, moje pšičiřenje je wšćat nam dopolajno, šo šmy je ne, njedj w lubej herbifej nižnje a šćodnaniješće šćrajinje abo w pohnjezi holi bydlimy abo na twójich šćražnych hwarach a plóbných žobnownych jahonoch a w twójich lubošnych dolinach, šo šmy je ne, hdyž něto wšćitřzy w šćymnu dole našćeho našćrudnišćeho, najšćežićeho čaža šćodžimy, abo hdyž džerža šćejmy na Taborowej wšćiřenje tuiřbo křašćeho křiwědženja. Šoř, šene šmy na šafožny, na jenym šafožny našćenje našćiwěčšćije wěry, na jenem pučju lubošće a šć jenemu woryžinjenemu kónje našćije nabžije a našćeho powołanja. Šaždženy šchwórtkř buču waješe rjane nowe šrony po šćelěšćanito-ewangeliřim wawšćnuju pohowje-čene a potom pošćehnjene a horječšćnjene do swonoweho pušćawata na wyšćolaj wóžj; wot teho dnja šem hišćeže kaž něme njelěžachu, džeržba džerža še šćiwim „Šćiwim šćlowom“ šćiwj přeni šćerlišć nam šašćewacž. Šćotřy šćerlišć? Šćo nam praži našće džeržnišće šćwate šćlowo Bóže, šćotře džyř tón šćnješ wšćeje huaby nam pošćonowacž. Šćešćešće je s i nutřnej wotřobu, napřikate w 1. lišće šćwi. šćawšćatola Barwota na šćerlišćim na 13. šćrawje a na 13. lišćužy: **Něť pak wostanje wěta, nabžija, lubošć, te šći; ale ta lubošć je najwšćešća mjes nimi.** Šanjen!

Luba Budešćanjka wošada, šćyřćh třwojich rjaných nowých swonow přěni šćerlišć!

Wón čěi spěwa s wulřim swonow:

Něť pak wostanje wěta;

še šćerim swonow:

Něť pak wostanje lubošć;

s mařym swonow:

Něť pak wostanje nabžija;

a s wšćitřimi třjoni swonami w hromadže:

Ale lubošć je najwšćešća mjes nimi!

Šćinečšće swonty, šćynečšće šćěwty

šć njebu pšěš tu wošadu,

Šć by Bóh našć Wóčež mřy

Šćlyřćat džak a mošćitř!

Šćinečšće šćěwty, šćynečšće swonty

šćuboko do džěřow nam,

Šć by žyř šćwěť byl pošćy

Wójež čěježe tu a tam!

Luba Budešćanjka wošada, šćyřćh třwojich rjaných nowých swonow přěni šćerlišć; wón čěi spěwa s wulřim swonow: **Něť pak wostanje wěta!**

Šaždženy šćhwórtkř šće wšćeli, šće šćyřćeli, šćajšć napřikate a šćotře šćamjo, šćotřy wobras wulřim swon nješe. Šćeřć šćyřćušć je wěčera a džerža a tón šćamjo, kiž wón je, buďže tež do wěčinoče. Šćak šćeji s 8. šćinečžy, 13. šćawo liřta na Šćerlišć najpřebu na nim napřikate. Šćajšć šćlowo šćwójnyšććinajaze dohyczešćeje wěry! Šć nim wubotowani, pošćulřeni, wobřonjeni, wobšćowšćeni šću šćinečšći wuščćonimaj wot čćabnyři po šćeřćowšći pšćiřajni po wšćem šćwěče, šćo bychu wěru šćubřili w šćerlišć wotřobach. A pšći nim, w šćerlišć wěčji: Šćedń wotřewšć hřód je našć Bóh šćam, šćwotřowny šćerlišć, šćotřynž džerža hišćeže dele wot šćubowšćte wotřewšćitř, pšćešćobžj našć luby herbifi šćraj a lud, žyřy a móžny w dušću pšćeš wěru. A pšći tuymaj džěmaj napřikatomaj, šćotře šćamjo a wobras? Šćeřćo-

ochopnu 'Azar azajonu 'avony zlozoz oluony fiply avofaj aar dobyca. Sdy by nebzoj lodsni, foromez je zo fozj roslama! na njemovny moriu, dohsof k njefnatej fupje a tam by volabala na jenym tvojenzju njamio fšchiza, dha by i njepovprajomnym wofselom febi prajit: tu namafom wofthowanje pola weryznych fšcherejijanow. Sdžeznjej wofthobafom na pomniku wofche lubeho rtoza napismo: Jezus Kristus, wejera, dženha, wčeznje; dha wofej, so tam w ešebel tomozny fpi wčeznaja wotroba a wčeznaja jawofstajen fu jemu teje napismo stafiti. A hdyj nađbala fšchrejij pučewarja pšebao: „Neb' ni wrojdy hrod je naš Böh ham“, dha wofej, so je mojeje wery towaršaj a moji brate. Duš wulki woni fšchrejij pšebuje i napisimomaj a se fšwjatim fšchizom: Něk pał wofstaje wera!

Haj, wono wofstaje! U, taf wjele fny fšubiti w fšchrejod wójniški lšaday a taf wjele wozaj so 9. november 1918! Ešto je wofstalo? Ešto wofstaje? A taf wjele fny fšubiti a fady wofstajili wo fšchrijom abo dšehim žmjuenju: drohe wotroby, rjane fšobla, wifšobale mozj. Ešto wofstaje? Něk pał wofstaje wera; tu fšubiez njekněmju a njemoděmju Wera pšewođnje tubn mate ašezare i fšwajat fšchrejij, wery wufhawajit pac'ešfte dšezje pšehi fšufnarjafim wofstaju, wo wčezje wutenu Knjejelj fšchizet. Škōde wjejele, wot Boha eji ipšezjene, jnawataj mandelšaj a mandelšaja „a a moji dom my čheny fšōde domanyten eji pšichōwšitane — jene Doze praščenje: wčeznič ty? Sdyj jich wjele nēk praji: w njeklejšej hrjebi, pšehi fšronže, w etapje fny fšowju wery wofstajit a fšubiti, dha dšubimyo ho praščez: fšehčezelo, bšičde to wera? Ešnadž nēkšije wofđzenje fšomj, nēkšije fačuzje wotrobo, nēkšije nawatnjeje a wufnačeje fošekja, ale niđy niž wera po wofšujuj wufatačo Janca: Nadjda wera je to dobyče, kotrz fšwēt je pšewemnylo; niđy niž wera po Pawolowym wofnaču: Kristus je moje žmjuenje! Žafawano Bohu, na drubim bošu njafemym tajfik, kotřiz fu najšepiči dar Weži, najraškujēche herbfowo najchidy gobfwšich wōzow — wery — fšobu wšaji won do wōjny, do bitwow, a fu ju šajo dom pšichrejij wo wotrobo poşpölyenju, wofthořezuju. Na tu fšatu — njemjazy wčez — čhu ja wwarčiz moju žyrej, wraji Nešus ham, haj, na wufnačeje: Jezus Kristus, wejera, dženha, wčeznje; Jedu wrojdy hrod je naš Böh ham! Wafšaja, fočny, fšchizj ešlowojeto wawaja, moša ešlowojeto potwčezičj a powalečj. A to je to Wozje potojimmo najčeje wery a jenjeje mozy, Knjejewaje žurčije a fšchepčezjafitšefje wofšado, fo ešlowšle mozy ju taničezj a wutubiez njemōjša, dolečj je wot rcho Knjeja falozena a maajena, dolečj je jezne hempšchūšdenje a wofthičezje a wofstajeny fōzj wot Boha, wjeješle a wčeznje. W raničidj atpach fu fšewojewarjezj a mojeje wofšady wiđezj njyške pšehi, hrady a fšebōze a ne tiš fšwomy a wōwifšti. Jznaj ešlowiška rufa je njepšoni. Ale hdyj fšurčowe njčezjele a widočny dšejja a mošo joşpajaju, potom fapoznič knjeječj a biñnemnu pučewarjej pšichowofaju: Wōj, tu je puez, tu je fšewezšja, tu wobawamj moje žmjuenje! Wy lubi, tam horzejaf tu wifšiti fšowu w tujše wicherowidy, ešfymnyh fštrachēdyh dnjach nam Jezusowe fšowu pšebaj: Ja fšam ton puez a ta wermōšaj a to šimienje, niđy njepšchūšezj k Wozej, fšlba pšehes nje! Wōj a fšwawaju fšowju dnjū! Wy moji bratšija, fšchitri woššite lšat wjeješe fšō žaneho njepšehčelja bošaji a njepovprajomne wufšaj, wjo moje fočny, šek wjele šefje nječej a pšehemnyčej dšeršajale, — wšhli dha nēk pšehanow, židow a židowtowafšchow nadečo ečajo ho boiezj a fšowjeje wčezj ho haibowacj? Niđy a niđyž! Něk pał wofstaje wera!

Haj, wera fšobnjehčezjajaja
 Fšehes Wozu njadu wofstana.
 Taf wulki fšown nam fšapšema,
 Taf fšubiti nošona wofšada!

(Wody wulki iwōn fapozča pšeni kroezj i mōzmyh hlohom nad utruzej wofšady a pšehes wofšadne hory a doŭy knjeječj)

II.

Něk pał wofstaje lubočj! Taf, luda fšwjedzejšija wofšada fšlidy dale fšebiduj drubeho fšrejnego fšowu. 35 lkt, wot 1862 hačj 1917 fu tebi wredawofše rjane fšowu fškulšale, a jich jnawenje a fšknjeenje bē taf uanaņjutrušidjoj fšewezenje i fšowim: powčewenym a fšuwstowym wofšowym domjafem, fšwōibnym: žwōenjom, so bē to žarawanški fšwōny dšej, na fšekwiz budičaj dšwaj wofwēch fšamach fšowow rošbitaj. Hā, ešchēdža! Wōjna, luda, wofwēch, njepšchēczfšez, i jenym fšowom ešlowišk fšehč

bē na tym wina. Tamnyh fšowow poşledni fšehrejich bē žawōanški fšehrejich a tamnje dwe pšrudnje nčeznje na fšowowym pofštanbni na wšēj bšchotje polatne pšebowanje! a dšerŭa? Fšreñje najpmno fšrejnego iwōnaja na fu: Wōjeje hem te mni wofhritzy, fšiz wy fšpōzni a wobčezenje jeje, ja čhu waf wofšewiciez, Taf rjelnje Jezus Kristus! Wōn ham možšije to prañez, niđy pšew njeho, niđy to mni, jeno jeho lubočj, fšiz je njehjo wostrohrylja, ho dale pofšezje do fšubierčawa, jeho lubočj, kšiz je ja naš živa bula, ešeršifa a wumreka na Golgatha, jeho lubočj, fšiz teje wobdala wot kolešči hačj k ešchim mačam a wčeznje. Lubočje mojejeho njebješefeho Wōzja hwezi jo tebi w fšlōnzneju pšwabaj a tezeje tebi wo lubowonju rojčejaj a hoda na tebie i wōčja fšwemehje pšehčezla, ale najraškušaj je eji njewjena w tvojim fšōziniu Jezusu. Ešwōtne njewerzjaj ešlowje je ras wčezje: Wozj dšezje praščaj: „Wraj mi, taf je možno, Boha a Jejnja lubowacj, fak to fapoznič?“ Wotmoš wjenje fšehrešizjane ba: „Wraj mi najprjedy, fak by mōžno bylo, so byaj mojeho Wōzja njebješefeho a mojeho Wōžnika njelubowal, mojeho darješaja wofšeho dobroho, mojeho wafštraja, pšehčezla a wnanšiznija. Ja ham ho njemōžu myšlčez bies tujzej lubočeje, tuteho wobdyča a žimjenzja mojeje duškej!“ Kaf krañuje je nam najš herški Wšafah, najš njepšamomny Domajšfa fšapšewal:

Esu, lubočej Wōjšta, modla k tebi,
 Kšiz w Šeznu hō ho fšewita;
 Ty wutrobu mi ešehnješj k hebi,
 Šezj ljubawata ešeršifa.
 Ja nočju myšlčez wōjaj na fšebje,
 Eš wmirčj radšo čhu do tebie.

Haj, na tutu fšwajat Wōjšta lubočej tebe tej tafam njamio a wobras fšehelada doponinja, Mj pšeni iwōn powčeničuj. fšehelach wofthčewjenja, poşpölyjenja, lšakšawaj i Wōžim fšowom a i Jezusowej fšwajate a dšwaj fšwōju, i lšwōnym pšamam a fšchōstowagmny fšehrejimēnti a se fšōdōim fačuzjom Wozje blifšozje w fšwajtyh Wōjšch fšlōnzach tudy tebi poşkiznje rufa wofčezje lubočeje. Tuton fšwajaj dom, tamne Wōže blido, tuda lšena, tamna dšwaj, — wifšitšle eji wofšwōđezje Wōžu wčezju lubočej w Kristusuju Jezusu, a tež tam horzejaf wōj dšwaj iwōn je fšwōjim drubim napisimomo: „W ešaju fšewimym budny late, k ešeršif Wōzej i wōwa data.“ W ešaju fšewimym? Ešebidja fšewimym? Dolečj fu naš njepšchēčeljo pšehemnyh a ešchōzjo uoş dale bole sabazje a fšanizezj? Aba dolečj teko wčezny tu wija k doponjučuju na fšebny njefapomnyh pšehčezlow, na fšewimych wafnjemnyh wofšowčew? Wčezje, wy lubi! Ale najšōe „w ešaju fšewimym“, dolečj lida a fšebidžozet taf žafotnje tež w naldim kraju a ludu fuzji, fak Žejafaj, fak i fškrāim fšowom wofšuje: „Wōdy wobwōzje na fšwōj puez“ (H. 33, 7.), hačj fe klainowem wōrdaffemur praščenje: „Ešmny dha ja wofšho brata wofhataj?“ a hačj k pšaricfšemju wōmōlnjeñju: „Ešto wō naş najšwaj, dha wofšadaj ti ham!“ Wafšja, fočny, dšezj hmadu, wčeznje ho k lubočej, kotrzj ž. fšchuzšja w naldim fšowej taf krañuje wofšewje: „Wōna njewyta to fšwōje!“

Ešto a fšdjo može naš wofšitj, fšabujewje, fšabudžem lud šajo wwarčiz a wofšezj i fšubimyo do wofšefofoje. Wš ešlowejeto, niž fšwētno mozy, niž ješiphe kašonje, dšejna poštaznje a jutje fačijejene, ale jeniczju Wōzja wčeznaja lubočej, kotrazj we wčeznāch wotrobach ho moznje wofwalafne, a ta nowa pšchitafnja, nam wot naldého Knjeja Jezusa data: „Nawu pšehitafnju dom je nam, so blyčēdjo ho njes fšobu lubarwal!“

Pšeni fšehrešizjenju njekju žanah fšowow mēšj; hafle wot 5. kšitofča hem fu fšapozčeli w kšampanizčej krañujne w Žalfiš fšowu lečj a fšwōje fšwajafizj i nini wofwōřizje, ale fšwalowny fšehrejich fšch lubočeje, fšimlowezje, fšwēmowezje, wōpōwntowezje, njepšebicfšezje knjeječje, krañujno hačj najraškušice fšowm, pšehes wifšitšle wraje a ludy a pšehemny a doby a wewořezj wōhanje wutroby i fšm wofšewenju: „T, taf ho fšehrešizjenje njes fšobu lubarwal!“

Fšehrešizjanška wutroba, wofšj ho lubarwona wot wčeznjeje lubočeje a fšezjich a fu živa w nej? Fšchrešizjanš denu, moze jo wo tebi prañez: „T fšobim dom, hwezi tebie ho ipšodja, wofwēch dnšakow pšehčezelo, Knjes Jezusu!“ A ty, mni horzej: bewam fšeršitš ludo, wofšj ty, taf je tebie Wōzja wčeznaja lubočej w Kristusuju wješja pšehes fšeršitš a pšeršezjo hačj k dšewfšimčemny dnjej? A fu ty jene w tutej lubočej pšehč wōhom a ešlowčejam? Wy fšm jeno živi, hdyj Wōzja lubočej je naš bydił a my w nej.

nima ničjo najstrožaje tehdij, hddj wumrtež wka: f Jesufjez hiež.

A fo by f Jesufjez sofa, je ho tež w twj žaridneuhj 75 letach taž nekotra kotra hižo pschihotowala w gmjertnej hodožnje. Wšče te hotry wotwočnja tam na pobrlebniškeh gvoj. Pawoła hromadje w pošlednim mērie, kaž bēdm tu hromadje byle we Knjehowym dhjele.

Mačestny dom stara paž ho tež ja to, fo bychu jeho mučnje a sprozne dšowki w tutym dhjele a prožy pošnym prečke namakale hižo nekajsi wotpočinj, nekajse wofschewenje, nekajsi pokoj, kaž po čytle tač po duhski. A runje diakonijuhj potrēbaju tajšeho jara a hebī jōn tež sohižu. Dwj je to wulka dobrota, fo je lubože a dšawotnosče člowjehow mačestnemu domej mājše sejmīna, fo može-hwoje dšowki pošlečaz na horu a do šeka a f morzu, do čerastweho stroweho potvēra a do wmoowlapowanjā a wuhojenja a to do hwojich domow. A hddj proznej nohy a rusy wlojaj f dšewi čmaneci wještje, swa kōžobj kōstie tōn wotpočinj w domje mērneho wječzawa (Feierabendhaus). E tuteho šladuje diakonija wrōzco na hwoje žwjenje a dije kōžba wuhnowa, fo je polne dhjele a prožy byu, kōžba pał dije wē tež hwoščyčje wo tuu, fo je pomaz a hnwada f wghofa f nije byla.

Wē to tala wohebity hwojēdē, jako ieleny jēdmōwt leta 1873 mačestny dom pēni 25letny jubilej jeneje hwojich diakonihov hwojēščice. Diakonija Ernestina Adelk wjedjechu tehdij hoboštajn, pschicenu f njewješčijnju pschij, f myrtu, f woftariej, fo by sažo „ložobnowana“ byla. Wjes darant, kotrež kōlētna jubilatka dostā, bē tež krahny wobras wot saščje tsaloweje f podpšpōmno utere; bē to Tomascha f Kempis: Rhodjenje ja Jesufkom a kralowa bē pschijōgata: „Schož seže wy čimili jenum f tutehō najmješčichaj mojih bratrow, to seže wy mi čimili.“ — Wo tutym pēnīm bu jich hieščje wjele hlebownuhj jubilejow hwojēčene; wjes jubilatarni bēdm tež Szebōwici; jena njes nimī hwojēščice jōn wōhředj čsēščeho a samolowenja potneho dhjele wulkeho wuhnowa.

Saj hamo to wjehele bē domej spozčene, so moščaju wē nekotre hwo dšowki stoty jubilej hwojēščje. Tač buchu hwojicki lēta 1912 hnydom 5 matronow je stotej myrtu f hwojemu 50letnemu jubilejēj diakonijineho dhjele hwojēščijnj pschicene. E tutiny pečkimi hwochowaiče žhy dom wjehele a dhjele. Hčerlawje Wōnu Knjejec, kotrež bē pičes 50 lēt tute 5 kotrem wōžjēt a jōhnowāł hōbačeje w čsčijnm kšutnym dhjele.

Žyrtē a štāt.

We wuhwaju ministerija kulta, tydženja tu podatim, je ho žhy žmyhē wuhly wājneje wōžy pičes to štepak a do napščecijmōwe hōpacneho pschewōbročelj pičes to, fo bē ta drie mātā, tola pał wōžy pschēmēnjaja štōžta „ne“ pschī hlowje „pschijōgnala“ wo pēnjej hādje wmoowlata. Wōtatišim po sačonju wulkostatnje wuhnowa ma ho w nabožinhj hōdžič nāč nabožina dawacj, nabožina jako tajka! Posłučzowanje wo wōščje wo pōčšijnowēčj (moralā) a rostwōczowanje we stawilnahj nabožijnj nje hō ē na mējmo nabožinj stupicj. — Smpžē tehole bē wšak f tydženičeho nastawta hieščje pschī tammaj snulki f spōsmačju, tola jōn tu wohebeje wōrjēdžam, dōkež ho nam to nekēle nujne bēdž ja. —

We Barlinje je ho wulkostatna škulfa konferenca seščta (Reichsschulkonferenz), na kotrež hō nēdhje 400 wožobow wōd- bēlaj; f nasčje Łuzjy je drie do njeje jeno f. lie. Webring- Scharlabstki tam. Tuta konferenca ma wuradžowacj, wo wu- twarjenju a sarjadowanju škule ja pschijōbny čsōž. Tež wo nabožinj rostwōczowanju je ho hižo jednako. To rošhdjenje

tu tutej wōžy pschijnjehy drie wōwy wulkostatny hejm (Reichstag), kotrež je nekō wuhwolent, kotrehož wōlba je pał Rēmstu do wōwy wulkostejow pschijnēča, dōkež njemōžja dowmjebnacj, štōž by nekō w njej f wuhšolowc, t. r. f ministrom bēj, (hwej 15. junija).

Š bliska a f daloka.

Wōlby do saščje jwōdy hū nimo a hū w Rudijškim wo- křejču Szebōm dobvti pschijnēle, ja kotrež bē wohebeje tež Wu- fēcjanfka pōbožna konferenca wuhstupila. Dōlatny saštupiej Rudijškehō wōkřeža kn. farac lie. theol. Knjōwst-Grōdšičejanšt bi f 193 htočamj sažo wuhwolent. Kn. duchowny Wehrmann dōlta 68 htočow, kn. duchowny Wemmann 66 htočow. Zehō- runja bu dōlatny lašt, kn. dr. Mēker sažo wuhwolent. Wly ho wjeheliny na tutym wuhwolentu, budženy tola na pschijōbnaj hwojēščje tež pičes jenuho duchowneho saštupenja. To je wohebeje wōžne, hddj ho tež dorosriha nēti to pōtchēnje herbščeho wuper- tendentū a hddj ma ho wo dalšichj pschjwtnyhj žadanjah Szebōw jenuwacj, kaž buchu tež na wjehelnej herbščej konferency namjetowane.

W Kuliwu hwojēščje 2. njedēlu po hwi. Trojizy po- bocnu Gustaw-Adolfije towaštwa f Budyšcina hwoj lētny hwojēdē. Wōžada bē hwoj rjany Božj dom f pletowanī a je jelenym wjenje wuhbita. Jeje mlōbnaja a towaštwa pschewō- dhaju w hwojēdēnkim čsahu se smahowagajm fkorhōjemī hwoj- dženskič hōsej f Budyšcina a se hušobnyh wōžadow; njes tutiny bēdm wožmōjo duchowni. W ½3 hōdžijnj sapočja ho herbša Božja křizba; f. farac lie. Wrošat-Grōdšičejanšt mje- šče hwojēdēnkje pēdowanje. Šso jalōžiwšči na Waf. 6, 10, ho pōschiščē: „Kač hwojēcny hwoj Gustaw-Adolfšt hwojēdž? Dne wōtmōwhi do wōn na to: Wly ho dšakujemj ja to hōbat- štwō, kotrež mamy wo hwojeje wērie. Wly hlatibni, to čyčyni wot hwojeho hōbatštwā tež najčim křuhym wōrybratram hōba- dhēlic. Nēmti hwojēdēnkī pēdāt f. duchowny Grōse f Budy- šcina počaja na jalōžku teho hlowa wo Eben-Ezer 1. Sam. 7, 12, kač je to dhjele a naphojenje towaštwa jene: Křice eleidn! Knjeje, hml ho! a jene Gloria in excelsis: (čsēč budj Wōhu wa wuhhōsočst!) Wōbaj pēdarcej potaščajata na pschilla- dach f dawmōwe wohebeje pał f nāščeho čsaha, kač mlne, jara mlne to je, so my najčim ewangelištim wērybratram hōba- dhēlity wot hwojeho hōbatštwā, mly, kiz njehmž pschēščehani, do jastwa wjetani, kaž n. psch. w Bakišfej, hōžē bu jedm du- dhowny je hwojej ewangelišfej wōžadū — 300 wōžobow — ja- ščelny f ištēlami a f maščinjimki ištēlami. — Šwiewēšerfka kolekta je wunještja na herbščej Bozej křizbje 294,71 hr., na nēmtfej 341,50 hr., wščo hromadje 636,21 hr. — Po nēmtfej Bozej křizbje wōtmē ho w Wōžim domej pod wōžōnjom f. fararja Kričny-Budyšjehō hlowna hromadžina towaštwa.

Wona njebē šfori wot nišohō f wōžady wōpystana, štōž je jara f wōžarowanjū, štōž pał pschī podobnyh křabowščach tež w druhij wōžadach naberidžej; je to dawočas ja to, so hieščje we najčih wōžadach dōčj pēraweho hōbushtatowanja pschī tajšich dhjełac; ja knjejowu žyrtēj njeje, abo tola niz dōčj sajt- manja a dorōžymjenja. Wōžadny dychowc, t. farac Wandil, wuprajū na šōnzu dhāt wōžady.

Wuhawa „Szerbica Łuziza“, družstwo f wobm. ruč.
Samoljny redaktor: farac W y r g a c z w Pōkaščzaj.
Čšičāč Šmolerēj křihčijščejerje w Szerbiskim Dome
w Budyšcinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłat,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój swjatol
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spar měrny
Čerstwość da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłat
Wšědny dny;
Džěł pak swjatj,
Dušj datj,
Wotpočń ty.

Z njebies ma
Njeh čj khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokreće čj! F.

Sserbske njeđzělske lopjeno.

Wudawa ho lóždu hobotu w Šsmolerjez lnihečisčecerni w Budyščinje a je tam sa schwórtktnu pschěpstatu 60 pl. dostać

4. njeđzěla po swjatej Trojizy.

Matk. 7, 24—29.

Č přědowanja na horje je našy tekst wšaty. Č nim wulmjeji tuto wulke móžne přědowanje, kotřez křisćes Jezus tam na horje swojim wučownikam a ludaj dźeržěše. Čah ty tež hjo njes tutymi byt, mój křesćezane, moja křesćezanka? Č hdyž hš, hš ty to potom byt njes tymi wučownikami abo njes tym ludom. Wo tymi wučownikami wěmy, so woni s nim dźěchu. Wo tym ludu stej ti na kónzu pišane: „dšiwachu ho ludžo jara jeho wučěze!“

Čaj, dšiwali drje ho hš ludžo našeho luda a našich wadžadow w něrnym čahju do wójny tym móžnym słowan a wulmim žabanjam a dšiwym wušóžowanjam teho přědarja s hory, a dšiwali ho tež njejh, dokelž tak někotry njes nim, kotřez nje-něšěše hšwile ani ja wušadawanje tuteho přědwanja w Božim domje, ani fa čšidh nurnošej wo tym w swojim domje, a tež na tymi njepobrachowaje, kóšiz do žyła njeiwědžachu, so pola Matkeja wot 5. hač do 7. stawa jene přědowanje na horje nam date je. Čezšew, bolostny sešew teho wšěho je, so tež něk ne wójnje a do wójnje s dšiwania, s bolstneho dšiwania won njeiwědžachu. Abó njeiwědžich ho to dšiwac, so je wójna kónčěna, a tola hšěče žadn mēr? Abó njeiwědžich ho to dšiwac, so je nowy wušóžatny hejm abó Reichstag woleny a tola hšěče žane nowe wóženje a wjedjenje luda a kraja k špšidnemu a na wšěše! Č njeiwědžich ho to dšiwac, so je mēr podpřahny, a tola žane wuwebnanje ani mjes ludami ani to nēstřim ludu hšamny. Wšo dšiwac ho dšiwac — ale tehdy jenož, hdyž njejh wučownik, kotřez na horje s Jezusowymaj

něrnymaj hšdji a hšwšchi jeho reče: „Č ščřž te moja hšowa hšwšchi a nječřni te hane, tón je podobny na njemudreho muža, kiž hšwž dom na pšěf je stajil!“

Wo něrnym čahju žadake hšbi s třeim hšowu jedny rjany pschillad wo jnym tajkim mužu. Tajke pschillady wšchal ho kemschěrjam lubja, ale ša ho, so hš ho jenož lubite, so je pšacřito: „hšwšchi a nječřni!“ Wšchetož nēk hš woni, hšny my wšchizy hšbu w jnym tajkim domje, abó šěpje, pod rošpandanami tajkeho doma, wo kotřimž tón křisćes tu praji: „wón padže a bšěče jeho pad wulki!“ Wulki pad bšěče tón pad nēnšeho luda a kraja, tak so ho žyly hšwž dšima a našchi ludžo hšbu. Čdyž pak my ho hšbu dšiwamy, njeje tež tutón čah se wšchej swojej štrachšěžu naš pohnuť, so nēk s najmēršcha s Jezusowymaj něrnymaj hšdžim a hšwšchim a potom dšeny a čřinimy to hšwoje to Jezusowym mjenje. Čdyž ho my tež dšiwamy, njejmny my pšěho hšěče špšniat, so twarjachmy na pšěf, a twarimy dale na pšěf, je-li so do žyła twarimy a niz wjele bóle, šchřž nēkať hšěče stej, potochujemy. Č my, našy lud potohuje tež dale a bóle, a jadžewa bóle hšěče hač hdy předy nowotwaraj! Je tola našy lud se swojej wšchšošěžu, se swojej ludowej ššromadžimy ta nēkať na tym, so by se šaknjemi šadžewal temu, so by ho tón nowy dom na šfaku twaril. Zo reka po našim težke, našy lud woče hšěče tón mjerdy muž hšwč, ale radšo tón njemudry! Potom pak jemu njeje s pomhanju! Abó budže jena nowa wšchšošěže, jena nowa ludowa ššromadžina hšajšcha? Ale niz jeno tuta wšřija. Na lóždym jenoššimym mjes nami je ležane, hač hšy čj mubri abó čj njemudri, pschěde wšchšem pak na šfarschimi! Abó nim je, hač dšěči maja nabožne rošwóžowanje, kotřez jim to Je-

rjaba, wpoškodowaw, trunkowu, hnoja do najwobohimijeshego pschmenjenja. Słowazje a cšrowlle cšlja hnujaje a hromady muchow nad nimi ... — Tam na měštnje njebožo woopuščenja wuholdnjenja macješka hedžeje. Wogreje bjelej woceji, běle htohy, pohladane wolbica na lepšich saubšewozej počasowashe. Wšaho dale cšebnjeje. Wona no hmoje džeji hajowejje. Sšnowu hijeje jone hšowniščowanje, potom je hwojecho wupšchewnenje wšija wšija. Zabcha, to je prjenje měšno f sahjedlenju. Prjeđe někorje ita wošoblerjo, měšo 3000 hlowow. S šhorowej jich mjete fonz berje. Čži w stanach pschewbwoz, so bychu ho hnowy lšftitowali, hšorch — najšobše žong — f lšhwa wustworčija. Wjes žybob, kšarja a wošlabada hajowaje wo hšeb prawtoho lša, hačž jich bōit jim da wumjerje. Wopšchewne měšno, hšobš pšas režu pschewowuja, ja 12 pschisłowanawš ejšlow nalicžich, kotrych žalohne hnujebdenje žaru dušhu f pohrebwanju pschuwjež njemōže. Hlowne měšno f sahjedlenju počasē hžjo psdi nupschijebdenju, jako hlowne dššo sahjedlenyč, mowawš hrebejanje. Ša tu hōbržy do hromady pschijebčejanu hšopiju čšlowojeto — wrjedy 14 tysaz, džena 25 hačž 30 tysaz wobydlerjoŭ — njeje žaneho ograunowanaho sariadowanaja. Ši hšorownje hu f pšas tysaz gawe nashpane, jebhu lškat f měšta, jebhu wot hnuještwa, hapšha šforo pšowna, mŕečeje wob džen 150 hačž 200 (wo hlowach kšarja). Ženož tat je možno, jo ho hiječeje pšasjo tysaz sahjedlenju pschijimaju. Na lšwowu brojoh režu psdi lšowšowne mošeje w šelenyč hšatach hromada mŕezajyh leži. To hu čži sabweji, kotrych ženicič wmožeš te hnujerež.

Neutralnu wočšow hšedš wo lšhwach wbohich Armenišch pola Ešfŕata powjeda, tat hu pod hołm njebožom kaž šfot te hromadže juwani, bjes lškatja pschewčoŭ woceje a hmyje, šforo bjes dŕawčenia, šfōdewu pschewmženju wjedra wošŕajeni, to lšče žablenu pakenju hšowza w puščinje, w nalšču a nashyne wšeraj a dšewčej, w hmyje hōrtej hmyje, psches najwšerjeje tŕadowe wošabŕenje, psches nještšowaje pschowowanje bjes mowow, najhōrčewnu wošhabšewnu, hšerowom čšwalam a šajnje hŕožejanu hšerjertnemu štylej wustajaju hu čži žani, tiz hiječeje šwst mowow šfowowach, pschi hŕoħomaj režu do šenje džeru wu hrebeali, do kotryčž kalštu. Šchwōz je hiječeje wot armeniškeho naroda tam wšjede, je šchwōžewoŭ, žonow a džešej wobšitei. Wlobe hołaj, hšwo hiječeje džerž, hu ho wot Wuhamedanišch hŕubile. Na tych dołhič puščaj hu je sariješli, pschewali, kož baloto njebuch wot žandarowow, šf kŕužeč šarawany pschewowšaju, šfrowowane. Žandarowjo na tonjech, wofoto hladaja, wšihšički, tiz pytaju čšowej, doħohnu a wuštšwikaaju. Ža w puščinje na wšchelič měšnac, šchwōž tajnih čšlanowow tŕejčich, tiz w mŕeču lščaju. Ššwōjom sŕozowarim bēchu čšekli. Mšto bēchu wot wuholdnjenyč pšow woššocaji, tiz na pokšewnje hibanje jich hšerjetneho bēdženja čšakowu, so bychu ho na nič čškle a jich šejrače. Na puščaj wšchwōže šwŕiti tajnih njebožowowšych Armenišch naberidžešh, tiz hu jow lešo wošfali. Šo štah hu tam hromady pšeršāče pod kotrymž wošcowjaja a bjes mjena tam lšja. Kšaji to fōnz woħrjež ubjeđewoj, wōšchwōžič čšlowojeto — bjes duħowneho hšewčejanišeho wošchwōwenija.

(Psihōwōdnie dale.)

Macžerŕny dom ewangeliško-luhčeskič diafonišow w Dŕaždžanach.

Ššwōžewo žmōw 75 lštny jubilej mōžejeje macžerŕny dom wošewničij f wuowch te jubileje, kočžej bē Woža ħnada jenu spōwičejša, so by je w pohlednich 25 lštach hnuječŕit. Bē to mjes dŕušimni tež w lšče 1907 50 lštni jubilej pschewčenja Wožojo

domu. W februaru 1907 hŕwječejše dom tat ŕjež hwoju 50. lšermušču. Wšewbeje ho pschi tynt wšahŕyž te f džafōwnej wutrobu na tym hoju wjeħelacu, so mōžeje tutōn hŕwječnej tež jenu hōtra hšichōže ħubu hnuječejš, kotŕaž bē jata hōtra jōn 50 lšt wrjedy ħobu pohŕwječŕija.

Wšhnuju ħamħneho lšta hŕwječejše „Kušŕhne wotšasjanje“ (Konfession) w Wšhnyh hŕwoj šloty jubilič. Džeŕ 11. oktobra pohŕwječšaju mōde a štwajeje a najštarše škulereč ŕutcho wustana ponnit, měnowany „ludaj čweje Wies“, kaž wotšafaku hnuježu Kušŕu f Mangold njenuja. Tšŕōn wustawo te ži mandželšfa polšnego macželšalla f Študinburg wošpowowala, a te lšta 1871 hač 1878 hu jn lube wošpōnnječe.

Što 1913 bē jašo jubilejne lšto. 50 lšt to bē, so wustana Wscheta w Wšhnyh hŕwoje čwešje ale paš tat wošhšowaje dželo dokowuješe! Šchwōz je Wscheta w tutych 50 lštach byla bēdnym a ħubjernim ħowchšwōwienam, to dana wošewitu hŕwōjōšŕinu ŕutenu jubileje. 4079 bēdnyc namafa w tutym čšaju w Wscheta domuju a hospodu a čšelo a dušaju. Ša najštaršafa mjes tymi tam wuħowowanymi je jena štwajšaja f 95 lštam. Wjes muššlimi hŕwječzi jednu tutōn jubilej ħobu, ħladowo f džafōm wŕežōw na 35lštny pschewič w Wscheta. Šo šfrowadnym wobšewje šŕstupa ho hnuječewnič čšah a do njeho, šchwōž mōžejeje nškat ħobu. Šdwulekič Wawineje šawle, hšuwobne, mjes kotrymž hu jich mjete dobre a šte lita w Wscheta ħobu pschōtrawe wo šwērnej hšudje; čži šlupi (Wlōben), kotžiw wšah njewōrownjimja, šhito to wšewo po prawom na hēbi ma, tola paš hu polni wjeħela a ħo ħobu do čšaha štwajzji; f nimi wuħowowanju doma fa džešej; a f temu tōn dołgi čšah bēdnym muššŕič a žōnišh, na ššwdnyh štalach hedžajyh abo ležajyh. Šewefōže, džumy, tola paš wutrobu hnujajzo to hnuječewnič čšah tam pšech šchwōbu a dŕow Wscheta ho hřawo. — Do Wscheta, tam k wŕatam Žewšewlšewim ħwŕata wŕušt, tam, ħdžej tōn lškat dušewe a čškla tež tajni čšah bēdnyc; a kotrych wošlaba ho hšiwāč f wutrowjasei wođeje! —

Žane wočšjo njewoštanje wjes hšlowo, jako nimo čewnjeje čšah tych bēdnyc, šfripewnych džerž. Š ħijemi a se šewjerami čšwajpaja a šfawata nimo abo hu te wōšwēču, wjeseta wot lubnyh hšerow. To je wulke, mōžne pŕedowanje ja štwajšaja a džeržŕi, so ujeħwcu sariati ho Wōhu Kŕiseje džafowowč, so jim ŕrowošew wōbradži! Wšahŕyž njeħu ħwētŕi a rōže w ŕutomaj. Pšewč hnuječewničim ħōwējnim pōšafowanje čšah a štwajšew špšew, w kotrymž ho pšewšo wošpwjetuje: „Šdže šladowje šhwōka? do wŕyħofa, do njeba!“ A pschi šōdym „do wŕyħofa“ pōšhwōhu wuž f rōžemi a f wšewšam do wŕyħofa, k njeħu. A do wŕyħofa čwe tež Wscheta hwojajš lubnyh wuħowowanych počasaj, so bychu nawŕkŕi, hwoju čšej njelež jako jednu wot Wōba Kŕiseja po jich njewobuwšleħewni rōdne jim napoloženju šchwōž, tat so by jich bēdnowč a ħubjenowč hwoju hōrtowej šhwika a woni byli tŕojštwani!

„Do wŕyħofa“ čwe tež „Madlenim aš!“ kotŕyž dwē lšče pōdžŕŕija, 1915, hŕwoj šloty ħubilej hŕwječŕi, hwoje wuħowwane počasaj, do wŕyħofa k Šwōjnitaj, kotŕyž ho na te wušleje hŕeštšwōny žmili a tež jim čwe počasaj puč f nowemu žiwjenju. 1136 Madlenow te hŕone dom w tutych 50 lštach hospodowak. Š tutych budny jich mjete dobre mandjelšfa a macŕeje, dŕuše šwērne hšuwōwŕŕu na tym a šamny mštrnje; wone wošhwōwajaju domej džalowne pschŕŕŕilenje, a jich mjete je pschŕŕŕowafalo, so bychu ħobu hnuječejše tutōn džen f hōtrami, kotŕej w tutym domje hwoju čwežu hšlūžu sariawaju. Wšewbeje tole bē tutym hōtram tŕoħat w jich pŕožy a pōħōt, so bychu w tutym džele dale a bōle šfrowowale.

Njeh je tu pšči doku pschisponnjene, so je tutón wiustaw fa pańnjone holzy, kaž tež družje podobne wiustawy pod tutym mjenom pomjenowane po tej Madleni abo tej Mariji i Magdala, kotruj nějadu hač do'al wiustadowarjo biblije, wošebje tež katoliška gyrke, sa tu wulku hrěšćinuju; pschitruaj Lut. 7, 36—50; 8, 20, Mat. 27, 61 a družje. Po nowišćim njeje to tomu ta! Ta „wulka hrěšćiniza abo potuńnica“, Lut. 7, a ta Marija Madlena abo Marija i Magdala stej diw wošobje a nij jena, k temule pschidńěsěch, hdyž wišče te mětna hdyž je rěč wo Mariji i Magdala abo Mariji Madleni pschitruajse je Lut. 7, 36—50. Po tym bychu wišćite tajse pomjenowanja, kaž je s dawnych časow mamy a nětk wošebje wo suwisłownym mišionistwje a tak tež tu w Madleninym ashlu na wopaczynju jazěž fašohane byle, runje kaž mawoju a drusy njemóšti wjazy pod hwoje woobrajse teje wulkeje hrěšćiny abo pošćozajeje stajesje to; mjeno: Madlena. Ta Madlena biblije bē wjele bóle pschego jena nadobna žonka a hwěrna wozwoznuza teho Knjesa, a nje- hnu bē ho janyńězi s teje wulkej hrěšćinju. (Pšchic. dale.)

Sowěny woddau.

Jako pschod 103 lětanu francuziski hěžor Napoleon I. i wul- tim wóštom do Ruskeje cěhnněsě, i fortěje družěsčje tak ha- nińěje cěšćas, bē hida ruskeho wustěho luda pschěčno wo Fran- cuzijam a jich wjedńitej jara wulka. Wón placěsčje jim sa šatana hamcho. Tuta hida hōbu i ruskej hurowej sčnu je Napoleonu šifa.

Tehdy bēchu někotři francuziszy wozjazy hēbi to wješele cěńitli, wo ruskeho bura popawubudu a jemu na lěwcu ruku přěui pišmnik Napoleonoowo njemena, „N“, i trónu wupalichu. So- hnu hěwo dšachy wonti k njemu: „Nětko hy ty woddau naičeho wulkeho hěžora. Zatej wozjazy nje-pschisjishsčesč. Šafle hdyž hy tutón pišmnik wosttronij, hy šašo Ruša.“ Wdohi naštrōženy Ruša přowozasčje ho nětko k wješele tyh Francuzow, "tón pišmnik wotwuněz a wudrapacz — ale wšoho pobarmo. Duž na jene dobo předy hač móžachu to czi zsy wozjazy šaděwac z pra- wizu hōpčcu šwabny a hēbi i teje swoju lěwisju wotrubny. Tu- tón podawč je ho wo swojim časě jara wopišňowal a tež wobra- sawal.

Tamnemu Rušej bē wo to cěńic, so swojemu hěžorej hwěryj wosta. Ra kōždy pad dšyžsčje wón přecz wor Na- poleona. Radšcho dšyžsčje, jemu wulku mějo zarowny wostacž, hač s diwěmaj wtkomaj zusemu Napoleonej hšusčesč.

Račšy prawu knjes je šhrytitiš. Zemu dšemu hšusčic a hdy byduy tež jeho dla wjele cěšćepcz měli.

Zyrkej a stat.

Dženska, 22. jimenja, hdyž tute rycněti pišnamy, pcha němšti kraj a lůd pschego hšiběsčje sa jenej wšchńočuju, kotraž by na sa- bōžni posleďednich wulkoštatnych wššow lud a kraj wōdšifa. Njeje to runje ničjo šwošelazke a wōhšwěla tak prawje tu njewěšćowč a njemōž, kotraž je zyly kraj a lůd šapšijajša. Wudže hnadž tola nusne, so s nowa wolimj? A kat budže to potom? Wōd mliwom tuzych wōštejnosečov steji tež našča Šafka je hwojej wšchńočsč. Wudže tež našča wyšchńočej hinajšča? A kat wu- padnu našče šafke wššly? to hu prašchenja, kotřez nětkle kōž- deho jimaja, kiz tu škwil njewěšti w tym časju, kiz wo wjele wō- rišja; pschede wiščem paš jimaja tute prašchenja tež kōždeho, ko- trenuz Knjesowa gyrke a jeho wōšada a gyrke šafke tajša

hšiběsčje něšto placzi a něšto, wōj, to wādržšesčje je. Wōh daj, so ho pschěšćisčěšćimj škōnčujuje tola hač k štrowym wōštej- nowščam luda a krajaj!

Š bliska a š dalosa.

Třiběnja bē šefbā 193 hšobow w rōšprawje wo wššěje do šwōdy šimljena. Knjes lie. Wšōšaf je ho je 139 hšobami, to je i š hšobami wješćinju, pschěčno njemšćimaj a to theologiji libeřalownaj duchownunaj wušwōlč, wšo njz jeno je hšestřimji hšobami ale s pmozu jich wjele njemšćesč. Škšuhšesčja tola jenož ščtyři hšebho-němske, abo ššēla hšjo bōle němsko-hšebčesčje wō- šhady do Lubijskeho wšřescha; wjēše družje hu njemske wo tutym wšřesču, kotřez bē po 273 hšobach wōšedaj sa duchowneho kaž ja šafka. Wdy ho wšchělimu na tym, so je ho w k. šararju lie. Wšōšatow-Wšōššijesčjanšim do teje hšwōdy, fortězjed nadawški hu wulke a wāžne, wušwōlč positifny theologa a Ššerb!

Wytaj a namafaj.

K XII. Jehovah. Šhto so i tutym mjenom je? Štary Žerailita njēšesčje to mjeno šwošeho Wōša sa tat šwajate, so je kēnje njewupraji ale mětko teho „Knjes“ wrajesčje. W šwozej Biblji abo šēpe, w šwojim Šakownu wōn tež tuto mjeno njewupriša ale jo, kaž bē to wot štareho šōšaja hem wōššnje, jeno je 4 pišmi- kam, je 4 hōbulšćamji (Škōušonšćamji) wōšnamjenji šwenzjazy se: i, h, v, h. Wšōžšijcho buchu, taž je to pšči hšerestjim pišmje wōšššnje, k tomu te šamohšćni (Wōšale) pschisřajene, mjenjuzj: a, o, a; tute pał nješšššesčja k tym tamnym 4 pišmitam, ale hu wšate wot teho mjena „adonai“, t. r. Knjes.

Něhdže wot lěta 1500 hem cšitaja nětk ššesčesčjeno tute 4 a 3 pišmiki hōmadu a praja: „Jehovah“ a mjenuja Wōša i tutym mjenom „Jehovah“, tak tež Luther. Židža to nješu cšitli a tež nječšinja; bychu-li wōnti to mjeno Wōše wuprajiti, bychu drje: „jahwe“ wraji. Našče pomjenowanje „Jehovah“ je potajšim najšato š teho, so buchu wot jeheho šłowa te hōbulšćnjatz, wot družěsčje te šamohšćnjatz wšate. Tole wšo njetřesba a njemōže nišoko mōlčej. Wōh Knjes šam paš nješheda na to, hač cšlowej jeho i tym šarōžidowšćim „Knjes“ mjenuje abo i tym nowišćim „Jehovah“ abo i tym wot židow njewuprajentym „jahwe“, ale Wōh Knjes šedžujuje na to, hač ho k njemu wōšach w dšchu a w prawdže a hač jemu hšusčisč i cššōm a š dšchu.

Porjebjenški. W pošleđnim cšišle 25, w „Přebowowanju“ na štronje 97, hu ššēdwazsč šmšiči: 4. rycnět wo: horka: dšeržane wot Š. Waktarja; w 11. rycnětu w. h.: ššudowišćesčej krajinje; 16. r. w. h.: tuteho krašneho; 18. r. w. h.: jentim pucžu lubošesč; 7. r. w. d.: Knjes wšesčje hnuody; 9. r. w. h.: Klincěsčje šwōny. Ra 98 štronje 10. r. wot hōška: „Ščōd'n twerdyh hōd: 22. a 23. r. w. h. pschēššajesč; 28. r. w. h.: někajse šačšucč 33. r. w. d.: a wutupisčej njemōžaj; 26. r. w. d.: tu je ššesčesčaj; 7. r. w. d.: wot 1882; 10. r. w. h. kiz šteje wōšdawaj; 30. r. w. h. kiz hšēti šwōn; 7 a 8. r. w. d.: ššesčesčjanšiti domo; Ra 99. štronje 10. r. w. d.: Wštaj k nam; 2. r. w. h.: ššēdššafš.

Zamolowity redaktor: šaradž W h r g a c ž w Nōššesčizach.

Wudawa „Ššerbška Rušička“, družštwō s wššm. ruf.

Cšiščesč Ššmolewicz hšibčisčesčesčnje wo Ššerbšćim Domje w Wudššćinje.

Sy-li spěwał,
Pijnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosł
Ziadny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čistwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje dželał
Wšědny dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies ma ;
Njeh čí khma ;
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokřew će! F.

• Sserbske njeđzelske łopjeno. •

Wubawa po kóždy hobotu w Zsmolerjez knižnicyščezerni w Budyšinje a je tam ja ichwórtlětnu pichedpłatu 75 pj. doštač

5. njeđzela po swjatej Trojizju.

Mat. 13. 44 46.

Jenož sbožny! To je ta najwysjěšča myšl Božeje lubošće, to A a D, tón saměr wšeho swětowego wodženja wot přeučeho dnja hač k pošlednjemu. Stworjenje, wumnoženje a dokonjenje, wščitko je satožene na tute myšl Božeje lubošće. Tak je tež kóždy čłowjek k temu ho narodzil, so by sbožny byl w Božy. Jenož sbožny! — Wem, so dženja jich wjele zyle lina; myšli. Ludžo něšćiwého čžaka, wobdačij wot holka a ropota teho swěta, pytajo to, sčtož je na jeni, itarajo so džeň a wóz ja hwoje jenište derješće, wofajaj: Wjele je nuže! jenož wjekeš! jenož sbožowny! jenož bohaty! Čžim wnišće je, do naščeha luda, kotrěž, tak hawdy na tón swět, na hwoje dželo a na hwoju móz, jaduž njebeja, žohnowanje teho knjeja a hradu Božy, wofaj: Wutroby do wyhota! Zene je nuše! Pwtaješe, sčtož je horješah, niž to, sčtož je na jeni! Jenož do Božeho kralestwa, jenož prawy, jenož sbožny! To je tež měnjenje, kotrěž Křesćanstw w lutymaj pichirnanjomaj, wuprajaj. — Dwoje pichirnanje a jeni myšl! Njebejske kralestwo, tole wobšahjeće najwysjěšćeho bohastwa, tu je, Křesćanstw je so nam pichirnejš, lóždy ma k njemu pichistaj, ale wone je w potajnosće je, wone dže namatane byč. To so jenemu radši bjes pytajaja, njeniadžizy, k wulkei radošći, dručeho jurtstwoweho žedženja a pytanja ja najwysjěšćimi knibkami, ja wěrnosće, prawdosčeju, měrom, kotrěž hweł njemóže dač, na čžer wjebe, so stónčnje namata to jene najwysjěšćeho knibko, kotrěž kóže druhe pichetřečki. Napošledni pak tej wobej pichirnanaj w tym pichesjene, so namatane njeje čžjo wobbeženje, so je to namatane a pónate najwysjěšće knibko

hódnje, pichedaj wščitko druhe. Njebejske kralestwo je to najwysjěšće knibko! So by pónal jeho drohotnosć, so by jo pilnje pytal, wščitko druhe wjebele ja to woprowal! Njebejske kralestwo je podobne sthorowanemu schazaj, wopriet je wone podobne drobej parli. Je knibko, kotrěž kóždeho a wěznje bohateho čžni, je najwysjěšće knibko, žane sachodne ale njefahodne, njeparwisomme: sbože w Křesćanstw, towačstwo wěrn a žiwjenja i njebejskim Wótšom, kotrěž je so w Křesćanstw s čžlowstwom sjeđnosčil. Sdžež tón Knjež, tón sbožnyščžiznje, tón knjež žiwjenja a měra je, tam je njebejske kralestwo, na kotrěchž kniblah hjo wěť mójšćej džel brac, kotrěž pak so na fónzu teho čžaka w pekněj krašnosć dokonja; to je kralestwo Křesćanstwoje hnadu a Božeje lubošće, kralestwo prawdosčeje, měra a wjekešosće we swjatyju Džidn. Sčtož Jezuša ma, tón ma wščitko, sčtož je čžlowjekej nuše. Sčtož jeho ma, tón je wudry, pichetoz wón je nam sčžizny wot Boha k mudrosćej; wščitko pónače a wščitka wěrnosć je wobfamtajena w nim. Sčtož jeho ma, tón je prawy, pichetoz wón je naška prawdosć. Sčtož jeho ma, tón ma měr, pichetoz wón je darješl měra; wón je naš s Bohom wjednal a we nim je naš hweč wuščžeser, so naš njemóže wot Boha dželječ. Sčtož jeho ma, tón ma žiwjenje, pichetoz wón je to žiwjenje a je žnjereč pichewinyl, pichewinje ju tež we naš. Sčtož jeho ma, tón ma sbožnosć, pichetoz wón je naš sbožnyščžiznje, naš sbožnjik. Kraj, sčto je lutemu pokladej, tutej drobej parli pichirnanaj? Č, so by sbožnal njebejskeho kralestwa wškitko drohotnosć! — Jeho drohotnosć a krašnosć drje piched močžomaj njeljež. Njebejske kralestwo je podobne sthorowanemu pokladej na polu. Žarješizy a Zaddžeszizy; pišmanowčženi a lud beču tak sa-

wowjedźenje žónie ziju nješčeczišianu wěta pšćiwcaš, tež te wbyzaj starichim wotatych džeči, kiz buchu w taf mjenowaných nješčeczišianowch hysrotowanach hromadźowane. Liczbu tych wobach pšćiw pichczechianu wošyroczennych džeči šu na ¼ mil. liczili. Staže ježehnu ki ja w wobse džeči po wojnje hwoća!

Wina pichczechjanja.

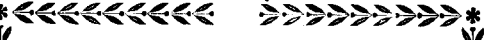
Czecho dla to wšcho? Wnšowasche wojnišce potoženje Turkow f tajim žablawim napravam? Njech šu tež Armeniŝy, jako wrojeni pichczechiznižy Turkow wot šarlarša, tu a tam šo pšebowakš pichczechizno lutym, dha wšak tajte barbariše, haj šrowawne napravay na žane wafšerije i ničim jawnowanane nje-běchu. Šlaf dha, jo bėchu tež žony, haj džeči hodu do mordowanja wopichizaje? Nječ: šu tež Armeniŝy šlečim, jebatižy pichcchužy w městach, kiz šu hebi se šrowim nješprawnyim wšowanjom daloko a ščerwto šle mjeno šejniš, wšechny lud tola fa to njemóže. Wšes praščenja wina na turkowškim regimencze leži. A je taf, jo šu, šo bėdym armeniŝke pračhenje se hwoća pichinješt, Armeniŝkič žanyhč se hwoća špytaš šrowowacz, š tennu te nješčerwtoše napravay donach a wotkach. Taf mjenowani mlodži Turkojo šady nich štejacu. To je šrona na pšebtražunjenje turkowškeho mjena, naroda a wěry šmyšlecných ludži, tokiž šu na to won, wšcho pichczechizno a druge wotštronicz. Šežy hweč se jim prawy. Taf šu iwošniš, šiješčetwo, wšichnoje wšehiche a niščke, ja šo dohyc. Wšjo šu tež mišiči roškarowarjo tennu napichczechizno džečali — tola pak f mafo wupěchom, pak hebi š jadfože, hduž bėchu pšehgadženi.

Najšci, w turkowškej wojniškej šližbje šteiazg wyhdyž šu po šrowim dšele drie wšcho czišiti, niščitkham wšobych Turkow napichczechizno džečacz. Tola njeje jim to wšele pomahalo. Woni šu tu a tam, hduž hwoj hloš pšoběhnychu, jadšewali, šajecze a wotwojedženje Armeniŝkič. Wono je šačpšunčez, štož je šo wot šrowim najšcih nješčeczelow naščennu ludaj a šnježerštnu wina dawalo, faž byli tuzi barbariŝy šo wšopotajali a f turkowškim dračowškim žyčani šjenoczeni jedny pichczechianški narod šaniczili. Wěrnosč, kiz je šo po wojnje dale jašnišcho wšopotajala, wošebje f pomozu inach pichczechela a iščtarja armeniŝkeho luda, dr. Šipšija, nam prawo da a Němšiči wuwimuje.

Zyrkej a štat.

Dowšhadžowanje njes štatom a žywju njeje hiščezje dšćitio. Šsu tu tež tajzy hiščezje, žame na wšyčich městnach, tokiž wěnja, jo tuto nješpšitidje, faž tež to dšelenje wot štata niž. Wš jo njemóženny tutennu wěnjenu pšchšamnyčez, haj hebi tež nješčechemjo, jo to dšelenje njeby pšichšicło. Wšele bóle hebi pšechemjo, šo wono by pšichšicło a šo by šo to rošhadžowanje taf štalo, šo žyrkej žwoje prawu jašhawa a šo tež w pšejnyšym jaščowenju, taf je jaščena, nuš žytrada žama a niž jeje šlužomizny. Tole by byfo štatje a žytrwa a taf pšebdy wjadem šudaj a krajej f najwšeršchemu šboži! Wš pak dšewža ani njewěny ani njebowšigimny hiščezje, šcho budže a šaf to budže! — Wot teho pak pšebdy wšchem tež wotwšizuje dalšce šaštaranje žyčnje a jeje duchowných městnow f duchownym. Ženu šywiš bė to wěšle taf — a wšele hinaš hiščezje pšegzo njeje! — šo bė šarjadowanje dšchodow duchowných taf rjez na šof cšhijene pola naž w Šaffkej. A tola šu hižo w pošlednich šlad duchomni, wošebje w městach, njes tmi hodu byli, tokiž šu pšchhadžowakš a šo f nuš bėdžili, šo bėchu žwoje hwojby šaštarali a šberželi! Tole dopošnajo, šu tež wšchelate wošady dšchody šrowim duchownym powšyčije, faž šu to

u pšch. šchufke wošady drie pomšchitawne cžnič dšewžaje. Dšiwajo na tole wšcho, dšubi pšowonane kőžebho byč, šo to pračhenje „žyrkej a šta“ šo taf dorowšija, šo je to f šepšedmu a žohnowanju wošchěh!

Abeluški pšchi wošwjećenzju Šcheshowskeho pomnika ša padnjennyh wojakow.

27. junija 1920.

pšebndženym wot šiježim Berthj Bawrikez.

Tón džen je pšichšol, jo my tuón kamješ
We Wošim šywalym njenje šwjećenzju;
Najš krajca a Bóš praš f tennu hnadnje hamješ,
Wón pomča, šchizuje žam jeničju.
Do šeho móžue! ruti pornežam
Tón šhnyš pomnik, najštu gwešim wšchu,
We nadžiji a wěrcje dočšamny,
Šo dopjetni nam hožju modšim.

Wš lubi šhromadženi! Špominajmy
Na najšich lubowatych padnjennyh,
Kaž kizji šich rowach tudy šašpšamny
Tón ščeluški najšchid nješapomničy.
We šnyš žiwjenja jich mjena šteja,
We šnyš wóčenzju a wotrowo,
Na tuchč žiwěnych pšebzo dopomnjeja
Ššo wšidžny žiwěni tež hocz na hwoj row.

Žy nau, maščekta ty lubowana
Tvoj wulki wopor njeje podarmo!
Do Wožej! šiwěrneš ruti šapšana
Je wšcha žudoba a hwojo wšcho.
Najš wajštat Štračški wě a šiči
Wšchě hšišy wočezow, šyčwosčez wotowow;
Wo šrudnym wšyhwje czi krašnje šiči
Žwě šahowidženja a radošew.

Š, wopomničze, wš štari a wš mlodži,
Šcho my šnyš Wošm Šnješej wšwoježi
A štož dla najšchid padnjennyh šo hwoži
A jich dopomnježju, cšezješ, lubošči.
Kaž woni budžny hacz do šnješce šiwěni
Ša najšchid lubych, ja najš kraj, najš lud,
Šaj, budžny šrawni, pobožni a wěrní
A nješapomničny Woži wěčny žud!

Š Šnježja! a wy šubi mošwi w rowach!
Tu šlyščezje najšchid dušchow šwajay šhub:
Wš b'žewni žiwěni w wšyčach, šurkach, škowach,
We wěrcje kuzci šaž šolškim dub,
A kuzci w Ššerbowštwije ny wštanjemy
Kaž žiwěni wóžjojo, kiz dawno špa,
Taf w Wošy šjenoczeni šhobšle dšemy
Wšech cženne dny do šwětoš' pšichhoda!

Jan Waktš.

Maczejny dom ewangelisko-luterski diaconijow w Draždżanach.

To křitnemu dželu lutošće wěrowane žiwjenje maczejneho domu wodži lěto wot lěta tych štychtych po přezkach, na kotrychž so i nimn tež pšedžo jako wadošy a wječelne setka. Tón čas, na kotrychž so hižo došlo do přědta wječela, je adventsk a hodoowy čas. Na wječelachore lube wadźenje a pšedš wječelachore swankute wuhotowanje a pšidenje, pšedš słowo a přew, w donje a zprhwi přoznje so dom, w by ta žyta wažnosć a to žylo bohatsstwu luteho pšedšerjaka pofatit a pšidymowit tón žywotni, njedh žu to učet mafi abo wuzny, ułobdž abo stari. Něšto wutrobu hmitaje maja pšedžo lubo pšedh wješim hodoowy wobradźerjaka pola tch hupch, bėduych a pšedh wješim pola tch džezji w Bethešda. Wšičktni tón žywotni, křowny, bėduych a stowymy paš bėduwe lřid pšidohowowaz mōz, to žada hēti wot maczejneho domu wullich hredrow. Tola maczejny dom mōže na žywotni 70 lětnym jubileju na to pšidowjet Křesowaje: „Zeše hdu mŕn cserypiti?“ i džalom a i wječelom wemowowice: „Mē, Křesje, ženje žaueje!“, njedh to tež drubdy časny bēcu poŕne strowošćow.

„Pšedžo wōn cšiti džiny!“ Tole je wustaw runje w přerich lěch štychtych wochlaha žyto wāšnizet žmēl. Tat někotry křoz je žyniti Thode, dohladowatka na pjenječach, na žywotnij solonowaj Pōla mo pomos pšedšja — a hlaj, pjenječny tšamor bu jako pšidewiti. Wona wuznawa: „Mē bē to džny, kařiz hišćeže žadbny njewohladač. Dždžē thodaj, a stejad, dōstawad pjenječnje listy abo družje pjenječny dom!“

Dždžē tež pšedš žyly hēd tute wječelne damanje njemw ramašće, bē maczejny dom tola pšedžo wčedat wot pšedšewolom, kōfiz rad dary woprowadny a tež šberachny. Jedny i wch najnadobnišćich bēčje hrabja i Gntšedel. Wōn wuhotawa dom tchdy i loženi a i kuchnišćej nadobu se šwojeje ljeso-džeklatnje. Se žywotni hredkami nwarječe wōn žyfej. Wchdy po jejo dōtwarjenju pšidimže wōn a pšedšepoda cšajniš sa žyfej. Duchowny hredklich žo jemu wutrobowe džaknje ja ułobdž nowy dōpōsas jeho daniwje lutošće, mēni paš, to budošće žyfo, prawe nēšno sa cšajniš namafadž, dōfētž žyfej žaueje wēše nima. Najpředny fust porječehy, rjaktny hrabja stōwczanje: „Mē, duž dajće nacžiti ja wēžu ryšomaz!“ A wēžu bu tež hišćeže natwarjena a pšidimwarjena.

Wjele wōšto so hišćeže wō tajlich darieselach; a darieselach powjedacz, a hnadž pšidit kladnošći to a tenne dōdacz, a hnadž to n abo tannu darniwu a křesowczjanistwu wutrobu nāščehy cšaja pohnuje, nēšto darowacz, bdyž so maczejny dom nāščich diaconijow i nauš bēdž i hdyž i dōbom taf někotry tch pjenješ wjele ma a wjele sažnyž. Něšto wo jeho darieselach a darieselach paš hndž ni hišćeže dodate.

Maczejny dom ma tež taf mjenowanje „Darnowne loža“ (Freibetten). Žene i uēd je jena šchwabljā wuzajita. Ze žywotni ščewom je wona tōt f tenu tšewny pjenješ sažnyžita.

Kōdny lěto stawa so jete taf mjenowanje „hromadjenje pjenješow“ (Wemiggaumlung) pšedš šotry a pšedšewolow doma, kōtřež pšedžo nēšto wunješho. — Tež tu by ja někotre-hožitli kladnošć bŕla, něšto hōbu darowacz; njetrjeba wyšat runje „jedny nowy pjenješ!“ byč; tch taf lšdom wohladadž; duž je lēpje, so nēkařni wjetichu abo mještichu papjeru wōfmještž!

Wobata je ta lutošć, kōtřež so maczejnemu domje hōbudžiti, bohaczišća hišćeže ta, kōtřež maczejny dom do wječehy hōfow wubžela. Šižo pšidi 50 lětnym jubileju bu jemu wob-

hwožcene: „Kat je so wustaw diaconijow tola žčintit jene muske žohnowanje už jeno ja nāščē mēšto, nē daloko pšedš nāščē mēšto won, haj pšedš nričy nāščehy wōtžehy kraja, a to jene trojale žohnowanje: pšedš cšālnje wohladanje křowch, pšedš to i tni žjednowcne dichowne ščitaranje a pšedš to pšedšowanje Jeřusa Křrytucha pšedš křutki žmitnje lutošće pšedš wōtčitiw lšdom!“

Žašo so hospital marječe, šarišchedu cšj na nim twarjazy žani wot hō bižo do šebanjan džakiti šberich. To je to wobhwožcene; tōto runje njemowanowe trojaleho žohnowanja, kaž tež i mnoho družim tež tale hišćeže: Cšj do doma ja bėduych so pšidimowjo bėdni bywōwaj i wōbředta hūto bōčēz uelchū a hlodajni cšornje; tola taf po ničim bwaui wobčewšitwichi, žpofniziti, haj wječeli. Žena stara maczejta tež wuzjaje: „Mē nričy nimaam!“ Wamny jēbž, džain wohladanje a wuhowanje; a hdyž wuhwřeny, bywamny f temu hišćeže rjenje pohřebamti!“ — Jedny pohřebowje žicjech: we wulkei wōšnje w uozy na hrabi. Nrički hwiždaja jemu wofoko hewoy. Tu pšidipadnje jemu na dōbo idrny: „Mēdōj hō; ja žym i tobi!“ a tšiwčetje a pšidiputja hēb. Zschi „ole pšidžicho pšedšewklujo, hō dōpōmni, to je jemu tutōw ščpruac; jenož do wuřlow pšidichob, bōfētž je šōn w žŕnje ja operazije w domje diaconijow cšitat. —

Nēdžje 5000 abo 6000 džezewm je „šchuta ja male džezēž“ maczejneho domu rjane wječelne lēta mladošće pšidibotowata a pšidi žym taf někotre dobre žumječcho wuzpita, kōtřež nēšt pšody ničho. Jedny polnšebėry želtwobel wēdke diaconijam, wot kotrydž bē wozješt dōštat: „Žašo bēd hišćeže maly pšadit, wupytowadž tu „šchutu ja male džezēž“ diaconijow. Wjefapōmnišje žu mi i křeho cšaja wōšebje wōstale te hōdy, kōtřež žym tēt hromadjo žwočžiti. Tei lubej žoje Mima a Maria wostanjetej mi njefapōmničeti. Žakřoda, so žym hōž, hewoč byč; wēčeže f diaconijam lēdō!“

Wohladatki malych džezēž (Mleinfindergärmerinnen, Hörtnerinnen), kōtřež budu w jentny f maczejnym domem žjednōcžomny žeminarje wmwōwene, pšidimju kšidewczjanistwu wuřit f křesowczjanje šakdu džezewustablanja do wjele hōdžow a šidlowe. (Pšidichodne dale.)

S blifsta a f daloka.

Ze Szechow. Radnychwo a nūstakamariow bywa wjaz a wjaz a mjes nimn tež tch, kōfiz žamo Bōže domny na poloj nje-mōstaja. W pohlebnizim cšaju pšidibėdaju takž tež pola nāšč we Ružizy a runje w žaidžemch drijach bndu wot nisch tež Bōže domny žewbfo-nēmčičich wōřadow domach pytane. To nāšč nričje, so na žwoje Bōže domny hišćeže šepje kōdžewcny a nje-tježewarčiti ani pjenješni ani nadobu tam njewořazajimy. S dōbom paš ma tōžny tu pšidimowčowez, hōbu žo wo to postaracz, so takž padničti a nūstakamarijo kaž tež cšj dnihy wčhtizy žywōju žaplatu džōtam; a rız jeno wo to, nē pšedh wješim tež wo to, so nāšč lud žo bōle a bōle wuřrowaja tež wot tajlich a pōdōmnych křowozewow tuteho cšaja a hō cšičēži wot teho wšelachoh mafanoh, ščtowž je tōn powōd wješeho porjada na nřōn a do njeho žmjetat.

Samowitny redaktor: faradž W y r g a c z w Kōščaczach.

Wubawa „Szechsta Ružizy“, družstwowo f wobm. ruf.

Cšičižēž Ssmolerjež Křiwčiczišćerjenje w Szechskim Domje w Budyščinje.

Sy-li spéwal,
Pilnje džélas,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatol
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Prez spar mérnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spéwal,
Swérnje džélas
Wšédny dny;
Džéč pak swjata,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes ma
Njeh čí khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokřéw čel F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Widawa ho kóždu hobotu w Zsmolerjez knihičičičerni w Budyščinje a je tam ja šchwórtlétnu pšchedyřatu 75 wj. dostać

6. njedžela po swjatej Trojizju.

1. Wóšj 4, 3—13.

Tuón stary, nam s džěčajub lět tai derie snaty test sru-
daje tak wšchelatore myšle w namí, pšchede wchěm, hdyž s wi-
džajumaj wocžomaj a je hlyšchajumaj wuchojnáj pšedes našej
čžoř, lud a kraj džemu. Čžoř skainow je tón čžoř, kotraž jady noř
leži a tež našej čžoř hlyščeje, hdyž hładajč na jeho skutki, na jeho
hřowa, na jeho myšle; my hny tola hřeječijeno a wučeni wot
Naweho Sofonja a wot jeho miřšćta Jeřuha Škryřtka hamebo,
my njeřamamy jemu s twch Božich kaptow jeno je šćitow, taf
tu 5. řastju niz jeno hdyž twč blížěcho ho wostowa, ně, pšedes
hřowo, to my wěnu, řejniřch ho skain a mowdař, haj tež pšedes
myřl hřjo. Abw ujeřky tu hěbi hlyščeje ženje nutenje we hřowej
biblji čjow, sčtož řejji pola Mateja w 5. hacz do 7. řawo?
Wjeřky hlyščeje ženje w duřnu ředjal na hory t Jeřuhowumaj
wchomaj, hlyřcho jeho hřowo? A hdyž řw, řy ty to potom byl
čjineř jeho hřowo, abw řy ho řam ředat? řdy? řy nječjineř
tuteho byl, sčtož Jeřuh Škryřtka praji pola Mat. 5, 20 a dal-
řech řchucřach, řy ho skain řejniř.

To řhutin w twym našem hřowe pola Wóšj. 4, je řa
nař a našej čžoř to, řo tu řejji, řo skain pščinjeje wopow a řbel
pščinjeje wopow. Taf to tež něřle wjele je řid twch řiz pščinjeju
tajř wopow, niz dwe řapalny, tofa pař tón wopow modłřtwow a
řřerlujřchow, njeh domaj njeh w Božin domje řpěwanřch! A
tu řěka něřto dale: „A tón řnejš pohłada hnadnje na řbela a
na jeho wopow“, a řařo: „Ale na skainu a na jeho wopow njepo-
řłada wón hnadnje.“ ř temu hlyřdm prajěč teho a tamneho:
A taf je to tež džěňka, Wóš hlyřdi teho jenzho a dopielnja jeho

próřny a řhutinje jeho, ale njeh, nje Bóh njeřlyřki, mi wón
mwe próřny njeřdopielnja, nje wón njeřhutinje. řchtož tam na
skainu a řbelu ře řta, řawa řo džěňka hlyščeje!”

řule prajje to mořh! řaz řbel woprowaře, taf woprowje
řid, džěňka řz hlyščeje wjele a řaz skain, řz wjele! řbel pšch-
uře ře tutón wopow ř jenej wutroba: a myřlu, kotraž řo Bóhu
řpodobaře; ře to Bóhu řo džatowaza, Bóhu řo doměřaza,
Bóhu řo woprowdře a we wěrněřej modłřa wutroba. A tuta
řo Bóhu řpodobaře; jeje džajny řřerlujřch řaz jeje próřny pšřija
wón hnadnje. A řa řamne řnanjo teho ře řbeler řón ř njeřbu
řupazy dym teho woprowa. — skain pščinjeje ř wopow ř jenej
wutroba, kotraž řo Bóhu njeřpodobaře, njeh w nej něřl hřjo
hlyřčaje řida abw řawjěř pšředěřwo bratři, njeh ře něřl jeho
wopow jenož hřowiku řkut, w kotřymž ta wutroba ničž nje-
wjeřčaje, kotřž pař wón řobn čjineřch, dořeř řarčej a brár
řeř čjiniřch, njeh wón řebí pšči řym myřleře, řo pšdes tajř
wopow ř řobnowanju řwoidř jemřřch řřerow pšřidře. A řo řo
Bóhu řařebo njeřpodobu, řa to ře to widowne řnanjo to, řo řur
woprowa na řemtu padaře.

We wutrobie řapočjinaře řo to, řchtož ře Bóhu njeřp-
dowat, to řchtož řo řřoněřnje řejniř, mowdařřtwu, haj mowdařřtwu
brara. ř temu njeh řadřěwalo wřcho woprowanje; wono ře
jenož řwotowny řkut. Bóh njeh njeřprawny, řo na tón řebn
wopow hnadnje pohłoba, na dřiřki niz. řř, tón čřloweř, kotřehož
mjeno ře řebdy skain, kotřehož mjeno džěňka řěka taf abw taf,
řnadž twoje mjeno je, moř hlyščeřawo, mořa hlyščeřawta.

Wono je wulřy řrudnje a řrařchje řa našej řud, řo řid je
řelko w nim, kotřž řaneho woprowa Bóhu njeřpčinjeju, njeh
Bořa do řřla řačjiniřu, njeh řřwzy řwwoj! Niz mjenje řrudne

a strojšnje pač je to, so mjes tmini, kotišj Bohn woopriva, njed to nek je modlitwa, kemschitšod, hujate wotkasanje! A tu na ho to prienje pshemienjenje stacz, iz pola tuch, Kiž tež Bože hlono a tak tež titon teksti hlyšta a czujajo! Za wurtoba dyrbi ho sczinič Bohn spodobna we wěrje, kotraž je džeczaje podacaje a demenjenje do Wošeje wole fa czahnowić a fa wučejnowić. Jenoz tajfa wurtoba pshetracije titon zply kaž a tež jedny zply pshichod a namaka mēr a potoj tež w kažej czahnowići a juna wučejnow tam to Wošich wječbejach!

Samjer.

Maczeriny dom ewangelsko-lutheſſkich diaconisow w Drajdžanach.

Sdyž wdyč džela diaconisow woportunim njmžejny pojabuč dželo wofadnych diaconisow. Kunje to, so mnogo wofadnow, tež mjes našchini, fa wofadne diaconisowy bromadšy a na tute hotry czaka, je dopokas ja to, so hu diaconisowy na titny pole hujweho džela dobreho a rjaneho wustufkowane.

Sdyž taf na wučitše te wuchelate dželo wroččo hładamy, tež na te, kotraž hu hotry na polu mišjonistwa mjes pohanami we Zindijelſke dotonjate, spohinjenty a wustojajeny, so je maczeriny dom je spowojiti diaconisami na bčny tuch 75 nedł 76 lēt wuľkeho dobreho, haj wuľky pomōžneho ja zyrekej a jeje człowjetow tu na weni wustufkowal. Wōn je jenc žywo, j čotkehož ho rēla žohnowanja wuľwoda na kraj a lud, na šlowyck a jrowdyck, na starcb a mlodyck!

Wdyč 53 letanii hu w maczeriny domje tej to krajne towarštene mišjonistwa jatazene, a s j maczerneho domu dostawa šnitšakowne mišjonistwo tež džepuľiški džeci hlyšeče taf nētocty pomoz a pomocnygn. W maczeriny domje je ho taf nētocty wmwučezwanje wuhotowalfo a Johaniterki a woľhladačiki šlowyck, fa duchowonyck, fa dželaczerywo a dželaczicki šnitšakowne mišjonistwa, ja njewoľsty a mandšelste duchowonyck, fa tu tak mjenowanu „hlyžu hlyčezjanicki žonštik“ a jo družick.

A kaj šnitšakowne mišjonistwo je maczeriny dom w poľbednič 25 lēak tež mišjonistwy mjes pohanami hlyžil, kaž hu hjo uapnojnene. „Mišjoniste towarštwō žonštik“ je taw domach. Diaconisowy kame hu wučejnowyke, so bydny pohanisim žonštim pshimjese hlybojcy a hlono ewangelija wo Zefuku šlowycku. Nēľe dyrboja dyje tute mišjoniste diaconisowy domach byč, doleč j wuľka wōjna jim pučj sačozjta. Tola, hdyž nākeho mišjonistwo jako na dželo pōidže f pohanam, pōidny wone pōbi. —

„Eben-Ezer“, hač žem je Wōh pomchal, Wōh tež dale powha! taf bē džakapowy maczeriny dom f tyni spowojiti lenti pšci 75lētnyjn jubileju wujnal, stajejo swoju nadšju sa te daldaje 25 lēt a fa wdyč dalsche czaky na teho pomocniť a wudžerjta wo wuyšefoćej! A Wōh pomcha hjo tež w tej nuľy nascheho czaha, pšchede wdyčnu w jeho drohčec, kotraž ho šda stradawpna byč ja dom! Pomoznygn a pomocnyke nastawoju a pomhaju. Wdyčejč tež ty, laby hōwufhōćefaw, laby hōwufhōćefawta namacawna bēč mjes tmini, kotišj powhaju pšci titny wuľkim štuf šlowyckeho mišjonistwa f spowojenjau zpleho luda, pšchede wdyčnu tyni šlowyck, bēdnyjn, hlyčejnyjn?!

Wšefczēhanje Armeniskich w šwetowej wōjni.

5. Pōpryty f pomhaju.

Zatō je ho f spowojenjau žalofnjene niſy činilfo? Šchotōž ho pšci wubitejnſchajč činilč hōdžecje. Nēmjne konsulaty

w lēach 1916—18 te w kraju jawoštajene mišjoniste džela Nēnzow a Amerikancaryow šady šlybjetat turlkofskaje wuyšnowyke pšchewočaj a šchitowacz bytadny. Potoni, jako Amerita hōbu do wōjni jadrupi, mējadny nēmjny mišjonisowy dželaczerywo wočeznowyč hami njelč f pomozu amercikanisckich, šlowejasckich, hōlandisckich a polnōznokofajusckich pjentjes. Wroštw, spowojesse wozy (expedizije) do krajnow žalofčje hlyč, bydny jawoštajene bžene. Turlkofskje kirješesnow wotmolwi, so žampch župch pomoznyck hōdžtow fa Armenisckich pshipimchēčej njemōže, doleč bydny Armenisowy f tyni w hwojick modžijach na wufkraj wōwudžejeni. Kirješesnow wuphotowanje lechowō ja wotnojedžerjck f wōšdšlelenuj drašty, hlyčba a pjentjes jakafa, taf so ho malo f Nēnzow radži, do nich ho psheržisčecēč. Nēmjke spowojesse hētry hujwe nēľta wōwujčečejč njehowōbžadnu. Taha wšchaf nēmjke spowojesjti hujaf ja Armenisku — duchowony Roman — 1918 nēľčje 1800 džeci a nētocty wudowoy jakarafche a nēľčisē orientalske mišjonistwo pod dr. Lipšinow f hlywami 3000 džeci w lřfa wobstarafche, dom ja šlepyck w Melazja na 200, a wot 1919 je spowojeny Lipšinow hani spowojesjki štuf fa Armenisckij, špecial.

Ke wōjnje je hō f podawawojom wobleczenja a zbroby nēforta nula hjo wōľōžja. Turlkofskje haremny hu armenisſke žony e mlode hōlky wupwujčečejč dyrjebaje. Armenisowy czētanžy hō do spowojje dominiſny wroččo.

Armenisckich pshichod w czēwnyjn teži. Woni maja hwoj spowobowoy štac. Tola šlowe ho hlyčēje jim njewojaja. Šnutšach njemul, nula; hano wo wōwnyjn czēžimj čerpisčelečnu je šlowy Turlkof je hō je špecialka f teho lēa pišale, pšci kotrymž je pjēča na 20 tħyžaj kōny wafaj. Sačj hūč Nēmka tam po wōjnje jado pomhacj — hlyčēje njewōny. Je wšchaf jej mišjonistwo w dalostej mērje jatafane.

Wōh hūil hō nad wōbojey Armenisckij. Wo to hōbu profekty. A njed je našda nuta hotowa pomhacj. W. w. W.

Duchowne dary.

Šnutšadna wōbdarjenosec na duchu je to našchini taf hōdostitnyjn čahjo wōwprawdžije njelšōwe. Pšchēho mōžēčj šoho w novinach čitac, so je hēbi njeseahy škuler hani žiwjenja waf. Č čehō to wuhadabč! Škuler realnje šchule abo gymnazija je jutry hēčžo wofat. Nēho wšedžerje njedōžahajše. To plačj ja haitbu žylenu domej. Šchō njēfo? Wōn džē a wofnje hēbi žiwjenje. Dyrjajalo to bēč? A idō je na poľbedny na tyn wōwjne.

Č wjeteška mēnia šaršchi, so hu jich džēčji wōšebje derje abo tola f uajwnjēřcha na dořahaje wafchnje wōbdarjene. Kan pšchewudžecny, so jeho hōćka nidyčnu na darach njepšcheterje hi. A hdyž je wōn taf prawje džimi, dha maja to ja wōšebitny duchowony hlyčejnowyč. Šchula pał potom pokāže, kofšich darow idō to. Wēčēžo hu tež jawa wōbdarjene džēčji. Č wofat bydny hō hōwal wumelkij, pšhujerjo, ministrow a društy nabrali. Zajhy pał hu jenzō nēľōfti. Čži wšchaf jara lořto wufnu. Wjeteški džel šchlerow pał na hēnje dary. Woni maja hō šhetro pžowaczō. Tola pšchēs škuffle lēta f člečju pšchēndu a pjelntja wōšžōšchō w žiwjenju hujwe mēľtno pōntje. Društy hu mjenje wōbdareni. Njm je wufkranje čmōla, hūano tež, doleč hōľčata ja wufkranje njēje, doleč pilni nēľku. Č tħy dzje drubdy jedny, hdyž hēčžo wōštanje, na tu njeprawu wuyš pshichōž, nulu na ho šlowej. Sdyž pał škuler ras jutry hēčžo wōštanje, dha jemu tola porokow činilč njedyrjebeli a jeho taf hūano do hujerčecje hōnijč. Njed hlyčēče jenc lēto w tej hām-

ljepi mladovni hedji. Dvsto je, so ho dšćežo rošwafki, hup pšče-
torbne a so štuler něšto wšpšćenje do pređka pšćihńdža. Snaju
jenek; nana, kŕŕ by drje wšpšćes žple feto hwoje dšćezi napominaf,
so bšch; prawnje pilnje wafke. Skrotko pšched jutrami pač by ĩim
praifit, so, je-i fo bšch; w tej klawy wroćgo wofafki, hebi to
dala k murtbje wšafč njedwrjbjeji. Teho dla mōže podđiřko
hiřćeže to hwoje we hwoim povolaniu dořnjec. To bē rořnu-
nje rēčane. Dōdŕ pač ho potaže, so řđnlek wšpřřřřřřř řchulu
dla pšćeknadnyř darow wafkubhřřř njemōže, dha jeho řarřřř
tola na nutej řchuli wofafłatej njerjebokaj! Šsu hiřćeže powo-
laniŕ. A ĩianio by ĩim ranje w druřim hwoje řbože namafaf.
Dōdŕ nan prawnje na dšćežo ředžbuje, dha, je-i fo žple řlepŕ njeje,
hebi bōřny wofłada, na łotre powofafnje dšćejewo dary potafanu.
Me wobu řel dšćerŕa řarřřři to fa hańbu, hōdŕ dšćežo nřřřře po-
wofafnje wofwofot, dōdŕi wofit hami maju. Š dšćejewom ředžba
pač prawnje wofłafa woz. Me řorowdři je pšćežo njerjerej
hibieny radřćejeř. W njeje řidžo řabydu, so na tym njelēzi, řšto
řhto w řiwofeniu je, ale fał wōu to je, řštož je. Šbože njeje na
řane powoflanje wofafane, faž tež řidžuz jenož bōhatym njekwēzi.
Řrawuz mōže řbožowniřki bweř, hačž řiřōz. Šofnafš ko rař
ř jertan pšćekupšom. Tōn mi je hwojeje řiwofenja powjedafaje.
Mōĭ nan bē, fał rēčejše, řuperintendent. Wdēđny řyđom
řymow. Wřchřuz pšćihńdžehu na wyřřřř řđulu, řebny po dru-
řim, pšćelećřřř ĩu pšči hwojich wjanyř duchotowych darach
a řu něřto řudowani, ředny řarř, drafki řkaf, řčeti řudniř
atd. Jenož ni řo na gymnafiju njeřnjewjeře. Njemōžach te
žnje rēče do hlowŕ řchřřřř. Mōĭ nani nje řidžņjeje se řchule
wia, so bue; pšćekupŕ. Wōn nje ženje teho dla njeřwariejše,
ale by,mi pšćečřřřtije na ranjo řlepařo ĩuřto rjeř: „Mōĭ řurjo
— řelafš řurij — ho je hwojeje řhapofęř do pređka namafaf!“
Tak buč pšćekupŕ. To ĩim ř wřřřřř řlōřřřom. Wam we
mēře ře je najwřřřřř klam. Ša řto wjaŕŕ řařřřřř, hečž
moji řcheřešo bratřja wo řromadže.

Ƭuz nječřřřřř dšćeži a nječřřř řim teho dla powofki, fa čōŕ
ničō njemōža.

Na jeni pač teŕ řabyeř njechany: W njebjeřach Wōh řidžŕ
njebŕdže po tym řadřćeř, řšto řu tu na řeni bři. Prawnje
wēřćeř wo tym to řlowo: „Wōdžach wjereřom pšćři hieč,
wo řrowčuz pač na pšćichnyř řonadž ředčej; pšćetōž Wōh na
řidžach ničō njepřla, hačž řo bšch; řidřeri namafani bři.

Wo njebjeřach.

Ščtož na druřim mēřtņje powjedřim wo řopnjefach, řeterež
dwrjbjadu řđnřřř dšćejom dopofafajē, řo njebjeřehow njeje,
řebny řćehow, řo by řebni tule wē; řapominaf, pšćeđe wřřřřm
to, řštož by dšćejom na te prafřćewje: „Šdže řu njebjeřa?“ wof-
wolwif.

Šdže řu njebjeřa? Ščto to je do řawjerdořeje, wo řeterež
biřłija rēči? Te naturfke njebjeřa njeřřu to řanřne, řštož te
njebjeřa, řeterež řu byđenje Wōže. Nruje faž je hwojaniř
čelunumoj wōčřemaj Wōha njewidřimŕ runje, fał njewidřimŕ
ř nruje te njebjeřa, wo řeterež Wōh byđni a čŕ řbōznie dořnenj
jeho řwofa, a řidřeje nruje mōžemy teje njebjeřa wu-
mērieč je řetřřř mēnu. Njebjeřa mōřčelow a njebjeřa Weř bō
byđłenja pomienjenjem my řlawjetelo, ř tym ĩejum a řanu-
řim njewon njebjeřa, a tola řu te jeni žple něřřto drafě
hačž te řamne. Šdže njebjeřa mōřčelow řu, to my wēmy;
hōdž pač a řafne pač to mēřne je, hōdž řo Wōza řakřwofč wē
wřřřř dořanjawofęř řwafia, to my njewōny, řačřřemje fa turo
mēřne to řanuřne njeno mamy, faž fa to mēřno mōřčelow.

Wōh nam pač ĩumu tuto mēřno potařa. Tute njebjeřa, te nje-
bjeřa řbōznejje byđe řu tam, abo řepje, řu to, hōdž Wōh je. A
řřřřř řto wumērieč, a jeho njefu potařafč, by runje fał mōdny
abo niemudny bři, faž hōdž by wozom abo wjeřeje wo řbōdžach
mērieč řđři. So tute njebjeřa řu, to je nam řwofjene; we nič
je pšćihřorwane fa tu řbōžny řuřnu to mēřno, wo řotymř
řetřř řeřřřřřř rēči pōla řana 14, 2: „Me wofjeho Wōza
daniŕ je wjele wōbđlenjom“. Tōn wēřčuz řřafa we mēře, a
pšćihorwie hwoju řudŕ, na řbōžowofęř na řafpud do tuteho wo-
bđlenja; wōn ř njeje řabŕ, řo je drafđeže řaw hačž ř proča
nuteje řemje. „Šřřri řetnu we hwojeje wotrobje: Wōh njeje“,
řř, 14, 1 a 54, 2, a njefu tež: „Njebjeřa njeřřu!“ ř tym řu,
njed řu hebi teho bōle abo mjenje wēđomni abo tež niž, řpōřřm
ř tym, řo ĩu nēdže po pęčŕ pšćes wofłnu a wēřřo ř proča
tuteje řemje nařřali, njemōže rēřřřřřneje byđe, a řo fał řwof-
řřř ředowonitow wofładaj w tej řakřwofč, řeterež řōlořřř
mjewifumy. ředny njeđřřřř dufowow na žple prawnje
prařje: „Na řam so řo řu žple řpōřřm, řo řimem hwojich
prawnřřow řyřaf: w tej řakřwofč, řeterež řo řden mjenjež; nječ
drafu, řelřřo to řhjeja, hwojich prawōřřřw řyřaju w tej řakřwofč,
řeterež řōlořřř miewifčř!“

Ščtož prafřřř duř wřřřom dšćejom? Wēřo, pšćeđe wřřřem:
njebjeřa řu! Me niž jenož to, a tež niž jenož řo to, řidžŕ
wřřřřře nař, njebjeřa řu a řefaju. Tam na tutdř njebjeřach
čřakaj u wozniř runje faž te řrimanj. Wobojje wōdŕ tōn
Wōh řneje, řeterež njewidřimŕ. řeho byđenje mjeumjemy tež
„njebjeřa“. Tute řu pač nam, faž tōn njewidomny Wōh řam,
tež njewidomny, faž je dšćejō dufća teho řiwēbo faž teho mēř-
ajehw njewidomna! —

Telo wo njebjeřach. Něř hiřćeže něřřto wo tej „mwjerd-
čēzi“, 1. Mōĭ. 1, 6—8, 14! Tuto řlowo řnadje je jeni řetřřř
ħubjene řidřelōženje a duř ho runje faž to němře, „řefte“ łōdŕ
wofaf řrowim abo njedrowim. Tola poř řeterež ř „Řēmžom tež
fał „řēřņje“ řebřřř prař, řo ho mōdne njebjeřa „wjełujua“
wřřře nař. Ani řetere ani Řēmž hebi pšči tym njemhřŕi na
řřřř abo řamieř. Š to jařo ředny řebđum řrowifumŕ wrař;
to čže tež ta „mwjerdčēzi“ bue; mōřŕi tež, faž Řēmž prařječ:
mwjerdřřřa“. Šo pač by nēř něčřřřm tutōn wrař ř temu wu-
trebeř, řo řo řimžŕ biřłija ĩuř hamo njebjeřa powafčē, faž řo
to w řamnym řetřřřř řopjeřř řlawa, to je njedowofēř abo
řařřřřřwofēř abo ĩida.

Tola, tež řafne pšćwřřř maja hwoje řobře! Řohnumaja
nař, řo hebi wēž wřřřemħřłujemy. Mwjerdčēzi, mwjerdřřřna,
Wēřta, ř řnadje řo jařu tutdř řlowow tuteje prařjeře powfēře
me řrowifumŕu řidřta wjařŕ řhwa hečž řo to fał nēřrowe
wřřřřrowmēremu wōdřřje, wōheře řafřřem, řeterež je biřłija
ħafř! Wweřeni řu ho tež ř turtym řřōfōfom, faž ř turtym
řřřřm řrafřřemom řabřřali, fał jedom pšćihrowpřřřřm ř. Wēř.
Tutōn řopōřina nař na to, řo ma řlanet řaturn řpōđřimne
rřřř wōřřřo řu. řřř po řēřřřm bšchmy prařječ dwrjbje niřřō
řlanet: řřōdřřa abo řpōđebnje, řđtož by fał nēřrowum dře
njeřřřřřřřmē bři! Wweřeni mēřņa, řo tute ř řřřř meteorow
(řwēřřřřřřř) wofłeje. Něřř njemōže ničřřřm prařječ, řo njje
tež nařřřa řentja řēđny w prařřřom čřku řafte abo řpōđebne
rřřř mēřa, řafřřř budi řudž wot nēřřřřē mŕy abo řurjanz
řrowjene; tež řaturn je njimo teby wot tořřře řatmosphery
(wōwōřřř) wōđdaty. Šo je něřřto řafne, řštož ničřřō něřřřō
njemōžne njewowafē njemōže, něđny pšči nařđeř řeni bři,
fa to rēči wřřřřřřř, pšćeđe wřřřem řamny wōdŕ wrař:
„mwjerdčēzi“ a to faž to w biřłiji je řawje: wōd, řeterež řu
pod mwjerdčēzi“ a „řeterež řu na mwjerdčēzi“. Wēř „wōd na
mwjerdčēzi“ bšchmy hebi fał řwřřřē mōřŕi nēřřřř řařřř mēřa,

Bom haj Bóh!

Sy-li spěwał,
Plinje džětal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatož
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mócny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwošć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědny dny;
Džěł pak swjatož,
Duši daty,
Wotpočá ty.

Z njebies ma
Njeh čí křma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřeš ćel! F.

Šerbske njeđžělske lopjeno.

Wubawa ho kóžbu kóbotu w Šsmolerjez knižničičkóžerni w Wudyschjine a je tam ja Schwórtlětnu psychopiatu 75 pj. dostać

7. njeđžela po swjatej Trojizy.

Žan. 6, 47—51.

Žně tu hu. Ratař čehónje sahe món a jeho kóba namata bohate džělo. Čorno, kotřez je wukřywał, je křadajato, je woitto a scawitko, a Bóh luby Krijes je nam wobarnował, ščtož je nam wobradšća jeho hnada. Rjany, wjeheły žohnowany čjaš to je, a hdyž tež runje w žnjach ratař w počje swójeho woblicza ma džělač wot rano sahe hač do wječora, dha tola, ho wjeheło nad bohastwom, kotřez žně domońhorowac do swójich bróžnjow, póznaje saho s nowa, to ptači Krijesowe křubjenje kóžde lěto, so, taf dožo, hač žemja stac budže, njeđžerbi přehačac žyw a žně. A j ratarion ho wjehełi wječón lud; pšchetoz je jeho džělo žohnowane bohacze, dha ma wužitt i teho wšeho, ščtož na femi bydlil. Dha pak potom tež njechamny jabyč, džakne wutrobny posbědnyweč horje i křowjenu Bóhu, kiž čini, so i nami hišćeje tónu njeje; dha džemny čželaz a křwalbu dač temu, kiž naž žóžnje a datwa nam žiwnołez a potrebnosć wylěšće najeje sahněžby a dostojnosće. Derje wěmny, a žmy to škonili w čžestim, saž naž težajzým čjašu, taf wjele wotwihnje wot prawich, bohastych žnjow. A tola, so byčny nještajili wšed hwoje myšle na to jeme, taf byčny melli hwoj wšedny křěł. Wjele je tych, kiž hu w tajkim swojnym přegowanju, w tajkich žnjóšich starosčožach jabyli na to najwylěšće, najwóžnišće, na to jeme, taf móhli dopomhac džakni i wěčnemu žiwjenju. Žesuh nam potaja w našim žłowje, ščto je nam nužne i tajkemu wěčnemu žiwjenju. Po tutym žłowje prajimy:

Žesuh Křyštus je tón křěł teho žiwjenja!

I. Škał nužnje trjebamy tajki křěł!

II. Škał džemny tež my wot titeho křěłba žezč!

I. Žesuh Křyštus je tón křěł teho žiwjenja! Škał nužnje trjebamy tajki křěł! Šsobu jeme tych najwóžnišćich přašćenjow w žiwjenju jenoslawnych čłowjekow, kaž žyčak ludow je bylo we wječeh čžakach přašćenje wo wšedny křěł. To móže byč w čžakach ščutnje přašćenje, kaž wšak wěmny, so hu w ščtach, w kotřych džakur křude žně, kraje byle, w kotřych ži čłowjekow po ščotawihatach wumjele, dokež na wšednym křěłje pobradowawšće. Wot wšedneho křěłba wotwihnje taf pšeh měru wjele we swójbnyh, kaž w ludowym žiwjenju. Šsobu naježěšča starosč drje je, hdyž je mulla w kalbašu šěđžena a wolli w faranje je wotebjerał. Bóh hwojei woczi njeamkrije pšehčělow tajke nušy, kaž budžemy tež tu w našim žłowje poskažani na jeho pomoz, kotřez món šraekštim džezom polšćez w pušćinje, hdyž jim da i njebieh mana. A Žesuh je kam derje wjeđzał, so njemóžese ludej dač domoj ščez bies jěže, hdyž běže tam wołoto jeho pohrađeny w pušćinje, so by křěłak jeho předrowanje, ale je nahpěšit tych 5000.

Taf dyrčimy tež my jako ščehčezjerno na tuto wožne přašćenje teđhorowac, so byčny, so wš s móbitom ščmórtčeje přóšćimy, ho šarali wo wšedny křěł sa našim hwojžow, kaž sa tych, kiž hu w nušy a hu potrební. Ženoz so by nam to njebylo to jeničše, so njeby nam dočč bylo, hdyž budže žyte to čžělo. Wěče, sa wječšči džel čłowjekow by to był prawy ščóžnik, kiž by žim ščadnosć džel, bies přwzy dostać žiwnołez a potrebnosć.

Wščecziwo temu staji Žesuh tu hwoje žłow: Wajšči wóžjow hu mana jěłi w pušćinje, ale woni hu wumjele. A njeje dha taf, so tež najbohastči nima je wšedem hwojim bohastwom wjaž, hač trjeba jeho čžělo? Wjeje dha hišćeje dženač taf, so Křyštus,

taž tam t' bohatemu mužej, kiž je społojom t' wunofadłom hrowežo pola, praji tež hiščeke dženka t' tym, kiž maja myške jenož sa feraste: Ty blienje, w tej nozi budže twoja duška wot tebe je žadana?

Twoja duška! Šty dha hižo ras na to myhliš, šhto budže t' twojej duški? Šty na to myhliš, kajta je wona w tebi? Hač je žywa, abo hač je hižo morna? Za duška, duch wot Božeho Duška, dyrbi žywa byč t' wječnemu žiwjenju. Tu čst njemóže ničto pomhač a ničto, taž nufnje tež trjebajaš tajtu pomoz we twojim hřeščinju hubeństwie, w kotrymž hy hubeńty, hudeńty fatamary! Ale tu pschidže t' tebi twój Šbóznik Jezuš Khrystus je hrowej wjekelej powjelcau: Na hym tón žywy khleb, kiž je t' njebež pschidžot; budže-iti šhto wot tuteho khleba žič, tón budže žywy do wječnósej.

Wěmy pač kak nufnje tajti khleb trjebamy, a so je nam daty w Khrystusu Jezušu, dha potom tež dale hładamy:

II. Kak dženy dha tež my wot tuteho khleba žičej? Šdyž jěmy hrowej wšahedny khleb, dha jón žyle horje woimjěmy do ho. Zač dyrbi to tež byč t' wóškim khlebom teho žiwjenja. Jěsom Khrysta dyrbinu žyle do ho horjěprac, s nim dyrbinu hromadže swjeć, wón dyrbi w naš byč. Wón je to potajnitwo našeho žiwjenja. Wo kajim potajnitwie njemoy njes čłowjekami ničto njeobjeđa. Wón wšahat je wjažy, džiš wšahitzy druhy čłowjekajo, wón je Božj Šawu, wot Wóza wje wječnósej porodženy. Žiwjenje, kotž njemoy dawta, je nješahodno. Wón postičja wječnósej. Wajah ty žadanie, twoju dušku posiděnyč wšahičke sentfeko t' wječnemu, wón tebi to dopjelni.

Dha pač potom je mišne, so Jěsom Khrysta sapščinuńječ t' žylej mozu twojeje wěry. A tenu je wón nam wustajit hrowej hrowate wostajenje, so hčynny w tym šanum ho šjednali t' nim. Ale t' tym tola njemóže dočej byč. To, šhtož Jezuš Khrystus nam wšahče postičja, to dyrbinu stajič do hřeščinju našeho žiwjenja; to, šhtož wón hobi wot naš žaba, dyrbi byč wšahot wottynjěny fónž, kotryž dženy dozpic. To wěla t' jěny hłowom, so dyrbinu ho prahowac, činješ po tym, šhtož Jezuš nam žaučži, a žyhu hrowju nadžiju na to stajič, so dže wón naš hřeščinnow wutorhucž t' našeho hubeństwa a naš šbóznýč činječ. Kiž jenož tač, so t' jeho wučžy woimjěny to a tamne, šhto ho nam spodoba; niz jenož tač, so drje nježelu mamy sa knjeřowu džen, a služimny dželawy džen hrowej; ale tač, so budže jeho žyfa parichona nam pšehednamjo a pschidžad, tač, so pšehzo a wšahudžom hmy Khrystufowoi. Njech je nam to tež hult wočezěne, njeh dha tež dyrbinu ho dškitž wot teho a tamneho, šhtož njehče nam lude; ale tu je jeniežy tón puč, na kotryž tu naš wobi naš knješ. Dha potom tež šhoinny, so je wón tón khleb teho žiwjenja, jěneho žiwjenja, kotrež nima hrowj fónž w hmyřerči, ale kotrež traje do wječnósej. Štož tuteho Jezuša ma, a šhtož do njeho wěri tón budže žywy, hačz runje wnutrje. Samjeń.

Widowy špěw.

Cješež Bohu, knjeřej, danu
Sa dar, kiž wužiwamy,
We poloju a hrowošej;
Džak, bratija, wóžej dajče
A kerušč jašewojče,
So t' dobrotu naš wšahčej.

Wón žohnowanjoz wjele
Po žylej semi ješeje;
Wlód bróđa a šhtom pschinjěje.

We wodach, lěhu, holi,
Na lufah a na poli
Šsu jeho dšywo widome.

Šdyž mročjeje tž djeja,
A wšyče semje steja,
Te jačne módre njebeža:
Tam, hač t' najšahdom' fónžu
Wón hrowěřot kaže hlónžu
A semju t' desčezom napoja.

Tam hrowenje a ludžom
Wón blido kuje wšahudžom
A hmitnu žohnu wotewri;
Sa tajte žohnowanje
E miše wustubanje
Cješež jemu dajmy dšawatoni.

S. Seřej.

Gola.

Z lužički wobrowow Adolfa Černeho.

Bšče to jažo poradžene wjedro, ho dšatuju! Lohki šhat bšče mi wobczěny tač čžeři duružy; hrowej pučšowanje bronje, binoli, wacžot, fšartu, pšehedžehčny — wšahitko, wšahitko byh najradšo prječ čžihny! A tón pó! Hačzrunjež ho wšahitko šwotřěju čžuju tola štanje, kač mi šahy wustupi na wšahitcu, na čšle, na brodže, kač hěi rěčži na mojim woblicju pučž pštaju — hrowine! A tenu wuhiba ho spohy mojeju hrowow dšowny pšahčěny pšoh (šamo ho mi t' nim huba pjeni) a kladže ho pschidžobnje na moje woblicjo, wědža ho t' tymi rěčžami potu — o! Dže rjany wuhladam...

Najradšo byh so tu nēdže do mōdaj lehnj a ho šbōdčenu špawej pšehpodač — ale bđe pač byh potom pschidžot? Najblizšaja wjeřta je hiščeje na šti hodžiny šalena. Š žyfa njemōže moja myš tak pšehčera kšofanja hōdna, kaž by ho to šdalo. Žyfa pschidžowa wotelo uje njemōjeje wo njěšto wšyče napady. Njemohote, šforu wiřte hrowowšezne t' mōdom a ššahawatami, podobne štołětnym pšezimuzikam štejadu tu we hrowěte nježibnje jafo w dřenanjtu, ani jeřta ho na nič njepohitnje. Žena pschidž drugej, što do šola a dalšo ščěroto, wšahitke tu t' pšehčezne pōdy jenak šaparne wrowošezne a nad nimi mjelbowawše ho njebo tač jednoshajnje mōdre, tač hrowite lēnje. ... Čžicho, jafo by tu ani plaka njebŷto. Wšahitko špi, jenož ja ho tu pacham wo pšehčeznej dšoh a wučžahuju noš t' hrowotoho pšta s hrowřim napinanjom. Je mi pschidž kōdžej kroczej, jafo niš čžay wotčez w tym hrowym pštu a w nim jafo mamija wustubč. A pšehzo čžuju tola jafo nowu kroczej a rolcēju ho dale. Šdy byh tola t' najmjějšča nještěho pohibneho žiweho štworjěněčja widžal, hdy by mi tola wšewjercžta pšehes hłowu krocžka abo šajaz pšehes pučž pšehedžny! Šsu tu pšezja tež kšahiti a dšywoje hwinje — ale ničto ho njepokaže, wšahitko je pšehed ščōnznej paru šalško do dšerow a jamow. ...

Toła pštnu, so poprawym hačz dotal prajit nješhym, bđe hmy šhof. — Šchot hmy, pšohu, do Wšahawatšej „hole“.

Wěch tu wrowušehčeny jafo lōdžnik na morju. Žode muu pšej, lěš na lěwizy, lěš na lěwizy, a pšedby a šady mje, a nade muu a lěšom — wobloha. Nihdže ani najmjějščeje wrowuščinu, nihdže dola — wšcho jena, dalota runina, kiž ho njeda ani fónza ani uwešy nēč, jafo morjo. Nihdže wotmēnjenja. Wšahudžom hšoiny, kiž ho kaž wotšy runaja, jenož

wo nёkotrach dёlach lёka wijsze a w druihich nijsze, wschitko po lёbnych schёre wot liskawow — a niёjo wijsz. Della mooh a twijsz. Эда го, јако by tu po szlojefu njebho ani najmiejseho гёда. — Daj, sda го wam wopravdёse njemоzno, so by tu szlojefe жyw byt — i szim by го жywи? Kshiba го by шverinu hotи. Ani ploda tu nije nimo ishijski. Jenoз na nёkotrach mёstnad rofёse psichitronnie druшnja abo holanjskajachoda — i szla го sda, so tu ani woby nije. So by го szlojef swazil, tu szuru podu s pluhom pscheprobёshёz, ani wam njenapobawije.

To je hola, wospsichёsewajo го na wullim rumje nijes Sornjey, sassej, a delnejey kuзjы. Tak wona wshudjom wopada, jenoз dale t wёszoru showaja го w jezёnu swoyaich shёj-nobrozne jёsheri, „hats“, husio pokryte i bёshmi hwetkani wotitёjse hatnje rёze.

Э wёgnazjы kroozь dale. Э wёgnazjы? Шtee i szim idrowaniam! Wschit szёzo na njeбju ho ani njeihba, steji na jentym mёstnje nad hloru, szёj je hnanо tak stejo wostal. Wschitko je njeihbne, jenoз ja го tu wolezю w mortnyom powёtje, w nim njeishym kёshowat na wоn жwизy, njewozil gym kёbi jehо szitou, njeshal gym jenoз, so tu njewёje ani najmiejseho wёfikа a го je tu zashё kaz w piegь.

Rjwem, tak dohо gym po tym жёkim pёshu schol, po tom njeihbёnym lёku a жahym powёtje, idrowajё го mi, so je pёhezo psichitronnie, so je szёsh stejo wostal a го wotpёzюje.

Шёnzёnje idrowajё do mojeho, pёshё dohи, mowiu szidshinu sechntjёnёje shlyshenia ishijschije, kёz mi w tutej hrownej wozowupishёsenojёi kёnёzёche, kaz jandёshsi spёw. Wostal stejo a sasilajё dyoh, najwadёe shыchajё, so bych shorit, i wostal tu witanе wvaki psichidawёja. Шvishi го wozowupishёsewajё a psichidawёjadu i lёka po lёwej szronje.

Wёrny wolejnach, so je hnanо shыpjawe kato podawa, kёz sechёseje szewiska ruta pohibujе. Nёkto wostomad жive stowozjenje, kaz ja gym, woshladam szlojefa!.... Wschitёje hnanо po tutej sechёshy, kotrazь shalle nёkёlle woshladam — Iaste shёje! Nёch to je, ishtё kёz, wobjimam jehо jako dobrehо pёshёsёla! Kshыpienje je shyniiche, haj, shыschu jёzo теz psrastnyr kushich halozьow pod nomajа. A nёkёle — ishtо го tam hiba?

— szewojena barba nijes shatomani! To nije jenoз szlojef каz ja, to je holёzja! Nёkach hitёche wotpohlab шwoje wotmyshlenje wuwjeshё: ju wobjimaez a k шwojemu wutrotom pschitёsёtё. Ate to njendej. Postrowaj. tchobla jenoз pёknie: Ponthaj Wоsh, a wobrozю го k rjanej holёzjы. Szewojene, i hownotu a napinanjom rozpalene woblёzё, nabёje ruzь a bohь nosh — wshо jenoз ruzьoleche a wобjeshё je owalnыi tvorami. Wloshь bёdu dwopnoje kryte i szewojenym, szornje wobwabjenym szыgom, pod brodu sawajajany; wёzёkёza bёshё i luboshynu doёstom. Шvotta szewojena kushija bёshё slojena do njelezhonnych fashowa a pohibow....

Wёshь krutёho жubnita pozыntow, kak woboэnje moshёshё gymё szёlo a го nakajы nje pohъvarecz; aaley proshu jenoз, niz jara shё. Pohladamy na rjano poslamy a mamь shwoje wёjshёle — szewedla njemоshil tez pohladacz na rjane жive woblёzё, na rjane wёzёto, kёz je wshыwёtene i пръhajmi szlostёje dushё?.... (Шёnzёnje psichitronnie.)

Зытёj а stat.

W „Szerbishkь Novinach“ woswewи njedawano“ njёes faracь Schwjela isahady sa ewangeshiskь Szerbow. Wы го шwёghelintь na tym, го го settany s Delnejey kuзjы. S wullёho dёja го to jomёry, kotrezь hornjoluзjы dьchotowni, pschewewishёm szё njёk do

Dukewanskeje pobozhёnje konferencyj szednoczenji dьchotowni, te kamhьne. Wot ischёbnёje nashny kem bu sa nje dёlane; na pohёbnjej herbshёj konferencyj bu жizo nёshёto dьshpte; ta pschidobna, kotrazь го 22. julija popozьny 1/4 hodь, w Szerbshim Domje w Wudьshychnje seishё, njesh nakь tu tym dobru kroezь dale dьtwjeshё. Dьjednacь tez wona hitёche njebudё, dьtelёz pohъzь sa psichitronnie wutrowjenje ewangeshiskь woshadow kaz ewangeshёe зьrhotje w Szuffey hitёche ani wotpsichitronnie inaty ani dьwuradёshy nije. Kаз konsistorium woswewja, го tu wushь wажna wёz nowej shobё pschepёlozёj a do shatnёshe да, i tym pschewёje, го budu wshё зьrhotje шwёrne stawь a шjednoczenishtwa s temu шwoje pёchёzа a namjety wupravitё a podate. Шnodba го 15. julija w Drazьshnacь seishё. Kаз je—fnate, gym my Szerbjo w Rubisshim wotrezьu pёshё t. fararaja kё. Wёroschatsьshёschёshenistwa a w Wudьshyshim wotrezьu pёshё t. wshёh. wuczjerja Danьzь w шnodbe sashыpieni. Dьz го nabъjamy, го tez herbshё pёshёzа бies wupshёda njewostanu ale gymё pokne dьshpienjenje namatou. Nёch je шnodbe а jeje stawam shoёkёje, го sa psichitronnie nashny зьrtej i Wоshёj pomozu tal rjadajya, го tute szahь powrozёnija na шichёm pohёkту tola szahь жohowanjaja bёgmь. Po Wоshёj wost wone to wёzёshь wёchь dьwiba. Nё woboэjwemij зьrhotje каz na jeje stawami wshёmи to je, so wone to tez woprawmhё gym. — Do шwoho shlyshёci74 wuhwolenёch а 12 poswowanёchь hobustawow, wshо hromalё potajim 86; njёs niati je 38 dьchotownych а 2 professoraзь theologije na univerzёtёje w Lipsku; szё druiь gy sashо. — To го s 15. julijom sawozhёnje pohёbnёje budё jenoз krotёe а jawodne. W nashnje го шnodba t dalshёmu wurabъowanju seishёje. —

— Шrona njewotwоjshьndь sojaldemokratow Nёmshёje je isahady sektajala, kotrezь mёle ja зьrtej а dёshenje зьrhotje wot stata pschёczё. S niad dёshja seshъwaje wuhёshыgmь: 1. Wschitёe dьreshne а indirektnе dawanjaja а pohъperanja wullistata, jenotlwych statow, gmejnow а tolnunalnych swajastow pschёstanu. 3. Шat wshо го wshёchь prawom dohlabowanaja а druihьch prawom, kotrezь haёz dotal nad naboэnyim шjednoczenishtwami (Religionsgesellschaften) mёjshёje. 5. Зьrhotwёkё swiate dny го ja satorishte njeshshыpshenanajy. Nёchёse wostalunь dny wotpozъwanaja. Shoby, jutry а shwatki wostalunь, kёzёe s dwemьzь dnjomь wotpozъwanaja. Jurry а shwatki maja го na wёshy dъer лёta na pёchёzo шwajaszь. 6. Wobshёrjam wullstawow, kotrezь wullistatez, statel, abо gmejnen shlyshёje abо gy wot tutych wёshёnё, je saksъane, naboэne шwёshёshenje шwёczёsё abо naboэne stufki wotshonёczь abо k temu namoshwёczь. Do tutych wullstawow je tez shёnla shёna. Туто saksъanjе njebotta го naboэneho pozъwanaja jenotlwycho. Э. Сyle woshёshёshenitow dotalnych зьrhotwьch woshadow wotshёstaje we leжomnoсsьach а twarjenjach, pschёndёje do woshёshёshenistwa „wotpsichitronnosёzё“ (Gemeinschaft). K wotmёwёwanju naboэneho stufotwanaja (religiёse Gesellschaffen) pёshewostaja го twarjenje tym naboэnym twowastwom, kotrezь maja го s nowa tworёzь, а to, wshudjom а pёchёzo wobshёje na satozьju wuczыnjёnjow pschёzь wshёnosёje, kotrezь maja го wo tute twarjenje shwacьzь. Po potrezьbnёshёj а hitёshё hobustawow tutych naboэnych шjednoczenishtwow mёza го jenotlwykё twarjenje naboэnym шjednoczenishtwam tez zple pschewojasnjёchь; woshёshёzьjo kat wostalunь tez lehdь wullistat, stat abo gmejna. Naboэne шjednoczenishtwa dьstawanь tuto wotpsichitronnеe prawo pschёzь jёne wotnъnjёsь wuzъimjenje (Wietvertrag), kotrezь moэtajь kёzё wuwowjeshёczь а kotrezь je na lёto woshёshёwane. Эa тутъn pad njeshь naboэne шjednoczenije ja szahь wuczыnjёnjaja wshё wudawoti sa шshёzёnje tworёnjewow atь. atь. Шnodъь hёbi тутъn зьshь programm njewotwоjshьndь sojaldemokratow pschёczёstajounь pschыwotwоzьrto тутёje

stromy mies Szerbami a ho potom prafceja, hacj je to tej jich progra. ...!

Žorty.

Dobre žorty činičej, k temu dyrbi člowkej dar a ščit mečej. Sčitój čuje žortowacj, tón nječrubi pšči tym na žartym člowjeku škršćićej ani tej je glowami a nječrubi niteho wuškmečowacj, tčj nječrubi ničej becat hrěšćine abo nječrubičejne rěčejčej. Sčitój ho po tym klozje, tón budže wot wšćech tosomnych ludži lučowany.

Zola něšto hu wjele ludži, točjž nimaja žadyn dar a ščit k žortowanju, a hebi tola myšļa, jo něšto moža. Čej něšto pčijnaju něštoho wuškmečowacj abo se glowami nadbčewowacj abo nječrubičejne rěče rěčejčej, so ho kčžy rosomny člowkej tčj čamuch graujuje. Tajžy blani ludžo bydu šepje čjiničej, hčjž bydu habu dječelji, taj Bože pišmo praji: „Blajon by tej la nudreho dječane buč, hčjž by čjnu dječal.“

S bliffa a f dalofa.

W Budyščinje serdže ho pšichodny sčtwórt, 22. julija, pop. 34 hodj, w Szerbškim Domje **herbšta konferenja** ewangelšćid duchownych, so by wuradžowata wo tym, sčitój je k špomoznju ja ewangelštu žyrkej mies Szerbami a ja herbštonemšće wožady. Wona imje ho tež jaberacj i najšim nječelšćim kopierštom „Womhaj Wóh“. Jeho wudatarfa je pšči něštočichj wobšćinječejacj a placjžinacj pšćihabjowata a pšches to do wuštofejow pšćijichla. Hacj dotal hišćejje i měneho čžaka wobšćowana placjžina je ho, kčjž i kopjeńta čameho wučjwašćy, šćonečnje wo něšto male potwšćijata. To by ho dyrbjalo hižo wriedy stacj! Wšćitžy Szerbio moža pač tu k šđerženju nuteho kopjeńta tež pšches to pomhačej, so jo dale rošćerjeja. Pšćetój wo něčotrych kónžach a wožabach je jich to pšćezjo hišćejne malo, točjž jo čjtaaju. Hčjž herbač watač a dječelacj tež w šćejje wšćedny dječ šćiwle nima k čjtanju, nječelju pač tola hwoje „Womhaj Wóh“ k ruzj wšćimje a pšćerčjta. To bydu to pšćezjo hišćejne wja, jo čjtačkow a čjtačkow byč!

Ponižnosč.

Wu dyrbinu ponižni bweč. To pač njeje měnjene, so dyrbinu my se wšćimni štyni ludžini dobre towačjimo dječejčej a ho k jich žylum rěčam wošćerječej abo hmeštočej, abo čami se wčjy žobu žwanoricej. Ně, ženie. Runje nadwopač dyrbi kčjžy čjelerčej wšću hujaju čardolčej mečej, món dyrbi wšćej se rěče a wšćej se hišćejčej a šćawowacj, runje tač wšćech hčjwuch žiwatow a šćeb ludžej ho šćalowacj a šim i pučej. Zola ho čamo rošćimni, jo, sčitój ma dar k temu a šćadnowčej, tón dyrbi šćwacj, bješćebžnych na prawy puč pšćinječej. S. S.

Zčitój šćudny dalwa, požjžnje knjejeje.

Wotwa šćwórbja wo nowym narodžej šćwórbju we wjele čruchach pšćerčejčej.

Pšćejčej pač šćwšćitka a wšćatšći žple pšći hwečej, abo pač wšćatšći hwečej žple a wobšćowaj šćwšćitka.

R rošćpominanju.

Najž pšćejčej, watačšći dječelacj w Němžach, pšćej nam jašo wšćelafore, mies drušim tole. Šču to jednore ole dobre myšćičej i luda. Jednore je tež, wo nimi čjiničej; ty dyrbišć to jeno čyweč.

Wjele na tym wina, so nječafanšćina a nječerba pšćezjo bóle pšćihčeraju, je to, wo wušći dječ luda w točkej čjini a hčjwpočej hčjž; tuta čjina a hčjwpočej ju wšćelate pšćiwčerj a šćudj. Ja čjy ludžy něčotre tajte wčjy trochu rošćlajčej a rošćajničej.

Pobožnosč.

Wjele ludžj ma wo pobožnosčej wopačjnu myšļa. Woni hebi myšļa, so jedyn stromy člowkej dyrbi pšćezjo tač bóle čami ja ho bweč a so dyrbi pšćezjo stromy bweč. Šćudni pač woni nječadja pšćezjo bweč, a tešobla woni i žyła Wóžim šćajnam i pučja djeja abo i žyła wo nabožjine ničej wjažy wješćejčej nječadja. Tuta myšļa pač je jara wopačjna, pšćetój pšćes šćajnu šćudnu myšļa bywa člowkej šćorowaty a i čžajom šćar, a člowkej dyrbi ho pšči tym i žyčej mozu na kčjžbu bracj, so nječy ničej šćej čjiničej. Tešobla je jara k poručenju, so by člowkej kčjže šćto, je-li možno, raš Salomonowej a Šćarčojne kšći pšćerčjtač.

Šćitowanje.

D. S. Wutrobny dječ ja lube počjšći. Pšćejčemy i žplej wutrobju dobre wušćojenje a wušćhorjenje a rune tač wutrobne tež, jo by šćam možno byto po došćich lětach šćaljenja ho jašo stromy do Szerbow wšćerčej. Pšći wšćej nušy wobšćedjenjom, wošćebje tež tam we wšćich kónžach a tu w měšćach, budže tu w Szerbacy ja Waš měšćacžta ja, Wóh doč, rjany wječor žjwjenja. Redačjija.

— Sa pšćerčewšćenje wutrobny dječ! Njemóžemy hoču pšćinčej; wješćelini ho pač na to, so čjimešćy tu něšto wo pučjowanju Szerba pšćes Szerby rošćrawječej. Nječ Čej tuta pučjowanie pšćes herbštu šćjžju pšćinječej wušćewjenje a pošćynjenje po došćich lětach napinoweho dječta w dalokim měšćej a wo krajine, točraž ma wo tym. sčitój hčjwje sašćarane i žyčow nastupa, hoču přenje měšćo. Šćit šćpšćejho namafatšć wšćejje pola najčichj herbšćičej hošćowom. Tač wšćej dobre na pučj! Redačjija.

Samolowity redaktor: šćarč W y r g a č j w Rošćajčach. Wudawa „Szerbšta šćjžja“, drušćimo i wobom. ruš. Čšćejčej Šćmolečej kšćižjčejčejčejčej w Szerbškim Domje w Budyščinje.

Sy-li spěwał,
Plnje džělat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědny dny;
Džěł pak swjatj,
Dusi daty,
Wotpočń ty.

Z njebies ma
Njeh či křma
Ziwosć je;
Ziwa woda,
Kiz Bóh pods,
Wokřeš ćel P.

Šsersbke njeđzělske lopjeno.

Wubawa ho šóđzn bobotu w Šsmolerjez knižiczišćezerni w Budyščinje a plaćki šćiwórtkětnje 1,50 hr.

8. njeđzěla po šwjatej Trojizy.

Mat. 21, 28—31.

W šewjernu na džehnjušnju 8. njeđzělu po šwjatej Trojizy rěči Knjes wo tym, wo hodža ho dobre ploby šberacj jenož wot dobrych šćitowow. Ploby šu tak šnanjo, na kotrymž hižom pošnajemy, hač je šćitow dobry abo šćitny. Wón to praji w pohladanju na šaběrženje cziłowjefow k njemu a k Wóizjej. Kat wjele, tež mjes nami, kiž šu hnydom hotowi ke Knjesjej rjez: Knježe, Knježe! A Knjes, kiž šłada na wutrobu, wón kiž hebi žaba, to hnydom po jeho šłowje a wučěšje cziwiti, wón jich wotpotaja: Ja waš nišdy nješćim jenal: a potaja na to, kaš budša do Božeho kraleštna pšćitnje jenož czi, kiž cziņa wolu jeho a jich Wóiza w nješćehaj. Wolu Božju cziņice, to žaba hebi tež šłowu našćeho džehnjušńeho teksta, hdyž rěči wo dwěmaj džłaczerjomaj w Knjesowej winizy.

- I. Dha šu tajzy, kiž ho najprjedy wobarataju, a cziņa tola potom po Knjesowej wołi.
- II. A šu tajzy, kiž dije pšćihotowaja, a potom tola nje-cziņa.

I. Wo dwěmaj džłaczerjomaj w Knjesowej winizy. Dha šu tajzy, kiž ho najprjedy wobarataju, a cziņa tola potom po Knjesowej wołi. Šawěrnje ja praji wam: Štonizy a šćurw mōža dije šterje do Božeho kraleštna pšćitnje, hdyž-li wy, tak tu rěči Knjes k šarješćim a pišmanowcziņem. Šćutne, czeže, šćofaže to šłowu, a rěčawu runje k tym, kiž měnjachu, so je jim měšće wěčne kraleštno. Knjes pak jich račnuje do tpeh, kiž dije tež „haj“ rješnu, a tola potom nje-cziņa po tym, šćitōž Knjes hej wot nšdy žaba. Na drušim boku pak runje na našćim

tefće tež šćoinajemy, jo Knjes hřešćitna wróće nješćorči dla jeho křešća, ale jo jeho horjebjerje radu a š wješćofešju, so jemu wudawa, hdyž potim cziņi, hdyž ho wobroczi. Wšćak šu tež ja hřešćitna jumu wot.wrjene nješćehaj, tež jemu je pšćihotowana šubosć Knjesowa.

Našć tekst nam powjeđa, jo ma nani dweju šćynow. Š přenjan u rješnje nan: Wóž šćyno, dži ty, džěłaj džěh w mojej winizy. Našo nar ma wón prawu, hebi to žadač wot šćyna. Ale šćyn wotmołwi, jeho wotpotajuju: ja nočuju. Wšćeh hebi dije wšćeho druhe pšćidwial a nanowa pšćitajnja pšćiwidje jemu w nješćadnyh czišaju. Ale potom tola ho dopomni na šćwoje džěčezaje pšćihotownošće. Wón cziuje, kaš je šćwojeho nana rošćiwial; to cze šćo wutrowač a wón ho kaješće a wotewidje tam.

Knjes rěči tute šłowu, ho počahuju na Bože kraleštno. Knjes tež winizy je Bóh. Džězi, to šćny ny! Šćóžeho wot naš potwola wón do šćwojeho džěla; a wón ma prawu k temu. Tam w tajšćim džěle ma ho potašac, hač šćny šćóhni hřešćitwa, šćorč a pšćihotowane šć šćwoje džězi. A tajšćo džěla je twiele. Zo je džělo nad nani šćnyymi, so by našća wutroba cziņa wotšala, so hnydom š njeje wón wutrobaš wšćo to, šćitōž je hřešććne a šćitōž wjeđe do šćawěnja. Dha mamy šćawěrič do džěla šćawěrnego a šćawěrnego mišćionšća; a šćóž w dšćim, jo knjezi hřešć a so ho pšćihotuje wotpad wot Bóha, tam nam šćinzi jeho napominanje: „Wóž šćyno, dži ty, džěłaj džěh w mojej winizy.“

Ale kaš wjele je jich, kotrymž je to wobćešćne. Njewěričaji, šćiwiti cziłowjefow, kiž šćěšća jenož po šćwojim šćpoboranju žitw byč šćaj šćubjery šćyn tam cziļa š blišćošće nana, kaš je

bljudeš i jich vta, abo tola smrtstacy do jich vutroby jich vopotaanje: Ja nozhu. Voše ktovo a biblija, voša kluzba a hvitate vottafanje, hřešećijansta vsopotivnoeć a dvōrotu eži-njenje, vo vschēm tym njechadja ničo vjebdeć. Vono šo ida, kaž bychu šhubjeni byli. — Ale vōš čaka tež na nich. Hřešeće vōn jich njeafatama. Vōn dje ka nimi. Vōn vjebde jich po hvovijah pućach. A tajte jeho puće vjedu husto nuts do čjezteho domachvptanja, do mnyh a hvorace; husto traje dohno, vředy, hačž tajki človjek šo šašo dopomni na hvovjeho voša a na hvovju pšhityhnoeć pšhedećno njemu. Zyla horboeć gloto-seje vutroby dyrbi byč najvředy roslamana a pšhevotjnjena; ale hdyž potom tajki človjek to vōnacu hvovjeje klaboće šo lašo namata i hvovjem vōšje, a šo vsuřaje: „Ja hyn hře-ščit i to njebu a pšehed tobu“, dha je nad tajkim hřeščnikom to njebječah vřazy vješela, hdyž i nad 99 pravnyim, kiž pu-ktu njevotřebaju. Vō to dzyemu voša hvovješ, vo by šo nam radšje dař, hdyž pytany i našeho hubejnitva puć i njemu, šo byčnyim byli vješeť hřešećijerjo, šobu dželato to Knještovej vř-nyž, nam hamym i zohnovaniju taž hřjo ja tuto, tač jutru ja vōečne živojenje.

II. A šu tajzy, kiž drie pšhityhojia, a potom tola nje-ćjnja! Hačz drie njebude tač, vo budje tyč, kiž ho runaju pčivijemu hvone, voše njenie, hačž tyč kiž drie vřetnu „Daj“ na Knještove vabjenje, a tola potom njećjnja po tym, šchōž tōn Knješ hēd žaba. To vschāt njeje tač jara ečžeō, hdyž je vutroba hvano pravje javiščijnjena. tajte haj prajieć; ale i vuvjedenjom je vschāt potom zyle hinašaha vōž. Přavdeč jo pacerješe džeće; i vjereščnoho dšela maju tute džećzi tež vōlu, na pravym, vōhu špodobnym pućm vōlać. Ale kač voje i nich vōpadnje hdyž ja krōiti ečaj. Vdyž mlody po štej pšehed Knještovny vottarjom, dha je jemu vōeće i vutroby rēčane taune šlavo: Ja a moč dom dzyemu tenu Knješe kluzje. A pšhityhnoeć ja nēšaj ečaj do jeho doma, dha njenamajch ničo vo tym, šchōž bēiče šhubit. Hřeščnit i vōnacju hvovjeho hřešeće drie eže jo vōlpejchovac, a njevotpolož tola žabyn hvovijah hřēšov. Tōn Zvōžitřk praji: Čerjeje a nnu hřež, kiž hyn: vaš vuvhovit, dha ejiče moju vōlu! Daj, Knježe, drie vřetnu, a ćjnja tola po tym, šchōž hvēt jim pšhityka. Vōd hřhōžnjo hřhvjstvovny šhubja, vo čhadja luvovac teho Knješa dha jeho hnady a luvōseje; a bōrhy šašo šabudja na jich šhu- bjenje. Vdyž šlyča vo duhovnej mnyh pōhanov, abo pšhe- ješčhvnych, abo donapřatnych, kač hja hvotivi, šo bychu vōm- hact, a bōrhy jich šavorjenje vōšlabnje, a jich vutroba budje řjuna a jich rula šo njevotevri. Hřeščijenje jo mjenje a i ztom, nř pač i vutroba a vōpravnde. Ale: moiti njebudja vōvčity kiž te mni vřetnu: Knježe, Knježe, do njebješteho kraco- řjiva pšhineć, ale eji, kiž vōlu ćjnja vōjeho vōšaga to njebječah. Zač pōšaja tōn Knješ teč tu, šo jo jemu pčeni teju řjovu řepje špodobajeć, hačž druhi. A tola, to dopovnie, to pravne teč to hřešeće njeje. „Daj“ prajieć na Knještove vabjenje, a po tym teč ćjnje, to je to, šchōž hřešećijana vuvčini. — Ale dōlež tōn Knješ jnaje klaboće človjetja, tēhōdla nječamkije puć i vōeč- noećzi pšehed hřeščnikom, hdyž jenož poštu ćjnja a eže šo vō- broećje. A tač mamu rolymieč jeho šlavo vo zlonitacy faturvač i vohatstva a jeho bōjiteje hmitivnoeć a hnady, kotraž eže hřeščnikov šbōžnyč ećinieč. Ale poštu eže vōn vōdžeč, vobovčenje a pšemēnenje našeje myšle. To šu vōrota i vōřje Vdyž pač je vōra tam teč budē šo radšje, šo jene budženy i našchm Knjejom a vōšom šo vōšehamny hvovje myšle vōt vōišebo šemeišto a šabōncho i temu, šchōž je vōečne. W tym pač ležj nēr, kotřny nam njemože vōač žabyn njemēr hvōra. Vōh nam daj jo byčnyim vješeť dželaceřjo byli to jeho

voinyž, šo by našje bylo to šbōžne živojenje vo vōečnoeć. Hanjeň. W. vo W.

Hola.

Š kluzičij vobratov Adolfa Černeho.
(Stōnženje.)

Al potajim!
„Vjereščpōnajat“, vōtmolvješe i vōšpřubm pohladom na mnye a potaja mi vřane šubti. Njebēše na nej ani tusta vōšo- seje vōdžeč, navōpač hrajseće vōtofo jeje hubećki šo řečlajh kvāt; a vōećzy šo šhvēščejte, najřterje ju moja švovtōvnoeć vōvōjekeleće!
„Holca, to je vōřzo!“ šapocžnam roščmōtu. Njehvōeće šo mi, šo hyn tač šapocžat; šapocžnu tač hřinajřati šeladonōtō hačž hyn to ja.
„Daj, vōřzo.“ holcač jednōrje vōtmovjereći. Džemo vōvōre kročeje ečjyho pōdla řebje. Vobkēdvōřju, šo to talle njepōnde. Šapocžnu hřinac.
„Kač daloko je hačž do najbljšeće vōřzy?“ vōvpraščam šo. Taloto nřz, hřano šhvōvōřž hvōšny.“ Šhvōvōřž hvōšny? A ja řebī mhlach vo šo i teho řēža ani njevōvamaham.“
„Ale ja vōšdej vōřu je šašo hola a hřešeće daloko.“
„Vōřjoh vaš, ludož, kač vōžeće tu živi byč? Nječyřta šo vōm vōřvjedž tyč mjelčnyč hvōjnov? Šola vōdřera na nnye vōvřej moči, jato šo njemōšča vōvč vōdživac, kač ho možu tač šlupje vōvpraščec. Šavēseje hyn šo pšhī hamym řavōvōac. Vřes tym bē hřjō pšehed hřōjny pčinja řečaha vōdžeč. Vřeřaha mala a pod njej hřeščka runje tač mala. A vōšchite druže dōmčēti tač njenabladne, jato dēčžaje hvact, vōšchitko šo vōhvijuje jato vo dōvōrie i jeni. Šlo vo vōtofo nēščto poloto, na kotřnyč řhvde žito vōieć a ten a dale jaby „hola“. Šchō by šo vo nej ečlōvječho živjenja nahač! Vřchāt je šo tu teč človjek vōmješčiti, vōščo je tu hřvōvōščte a njenabladne. Ja pač roščmhlaju a šapontimam na hvovju řjavu pšhevōdžerhu.
„Vōeć pač macže tu forčny?“ šo ju vōvpraščam.
„Ja hyn i forčny“, vōtmolvōja.
„Kač? To nje vōjeheť. Kač vōm řēčaju?“
„Ni? Šanta.“
„Njane njeno. Vōžnu drie pola vaš pšehed nōž vōvtać, Šavēščja?“
„Vō, jo vōžeće a teč vōvstameće. Vōt tudy je to naj- bljščjeje vōřu hřešeće hřēro daloko, dvē hvōšnje. A ty dyrbi- eće vōvopotnyč, prajseće na nnye pohladajzy.
Šam tajki řpōvny abo švōžuje moja hubejena pōštava hōvōžimnoeć, tajte dōvbreč holcač? Ale njehvōvam šo nad nje, vōtmovjerećjny jenož jejnny vuvdu:
„Daj, je mi trjeba, vo byč vōvopotnyč.“
V forčnyh nu mi špřehnje řivōščta pšhivřavjena. Rařti bēh řbōžonny, šo možah šo vuvntēć a nēřač pšhivřavnič, šo njebjech vuvbudžti vješeloseč dvōvřdy hōliczov. Vōkvōvōščiti hvōiu pšhivřavřerřu řvōžu a vāhvēčijmāči a napojivčaji hvōj vuvpōiećeny žōleč, hyn i vōtnu pšhivřaviti, šo byč i řelenej hōř pohladat, vo kotřž hyn ho teko hōžditi a š tajkim ečepjenjom vōlč... Ale kajta to řmēna! A to šhvōit! I vōjejo nad hōlu bēiče hvōje jačnje mōdre barby šhubitō a bēiče šo pošnyio i šhvōitnyim vōvčelēmi, hola pač, vōna předy ečaha, řēnja, vōrova hola, šo kōnjevje a jejnny šelenny pohlad i nješchōžny- nyim vřchle šo řečehovāžnyim a klōnjāžnyim řōčmami řōčmješe

— jako morjo me vidohorje. To je hola to dšele. Stona pod bicejom mētra so je pīches javorne to mojeje stviciški hīshēce. Kājka je nētō majestota! Njemōžu ho vorrobrnētēs vot tuteho dšitablo a votrovdijuju cšepīaju a ve sivojim cšepīenju taf kaajnu „holo“, i hīju no njei i tajim deflestom nušnjik a rēčaf. Sapaščijam berje lubošec holanov i jich nē- sapīdijomneij seleneij holi, taf bōjšij lēnjej to lēšnjim pīdīpok- dnju a taf bōjšij majestoteij to lēšnjim vidohorje! Lucei študazy drēja ho tu na pēšācnjny polac, hī ho jim jenož študnje ja jich prōzvanenju dšatujā — ale wani nještōrja a nještādaju po mumenjenju i haj jim ani njenadpadnje po njei zadac. Woni hō narodīču ja ho holenju a wostanu to hacž do hīrjereje....

Vo njevudorje bēičke tōsnj wječor. Szym wotno wote- wriť a i pošum dychom hō wotmoščastiwōjenije hōle dychaf. Wot- pōcōwajšje po dšele, i jich wjerščokov ho turščje a i njei wot- šnōwōwajšde wīdelatorij ipēu....

Zwedžaz dohō wīchi wotnje; wo istwōčjy ho ponatu ja- cšni, na wobšōj wīducljdu hōwēšj a hōla wōčjōtny.... Tež wo torčimje wēšo wōčjōchnj. Bēičke hīžo rjenje wōščje. Mi ho wēščaf hacž doťaf wot wōtna nječāwē, a sħladowāch do cšny na tu jiramu, hšēčj ho na jākūnīdōj wobšōj cōrjownēje ho hō- wōza, ipīža hōla.... Ale jāto to? Cšiči šchepot a dūē lēšimje to lahdōšje. Nētō hō lēšimje wūšjōch i hēbi pīštōtōčēteij a po nōsaj cšīchnije hēšepoze hūbā. Njemylu hō, so je jedyn i tuteju lēšimō štanta!

Ťah, potom drje hūwēšje hō to duchu wūšjnōj mejohe dšjowōch wradenija, hacž ho jej tu nještuka! Wēščaf te lubošec w holi kaž drubščje.

Zyrkej a štat.

Safke wuečje tōwarštōwo bē nēwawo wo nabožīnštīm rošwucōwanju njeje sivojimi hōbustawimi wotšlōhōwāc dafō, a to wo turmaj wradenijomaj: 1. Ešje wo šwōlnīw, pošščjēz nabožne rošwucōwanje to pīchējednōšēji je šaradām tēho na- bōžnihe sħednočēstīwa, to rēfa po tajim, konfessionelle na- bōžne rošwucōwanje pod doħladowanjom abo hōbustawowanjom kotrēž ho wot žrtwōje na nēštāje wōšōnje štatwa? — 2. Ešje Wj šwōlnīw, pošščjēz nabožno-štatīwīnīste (religionsgeschichtlichen) rošwucōwanje, kotrēž to nabožne kulture hūbō (religiöse Kul- turgut) na sprohmīne wēščdnje hōbūdšela, a jene rošwucō- wanja macšjnj (Stoffplan) — to wōščēnjenje i wōšōbje do- wānje, kotrēž n. pīd. po wōščjnu tēho wōšewjenēho šarjādo- brēd pōczjntow (stillde Persönlichkeit) ipēchuje? —

Na tutej wradenij dhrjēbje ho pať i jentnu haj, pať i jentnu bē wotmošlīw. Wōbšādāčō- hī hēbi tutej wradenij, sprosnajēh, so sēj wūščdnīje taf štateneij, so dhrjēbje wotmo- šlīwaj, nīchēlī žyle rošjdnjū opponēta bēš, taf wotmošlīwēč, kaž to wuečjēste wōwāšō dšyčē nēčēž, so bī wūnošēť tuteho wotšlōhōwanja na sivojim smjēhē wūšjōwālo, mjenujnz pīchē- cšjwo nabožnemu rošwucōwanju to škulī sa jenu hīwētīu škulī, hēš nabožneho rošwucōwanja, t. r. na to 1. wradenije cħpīchē wōno tu wotmošlīw „nē“ a na to 2. wradenije tu wotmošlīw „haj“ nēčē. Ale to je wōno tež dozpīto, štōžō pīchī nēčjčīchīd, wōbīēnōšēšād dale dšjōwne njeje, njeh tež hōlošne ja tōh, kōšj hī tēho mēnenja, ho wuečjēro tōh wuečjēro nabožnu šako pīchōwōm. 13 344 wotšlōhōwanjāčj papjerkow ho jo wote- dāfo. Na 1. wradenije je jād 12 743 f „nē“ wotmošlīw, 370 f „haj“, a 46 hō wotmošlīwjenja nōbdāču a f 185 wotmošlīwje- njow nēčēł i sprosnāču, hacž haj abo nē. Na to 2. wradenije je jād 11 301 f „haj“ wotmošlīw, 1516 f „nē“, 52 hō wotmošlī- wjenja wōdā a je 475 wotmošlīwenjow nēčēł i sprosnāču hacž je to hō haj abo nē. Duž nētō šafke wuečjēste tōwarštōwo tōšewjaja, so

šafke wuečjēstīwo (to drje na tola rēčāč, so „šafke wuečjēste to- wōrštōwo“?) to pošščjēnje konfessionelleho nabožneho roš- wucōwanja wotšlōhō, mjenujnz je 95,5 prōz.; jenož ta šnodna līčēka tōh 370=2,77 prōz. je tež hīščēje dale šwōlnīwa, pod doħladowanjom abo hōbustawowanjom (mjenujnz žrtwōje) dšē- šāč; 84,69 prōz. šafkeho wuečjēstīwa (?? pīchīruvaj to pīchīšpō- njemj wjrdēl!) žadaju hēbi hīwētīu škulī, hēšj wšēcho kon- fessionelleho špōlajāna. A „Pīpīčšānjā wuečjēstīwa nōwīna“ wrajī i temu: „To roškōbēnje to wradenju nabožneho roš- wucōwanja je pola wuečjēstīwa“, a to, hacž tunje je jī lēpjē hacž nētōmu drušemu inate, so njimaju wuečjēro wōškōbēčjē wo tnm, ščhō i nōšōjē škulī wōwāšō, ale staršīl! Staršīl! Wōhūžel je tež mjēs Ššerbamī jād hīščēje dočjē starščīch, kōšjž to njē- wōčēja a hīščēje wjāzj tōh, kōšjž ho pīchējara malo wo tōt- yše wradenije šaraju a te jē wjē hīčē daja, kaž ešje! Že to štrāščāna nēpřawda nāšdīh starščīch, i kotrēž ho na sivojīch dšēčōch pīchēhēščā. So hō dšēčōm tōn pučj i hōbu tež to škulī wōzāe a so so ho wone tež to škulī po tūm pučju dale mjēdu, so je a dhrī tola žadānje hšēčjēšānjāčj starščīch bēčj. Nēščō wo štatīwīnāč hšēčjēšānjāna hīhēšēč, kaž to wuečjēste tōwarštōwo to se sivojim 2. wradenijom ešje a ja dočēj mā, to njeje a nje- wudje žēnje to, štōžō je najšim dšēčōm nūšne a tēbēne! Duž, hšēčjēšānjāčj starščī. duž ewangeljnz starščī hādājēše sivoje prawā a sivoje nāšdōžjē hūbā, hīwoje dšēčī! Nāčīhi katošjāh šārščī hī nam tež to šako dopřēdka!

To jēne wōchēzj to bōtu wostājicž ale ešjēz jo wūšbē- hūčjēz, mjenujnz to malu līčbu tōh 370 wuečjōw, kōšjž pīchē- cšjwo tež nāhylnej wjēščdnije hšōwōwāču. To rēka hūšjēze wūšhwīēč! Pīchī tūm nēčē njemōštānje njewwrajene, so do tuteho „šafkeho wuečjēšēho tōwarštīna“ wōčjnj wuečjēra a wšēčē wuečjēkī nēčlūšēja. Nunje to tūhāč dnjāč wōšhwōjeja i Pīpīta hī wuečjēste sħednočēstīwa, so pīchīšlōkujā i nēštōrīmī mumenjenīm tūm šōgābām, kotrēž je „Sħwōbōdne wuečjēste sħednočēstīwo ja nabožne rošwucōwanje to škulī“ i nāhla- dnīmī mužēm žyčnje wūčjōnīso; hī to: nabožni wuečjēro nēm- što-nāšōnālnēho wuečjēšēho šwājāta ša Pīpīť a wōkōlnōjēč; kō- ferenzā wuečjētōw ja nabožim; šafke wuečjēste sħednočēstīwo (Lehrvereinigung), wōščēł ja Pīpīť; to sħwōbōdne sħednočēstī- stwo bē hō i Pīpīčšānjāčīm dūchōwntīmī dojednāfo, so ma na- bōžīwa to škulī hō dale dāwāč; a te tī tomu pīchīšlōhōwāze sħednočēstīwa n. pīch. wōšēbje wūšbēšnu, so ma Bīblijā to žerō žēbho nabožneho rošwucōwanja wōščāčj kaž ewangeljīm we dūču reformāzije. Eščjōz je to tīm hēwaf nētfē taf malo w- škwōlōcēm Pīpītu mōžō, ešchōlā nīz tež drubščje.

Ť temu dhrī hō pīchēzo a pīchēzo šako wūšbēšhūčjē, so žyrkej tola do žēla wjāzj nēčā, so hī dūchōwntī i dōšōm doħladōwārjo škulow hīwōjāč wōkōdow, kaž to wot wuečjēstjē štrony hō pīchēzo hīščēje wōkōdāje to „pod doħladowanjom a hōbustawo- wānjom žrtwōje.“

Wuečjēram je šatonjnz pšchwōštājene, hacž dšjēž abo wōchjēžā naboženēke hōdžjnz dšerjēč. Ť to f najwjēščīm pravom. Pīchētōž nabožīna je jēna pīchē šūtna wēž a žada žyčū wōtrobnō, dhrī- hī to žōbnowānje pīchōčjē, kotrēž to jēne wōzje je. Duž mōže a hīmē, haj dhrī hō kōšjy wuečjē šarjēz, kotrēž to se sivojim šħwōdnjom sħednočjēč njēmōžē. Tēhōlā mōja hō šāulšēke gmejnī i cšāšōm wo to štarāč, so hīndom nēčēto dhrīhī nabožne škulšē hōdžjnz wōčjōšmje. Ť i temu to na prēmīm mēšjnje wōkōdnj dūchōwntj pōšōwntj. —

Nētō tež ščōčjēnje taf dālofo, so hīmē žyrkej hīwoje dāmfī šako ščērac. Šatōw wo tūm je hōwōzj; dāmfī ščēzāja gmejnījnz dāmfīščērāzjō dale. —

Armenizmy.

Wschelate sačuzja je drje ta nje dawno tu podata rospyratawo pschecšehanju Armenijskij psches nashchij hwojatarjow i wulkeje woimny, psches Turkow, budžija. Wo Armenijskij jich najwozajy pola naš jenož do zyta neshčto teho da wš, došel je ho sažo sa sožo sa nič prošlyo, sa nič, kotičj buchju wot Turkow, mohamedanow, krjudowanj, pschecšehanj, morjeni.

Čačo tu lučji Armenizmy? Hše hylada woni? Abo storo šepje ho po tutyž pohlednjm mordackijm pschecšehanjach praščaščj: Hše hyladnu woni?

Armenizmy hu indogermaniski lud, kaž mny, niz semitoido abo druhy. Woni hu prařtary lud a hyladnu pschi Czornym a Kaspijskim morju, tam, hščež biblisnu horu Ararat nanafajš, hščež tež tej rėzy Mesopotamiskeje, Entar a Tigris ho žorłite. Armenizmy bėdu hebi tuton kraj, do njeho pschecšehanij, dobyli, ruri kaž Germanoidy, Estotwjenio tež, kotičj do hamskweje indogermaniskeje hrowižy ludow hšnjeje. Tola kaž židowski lud, buču tež woni wotwizni wot Ašyrijskij, Mebitijskij, Perisfskij, Snyřskij, doniž ho jim w 2. lėstotku do štrynjgowscho naroda njeprwadžj dwė kamostatnje armeniskeje kralewje faložičj, Wulfo- a Waso-Armenizmy. Žednu i tyč kralow Wulfo-Armeniskeje dobu hebi wulke kralestwo, hebi wotolne ludy podcšijnywščij. Tola tež jeho kralestwo hebi Romiejio podcšijnywšču, kaž taš neshčreščki druhe nėdže w tym čašu Neshow-ho narodo Kozj 3. lėtjotka po štry. bė ho kšecšcajka wėra w kraj tu roščeršija, ho bu fa jeničšij nabožimj pschepijunata. Žmatske njeumjy řejuniku možne, ho tuto kralestwo, wot wšecslakij njepscšeczelow naddėhane, rospadny, a to wot lėta 1080 hėm. To kraja dšcladnu ho Grichojo a Turkojo, pođijšicho Perisfskij a Kozucenje Ruščjo w lėce 1825; lučji 1878 Turkaw dalschi kudy armeniskeho kraja i tym wjele mienowanym Batu wotdobudnu.

Waso-Armeniska bu na čaž wot Wulfo-Armeniskeje podcšijnjena, potom wot Romanow; hu pař pschi rospadniti nju Wulfo-Armeniskeje 1080 jašo kamostatne kralestwo, doniž nječu dla imutskijh njemėrow — wot Egypťowiskij pschewinjene. Čkonečnje pschidše žyly kraj do mogy Osmanow, Turkow.

Sčehnuť teho wšeccho je, ho hu Armenizmy hižo wot dawno hėm nimale do žyle? heni wosprōščeni — storo kaž židė — a po wulkej woimnje hu woni nėř hišecše bōle wosprōščeni a roščeršaci. kaž wožadny mny to tu čitaje. Se židami hu Armenizmy tež w tym pschecšene, ho hu i wulkeho dšela pschekupny a witowarjo. Je ho wulkečičio, ho Armenizmy hylda abo šepje do wulkeje woimny hyladnu: w Afrizy 5000, w Kaukškej žubiskej 5000, w Perisfskej 100 000, w Ruščowskej 500 000, w Šeakomohōwiskėj 8000, we Wuhelksėj a Galizijėj tež 8000, na Balkanje 400 000, w Afiskej nėdže 1 millizija a po Europje hišecše 1000.

A temu hišecše neshčto wo kšecšcajnitwe mjes Armenijskim. Pomičba ho, so je hižo japosčitol Judasch Thaddėus Armenijskim to ewangelizju wo Jeshu štrynjstnu pschijowjedat; hač temu woprabđje taš, njehobij ho wožajy doposčolaj. Wšete je, ho je bilyap Gregor Rospšedłem i Rospšedłiskej wotoko lėta 300 wulki dšel Armenijskij a jich krala fa kšecšcajstnu dobył. Wo tym bė Wjeřrob miřionar mjes Armenijskim. Biblija hu do armeniskeje rėčeje pscheložena a je kaž nėdžežštki družbše saposčak žyleje literatury, žyšeho piřmowstwow. Wjeřrob bė k temu wotoko lėta 440 armeniskeje piřmiki wuwamatal. Pschitwigo-warjo stareje pōšauřseje wėry pař kšecšcajstnow pschecšehanju, i pomozu Perisfskij, doniž njebu po njele krawnych čyřloma-rjad wotoko lėta 485 hrowoboda nabožimj wuwolana. Tola armeniska žyrej ho bōry wot družjeje kšecšcajstwe žyreje dšeli

psches to, so ho wona sa wuščbu mnitca Theodisija a druhičj wupraji; tučji wuščachj a wuwamadu, so je w štrynjstnu Jeshu jenož jena natura, totraž je ho člowjet řejnita; pschi witowarjo tuteje wuščby, totraž ho w 2 artiklu wot powščitowneho wuwnačja dšeli, budnu řezarjo njeuowanj a jim tež Armenizmy kšicšachaju. A došel je jich šary kraj psches horu abo wot družijh dšelėny, hu woni tej pschi tuteje wuščby wostali, doniž ho w lėce 1439 i katolicej žyrkwoju jašo njeuwjednadnu. Woni pschijachu to wuwnačje, ho štej w Jeshu štrynjstnu diw natirje, Wōřka a člowišta, wuščkowachju pař hėmal hwoje wuščbitosčeje, totrež bėču w bėhu řejstotkow w žyrkwinskim wuščnju nastaje. Napomnitčj čhzeny, so je armeniska rėč neshčy w ařisfske kšecšcajstwe žyrkwi wulkeho wstawa mēra; wjele šarozyrkwinskich pschow hu nam jeno w armeniskej rėči dšerzeny. Došel pař bėču ho i katolicej žyrkwoju jenož te armeniske wožady wjednate, kotrež i wonka stareje Armeniskeje hyladnu, štara Armeniska žyrej pař njz, manny mies Armenijskim nėř dwowaju kšecšcajstnu žyrej. Umrivanu, i katolicej jwednočemu, a šchijnariju, kaž tu druhy štawoarmeniski mjennja.

Štawoarmeniske žyrkwine waicenje je jara podobne temu aridijstno-katoliceje žyrkwoje Pschi kšecšcajstny ho tōn, řiz ma ho hišecšje, trōžy i wonu wuščeršaji a poburji; i kšecšcajstny je huřudom firmowanje hjednočene; pschi hwojatej wječerji ho řikany řelb wudželuje.

Štowa tuteje žyrkwje je patriarh w Etchmiadzin; tutemu štaj podštajenaj arzybisfopaj w Jerusalenteje a Konstantinopelu. Šchłanowčj armenijskij duchownych je hradna, hradniřske pař hišecše jich doščodny, kotrež i wiesička i dobnych darow woštaje. Wot lėta 1839 hu ewangelizmy miřionarwojo saposčaji, nowe žiwjenje a wjazy řeđelanosčeje do armeniskeje žyrkwje šarjortičej.

Š bliska a f dalosa.

W Prađžanach bu pjat, 16. julija, 11. ewangelisto-lutherška synoda wotevřjena psches prezidentu ewangelisto-lutherškeho konřistorija, L. D. dr. Bōhme. Žeje pōščednjaja budža ton řeđej jenož na neshčre dny wuobnjoslowane. Abo nič drje nam tu jedny nashchij herbštkij synodalow pschecšcajnitwe drobniřskeje rospawy poda. — Žeje dšela, kotrež ho našjmu dale pschewjednu, hu wulky wažne ja naidnu ewangelistju žyrej, hōžj ma ho dšerjenje žyrkwje wot štata pschewječej, je to pschėde wšchēm wustawa žyrkwje (Šerfajstung), kotraž ma dalewobščacje žyrkwje tež pschi nowych wobšitejnosčahj hweščej; wosebity nadawt je tež to pje- uwečne řazjadowanje; jeje duchowni a šastojnitny maja ho na tajte doščodny štajičej, kaž to jim pschijšusčaja; a k temu je hišecše tyč dškwow, wstajičahj a mjeňšichj, jara wjele. Bōh daj, so by ho hrowobje wole wšcho wažljo, Wōhu českej, našimj woščadam a žylej žyrkwji pař žohnowanju!

Š Berlinu jedny dodawt k wěžy: „Nabožina w šulli“. Jedny Berlinski mēščecanski řastnjwej, kotrež hu schulle wěžy wobščelaj, dosta nje dawno list, w kotrymž ho jemu 16 000 hr. postičej ša to, so by ho jemu porađišlo, nabožine rořwucšowanje i Berliniskij škulow wotřtroničj. A tuton mēščecanski řastnjwej uweje tuton list, kaž drje by hebi to wušřicž hneř, do řachlow řhnyř ale je i tym abo i tymi postičerjemj — kotičj bėču „Čohn, ... haša“, pōpizaklaj, telefonizaj jendak. Došel hu to runje 16 000 hr., ida ho to šřerta bęw wot jich wjazy, a niz drj jeneho. — Potajkim, tež tuton ředst a puč je jim prawdy!

Čiřičej a nařkad Šmolokiej řitničejšecšecšejnje a řitnatnje, šop. družštwjo i woobnj. ruř., w Šečwřkim domje w Budějčijnje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A tvoj swjatol
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwoć da.

Nječ ty spěwał,
Swěrnje džěłal
Wšědny dný;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wolpočn ty.

Z njejes ma :
Nječ čí kłuna
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřeć će! P.

Šerbske njedželske lopjeno.

Wubawa ho kóždu robotu w Šmolerjez knižničkejzemi w Budyšinje a placzi šhtwórtkětnje 1,50 hr.

9. njedžela po swjatej Trojizy.

1. list Petra 4, 8—11.

Zi křesćejšjaniste počitni njewurne našej text: modlitwu, bratřu lubość a fiwěrnosć. A tak rjenje by na temi było, hdy by je kóždy měł. Dža by kóžda wošpada hěta Boža pola čłowje; kow byla a kóždy dom nash Boži dom. Hdyž pak temu hišćeje tal njeje, dža to wot naš wotwihuje. A dyrbitny ho prózwonjeć, so bchymy tute iži křesćejšjaniste počitni měli, wošebje nět, hdyž tola čzymy, so by s našim ludom jašo lěpje było a do přědta lěho. Now je nam puec potofaam. Čozymy ho polěpsheć; a bórž budže lěpje.

Naša pucha njech tehobla je: modlitwa, bratřa lubość a fiwěrnosć. „Tehobla budžeje stróbi a wachujeje k modlitwam“ tal pišje japosćotol. Wón njeby tak k modlitwje napominal, hdy njeby ta hama jara třebna byla. Tehobla je žno tež Jesuš ham k nej wabli. „Přošćeje“, je rjeł, „wachujeje a modćeje ho“. A ham je ho fiwěru modlił. A modlitwa pšijnjeje tež šboze a žohnowanje. Jesuš hlubi: „Přošćeje a wam budže date“. Šaj, by ham ho modlił a naš wućił k Božu ho modlic, hdy by to žohnowanje njemělo? A hdy by jeno tak bylo, jo Božu wu- štožić móžemy, šćotž naš wšći, to by jara wjele bylo. Šaj- ta položnosć, hdyž tež lubemu pšěčejelej hwoju sruobdu wu- štožimj! Šak derje je nam potom, hdyž nam tež pomhać njem- móže! Ale s modlitwu k Božu je to hinal. Dža je nam hlu- bjene, jo dže naš Bóh wušćiwšćeć a nam dać, šćotž je nam

dobře a wužitne, w jemšćich wěžad po hwojej mudrośći a do- broći, w njebišćich lublak wjaž hać prošymy; tal so s našim modlitwami najeje a našćich čěłne a duchowne šboze tworjeć móžemy a tež šboze štorých a jabstuzěnych, šchale a wošady a luda, a tež pšćinědženje a woćenje Božeho kralestwa. Bóh ham by hłak, hdy njeby temu tak bylo. Dža pak dyrbjeli njemiej, so něto wjezo nam tak lubo njeje kaž modlitwa. Ale temu tal njeje. Zich wjele ho s žla wjazy njemodli, ani rano, ani wječor, ani ša šlidom, ani w nuh a šchorosći, ani w šbožu a derjeježu, ani w hwojom powołanju, ani ša hwoju dušnu, tež niz ša drubich. Abo hdyž ho hišćeje modla, dža jeno wo šemšće wězy; hu to s wještěja tež jeno šlowa, wěšćto hronofotne. Wěra tu njeje, ani poněžnosć a hylne dowěrenje k Božu. Šak to pšćinědže? Japosćotol nam to praji. Wón pišje: „budžeje stróbi a wachujeje k modlitwam“ a dže s tym wuprajteć, so je k modlitwam štróšnosć třebna. Za pak husto doćež tu njeje, a tak tež k modlenju njepšćinědže, wošebje wječor. Šak nětotry dyrbi to pšćidac. Ale hdyž tež temu tal njeje, dža hu tola wšchalele drube wězy, kiž čłowjeka žyle šbudneho činja, so ho tež njemodli. Šeu to pjenjeje, hwošne wješełosće, derjejeje, mudroće, šarofće, hńew, nareženje. Šwěrněny modlerjoj je malo. Tehobla njepšćinědže Bože kraleštwu, tehobla tajke pšeh- řědženje a štaženje, tehobla tal malo wěry a fiwěry a žohnowa- nja. Šak žyle šinal mošo bjež we wutrobi tal nětotreho křesćej- šjanca a w jeho žiwjenju a domje, tak s wjele wještćim žohno- wanjom moš štufować ša hwojich a drubich, hdy by ho modlił. Duž čzymy ho modlic, budžim stróbi k temu, so bchymy žohno- wanje měli a se žohnowanjom byli, so bchymy prawu křesćej- šjanstu puchu nješli.

«**K temu hlučaja tež dale bratstva ljubosj. Japofchtot pišaje:**
„pšehod vsčittimi vdžami pat mežeje bjes hobu hlynu ljubosj.“

Wutroba fšečesčijana dbrbi wolat bjes, na fotnyhž brastia ljubosj jako dšatny wopor teži so ljubosj, f kotrež je naš Wšh ljubowal a hiščjeze lubnje. To dšybsje tež Jezuš wuprajaje, hdyž prajaje: „na tym byrbju pšnacj, jo mie ljubujeje, hdyž jo bjes hobu ljubujeje. Někotre jezichi tajeje brastieje ljubosje jow japofchtot mjenuje: „ta ljubosj pšitiruje hrčhom hromad.“

Riz jato by f itemu mješčjala a njepobara ja dobre pšinala, ale ho hlada, wo brosnjeh wražaj drahjeho pšego ržekje, jeno jo by to prawje do ludič pšičišto; hai, jatož je jo wo domje mešo mies mandšestliva, mies starčičina a dščičini, wdružbom powječaj. Něk brastia ljubosj prošy Woša, čini dobrotu, isamolni a wotročiti wdščemu. Ach hdy by bole tal bylo, tak wjele mjenje hylow a stóždow a swady a njepšesčelivna by bylo. Hdyž je rješido hačž hdyž je jednota a ljubosj! Kak wjele wšaj žohnowanja a berješčaje saho mies ludami. Brastia ljubosj pat tež rady hospoduje, kaj jow japofchtot dale wupraj. To wšahč bje wo jcho očahu jata trébne, hdyž by tón, kiž bu f ščeščesčijanow, wotročerjny je hwyžny a hlybi wdšo žomoženje. Ale tež nško je duščne a trébne, hdyž ho mies hobu hospodujemy. Kaja je wulta. Pšodni a hlybi f mešow žadaju hebi najšny ljubosj, tež franjeni a hlybeni. A jaty nan a macj staj šbjoznaj; wo dšesčjowej ljubosji. Wšajzy brastieje ljubosje a wjaz méra a tež wčty. A potom pišaje hiščjeze japofchtot: „Slušajčeje hebi jedny temu družemu.“ Jedny ja wdščičij a wdščitjy ja jeneho, tal byrbi bjes mies ščeščesčijanami, hwyžbnyti hlyždomaj, ludami. W dobrim wšcho dže. Ale hečičnwošč, herobosč, hida wdšo staj. Wwoja puča njedy je brastia ljubosj. A tež hwyčnwošč. „Nščizni isčiti, njedy ržeki jato Wože slowo. Wra-ši sčiti kajtu hlyžbu, njedy hlyži jo tym žamoženju, kotrež Wšh wdščiti, jo by wo wdščeh wražaj Wšh hlywalny by.“ Šwotčnwošč jow japofchtot žada; hwyčnwošč wo wdščem. Škžby ma hwyčn jom, hwyče dželo. Kotre to je, njeje najwražniše, tež nšy, kotre hy dary f temu dostaj. To je Woža wčz. Wón wdščeti te daru wdščelato. Ale najwražnišči je hwyčnwošč a to je našaja wčz. Za not naš wotwiščuje a česjezi naš. Najrješičaja hlywalba, hdyž rčla: tón je hwyčny. Šawčerno, duščne dščežo, hwyčny, pitny isčulci, hwyčny wotročj, hwyčerna hlyžobna hlyža, hwyčny dšclacšej, hwyčny sajstojnik, hwyčny wučerj, hwyčny duchowny, tak rjenje to klični. Šwotčnwošč pat dže na to, wo wdščem, wo wulkim a malyim hwyčnu hwyču pšičižlyšnwošč čimž, niz jenož člowjetow dja a hdyž naš wšaja, ale Woša dja, so by tón česjesejny by f jcho kaelifno rolitu. Šmny ny tal hwyčni wo hwyčim džele? Nščizny tal jako wučerj wo šhuli, jako duchowny wo žrtwi, jako nan a macj w donje, jako ščeščesčijan pšehod družimi, jatož je f Wožim hlyšowom pšeh jeje, wohebeje, jo je Jezuš tón hlyžlyš, našč Šbžojni a knjes? Ach, hdy by wjaz hwyčnwošč to tym bylo, by špje bylo wo lubu a njedy tal wjele njemety a šlaženja jo namakato, tal wjele pabučstiva a jebanštwa; by wjaz žohnowanja bylo w domje a pmošanju a wozasy domerjenja. Dja hwyčny te f špščemu kónzej wšjny pšičištji. Šladajny na našeho Šbžojnka, kat je hwyčnu to hwyče čini! A njedyš Wšmarč ma na hwyčim pomnitku tuto trótle slowo: hwyčny hlyžobnik hwyčeho kraja. A kat nšloty je wo wšjny je wo wulke hwyčnwoščje a hwyčn kraj žiwjenje, štwowosč, žamoženje woprovotaj. Duž ja nimi wo hwyčnwoščji. Wona budž bole wdščičij puča a česječ. Potom budže saho špje wo wdščem. A hwyčnwoščje je tež trdna wčžneho žiwjenja hlyžbena.

Šamječ

«**R 1. awgustje.**

Wo kraju ho nškole wdjnste pomnitki wuhotuja, f dšatnemu pwečešenju naščeh wojowarjow wdjnseh, pšehod wdščem naščeh podnjehnj a le štwarnu wopominanju wulkeje wdjny. Tu ho w Wožim domje tasle f mjenami abo tasle f mjenami a j pomnitom pšičihotuja, tam ho f wolta žrtwije pomnit šaja; drubčje ho wbooje ščidowca, ščj drže n. pšy. w šteščaj, hdyž dšyčja woutač pomnit (šičiž) stajčz na mélnije pšehod žrtwiju a naščad f wdjnste tasle f mjenami wuhotowacj, a kaj tež wo škščajčaj, hdyž jo pomnit woutač na Woži dom tal rjez šlebnje, a tam ho tež mjena pabnjejnyh šapichaju. Škžda wšhoda to po hwyčim najpšičim mienjenu čini; to jene pat dšyrčato jo wdžndšom dozpicj, jo ujena pabnjejnyh pat do Wožejo domu wuts, pat na Woži dom pat na pohryebniščjow nščžje šapichaju, jo by tal f tym wšnamjenjene bylo, so tež žrtwina wšhoda wopominata na hwyčih podnjehnj. A j tutymi pomnitami wotčimny do šarcho waščuja šapabnje, jo jebny kaj tón drugi ščučenju. Pomnitki wdjny 1870-71 nam to tomu njeradža. A šabjež pšči tym wotčimny, jo ma tutón pomnit bjes f dobom jenu wulnacje je ščeščesčianstun aš tym tomu knjeje, kotrež drje je hwyče žiwjenje w hmyčerj wotšajti, ščimžiči ho čimje hlyžjo-ho krašneho wulkeho slowa: „Wšdžny nima wdščaje ljubosje, hdyžni tu, jo hwyče žiwjenje ja hwyčij ščeščelato wotšoni!“ (Zaua 15, 13), kotrež pat njeye w hmyčerji wostaj, ale je štampj wot mowčeh, je žlyu a knjes nad žlywiti a mowčymi. Toje je runje našeho tasleha čaja dja nutne a ho ja ščeščesčianstie wšahdy pšči šajtm pomnitku tola hano wot ho wšumti. — Šasamo wot ho so to tež rojuni henaj fa pomnitki na naščeh pohryebniščjaj. Ale, tasle tola tute drubdy žy, wohebeje te f wotwiščeh očaj; ani inewješičista na nim, so tam woposčuje w poškernej kromozj ščeščesčianstki člowječ, kotrehož ščeščesčeno wopominaju.

Tole wuhotowanje wdjnštich pomnitow je to wohebite wopominanje tamneho 1. awgustja, abo jeli jo dšyčej 2. awgustja 1914. Šo jón henaj nesabudženy, ja to stara ho našč žlyh čžah, šajtiž je, runje dočej a našč lud zobu. Wščuvenjny wšch ból a isčubna a te žyfe tal wdščelator ščeščiti pat njebudženy prjebje a tuž tež prjebje f mézej njepšičidžim, doniž njerjšny jo hebi hamyu pšehowitjki teho stareho člowjeka tuteje wdjny a ho štušiti f wutroba a f čšlom pot šhorjo teho knjeja a šwala, kotrehož dohweščelke šnamjo je šičiž! Wšh, luby knjes špweč, so by ho nam tuto poškernje česječ dobyče bórny radšilo, ščždemu jenotšinemu, kaj žytemu ludej!

«**Tu hlym ja!**

Šnatz ewangelstfi šaraj D. Šödder f ewangelsteho rošpšhjenja se Štaričklawa pišaje: „Wohu džaj, doštawo ho nam pšaja; saho pomoz, tola Wšh luby knjes ho tež pšičjo saho ja so šlara, jo ho pola naš pšenjeh njepoja. To pšičidžlawa njedawno f nam do našeje kanzije pačot, ščtewo roštorčhany a hlybeny, a rjetny: „Tu hlym ja; wy dšyrčjez mie pšičječ, jo wdščeh doma ja dščež!“ A wón powječa, kat je hwy pšičižot. Tši dny daloko je pšči bžaj. Wo puču wšahju jenu njekhamni ludož tež hiščje jeho pšel. Šomach bš wón hnt šaršejeni, kotraž f šaržny džšičajni, a hiščje 5 wotrow; a potrow; njebčdu ničjo wjazj f jšči mšli. Duž bš ho rošhlyžbi, a doma ja dščež šajtwiž, jo by žiwjenje šaršičajni položiti f hebi kamenu polpšičiti. Tawón hščžez bš to ščimowščico činiš hačž čži drubj, kotrehož šaršiči wdjenje a mežžy došho j nami jednaja, doniž ho njeroshlyžim, ja dščežo wo na-

čajim pshezo pshepjenim domje runa sa njo šchžinje — manny ny tu tola pshezo hješče pod čseju woerfličk štraktetov čsefje. Zola domoj pškršč tutebo padola tla niemžožamty. Wbn nijeje ničjo dale hčobu pschinjst hacž to, ičtož mješeshe na toje, a to dnyčjachny jemu — nještych pschjčinow dla — shwa-tajly wuhšje. Zo bhčnytu tlo šłonežnje tu tał došho pšchilubjenu pomoz psches darjenu drastru i Ameriki dostali!“ —

Tole naž ewangelščtk dopomina na to wobšyerne a hwčne dželto uteho ewangelščto šawarja, kotrež je wošebje we wošiflich lětach, je hwojimi jemu dowjerčnymi dščžimi tam a jow čsahajo a čsčlajo ewangelščtu hwšernošej wopotajal, pschčštwo tym, hčž hu jemu i čšłom a duškom dowjerjeni. Šsuadž hu njes naschimi nowojawajeni toajž, kottž hu jcho zam na račšim dofu scnahi! A saho: to naž pomina, so s modlitwami a darami jcho štut kaž te drube pomozne štutki sa werybratrow, kottž hu w nušu, podbjeramj.

Štanišlaw je męšto w račščej Galizijce.

Šklowčžo sa tyd, kotrež hčya a žnėja.

Na hwojimi hšjerčnytm kožu wospominašče jedny. Hčž bę w Tražđanach wuhšwoł, to dobre hčnyjo Wožeho kłowa, talle: „Nět je wchjito bčle k žnjam! Ščym nět telko lět tu w Tražđanach je hšjerčjom byl a wuhšwoł to drohe Wože kłowo hušo, pšhajo a rčžo. Nět dnybi mono něčho čsaha wotpoczomacž; najwjožj i jcho ptadow hu ni sa wčžnošej šhrowane. Nět du ja, lo bchž žnial a hwoje hšnyj hromadžil, kotrež čžu potom pot. s mojeho Šbžnita domoj šhowacž. Ak, tak budu ho wošchčelje, hbyž wochladam jeme žohnowanje po druhim, kotrež je tón Šbžnit psches moju hradmu a njebošpotnu šluzbu dobył! Škaf pschwołam ja tajkim duškam wylajao jato dobyčesčkim: „Halleluja! Ščy ty tu tež?! Ščy nět žyle pšchewiny!?! Ščy nět twój potoj namakali?!“ — Šowčesje, to je dobre kłowo sa tyd, hčž tu i modlitwami a s dobrotpoščenem wuhšwoju to jeme hčnyjo, Wože kłowo. A tajž wuhšwoarjo byčwym wčšchjaty buw, niz jeno duchowni a wučerjo, čhemy-li hčesččjenjo byč a niz jeno rečac, to pshežo hčžo, w naschim tajkim čsahu pak dwžjž, trojaj! — Zo pak je tež jeme dobre kłowo runje sa tutón čsah žnjow, jo njeby hromadžo hwoje hšnyj na hwojimi polu sabyl tyd tanuch žnjow dla, hčžej drube hšnyj hromadžil tón jedny, kotrež tuž to polo hčsčsa, i kotrežoj jedny wošrčstf, je twoja duška, twoja hwojba, twój dom a wčšchjaty čji, kottž hu tebi dowjerjeni.

Škaf došho ju swčrjata žive.

Njedawno bę něčho wobščjž, jo čłobšte žiwjenje w psche řętu jenož 23 lět ličji; potojza wščchý ludji potajim do 23 lět starobj wuwneče. Wo žiwjenje swčrjatoj wučenji w tutym nastupanju hješče wjele wšeho nimaju. Zo jeme ho hodji hčjstaj, jo je to jara wščelato w hanišnyh družinach swčrjatoj. Šnotščšitowanje hodji ho prajšč, jo wulke swčrjata wušchšejje starobj hacž male, tał hnje a hrowjada wušchšej hacž pšy a kanille, wulke rubječne ptaki wušchšej hacž mali špwarjo mjes pacškami dospjja. Pola swčrjatoj, kotrež mwoje je hwojimi młotom čžwja, hšwjuje staroba i kušabom. Čžim wjodž čsaha tulu trjeba k šwojenu wuwčeju a čžim dlęhe to traje, so je pschetre-bane, čžim dlęhe je swčrjo žive. Drobnišchego je ho na psch. na naschj swčrinje wobšebšwawalo. Šelent drje hacž na naje-wjazy 30 lět dospjeje, horna 15, šojaz 6, řědy 8, řischta 12, řědy 15 lět, tał nčat tež šchwjaj (Dachs); na 20 lět pschidnje sklna

koša (Geme). Wo ptačah wčny, so hwoje lęta na wšhok pschj-njehu. Godlerje ju dlęhe hacž 100 lět hčžo w šłechah žjwe byše, papagoj abo paduch, rapaf, šuraw (škanid) a čšaj (šichreber) 70, 80 a tež wjazy lět. Šajnit praji, so hu bažani, brčjan (Wirkhuß) kurwota a balut (Ščnepfe) hacž do 8 a 10 lět žjwe. Pšjdi tajkim wobščjenju ho tał ličji, jo prajšč, jo je swčrjo to jatbje jenož ¼ tyh lět žjwe, kotrež wone wotnčach we hwoad-bje dospje.

Zyřkej a stat.

Wramborštka a Württembergša stej psches šatonje to šwontne wot šamोजना a pjenjes wotwische wobščaje žychtje swčesčje. Pola naž w Šafstje ho to hješče štalo njeje a drje ho tež nje-stanje, dolhož tajtu ludnowi šwromadžjnu manny, kajtaz ta na-scha šakša nětke je. Š najmješča pak je ho nět dospjo, so hme ho žychinist dawł jaho ščerac a to psches tyd, kottž hwalaf dawti ščeraju. Š tym i najmješča wobšady i pjenješnyh wu-šłočšow wulčew, do kotrež hu je te wobšejnošče pschjnych, wot kotrežny runje tał tež politise a škulste gmejny čsčjja. Ra-dawł hšnyob, kotraž ho našymu k hwojenu dalššemu wuradžo-wowanju šęžže, budu mjes druhimi wadžnymi tón, so ho tež wo tutu wčž pjenješne šarjadowanja doščławe postara.

Šbliska a š dalosa.

W Wožich domah namatakaj wščelate ščlicžiti a šasčejiti, do kotrežnj mžjesch dar a wopor šapoložšč sa Wože kraleštw, njeh je to ja mišionistwo abo sa Woži dom hame abo sa wochabne porjehy abo sa drube. Wo něčotyh i tudyh ščščlicžto a šasčej-što ho rjenje daru ščabujja, do druhich mjenje a hu tež wščelce, kotrež hu wot wobšadny šabute a jo w nimale ženje sa ščłabowanje njewuajša. Nět tam tón wochi šasčejit wšy, wochi žebolba, dolež njeje dobrowošnje „bčs — džęta“ — wošebite to šłowo našejho čsaha a luda! — ale dolež je psches druhib i tomu ša-tamamj. A tola hebti tež runje našč čsah wšy nušnje žada, jo byhju wčšchjaty džęłati a tajte šasčejit niz najmjenje, pschetož wjele w Wožim kraleštwje, w daloschjč a bistloščj, čsaha na wu-šłobdy jcho džęł! Tuž, šchto čhył a mošt a hmeł to s dobrej wolu tajti šasčejit sa daru wo jcho „džęlo“ pschjnjesež! Zo mošto ho jenož i dobrej wolu štao! Tešo njedobročo pak mamty tu tał na doječ hčžo! Tuž i s dobrej wolu dajmy, nę damajmy tajtim ščščlicžtom a šasčejštam džęłto! Zo budu něčto dobre, dwojzy dobre! A dopomaniš ho tež wošebje wščchý šabtych šasčejštom, do kotrežnj pak našdi wožwojo a našde macserje tał rad ščłabowadu wot teho, šchtož jim bęchje dat!

Konferenca herbščich ewangelščtk duchownych wuradžowalšče džęł 22. julija w Ščerbštim domje wo tym, šchtož je našim wochadom a křiššelowem kraleštwu mjes nam rufne a trčene. Š modlitwu šapozča męštpočebšwba, I. f. Domajšča jeje džęlo, i modlitwami maja jo wochadni podbjeracž! Ša ewangelšte w-ožadne špomozne džęłto bę šwšelagata sa powješč, jo je předawočša Ššwolerje trřiščjčesčerjna a jeje křišwot ščład do rukow nowojaložčeneho družjwa pschšchta, kotrež hu „Ššwolerje trřišč-čšičesčerjna“ mjenuje a wo kotrež je ho tu tež hčžo wšprawjalo. Še tutemu družjtwu mžža tež hješče i temu ščłoniti Ščerbjo šastwječ; pschšchšłwito stejti pod nawjedowanjem I. řud. raby dr. Muli a došładowatšwno pod tym I. řar. Mjeryow. „Ščerbška Wjowina“, našde „Womhaj Wšb“, řaž Mjeronič Popoł“ a wščch drube herbšče ewangelšte čšičšče hu to jcho rukomaj. Tole wo-ložji wo wjele to dalšče jednanje wo „Womhaj Wšb“. W š wulst

strah, jo ho j jeho wubamanjom pšehjanje, dolež bē to druž-
tvoju, kotrē „Bombaj Bōh“ wubawoše, wulst definj mēto a
tehodā „Bombaj Bōh“ kaž tež „Mljiwonki Pšoht“ dale wjazaj
wubawacj nočpšjše a tež njemōžseje, khibā so wj ho plačjina
loptenow no wjele porohabita. Wjes iteho wočjo nēto tež njē-
pōitbe, bē tola njewelnow furziow, jo ho „Bombaj Bōh“ hačej
do 1. hawjeje ja tu plačjina j lēta 1914 wubawoše, to bēdu
za jyle 40 pj. 13 čjškio wa bērti lēta. Bē to jenōž možno bylo
pšesj tu wulst a dawno hšawnje snatu woponowōžej, kotrūž
je nastabowat f. M. Šmolek sa žjw cōh, tež pšesj žjwu wōjnu.
Šerbam wopofalaj. Tuž jenu konferenca hšawja a wu-
trodnj herbsti dšak wupraj ja to, šjtož bē f. Šmolek pšesj
„Bombaj Bōh“ Šerbam dobroho čjiniš.

Po drobnišeje rošprawje redaktora loptenka, kotrūž bu po
pobložaj nastabowarowjo podata, wofšantnu konferenca jeno-
hōšnje, jo na ho plačjina fa „Bombaj Bōh“ wopwōdij a jo
ma ho pšesje wōidēm loptenjo dale a bōle wōsšerōžej pšesj
dubowjanje nowyž čjtariow a čjtakow. To dalshe potom na-
kadowarfa a redaktor šarjabanja. To prēnje, wopwōhijseje pša-
čjina, njelubje nitohi nauōžōje a pšesjhabice a hšičke pšesje
mōžej. Trjedamjo hebi jola jenu na nēmise njebjelše loptenka,
kotrūž ju to bōdu šajdnjenyž lēš se hšowej plačjini hšobžej po
hšobžjntu na wjgole lēšle a pidiš tuj hšoj wōhōh a hšowej
wuhotowanje wōbnjōstowale a wōbnjōstičile a jednōtichile wu-
hotowale, tat „Načbwa“ a druge. Šastkūž abj tat najmjeit-
šesje pšjti tuj wōlakē njedyrebi, šaplačesj pat ho dyrebi. A to
būde potom čjim lōžke, hōž hšičke wjazaj Šerbow tuto njē-
dželše loptenjo čjtaju. Šsu tola hšičke wšchelate wōhōdu,
tež tuj herbstje, hōž se jich mōdo čjtariow. A tola ho pšesje
praji, jo runje nabōžjina a nabōžje wōžy to maečjēnje rēčjē nai-
lēpje ho hšowanja a najlēpje štkinja, a štkēzjnje ho tež jwle
hōnu wot ho šrohju, jo na Šerb j najmjeitšōna njebjelše
loptenjo herbstje. A čjim wozaj čjtariow, čjim tūnichō šōžu to
loptenjo dostanje. A dyrbjalši mješ nāčjini štkindwi a nai-
hšudjōšjnti tōn abo tamna bjež, kotrūž njemōhji tu wopwōdenu
plačjini, kotrūž jo tu wōstjēti, wopwōdije šaplačesj, dšā njeh
njēje to jich wuprēš, jo „Bombaj Bōh“ wuprajja. nē, njeh
jo dōwēnje wobrowca na redaktora, kotrūž hebi wjškji, jo būde
jenu možno, tajim čjtariow j poizowju darwinowaj herbstičj
pšesjcelow wupomohōe. A pomozne dary Šerbow, kotrūž
hšōdže tatle hōbubželac, namataju ruku redaktora pšesjō wote-
wrejenu a pšesjō tež wutrobnj dšak, niz jenōž jeha, ale žyloho
Šerbowjōwa. Duž štkēzjanja ja dšejna rošpranu to herbstje
konferencj to tej nabžiji, jo to, šjtož wona to „Bombaj Bōh“
wofšantnu, šrojimjanje pola Šerbowo namaka a jo ščjba tuj,
kij njebjelš herbstje nabōžje loptenjo čjtaja, njehšičā njēbubje
njeh nami, ale mōžetōh a wjškjā.

— W pšičkōdnju čjizle dalsheho wo herbstje konferencj.

Wobaj dale.

Na jara mōzne a pšahōdnne wāčjnje wjedželše pšesjeb hō-
dže 180 lētami šarj Šruihōwōwstij wōjnowa Šhorla Wjlem
hšowij pobdanow nōt njewōdnōsejo no šemšičōwōženja wob-
ročjēj. Tam bēdu ho mjenuwizj mūžōjo to nēkotnyh wšad nā-
wōšjti, šōžu njebjelš mēsto te mjiš na palenz hijč a ho wopicj.
Wšičkile napōminanja jich duchownyž bēdu pobarmo, hač hebi
čjile na pošled družu radu njewōdjadu, hač jo bječu to naj-
wujčej wujkōwōsej šewiki; a na to pšahōdže bōny na tuj pšesj-
stjupnikow wōtra poručjōwēj, tat dšjba njebjelš no hšelččjān-

stjūn wāšcnju wobēnēj. Po tajšej poručjōwōsej druhy wōšjtny
čjinijadu, hač jenōž to jenej jeničesj wōny bēdu ho wopizj
na to šajiti, jo ho nočjebjōa to hšowij hšōwōnyh wšchelac hač
njelc; Wlžjdu njebjelš po pšjchpōwōdjanju tawneje wōstajeje,
jako ho te mjiš wōnjeljše, bēdu čjī buwojo šašo j šantowōjanju
nimo žrtwic do forczjā, a čjērjadu, čjim dšje, čjim hōrjadu
šaru. Za wēž pšahōdže wōjnowej i wōšōwanja, a wōn wōš-
ōwanju hšōdnom, šant do teho poblakāč. Jenu njebjelš pšā-
wōjēje ho wōn njewjātā do wōny. Wē jednorē, hšičere, hač do
kolen šapimanej štkinj šlupj wōn šrōtko prjedu, hač ho šōžā
štkūž japočja, do forczjā, bōžej hšičesj bē dolše bōdo prōbine.
Šedom ho jō wōn prēdu fa bōdo hšupš, dšā počōzānu hšōwic,
a hšōdnom pšehnjeseje ho tež jštra i wopizkōni.

Wulke ščēreke mūžjō, wot njēle picā uaduty a wopulstj,
šlupj i wōjnowdže a wōhōšlaba hebi jeha je šapicōwō; jara wopaf
šdajes je jenu, jo bē nēčaji žjwōbnit jeha čjēn. mēšimo fa bō-
dnom wōhōšjndu. Tola ničō njewjājōwōšj hšōdnj ho njelēje
j prawizj wōjnowdy na šōž. Čšī dnuj hšōdnudn ho tež, a bōdo
bu žōne. Nēšt šlupj hōpōdat mēto a šajj wulst šaran palenzja
na bōdo pšesjeb teho prēnjehō. Tōn šapicōwō to hšobuje j wōbo-
māč wšokmā, pohlaba hšōnje na wōjnowdu i jeha šōwizja, a jato
bē jo napil, pōda dale hšōwemu hšōhōdej na prawizj a rjēnu:
„Wobaj dale“. Šaran dšjčesj nēšt wot jehōj j drubemōwō
j hšōhōdej wōjnowdu na šewej štrōwje. Tūdn ho nabi; da paš
wōjnowdže se hšōwini pohlōdanju i špōčnā, jo ničō njelub-
nje, a wrōčj šaran šašo je hšōwami: „Wa, njeh nēto hšōat
wōšōlo dšē“, a to hšobuje dšjčesj šašo j lēwizj wrōčjō hač j hš-
hōdej wōjnowdu na prawizj. Tōn jwle hšē, wrōčj šašo a mōžesje
šedom wrōčjēč: „Wa, njeh nēto šašo tatle wōšōlo dšē“. Duž
šōčj wōjnowa hōrie, rostōrjnj hšōwju draštu, a pošōfa ho
to hšowej wōjēčesj dšōčej j hšōwšdn na wutrobje. Š hšimāžm
hšōwōn da wōn ho tuj nauōžōžamjan jako jich štkinj štkēs j špō-
nacjū, dšēzjēšesj jim wōtre prēdowanje wot jich njewōdnōseje,
a hšōžesje jinu i wulst hšōhōjanjom, jeli ho ho njebudja wōstajēj
hšowej njewōšlōhōseje a hšēhōčōhō žjwōjanje. Na to dyrt wōn
hšewicō hšōhōba i prawizj ja wulstj, jo jenu šhuby ščjērtočōwa
a rjēnu: „Wobaj dale“. Tūdn to jēžni, ale tōn pōda ho kom-
dšesje a njewōdželše, šjto by čjiniš. Duž wutōrčeje wōjnowda
hšōwōj mjēč, dyrt wo bōdo a šawōta: „Dawajče špēčjnje pšesjō
dale; šjtož je pomatu, temu čju i mjēcōmjan wōpomōhāč“. Tajta
rēčj a hšōwēj mjēč tuj wōhōšij lūdš tat wubūdšičdu, jo hšowej
pšehōtjānjehō pšidštajju i žjēj mōsu dōwjelcōwō. Te pšjsty
dšjčū hšōwōj lēšōjō wot jeneje hšōwōj i drubej wōšōlo žjēšō blida hač
j hšōhōdej wōjnowdy na šōwizj, a šedom bē tōn hšōwju na šewē
līžō dšōtal, jenu wōjnowda druhy na prawe šōžō šajj i tuj hšō-
wōm: „Wa, njeh nēšt šašo tatle wōšōlo dšē!“ Te pšjsty ho nēšt
šašo wrōčzēčū hač j hšōhōdej na prawizj wōjnowdy; duž dyrt
tōn hšē druhi trōč fa wulstj a dšjēč: „Wa, njeh nēšt šašo
tatle wōšōlo dšē!“ Šato bē wōn tajše dšjēlo nēšōtō trōčej wob-
wōwēč dā, šaže hōrie, dšēzjēšesj jim hšičesje jinu hšōwje nā-
pōminanje a dšjēčje prjēč, pičjōwō na najhšōbšōj hšōwōnyh wō-
šōjō. Jwle jwla čjēwōjanjadu ho kaž najčjēnjēj purpur, njehšičō
hač je palenzjicē abo wutrobnj bšw wūmōhōwōč wōže, jich
wulstj bēdu derje šatjčōhōne, wūčjēšjēny a ščērōwō wōwōwrejēne
j hōrjēwōčū Wōšjehō šōwja; tučjī dobrī lūšōžjōčōj šu potom
pšēčja najhšōwōnjōšj kēmšičkōwōženju to kraju bōli.

Zamōlwōtj redaktor šaraj Wjrgac j Nōhāčjāž.

Čšičesj a našab Šmolekēž hšičjēčjēčjēnje a šnāčjānje,
šap. družōtj i wōbnj. wul. i Šerbstim dōwje to Wubjōžjine.

Sy-ll spéwał,
Plinje džélat,
Strowja ée
Swójny statok
A twój swjatoł
Zradny je.

Za staw sprócy
Napoj mócny
Lubosc ma;
Bóh pak swérny
Prez spat méry
Derstwó da.

Njeh ty spéwał,
Swérnje džélat
Wšédny dny;
Džéł pak swjaty,
Duši daty,
Wólpočń ty.

Z njehes ma
Njeh éi kłma
Ziwnosc je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokric ée! F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa ho kóždu hobotu w Ssmolerje z knižičičičejerni w Wudyschinje a plaćzi šchwórtlénje 1,50 hr.

10. njeđzela po šwjatej Trojizy.

Lut. 13, 31—35.

Džehata njeđzela po šwjatej Trojizy je wot cžaha stareje awerhje kem wopomnjejušči džéł na wutwupjenje méłta Jerusalema. Tutón podawł s léta 70 po Khrystusowym narodžje je teho wopomnječja hódny a ma wjele prajicž tež izraelstemu ludej tak wšéčém křešćejanskim ludam. Čžebođla? Tón wot Bóha hižom to Abrahamu wušwoleny a s wjele dopolasnami lubočeja a hnady a dobročijnwočeje wot njeho léstiočki doho po-žohnowocny lud izraelski šhudi hwoje hłowne méste Jerusalema, hwoju šn-jariz: ne horic Zion a bu rošehaty do wšéčéh tón-žow semje. A nétko nadeněžéčje we wšéčičih wještich méstach, we šéčičih krajach židow. Woni šu Abrahamowe džéćji po cškle, byđla mješ družimi lubami a tola ho j ninu njemšéčjeja a maja hwoje wošébite židowšte wačhinja, a tola njehju hami žadyn lud, kíž by méł hwoj wóžny kraj.

S wutwupjenjom Jerusalema izraelski lud jašta, tón wušwo- leny lud Woži byč. Wón bč Žefuša, teho jeničéšeho Šbóžnita wšéčeho šwéta, jačžijnš, duž ku wón ham wot Bóha jačžijn- njeny. Ma jeho méšto šu šupšiči cži, kíž do Jezom Khrysta wérja, a č křešćejenja. Nétk hny my Wože džéćji a jeho wušwo- leni. Čhymy nétk s hordocja a hamoprabowóčja a s hrošimom popičehowanjom hładacž na šwoje Izraela? Pšéđe tym šwarunij noš Bóh! Čštož my šmy, to wještny je hwojeje mozy ani rofoma, ale s Bóžeje hnady, a hładajny ho, šo Wožu hnadu po- daroma njehjerjenju. A njelabudžny: tež najnještich šlóstnik, bđžž potutu cžini, buđe šašo wšéčijny, tež Izrael. To je móžne a wérje podobne. Jezus hám je to wuprajit. W našim terčeje

wón rěči wo Jerusaleme Čšto wón wo nim wurjeknje? Wón wjemuje winu Jerusalema hwoštanje Jerusalema, hlu- bjenje Jerusalema.

Za wina Jerusalema bšéche wulka. Wona wošteješe we wješpóhšéčijny pšéčéžimo Wožemu hłowu, jeho wóš, jeho pšéčijani. Bóh bšéche izraelste džéćji pšéčij wšéčéh křadnosčach t hěbi wabik, je naponinal a warnowal, ale wšéčo bšéche po- darmo. W tšoch króčičich hłowach Jezus je hylšojtnym wóčštom a křiwotwóžej wutrobu wuprajit tu winu: „wšéčje njehali“. Njehali niž jenož ša te 3 léta, wo koryčžž Woži Ššyn hám přédo- wače a džiny cžijnéšje, ale ša žhe šaržbene léstiočki a létyžazy. Še hurowego wotročžiwšawa w Egiptowškej, je šadušeheneje roboty šulch křešćji bšéche Bóh tón lud wušwohóđžil, a wón njepšojtny hěbi wróčejo žaba po mjašohnyh hóržach Egiptow- škeje Wšes strachow pošnu pušćinu wjeđžéche Bóh izrael- ste džéćji do přéđneho kraja Kanaana, šo byđny tam pod šeptra- rjom Wožich kšajnom šbožotnje živi byli, ale woni nočhychu, mowótachu pšéčéžimo Bóhu a bědu hórčich dužki póhanja. Pro- fětow bč wón jim póžjal, šo byđny pošafali tón prawy puč, a hłaj, woni jich kamjenjuja a mórja tšh, kíž šu t nim póžłani, a nočhěđža poškucháč. Bóh pošéčje hwojeje Ššyna jako pomoz- nita w myš cšéka a bušče, kíž „čžertow won bont a wuštrowi, ale šašo woni nočhěđža a praja hěbi: tón je tón herba, a štónuža tež jeho. A šat špranije je Jezus ménik: šat hasty šmy ja twoje džéćji čhyl šromadžéž jako šata hwoje křijata pod hwoje křéđča, a wšéčje njehali“. Pata šéčijnije hwoje- křijata pod hwoimaj křéđčiomaj pšéčéžimo rubježnym šwéřa- tam a šymnemu poměteci; Jezus čhylche izraelste džéćji šéčito- wáč pšéčéžimo špřotwarjeje a mordarjeje wot špóčžalka a jeho

Isaidoječajm hitovam. S wjazh dyhli maczetnej lubojeju won ih dwafke, a woni hu njehali.

Sterje dzjedza Jesufa hitace stonzowac. Zarfejzjy ho boja, so lud ja nim beha a so woni hwojich pschitowowarjow shtubja. Njehdrtja hebi, jeho moricz j bojofe pshed ludom, kiz je jemu pschitilient. Duiz sapadnje na jeho letec a rjetru i Jesufej: „Witudz a wostaj ho wot tuby; pshetoz Serodsch dze ese stonzowac.“ Wy-li Jesuf ho jich radze czinit, bdyhu potom tudawali, so woni bojarjy czeka a lud wot njeho wotpadnyf. Dzeiz Jesuf njeczini so jich radze. Won tse, sdyto na njeho czaka a hdy: „Ja mam dzenka a jutije a po jutijichom thobdzic; njemozje bdyz, so mozh profeta drubhe tsoz wacaj thiba w Jerusaleme.“ To je jeha horta stozba Jerusalemoje winy dia.

„Wy jese njehali“ Hacj Jerusalemowa wina nijeje teiz najcha wina? Kajta wutrobh njewjedzje tola teiz pola nash pschecizno temu hitow Bojemu, kotrež nam wot prentiz knihow Mójšajawoch hacj do stjerwjeta hwiatego Jana powjeda a wobshwedzi, kał je ho Wdy kaz hweny wotdzje; sa nash itaral, i tojeteche dyhli maczetnej lubojeju nash pytal, so bdyhny dzyli jeho bdyz, a hwyto be wuspdy: ny hny njehali. Kajta hupofej tola tych dzlowjow, kotrymž je prajene, hdye ta sdytota droha tych hredchom wjedze a so jenož ta wusta sczejta i šbozu wjedze, a woni hebi nachdzeja dacz pomacz. Kajta lohtomyhšufocj, kotraž toche postacz na wobjerje, napominanja a warnowanje, hdyž tón kniez rčzi pshes hłbs teho hwoedomija. Kajta teniojez, kiz ma bibliju doma lezo, na polczjy tosto isawščidenu kotraž wopščotja hitwa teho žiwjenja, a njewofsnje hebi mēhaz wo mēhaz hwiwe, ju wotewritz a w nijej cztacj; kajta leniojez, kiz ma Boži dom tał blyto a tał hwyto hštyhi te spnti a spouti tych hwonow: pschitidž a hwyt temu kniejci, a kotrež je tón puez te mihi pšče daloti, pšče wobczejny. A nawopat, kajta sahal- tečaj, kiz dbyci w šbozu a w nješbozu Boze wobjehite wobjenja wbdzje, dbyli wbdzjez Bože bohate pozhonowanja w powolanju, a kiz to wbdzjez nocy, a kiz sahtaj wšde njepščidnede hšwch hwoedomija a Woha pšejaje a wuymjeje a ho jehy jawnje woz- rjetnje! Hacj jich nije: w nashim ludu wjele, kotrij maju Jerusalemowu winu? Hacj tež nash njeterchi Jesufowy porot: „wy jese njehali!“

Wina czejnje ja hovu thostanje! Czejste je to thostanje, kiz Jesuf wjde Jerusalem wupraji: „Slajcje, wafch dom budze wam pusty wostajent.“ mjenujzj tón dom Boži, tón temp w Jerusaleme, kotrež durbjeche bdyz modlitwowy dom, a woni bdyhu jón jezinitli mordacktu janu. Sezenit Eufacij nam Jesu- hove hrozjenje nadrobnično sahpomni: „Czaj budze pschitidž na tebie, jo budza twoji njepšeceljo tebie a twoe dšezje i tebi je sčauzu wobjamitwēz tebie wobjesnyec a na wšchdy itronacz ese thyšicž a budza tebie semi trunacz a žadny kamjet na ka- mjenju njewofstajec, tehodla so ty njeshj pšofnal tón czaj, w ko- tretimž ty šy domapytant.“ Dopjelnitio je ho tale hrozjenje nēhdye 40 let polščidno. Wutupjenty wo tón temp, tutón krajny twar i czaka Salomonowe. Jare hito, jare hšboro njehē ho na nim lutowalo. Drohe drjeto bešče ho i hory Libanon pschitwjeto, najtwjerdšche kawjenje bechu mulerio njebude. Žadny žid njemodžje wērtic, jo tutón temp junu wjazy nribudze. Wōn bešče ta hrijedžina teho kraja, do kotrežj pobožny israclita i najmjeršcha junczje ja lito puczowafche, jo by tam woprowal a ho modlit a i Aravonowy pozhonowanju pozhonowanjy wješety šaho domoj czabnyf. Zhyt isracliti lud be njemodžny bdyz tuteho tempa. A tutón temp hu spaleny, potohant jo Jerusahowy hitow: „Haj, wafch dom budze wam pusty wostaj- jent.“ Ezi sta let podščicho hebžejche na romštim hšezorštim thronje hžjom klacetcaštru pschitilieni a jo hōchaju, lud šaho

i mozu i pohanjawu pschitowobczic. Wōn cžyšche tež Jesuhove hrozjenje: „Haj, wafch dom budze wam pusty wostajent,“ kri- cžonne jezinitz a pšča mulerjow a cžšflow, so bdyhu tón temp šaho twariti. Ale jaštome jemzerenje a wobjenowe pšomjenja je semje hapaje šahnacu tch dškaerjow. A temp wosta pusty, dšče ho žytemu mešu, wšchitim hšžam Jerusalema. Tole mēto na hory Zion bešče hylaje wobtwjerdžene a cžinjefche naddbehowanjan njepšeczelja tola a pšaj. Hšezor Titus cžejnjefche i wōmžny wostom pschecizno njemu. Wōn cžyšče jo ischonomacz. Žato pał ho sahalli a šadwelowazi židji do po hlebneje krajit kwił wobaracu, šato hłobi trabado žoh šabitych šedžad a hwoje dšezje šarčajacu, ho žyla mēta Božeho hndna wšpšpny na to mēto, wobjen wudyri a wono bu spalene. Dze- bu podščicho pšezgo šaho i nowa natwarjene, i najmjeršcha pał dšezacz kwez i nowo dōbte a tež w šahčej wulkej wōjnye ju jeho murje j wōinštimi bronjemi šcheczjczake a cžlowitih kreb roflez wbdzake. Rowpadantki Jerusalema i Jesuhoveho czaka leza na 20 metrow pod semju, popjel podščidžič mētow ledj we nim. S Jeruhowego czaka tam steji jenož hitace jedn- kruz murje, ta murja tch hšflow. Tam pobožni židzi hitace dženka w hmyjerinej draicje pšacaju a putnijz hebi i snamjenje žarowanja roštorchaju drašu. Kał hu ho dopjelnitie Jesuhoveg hitowa: „Haj, wafch dom budze wam pusty wostajent.“

Toła to thostanje be hitace hurwitiwe. Zhyt kraj ho sa- pučjenny. Nēhdy be to tón pōdny kraj mjebu a mlota, hlyubny Abrahamaj, požadant wot Zionšich jathy w Bablyonskim kraju. S pškom Jerusalema pšjetta tón kniez tōn kraj žobno- wacz; a polozi czejste pōtlecze na njōn. Wōsto žita a wōljšomch šahomow tam nēt wobladačij puščjnu i czejnjemi a wōstami, a pšezgo šaho jo tam bitowy bjadcu: wōmšf njez, mōbamebanšf tečaj, tečaj hšejžerjow, hwanje hndta wōjny hu tam hurwitiwe. A židowski lud? Shtōž ho pschi wutupjenju Jerusalema nje- mowi ani njepšat, ju pał na hšty pschitib, pał jaro njewofnit pschetačtu, pał jato šōžniti na morjo pošlamy abo durbjeche we dštwade i rubježnyymi šmēriatami wojowacz. Tōn štyt bu ro- šchnaty do wšchdy tōzowu teje semje. Wdhu cžaj, hdye njehē hredh, žida šabecj, hdye ho židam wobjehje czejste dawti nalado- wacu; hdye ho pschecizna thwojez, nudy, njeshboza na židow žuwajche. A hdyž hu ho židzi wōjnye hšetro wobobaczili a nash lud wuzpazali a do trawanja štozjizy, dha hu tola runje nēt šaho hšideni pola wšchitich ludow, a pšajcha ho jenož, hdy jich šaho nowa cžwila pschecžhanja potrežje. Wšcho bože thos- tanje: „Haj, wafch dom budze wam pusty wostajent.“

Zšurowe thostanje Jerusalema. Smtj jo hebi nadrobne rospomniali. Czejhola? Zo njebdyhny hamporani ho po- ščehnyli. Žapōschot Pawol wufraje: „Zehodla, o cžlowjezje njemodžet ty ho šamowlicz, shtōž ty hš, kotrež hdyžič. Pšchetoz w cžim drubeho hdyžič, šatomadž ty ho šameho, dōkelž runje to cžinitis, šhtož hdyžič.“ Drie njeje hitace tal wulke thostanje Bože nad nami kaž na Žrauel, ale wulle dofej wono tež je; kajte ranj je wōjna šlita wutrobam, cšekam, lubej, dofej czerpiny pod jeje hrošnyti icžhōwtami. Rad na nje njemjštitiw a tola je wšchudze wbdžim. To hu Bože thostanje nad nami. A hdyž je tež wjele dobrych hšchecžanow, dha cžemj ho tola dženka tōdy jednōtityw šupicz pod watrowane a thos- tane hšlowe teho kniejca a jeha puzacz w potucje a wēnje. Hšičje wšahat dze Wōh hnadny bdyz, kaž wōn hłubi Žrauel.

Jesuf praji: „Zawēcjje, ja praju wam, wy mje njebe- dzecje wbdzjez hacj cžaj pschitidze, so wy prajez njebudze. Šchwalenty budž tōn, kiz pschitidze w njenje teho kniejca.“ E tym je wuprajene, so ho židzi junu i Jesufej pschitowobczj

atšeista. Ničjo vo hrovim večravnostnu njeprjehaju jih 33 stovov vuklojatehno hejma — Praščehaj go: čžeboha tež to to ni? —

Djovka.

Š „Luzičkih vobratov“ Abolša Černeho.

Večjeje sečin vječornuh čmértov tavadu go pomaknu ale večjeje do mullke pichinješe stov. Pobjednja klónčžnja pruha tječsi fe hrovim bščščščem na njevobrotny, storo strašny vobras Anžejny Marje i Jezušščščščatov, mullke rozpulenej vočžny džščžata bščščščetj go pošlebm kroč i polneho voblačja vobčata vo klónčžnym hvětle — a ščere jazyki čžešnjetju ho vot luov i vovnam po nrečnytm ščpnuvodovanju, go žlytm pščeštrénje nješeje go ponauk čžnoma mha ščhovana hačž dotaj ja mullkimi selenymi kačlemi. Za postupovalšje večjeje vo jstnje: savali najprejče burje do ščže, potom vulltu položj go i vustavku pihanjuh molovanuh ščšlov a talerjov, položj go i mullkej plachtu na lavku pšči sečžnje hačž t blidej vo kuce pola vovna, potom jako čžnoma vnoččel jatny vulltu mariru voju nad tutny blidom, potom vustročžj i ščrovbytm stovom i vovna na masu sahodru a (njetemjo ani tu bžečja) fe hrovobudnej kročžlu pščebžny go na navieh, džbež na ščoty a družih čjornuh tvorjenju čščščšče. . . .

W žlyte jstnje krtježaju bižo vječorne čmérti, ale dvě vošebje, muž a žona, džebžaje na kromje loža sa njevnyščejej džrejmanej pščepažni, nješčščščetj go teho džebšovacž. Potročžile čmérti nječovola nam pohladacž do jeju voblačja abo hebi jeju postavje vobhladacž. Ženozž v ruzj vojšobj blišjo mofna džebžajeje, muž, běli ko hiščže čžž jazyki topjeno papjery. Stovno nad nim ščonjena jako pšči džebžlytm čžitaju — žonina stovna pač nastrojena t mužovjej jato t napjatemu poščuchanju. Ale muž nječžita a žona njeoščucha — po pravymu muž čžita vo duču a žona i duču poščucha. . . .

„Al tač so to pšče? Šdy pščinidž?“ vovrašča go žoninu hišč.

„Nó nješčelu, tutu nješčelu.“

„Mha vém. . . Al potojeda, jo čže naju ščo vidžecž?“

„Daj.“

„Al potom niž vjazy?“

„Niž vjazy — ženozž jónčročž. . . .“

„Nóčročž ženozž, Vášča idelena džovka, tač?“

„Tač.“

Šažo čščš. Ščstarijena (to bščše po ščohu a tehovla, dočelč mšješče doročženu džovtu —) pščevječe hebi tač vošpet na muhi krótki drobnny vobščah lista, kiž bščše pošot pščeč hamny vječorony pšchinješt. Štarik drje list na vščštite ščoty vobčovčžejče a štaruščku nad nim vjele kročž jovuju ščevru hrovu ščovalše, hačž vščštetj jón vtočžinitoj. — Vovnej doščščščaj list! Pšchinješt bč jón listnyščščet, kiž bščše go telto let jeju tvorjenja šimny, hdyž pščinidžlene Pšččovovšte postny rosočovovalše. Vovnej ani žaneho lista nječovščščščajte — temu je bižo datno, jo doščavščšččaj ljubofne dopišny voot hrovjeje džovki. Dopišny buču potom rěčte a krótko a vofkódnymču, hačž ščónčžnje pščestadž hščžičej. Šžijo vot pječ št nješčščščaj žaneho lista doščaloj a vo poščednej dočje ani njevovčžataloj. Někto bščše štarik nad njevovčžatanytm listom ve štavokim šamyščenju. . . .

Š bliska a i daloka.

Štovna konferenja herščlich evangeliščič dučovnyh šabčrašče go 22. julnja nalezjeje i dalščimti herščikimi pradžejnemj, vošebje i namjetami „Luzičšjeje pobočžneje herščšjeje konfe-

renžy“ (Buckny, Šteljny, Noháčžny). Načšičl nového šarjabovanja žyrčivnyh vobčadov najpomni tež „luzičk vobčadom“ (Gemeindeverband). Tačti ma šo, kač bu bižo ščojatki namjetovane, ja našče herščto-němšte abo němštvo-herščste vobčady na ščždy pad vovnovicž; jeho nadavoti buđža všččelatore a vobščščne, a kač buđže tež pjenječnyh ščedov trebne. Vobmjetovacž go jeho džšlo nětkole hiščžče nješčdži, dočelč njeje šnate, telto voot tyč všččelatič nadavotom, n. pšč. herščku agendny, ščšovavšča krajna žyrčej pščevovšimje. Vovobščščneje rosmofkove go konferenja a tute namjetu vovpřaji. Pščinčovna konferenja, kotraž ma šo do ščevženje ščrovdy ščovalč, něka nadrovnišča hiščžče vo tym jednacž. Šo by go němžam vjazy ščadvovščše poščičko, Ššerbov ščajacž, go namjetuje, jo něšš go herščke ščiby hiščžče vjazy něščimtm vustavom a biblišovimaj pščepovčavacž. Al go bžyho Ššerbjo bčle ščlovianšče narodny a Ššlovjanštvu ščajni, go namjetuje, jo by ščždy herščki ščrubenta na univerščšče ščlovianšče ščollegi vovpřoval, tež na evangelišču ščakultu vo Prašy ho nješčně šabčec. Vošebje pač je nušne a vovže, jo vovčžonytm vobšččej Budyšičšchich ščevlov herščke hodyžny, kotraž ma t. šaraj Mjetova na gymnaziju, tež vovpřati. Ščoržj go, jo šo to nještava. Tu je pščevovščščem vovnovatofšč štarščšch, go ščrovič žšnovu a tež džovoti kručže t temu nušuju a go vo to postaraju, jo tute hodyžny porjadnje vovpřaju. Ščoval bžyna pščinčov Ššerbovštvu niž ščajniščj ale čžemniščj, hdyž čši, kiž jemu mščšovššju ščulu vovpřaju, čšjeja šabčec herščku rěčž a tež herščku narodnyh. Nalavaj pač je ščo nušne a trebne, jo Ššerbjo vovpřatuju vvičše ščinte, vošebje tež so na dučovovštvo ščudnja, — ščoval pščinidžče čšaj, vo kotřžny herščžy dučovnytm povradnja. Vov povčšerščje vovčšžje a vo džšččičemšččnjackž bč potom rěčž; vovčej ščej nětkole vošebje vovžnje a jo matej go vovčej povradnje džščžecž a vuvne tač vot džšččj vovpřitovacž, in tym bžaju vščštžny pščeš jene. — Na ščonu porčžča kn. šaraj Urban vo vuvčacu herščščlo Ščomera.

Do Lupoje pščepřošny na herščštej konferenžny kn. šaraj Mřofat dučovnyh a vobčady na ščevščšči ščuvščščno miščšonštvo. Čutón go tam 12. septembra, 15. nješčelu po ščiv. Troj. ščevčec, a to pščevuje 2/3 hodyž herščki kn. šaraj Mjetova a vo 4 hodyž něščki kn. duč. Ššer. Wščž a džšlo ščuvščščno miščšonštvo je nětkole to, ščtož je naščemu lubej ščov najnušnišče, duž, jo bžyčny go nadrovniščo ščajni a vovčje ljubošče ja njo nabžli, vovčimny go pščžno na čutón ščevščšči.

„Pomhaj Váš“ plačji nětt, kač i ščoptena čameho vuvčžitajš, na tute ščuvščščččču t hr. 50 pj. Šdyž hebi hiščžče tač, ščby herščki čžitajo a lube herščka čžitajče, vovščimnišč to, ščtož šččovnja vo tym tu ščevščše, nječovščšch go džšvovacž go vovčščelčč na tym, jo mžšščej ščovje nješčšššče ščoptenjo vo dotajnym vobščahu a na dočrej papjery hiščžče ja čutón pjenječ čžitacž, hdyž je ščoval vščšo 6 haj 10 a vovž kroč džščžče. Čuž ščžin val hebi tež ja ščovj nadavot, so by vovno hiščžče vovž čžitavony a čžitakov mšlo, in ščv redaktor a vuvčavovščov bla, ale Ššerbovštvu bla; tute i tym něščto dočudž, čši tamni vščštžny niž ale — na vovpřat!

Šštovanje.

Anžnja dučovoni go naleznje pščžca, jo bžyču ščovje pščinovščšči ščždy rač najvovščšičto tač ščovščšči, jo šu vovno vuvčor pščevy vo čščščščščeni. Dočelč go nětt vovžny i dopišnyju nječovpomina, go pščy, jo bžyču vščštžny hebi ščovje nješčšle vošebje i vovna ščovnjakovali. Redaktor.

Čščžččč a nalšč Ššovlerčjež kniščšičščščetnje a ščšštajnje ščp. družštvo i vovmj. ruč., vo Ššerščkim domje vo Budyščinje.

Sy-li spěwał,
Pílnje džěłat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatoł
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwość da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłat
Wšědný dny;
Džěł pak swjaty,
Daši daty.
Wotpočń ty.

Z njehes ma
Njeh ć khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřew ć! P.

Šerbske njeđzelske lopjeno.

Widawa ho kóždu kobotu w Šsmolerje, kúbičičičejerni w Rudnjščinje a plačći šchwórtlětnje 1,50 hr.

11. njeđzela po swjatej Trojicy.

Lut. 15, 11—32.

So běšće Jezus w swojim čašu se zlonkami a hrěšćnikami tak pšehčelne wotkhadzał, běšće twy farisejstwy a pšimawučenyh jara njeřalo. Woni bědu wocžakali, so budže tola jenož móž hwoje bědu wam wa tnych wšak wovjěšćkowanjach tak šazbjenyh ludžoh wyprajić — měšto teho pak dweřba wudžec, so tón knjez s nimiti tež sa jentym blidom hědži.

So by jim pak hwoje jaderženje rostładł, haj jim dopotajal, kotre jeho najprějšće poročanje, kotry tón nadawt jeho žiwjenja je — pola Lutafaha 19, 10. maich jo w krotkich hłowach wopřihane: cšlowski Šsyn je pšichol, so by pułat a šbóžne činił, ičtož šubjene je — wrajt jim tu sa kóbu s pšichruwanja s tym hamknytm wobřahom, wo šubjenjej wozwy, wo šubjenym krowču a wo šubjenym hynu. W tym pohědnim, wo pšichruwanju wo šubjenym hynu, jim da puřnje, kóžka njeprawa to wot nič je, so tačćich cšlowjekow šudža měšto teho, so bydu jim poměłi.

3 wobrašy pokajnje jim se žiwjenja šubjeneho hynu: teho hrěšćnika: wón wopušćeji swoj staršiči dom; teho pokutneho: wón ho wrěčji do staršiči dom; teho wobnradženyho: wón ho s wječelom w staršiči domje šahó horje wofnje.

1. Tón hyn bohateho a ludžejšewo nana měšće hře hwoje žiwjenje pšehzo jenož w staršičim domje. Wšědnje to žanjne — ně, to ho jemu wjažy njeřodobanice, wón čnje tola tež šćončnje ras „šwobodny“ byč, so jemu nan nieby do wječoh nutz rěčec wohł, haj, so njetřebak wjažy na domjaž

porjad swajasty byč. Teho dla pšichupji k nanej s tym žadanjom: Wano, daj mi, ičtož wot teho šubla na minje pšichdže. — A tón nan rosbđeli jinaj tu žiwnosć runjež tón hyn je hěbi hšěšće žadacž njeđěšće, ale tón nan jo čini wěćje wocžakajo, so budže tón hyn wozimny doč, hđyž tón nan jemu tajke domčrenje pofaže, jo budže: te šubla prawje wužitracž a šarjadowacž.

Kak husto widajmy tež džěňša, so ho dorowčentym hynam a dšowłam njeha domach pšehzo wjažy šubiež, hđyž ho wot nana abo macěrie pšehzo wotšedšowani čuža, a wochžedža dopóšnacž, so čzetaj staršicej jich tola jenož pšehed wšćelakornymi štrachami wobarnowacž. Tehola tak husto te šćoržby staršich, so džěčji njeřofajta.

Bóh dawa kóždemu cšlowjetej swoj džěł šublow, šublow čjeła a dušče. Šćto mēł to prawo, hěbi je wot Boha žadacž? Bóh dawo je se hwojeje hnadu, so bučnytm tož šublow prawje hšabali k čjeješ teho knjeza a k našćemu šćyž. Tola hu cšlowjetojo njemudri doč, wěćiež, so móža s nimiti činič, ičtož ho jim šwoboda. A tak dže tón cšlowjek swoj puř, so by činił po tym, ičtož jemu jeho hěbičnyč abo hordosč radži abo tež to, ičtož běšće hěbi tón šubjeny hyn wo šwobodže myšlil. Tak wopušćeji tón hrěšćnik — a hrěč wšak šćončnje wobšej w tym, so ho cšlowjek wot Boha wotšowroćeji, so jemu bohašojšć a dowědjenje k Bohu wobracuje — w njemudroćeji hwojeje wutrobhy swoj staršiči dom; to je hwoje žiwe šjednocženstwo je hwojim Bohom. Wozje dary a šubla wofnje wón kóbu, Boha hameho pał, to napowjěšće šublo, pał wopušćeji a tak čjeňje do šćwěta wón, we šćwěče hwoje šwóže puřajo — šubjeny cšlowjetojo.

Esy ty, luby čjitarjo, hiščejše me tvojim starčičjim domje — pola tvojego njebješkeho Wótza, abo hy ty v zjubje, „frowobodny“ wot wšěchego Wožeho nahladowanja?

2. Tak wědže ho našdemu šhubjenemu hjerne v pščirunanju w zurbe? W spozčattu paž ho špa žara deže; — kajše krašne žiwjenje w lutej zabofězi a f lutym wječelom! — bórny pak pščidže do nudy, do hubjenstwa: wšičito to hwoje bēšče wón pščidžini a wón požadabě žiwóh bryuh naprejčije f hsođšijnami, kotrež žiwije žerjedu, a ničo jemu je njedawošče.

Se jich doječ taikič čłowjekow, kiž taikše čjunjenje, taikše lošče žiwjenje sakitaju: „tón wē hwojše žiwjenje rjenje wužiwoacy“; tak praja, abo hwanu to družim hiščejše samidža, kiž tak čjinja, hdyž hanti hřebči f temu nimaju, so wobli tež tak čjinič. Ale hdyž potom ras taiki pščidžinjak, taiki loštowpšitny do hubjenstwa pščidžije, uimaju žane hoboželenje f nim, ale hwdža me hwojeje hēbēčnej wutrobi: Wón dže hebi nijeje hinaf sašružik — farifejšy čłowjekoja.

Ale hačž hwanu to, ščtož se tón šhubjenty hyn šhonicž dyrjbal, nam njemělo hiščajše něšto dalšče prajice? — Hdyž je něšto f žyfej hwojčej muzi a wutrobo hwoje šbože tu we hwočeje tworici, hdyž je tež do dobryh swontowuhub wobljeje nosčejow pšičiřčol, — nijeje. jato by tež nět hiščajše hřodu mrič? Wón žpoto hwoju duřku napšćejče f hwojim ščobom, a tola ho njenaščyč. Šznano swontu nužu jenje njetičba dojštnač, ale kaš wulke hu tola te snuškne nudy, kotrež husto doječ nadebščeny, hdyž ras wčohory twch wčyčojčejow duja; haj, nijeje potom tež, jato hwy wulka drohota po hamšjnym žlyhm kraju. Škello jich je, kiž nimaju žaneho domčerjenja f Wožej wótzowšfej lubofězi! Škaš wulka lečba hamomoborowanj! kaš njemuměrjommje wulka ta nuša pola tak něfotreho mēžajšoje!

Tón šhubjenty hyn je me hwojčej nudy do ho ščof a je ho wobročič. Nět špónajje wón halle, ščto je na hwojim starčičjim domje měž; wón špoina na tón porjad, to deržičejše, tón mēř starčičijeho doma. Naši paradis napšćejčimo tym šhownejam w zurbe. Škaš prášdne je něčo jeho žiwjenje! Hiščejše wražy. Wón žpoina na hwojejo nana, tak čěžto leži jemu na wutrobo, jo f nohowu lubofž tak njewužiťnje a njedostojnje wužiwač. Ja njehšym dale hōduy, to hwy wōj hyn njewotowany byl — tak žydnyje wón pšči hebi. Tak ho roščubčij: wrōčjo f naucej! Wón dyrbi šnainujšičba to wjedbēž, so hpm domidial, kajtu njeprowodu hyn čjinit, kaš njedžatowny hyn byl. Pola nana čže wón teobla jato bžalčejč hiščejše ras šapočejč, so by w pšičehobše hwoje žiwjenje hinaf wjedb.

Wostan a dži domoj f twojemu Wōhu! Tón bohatty muž bēšče šhudy kaž proščej napšćejčimo šhudemu Lazaruščej; tón wšičaf mējšejše Woha! a teobla pšči wšičitfej šhudobje tola domijnu.

Njebēšče to željohowy nadawč, čłowjekow f Wōhu wrōčjo dowječej, hřebčimtow šbožnyh čjinič? — Teobla mējšejše ho bal hřito bēščejč pšćejčimo farifejškim wučebam a mēnjenjam, kiž hebi myšladny, pščes swontowne štuiki a swontne šadžerjenje wobli hebi Wōžu lubofč, šašružič. Tón šhubjenty hyn pak bēšče šprowny doščj a mējšejše tež hiščejše hylneje wole doščj, tón pučž wrōčjo nastupčj a na nim tež woščajč. Wofuta, haj, powičitowne pšćemēnjenje žyšče šnyšlenja wjedje naš wrōčjo f Wōhu, do šjednocšjenstwa f Wōhom, do duřčowneje domištry. Ja čžu poštanjčj a f hwojemu nanej hieč! Wón, tón ujebjesti Wótz, haj wón ham wšičaf je našče wuřhowanje štajnje a pščego.

3. Al tón nan? — Haj, tón ujebjesti Wótz? — Tak je Wōh tón hřidē lubowaf, so wón hwojejo jeničejšeho narōždeného

Šžyna daš je, so hwy wšičity, kiž do njeho wērje, šhubjenti njebyl, ale wēčnje žiwjenje mēli! Šaj tak wita naš Wōža hnad!

W naščim pščirunanju tón nan teho pošutneho hyna f wulkim wječelom horte wofnje a jeho do wšěch hřojčih džečajšy prawow jašo poštaji. Tak došlo drje bēšče hřžo na to čžataf, so by tón hyn jašo domoj pšičiřčol! Wšičito je hřžo pščihotowane f pomitanju teho hyna, ač, jenož so by pšičiřčol! Škaš ho jawjeřli, jato škončnje pšičidže! Šladaj te wostohane drašty teho hyna — noru drašty na tón nan pščihotowanu, nowe čžije hu wobitarane — a bēšče tón hyn w zurbe wšičito preeč dačž dyrjbal, tež tón perščejšej wot poršta, so by ho šejwito — tež tón pščidny porš ho wot nana jašo wupšćiči! a so mošč tón hřodny ho napšćejčje a pohšćirij, da wón hřudom to formjene čželo šarēščj, a jedyh wječelj hřiwjeđen ho hřiwčejč, so je tón šhubjenty hyn ho šašo namafaf.

W tym, kaž bēšče ho tón šhubjenty hyn domadž horte wšaf, maich jedbn wobras ja Wōžu hnad! Pščes željha čže Wōh naš naščih džečajšy prawow jašo wječeloh a wēščny čjinič, hdyž jeho hřōf šyščimny a ja nim hřodšimny. Ščtož željhu w pščirunanju wo šhubjenty wōwžy f tymi hřotami: Tak budže wječelofejž f njebjehač na jenym hřebčimku, kiž pošutu čžini — a w pščirunanju wo šhubjenym hřobju f tymi hřotami: Ānnie tak, praju nam, budže wječelofejč pščed Wōžimti jašbščenmi na jenym hřebčimku, kiž pošutu čžini — wuprajil bēšče, to ho tu me wōbraju dale wuwbēžje; to je ta wječelofč, jo je jedbn hřebčidit ho wobročič, kiž je f hřebčnejše hnjereče do žiwjenja f Wōhom, je zurby do domšny ho wrōčiči.

Teobla željhu na tōžu farifejšiči, kiž taiku wótzowštu hnad načžajny šaščimnyčž wrōčjo pošaf, hdyž to šadžerjenje šarčeho hyna hřidž, kiž ho f wječelofejčj nana a f žyfa na tnm powitanimku hřiwjeđenju wobšćejčej wōdže, ho wjele bōle hřēna na hwojejo nana, so tón tak dobrowčejš je. W hwojčej hēbēčnej wutrobi ho boji, wono mošlo ho jemu pšćewjele wot hwojch šublow šublicj — tón blaši, jato tež wón njehy živy byl jenož wot lubofejše hwojejo nana.

Šubofč, ja ho šobdam čži, čžu twōj woščajč wobštajnje. Ty mužo! ty žona! Ty hy pščes njebōže tvojego wótznego kraja a pščes te njewobštajnje wobštejšeje nēčjžičejšo čžak do štrachow a do wulkeje šuščowoneje a hwanu tež swontowneje nudy pščihofol. Pořar, dži domoj f wērje hwojch wótzow, f wječelof a f wēřej wērje hwojčih džečajšy dnajow, f twojemu Wōžu; željhu budže tebe wēřejšičo tam dowječej hačž ščto druži! Šamjeni. H. to K

Žnjenzar — kōša.

Šrawi šhwjelo f kōžu;
Žnjenzar dže a njehy tošu!
Kōša dobra, pošna ščila ho;
Kōša prošdna, hřučha hōrbži ho!
Šačž dšeli žnjenzar kōžu wučaju, kōžu dobru?
Žnjenzar wōřki kōžu dobru;
Žnjenzar ruba; kōša pada,
Kōša dobra, kōša hřučha!
Šornia dobroty žnjenzar hřada;
K hwojej dobra kōša hřučha!
Kōša pošna, kōša hřučha
Čłowjereč, ščto ty a kajtoš duřča!
Žnjenzar dže a njehy tošu;
Šamjereč je žnjenzar, njehy tošu! —

Sajto vscho njenasthovich, pucajujo vsches Szerby!

Mjehaj pršdniny, abo lěpje, wjach febi pršdniny. Mój je hobu tón „frudny“ dót, jo mje priebh hjo herbsti ratac, nětk pak hřišće wjele bóle tón „moderdy dšelačac“ lěčji do „pršdnin-
toiw“. Ž hovor dšelačac to wšak ča je ta nek nětortnow tefko, nektož „michdšelačac“, abo tola „miz pšehewjele dšelačac“. Né, tak nětortny j tutchy by ho dšiwat, by to mojej koži tšaj! Tuž nje-
dšiwajny tutchy bé na tym, to njemjehaj pršdniny, ale so dwe-
bichy febi tajfe hake wjač!

„Sdžy to tatle póněž“, tak gnadž, hačz tu čštajjo prajščy, „budže mi to strowe pučadowanje a pučadowanje wo ním!“ Wjašč prawnje, mój luby! Strowe bé mi te pučadowanje a strowe tež je, hdžy ras hšyščyščy, niz tak to wšako na tebi a pola wož byčy dyrbi, né, ale tak to wooprabđe je! Sčpibhel njeje tu jenož sa
pučawan holecznu, idypihel je tu tež t temu, io by taž prjósčy, tak tež
prjósč, hej mošane na febi wošabaf — a woštronit. Wšychto
wo tateho hšyščela ma na febi tež tuta rošprawa wo pučow-
wanju pšehes Szerby!

Szerby!? Pšichidšech rano pšehes wješču, kotraž by šle na
mje hladała, njechdy-li ju do herbstich lěčji. „Gud'n Morg'n!“
mije strowječe burit. Nėmž njehěšće. Szerb bé jemu mješč
wočži napřihany! Szerbstu hubu pak njemjehěšće. Škiba je to
moderw a feinc: „Gud'n Morg'n!“ prajšč Tola jo mi tak,
jato bydž to šame pšehes 20 lětami a wjažny tež runje tak hjožo
hšyščaf se herbsteho rta. Njemězach ho dšeržerčy, strowjach šafo:
„Dobre ranje!“ „Ach jo, haj!“ Szerbja dže hny!“ „Haj, mój
luby, a tuž tež herbstu hubu na prawym blaht!“

Haj, tuto lude: „so jo!“ Rak husto šetajščy ho tola j ním
pola Szerbow. Njetrebaščy to žameho pučowanja k temu
činičy. Mjehy to tak nēkat po herbstim j tym „ta“ tež runje
tak derje, haj lěpje prajene bylo!? Wo ho j to j najmjenjška taf
ša. Pšidi tym ho dopomnju stareho burca j dšeržerčy lēt, ko-
trž njemjehěš tajnje hwoje: „A tak, tak!“ na hubomaj. Bé to
wšiwajny mješy tymi „io-jo-wožymzi“ a tola ničo dale hačz jeno
wšy herbsti faž žyly muž, nētk došče šeta hjožo njeboh, bé wšy
Szerb, wošebje wšy herbsti bur. —

„Rak doloto je hšyšče hačz do Wonez?“ wopraichachy ho,
wješču pšehetročiwšy dšeršča. „Na Wegneifarju feji: 2 km!“
Haj, haj! Še tak, io po Szerbach tutchy Wegneifarju dala što
žamych pučawitow njemamašaf! A tola tež šašo žylo po herbstu,
jo nychtón ša tu matu knižtu, kotruž „Szerbste hnihowe towar-
štw“ lěžbe lēto j nowa Szerbam podawa, njepraj: „Wibšifki
Wegneisar“. Né, Szerb čže mēšč hwož „Wibšifki Pučnit“, a
njepyta na pučaw hwojeje dušče k njehěščam ja „Wegneifarjeimi“
ale ša pučawitami, kotraž jemu to macernej rēčji potašaja prawn
puč!

Pšidšyščy do Wonez — kotraž po prawom wēšo Wonežy
njekrtaju, ale tušč hinal! —, štejach pšidi hšyščym pučaw pšidi
wollmu kuble. Njehědž njekrat wo Wonežach, tuž wjedščach,
komu tuto nowu wutwarjene kubo hšyšča. Š tomu došta ho
mi tež to žamčnym wošoničtu wobšwēdženje, so wobšeržerč
hšyšče tón žamčny, „Paul, šponu mol on! Wir wulln nach's
Putr sohn!“ hšyščach nēšho na dworje wošajo. Što čyščy
pšidi febi prajšč: „Njehošmjim po pšifit!“ Dopomničy ho pak
hšyšče jo prawym čšaku a rjefnyčy febi: „Rak wošto to tež hinal
byč! Ščióž hwoju macerjyščyčini pšerabzi a macernej rēčje
ho haničje, tón je pšeharadžny! Dži najrjedy j twojimi hōl-
čšikami hobu do ščule a naučitni nētk j najmjenjška nēmšit!
Ščōžšta jehy hōžy njenužny žy, to našdala tež šašo wjadščy.
Ššnadž 10-lětna hōlčka dže, j foršifom na wuz, dužy nimo šubla;

ša njej lětaja rusle a kōmjenje — jehy hōlčšefow. A niz jeno
herbšile rēčje ho našč bur pšidi hšyščym pučaw njeharbowawšče,
nē, tež wo herbštyčy hōlčach njehē, jako na žettow hšobšech,
ničo wjedščyčy dšyšč, faž hām prajščje: „Die wimšch'n Wādls,
das ist nišit!“ Ššyščyčy bur družich ho tym prajšč, jo bé to
runje na hovor wšak! Tehobla bé febi wōn po nēmštu idof.

Kōžwōwach nimo šubla do wšy. Bé dšito 12 hōždž. Šobd
pominawše febi wobjeba. Tuž dšyščy pola šateho ho k wobjedju
pšeherpōhčy. Runje j wōžy tež 12 hōjšče a polobnojo šawoni.
Njant to waščnje, tu šwōnjenej potoduju a wječoz, j nēmš-
nami tež ran; jenož čłowjetojo šejnja, faž tak husto tež tu,
to rjane njerjane, a j tutchy čłowjefow njehju tež Szerbja nu-
wjaščy. Wšuwōnitičy pšehewōwjače. Ale nēmšyč, jo hōđe kōho
wōwabachy, jo hlobita abo čšapki ječe abo mēnitičy wōmē, njehy
jenož žyly kōstku abo jenož žyly j čšidaj? Ach, hōđe tež! Tola
haj, tam na šarodže, tón šaraj, došči burit tam šteji pod kōst-
čiwino a špēwa wo čšehje wutrošči, čšaptu to štrihnymaj rulo-
maj, mōblitnu! Tam na pučaw pšehes šarodnu tej dwe mlodej
hšyščyžny matej ušne, febi to najwōwšeje dopowjedadž. A tón
wōwazy tam do žyfa, to je mi tón prawn, prajščjo je ščudom
pšehewōdža dšiwny hny hwoza, kotrž pšehes domy, šarodny, hōna
čšehnje do dalošfće. „Wšchewitua!“ to štoz njeje wjažy ja pod-
pšikmo žitewo wobrašja je žiwjenja mōžne, namoštadž jo j wjefšča
jenož hšyšče na nētortnych wobrašach na ščēnach; na tutchy, haj,
dierži bur a čšelēž, haj šōt a pšidrodna pšidi hnyščy štoza
wječneje žyrkwo mēnitičy! W žiwjenju pak! — —

(Pšidšyčobnje dale.)

Djowfa.

(Wotradžowanje.

„Ššano by to hno wot...?“ dowoli febi jehy položja
jehy i wōmšhlejaja jamašhlejia wutrorbučy.

„Ale hōšćpak!“ machajščy šarit wōtpōfaju jo j rak a wot-
hšyščaje feššiwjewe j wulkimi nožizami kromu wobalki.

Wo nētortny njeharadženyim pošpytami wučežje ščōnčnje
j ščepōtawje ruzny družny lěšifaj a mublada štronku j položy
popižanu. Najrjedy wōšta j pohladom šejo dēfa na wobrubje,
na podpšku. „Šerta“, tam štej:šče. Pšidšyščabny špēščenje bliže
a čštajše šašo: „Šerta...“

„Šerta... Haj, žona, to je wot njeje“, prajščje nētko
j dšiwimy hšōšom.

Wot njeje ? dšiwawše ho štaručšča a šapōčja wuzy se
jehōwzuchom wutřēčy, počža čōrny čšēžy na hlowje runačy a
ičēžōwne wōšy pod jehy bēly wobrub šatorfačy, to je tušč
pōtorčowawše, mīašče j wočmajaj, do jejnje žybeje wještje
šarē nēšycho pohšiwne, žyfa ho hšyščajše jako lēšče, žyfa hšepō-
tawše jako lēšče. Tola wšak febi njedowoli ani hšowčšta
wjažy prajšč, hdžy žēšče wjēžafa, so bēšče ho muž šašo do
študije nētortnyh rjadčow njemōčžataneho lšita podnurti; šlaba-
šče jenož, jo by j čšawow jehy wobličeja šajščyščy wuštata, kž
čštatanje na njehy wuštkufje. Ale mōžno, jo mōžnowe wobličejo
njemōčšje dala pšehewitšeho njehwutrijeneho duščoroweho např-
nanja nimo dolōšfnoho wuraja hšyšneho napřēja duščownyč
mōžnow žadny wobštaw wutrožy potaščy, abo mōžno tež, io šta-
ruščka njemōčšje dala mšywe wo wočmajšččšafu ho jej hjožo
mučšyščteji) derje feššōwac. Š mjenjšča wuras wšyfošje roš-
horjenošče, hačža došaf j nēčim njepšōpōwjenje, j jeje ščwjer-
čšowitšeho wobličeja njewušfupaj a wona pšyru, io niz jenož čšēžy
ale tež pšihany, wuščihany poddrowitni hšpatnje feščy, so je
nētko trjeba bant pšidšowajščy. Sdžy bēšče tuto džešo dolo-
njane, šēšny muž hšowu wōt čštatanja a štaručšča febi šōrti,
wuprajščy, so by faž — tež jej — — tón lšit — A štaručščaj

bedžo pšči hebi do deščičejšy pšči vojnje sa drjevojanej sešemu, pščiškonojekstej glowni k hebi jako dvoj ščerej kolbitaj a wón sapočez wažiue wot napřka: „Wlojej staršchej!“ hač f podpišu. Waloža dalosa dźonka Sut, a f datum „W Draždjanach, 2. meje 1888“. Wdma bęšče sapočez a jeho žonje wuronjachu ho hlyhu a njeprichetariwjajz wotjachu ho po hłubotich šmorščach a padachu na wojabe nadra — woniščewiwoščajz ho nětko přeni kwoč wožej je hanej hłabočeju starobu. W dńma bęšče dočital, wona wotrije ložaloseč, niz bolostuje ale tak, kož ho žonu w njewěstych hłubotach njewěstocho šboza a horja wolšoza, hđž w budři ho jušobnja loščezje njewěstičjomne, po šdaczju njewo- prawnjene a hřano tež f moju šadřezřowane Wuž jenož f boła bawisajnje na swojom žonu hłabadže a rydle f rufanomu hřowju browu pščeje, jako pštnu, jo w njęstno mořeho a čpřelcho bęšče- bęža. Pščeřwedežiwšči ho, jo icho kušodka nijeje tutón pohib wohladnaja, pščišjomnu:

„W, widžiš — pšče — a hřewdomje na nju pohladuj. Wona bęšče ho pomalu šmerowala, doniž hebi napošes je ščor- žuchom wočej a nož šwurte a bjes pašanja pohledum njew- pum hłowom hřowjeh mandělschje doda: „Wjewěno, pšči- jedže?“ — „Naj“, wotnjerděj wón f křow. — „Fok! uhai, ja bych hiščezje rada junřwez — hłaj, moja šara hłowu... ja ničjo njesteji“. A štarik čitajšče te rjadji hiščezje junřwez, potom f wowa a hiščezj junřwez, potom polojidnu ho jemu na nje čerite wječorne hńerki, šapšchodědu riabki jako pawčjina — o štaruškta hiščezje čitajšče, et praješče hįze nawušiwene hłowu. A štaruškta bęšče je tež hįzo nauwřka a jenož po hłwiti, hđž bęšče jejny muž kwoču wostal, woprašča ho njeho, ale tak, kož hđž profesor wučowowzow prahuje, f wěstnu a wočzo- řuju inate wotmowljena. Bęščajst hal hiščezje došlo hřawoři a čitaloj a wotjedaloj, ale wječorne hńerki pšchewobročachu ho pomalu do wńejne čjny, w kotřej jednu družeho pomalu njewidžejše. Zehodla ho nadobo, ani jo buďejte njęstno rjektoj, ho ščehyščital, ho wušľeščajstaj a ho do ščerotku ložow šchwěšchaj. Štaruškta polojj hebi šit pod hłowu a na hřiwisku bęšče čjicho. Potom, hđž bę ho Wóčeznanaš pomodil, pščeščajstaj hebi dńow nož. (Pokračowanje.)

Žurkej a štat.

D. ńša, (10. augusta), je tón dńej, na kotřymž bu w lěče 70 po škr. n. město Jeruzalem a jeho temp špaleny; 10. augusta je tež tón dńej, na kotřym Nebukadnezar-Wabylonšči dobu a jiničji Salomonow temp Jeruzalemski, 586 lét do škr nar. Wójnjte to doponještji a dopomnještji Wožeho hřowanja. Wój- ške dopomnještji augusta 1914 ho nětkle lětuja, šapčjata teje wójny, kotraž po Wože hřowanje sa jich dńuju, hač jenož sa načaj lud. A auguit tuteho lěta 1920 čze byč šašo wójništj. Nowiny šu polne hřobšnych pojnejšew! Němřta, našč kraj, dyrbi tal rjez ho hředžiwščejo a duž f dobom šiwitščejo ščjnitěz njes naščimj mogani a wječorniščimj. Duž je bjes dńjwa, jo w tutych dńjach mjenje abo bóle wotmjelstnu družje njeh tež hiščezje bóle wažne pračjenja. Žene pračjenje pať njehne wotmjelstnyč, ně dyrbi čjim bóle a bóle wotwicěz njes nami, to mjenujz, hač čzemy hebi šwěriez f naščim ludom pščetráž a pščenjeřez te nowe štrachi a čžewšowšez f Wožeju pomogu abo bjes Wožeje pomogy, t. r. hač čze našč lud, wošebje tež našč hřeršiti lud dale kotřezčjo po hřowim pučžu přezez wot Woha abo hač čze ho wóčezčjo a Woha hřiwčezj E čřaha wušľeho křain- neho wojowjanja Židow pščezewo Romštim nijeje nam nčžo šapřane, jo je židowšiti lud poštu čjinił, hač runje wo tutym bęžerju drńwniščich pojnejšewo mamy. Ščřlož čze do šta-

wiřnowo naščeho čřaha šapřhomocz wo pošezje naščeho šuda a křaja, tón drje měł tež dolho pytačj, přjedy hačj móšł ščto ša- pšičař; a hřabž byču tute šrony žyle prošne wojate. Tak bódide židowšiti lid f Jeruzalema f hřowej šahujše tehy w au- gusťe lěta 70. Zo by tajše dopomnjeje pohřmto našč lud, družje pučž wočezčj, hač je nětkle hřodji! Neutrarny dyrbi našč kraj wostaz, tak ho žada f ludu a wot Wřowow; so by neu- tralnošez šwaršchł a na jich štronu šupit, žadaju hebi wječorne mozu f šepšicemu Pšškeje. Wdoboje a do žyła našč žyly čřah žada hebi, so by našč lid pščede wšchm dorastje wutřupit ša štronu wěru a wěřajzajt! Zo bę tón prawu ale Wobuščel wot luda a křaja wopušchězemy pučž pšches te šaršewo 6 lět, to je a wostanje tón prawu pučž pšches tutón čřah, a Woh dat, so našč lud je hřowimj wožberčeni a wšchomčewjenu ho teho w prawum čřakju dohlada, i rjedy hač je to pšchewšidě! Duž pať je to hřowita pščišľiwanožezj wšchěz tyč, kořiz šu tuteje wěry a tajš je dowěry, jo njekju a njewořtam neutrarnu w pračidnejach wěry, nabožiny, žyřuje, ale jo ša to wušťapja a wjednu wójnu, njekřanomu drje, tola čřezu f šožu luda, křaja, f temu šožu, kotřez pščetraje wšho będěnje!

E bliřfa a f dalosa.

Pšches wotwiny a šifty došlawaju nětkle wšchřizy pola naš, toňž nětak něščto šahřžo a došhodow maju, to pošezšene po- minanje, rozšrawu podac; wo došhodach a šamožerju a potom pščeščez; hač řamw jich wjele do žyła wšch hřwoje došhodny halle njewohłada; bńwajo řim tola 10 procentow a wjazp hřydom wotečejnene. Je teho wšchcho tať wšchłakewo a tello, jo ho šdma pšches t parařewo a šitna pšchobohđiwšch! Šsu to wšcho ščřšwiti wušľeje wójny. Wudžemy dyrbečez je šujezč a pščišjeřez, ščtož ho žada! Š řym pať ho halle te šchodowanja řarumja! Tón šatož noweho a tón wotowřat do žyła žada hebi pščede wšchm jeneho družeho šamožanja, njenujzj wo- weho wěřezjo dušča, nowje řtateje dowěry, wotweje, njepowal- neje nadžje, f jentym hřowom: nowje wěry, teje wěry, kotraž ho pošizuje woda do ruti teho wšchomwřezneho Woha, kotřaz taj- šeho je dopuščezil na naš, kotraž pať ho tež dowěřiwje poruči do ruti tuteho řaršněneho Woha, kotřaz nočze řituzez a řahubn, ale jo byčny živi był, jemu živi. Duž poštarajnu ho wo to, jo tuteje wěry mamy řami, jo tuteje wěry byđli w naščich hřiwšibach a domach a jo teje pšchego wjazp bywa w křaju a ludu!

W Hřowšiwčezju šapocznje pšndjelu, 16. augusta, šašo „Šeršiti jeminat“ hřwoje dńšo wot nawjedowanjom f řarazja Lic. theol. Wřofaka. Na nim wobšłela ho řtjo řudowwaz, ř. řind. theol. Wřyńez f Wudžiwčina (f Wšleječžina), Bartko f Wje- hřawčžidla a Riota f Draždjan. Tutón pošľebni nijeje Šerš, čze pať f hřobščez f hřeršicemu narodej hřeršiti duřowony bęčj Tućji řtjo řudowwaz řoz f cand. Lehmann a čř. w Baxczje řu naščji najmlńbšchj bobošľowoz a po nimu řamych wjazp tu řhwitu řimamny. Duž poštarajnu ho, so Šerštoje teologijju řtudnja!

R rořpřominanju.

Na čřinu na wšchm pošľebnu halle řpřojnajeř, so řičezčan řy? — Na wřowim řejniščezju f Wožemu hřowu, f bibliji. Biblija je řitna řohnowanja, wěčřneho řohnowanja; tola čřlowez može ju hebi a družim řčizničz f řitnu pošľezja.

Samolnitě redaktor: řaradž W r g a č j w Wřawčezjach. Čřizřez Šmolterez, řitniščezřezjeje a řitňakur, řap družřtvo f wobni. řuf. w Budyřiwčine.

Sy-li spěwał,
Pillnje džětal,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatoi
Zradny je.

Za staw sprócnj,
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwoś da.

Njech ty spěwał,
Swěrnje džětal
Wěšdnj dny;
Džěć pak swjety.
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebes ma
Njech či khma
Zwinosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će! F.

Sserbske njeđzělske lopjeno.

Wudawa ho kóždu robotu w Šmolerje; knižničijšćerni w Budychinje a plaći štywórtlětne 1,50 hr.

12. njeđzela po swjatej Trojicy.

Matth. 5, 5.

Časaj wočrow hu, kotřez nětkole pšes najdu semju časam. Philofofa Krišča ho nětkle wot znych klawow a wosch-
tow čłowještwa wuđěhny: „přez křesćijanjstwo se hwojeje
wučšw wo čěpřjazym sbožnič!“ „Snylnojć dyrbi knježić,
dobych woğobinšej mozy, dyrbi knj-žić — se knježenja wšěch
křasch a škoroch, i rosłanauja wšěcho wobštejazeho dyrbi ho
„pšecšlowje!“ narodžić, dyrbi nowy kraj nastać.“

To je prošeta nješmilnošće, a telko pšehpřuharjow je wón
namat! Šeběčnjšča, jenož žyke na hwoje dobre smyšlena,
njeje semja předy jenje ta! byta, kaž džěhka. Nješmilnje wu-
stupuja čłowještoj noweho časaka ja hwoje ideje, kotřez hu hěbi
do hlowy stajili, a to hano i mozy brónjow. Wot wobstranjerja
čělow — wot nutškanarja do žyčnjow — hač do najnašlad-
nišeho pšehpřuharja tekeja nětkle: žně nješmilnošće. Tón na-
dobny, šprawnu bywa nješmilnje na woš štoržěny.

Pšecšlow! Šcho dyrbi to hišće do hlowy našeho Šbóž-
niča se hwojim wulkim wobhědženjom: sbožni hu čši, kiž čsi-
daje myšle hu, pšchetož woni budža semju wobhědnyč? Je dpa
hišće do žyke mynje, so ho i tutym sbožnowšwalenjom šoběram:
tón, kiž čšaje myšle je, bjes brónjow kaž wowlza njes wjelkani:
a tola tomu postajeny, jo by je wrošom pšedženjom tež hišće
dobyl.

A tola ma to hišće hwoje dobre — tež džěhka hišće, so
wo tutym hlowje Šbóžniča rečym, dolež tuto hlowo niž i čłow-
šćid hubow ale i Bóžeho erta i přemjom rajej pšes najdu semju
je šaklněžalo. Šdbž džěhka mlody čłowječ i woprandě na-
dobnym myšljenom a i nadobneje hwojby je pšes nulu časaka

mlowow, njes hrubym ludom žywo byč, so by hěbi hrow křěš
šaklniž, budžej tajšeho nadobneho čłowječka hnydom bjes ty-
hazami hrubych šwónac. Jeho špšče wuwučenje, jeho na-
dobnišće woschnje, jeho ponizne wustupowanje, čšinja jeho bóřby
pola jeho šobudželacšerjow njelubeho, dolež jich hrube žorty a
wječela hovu nječjni. Bóřby hu jemu nješpšecšeljšw smyšleni:
„Ty nješpšecšeljšw nam, ty šy nišće družbje jow.“

Tak bywa nam tež džěhka w našim tekeje kaž i bšyškom
rosłajnjenje, i wotkal Jěsuh je. Šchóž je tuto hlowo jako přeni
wuprajiti, tón njeje wot delta henu, tón nješpšča do tutcho hidy-
pneho hwečal. Kač hulo hu tola hjo špytali, Jěsuhka jenož
jato čłowječka hwojeho časaka wuwolacš: tola wšitke tute přego-
wanja čšinja ho knježomne pšiči tajšch hlowach Jěsuhka. My
hny tola hjoim wšitky hšěheli, so židowštwu nješpšecšeljštw
a hidi předowacš pšecšjmo wšitkim hwojim nješpšecšelam.
„Ty dyrbiš hwojeho nješpšecšelata hidič“, tak prajachu či pš-
manuwčeni, a šdbž by Jěsuh ničjo dale nješł, hač jenož prawy
žid hwojeho časaka, dpa wón njeby jato žid tajšče čšičje myšle
bweš wošl a hišćešće mjenje by wón tšp, kiž čšičje myšle hu,
šbóžnyč škwak, a hišćešće mjenje by wón jako žid to čšiniš, so
hišćešće to hlowo pšěstajiti: so budža semju wobhědnyč.

A tuto hlowo je ho tola wěrnioč čšiniš. To křesćijanj-
štw čšičje myšle je semju dohly a budže ju dale dohlywac
pšiči wšěch nješpšecšeljštw došto wotšto. Šello mužow je
tola w šěhu časaka bylo, kiž čšydu čłowječow i nowej nabožinu
šbóžnyč čšinič. Tola wšitka jich nabožina je rosładnyta a
budže rosładnyč, dolež wot Bóha henu je. W tutym je
šlawišnja hwečal woprandě jedny tajki hnd hwečal, so wšitka
nabožina, kotřez wot Bóha njeje, šašo šawšje.

Do Jezusa a po Jezusu njeleżić lud cziha myśl do dobrych poźinkow jeneho muža. Cziłowiec — taktiż — a ho hñewo a storżić ho na tym, so kščećcijanctwo tajże zadania ma. Czemuż tola raz zyle sprawni być; wot hñoweho muža hebi tola zadamy, so hebi won kšćiwobdenja lubić njeda, my hmy jmućsknje tola wišćitaj bóle abo mjenje pšćiwobdenici, so jenož słabnił hebi pšćes kšowanje wišćitko lubiež datwa.

Tola, pšćešeło. we tutym wotomliti, hdźj ho wutroba roshñewa, hdźj ho kezi we wišćitkich žiławach šahori, hdźj wóžečo a rošom pšćes hñewo ho šacnićti — wo tajtim wotomlitu džwije ša-woleca; a s pšćeću bičež, to žaba hebi tola mjese mjenje napinawja, k temu kšćuwa tola mjese mjenje mozy, hačž so ho wo tajtim wotomlitu ham wobntojezčiše. Nješwedenož to wo jenym nadobniščim, wjetřim, hñulniščim cziłowjeću, hdźj mōn wē, so ma mozy, so kšowjeho pšćećijnika porała, a tola to njećini, dolež kšćećešćijan to czińicij njemōže. Wch ho rod wišćitkich hñulnych a mósných mužow bjes nami šprawnice woprawšak, k cziemu wjagoz krešćoseje pšćuša, paž so kšowjeho pšćećijnika s mabo šlowami a hñulnic pšćoza pobija, abo jo hñowi hñew to hebi potōžča a pšćećijnika wohanibja i czičeje myšli a dobroty kšowjeje wutroby.

Zadny cziłowiec njeje teško mozy w hebi mē, kaž žesuh, kaž wěšći tym tał czičeje myšle był, kaž wōn. Něk je wōn ho jako tōn ponižny a pōbdaty pšćećitwo wōhu wopofolaj, kał je wōn we hñowim czeřijnicy posthćiwnožć narawnił, wōn je w Gertšew mane a na Gogalša to wulle pruhowanie wobšal, so je ho tež woprawd'e do tych najczińimniščich pučov kšowjeho wōtza poružak. Ponižny pšćećo wōhom — czičeje myšle pšćećijnwo cziłowješak. Nije se kšawoseje wōn to wišćitko pšćećejpi, ale se kšobužćneje lubošce. Wšćitku njećiničownosć hřešćneho cziłowješaka da na ho pšćećeč. S lubošću k hřešćaninow njeowola na kšćužić. „wōteže hiežć mojič křidowarjow“, nē, to je do dobreje czičeje myšle: „wōteže wōbaj jim, pšćećež wōni njemōžeja, šćečo cziŃim“. Žesuh je wopofolaj, so je nožjono: tōn kšćiž czičeje myšle bjes brñowjom kaž wōtza-mjes wjetkama a tola temu potstajeny, so by je wšćešom pōdženjom tež hřešće dobył.

A nek dostawa tute šlowo Žesuhowe tež sa naž jenu myšli. Něk špōnowanej teđ, czechoda Žesuh wutkupi, hebi cziłowjefow kšowjeho czišča wobšłada a jim pšćowola: hōžni hū, kotřić czičeje myšle hū. pšćečož wōni budja femju wobšćhdnyč.

Ča ludžo pať tehdy njedēdu hinajšić, hačž džewka. Wšću tehdy kaž džewka hřešće: šakōmni ludžo, kř hōyechu na wšćežć kōzacež kšwaleni byč. Wšću ludžo, tehdy kaž džewka, kotřumž bē pšćećijnne, ho do pšćeća czišćeč'eč: so bychu wiđženi byli, kotřić czičewo šćitkujā a dželečā. tola pať žaneje kšwalby hebi njeptytā.

A tutych pokleđnič je hebi Žesuh se hñowim denhćinim hñowom wuhwolił. Se tola, jako by wōn džewka hřešće wofat: „Njebudžeje wōjani, wj, kotřić jeje na doť šćajeni, ja wam powužam, so jeje wšćečo wōheje dobrī. Wšćeč'e wote mnje, byč zyle czičeje myšle, tał namakaceje nekšle potoj sa wašeča dšćeča a potšćišćo dšćečice i wuceženju pšćećinč. Wšć ho te mni hō-džice. S wōami džu ja moje biŃim bičž a femju wobšćhdnyč.“

Szmešćane, so nješćećešćelno našdeje wōtry praja, so dže Žesuh jenož potōžćečnych, žōnšle, hřimomnych, hñudych a šćawych cziłowjefow to czičeje myšli woczoħnyč. Nē, Žesuh by najzawšćo zyle hñulnych cziłowjefow wial, so bychu tał hñulni byli, hñow hñew pšćećinowč, a to tola hōžni by wōn, tał czešo to je. Wōn by naž rad wšćečā na hñow wōbcaš pšćećinowic, so bychem wičćitaj kaž wōn žuru pšćes cziha myšli kšewē pšćećinowic. Šleječe, czičeje je wōn hñowim wuceženjom pražit: „ja potšćejno waž kaž wōtzozy mjēs wjetk", a tola njeje pšćitajit: „so bychu waž wjetk pōzeječ; nē wōni ho njedwērbajuč we hñewēč bōječ, ale

pšćes tu wot Wōžnita narawnjemu dobywōzu mōž dšćečaju to dobyče dobčež, dšćečaju kšewē sa hejeje dobčež. A džewka! Njeze wjetk, wōtajo nješćečježo došlo wōtošo. Mjō hře-šćenjo pšćeččewani, haž tež martwowni a cziłowowni. Szćiwaty hñew by naž napielnic čhř pšćećijnwo tym, kotřić naž a našče najhñewječćeje rosbieč džewka. Tola pať, sa naž nekšle rēša, so ho my kšćećešćenjo do rutow narawne Wōtza a našćewo Wōžnita pōbdamy je wšćež hōřeč bōlošću w nami, so hmy šćaweni wot hñewa. Nekšle dšćimby my woczi šacnićiz sa wšćitke tajke wōhōbnišle šaczejča w našćej wutroby, nek, hōžj to pšćowjo njewēry pšćećijnwo nam šapa, dšćimby ho modlic; „Žesuh, cziť nek tebi pōdōbných, cziť naž czičeje myšle!“ Tehdy pšćitōwje Žesuhown mēr na naž, kaž rēša; a my tutym mēry njeptynjemy ničežo wo šakazych ranjenjach našćich nje-pšćečewo.

Wōžba hñowja, žyli hñew by ho pšćećinowocził, by-li czičij hñulny wšćo tajkeje Žesuhoweje czičiwosće woprawd'e to wuhwolił-wat. Abde šaczejnje prjedy mēr do domu; tam, hōžje žona na hñewec hñowa muža šošo s hñewimami hñowami wotomlōwa, abo tam, hōžje žona na czičej sečšepšiwosćeji a czišćošći šćitkujā a bōřty kšowjeho muža pšćes tuto sečšepšiwne nadobne njeleženje wohanibij?

„Derje“, budže nekotry pražej; „ty mōžešć prawto mēč, Žesuh, so czi czičeje myšle hōžni hū. Ale to, so czi czičeje myšle tež jenuju wōhšćhdnyč bōdžā, hū, to pražić, ida ho nam ničejōmni: byč. Njeje da runje nekšle zyle widōwmo, so runje czi nješewōdōmni a hrubi a naħšni cziłowjefow njewjagoz mozy, njewječ a czešće wōhđečā. Njeje dħa to šćawinacž wōhšćewē-čejne, so jenož czi cziłowjefow k mozy pšćitōwu, hř se šćawej wutrobu pšćes czišā du?“

Ale pšćečeljo, njeje to džitono, so je šćawisna hñewa te naj-wjetkeje senije kšawstwa šošo rosšita, hōžje je jim na czičej myšli a sečšepšiwosćeji pōbracōwato? Ča kšawstwa jeneho Alexandra Wuškeho, Korle Wuškeho, Napoleona, hōže ju wōne wofale? A tał je Wōž pšćenjo w šćawinacž hñewa czińic. Wšćitko njedobře, wišćitko ranjaje a hrubi, šćečž hū czi hñulni tym czišćim a šćawim naczińil, je pšćežo šošo na hñawju hñowu tyč hñulnych abo jich džečij wōcžo padnił.

Szto bēše bóle czičeje myšle, hačž Žesuh, a šćečo ma hižo wjagoz semje wōhšćhdne hōž wōn? Tehdy jako tōn kšadu rabbi i Masaretha na hřižuju wumrē, njedē wōn ničežo wot tuteje semje dobij — a džewka, hřečejšenjo na šćei sem. Wōže jow tuto dobyče? Wōn njeje jo dobij s kanonami a žylkami, nē tute dobyče Žesuhowe wuhšćbač s teju nuczejnu wōhow, kotřej hebi pšći pučovowanju pšćes kamicitne sečšejšć a horse pučšćim Pacšimny tajke šćejni; wot hñowjotaju wōžšćow, s kotřumž na woliwōwej horje pšćawšale wo Žerusalem a a wo naž; wot pšćećalaneju rufow, wot teje wutroby, kotřaj je ho našče dla na Gogalša pšćelata; wot rufow, kotřejž buďšćej w modlitowje sa naž i njeby idēhñenej a kotřejž stej nam tōn pučž czičeje myšle potofalaj. Pšćes to je to dobyče hñižo dobyte a hōže tež to poklebnje dobyče ho dobčež!

Čert wubryje nekšle wišćitke hñowe kšarty, to šće na hñewēce rejwa w bratrowšćej rēwle a nječovñiščaj a w hřide; tola tuta hida budje rospadnyč, kaž wišćitko rospadnje na semi, šćtož njeje wot lubošce ale wot hidy pšćitafane, dolež byša hida pšćečo šošo pšćes hñu šćawena.

Potom, hōžj wišćitke kšawstwa teje semje budja wot lubošče dobyte, hōžj budja wišćitke kraje po piŃicje Žesuhowe wōhšće-đenšitwo, tehdy budže ho jeho hłubjenje na jeho czišćich žyle a došćownje došćelnicž:

Wōni budja ty femju dostaj. GantjeŃ. A. W. w K.

Často vscho njenahovih, pucjujo pšehes Szerby!

Pšehcel Bur-Doneczanski vsitajše nje je v wobemaj rutomaj do dwora a do doma. Stejeješe runje we wrotach, sľadnujo f wezi, f fortezej bē runje pšehibiwalo. A f swoimni powitaniu pšihitajti tež hnydom pšeheprowanjenje f wobjednu, fortezej mandželsta, f fuchiny pšidistupiwčiji, wobnowi. Njebē tuž trjeba, jo ho kam pšeherohy! Kač by to pola tajšeho herbfšeho buru tež hinal byč chyno! Duczynich pač hebi, jo čhu f nimi tak wobjednować, kač bychu to biesy nje. A tuž došlo njetrajeječe a stejachny wšchitzy: bur, burawta, džekš, czelebz, ja wofoto wufšeho blida a — njehybadačny ho — ale wšchitzy hromadže wuspěwadny blidowe modlitny! Potajim tula tež wo najšim čašu tu hšičeje jednu burki dom po wachšuju našich herbfšich wotowow: buriti, herbfiti, hšičejčotři! Čyžul ho lubje rad molieč a najchym burilnem ludje wotrošije, jeli so f tym pšehewjele praju, jo hu tajše domy něšle žadne kač hewat něšdno, tež we herbfšich wofšakach. Wobjednowadačny a powiedadačny; šlowid to a tane, lube a njelube f wječnyh žiwjenju a f tureho kónja Szerbow. Ztanjwšiji wot blida, ho dšakowadačny tomu daričjelej wšchěh daron, jo bē sežo do hšiteje wole nabyžetil blidne huby hwojich čłowjetow. Szajimate to, jo na jenej sešeri wofšabach tón šchryt, fortezej tež pola nana domach bē na sešerije hšejal: „ora et labora!“; „hšewaj a džetaj!“ to po herbfšu rěta; tež něšdno dobre f čžahow našich wotowow, a tu f dobom niž hole hšowo na sešerije, ale šitit, kač to kam wofšabach a nashonich pšaji wobjedze a po wobjedze. Wšchitzy džeknu do džeta a ja pšehewadačny pšehewjele Buru, ho j džahow wot jeho hšiwobij rožahowawajšiji, na jeho pola. Wē hamšny to pučz bo Njebdžez, hšičej chyb.

Čuče blěhu mi te puče! Tak něšotry křož bēh je čžahy. A hšata mi ta wječša, abo šepje, wješ, tute Njebdžez! A tola, wšehelate mi ho tam jara juše byč dšičaj, hačz runje kublerjezy njebchdo jenož inoči mi, ale hamo ni pšehewještivo! Ran Szerb, mačz Szerbowta, wotwka Szerbowta, džek Szerb — wšchitzy hšičeje živi — a džekšije powjedaju něšiki a šaršiki f nimi tež! Praj mi ty f najmiejšija, džehobla to?! Kublerjezy mi njemodčachu na moje prašewjenje žaneje społojčeje wotmolny dačz; njewjedžadny po prawom dwe hami, džehobla to tač bē. A hšobž mi wotmolwidaju, jo to w telko domach herbfšich mačjerjow a dudowonnych tež hinal njeje, durbjach jenož njelšew; pšichetož tu rěčjeje jeno pšehewjele ja wib.

Pšehipadny mi něšdno. Wšičajz dwaj wobwajaj. Zwobšnje domy na lšdžym. Na jentym pod šnamjenjem kolcbi, na drugim pod šnamjenjem fašjeje. Prawej to wobtrajaj ja našej džaj a ja naš Szerbow! Szawšijny dom durič byč kolcbta, f fortezej štawa wotw narod, nowe žiwjenje. Szawšijny dou tač huro pa fakčez, hšičez pohrčebaja to, šdotož wotemwē; tu je to mačewještina. A se herbfšeho wocłta wni ho hšita: Szerbšitw to f rowej njeku!

Čyžo to čžinje, kač to pomhač? Prashach ho ja „Szerbšitni Rowinami“, ja „Rowbij Bōš“, ja „Mišijonšitni Pohošom“. Nimanu! Nimanu! To durbjeješe wšo rěkoč: njewčamny njekamny! A tola by tutón dom, kač žich hšičeje wjele, wjele, njekšez moht tón spodžiwjenje hnadny wudawek ja „Szerbšite Rowiny“ a tón njebdželšiti pjenješt ja „Rowbij Bōš!“ Hšobž tež wotwēžti pšawčez dajč: „My njekamny hšiwit!“ durbjeli woini eji pšawčez dočz twoje: „Ale wšiwajz tola hodžintu ja „Rowbij Bōš!“ Pšichetož heho naščeho „Rowbij Bōš“ herbfše heho je:

„Njeh ty špěwajch,
Šawernje džetajch

Wšehedny dnj.
Džekš pač hšiwajz,
Dušchi daty,
Wotpočži ty!“

To a tamne wjedžadny wšo na to wšchitko prajič, a křož bē — kač to něšle tak powšchitowanje wocłanjo — jo wotwajcz hšajzy na šterženju na hšewny čžah, na wofškowoc, na komununalne hšwajši. Tute pač moja tola wotprawdže malo čžinje je njeherbšitni žiwjenjom Szerbow. (Pšichodnje dale.)

Šlupe lěta.

Hšobž pšihšitajny mšobu lud ho hšiwioče žiwjenja wješeli, a pšichi tym drubny wšehelate pryše hšowo, hšičez pač ničžo šte a herbfšane pšichi tym njeje, tehbo ho je žortom praji: „Mo, to hu raš te hšupe lěta!“ Něšto pač hu šubžo, tiž meja tu pšiwčewu, jo na tōžheho čłowječa čžah pšichidže, hšičez je wón, jako by wotom šlowiči, hšičez je wón žyle žponijew, hšičez je wón w njepožiwiočiji a hšidowrtiwje žiwj. Woni praja: „Šlupe lěta pšichidni, a njepšichidni la mlode dnj, pšichidni na šare dnj!“ To je hšofna, pšohanska pšiwčewra; turež ludšo džezdža pšehes to hšiwje hšewči famolubiji, a džezdža f dobom drubich do hšeha famoljelej! Tehobla njepošhčejaj ničtón na tutych hšidnych ludži! Wjy mamy w biblijni pšichlad; to hu Josef, mšobu a šitaj Tobiasz, hšob, Szafano a wjele bruchich. Wjy tež wěmy njewjele pobožnych, šprawnych Szerbow, tiž hu ho wšchitzy hšiwje žiwje dnj Bōha bojeji a ho hšeha hšabaci. Wono je jenož mirne, jo křožny džekš f modlitnu šapowčanje, a jo modlitnu šterčiji a šeršiji hšobži a ho f Bōženju blidu džerži, a hšiwju biblijnu čžita, wotom Bōh čłowjete šwaruje a šeržji, jo wón do hantih a do hšeha njelapadnje! H. H.

Zurje a štat.

August! Wšezjo šaj a šaj naš tutón mēšaj wotwōze wjedze wo 6 kł. Modlekšite hodžiny, wōjnjšite modlekšite hodžiny šapowčadny tehdy džeržez. Kač ho Bōže domy — abo tu a tam tež buršite šitwy — pšelnjadu f nutrnymi modlerkami! Hačz runje bē tehdy jara nusno we wšchěm džele, — wjele nutnišeho hačz to džerka je —, doležz mužajz wješewčezdo do pola, mēšejše tola šobny, šfow šōbja šfowile ja tutu hodžintu nutrošičel! A džerka! Wōjnjšite modlekšite hodžiny tu wjaj njeku! Čžehobla? Niz tehobla, doležz tu wōjna wjaj njeje! To njeby do žyla prawaje prajene byto: wōjna je hšičeje a wōjnjšite wjaj něk wjaj hačz tehdy! Wē, tute modlekšite hodžiny a nutrošiče tu wjaj njeku, doležz tu f wješča modlerjow a nutrnych wjaj njekš. Dōit tutych modlekšich hodžiny je runy dōitkej nēmšičej praja; jeho nabladowoc, mōš, hōhōšitwo ho runje tak šubšiwawoše. Hšobž hšahny prajili: „Kōtjž dōit nēmšiki lud pšehiwotawa tym Bōhu wješewčewny hōdžinam, tajši je pšades to dōit pšehiwotowek ham hšiči.“ Hšobž hšahny tak prajiti, bychny wšo pola jich wjele šaweriane hšlowitšchewenje pšiki; njebdžewo wšehcho hšlowitšchewenja pač te tak je! Wjy derje byto, hšy bychu šalšiti, kač f hšlowitšchewenju o hewat ho nutem špōwacny pšehewčewjecz; naličje by naš lud wšpōwinita to, šdotož ho pšieked f štawir šlawoše, pšawē to se by tōit pučz wocboz „hšat, t. r. so by šapowčaj ho modlekš a bōm ho modit, nutrnišeho a nutrnišeho, jich wjajz a wjeze, wotom žyly lud! Tak šy wōn hnydom něšdno drube šapowčal: f hšiwibny špawčez wšehce a wšehce na wšehce, hačz hōrje na tu wškowoc, fortezej je wšehca a wšehčiča hačz ta, no! turež pšiwčewjecz lud a fraj ho powarbo

prózijsa ministrowo, wyjednóisce, ludowe saksupjeftwa. — Wo-
rédto cžitofch jene hlowne je faksbjenych cžajow, kotróž by taf sa
nowšh cžaj a jeho cžlowjefow rěčane bylo, tafž ta 9. faksučžka
starofakofneho teksta 11 nječłone po hwi. Tr. Tam w 32.
faksimije je pšehed něhšće 3000 lětami fapskane: „Njebožščće jafo
faknje a jafo mule, fiks rofuma nimaju, foftrymž wudu a hřefadło
dřyfóich do huby faksčž, hřóžž f tebi wodžedža!“

Džowfa.

Kanjje běšče ho fědna f njeměftim fhwitanjom pšchopwje-
dafa. a starufakfa běšče hřžo w njebojmaj. Fikf pšchecžakny f křža
fa jeje nadra. Fojčewafefche hřwoje tožo a fapocžfa wšchelke bješ
fmymšha pynacz, mnoho wěžow wfa wjaž frócz do rukow, wobro-
cžefche je a je fafžo tafž bješ nědowja potozžefche, pšchefhodžefche
taž naftrwo, tafž hřwofče fřwiz wšchiffe měftnošće maleho hřwop-
daktfwa, wot fuchnje do fřchěfneje fofmofk, wot bróžnje do
fhłěna — ale ničžo njedofaknja a nihřže njefakfa. Wřpafafche
to, jafo by jenož wšchiftim urym wěžam a měftnam to cžyfa
fšólčiče, fčtož běšče ju potřefchlo. Pofłaza fchafu, pofad-
trawa fč f nej je hřwojtu wšchifm wutřnym wóčřfom wobroc-
afo f němym wopwofchjenjom, ale wřchgnafu fteješče tafž hřótny
fřof f wufu na fřwofčefže fhwěřefje jym et běšče němym. Fo
fhwofš wufhubi fč f hřóbšče, tafž běšče wšchifakfa. Fřčnje wo-
prandžije fřwofčnje přubf faksłapichu ju pofłowjenju nad wo-
teřewneje wufte; fofłowafnje fchidnju na fubi, taf wšchelate fřwz
nabrawajewo wufčefafche — ale te hřwěbšče fšchafłufi a fšwofš
běču taf drobne, te wofajžłki taf male, tafž f hřmčhu. A něto —
něto ... wofnandže, wena jawře fchidnju a fčřhřfchidnywšdki fč
f napóplafnje, cžewjefnje, přofnje foflezy je fčřwifim kafami a
mėdřymf fřwřtkamf a fšwofwymf nopolakfami. Potan fawřefče
fřwz a cžent, wufčepafny hřóf fapřewa:

Hřžž ja tu Bertu kolebam,
Dha wona křpe fš; j;
Hřžž ja ju wjaž, njefolebam,
Dha wona wofučešj ...

Starufakfa fšwjm hlownu a pofłowafefce... Gřžžo Tu
fřwofch jo jejnuy pohľad te foflezy a faksłapny jejn fofčřatu ruku
na křowje tureho pofłowfřwofcho břčefčageho lóža. A hřžo ho jejnuy
ruzny pod fšchřofni fšchřwuzch fřwofčefčefje a faksłafakfa břčefche pofmahu
po nahlych a fšchřwofčnych fřchodžentkach defe. Dřšče rufny pufč
f wofnifčžka a fšchřwofčefche hřwofz, fo by hřwanje pšchřwofawfwa.
Wofny fšwřw hřoflak ju fofmofz bēšče ju tola fšwofšł, to bēšče
tola wofče. Dertje, fo ju muž wřdžaf njeje! ...

Za někotre hřwofčny wjedžefche hřžo žyla wřch, fo pšchřwěšče
Fafšefč Hertu nješfelu na wofpřt f hřwojmaf wofšfakřwofamaj faks-
řhmfaj, fřž bēščřat jo wobaj fšřfřo f jeni nafšłifkoj fa te ně-
kotre lěta, fo džowfa wo fěbi ani fšpofnjefki dala njebēšefche.
Ludžwo we wřch fěbi wšchelaf wo tym powjedžadju; jafo wo njem-
wřdřym fšřřtu tuteju fšřwofčnu, fo njemějo wo nješča-
fofomu džowfu do žyfa ani fšpofnjefč, fo f žyfa fšřfó wē cžefobla
wo fěbi njeđawfa wjedžefč, fčřfó wē fčřto je fč f nej fšafo, to je
wřšfe, fo ničžo dobřeho, hřžž tež na fšřwofčnu fšpofnffina, ju je
Babylon Babylon atd. — ale ludžwo pšchěžo wjele powjedajau a
mnoho wjedža a wo cžłowjefku myřka. Mnoho je f toho nje-
prawda, ale mnoho tež prawda.

Pola Fafšefč bēšče pšchřfotowanjom a wuradženjom —
wřšaf bēšče tež, wo cžim ho wuradžowafč! Starufčef fěbi
wufnywřšefčřat f cžřm džowfu nafšłefje pohofčefčž. Wofpofnuf-
řřafřat ho na to, fčřto bēšče rada fěbla, nad cžřm ho wřchelakfa.
Fafšča ho do fuchnje pšchřfnoto a něščto wjedžefčef; hřwfo fšžo
powjedafefče faksłafčž, fčřtož hřžo bēšče powjedaf a w fuchfni

ho wobrocžefche, hacz džřwefche jeho faksłafčka dwójž, haj trójž
wřhnamáč. Ale pšchěžo jeho fšžo kama fawofa. Nadobu fšřfř
fěbi fšřw hřwofšaf pšchřfšpofnjefč hacz tež to budže jej fšodžefč,
fšřtož je wř fšodžfš, hacz tež to fč njefje hřwojch domnjazch
fěbřow wofnufkfa — ale to bēšče fřw pšchřw. Starufakfa ho tu
wofprawdže wřšwěđwa a jeho fčřefč fráčž wřhna. Ale potom
fěbi pšchěwřšłf, hacz fřwano tola faksłaf prafnje wřma, fo pola taf
wufšłch fřwofčch, pola faksłafčž jafč šofkfa je, wřchelafo dobřeho
f hłida pšchřwěšče, fo fřwano by tola mōžno břfo, fo by fěřefže
nřž — — — „Ale nř“ fšřwofwa ho hřwofdu, „wřšafat budže to
wot macjerje.“

(Přchřchodnje dale.)

Č bliffa a f dalofa.

Ezerbfš feminar. A wřdžefšchenu dopřfjej wo mřdofch
hřwřfšfš hřwofłofach đodany džřwřka, fo je fč f. fand. theol.
Fakřfwa, fčřw f. fawřfje Fakřfow-Minakafšefcho je Fchřwřž domoj
wřwřčfł. Bě tam, wřšřwofjo jednu wufřwjom fřwřpofum, fšwob-
waf. Nadžřřamny fč, fo tež wotw do faksłefje fřwřšřw mřš Fšer-
bamf jafupř.

Přřfowanje.

Wřmborřka Hornja a Delnja Ruřřa: Mnoho Fšerbow tam
cžřta nafšče nješfěšfe fopřefko. F prawomjo ho džřwofč, fo f f-
fřwřch fčřwřž wřmále fšwřch powjefčewo njefowřšřwamny n. pšch.
přd: Č bliffa a f dalofa. Wřna rěčo je, jo fšwřch wot tam nje-
đofřawamny. Duž přfřwjny nafšřnje wo tafke a drufke dōwřž,
wřšwřwřw, nafřawfł. Redaktor.

W. w Fh.: řč XIV. p. Tr.
W. w Ba.: jenož řč XVI. p. Tr.

Redaktor.

„**Pomhaj Bōh.**“ Zwřchěfł nafš, hřwž pšchace fo fěbi nje-
mēčefče myřkšf, fo by fšřfó „Pomhaj Bōh“ fřwřšefčef cžřof,
đofelž ma fa tuto bēřfłkfa 1 hř. 50 p. fa nřo pšafčřž. Njeje
nam tež njefo-fřafč, fo by fšřfó to cžřfł. Nadžřřamny ho na wo-
paf, fo by fčřfó f čřm 1900 cžřřamny wšchifcho fopřefka jaf
hřwefče mnoho pšchřnawafakfo; hřnadž hřwefče jene 1100. Je to
njemōžnje?! Wēšefč nřž! Fřchacēš jenož jenicēšefcho dalšefcho
cžřřarja pšchřdōwefč a fšřwř drufi tež, potom měřf hřžo te drufje
1100. A đofelž drje tola Fšerbo, tež ewangelfřw Fšerbfjo, jaf
přefčžo hřwefče wēščto wřwřž fčřž 2200 hřwofčow řčža w Fšer-
njej a Delnej Ruřřž, by řčn a tamny drje hřwefče jenoho dr-
ufefcho cžřřarja a hřwefče jenu fřchčř cžřřafku đōwefč mofł. Wř ho
taf hřwřfł a nabožny wřwřfł wřwřfł nafšefo fřčř to wřjele. —
Wofšefče fěšřeflemy tuto pšchēč, fo by ho wofke nabožnje fopřefko
cžřřato, do wřšřwřch žřwřmřřfłfch wřwřfłow, hřđefč je jaf pšchřřwofnje
mafł cžřřarjow nafšefcho fopřefka. Wofšefče ho fřwřšefčefumy na
fšakřwřž, kofřaż ja jenu wofřadu jafč 30 cžřřow řčafa. Čo byču
tola drufu fčřšewofwfł. Red.

Ř rošpofmnarju.

Fřwřžat břwč a řřfo hřž a tola wjedžefč, fo fšam jeno
fřwřšefčo fř, to je wřdřofč, řadna drje, tola ta jena prawda
wřdřofčefč řřwřwřfł!
Přšefč fšchřemřšefčefčo, přšřwřne, đofafte hřčš a přšřwřne hlowny
a wufřwofch břwč, njemudřofč fřwřřřfřfłna!
Fšafšefč Fššwřwřšefčefčo, přšřwřne, đofafte hřčš a přšřwřne hlowny
a wufřwofch břwč, njemudřofč fřwřřřfřfłna!
Fšafšefč Fššwřwřšefčefčo, přšřwřne, đofafte hřčš a přšřwřne hlowny
a wufřwofch břwč, njemudřofč fřwřřřfřfłna!

Pomhaj Bóh!

Sy-li spěwat,
Pilije džělat,
Strowja će
Swójbyj statok
A twój swjatoi
Zradny je.

Za staw spróny;
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóli pak swěrný
Přez spar měrný
Cerstwosć da.

Nječ ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědný dny;
Džěł pak swjatoj,
Duši daty,
Wtopčěń ty.

Z njebjes ma
Nječ čí křma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Sserbske njezdělske lopjeno.

Wudawa so kóždu hobotu w Šsmolerje, knižničnycěrni w Budyščinje a placzi ichwórtičněje 1,50 hr.

13. njezděła po swjatej Trojizy.

(Znjowy hwojdzěń s Handrijom Sejlerjom)

1. Mój. 1, 12 a Wjatm 111, 2.

Znjowy hwojdzěń w krajanym lěće, hłócnjnym a kłódnym je nam pschichol. Pšěš zyle lěčo je fradowanjom na hwoje hona hladachmy. W tajšich zohnowaných lětach njeby Łowostř farat Handrij Sejler tak spěwawaše:

Dórki, doly wobšjědatě,
Płódná semja hnuhata,
Kune pola sycholate,
Złota Boža jahroda:

Wóčto plhwa fradowane

Pšěš waš, hona zohnowane!

Zyle lěčo ho džakny cžahy sžini, a Znjowy džakny hwojdzěń ho bižo nad přěnim žitnym wojom šapocžnje. Šacž hišćeje we Łahu abo Njehwacžide abo Barezje abo Klusku stare rjane wašnje wobšchowaja, fotrež w Eserbach drje je šamc wot ho nastalo, niž na namolku duchowných? Njež jo nam Sejler wuspěwa:

Wšes přěni pschjony do wšy wjeju,
Pšěšed Božim donom šastanu
Čzejež přěnja hnuhata Bohu Knježu,
Džak jemu i cžidej molitwu!

A žyla wješ je wješeł:

To šu te lube, hote žně.

Šdž je potom Znjowy hwojdzěń ham pschichol, jetej Boži molkat i najrejšichimi Božimi darani wuspjěšeny. Boži dom je pohný džakomneho luda. Šažo nam Handrij Sejler pohluž, pobałwajo džakny spěw ša Znjowy hwojdzěń:

Kak móžny, wulki, hlatny
Nasch Knježe Božo šy,
Ze hwojčej štukow šjowny
A wšchitimi šaježerivny!

Tak rataštemu ludu, kotryž je tak rjez s Božej stwórbu ženjenu, wješeła pobožnosť nastawa. Boža radosć, šdžž wón jako štworiceł wješeł, jo bě wšchitlo dobre, šo šetka s naschej wješełožeju nad jeho wulkitimi štukami.

Wulke šu štuki Knježa; šchž na nje kěšujje, tón ma lute špodobanje na nič.

Wón je woponujenje šejniti hwojčej džiwow, tón hnatny a šnišny Knjes.

Štaž je Bóh šam hebi šwalbu je rta šchidlowatých spěwarjom na wješe cžahy pschichotowat, tak tež s šchidkami ščěrluchow cžłowjeł wješe na wěti Bohu wješełnemu hwoj pobožny džak šaweše. Na luzh na nježnych štwelcžkach bimbaja šwóncžki. Šižom do nalěta pod hněhom narostu hněhowe šwóncžki. Tež špřewinjše šjowny je Bóh hebi šhotowil. Ludžo dyrbja na jeho wulke štuki kěšowacž a na nič špodobanje njež a je šwonami a špěwami Boha šwalicž.

Šdžž wóčto šažo na Bože štuki hlada, tež wuchjo ho šažo ša Bože kralestwo štwotwri. Bóh luby Knjes ma tež hwoje žně a je njehwacžiče. Wón buđe šažo wutrobhy ša Bože kralestwo špřecž. Tež ščidlowých molbitow budže šažo wozhy dychčieč t njebyu knječecž. To byla křepka Znjoweho džakowanja pšěš zyle lube što. Wona móže w tyčkle Sejlerjomých šłowach wobštač:

Do jědže: Božo, pschěčělniwoje

Na naš spominajš
 A nam lubošćiwje
 Dary podawašć.
 Twója wšćědna dobrota
 Njech je wot naš křwalena!

Bo jědži: Božo, twója wobrada
 Je naš mošćewita,
 Twója ruka šćěćedriwa
 Je naš nahyěšila.
 Džak eši wutrobnu
 Sa to prajimy Hanjeń.

T. to B.

Žnjowj křěrlusć.

Mit našće žně ku dołojnane
 A j wjekełošću hladamy,
 Na wubjw, sřóit a plody rjane,
 Křž mamy s Wošej dobroty.
 Dženš posćěhajny Žeho mjeno,
 Wón ham je nam tu dary dať,
 Se žiwowej mozu, swěru jeno
 Se swarnowať a žožnowať.

Dať, tak je šo Wóh křnješ nam sjewit,
 So Wšerćichu je a Wošez ham,
 Kať mité wađe dwjće křewit
 A špožići manna wutrobam.
 Duž čhenu džěnaš sašo stajić.
 Tu pomnit Eben-Ezera;
 „Hačž dotak je Wóh pomhať“, prajić,
 Dženš pomha, wěźnje dopomha.

So njeby był, o cšlowište džěžo,
 Tón džěn sa tebe podarom;
 So hyna, naležo a lěžo —
 Wj, sčtož eši rusje, sjewit;
 Twój wěźny wuźny tu na jemi,
 A twoje džělo duchowne,
 A žně a žnopj j radošćemi
 A šbóžne muto njeješte.

A nještomž šo, twój cšat šo minje,
 Šso twoje polo běti i žnjam,
 D nječakať, mój twója jinje.
 Šsej wěźne tubla šhromadž tam
 We wšćitim žewitim wěźnje hladaj,
 A njebjele do swětrnoh haźj
 Wšćes sachodne a cšahne žadať
 A pytať to sčtož dyrbt traćž.

Ščto waitanje? To, džěžo Wože,
 Je wěra, lubošć, nadžija,
 Ščtož wěźnje pšćewođić eje može.
 Ščtož tež we žiwercji waitana;
 Ščtož Žesuh „Wohatšwo we Wosj“
 We pšćirunanju mjenuje;
 We wšćitkej nušy, žiwertnej hrošy
 To j tobu pšćed trón Woži džě!

Duž křwal a cšezć, o moja dušča,
 Se žlowami a žutkami,
 Najrjeńicho Woha, taž ho šćuśča,
 A j Žeho wědom dale džě.
 Wóh lubo heršiti, w horach, w holi,
 Wudž j tobu Wóh a j Wobom ty,
 Žně křakne měj na heršitel roli,
 Najrjeńiče w wěźnej šhwatizny!

Jan Wastaf.

Ščto wšćo njenashonich, pućuju pšćes Ššerby!

Wšće žobota, tuž šo njeđiči, nastajich šo na puć a njož-
 racy dale do Žyrkwoje. Běchu mje tam na domšhowanu pšće-
 wrošyli. Kať moht tajt: nješto žiwidjeć: domšhowanu, žnjow-
 j wjwěđeni!? Ani moja wutroba, kotraž čhyszće lěša niš
 žnjowj wjwěđeni ale žnjowj džakny wjwěđeni houbškwjwjećšć, ani
 mój žoltb, kotraž čhyszće tajtu prawu heršiti domšhowanu sašo
 ras houbškwjwjećšć, mi to nješćihwoli. A tomu bě w Žyrkwoje-
 zacy rjany Woži dom, w kotrejš běch prjedy w mtođych lěšady
 bižo huslo pod ielenymi pletowami, žnjowjnymi wěźgami a žnjow-
 jnymi žnopami žnjowj džakny wjwěđeni houbškwjwjećšć. A nje-
 dalato žyrkwoje bydlešće mój wuj; bě pšćeho hjšćeje tať tošty,
 šo šo njetrebaoh woteč, šo jenož žudi křěšć doštam. Wón bě
 to žiwje domošhowať!

Njenylach šo tež! Wud wutrobnje witany a bižo žobotu
 berje hospodowanj. Šopodliwoješ, ta hospodliwoješ, kotraž
 j wutrobu rad a j tym wšćem, sčtož ma, hospoduje, njeje šo
 tola je heršitiš hšwóžow šhubita. Domach pola nana a ma-
 czerjeje bě to tež tať! Te kermušče, domšhowanu, wulke kšobžy!
 Kaž žony storo mi to wšćo je, žony šbóžowneho džěšća šbó-
 žerownyh cšahow!

Wšćezor žiwonejšće a pšćebiwawše! W domje wšćitko
 wocžidny, kačž runje bě rusna žobota. Rusnišće bě šbóžnemu
 to pšćihšowanje teje wjwěđenišće žomortu tu šnutšćach: teje
 wutroby! A sčtož je nešle hewak pola jich telso ja njemóžne
 wuwolane, njemóže tola tať žhle njemóžne bjež: wšćezornu šhro-
 madnu nutrońšće džezecj! Šačž runje bě pola wujja nimo ta-
 tašćteho džěla tež hjšćeje wjele družeho w domje a křamac, W
 tola cšaha, nutrońšće džezecj pšći bibliji, kotraž bu jemu pšći
 wěrowanšćim wotkajtu pšćepowodať. Tuto hšubjenje wěrowanš-
 ćeju, tať ho mono tola pođižo w žiwjenju dopjelna a — tať
 niž!? Šotre ma pšćewobu: to cšinjjenje abo to njecšinjjenje?

Kajojtra mje i šoza wofachu sašo žmowy, wjwěđenišće žmowy,
 kotraž wjwěđenišć džěn witađu j wjekełym šynkom A potom
 cšehnjedeš po wšćěch pućach do wšćy cšerjoh žemšerjow. Mies
 nimi wofhadach jawošćanki heršitjeje narodneje drašć. Š keme-
 šerjemji houb křwatatu do Wožeho domu. Šmowy sašo wofachu.
 Wujwoj witaču Wože pšćepowodjenje k Wožemu šlowu, kšobuť
 šćahajo. Tež jene stare waidnje to, kotraž hačž dotak jenož
 w heršitiš wofhadach nadenbjež. A jene waidnje to, kotraž
 jich mako wjažj šhrowiti: Woži hšisť je šynkom šhownow šhrowi
 a pšćepowšćuje cšlowjeľa k nutrońšćej; cšlowjeť sašo šhrowi
 a š džakom pšćepowšćenje wšćijima a křwata k domu Wožeho. —
 Abó mójšć mi ty knab? tute stare waidnje hinal wuložić? —

Woži dom, wot ržřrow wofataria hačž hšubiam rjenje pšć-
 řehny, šo wjelujšće k nutrońšćim. Wšćezakachu džěna hšćadajo
 pšćed žyrkwojnymi durjemji, doniž křjes šarac j wofatarja a šlow
 na křětu pšćińdže. D jenkša wochšědu štomdžacu. Ššhijadž, šo
 wobu šhworicejeľe a ššeržerjeľe houb špěwacž. — Wj rjenje bšlo,
 bychu-li wšćudšom najšći kšewšerjo pšćeho tšhole mēńjenja byli
 a bšćěšadowanje niš na kšewšćah ale po kšewšćah wotmēwoli! —
 Tu hēbi po šhwatocžnej Wošej hšizbje pšćed žyrkwoju, na pohřeb-
 nišćeju, na wšćy tež wjele powjedacž wšćedžacu. Ššhijadž, šo
 bēchu w tym pšćehšene, šo bē křjes šarac prawo mēľ, wšćuběhu
 to bohšćitwo Wožejew šnady a lubošće, kštejež bē ho nam lēša
 sašo došćato, žpěľ wogodje a pšćes njū tež jich wjele hšōdnym
 šhubam w kraju. Šo bē křjes šantof j wšćoznym špēwom žiwowej
 šhoro Wožu hšizbju porjeničiľ, hēbi hšwalachu a wogadžu. „Šo
 je hšidčeje muž, křž ho tať prawje j nam hšōbiť sa šantora pšćiť
 wšćem nowotarijenju njew wučerjem!“ rjekny snach mi bur-

hladač. Nadenže jeho hečžežo v jahrodže, s hlovu v dšonjomaj, janyšleneho, tak so jeje kročele ani njeptyny. Poboži jemu niku na rannjo, tak mježny a užnje, jafo naroženi, a tu halle go von šedny a s hlovu vojjo džepje za tovarščiku hrovjo živenja, so by hrovju džovku povital. . .

Beštaj go bozaj, tak imaj te škvirci, kiž budža džovžynemu voptej pšičimériene, njeboškabani, so budju hebi vošho vopovjedati, štóž hebi za telso št povjedadž maju. A hle, tón čas go tak vlecje; nice hiščje ani vječor — a vomi hžo vjevičje. kšto povjedadž. Beštaj go na to vechelijo, so imaj džovka hrovj žyl živenjeběh za tute nekotre leta v žulije vov preňjeho hač go pohlednjeho dija lubovječa — a nětko ledma šhonidajti, tak go hrovjuj funejanj lubevječa, a so hu ju za to mornu pšičajite. Hiščje to buščtej pšepohučkajoj. . .

Salle k vječoru go staručkaja trohu vošpovječa, vopovjeda džovaj včelate vaje podavati s jejeho džěžěžeho živenja a pšiči hčanjim go rosvječeli. Tu dovoli hebi na hrovju džovku pohlabač. Šečevičte pšiči vokatje i rosvučšćenymni vovžonati, i rospinatim životny i rnkomaj v klinje a — hvajče. Staručektu so hrovny Woinjelny a po škvirci vechu:

„Ay hvano ipada? Nđ včėru, po tyn pučė.“

„Daj, maminka, poidu spac. A jutje šidž nje pravje jabe.“

„Čėho dso? Čėjėš hvano . . .“

„Votjėdu.“

„Ty votjėdžėš — nđ haj včėha, ty dyrbičj.“

„Daj dyrbj, maminka, dobru nož! —“

Staručkaj beštaj kamaj. Hovra nad nitmaj ipašče drje jeju džovta — ale imaj bešče hčnje, hač byščtaj žyle kamaj byšjo Matej na džovku, ale ta zapjavaje štovo vošho, ščtož bešče vov njeju pšičajata, dražni a več. . . Nješčičijeběje s lubošču k nitmaj, je žadobču jeju vohladadž, pšičijeběje, dokelž beču pieča jeje kuneja v blščičej, v Budyščinje. . . A doma nječjeju go vjeaju šbožovna; je jej tu i nitmaj hvano eščjnu, hnadž go jej do žula vohudži. . . Beštaj go jašo za drjevanje ječnu na hronu toša, rjenje eščjnje, ječjny jašo pomatu s luta fa sčeleni vulešdu a nastupiču hrovj šnaty puč go komerzy. Ji pšepėševanje na štovej — hđe ščto, pšebčtavo v hčodžerju a dželanju, namjenja hčjža a šepėžy eščidu voditnu — jenož dvaj staručkaj nješkčičitaj A to je nješčto vulešho. . .

Š bliska a s dalota.

42. hlovna škabžovanka.

Njedělu, 15. jėnėja, go ve Budyščinje ve lubi Šečevičeho Zoma preni, dželanju džel 42. hlovneje škabžovantki hečšički študento vohne. Věšje derje vohptana a i vjeleju tež vov pšičiči seminacitov s Wojezčanščeho vohveja. Delnopolužičanov pač njebeču go bočušel žodaji pofajali. Tež hnješ, pšepėševča odboru pro hmuti kužjžo-herbčte v. jž Čėchadž a S. H. S.“ in. štud. Šmejkal s Budjėvitz bė pšičitomny. Načny narobny ipėv špėševajši pa škabžovanta voh hlovneho staričeho in. cand. fil. Šečlęš se hčovami postavromliti vohetvorenja Muohe listy beču s postavromati s bčsta a s dalota pšičištadžate, mješ nimi tež džepje voh in. Ščevėdera, eščšeho končula v Lipstu, kiž ma vullki sajim ja naš, a vohveje jeđny voh naščeho pšičevčelny Barti s Čólnova. Pətom ješčevčadny rosvravny jenitščilny tovarščitov; pšiči tyn bė to vohveje študne, so njebė tovarščitno Štroboda na krajnostankim seminarje ani šastupitov ani rosvravny pšičito! Mješ nđ štobovagynni namjetani štaj vohveje dvaj važnje. So je mjenjazy tođny hovyntav švajka kužjžo-herbčšeho študentstva

vivotnu v ščje tjoč novoh vohetvčarjavov Šečevičin Rovinam pšičivječej, vohveje tehovla, so by nam vohno bylo, našč čaj-hovj Šečeviči Študent pšča Šečevički Rovin dovohvečevič dacz, kaž go to voh tuteho mčhaja hėm stanje. Dale hny vohvčamtyni, turisticki klub jalozjč, kiž dyrbj hovyntavom študnjčej, pšiči-hovdne pncvojovnja pšėšes kiščini domiinu vohotvovadž. Dyrbj ho tež jedučej je hečšičini tovarščivani na včhob, so juč hovyntavny študentov voh pšičijimaja a hovyntovja. Pšėšes pšiči-santnjeje klub a toškim vohvečevajzom eščšičinu klubam budny dale vullke povtęnja placšjnov za hovyntavny v Čėchadž, šastupite — Jafo vomi hlovny štaričej by in. štud. Jan Žuj je Juriz (in Prahy) vohvohleuy a jafo preni pšėševčhda in. seminarist Štrav; s Hbetna (in Budyščinje). S Redaktorom Šečevičeho Študenta budje dale kuneja štud. meč H. Kudavčej. Tež vohvovaj (vtrajny nėk in Lipstu, a vtrajnej in Lipstu a in Prahy) budny s vova vohvčadnje. Še špėševom „Nětko Šečevičitno s pšičo šlavo“ by škabžovantki 149 hovj, hčevčena. Vova dyrbjevaje pola vohitick vohvčevičitov vohras dobreje pšėševčevnoje a pšėševičitno tón dobreho šarjadnitnje vohvovajitje, kotre je voh pšėševičitno štėh hėm, ščtožovo štėh juvaščo kužjžo-herbčšeho študentstva, šastupito. Nješ go t.ž v pšičihovdje v vohše eščjnjč kročji a nješ go pšėševičitnė tež ešč, kotrež go hčivčje vohvčevno pšojška šdaluja, ja njón dohčovja a tak s hovyntvntjenju naščje hečšičje narodnočje hčivnje a štravnje hovu dželajti. To voh dak! — Zavanuy džel škabžovantki go vohvčje njedělu, 5. povtęnja 1920 in Budyščinje (in mčševčjankim dživodadž); nadvajany go, so vohženty pšiči nim vohvovdže vjele klubč hečšički fracijovny i bčičia a s dalota postavrovčej!

RIOTA, vohovšt. štud.

A Šečevički Rovinadž runje njedělu povodnju eščtam, so byč troščtu tež pšiči tyn vohvčevčty, a eščtam tam, štčtož tam štėj jašo dohnt s rosvpravnje 40. hlovni škabžovanjny, — vohjo hjes podpšjna a hjes šamohvohčevčje redadžije. Dopomnju go, tak pšėšev mčhazanju eščtamny pšėšev jašo a šofo in vohvovnač, tak jednachu, pšičadž, ho vohvadžu, haj tak ho mlčevadžu a tak hečevčadžu, in byču — vohvčaj vohševnohe štčžora faz dyrbhdy nječevov, tež pšėševičjcho šasteho trala vunnjetati je jašovo, štivov, šdulov a s hėvat nčščtoho. Šėmny ho temu pohvčevčati, tež hmutel, dyrbhdy, hđž vohveje džimne a džimne to bė, hečt vultu i eščol šovščil a go pšičičeli: Je to možno? — Što to a je hčivčje šhorov; naščeho ečaja, t. v. šėpje, voh eščvohčevov, kiž hu in nini živji a halle s teho ečaja to ščjinja, štčtož voh je. Nještyn mješ tyn ničeho, tež mješ Šečevčani ničeho dyrbhbo naščoni a ničeho vohladat, štčtož by mi nite moje myščički tyn voh možo pšėševčeti, hač runje hym tež hovyntav W. Šečevič (Macšjž Šečevičje), štčtož go vohvčėm đacju špėšat tamnyh vohvčovov hčivčje njeje. Tehovla možu jenož ho s nova dživovadž atd., a te hčon tehovla, go dyrbhju ho pšiči tyn vohvčevčej: Čėchodla — hđžž tola — niz hvydom in novembnu 1918?!

Pšičevanje.

Arnjeja dopišovarjo naščeho šovještka, pšėševčiččėm kuneja dyrbčornti, ju najmalčevično pševčeni, so byču hrovje nastaviti atd. ja „Romaj Voh“ tođny vohčej hač v enaj pšičičjcho tak štali, so moža vone v vohvov rano do teho v eščivčevčeni byč. Hėvat šavinjija go njelute šatombženja a „B. W.“ nje- možo hovynt hšo pola št. dyrbčovnyh a rosvovovarvoj vohč. Ščevčevja go nastaviti, pšėševdy vohčėm nabožnje abo pšėševovanja, redaktorci, dyrbija najpšėševičcho pšėševčelno pola njeho doščej!

Redaktor a eščivčevčjnia.

Čajščej Štovolevčej kučičičičevčevčje a kučičanje, sp. družitvo s vohmj. vohovonjom in Budyščinje.

Sy-li spēwat,
Pilnje dželat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatol
Zradny je.

Za staw spróczy
Napoj móczy
Lubosc ma;
Bóli pak swérny
Priez spa; mézny
Čerstwosc da.

Njeh ty spēwaš,
Swérnje džétaš
Wšédny dny;
Džeň pak swjataj
Duši daty,
Wótpočň ty.

Z njebes ma
Njeh cí khma
Ziwnosc je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokřew će! F.

Serbske njeđzelske lopjeno.

Widawa ho kóždu hobotu w Ssmolerjez hribičičkeceni w Budyhčinje a ptačji šchwórlčtne 1,50 hr.

14. njeđzela po swiatej Trojizy. Mat. 11, 16—24.

So tola po prawym ničo noweho na hwěče njeje, ale ho wščitó woipjetuje! Džiwali deje ho bchju, ješto bchju sašo pichički, najšči prijedowizy, kóžij šu pšched džehacž a wjazy lětami wot naš šchl, bchju ho džiwali kađe wščém nowym, ještož je najtafo, bchju ho wšehelji i nami nad tum a tanum, ještož je čłowiki rošom wumyšlit a jeho pilna, wultojna ruka wufowufonja, bchju pak bóte hičheže ho žrdžiki nad tym, jo je tón a tanum njeđostat, kž w jich čžaku tu deje tež bižo bč, ho w tat hoberkej mėje wurwit a rosčit, jo je wočheje kóčž k tajfej mozg pšchichita. Wjele mjes nmi, kóžij bčhu wjele bóte domach w Božim krowje hač ma, by wrajito: A to ho džimacže, so marče tajfe wobštejnicže? Nještji dha pijane, jo buđe ho ludžom štosčaz tpež wčow dia, ktrrež na jemi pšchitbu? A našč Ebbžnit, by-li hičheže jantčez widžomje mjes nami khowit? Hačž njeby te kłowa dženpničeho kžanja woipjetowak a ja mšta tam napomčjene mjena naščich městow a wšow štažj?

Se starých čžahow Žesuhow: napominanje a warnowanje sa našč čžah.

- 1. Niž hrajacž ale kručje čžajz, to je to napominanje.
- 2. Šudjenje pšchitbže, hlejče, so w nim wobitejče, to je to warnowanje.

Komu durbju tu šlachtu pšchirnacž? Wona je džěžatskam podobna, rjetnje Žesuh. Kłwalba ho to ša bčž. Pšchetož wěny niž jenož, so je Žesuh džěžatka lašewel, ho na nič wšehelji, ale tež, so je je sa šlanjenja abo pšchitkody dorowčenym pšchedstajak. Njebudžeseli jako džěži, dha do njebiešneho kraestwa nještich-

džěže. A čehodla to, to tež wěny: Brawe džěžo je pětne, lubošne, ponizne, jawawne, jednore. Abó nještajemy tanum luby podobak, jo, jako Žesuh do Žeruzalema jacžohn, na čžole wultfeje jemu hođdowazeje čžijódy džěži jeho i palmami witačju? Njemóžne ho nam ša, jo bchju te bóriy po tym šchizju, šchizju wšowle. Wjes džíwa, so bčhu džěži jeho wšehle a najžija pšchichobnyh čžahow. Ale tajfe lube a lubošne džěži Žesuh tón křočž njeměni. Widžimyz i toho, so nječhu jemu tež družke, niž tat šwěte boši džěži nješate. Džěži hebi rad hrajtaja, durbja hrajacž, pšchetož hdyž w nječžinja, nještja žane džěži abo ku ščore, a woboje njeje rjenje. Džěži pak ho tež loško šradža, ho mjes hođu roshnėwajum. Na tajfe džěži, křano bč je runje widžak, Žesuh tu wušt. Šim je čłowika šlachta podobna: Šsny wam pšakali a wy nještjeje rewal, kmy wam na ptačž spēwati a wy nještjeje pšakali. Šačo čžyčke Žesuh i tym prajčž: Wóu na Šenia hčžčženita špominašče, křeško, šprawnu pokutu hebi žadžažo miža. Tola tón ho jim njelubšeshe, béče jim pšchekutu a njebéše wchěly dočž. Potom posafowalše wón šau na ho, kž béče tat pšchčselm, miš, pšchijimowaiše hřěšch-nitow a žtonitow, žudaiše i nimi ja šlšdom, pšedomaiše študum, šwóžnym, wobčžženem ščóžne wongeljon. A šačo prajacž wo nim? Šlej, kóžij žracž a winowuy wopiz, žtonitow a hřěšchitow towarčš! Š křótkimi šłowemi potajšim: Čžłowika šlachta, to šu ludžo, kž po prawym hrajtaja i trm najwšchitum, ščtož na hwěčeje je i tom bóššim, hwojatum, ščóžnjeje i Žesuhom šamem. Abó njeje tat? Šchčščanšta wěra, to je šhunia wěž, to žada wjele, žada wočheje wotpołožjež štareho čłowjeta. Kž w ščhtach ho ššaj, žada, kaž hřw. Wětr naš wuči, wotpołožjež wšchitum křóčž a wšchitke jebanje, šawičž a šte rěčženje. Ale to je wulkmu džě-

lej chłobsteje schładty něštoj wohidaje, je jim njejměkčiwaja čezča. Tak njejměkče najdemu čajej wozaj přewoáčej; tež niž, jo kowu wěštizny hřeščiwny, woni praja. A na druhéj stronje: Přehibitoja šo jim hřeščižianija neta jako njana, lubošna, lobožna wěč, dha šo jim to tež šajno melačič, dha njene hōdnō, woni rjeznu, šo j tgm labjeračej. Šo je Woža huada nim taf nufna a jo šo jim boškowanje, hōnž šu jnuzō hōbnōi a lačnuj po njeji, to šo jim nje- přodobō, to jich hwaprowoáčej rani. Na tōždy pad je hřeščižianstwo jako tajne na wšych wina, niž woni. Drazitanje ta je. Woprawožizna přehčižina je stajnje ta: Woni nochžebija. A tola bjes kruteje wole nještije. Šon hřeščenik durbjehije byčej, a jeho wolačnje přewoáčnje durbj tež džerba byčej. Aje Željis durbj tež byčej a jeho wotečrjenej wuzy a jeho luboŷny hōbō: Bōčeje kem te mni wšchtizny! Wōb njeubjēžje šo po našj přžoŷowáčej, my hubžemy šo durbjēžj po nim řožowáčej. Čhyczj, j krutej woli s bojořezju a je rženjom žiwōjeje duřke řožowáčej wylučej, to je wufne. Wōže woħo dořej čsaj přichitčej, šo je temu wšchepoždje-

Željis woħo dwoje wēda na mēčje Chorozin a Beštaida! Ludžo tuteju měřtow bēču jeho štuffi wštelj; bēčje woprawoždjē taf, řož Željō dō jatemu žanej prajēj: Sčelpi wiđža a řyomi řubōžja, wuħadnū jo wučejž ja, řuhliři řiřlycha, mowū postawajū, a řyudin jo ewangelijū přebuje. A řeħto bēčje wujpřichj toho wšehocho? Miebē řož ničō? A Kapernannu? To bē tola jeho měřto? Ale tež tu řeč hewat wřchtiznoju: Wōn přichitčje dō toho řiwōweho, ale čži jeho njeřiču wřchtiznu. řodamō bē wiřha jeho lubořej, bēču wšedje jeho štuffi. řōřje njebj šo jemu řiřž mōħle ani w řirušu ani w řidom, tutynaj mēřtomaj bōřanřechō, džj wšeho, njepřōžeweho žiwjenja. Wōze džiwō, jo Wože řudženje na wšchtite tute měřta přichitčje. Šeħtož bēčje přebuje řož lubošna řaprobta Wōžja, to je něř řeħto a puřečizna. Mjeřtu to řak hne podawti? řōj řakōřne, a tola řokōřene, přichitčō Wōš jo njeba jo řuńeč wēčej. Šeħo dženja Wōče, džehũnjūđi džej jo řmōřja, hōřž; řo wo řm wēčej, a tola řejimny řrjedža w nich. A t bohacje řohnowanju bēčje našej řraj a nořj ludj, wōweřje j darom řmj, ewangelija! Wšcho, řeħtj, něřaf řjewchō, řhwabobneho pola našj mēřachny, mamy řo jemu džawatōwáčej. Ale hōžje je to wšcho woflata? Přehčižej li luda wurbōta řerawj, hōnž na to wšcho řpō- mōřna. Njeřtuffi j moza přichitčjeraja, řhorkeje, j njepřōžeweho žiwjenja nastaje, hōřizny poľupnja, řlawy jeneho a řamjenu: ō luda bratra po prawom, řo řibžja, jebm napřehčižnoju durbčemu wojuju! A tam řeħto řteji njepřichitčej njehřimny, dajū našj a hrořu našj řuńečej, njebanaj-ři řeraw, řeħtož — řhoni miamam. Wōžj to řm dženja Wōže njeřšu! Dož řaf: řiadajmj, řo je přehčerajemy niž jenož, ale řo w nich wo řtejmny, jo wopomjnimy, čehōbda řmy domachypjani! Ľubi řeħej řijenje! Šemj tola řami řamokričej! A my řihčeje bōle řačej řudžō řehbuřichich řtarych čřchōw; přehetož t nam njēje řeřej řewož řečej, našj je wō: wumōħt, wōrbawoť, řebet, my řm mōħti dopřōnāčej řohnowanju mōž ewangelija ře- tyřkōžj dořho, my mamy řiwōju drořu, lubu řyrtej j jeřnami řerawimj Wōřimj řeržamka, my mamy — řaf dořho řihčeje — řehčižkařnje řewimj. A t t mařō řebi to wšchtito wařimj? D šo bē řewoť njemēř: ř nař wřchtichik naitaj, řeř přejmō njepřehčitanje, řač je dopřejitčene: řhwataj a wumōž řiwōju durbchu! řamjēř.

M. w. B.

Čħto wšcho njenāřhōnich, pućuju pšehē Sšerby.

řōnibželu dořwōjeczich najřwjedj řihčeje pola wuzja a čřety demřowantku. řo wōbjeđe, řerōž bē řež džerba řihčeje nje- dželřej a řwjedženiřti j dobrimj řistikam, řwah řiwōj wāčōř to a řřitčej a čřehničej dale řiwōje pućje t poľōžim. ře mji to bēřje

řnata řrajna a řnacėj mi to tam řež řudžō, j wōřeřcha wšcho Sšerby.

řetřech řōnřku j džezčōžym wōwjeřtom. řu pořtrowiwōřej řo woprajčah, hōžje je a mařej řořizn pobyla. „řola řunarja!“ bē wotmōřna. A mačej m wōwjedāřeh, řo bē řolčřta j wōwjeřta řadunaja, řo bē drje řebj řuff řehōbō řejimna. řunarč, řnath mni po njenje, bē ju řerunāč, mēřno, řo to řle njebōžje. „řō, wōwřechu řo, řo njēřječē durbu pomāž pola řohnowāweje řomj pu- tal!“ řerěňnyh ja to.

„řē, dō řeho řwō darwō ničō wōjā njebēřerju!“ „řo nje jara řwřeheli, řo řajfi wōřanřiti řořuřpōřuř řobu- njecřizničeje. řowužel řaf jich řihčeje dořej, řo řotřž něřħto řajfe čřinra, řež dořež řerēřřich mařerjom!“ jej řnāřehčiřiwich.

„řo wūřaf mōžecje prawje mēčj; praja jich tola wōřele, řo řajfe řāžohnowanje pomħa!“ bē řonija wotmōřna. „Tu wimj řo w tole pućja j řerčřřow won džezčōžy wōř, čřehnjemj wot řōnřfej. Wēřħtej řamjny pućj přichitčej, řo řo- řamj dēř řamj řunje přichitčej.“

„řō, řlancje!“ řawōla řōnřta, na přichitčāžajēju řolajajo, „Atēj dwē drje řeř wēřčeje pola řohnowāweje řomj pobnoři!“

„řōžjōmjmje jenož po řewōmje!“ džach ja.

řola, řaž řo řuwōm wōpōřaja, mēřeřche řona prawje. řōnřfej přichitčejřehitaj woprawoždje wot řohnowāweje. řeřo j mo- řej řunatēj a řo mmm pořtrowiwōřiti, wōwjedāřatēj, řo je džezčō pšehō řajfe mēřerne řwō; najřwjedj bē řa jeta j njeji, jeho mōč, řo a řamne řama warića. Njebē ničō pomħōta. řuž bē řeř durbjē, jeje dořweř řiřuhōžizny, řerōžřta a ř njēj t řohnowāwej řelō.

„A řeħto řečje to řapřlancjež durbjeli řa tutu řurū, řerōžje je to j řehšim māřm řerjāřtom čřinřka?“ řo woprajčah.

„řw!“ řiřuhōžizna měřto mařerje j řhwatāniweř řubū wot- mōřni, „Ľa řebi ničō njebada!“

„řōj wēřō, ničō njēžada, dořeřž řebj ničō řadacē njē- řimē!“ řerēnje moja řnata, „ale mēčj něřħto čřje, a dāčej řež řteji!“

„řō Ĥo!“ „Wōřo!“ „Darwō řež ničō njēje. řēřōřte řteřōřny řmōj wřřah řeč řadē džehčelaj!“ řōdāwāřche řōmalku džēřezōwā mačj.

„Wēřčeje dħa wj, mačerč, řo je to řuffanje a řohāřitřewo, ř čřomuz řežje řiwōje džezčō a řehje řamōwo pobali?“

„řufflānje!“ řawōla řiřuhōžizna, „Wj drje njēřječej! Wj řečje řaf jebnj řajfi mod. řwō abo řebm durbōřntj, řewat njē- wřbječej řaf řečřelē ale řtawē řonje řeč řařřitřūžō pōřehčeli!“

„řō, wiđřizjel!“ řnāřehčiřiwōjach, „něř řama prajicēje, řo je to řohnowanje řařřitřūža tamneje. Wōnia potajřim řohnowa- ņje a modlitřwō a Wōže njeno řa řienjeř přehčedāta, a wj, ma- čerč, řo wšcho řa řienjeř řupurječej!“

„řē, to tola niž!“ řuta wotmōřni. „řaf řebi ja to mřhřta njēřřim!“

„Ale čřinřki to tola řečje! A wēřčeje dħa dō řnōř, řač bē to řerēne dořre řořohnowanje a jena prawā modlitřwō w řōřim njenje? řečje to řiřwhčeli?“

„řē, řhřidāřta to řerjēřim!“ Miebē ničō řerōřmječej! Wōnia j mječřōm řōřbōřatāřche!“

„ře!“ řiřuhōžizna řuff řořnjedřerā na řju a na mije řawōla, „řnānje řiřhřizita řaf je nāđ džēřčju čřinřka!“

„řmenēdričeje, řo mōžejš řnāmjo řhřizřta řunje řaf njē- wřžitřinje wřžiwōwáčej, řaž njeno řhřizřōwaneho?“

„řo tola Wōže dħa niž!“

„řwoja řubā, prajēje, mřhřičēje wj řebi něřřole woprawoždje ņa řōħa a wēřčeje, řeħto řečje prajilř?“

„řō, řeħto řečje?“ řswmj řrajčta: řo tola Wōže dħa —, ač — řōže dħa — niž!“ prajj, řo řerčeržōřeni, wotmjelčny.

„W tymu drje my fôždy džen wjele škrěšćinu“, rjekny woja suata. „To macje wopravdže pranje. Jednu to tak nje-patnje. Šdžj je to pšće slě, potom to tež jich wjazy nadpadnje. Tak durbju ho na moju hotru hndwacj, kotraž ma pšcego n hubic jene: „O Jezusko!“ abo „O Božo tola!“

„Šdžj wona a jich wjele ta bjes myslow Bože njeno nje-wužišćine wužiwoja“, prajach ja, „čizno to žohnowaze i wot-pohladom a ja pjenješ. A czi wščitajz, kotřjž k nim pichinu te-hodla niz njenje ale runje ta! A k temu hišćeje njerwežba, šćto a pjenješ dostanu, runje kaž Wj to njerweže, luba macje! Durbju to Wôš bóle wobžerowacj abo Wšće macje njerwinowate furajšo?“

„Njepowjedajeje tajke! W bibliji to tola tež ta! steji!“ sa-mola na muje huchodžina.

„Daj, tam steji wo jenim kuslarcu Schimanie, kotryž dzy-šće sa pjenješć stupić Božu mož žohnowanja. Jeniu rjeknje Wěr: „So budu twoje pjenješ i tohu fatanane byle, jo bebi womyšćič, so Boži dar pšće pjenješ može dostaty bječ!“ Czi-tajeje bebi Zap. St. 8. staw!“ (Přichodnie dale!)

Zyrlej a stat.

W notnym němstym dořhodowatrowym fazonju (Einfor-mensteuergesetz) rěka: „Wšćinožki sa sřidnocenitwa, kotraž fin-štru ipšćuwa, kotřjž hu kmilimow a sa powšćitkowanoj woznam stufam wěrowac, a sa polistife sřednocenitwa moža ho teždy wot samoženja wotšćić, šdžj jich šchromadna licšba wjazy hač 10 wot 100 tola, sa cžoj ma ho dořhodowatow dawacj, njerw-ćizmi.“ — Wotajim: džešćaf je czi wšću wobžerow wot dawca, šdžj jón sa něšto podobne naložić. So zyrlej a jeje šćufki po-moždj do tch prjedy nšponimnjuch sřednocenitwow a šćufow hšćušćeja, njerbudje ničtónj šaprěč mož. A temu jednu pšćifšćad: Malsch-ki 10 000 hr. dořhodow, wučišćija dořhodow dawc 19 wot 100 abo 19 procentow; to hu 1900 hr.! Dalsch-ki pal ty wot wojojč 10 000 hr. 10 procentow sa šćufki kmilimowaje atd., majsč hišćeje jenož 9 000 hr. dořhodow wšćeja, a sa tut 9000 hr. wu-ćizmi dawc 18 wot 100 abo 18 procentow; tuž trjebach jeno 1620 hřiwow dawca šapšćežć. Tak hu 280 hr. na dawcaš potom mjenje placjž. —

Něšto tu wo „lubolczi“ a „šrošmnenjenj“, kotřjž ho w na-šćim kraju sa nječyšće wojonanje duchownych wo wobšćeja a šžerženje hwojich hřowšbow a domow wotaje — jene wojonanje kotřjž je pšći nječyšćej drowoče a pšći šćejnišćej duchownych dwojy cžešće. Jena němfa nowina i dola Moldawy pšće n. pšć: „Nětle šćeja duchowni w šibanju midy bla. Šač šćudja šrajšćowacj, njewěm. Wj to žalotnje bylo! Ale hřadžj wo runje nad nimi wěrnolcž šćizni to hlowo Wšćije: A Wôš tón Šnjes jich tola šžerzi!“ (Wolkzeitung für das Mittelantl). Tak ho „sozia-listmus“ teždy šrošmi a naložnje tež wo najčćišćišćich sozia-listow, hđnj druge woričstj, wošćebje czi, kiž s hlowu dšćeja, mošli něšto dobnyta wot teho mčš. A to ho tu džyla wo do-nyš njerjedna, ale wo rurowatow! Zyrkwiny wopšad a jich pšćiběčestwo šaž šćuwinu wopšćowšće šmjeja tu tola teho pra-weho šćuwinjenjenja, tat so ho nčť bóršj něšto šćanje, šćtož by ho dawno hižo šćač durbjalo.

Džowfa.

(Šćončenje.)

Rano pšćed hědmej hobjinu dšćču šćjo hđžo wot Czornez dele t Wrečezam. Dwoj šćaruchaj, muž a žona, wobaj po-šćenaj, šaž starej, wufšćenaj wješće a šćredža mjes nimaj šća-šćeja šćežena, hřiwžna holecšja, jato mloda jědenka. Wšćijē pšć

wot šćarjenža a džowfa woda šćaruchaj ruku, njeda ho wot njaju šćidžć. Šćaruchča cžinješće poput, jej na cžole šćidžć imanješće — ale džowfa wotaja šćubki a da ho do hšćeja; a tat wotaj pšći popšćje.

„Š Wobom!“

Konjej šćežnješćej a dšćeje ho do bšćenja; pšćto wot-wieše džowfu po dršny do Wudyšćina a šćawšćaji šćaruchaj wot-šćežćej Wrečez. Šdžj bšćeje ho jimaj i wozčow šćubšća, wobro-ćijšćej ho a šćupšćojšćej šažo nošad horje t Czornezam. Šo pu-ćaju njerčćežćaj ani hłowu. A hašle doma praješće muž, kiž do šćta šćawšćaj:

„To hřiwžj wobšćamotnjaj?“

„Wobšćamotnjaj“, wotwojredžuje šćaruchča a padnje nježej na wutrobno.

* * *

To bšćeje w nalcěju našćedowazeho šćta. W šćarwodje wot-mnami wufšćowaj nožnje pruzjž trawy hřowje hšćežć nad šć-žolšćeniej lošćeje trawy, haj tež i wšća mjes šćejšćkami wufšćowatodu šćene drowne pšćej; hšće hšćojšći wšćowaja šćawšćaj ho se šćelenju kotřjž a jšćonšći šćežćeje. Na šćajšć šćeču šćawšća šćawšćon, pšćidženje hu i wozněje šćežćelu, potom šćta najšćetnje na pomoztu pola wubjenja a šćlowowšćeje t hšćowšćaju na hřowadšći dšćežći šćelka. Potom nadobo wozšća hřowje šćidšće a šćubi ho dšćežćom i wozčow.

Wšće to rjanu, šćežćejy džen. W šćarwodje pšćed wotnamu, hđžej trawa hšće šćdžewanjaj wozšćeje, šćežćešćaj šćaruchaj. Wšćej hłowje nalkšćenaj t wutrobnoj. Wšćeje ho runje šćto pšćelšćo, wot teje doby, jato bšćeje jimaj runje tajšći šćežćejy džen wšćitše jeju wotmufšćenja a nadžije dopšćelnt — šćto do džowa, so šćaruchaj na to šćponištaj. Šćponištaj na wječor, kiž bšćešćaj nad šćštom wot džowki pšćetraloj a pšćepowjedaloj, šćponištaj na džen, pšćetraty ho wozšćawanjaj a w pšći-prawjenjach, šćponištaj na šćwšću, hđžj wšć šćarjepota a ...

Šćarjepota wšć. Nadobo šćežćejšćaj wobaj šćaruchaj hřowje hłowje. Šćaj hřawo jenož tat žiwje na to šćponištaj, ho šćaj tež šćarjepotanje wšćšćaloj, ho šćaj tež wšć šaž pšćed šćom wšćžaloj. A hłaj, wšćdžitaj tež, kaž i džurčow woja jeju džowfa wufšćupi a kat šćonje wotšćežćej. Džowfa šćupa s šćwatnej šćežćelu t warijenju. Nčť jeju pšćtu, šćwatnje šćahn t džurčšćam šćarwšćki — a nčť pada jimaj na wutrobno, wobšćina jeju a šćšoni jeju šćedžćimej hłowje t hřowjej młobej a šćlaka ... Šća-ruchaj cžujetaj mjěšćej ruhy na hřowjimaj šćijomaj, cžujetaj hřowšću t wozpalenju liwoz džowki — cžujetaj, so to wšće njeje wšćdženje ale wšćnowšć. ...

Wtatj šažo džowku, šažo šćežćitaj wo wulkej pšćiřćimnej šćtwe i wobšćlowom wo wobšćku hřowjeho dšćežća. Ale dšćešćo ho cšćaj njewšćeje tat šaž pšćed šćom. Wšćežćorne šćizny t hele nastupaja šažo hřiwžj šćary pučž t wotšćam — ale šćjo hđžo jo hišćeje w nješćešćawoznyh rošćežćowanju.

Šćaruchaj jato bšćšćaj s nowa wošćiwitaj. Nčšto hšćed-woznych dnjow bšćšćežćajšćaj ho jeju wobšćižj s cžijim šćowom. Wšćešćaj hřowju džowku. Šćnal bšćeje šćežće. Ša bšćeje šćešća, wo wobšćižje bšćeje pšćešćawada, jeje šćubje bšćšćaj hřowju šćarbu šćubšćo, a na nošu mjes wozčomaj wufšćupi mšćdra šćšća. Šćho-šćešće t napimanjom a s cšćawom wufšćubi ho a wozšćejny do pod-šćešćimeje šćowki, hđžej šćeču jenož drjewšće šćežćy t šćešćkami jejrnych hřiwšćow. Šo dšć njerwšćdže macžeri a wona šćlowowšće se šćarocžćiwimaj a i šćařšćazym wšćšćom na hřowju džowku — a nadobo duri ho do cžola a wuzpowjeda muzej, šćto i jeju džow-ku je.

Wod wotnami šćawšćowatdu ho drubdy pokšćedne hłowu pšćešćežć:

Ešto dha pomčaja mi pjenjeſh,

hđoſh ja nimam wězja wjaſh ſwiojeho?

Dzawta ſo eſzim dale eſzim luſciſkiſho ſakrjawnoſche w pod-
tſchajnej komorny, hačz tam do zpla leſho woſta. Reſeſche w beſchym
toſu, piſchi jejum toſu molowana kolebta a tuſt dale piſchi ſeſčent
molowana ſchinjia. Wiſchidſchajtaw dſch naſhojnenej kuſhodſy,
ſtrupiſchajt je ſtraruſchko wo ſchpawachy wroſchjenach do ſowort
a ſo tu ſawrječu. Staru deſta i natkanej ale i njeopalenej
dyntku w buhie, a i rutomaj w ſapachy woſchodſchjeh; i roſtorha-
njom ſwoje hoſpodaſtſwio. Nadobo dſchjeh teſh po ſcho-
dſchach horje a ſtejeſche je ſotajenim duſhom piſchd niſkim du-
rjem. Ale bolone ſtwy, piſchd durje ho dohwywače, jeho wote-
hnaču. Wuidſhe i ſwarjenjom, wuidſhe i wioza a ſabtuſſi ſo
daloko do polow. Tu ſo młode ſhryw taſ njeuwinoweje ſelerjaču;
čjorna, i wiohu uahčyjena mačezka jemta taſ wonjeſche a tuta
moſh jeho taſ hjuatetſchje wobdawoſche. — Wđh tón Krjeh wđh,
ſchto jemu to piſchpadnu — taſ kaſdſibo w zyrwi. A nad ſem
wjelbowoſche ho njebo taſ jahnwóbre a na nim hnjeſche ſo
nalčeſne hłnoſh jaſo i wótzowſtim luſchmédom. A ſelene dſch-
čjaita wobročjaduſt i deſta po nim ſwoje hiſčjeſki jaſo dſčjeſi po
nanje.

Běche ho jemu ſłoběžilo a ſawróčji ſo domoj. Woketčjeh
w ſwojčah beſche wotewrye — we wutrobnje ſo jemu neſchto
naſle bolotnje pobnu, poběžny ſforo ſofu horje, ſo pod nim
drjewjane ſſhody ſaſočjadu. Na beſchd pjerinach ležeiche
jeho dſchowta i wotewrienyamaj woczjomaj a je ſprowtjenim wu-
raſom boloweje we woſlicju. Rejna wdoſha duſcha beſche i wot-
ewrienyam wotnom i młodrej wotſoſty wotſezčala a w rutomaj
njehla maſu duſchku ſwojeho hjuſta. Na beſchd pjerinach
we molowanej kolebzy ležeiche jeho wnučſt je ſamſwientymaj wbe-
čjomaj, ſiſh do hwieta njebeſchajet ani poſladniwej — — —
A tu hjuſt na kónzu.

* * *

Na Khróſčejczjanſkim pohrybeniſchju hjuſt dſčeda a wotwu
keczječ wđaf aſchi niſkim wotw. Na nim ročječu ſečje ſijaſti
a naſti, a na hwoje beſche ſchpłenta kačjona. Roſpataču ſo
na nim kraſne rúpwje pupſi — ale roſwidu ho jenoſh pječ
neže ſiſčjiti a tón preſu woprawdſchit wđr roſwi.

(Pobawa — . . .)

Wjeſe eſhe woſhebo tu tola hwiět neſſke njeje

Wo niſkim podamy tu jene króſke roſpominanje, kotreſh
tebje wučzi dohſhnač, eſheodla naſh kraſ a lud ni neſſke beſh
woſhebo teho je, ičhoſh my wěrne ſhoſh, dobru nađſhju njeuotwač
hmelſi, a i dohom, hđje tón pučz namaſaſh, kotryſh naſh a naſh
lud jeniczyſh i temu jenemu wěrnemu ſhoſhu dowječz može.

- Ludy hu bjeſ pjenjeſ,
- Dol je bjeſ dna,
- Wychnoſeje hu bjeſ radu,
- Dawki bjeſ kónſa,
- Politika je bjeſ ſharktera,
- Sačjerženje bjeſ wozđenja.
- Roſmucženje bjeſ roſoma,
- Zebanje bjeſ mjefow,
- Wuſlady hu bjeſ troſchta, —
- Wſchitſo to, doweſh wſchitſo — bjeſ Woha!

© bliſſa a ſ dalota.

W Kupſi wotměje ſo njeđeſlu, 12. ſeptembra, hwiędžen
ſnatkownoho miſionitawa. W herſiſej Woſej hłuſhje, wopolniju
w 1/3 hođh, iměje ſnjeſ ſaraſ Mjerwa i Buzek herſiſe hwi-
e

dſenſke přėdowanje. W nėmſej Koſej hłuſhje, wopolniju w 4 hođh,
přėdwe ſnjeſ ſuperintendenta dr. Heber i Radeberga. Kóſdu je
na tutaſh waſny hwiędžen wutrobnje piſcheproſchen. Wđh eſhji
ſwoje ſohnowanje i ſnady i ſutemu hwiędženje dach, ſo by teſh
i nim Woje kraſitno mjeh nami ho moorit.

Šerſerſke hłowne bibliſke towarſtwe je ſwoju ro-
přamu wo dſčle lėta 1919 woliſkalo. Š njeje ſhonyim wſchela-
tory ſojimaje. Zowatiſho je ſa lėta 1919 jich 20170 bibliſow
a 14258 Nowych Satonjow i poſtkadow wudabo. To je wulka,
rjana ličba piſchi tučh njewuprajnje eſčjeſh wobſtejenjach, i to-
trymſh ma ſo towarſtwo nėſſke eſčjeſho beđhjez; je to piſchewoſchđm
płačjitiſha papjeru, eſiſčjenja, wjaſanja a wida ſajotniſow. Duſh
bu teſh tođdu dohwoſwłny dar i dſhawot wianu, taſ h. piſh. te
50 hr., kotreſh je jedny wot ſhrypy wuſtrowjeny jako dſhatny dar
ſečete, abo te 50 hr., kotrymſh be piſchpřihane: doweſh je Wđh to taſ
derje i jeho hnom eſčini a jemu dar we wěre wumet je woſnje,
taſ ſo hme tu hjujatu dowěru mēčh. ſo jeho pola Šehojna iſho
namaka. Daſchje dawaſ wučiſnjeſchaj ſo 200 a 300 hr. a jene
wotkajanje piſchjeweje towarſtwa 1000 hr. Wěny hwiędžen towar-
ſtwa bu 23. ſeptembra w Draſhđjanach hwiędžen a piſchi tujm buchu
jich 122 dſčejom Draſhđjanſchj libowſhji ſchlawo bibliſje darjene.
Kolekta wanje 170,56 hr. (drje jara hnadna ličba, hnadſh nē-
totražili Šerb praji a to i dohrym prawom). Wđ Šerbio
mamy towarſtwa teſh woſheje dſhawotni hujč, doweſh wono naſche
herſiſke bibliſje wſhji wſchđſh wuſhokſh płačjitiſh a hiſčjeſ hnadny
pienjeſ piſchdawu; to wono jenoſh može, doweſh wulki dſch pla-
čjitiſh herſiſke bibliſje ſe hwojčah pjenjeſ ſaptačji, taſ ſo my
Šerbio, piſchde wſchđm naſche herſiſke dſčjeſi ſchulſtu bibliſju —
wo wjele tuſchko luſwymu, hačz jeje eſiſčjeſh, papjera, wjaſanje atd.
poprawom wpačji. Duſh njepominajny tuto towarſtwa ale pom-
hajny jemu dale wſhji jeho ſpomoznym dſčle Wohu i eſčjeſi a
eſhłowjetam i ſpomozjenju! — Zjutna kolekta be 1919 wuſhjeſta
wſcho hronačje 36523,60 hr.; (tu hu 709,47 hr. woſhečihny wo-
hadnych a drugich darow hoſulicjenyeh). W Hornjej Luſhzy be
ho namdabo w Budſhđjine 648,54 hr., w Žitawje 317,80 hr.,
w Lubju 162,54 hr., w Kraſjowu 226,41 hr., w bratrowiſchj
wohadach 102,50 hr. a na kraju 3908,74 hr.; tu njeſhu tuſiſke
wobady Radebergſhego zyrwiſneho křeſha hoſulicjeſe. —

Štowna ſ ſkadžjowanata herſiſke hudoſwajenje młodjny
wotměje dſhenſha wopolniju a wječor ſwój ſabawny dſchł w Bud-
ſhđjine, a to i pſrenjeme raſej w meſchđjanſkim dſhawdle. Sabawny
dſchł wobſhđjia 2 dſčelaj, konzert a dſhawdlo; konzert ho japočjina
wopolniju w 4 hođhinač; dſhawdlo je wječor; iſajw maſch do
wobeju na hjuſkim ſharktu. Tuto wſhotowanje lubi neſchto wo-
hebit; ſtatuſja tola, woſheje wſhji konzercje, Šerbio je wſchđſh
končju, teſh i Draſhđjan, hobo a ſtowny dirigenta herſiſhego kon-
zerta je naſh hlawny Bjarat Krauz-Draſhđjanſki. Duſh, ludy
eſhtarjo a eſtaraſa, jeſiſo nekaſ mōſelſh, naſtaj ho hnydom na
pučz a wobitaraj hebi meſtno — jeſi ſo to hiſčje njeſhju — a
iſahot a ſawjeſhel ho hodu na herſiſtim hwiēje a dſhawdle. —
Wſcho drobniſche w „Šerſiſchj Nowinach“.

Dobre wotmolwjenje.

„Eſhe dla dawaja najmſiſte roſki wjaſy hačz naletnje?“
ho meſchđjan bura wopraſcha. — „Doweſh hu křutu młodoſej
mēle“; be wotmolwjenje.

Wiſtowanje. Š. w. R. ſa XV!

Zamolwity redaktor ſaraſ Wyrgačz w Woſkačſchach.
Eſiſchdeſ Šmolorezj křiwicſhječjeruje a křiwčarje, ſap. družſtvo
i wobmj. ruſowanjom w Budſhđjine.

Sy-li spéwal,
Plinje óžélat,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjato!
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Ptez spar mértý
Čerstwosé da.

Njeh ty spéwal
Swérnje džélat
Wšédny dny;
Džeh pak swjaty.
Dnuš daty,
Wotpočú ty

Z njebjes m:
Njeh éi khma
Ziwnosé je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew éel P.

Šserbské njezdželske lopjeno.

Widawa ho šóđu hobotu w Šsmolerjez knižicijščezetni w Budyschinje a plačej šchwórtkótaje 1,50 hr.

15. nježdela po swjatej Trojizy.

Šezenje Matheja 19, 16—24.

Zacheus, tón wničijši tych cłowjokow, kiz bédnu hwoje ja-
stojniwo tak njepravje wužiwati, to bédnu ho kami wobohacžili,
bédne pišes Jesuška na prawy puč wšichohol. „Staj, Knježje,
potojzu hwojeho lubla dam ja šhudy, a šhyn-li něšto šjebal,
dam ja šchytit křóč jažo“, wjetije wón temu knjezej. „A Jesuš,
póšnawšiji tón dobry čjisty wotpohlad, džejše f nienu: „Zacheus
je ho tutemu domu šbože došalo“. Tak bédne Jesuškowa luboséz
wšoh hebježnoséz w Zacheuku pšehowiny. Zacheus šastupi do
Jesuškoweje šhuzby, do šhuzby luboséz. Šak šazjenu bédne wón
prjehy byl pola tych hobotcłowjokow, a to i pokhny prawom,
tola Jesuš bédne jeho dohol.

Šakš tekst nam powjeda wot jeneho bohateho młodženzja,
toržž bédne wuzje na wopacžny puč ho woda. Šižo žyle blisfo
pšči šamérje wotwobrocžij ho wot teho šóđušnika, doklež bédne
pšehjara wot hwojeje hebježnosje wobšnježem, ani Jesuš nje-
móžesje w nim tu luboséz f kerštim tublam pšehowiny. Dže
čže wón šhrojenu Bohu šhuzič — wón ma f temu najšpěšich
wotpohlad — ale šhóčnje ho potaže: hwojeho Boha čže wón
tak póbla šobu šhomanafacž; šhwoju luboséz ham f hebí čže na
wřétim měštnje špofotjež. Tak pohladamy w našchim teščeje do
teje dželenje wutrobu teho bohateho młodženzja:

Šchtož wón čže, to njemóže;
šchtož wón dřebi, to wochje.

Šchtož ho Jesušej njije na cłowjokach ženje špobobalo, je
to džélena wutroba. Wo tajkich, kiz šn je hwojej šowdej abo ša-
šepjenjej wutrobu ho wot šhryštuška wotwobrocžiti, šo bédnu

něhdže drahžje hwoje šbože wtyati, šo tu po našchim teščeje nima
aicho špajče, wjele bóle jenož wot tajkich, kiz čhedža hwičže
šheseženjo bycz abo f nješichja hwičžeje tak njenuja.

Pohladamy pak do woicheho teksta, džha šo nam tón młodženzj
najšpědny jara derje špoboba. Bohu šhuzič bédne jemu tola wo-
wradžita naležnoséz. Wón njebčeje jenož po šhwojich myšlach
šawy byl, ale bédne ho přezworal, wšchitke Bože šaknje džeržez,
wón je wédčeje tež šhudy luboséz wopofasal atd. Njeje hebi
pšehos to tu šóđušnoséz šakžiti? Šchto jemu hwičžeje pohraduje?

Šello mohlo šo hwičžeje džerka wot tak nělotreho šhesež-
jana na tutny młodženzja wutroby! Šeho pobožnoséz je byla
wédčeje šhuziča džičiti pola tak nělotreho cłowjokow našeho
šarža. Wjes šmii, kiz bédnu f nim jenje šaroby, bédne wón ho
wutrobanjenit pšehos šhwoje šhutine wachnje a hwoje pobožnje my-
šle. Šello šohšowšhšnosje nješenobžem dženzj pola teho mlo-
deho luda, kiz ma, kaž ho ša, jenož myšle na to, šo by šhwoje
žiwjenje na hwoje wochšnje prawje rjenje wužiwati. Tón mlo-
dženzj w našchim ewangeliu ma myšle na wédčne žiwjenje. Šello
je šich džepka, kiz šhano wédčne žiwjenje njepřeva, ale do wochšow
jemu njepohladajti, wšchaf je po cłowštelj měrje šhujerez hwičžeje
tak deloko wřez, wochšije wot młodženzj, a tak tež myšle wédčneho
žiwjenja dale nje wobšedžuju.

Žyle šaknje pak nam Jesuš ty praji: Džerž te šaknje, džesč-
li ty do žiwjenja nuds hieš! Potakim biš pobožneho šhuto-
wanja a žiwjenja žane wédčne žiwjenje! Štaracž ho džeršich wo
wédčne žiwjenje, džesč-li šo herbowačž! Wóh šo njeba la šmčž
mčž!

Tón młodženzj w našchim ewangeliu to derje wjedžesče, šo
to wédčne žiwjenje nikomu tak bieie woicheho njepšchjadrnje, ale

fo ma tež tón človek je hvoje hodu činičje, fo by sbožny byl. Ale to hórke saczuce wón tola njeje ženje pischerintwež mohl we wščem swojim przowanjaju, fo ho jemu hiščjeze njeje radžilo pišes džerzenje tyh fatirnoj k wštojeji hwojeje sbožnosce pisčintje, a fo jemu hiščjeze něšto pobrachnje. Zwopoljny wón ham pšči hebi potajim njeje, wón hebi mšgki, fo ma hiščjeze něšto wobebiteho činičje.

Tak pščinóže wón k Zesufej. Dólho hnanu bēšče wón teho Knjeka hižo wobtedžowal, a pšči tym bēšče wón tu wštojež do- byje: tu je jedny, kotruž je woprawnóže dobry, tóu ma wēšče to wēžne žiwjenje; tu je jedny mištr, kotruž budže tebi radžicj mōz, sčto masč hiščjeze činičje, sčtož w ham hiščjeze nejšy tamohi a namata. „Wón džēšče k Zesufej: Dobry wuczerjo, sčto dyrbiu ja dobre činičje, fo byh ja to wēžne žiwjenje nič?”

Zesufowe wotmožewjenje nam najprjedy pōždwinje knczi. Sčto mi težajš dobrý? Ničto njeje dobrý, sčiba tón jeničš! Wōš. Njeje dha tež Zesuf dobrý? tón, na kotrohōž my hwoju nadžiju fatimý? — Zesuf čje i tym prajicj: Šsam wot hebe je a nejšym dobrý, ale Wōš to we mni pobji. Džezž tehdla člowek pišes hwoju móž šyta dobro, dozonjny byč, tam ho jemu to radžicj njebudže, tam wón tež to wēžne žiwjenje dospicj njebudže; hōžjē wón pať do dobre dozonja, tam je pišes Wōžu móž to famohi. Trjebamý pať ho potom džiwacž, hōžž tón mō- džens to, sčtož wón drje dže, njemōžje? —

Sčtož bēšče Zesuf tym fatirještym, tym pēdarjam teho fa- torija, tak šyšto prjōš džeržal a džeržēž dyrbiš, by wón tež nam dželj hiščjeze prajicj dyrbiš. Kello ho džēška wo moral- nošej rēžj, jafo ho nabožina njeby wjazj trjebala, wuzicj je to wōšlēpšče, sčtož w moralnošej namafalsč, i šhēječarjawa wjate. Tam pať, hōžjē budželj ho woprawnóže przowacž, moralnje žiwj byč, tam ho čji pōndže, faj temu bobatemu mōždenzej; fo tola prave spōkōjenje njenamafalsč, lohžy pať mōželj tež do tamnjeje fatirještje hamprawobōže lapawidž, kotruž bēšče Zesuf iak wōtrie šohudžje: Mjebudžje-li wōwcha prawobōže lēpšča abo pol- nišča dšičli tyh wšmowucženyh a fatirještich, dha my nje- budžēže do njebōžsteho kralestwa pščinčje. Sčtož bēšče tym po- brachowala, sčtož tež temu mōždenzej pobrachowalsche, bēšče to žive sčednoczēstwu i wōhom, bēšče to ponižne dowērcjenje na Wōžu luboicž.

Kak powiczi Zesuf sčōncznje teho mōždenzja? —

Zesuf bōšy pnyjische, sčto temu bobatemu mōždenzej pobrachowalsche. Tēhdla wón to rošjudne słowo jemu praji: Čhēšč-li byčž dozonjny, džj, pšchodaj, sčtož ty famōželj, a ros- daj to šame šhudin lud'om, dha budželj ty wēžž idžaz w nje- bješch. — Rosjudž ho! Čhēšč-li Wōžu štužicž, štuž jemu i žyle hwojej wutrobu a niž jenōž iak pōblanjaj. S tym Wōš njeje spōkōjny, hōžž twōja wutroba njemē jemu žyle šhufšēčje. Kaki jakny wōbras tu ša Zesufowe słowo w pēdowanju na łoci: Wj njemōžje Wōžu štužicž a mammonaj.

Přjedy hižo bēšče tón mōždenž to čul, fo pšči wšēje dobre; přjy w wēšče pišēwēždenje njemōžnje dobnēž, fo budže sbožny. Nēč pať je se hwojej fatirještj dobročeju kōzj. Niž, to fatirje wo słowo džeržēšči, ale fo duha masč, duha Wōžeho džē- čōstwa, duha džēčōzje luboicje, fo by ho prave dobre, po- bōžne žiwjenje, sčednoczēstwu i wōhom. wēžne žiwjenje to tebi pōdžilo.

To, sčtož tón mōždenž potajim činičž dyrbi, to wón wočje. Zo by ho ham žyle šaprēš. fo by hwojich lubōwo ho wo- stajil, fo by hōdo wopušēčjil, to wón wočje, to jemu to wēžne žiwjenje wōbne njeje. —

Sawēdni šhēčewje, tamni Šalzburgzj, prave Wōže džēčj, fiž bēču domim, dom a dwōr a wškitke lubla wopušēčjili, fo

njebūđu hwoju wēru wušēčjež trjebali, polni dowērcjenja na hwojeho Wōha!

Zwōny sčōncznje tón mōždenž wōtōndže. Tak blisťo temu jamērej, a tola jón njebēšče dozpil. Šwōju wutrobu džyžej wón džēšicž, Wōhu něšto, to drube hebi hamemu. Tola Wōš čje wēžž našču žyru wutrobu. Zesuf praji k swojim wuczōm- nišam to słowo, kotrēž je ho hižo wjele žyle wōpať rošmōžo: Wōšče je, fo famel pišes jebline wucho pišēndže, dšičli fo bo- daty do Wōžeho kralestwa pščinōže. Wōš i tym njēcha tōždemu, fiž něšto ma, radžicj; pišēdaj wškitto a rosđaj jo tym šhudin, ale to čje wo tam prajicj: njewōjazj na twōjih iacobōnych lubčak i twōjej žyle wutrobu, fo tebe twōja hebičōnosč njeby wobtrje- žila, ale namušil tež šhūčic, fo by sčōncznje Wōha wobkōwōal.

Šaj, wj wišafš hnanu tež tak jara na nēčim, sčtož tebi lubo je, hnanu wišafš i žyle wutrobu na twōjih džēčōž, na twōjimaj šarčimaj, na manžēšcēi abo manžēšcim, a wš- štich hebi, fo by to ja tebe to našrūdniče bylo, hdy by ty něšto wor tebe šhubil. Nē, to našrūdniče je. Wōha šhubicž a Wōže kralestwo. Šiob bēšče w hwojej šrubōje ho tak trōščōwacž mōhi: tón Knjē j: jo dat, tón Knjē je jo wjal, to mjeno tebo Knjeka budž šhwalene. Zwōny budželj, hōžž šmēšelj pišējo iakfe dowērcjenje, tajku pokušōtočj.

„Šato pať to čho wuczōnimžy hšhšchachu, štrōžōž wōni ho jara a džōču: Sčtōhla tehdla budže sbožny?” Zesuf pať po- hlada na nič a džēšče k nim: „Wōla hwojeto wo je njemōžne, ale pola Wōha hu wšititē wēžy mōžne”. Sčtož mōže nam po- tajim jenōž to wēžne žiwjenje dāčj, to je Wōš. Tēhdla wēt do Wōha a do Wōžēje luboicje a budž tuteje wēry žiwj i žyle hwojej wutrobu, dha budželj sbožny! Knjēje wušōwōbōž naš! Šamjēš,

Ščto wščo njenaschōw, pučujšo pščes Šērbj.

„Šaj, ale!” šnapšēčjimo šuhōždimo, „w biblijē tež stēj, fo hu w šamšpnum čkaku japoščōtoljo ruzj škabi na šhōrčj a jič požohowōwki a wutrowjeli!”

„Šaj, tak tam to tola stēj pišane!” pōmšache ji džēščōwo mačj. „Wje pravje šče prajita: teby to japoščōtoljo tak činajču! Ale my šmy tola nēšle tu živi w naščim čžabu a tamni japoščōtoljo nejšhu wjazj, tež waiče žōhnowāze žadny njeje! A fo bē šhēščōkanam pōwšhōwōnje tamny daz Wōšstjeje mozy daty w tamnym přēmij čžabu šhēščōkanstwu, wo tym tež wy ničo w biblijē čitali nejšēž!”

„Šhēščōkan je Šaj, nē, to drje niž! Ale tola tym japo- ščōtkam! Čžchōba je ho to teby štameto a čžchōba njemōhō ho to džēška wjazj šacj?”

„Wo to ho njejedna, hacž ho to šacj mōže abo niž! Wōla Wōha hu wšititē wēžy mōžne, buž tež tale! Nāšč čžaj pať tajšč džiwōwo wjazj njetrjeba, abo lēpše: njeby wo prawom tajšč džiwōwo wjazj trjebal. Tēchj dšhēšče tón čžaj a jēgo lub wōžēčj, fo je Wōš i tutym mōžem a i jich słowom, ranje kaž by to dyrbił pola Zesuja hižo dowidžēčj. Wj many žyle 1900 lēt šady ho, a hōžž tute 1900 lēt i wōžzajimaj wōczōmaj pišē- wpujtjmy, widžim džimy, wjele wēšēche hacž wštrōwjenje jēneho šhōreho. To čje prajicj, my njetrjebamj wjazj tute džimy. Knjē- jowa žyrte je wjazj njetrjeba! A ji bēž njepōmbaja tajzy džimni džiwōžčinjerjo a tajfe džimne wōžzōčjnjēstj, kotrēž nēhōže tat w potajim štruktura ale ani šlōwčja i ewangelija njewōzja a njepēdūja, haj šamo k tym, šōstij k nim pščinđu wo pomož, štrōwimje šłowa njēdčja. Pōšōščēje mi jebu pšičkad i přē- njehō šhēščōkanstho čžaha, hōžjē žy to tež tak byt!”

„Šaj, to mačj žyle, žyle pravje!” moja přēnja šnata mj pšičkōšōwōwalsche. „Mōj muž tež tak praji. A sčtož tak Wōže

mjeno a imoju kšigjita naložuje, tón čama 2. kasnju. To prave njeno fa tajfe čžinjenje je fufanje, kaž w naščim faledšimje f Lutherom wufnyčnytu tam pšči 2. kasnju.

„Ach, fuhanje a fufanje!“ famofo fušobđžira. „Wy jenož njewerčize, byščežje-li nerika, njebvščježe . . .“

„Njebvščježe Wy, moja luba!“ famofoč, „Wajču fušobđžinku famjedla f tajfe želje; Wy iče ta, kotraž njeweri!“ A wu, macže tež njewerčize f macđernej wutrobu do Wašchejo Wofa, do Wofa Wašchejo džesča tam korječah ani do teho, kotraž wot tam k nam je pištyščof, do Zerjaha kšrystiflaha. Wy njewerčize a nimacže duž teje macđernej lubošče, kotraž w bišiji je hoču fa tu rawnjehščijah škwala. Wo čēja wutroba žrubi to ho horžof ho modlicy w dječičy a teščo frowejie fuf, hščž níz macđerana wutroba Macđerana modlitwa werožeje lubošče f Wofu a f Žufaje a ho horžozje lubošče f džesčju dočotnja jene modlerje, jene džofowanje a profeljenje, fa to džesčo, kotraž ničichu na žpjej semi wjazj ta! njedofonja, tež jeltju duchowny níz! A macže, tamra žonšta durbjaja te žontaj a pšknjwyč nščstjo fšebownych? Tamna džonka, kotraž ani Waš ani džesčo Wašče njefnojaj? Macže, w blafnyč, wwoja pšchwera čžint, to blafnyč!“

„Pšchwera a pšchwera!“ to durbčif stojnje byščežje!“ wot-molwi mšto macđerje fušobđžira. „Wera f temu fšuchjo, ta wera, fo to pemba!“

„Widžičje, moja luba! Wy džč žyle moje myšle wuprajičje a níz pravo byčš dace!“

„Wam pravo?“ ho wopračja se fpođžimawjom.

„Haj, mi pravo!“ Ta wera, wy prajejščeje, je wufna, fo to pomba, to wera: fo to čžinjenje teje žonšteje pomba; ta wera do čžinjenja teje žonšteje pomba. To je něščto žyle družje hač ta wera wot Wofa knješa, do jeho čžinjenja, do jeho hnabneje wofe! Pšči tutej prawej, fšelječjanfej wěrije do Wofa je fo Wam Wašicha wera nimo fuška, a dofej je tajša Wašicha wera pišči tutej prawej wěrije nimo, je jeje njeno: piščiwera! Wam nijeje dobra dofej ta werna fšelječjanšfa wera, teho bla macže pišči Wašchej tak njeno-wanej fšelječjanšej wěrije hišččeje jenu, a tula wera: pšchwera! A tuta pláčji Wam wjazj hačš tamna! Njewičje f hlowu, moja luba macže! Byščeče Wy jena wěryzja fšelječjanšfa macđer byta, Wy byščeče ho pišči kšžju Wašichejo džesčjanšfa na tolena čžičšfa a ho modlitwa, taf, kaž jeno ho macž modlicy može.“ A byl knješowa wola ta byta, fo Wašjemu džesčajfej frowotu da, by ho tuta wola staka na tajfe modlerje Wašdžije macđernej wutroby. Na tamne čžemne čžinjenje a tupe dčrbotanje, kotraž je hišččeje f temu fa fšdime pjenjefki čžinjene. nišbu, macže, nišbu!“

„To projičje.“ rzeknu moja snata, „ščtož hým tak wučžiko býšo dawno, ščtož paž taf wuprajič njewjedžach. So to tu runje dženjo, hščž hým f džesčžom na tajšim pučju. fšyščju, je mi jara lube! A to faprajenje nijeje ničšo lěpje hačš tajše fožohnowanje?“

„Gene taf dobre kaž te družje, abo lěpje drje prajnije: taf njedobre kaž te družje!“ wobkručjž j. (Pščichodnje dale.)

Zpřej a stat.

„Zwajř laifowa fa ludowu žyrtej“ (Wollskirchlicher Lauen-bund) je fšwěčnje na ho wšaf, w notwinač wobščžerčičšo rospřičaj, taf ho to wo prawom f naščej žyrtej w Sakfjej ma. Taf ho to ma, fo je šafšfa ludowa komora je hwojej ffozialifšickej wjedičjahu wufkřofatnu wufštawu (Reichsvertretung) žanata, jenož fo by žyrteje jeje prawu, pšches fšowu fšarufowane prawnu, wšafa a pšchřofčjila. Dželjenje žyrteje wof šafšfa njeje ho tola hišččeje šafš; tež je to njew žyrteju a šafšom byščeče šafšonjžy, taf, kaž dotal, niž hý tež duchowny w hamšnej wěrie hišččeje fa-

šijozniž šafš, faž hačš dotal; niž ma žyrteje a f njej tež jeje fšwěčny došafšwajž wot šafš te pjenjefy, kotraž hý trěbne, žpje to, faž hačš dotal. Tele prawo je fšwěčnu žpje řahne a nimo teho pšches wufkřofatnu wufštawu wobšřewčene. Ale šafšfa lu-dowa komora šapowjedži žyrteje tute jeje prawu; fa něščto wo-řebite ma, hščž žyrteju 10 000 000 řt. fa daři pořšči. — Je wufne a trěbne, fo ho to šafščnu ludaj rospřija a dopraj. To něščto tamny šwajř čžini, a f tým j dobom naščemu ludaj po-řaže, řdšo čže fšocialifšmus naščeho čžaja a řdšo čžini fšocialifš-mus naščeho čžaja; fšocialifšmus čže dacež fšwěčnu jeho dobre prawu; to jeho njeno býšo praji; fšocialifšmus, abo lěpje fšocialifš-ifa wjedičjaha naščeje Žafšfeje šapowjedžja tuto ruňoprawnu, tuto dobre prawu tým kž jo jej ušeljowa, taf žyrteje a jeje šafšo-ufšaf. — Bjiči tyn wšdšim wobšřarjnym, fo nima tuto fšedno-čžičnostwo f blakami wjele řobšafšowom w naščich wořabach. Wo njeljh našči wořabiti ja dobre prawu řbowej žyrteje a jeje duchownych? To tola wěřej hý! Tuž paž durbja tež paž taf paž hínaf to řbowej čžinjež fa to, fo prawu prawnu woštanje — tež w naščim čžaju a řaju! — A f temu hšwšdom hišččeje něščto: Džej 7. abo 14. nowembra budžemy drje nowu ludowu komoru wofčej. Wufšwoly niž jenož tajšich řafšurjerym, fož hý fa prawo wšdšičšic, a niž tež fa prawo žyrteje wufšurja, a niž jeno fa prawo wšthčch wořšřofom! Wufšwoly řebi řafšurjerym, fož hý maja lubošče te řknjeřowej žyrteji!

S blifša a f dalofa.

Wo řebšřim fšeminaru w fšodščiščeju rospřawajnyu nje-dawno tu a dobanu džerjka tu fšwěčelaju pownjčej, fo ho niž jeno řšjo řebšřž obhųřomžy ale řčštrjo na jeho džele pod nawje-dowanjom řt. řaratje řt. theol. Wřšřafata wobželžaju, njewuřizj tež hišččeje řt. řud. theol. řenzč, hým řt. řaratja řenzčo-řa-mjenječjanšeho. Š 13. feptembrom řeminar fa tute řšo hwoje džšo řšonjč a po Wřčdale na našči řšudnčža řažo na univer-řity f hwojem řšudijam.

42. šřowna řřabžowanka. Žandžemu njedželu, 5. pžnjeržja, ho w polnje wobřabžđnytm měščžojanřim džiwadle družč, řabawny džel 42. řšowneje řřabžowanki wotně, řapočanjy pšches pořšrow-fke řšowa hłowneho řaršeřeho řt. čofa. řil. řchlezy, w kotřščž ná wožnofej řerbššfeje řabawy pořšafa, řařš wot wřčřičšich řšew řšwawny narobny řšw a řařiři Wřra-Čžičřifšufšeho „Moje řerbřř wufnacze“ wot řt. řeminariřa řrawza f řhelna jako prolog pšchednjeřene. Řeř řšedowošče řšeni džel pšchleda: řšonzert, kotraž pod wjedniřšwom řt. řantora řchofřš-Wudjčřich-šeho a řt. wjřch, wčeržerja řrawza-Wřdžžanřšeho nam řowaty wubjer řšwowy fa měřšany řpor (řotřščžy poľbedni „Čžemot mų“ durbjefšhe řo dwojž řšwacz), řrawňnych řčřrowořšwowy řtrježerju řuty a řanki řrawzež a řšelow wjřch, wčeržerjom řrawza a řchlezy-Wřdžžanřšeho) dwaj řamošřwaj f řantora řrawza-Wřrni Wřwjedžžanřšeho a jedny wubjerny pšchednořščř na hšřšlach řtrježerju řuty řrawzež pščřinječe. Nařš najwutrob-nišči džaf wjedniřšwom fa řšwarijam řonzerta řřuřa, fož hý řšowněřich, te řšowinj pšchedobnytm wufonjemj pořšřarjerym hačš do poľbedniřeho wofonifa řajimacz. řšromadny řšw „Ma-řch: řšerbřřmo f řščha řawo“ řšonjč řonzert. řšwšdom po tым řt. řarač Dobruřž w njenje řšowšafa řšerbřřšho řšudentřaf-we řibi řšerbřřšho řoma nařčich řoščči f Čžeh pořšwita. řoš-řafa w řšwojej řaršorajezj řčči na trěbne řšowanje řakurnyčh po-řařow řšwojariřšch ludow a wořeže na wuřšř fa nař džel ná-řčich řšudijow w řrawy w čžřřohřšowjanřim řkraju wufonjčej. Š wutrobniřny řšowami řt. profesřor dr. řofef řáta, wuffš

pisceži! Šerbow, wormalni a pjadničeje nam postrowy f Czech, Wunjejeje dale, jo my Šerbio wjačy hami nejstrowy, ale woschizy Ešlowojerjo je sijnimom na naš hladaja. Našchemu wjednišej Partej ho wot woschitich podpiskana dopisnjiza pógla. Postrowyše flowa buch dale wot fu. wotkrjeńno hejnama Ctomara Štejch:ra je Ešlowafkeje a wot ftejnij stud. M. Štejcherez i Brna rječjane. Tež fu. woschitohi mučejz Kanoka pšihimy ho flowa a potafa na wajońcej duchownohe smajta f zanjim, doleż je nami f pomozu naladeje herbifceje rječje zjaty ranich flowjanfki džel fennie wotewrejem. — Š dypkom 7 hodj. jawoča potom w bštracie činobro „Jan Wicjas“ (f štejše rječje pšehoženja), mor 40 wogobow hrata. Straje na fozny 18. kšhotla w jasfkej Łužicy a jedno mo wšmwobodjenje buraw wot roboty, kotrež škowjeńje wjedoh kmucerež hwojeho rjeła Wicjajla doftanu. — Pšohdželje pšehom powozduju bšhedeje mučejz i reju do Zštanice Borešcheje 42. hlownu sšhadžowantu šfoncezi. Nadžijnomij fu powškieńje Wjedzoh woschitich pšichotimnych i nowa f jabarjenju sa narodnu wěz najšeho herbifeho flowjanifeho naroda wjedla a i wnu fšodj; tamerz dopife.

Czajkopiš „Pomhaj Böh“ je po šdaczju hwoju fšiju pšehowiml. Płacej něko šdnworečelnje 1.50 hr.; tež to je bšhedeje hšedšonej nami wjenz.š. Wšehelamyo, ho, je pšichod czajkopiša škowjeńje, pšehož mamu runje utoh czajkopiša ja nimo wězoh wozny, niz jenož ja našoh herbifki lud, ně, sa žyle ewangelfe hlowjanfimo. Ewangelfež Ešlowajmo w Cžejfej a Pšoftej i wufkim šajimajom do Łužicy hladaja, fat fu herbifka narodnošćj pod wodženjom ewangelfeju zyrkwowje w Zafkej a Prufkej tyje. Zafka hynoda šmjeje šawčeje wšchu pšichizimy, hšadue žabaraja našohi herbifski wogobow dopjelicej, ho by ho porofej germanifazije šwinyla. Czajkopiš „Pomhaj Böh“ wotbšhiznje niz jenož šdželanacy a pšifolce herbifski theologow, ně, tež nabožne žiwjeńje wšhifidich ewangelfsch wogobow. Tutoh czajkopiš čžita ho me wjačy hač 1000 herbifski hšowbadj; f šhfočej moħla ho tuta kicžba potročej, haj f někojfej pšogju džehatoricj, hdu by ho šfoncej, nje tola jako nabožna winwatofej špofnafa, ho žana dobra herbifka hwojeho njeħnje bšes njeħo bwež. Š tutyh pšichizimow namy redaktorimwo tuteho czajkopiša sa wulky famolowite. Dyrbinny pšchypšowacj, no něšfifki redaktor, hñjzš farat Wyrqacz ho f do bchym wulšehom pšojuje, czajkopiš na pšehow woschij ššhadžejit dowjelce, a hny pšehowdžejeni, šo budže ho jemu to tež pšehow bóle radžej, hšož ho jemu wšufnje podpjerch je štrony ewangelfeje intelligencije doftama, kiz ma šawčežej dočej wobdarjenuch a wulky šdželanacy mozow. Potom budže czajkopiš i žyla doftanjam a wón smjeje — to nježju jenož bole flowa — zyrkwowjamifšififki wufnam. Pšofledne 34. čžipho je wopravdžje wšhewšewane. Čžitamy na nim najpředju wubjerne předbowanje wo Mat. 5.š wot knjeja redaktora w šlafifšej herbifkej rječj. Wulky šajimawy je potom nastawo: „Šcho wšcho njenafšohiž pweńuju pšehes Šerby.“ Šcho tež to jon pšija? Tyh je ho mi šafajil. Haj tal dyrbi ho našoh lud nanowimječ. Tak dyrbja ho našeh nejdoftatki nejdožwajzy wšehoh wotkrječ. Pšohymy knjeja špikaczela, ho by ras do prufkej Łužicy bučowal a tam šemfemjama wopytal. Tam šawčežej hřečhi f njeħuju wofaja. Nñjes farat X to wšy herbifkej wogadžje Y pšehow bšhedeje němšy pšeduje, hač runje je pšehed — ja njewim kelto — šetami hšubil herbifšy namufnwež, A, hšeda Šerbam, wón njeje jenički! Šchufste wobšejmofce fu šafolme! Pšohymy i wutrowu knjeja redaktora, ho by wobšejmofce tež pšufidich herbifski wogobow hšwenu wobšedžowaf, a f rašnowež wo nich wšeprawil. Šo by tež byl kulturny dokument! Ale wšjo dyrbi ho jemu najpředju dočej materiala podacž. Dale čžitamy jata dobry nastawočž „Hłupe lěta“ wot Š. Š. fšj porjadnje do czajkopiša dopifuje a ma dobry dar po

hlowimym wafšojnje f wulkej šknucnoj a šubofejn wajuwe duchowne nalěžnoje wšhwellicje. W porjadnej rubriczy: „Zrfej a štar“ tošprawja hñjes redaktor šajnje a pšicheladne wo tutym aktualnym pšehowju. Dale čžitamy powjedanečžo „Džowta“ f šufifčij wobrowow Adofa Černeho, f fornyž ho doftanomy nowy pšehožej neme šubofneje čžefjeje knižki našeho wulšeho pšehwezela šfoncezi. — Pšehewny hebi, jo bchym powjedanečža ho jako wogebita knižka wudate. Ššzano by ju ewangelfe hšwenu wotawšno wudaf. Š žyla hebi pšehewny, ho by ho hlowjanifka wšajomnošej tež njes nami pšijne pšehowala. „Pomhaj Böh“ dyrbial ho tež wot šdželanacy katholicškej Šerbow čžitacz a „Katholicš Pšohol“. Kiz je wubjerne pšijany a pšicheladne nabožne žiwjeńje katholicškej wogobow zyrkufe, wot ewangelfsch. Ššobšajemny ho, šo bchym ho špšehowali a kručje hromadje štal šhribja pšchi šhribjeceje pšehewčžimo nawaleje zšubšitawa a njewerje.

Dowolimy pak hebi tež bšhedeje pšahšewne. Njeħy mážno a wufpšehone dyfo, hšož by čžajkopiš „Pomhaj Böh“ ho kručje šjednoczej f knižowom wotawštom? Čženu pšichizimšj towarštna móħla ho na 6 hšwimow powšehodžej a ho mečaznje šteracz. Potom moħlo ho tež ewangelfe Šerbowštwom podobnje kručje organijowacz šaz katholicš. Ššobšulawny dyrbješi ho njewowacz. Škowpšerimow móħla ho podobna pšichifšufšhnowež napošezej teč ewangelfimam krajnožehewineho ewangelfšeho šjednocženštnawa. Nid nadofit njeħy jenož byl pšichizimšj hromadžej a nowoh hšobšitowom doħež, ně, dyrbješi tež wogebje wšhwozrojene wogady wawjac, tam šhromadžimy abo duntaje nutrowjeje wotmšewacz, herbifke macjerje a džejčji hromadžej a nomowimječ. Wšwimny, šo móħlo ho to i šohfočej do štuca štajicj. Š mješticha w dž. hač wogadžach, hšožej mwoh Šerebja hdu, ho hjo f džela lěta doħo do žyla wjačy herbifšy njepreduje. Wly f hñufkej ludobu hšchimny, šo ho w šhromadžimach ewangelfšeho šjednocženštnawa, kiz ho w Šerbach wotmšewaja — i wšefočej wěny to i Prufšej — čžajfo jenož, němšif rječj. Wly nabožne žiwjeńje zyrkwineho ewangelfšeho šjednocženštnawa jara wšhfoho wozimny. Ale herbifki lud dyrbi šewž, tajfe hšwanje je hšwofje hšewšimny hani wudobžej. Nješapomimny Jan Šilian — wogobow profetifšeho rafa — móže tu džewka i pšicheladom bweš! Čžefšeho nabožneho wjednišfa šajho trčejomow to našchim čžajho. Wly šdžejimny hšwój narod jenož, hšož; móžne nabožne hšwanje na narodimym podobštu po žlym herbifkim kraju f Bwežj pomozu doftanjemy. Wly wěny derje, šo hu ewangelfšy šjednocženštnawoj f wjeticha tež hšwěni Šerbj, ale runje teħobla hebi pšehewny, šo bchym ho tež bóle wo nošoh lud šarali, šo hčadu hebi tež čžajkopiš „Pomhaj Böh“ hšow wutworil jako hšwój herbifki organ. Š nutška jenož móže ho našoh lud šdžerčej. Woni móže šawčežej f temu pšehacz, nam pšohym, hšedki, mužow, organifazifštu našhownofej podawacz.

Czajkopiš „Pomhaj Böh“ bučeje potom wopravdžim ewangelfski nabožny organ, a šmjeje njewuprajnje wulku wajońcej. Njeħy ho wěra po lapidarnym heħiom Jana Šiliana: Šerbj, šahšowajece hšwěni hšwofich wozimow rječ a wěra! Njeħy šhownje dale kručej pod wjedništnom hšwofje wšhwojeħo a nadobnoje redaktora. f B.

Wšitowanje: 3. w Ab. ja XVII.

Porjedženja: Niz wo „Šerškim“ ale wo „Šafkim“ hlowimym biblifimam towarštnoje rječjeħe ta tydženja tu podata wšeprawa.

Šamolowity redaktor farat Wyrqacz w Nohšezkach. Čžijčej Ššmolezej knižicžijčewjeńje a knižatnje, šap. družštwu f wobmi. rušowanjom w Budyšimje.

Sy-li spěwał,
Pilnje dželat,
Strowja čće
Swójbnj statok
A twój swjatoj.
Ztadny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Libošć ma;
Bóh pak swěrny
Préz spar měrny
Čerstwość da.

Njeh ty spěwał.
Swěrnje džělať
Wšědnj dny,
Džěť pak swjaty.
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes ma
Njeh čĩ křma
Ziwnošć je;
Ziwa woda,
Kĩž Bóh pada,
Wo'ře'w čė! F.

Šsrebske njedželske kopjeno.

Widawa ho kóždu hobotu w Šsmolerje; křihćizćišćežerńi w Budyšćinje a plaćĩ jšnwórtkřenje 1,50 ģr.

16. njedžela po šwjatej Trojizy.

Četř. 3. 16.

Zo by Bóh wam dal zo tym bohatšwj: šwjateje kraš-
noje, šo byšćeje pšes jeho Duca na šnutšćim: ćłowjeťu ho
f mozu pošylńi. —

Wo šnutšćneho ćłowjeťa ho w šćeježanjšwjje jedna.
Š swontnym je tón ćať hte huberšćwto w kraju. W hošpo-
dašćim, polišćim a wojećšćim nastupanju je němńi lud šla-
manj. Wš ģny wotročězy našćich njepšćećelow; kóždu džet
nowe pontěženja i jich šćronj šćonimj. Našćh: pjenjety něčo
wojazy njepšćazja; našć lud dale bóle wóhřubnje; teź šćtož na-
božšćinu a šćeježanjšwjje žiwjenje nastupa, ģny na tym, šo ģami
ħebi ģwój rowo wjenty. W tajšćm ćaťny ćzewny radžĩ japošćot-
šću radu pšćhńjajć: Pošćhńjće šo i mozu na šnutšćim ćłow-
jeťu!

1. Šćto ma to na ģebi?
2. Na ģajšćim pšću i temu dšidžćemj?

1.

Wo šnutšćkneho ćłowjeťa ho w šćeježanjšwjje jedna.
Šwontny ćłowjeť mőže šćhorć, w hubjenšwjje być a wunřerć,
jenož šo ģo šnutšćny ćłowjeť šćeržĩ, rojeće a pšćhńjćera. Šnutšć-
ny ćłowjeť — to je tón nowy, duchowny ćłowjeť w naš, kotřzy
je po Wóšy šćworjeny, pšes šćyřĩta wunřewj a ja wěćnošć
powołanu. Třtónu nowy ćłowjeť je pšćhĩ našćej šwjatej šćejež-
anjšwjje w naš wšćhćĩťĩ narodženy a dyrbi ho něł dale a bóle
w šćnjšwu wšćhćĩťĩ. ģemu ho w duchownym nastupanju tak
dže, tať nowonarodžćemj džěću w ćłowym. Kať džěćo i je-
đžu a pšćom, je šćwěťom a powěťom rojeće, tať šnutšćowny ćłow-

wjeť i kóždu ģłowom, kotřez pšes Wóžĩ rĩ wunřě, a tať ho
džěćo wot macerjeće rukĩ wóđĩ. šo bėħať nawuřnje, tať dyrbi
teź džěćĩ Wóže na wuřšću pšću zo Wóžĩch ģajšćah a po šwjat-
nym pšćhńladže našćeho šćnjšwa šćeježć nawuřnjć, šo byću ho
nćdodženy a wuřjo w šćřhńšću šćhńšćĩ.

Kať ho to šćanje? Tať, šo šćřhńšć pšes wěru w našćich
wutřobach šćhńšć a šo ģny my pšes luboć, w nim šćoženĩ a
šćorjenjenĩ. šćřhńšć w naš pšes wěru — my w nim pšes
luboć — w tym našća mőđ šćej.

Zo njće doleć, šo ewangelj wot šćřhńšća do našćich wa-
řćow ģhńćĩ, teź njz, šo jeho njćno pšes našć jayť džę: w na-
šćich wutřobach ćwe wón byđĩć pšes wěru. Wšća je ruřa,
totřať šćřhńšć do wutřoby šćwjedže a w njej na trón ģadžĩ.
W byđĩć ćwe wón w naš: njz na wopyť ćwe wón druđdy
pšćhńć, ģnawo w Wóže ģhńžje njedžěšćĩ džet abo ģdžy my
domach w nuřy a šćhńšćej ģeđšćny — ně, jeho ģořpoda dyrbi
našća wutřoba być, tať šo wón wšćhćte našće myřle, ģłowa
a šćuťĩ, najpšćelńja a wóđĩ.

šćřhńšć w naš pšes wěru a my w nim pšes luboć.
W ģuńteršćej luboćej f nam ģhńđny ģřěšćhńšćam je Wóžĩ ģny
šćwójny bšćšću krašnošć wopřĩšćěćĩ a wotročšćowny šćhńšć na ģo
wšćal je ģamo na šćhńžu šćwójne žiwjenje do ģnjercje dal. W džę-
řćownej luboćej mamj my teħodla pšćhĩ jeho šćobĩtu, tať pod jeho
šćhńžom, pšćhĩ jeho rowje, tať pšćed jeho trónom wuřnjajć: Lu-
buřimj jeho, doleťz je wón naš pšćedy lńbowat! ģeho luboćej
je pšćodna ģemja, w kotřej ģny my jako žĩwe šćhńšćomj šćorjenjenĩ,
je wřjerda šćala, na kotřzy mamj ģo my jako wobřhćenje Wóže
w duħu šćoženĩ. Šđěť ho to šćanje, tam my jeho se šćwójeho
šćonjenja šćwaj nawuřnjemj, tam my woptamj, tať dobroćšćowny

tvón je, tam my pšehed njeho i tym hšlubenjom stupimy: Lubofež, ja ho pobam eš, tvój dšy wotšecy mošhtajnje.

Tajfe towarštno i škorštnjom me wěrje a lubofeži — te pošpłnja — našchemu eželnu napščežimo; kak mošli my tež i eželnym lošhtom teho šrudžic, kotrež je naš i wěčnej lubofeži lubowal a i lutej dobroti i hebi ešahumf. Szpłni hny my potom tež me wščitfe tyšchnočeži; wemuy my tola, wščitko ho stanje naše dša a ežepjenja tuteho ežaha nješju hódne pšichodnje krafnofeže, kotrež ho nad nami šjewiez budže. Szpłni hny dale w šežepłiwoczi, i kotrež drubich nješjom, w ežiej my mšhli, i kotrež ž žiwjenje a nješpedeželstwu hweča pšehiwajemy.

A tajta hylnož stajnje rošče. Šdyž tež wyške lėta pšihidni, hđžež herwal me wšchich fruchach wroča dže, dša moše tola naš šnutstny ešlowjež dale bole pšichiberaež. Kofiz šbežež-pjeni su w knješowim donje, budža w pšhitwarčad našeho Boha ho šafeleniež. A hač ho tunje šetaria, dša wšah budža tečež, budža plódnj a ežefitwi.

A šo bęchumy my t žiwjej potuceže wotuežiti, šemše wemuy wor ho ežihli a teniu knješej burje hwojeje wutroby wotewiši, dša bęchumy šhoriti, šehtu rēta: ho i možu pošpłnitēž na šnutstnym ešlowjefu.

2.

Na šajtm pucežu my nētk i temu dōdžemy?

Parwol hwoitny ešefitni nješpše: Budžeže hylni; tež niz: šteježe ja tym, šo byščeže ho wošpłniti — nē, šo by Wōš wan dal po tym wofaštwje hwojeje krafnofeže, šo byščeže pšehes jeho Dudža no šnutstnym ešlowjefu ho i možu pošpłniti. Riz i wole a pšezowan, eželneho ešlowjefa, nē, š Boha, i poštoježe Wōšje lubofeže a možu — i teho wōn tu možu wotwōdžuje, i kotrež hame-ke ho wōni pošpłnitēž hameža a hwojateho Dudža wōn, jašo teho njeumje, kotrež utu i wōž hōni džeš, hwojateho Dudža, kotrež je duh mudrošče a wōšoma, rady a možu, hwojateho Dudža, kotrežoš; škut na ešlowitēž n štrobach tunje w tym wōbšteji, šo dže wōn wšubdžēž, šehtōž je šoree a pošpłnitēž, šehtōž je hšabe. A jašo wāžu hšed, i kotrež hē my tuteje možu Wōšje a hwojateho Dudža džešomni ičinitu, nam Parwol je hšamym hwoitny pšich-kladom w našej epifli modlitnu pošaje.

Tak je wōn šo šam na hebi šhoriti. Jašo ho na tamnym wštkim hnadum dnu jeho žiwjenja — tam w ežemuej kotoreje w Damafšonje — jeho šnutstny ešlowjež narodži, dša jemu jeho Knjes šuate hwečeženje wšhaji: „Haj, wōn ho modli!“ A i šajtm modljenjom wemuy je ho wōn pošpłniti w tym knješu, šo hmedžeže ho hebi prajēž: Ja šamōžu wšhitko pšehes teho, šiz nje pošpłniti, to je, pšehes škryštitwa a šo hmedžežeže a šonzu hwojeho škuta a žiwjenja wo hebi wšhacēž: Ja hny ho dobre bēdženje bēdžil, ja hny hwoj bēh došorjal, ja hny wemuy džežat; nētk je mi pšehiwōložena kōna wrawošeže.

A šo hny pucež namy tež my hiež. Je nam wo to ež- nitež, šo my na hwoitny šnutstnym ešlowjefu rošejemy, dša je pšehede wšchēm wšne, šo ho modlitny. Tunje w modljenju my hwoje eželne wšahnje, kotrež našchemu šnutstnemu roščenju pšehes šadžešwa, Bohu ja wopor pšehiwajemy; tunje w modle- nju my nahušiwajemy, šo my nježo nješhny, šo by Wōš wšhitko w naš byt. A jenož tak my rošejemy. Najše wšitny ho nje- rošiwija, hđyž ežetnje a wōitny wotolo nje šieja, a hamo možne šhtomy šahnu, hđyž ho wšchelate žufe wšitny wotolo nješ pleni abo na nje šahnežša. Tajfe šadžešwi duchowneho roščenja su naše šemše a eželne mšhke, žadofež ežela, žadofež wōwōž, hor- dofež žiwjenja — ale tunje tutej hibanjam ho w modljenju korjenje podiwajaja. šo wone šwabum a wotemrēja.

A pšehčežeš-li ho: „Wo ežo dša namy pšehēž?“ Hšajež, Parwol nam radži: Pšehčeže wo hwojateho Dudža; pšehetož tōn je, kotrež naš na šnutstnym ešlowjefu pošpłni a i teniu ma

tunje nita pšitwa wōšebite hšlubenje: Šdyž wy, šiz ški šeže, rje- nje naš Šbōžnik, možeže tola wšahim džežom dobre daru dawaež, wjele bole budže našej nješješti Wōž hwojeho hwojateho Dudža hač tun, šoziz jeho pšeha! —

Tak pšehčeže ja woš, ale tež ja drubich! Š hdyž ho my wo wēžnje šbože tuch hwoitny šaracēž, hdyž durbieže hšano w- džež, tak wšahi najšitšehi do nješporjadneho wšahnja hweča nuteščeja, ja Bohom a wēžnowežu ho nješpšehčeže — šhto može- čeže my šepše ežitēž, hač w šamotny pšichšadže hwoje kolena šhibowaež pšehčežimo Wōžnu Ješom škryštitwa, šo by wōn šareho ešlowjefa w nješ wuril a wōweho w nješ pošpłniti.

A my podarmo nješpšhny, pšehetož našej nješješti Wōž i namy wo našej iškryšitje nječini, ale po bohafštwje hwojeje krafnofeže. A niz jenož wo wōn to dže, nē, wōn to tež šamōže. Wōže wōn tola, kaž Parwol dale piše, pšehes mēru ežitēž pšehes wšeho, šehtōž pšehumy abo wšhity, po tej možu, kotrež w naš možna je. Duž hšemuy a možemo, duž ežemuy a durbimy jeho širšični a je wšchēm donewerjenjom pšehēž, kaž lube džežēž hwojeho lubeho nana pšeha. Šdy bęchumy jenož wēriež mošli, bęchumy Bohu krafnofež wērieže wōdželi.

Jašo pošpłny admiral de Anger ras pšehed mōrškej bitwu šommando pšehewa, šo wōn tak nješewtu šačuwaeše, šo ho wšhka bojež na jeho dnuču položē. Nuteže wōn rošafšowanje wšhkej pšehewoda, šhmatošde dele do šajitū, šamny burje šadu šo a rēč: šehē wōšfe i tym nješwidomnym Bohom, hač ežetū, dohēže wštu wutrobu došta. Jašo žle pšehemēnjem muž pšehidže wōn šašo na šōž horie, šteježe fruty w najwēššōim šraweše a dobu krašne dohēže. Tak eže naš wjele bole našej nješješti Wōž pošpłnitēž me wōšowanju pšehčežimo nješpšehče- šam našeje dušje, šo my šah dale bole po našej nobi štektam a džešomni ja jeho nješumēžemni lubofēž wōšpōžēž wšhacem: Žaš budž Bohu, šiz nam dohēže dal je pšehes našeho Knješa Ješom škryštitwa. Šamjet.

My šhwalimy Boha Wōžza, Ešyna a hwojateho Dudža a ežefimy jeho nētk a do wēčnožeže.

Šlōž: Do jenoš' Boha wēriny.

Budž šhwalba Bohu Wēššchemu

Wšchudžom, w njebu, na hwečeže.

Ša hnadu, šmilnož, dobrotu!

Wōš wšchōš' šboža šōrto je.

Boha Wōžza našeho

Wšchelanu ho šhweženjo!

Š Boho Wōžte nješješti,

Šmil. ho nade wšhitkimi!

Me hwoječ wšhke šmilnočeži

Nam wšchēm pōnšaj i šbōžnoweži!

Taj, šo twōji džežēž my

Serbio twōji wēžnje hny!

Budž šhwalba Ešyneč Bohemu,

Wōn nam doby džežatštwō,

Naš wšmōšt je še hwoječ šwju,

Wōpōwal je ša naš ho.

Ješuj lubofež hama je.

Pucež a wēnowež, žiwjenje!

Š Ješom škryščeže, Šbōžniko,

Ty šy naše bohafštwō!

Rad hšehšitad šy šmil ho,

Ša naš ežepiti ty šy wšho.

Taj nam večnje življenje,
 Alchistič hrečkov vodacej.
 Budj špvalba Duchj hjojatemu,
 E hlorije wón naš rosnicej,
 Duch hjojeczi myšle, mitrobu,
 Tróšcht da nam to wškej frudobi.
 Móz je Boža s wškofa,
 S čjny do hvošta pšehgobja!

T hjojatj Ducho, tróšchtarjo,
 Tróšcht tróšcht dostoi frudnyj ho!
 Tróšcht we naš Bože kralestivo,
 Raž wšček wunóž wot sebo!
 Zahub naščih hrečkow móž
 Trwoja večnja wškehonomóž!

Budj špvalba hjojatj Tróšizij!
 Bóh, našč hujes, naš šworil je,
 Pšehč Szyna večnje hjožni hmu,
 S Ducha wšcho je hjojeczene.

Boža hjojata Tróizija
 Wečnyj móž, čješč, krahnosež ma!

O Boža hjojata Tróizija,
 Nam hy ty ho šjewila,
 Šrób hšluy, nam budj šhwanča,
 Šdžerž naš trwoja dobrota,
 Šwunjedž se wšcho hujenitwa,
 Raž wšček dowjedž do njebja!

W.

Šcho wšcho njenahonich, pučuju pšehč Šerby.

„Mó haj, wój dwejo štaj ho tu kaž namtašo!“ počja ta „dobra“ hujobjina hancj. Pšejšče ho s njemdroščju. Šewat niž na hbu padnjena, kaž ho mi to šhafče, bolešče ju dwóžij, ho tu šhwanizij ničjo šhmane prajič njewjedžšče.

„Mějše dšat ja dženska!“ wjetnu nabobo macž, wojšo wšječta pšhimojo. „Šsnadž bš tola berje sa mnje a moje džekšo ho ho tu šhtičumj. Pšó, hujobjina! Še na čžaku, so dale pšhínđemoj! Budžje tu Wózemje!“ S tym šhwowom šacžahny a hujobjina dšrbjšeče, wochyšče-li tu wrčšo wštašč, hbu. Tola, ho wobročjušči, pšhimoła mi. „Šče berje předowali, ale mje hšičše dawno dobjš mějše. Mam tola prawo!“

Šso wšhahazhnoj jene „W Bóžim mjenje!“ pšhivotajo, hlabadž sa nimaj, dntiž ho to winjenju njehubšičste. Wmječach tež ham šóhča, ho nětke dale wjazij s nimaj rošhadžowacž, tuž wštašč na wotomil hšičše pšči wšječtu mójeje přenjeje šnateje štejo, so bych imaj, kž po mojim pučju šedžščajt, daš wo něšto dopredča pšhíšč.

Wo tym a tankumj, pšehby wščim paš wo naščimš malumj a najmjehšchimj, naščim džekšatami, hšičše s mojej šnatej pučžawšči bėchnoj ho dželitij, abo šepje praju: bėchnuj ho dželiti, mjenujzj niž jenož macž a ja ale tež to džekšatko me wšpčju a ja. Šhladače tola taš wundejo do hvošta a na unje! A na rajšm džekšatju dšrbjala jena sa pšhínilie pjenječš abo šo šepje praju, sa wostorhane, mafane, platane papješči, na kotrychž wšhčalate nauštwarje šhorščowom bšedžja, hujjena molbitwa — abo jenož něšto podobne kaž molbitwa a požohnowanje — wjazij abož hancž molbitwa šubowaje macžerje! — Dó, macžerje, hewat šat šube a šubowaje a midre, šat móžče wy tola družbž šajšepjene a šórne bpcž — a šat hame ho a molbitwu a wčtu hwojeje šubowajeje wutrobž tak niško wažič! —

Štupach dale. Dóndžeh na hóřtu. Š njeye hlabdach dele f lėwizij do dokow mi berje šnatyč, domjazyč. Bš to pšehzo mi

šor najrjejšči pohlad byl s tuteje hóřki tam dele na wješt, na te dobre pšózne pola, na te selene šufi, na te šetti a šerčezij — a šo njehabidi, na te šadowe šabrdy a te rpnki šadowych šhromow pšči pučžach. Ščehnješče mje tež dženska wšcho tam dele do wješt, — tola, dženska niž, jutje trašč abo šo jutšičim. Dženska najpředy dale na zaišče a podobnišče štrony!

Tola powoščaj tu šhwiku čyšč a ho nahladacž na tutim lubym wobrazju domišny! Čšjřnyč ho pod šerčzi do trawj a se šata wnečžech, šchož bš mi čžeta hbu na pučž dala. Bš to doščž a nabolčž ja hujčimž a tež ja šo čječ, njebych-li wječšor něhđže pšhířkyte šido namatal.

Tat tam šočach, hwočach, wotpočowach, hlabdach, hjočach, Zady mje — bėč ho šufi dale wot wnež do trawj lehnul — šjedže kolešat nimo, tež jedny wós nimo šedžšče. Tola to mje njemotěšče. To šhujča do štrajny. Wo čžaku wukšhčach šajo po pučju šmuy. Šso wobročjušči a pšehč šerčzi šufajo, wuhlabdach šhoh mužšič, kž, ho rosmotwojejo, nimo džekš. Pšču ni po wšohboje, niš paš blššče, macž: jedny duchowny, jedny wučer, jedny študent. Tuž wštašč w trawje šaj šerčšow s měřow ščo, njemotěčaku ho šat bėřny na mnje dohlabadž. Štupachu tež, ho žiwje rosmotwojejo nimo a hbnž bėču porujo mi šrošnyč tež někotre šhwa — němšje šhwa. Němšje šhwa — a wšhizij ššo Šerbo! Nėmška rosmotwa — a to mjes šhimi šastupjerjemi herbščeje intelligenzj a to, šo njehapomnju, ewangelšče. Něčo žowe to ale — Wóštnjerej! — něšto wščedne a tuž něšto jora šrudne. A to ho potom bšwajta, šo herbšče džekš pšči wječnym hacže na wšy němšči rėčječž šhšča. Šsu tam mješt džekšimi hufšo doščž němšje. A hbnž tute wina nješku, šu to hufšo doščž na tym wina šaršči a šhula a šat abo hínat hbu našča intelligenzja!

Ščehobla tež to šat je? Mžščij mi to prajič? A pšehby wščim, šat móže ho šajšče štawacž, hbnž tola wšč, šo to něšto rjane naje ale —?

To bš mi moju rjaju hodžinku štaško. Še dobre šufi mi wjaz njekšobadžny. Nėd lubj, rjany wobras bš ho to něšto kaž čžemna wrčžej lehnja. Tuž ho šrabacž s trawj na bėžju pod šerčškom a naštač nošy na pučž do Mžžnišč.

Zyrkej a štat.

Pšehč Lužizij dnj powješčje, šo hu tež we Lužizij tu a tam wučerjo hwoje nabožne roštwocžowanje šložili. Wšchudžom, hbnž šo to štanje, ma wo tym hnydom šhufšle pšehbještječštw šhonicž. Tuto ma ho potom hnydom poštaracž wo družje možy, šotřez tuti roštwocžowanje pšehowštu. Še sa nabožimj poštanje hodžimj wštanj pšči tym wščim porjabile šhufšle hodžimj žyle kaž hacž dotal a plačja ho kaž hacž dotal se šhufšleje lašy. — Čžj wučerjo, šotřij hu hjo šat čšnitli, mjenujzj šo hu ho šarješči, nabožne hodžimj džerčezč, hu s tym čšnitli po nauštwenju wučerščešho towaštwu, wo kotrymž šmy tež tu pišali. Še to tež jich šatowšle prawo. Šatowšle prawo wučerjom paš njeje ale je pšehčewo šatonje. Šbnž bydu tež po tym doššchim tež tu wosřipřanym nauštwenju šakšeho wučerščešho towaštwu čšnitli, mjenujzj nabožimj šložili a te sa nabožimj poštanje hodžimj šat je šat mjenowane šhujšlenje roštwučžaje (Gesinnungsbildung) roštwocžowanje nauštwawati. —

S Lipšta wosjewja „Zentralverband proletarischer Freidenker“, šo ho ša tutn našumy nowa a žive štuklowanje sa wušhupjenje j zyrkoje šapoznje. A mono je ho tež hjo šapozčale. Šhjo wo ščže hu ho pšehč šhromadžimj a ščžaje šopjena pšhíšhotowanja na štawale. Pšhínđu-li hacž f nam do herbščeje Lužizij, je našč nadanč, šhšttacž hwoju šyrkej a wčry. Šo paš

ho našleje a pšehdy wšehem stanje sa tebe a ia družich, hdyž kam tuječje stejich na tym jenym safozju, kotryž je Jezuš Ahrýfauš žam a hdyž wo tutyh swojim stajniščym dawaječ dobre a jawnie hweščenje pšehes hlowo a skut, pšehes žamajen.

Wólby do „rady staršich“ stawaju ho nêtkle w Saffej. Tute „rady staršich“ hweščja a maie ho w toždej škufftej gnejnije wutworicž, — ale uisj tof, kaž ho w bôhužel nêtkle stawa. E wólbow do tutyh radow žu ho jezimile političk wólby a jich pšichot ho sia f podobnic baru, kaž političk wólby do žejma. Wufuklanje a wweščenje našich džeži nijeje pa wôž političk partajow ale staršich domow. Tak budyh tež w Lubiju tsi litina postajene a pšichi tym ho to wulky ujelube sia, so sedy dweju listnow duchowny stejehje; tutaj bêschtaj taz misowancj, jedyn pšehesčimo druhemu wufkupicž; f tym bu f dobom jtanonje wôžhweščene, so tež wšichty duchowni ho ujenôžja a nožjedža jeidowncem na stejniščim ewangelicj se šcutu. So taise jezčepenje ani ewangelicj žyrbit, ani ewangelicj škuli, ani ewangelicim duchownim f ščychemu nejn, uetreja ho hakt: prajicž. Tuž paž je čjm bôle hwojata pšichitničnost wječeh ewangelicich, duchownych kaž laikow. fotwimž žu džeži a džeži dushe to najhweščejšide a najdrohotnišide kabljo, jim tu na semi dowêrene, so doratnje wufkupja sa to, so ho dječom porjadnje ewangelicje rosmucjowanje žmôžni, njeh tuto rosmucjowanje nêk pšehesowim wučerjo škole, f temu swôlniwi, abo nêčion drubi, f temu štanaw a worotlan, kaž n. pšch. duchowni. Ženôž duchowni paž to ujedbôlaja dofanjecž môž, dofelž jich mož, nêtkle bižo buljo doicž pšehnapinanc, njedobahaju.

E bliffa a f dalosa.

Čtažopiz „Bomhaj Bôh“. Tón tydženja pod tutyh novihom tu wošswenjem dšehči nastawf je ho bje s mo je ho wjedženja iwo ežičežerije pšichitniwi a wa ho tu, po tym swôlnicž!

Redaktor.

E Porščichijh Itrow ho f tomule nastawfej pišche (13. septembra): Dopisowaf ma žple prawn, so mohlo tuto nabožnje so pjenko hwoju liežbu porvojicž. To trjebam jenož do našehje wofoliny pohladacž Tu je tola wišo bišcheje jara herbfste a žny tu dobri Šeerbja, ale čitatorjow tuteho kopjenta je jich tu jara malo. Neje pšehowjele prajene, so mohla ho liežba čitatorjow iz šžežacjicž, kaž nastawf pišche. A kaž we našehje, Porščichijh wofolinje, taf budže drje tola hišcheje na wjazy žonyč Šeerhom. — Wudže tu tutón tydžen f duchowny Moderiohn pola nož rêčecž. Je to wêšje nêšto rjane, so tutón derje inaty ewangelizator tu rêči, ale wón je Nênz a tuž niemôže herbfstej wutrobje to jene, šchtôž je nušne, taf wutrobje doprajicž, kaž by to je herbfstej rêčju môžl. Kunje tehodla paš my tola hebi herbfestjnu žadamy pšehedwihčim. „Bomhaj Bôh“ rêči nêšto herbfst f nam, pšehedwihčim w nabožnyh a narwarjazyh a pomucjazyh nastawfah a budža to dale a bôle. Tuž, džežal Šeerbja tež wooprabdež po tym čimicž, šchtôž hebi žajadu f ertom sa hwoje prawn, durbja tutenu kopjentej „Bomhaj Bôh“ dacž šastupicž do domow a wutrobow, do hwojich herbflich domow a wutrobow! Nječ žu špihu tu. Duchowneča Moderiohn wêšje jara dobre a rozšêčejene wone njebudžeja nam Šeerbam w praščenjach wêry a wutrobw drje tola to brojicž môž, šchtôž bychu herbfste mohle. To paž rêka: Šeerbja, dojmij f nam rêčecž nimo hlowow nasčich duchownych pšehedwihčim našche herbfste nabožnje kopjenta, taf „Bomhaj Bôh“, taf „Wihionijh Pojo!“ Taf nêtorij njie žble f: ošiom je „Šeerhlini Nowinami“ teho abo tamneho dale a njeha je nêčž n. pšch. tehodla, so kôždy džež pšichitjadjeja „Bomhaj Bôh“ pšichitjadža kôžbu njebdjelu jenož. A hdyž uichtón

drubi uiz, budže tola pišchezo tu. duchowny swôlniwy, šopjento štaicaj a rosdželowacž, tež w Porščichajch. — Pšichi tym paž ho uetradubdež to, šchtôž te: „Bomhaj Bôh“ ras wôspionu, njenujcz herbfste nabožnje lêtati abo lêtaze lopjenta, taise nêšide, kaž je nênušle dostawam, u. pšch. tež pišches tu. duchowneho Moderiohn. Pšehenjny tutemu, so bychu jeho pšehedwihčiči bobacje wophticne byle a f žohnowanju bwic, pšehenjny paž hebi tež, so by „Bomhaj Bôh“ šotjny namakal do domow wišeh Šeerbow a so bychu tež pšichitje hdyž a hdyž herbfste lêtati: pšichet; tu. duchowny Moderiohn môže tu jenož jemu pšichitje se hwojim hlowom, a tu to je nêtkle faž jeho špihu: našche šopjenta paž rêčja kôždu tydžen f nowa herbfst f nam ranje faž našči herbfst duchowni tež!

E Pšehičheje: Pšeni ras wot 1913 ho lêtha jašo herbfst jennaf w Šrodžičejn po wjednitwem tu. sic. fararja Wrošata woinne, na fotwimž ho šchyrjo študenca (Kk bohofl štud. Barto f Njechwadžidla, Ženč f Kemjenc, Kienec f Wielečjina a podpšichany) woddžicidnu. Traršche wot 16. žnjezja hačž do 12. wôznjezja. Našč worjad džeča bô utón: Dopoldnja ho wo herbfstej rêčji rozšêčjowacim, potom ho špih „Štastijehczi praščenjow wo rosdželjnyh wječehow ewanj. a katolic. žyrbitwje“ f nênuštho do herbfsteho ertnje pšehelozowajeha a potom popoldnju wot kôždeho hišcheje ras pišnje; na bližichdu jny ho to rospowieda; dale ho porjadnje jezenje hwojateho Marta herbfstj ežitajeha a wukladoweha. Popoldnju tu. farar naž w herbfstf fatchejenje rosmucjowajeha. Te f grještho pšehjotneho teksta žny do herbfstježny pšehelozowati. Wječor šromadžowacim ho wšehduje, so bychmu nêšto herbfsteho čitati, drubdy tež f herbreftho do herbfsteho pšehelozowacim. W čožu feminara je kôžbu wot nož žonrêcž w herbfstej a nênušle Požej službe wotatim štubju wotatraf. — W rjany a nauajpomucjunišči čah, kotryž hweščjachmy w Šrodžičejn pšehčiwicž, a wšchón džaž džežba wo ščončenju feminara tež na tutyh mêtinje pšichitnišča našchemu wôšpotocježecjemu wjednitel tu. sic. fararjej Wrošafet sa jeho woportitwje pšehowanje a nimo mêtj pšehelozowati pšichjimu, kotraž je ho nam w šchtrich nješchelach jennaf doštal.

* Riota, bohofl. štud.

Listowanje.

Knježa dopisowarja a hobotželaczerjo našcheho kopjenta „Bomhaj Bôh“ žu f tutum praščeni, hwoje wudželjti na samowitcho redaktora wotbedacž. Šnydom do ežičežerije njeh ho wotbedaga wišê porjadne nabožnje nastawf (pšehowanja) faž wišo drube, šchtôž je f redaktorom wošehje sa wošswenjere wučjineje; šchtôž ho nimo teho do ežičežerije wotbedaga, wošswenja ho po tym, hačž jow redaktor žam sa to postaji. —

A tomu jena pšitwa sa našche „Bomhaj Bôh“: Mamy drje jenož malo hobotželaczerjow — Bohužel pišči tej wulkej žnyje našche ewangelicje herbfsteje intelligenz! — ale mamy jich minale je wišehč bžlom a wošwytow našcheho luda. Nad bychmu f temu wšati ženu žonstu rufu, kotraž by dyž a dyž nêštho napigala se hwojôneho žiwjenja a sa hwojône žiwjenje a se žiwjenja abo ja žiwjenje našchich džežic. (Wo. hby by to bewaf čimicž čypl hradž jedyn f našchich herbflich wučerjow!?)

Redaktor.

em. W. : sa XVIII.

Samolnity redaktor faraf Wyrgacž w Roščaczach. Ežičež Šemolerjež žuhicježerije a štahatnje, šap. družimwo f wobnij. rukowanjom w Buddšitnje.

Sy-li spéwať,
Pilnje džélať,
Strowja će
Swójbny statož
A twój swjatož
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Píez spar mérny
Čerstwość da.

Nječ ty spéwať,
Swérnje džélať
Wšédny dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wtopčn ty.

Z njebjes ma
Nječ čí khma
Zlwnosć je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew čel F.

Šsrebske njeđzelske kopjeno.

Wubawa ho kóždu hobotu w Šsmolerjes knižničijščejem w Budyščinje a plačji ščtwórtlétnje 1,50 hr.

17. njeđzela w swjatej Trojizy.

Mat. 20, 20—23.

Nasch Šbóžnik čehnješe se swojimi wučobnikami do Jerusalema a bě jim s jasnymi słowami rozejtał, so wón t četpjenju a wumrjeću džé, so pak na tježi dšeci soho stane. Teđdy mač dwoje jeho wučobnikow, Zanova a Zafaboma mač, i njecan Saloma, hromadže s tutamaj swojimaž kanomaj t Zetukeji pichstrowišči a pšched nim dele panywšči jeho i njeju profschetje: Wschitaž, so mojej šynaj bychtaj hedsažaj w twojim kralestwje, jedyn na twojej prawizy a druhi na šewizy.

Čaj, modlešći fu mač na kolenomaj pšched Knješom se swojimaž šynomaj — kajse žimaze inamjo, kajse lubosne wofladantje! Wot njeje mohke wichte hšehelčijamte mačerje wutnječ, so dšerja hwoje najlubiče, hwojich móšćičich šawe i modlešćimaj rukomaj t Šbóžnikaj, jich najšewičemu pšcheczele, wšchwiječje a so nješmédža pšchetač, šwěra hwoje džěči na modlešćej wutrobje nošče, tež hbož žane džěči wjozy nješk a šu šnadž hjo se šarščišćeho doma do žušty wulečite; pšchetož tež potom hšěče, haj potom halle prawje šarščišćeho dobrowpřschjenja potreboju, a to žame budže wofoto nič šhlna murja a šwjata štraža w špřywanjach tuteho šwěta. W bibliji a w šlawišćach žrjetwe mamy dočej pšchitkadow ša to, so Wóh hwoje wuhwolene graty najradšo i pobožneho doma hěbi bjeje, wšebje je takšo, je pobožna mač nad nimi a ša nič s horym prawšćinom t njebjeham šwjatej ruzy polčehowawa. Šbóž šo w našćim čsahu i prawom štorži na mšobžinu, kíž wjozy njecha wštwučač ani Boha ani čšlowjetow, a hbož šu w šbóžnym čsahu domy, hšěč njje hšly wupkajta na šwabjenego šyna abo šabudženu džowfu,

hač njimaju doma hěbi žaneje winy dač, hač šu wščitlo činili, ičtož móžachu, wšebje hač šu ša hwoje džěči wofštajnje prošyli a t Bóhu šdychowali? Wš lubi nanajo š mačerje, so byščeje wy jemu mohli hromadže se wšchitimi hwojimi pšched štol wěčnjeje krašnosče stupje: Tu šwój mój a te džěči, kotřez šy, o Knježe, nanaj dat; mój hčy hamych žane nješmój šhubitož!

A ša wš tuta modlešća mač je swojimaž šynomaj prošječ! Žeč proščenje poprawom ničšo njepobročuje, ščtož prawu modlitwu wučini. Woforne je — padnywšči pšched nim dele, naležne je a nutne; pšchede wščem je wěražje, kaž hwi, japoschtoš napominu: „Nječ prošy we wěrje a njebudž njewěšty.“ Wšlla, škroba wěra t temu šhšewšče, t tutenu šhubenu Zesušej, kíž njemeječe, hšěč by hwoju hšowu wofšilit, nadžny mčž, šo budže a je hjo nčš š kralom, kíž ma čšestne měštu wuššeleč w swojim kralestwje. A na jeho šlowje a šlubjenju čyžyče tuta šaj wěra hěbi dač dočej byč, runjež w tu šhwila jeho puč pšchec njštoč a šapčje, pšchec žatočž a wumrjećje džěše. Ščto šu našče modlitwy porno tutemu proščenju, našče pšchecža porno tutemu žadanju? Šemšćich wěšow a čšahnych šublow dla šo štarany a prošajny, tež se hwoju modlenjom a špřewanjom a dšehjele tola najrjedy pytač Wóže kralestwo a jeho prawdošć! Žužiny, wuwšochny blak namatač šo tuto žimoznje, t temu hwoj džel wšehela a čšěče, je-li možno nčlak t šamoznju pšchitč, šo mohš hšes šarščowom žiwnosče žny byč, to je něšotremušćiki najwážnyšče šam ša njeho a ša jeho džěči; ša mačo je twč, kíž hšadaja na to jene, ičtož je nušne, kač mohli pšči Zesušowom dofu hwoje měšto dobyč w jeho raju. Wědna šimy šo wy se Knješej wofali w hwojej naležnosći, wulkei abo mačej, dšja hěbi njje žadamy, šo byšćmy hšwšom byli wuššycheni; ša čšěto nam

panje, ho troščotowacj s jeho sľubjenjom a, hačj by ho dlito more ranja do nohy a s ľeta do ľeta, s mřom a seřeřpřimje wořaľotowacj a ho na jeho řtowo řpawěćeć! Wo ho huřto runamy njeřotomnym, křz njeřebďja, řchto prořcha, a řpřatja je řwójim mlobienjom wo wot Woľa řebi wuprořbęć meřto řkarřtwa řeb, meřto řhľeba kamjeř, a řhoy wón njeby po řwójej mřudroćej a řmilnoćej řom tajře prořbřim řapowjeřeb, by njeľahojama řchbowa nařtaka. Saweřećje, porućeľaje a řahamibďaje je na to wařhņje řo nař jich přawhenje!

Wľa wařkaľ je neřhřto w nim buće, řchtoľ ho ani řobu wu- ěřonimam teju dweju bratrow njeje řwobobako, řo řo na njeiw rořhņewachju, řaľ poľbřihřo řhoniwy, ani řkřeřej řameme. Wbón đeje řeju a řeju maćj njeje nařgarbit ani teľ jich řadanje ře řamym řhewami wotřofalak; ale porućeľaje wotkanje tola řeho wotmolnjenje: Wľa njeiwerećje, řchto wy přobřećje; mođećje wy tón řhľehy wjeć, řotraj ja wjeć řobu, a řo đaćj řhęćeć s teľ řhęćenizju, ř řotraj ja řhęćenju řobu? Ře, teľ woni njeiwerećachju, řchto přowřha. Řich bućhoma mřudroćej, řotraj je ř wřhřota, je řimećhana s řhľenej njeiwudroćej, řotraj ř wřhřota njeje. Woni přatju řwójju ěřeľe, řaćj runjeľa na řinajřichim wola a na řinajře wařhņje a s řinajřichim bućhom, đyřti řewat řhľob; ale woni přatju tola řwójju ěřeľe. Na wřhřote wjećj řebi mřhřla, řhřyľ wón řo řam wupřodřim, řo poňizowawře a ře pořtřichny haćj do řmjerćeje — na řeho řřonu řhľabaja, řhřyľ řo řemu řhľeć bliźi. Řemu a řim; přchtoľ jeho pweć řubďe řich pweć. Teľ woni poňizja řenoľ přehes ěřepřenje ře řhęćenju, přehes wumřerćeje ř řwójenju. A wón jich řhřutnje na to poľanje, řchtoľ woni s wroćow pwařećje řchtoľ ěře s nim přehřeřhjenem đeć, đyřbi předny s nim đeľ mećj na jeho řhřim řhľachja a řeho řewawne; řhęćenizju. ěřeľha, mođa woni to? Woni wotmolnjo: Ğaj, my mođemy. Woni řu řotowi a řwobřini, wařhřto s nim a přehes njeřo přehře- řaćj, řeno ľo řhřny wot řeho řraweľima njeřhly đeľeni. Wbón wřh jom wotřmjerďi, řo řubďja đyřećeć jeho řhľehy wjeć a pwařećeřpwećej jeho řewawne řhęćenizju. Ale řchtoľ řu řebi řadaľi řim tola neř řhęćeć řhľehy njeiwereć; přchtoľ to je řhľabny đar řeju a řich Wbřta, tón řubďe đaty řym, řotraj to je wot njeřo přehře- řotwane, a „řewtoľ ho řhęćeć njeje, řchto my řubďemy“, řaľ tón řamj řan poľbřihřo ře řwójim j. řiřećje pwaře. Wbón neř maćj a řunaj njeďja, řchto řo řim řaleći, napřećenje řpřomawěć na bliźije, njeiwajaj na řeho a řwój pweć, a řaľ řhřny đeľeni na ře đeľjenje, řotraj je řim wřobřkajene; đalřeće paľ, wotpřhņiem řonj a đobuće a wuďeľenje đobućeja njeř pwařewoľajja Wbřtej w nje- řehęćah, řiz řubďe wřhřo, řchtoľ řubďemj a rořhřimny, pwařećje, řym, řiz řom' đohřuľa.

Řo tym je wařhřto řchto. řakub je ředny wot přehřim mar- řtaciow, řotřiz řu řewawne řhęćenizju pwařećeřpřim (Řap. ř. 12. 2). Řehdy řu řalome řoľeřeřowpořna maćj, řotraj řo řmjeć přehes đyřny đeřeřeće. řan đeje je, řaľ wřhny, haćj do řwójich wř- řohřich řeľe řoľowomuwaj wroćeľ a wotřy řewřhřowpřeh đyřchom- wotřak, ale řchto to řeľa, řubďemj a přehřećeřhny być řewřhřowho řmjeňa đla, je teľ wón řhoniľ a řalle př řwój ěřepřejřh řhľehy. řewoje, „Ğaj, my mođemy“. řaľ wřobaj đeřakoj je řwójej maćeřerju, řim řhľadj řpře řew řhľehoy řhľabkajja ale tola řwewřej haćj do řmjerćeje řakwajaj řapowřetaj řhľećo řa řwójim řkřeřow a řeho řtopami. A đuľ je řo řimaj a řeju maćerj řehy đwěľa w njeřeřřim řaju đeřakw nřz řhľadj řunje řaľ, řaľ řu přehřyli, ale wřajzy řaćj řu přehřyli.

řchto paľ to nam wřaji? řhęe nam maćny a řiřim řkřeře wobaraćj řo njeřhřimny řpřominali na řeho řrawnoćej a řo řrořhřow- wali s řym, řchtoľ řmjećny přehři nim po řwójej řhęćećjřhřeľe- nabřij? řo řo njeřtali! Wbón wě, řaľje poňhņenje w řeđženju řoma, poľabowawěć na mřto đeřhřowa a řobňny řonj přořy a řhřidny. đeře paľ řubďe teľ nam řřeha, řo njeřhřimny wjećj

njeřehřeřho řraweľtwa řubřili a řeřili s řeru řwewřym řraweľtww. řamne s řutym nićeľ přehes řene řimaj; wuřhřobňny paľ, řaľ đohřo ře řich řkřeľ a řiřhře ře wotroćeřřim řhľećeľe pola nićj, přehęe řaľo řeho řaj a řeho wjeć je řehřřimni řorřami wobřatami me řw- řich nřpřahć řebi wupřatychu, a s řeho řobu nařlawawře teľ přehřowa, řotraj řam řebi wotřpominali. řhęćećje bóľe řubďemj řo teľ wy đyřećeć řhľehy, řo njeřhřimny řorřam a ěřeľećeľotomnym pwařećejam đali řo nřts đobnywawěć do nařhřich najřwjećećhřich řa- đanow a nabřijom. řamaj řhřahřtaj přeňej byćj řa řrawom w njeřehřim řraweľimje. řaćj přeni abo poľeđeni pwaře řeho wroľbřehom, to nař njeřtaraľ, to porućeľm Wbřtej, řeno řo řubďemj namafani přehes řeho wroľbřehom; na řym mamj đowěć řhľehy. řaľ- bóľe paľ řubďe teľ nam řřeha, řo řo přehęe řaľo poľanjenju a đowopominamj na řatwi njeřehřeřho řraweľtwa, řiz řeľa: Pwařes ěřeľ- přenje ře řrawnoćej, pwařes řhřiz ře řronje. řaľ řewřh wě, řchto je řoľđemu đobre a wřuźitne! řam, řiz wřojnja w řorřym pwaře a řřhřim, wón pwařhřawje řpřomnieć na wrořřewjenje, řotraj řo wřowojnamy přehřihňe. řchř paľ, řiz řo pwařehja řa řronu, pwařhje wón na řhřiz. řene je řaľ nřne řaľ đyře; řone řo njeřhře s wroćow pwařećej. řhęćepomin, wřutřoba — to ěře řehje đřenja řuto Wbře řřowo pwařeđe wřhřem wwećej — njeľopomin; řaľ wřojnj! řchtoľ njeiwojuje, tón řřonowany njeřubďe; a řhřyľ řo řchtoľ đeđňi, đwa wřak řřonowany njeřubďe, řhřba řo řo wřawje je řeđři. řamjeň.

řchto wřhřo njeňawřhřim, pwařujo pwařes řerby.

řchř najřadřhřo řwójje đowřiwowanje wo řwójim pwařow- nju pwařes řerby řřowěći, njeř teľ to pwařiwowanje řam na teľ řorřy pwařeđe wřh njeřřowěćih, řhęćeć wđřenja s řobu, řuba ěři- řarřa, řubh ěřtaraľ, poľajach, a teľ w řmžnřteľah řhęćećje nřz. řo Wbřnřteľ tola řhromad nřřowowachmjo. řem tola, řo tón ředny abo řa đřehja pwaři wřehřakřim, řchtoľ řu pwařu, ěřownje řhľaba a řwari. ře ja to řa to njeiwaj. řinat tola njeje, řaćj řu rořpřahć. A řchtoľ řhřu je řwójimaj wroćowaj wroľabak a ře řwójimaj wroľchomaj wuřřhřehć, to mi nićhřon wuřećećje nje- řubďe.

Wuřećećje řpřatdy wo řmžnřteľah řeneľ ěřeći, řo je „pwařiw- đniňu“ wřđžala. ře, wěř mi, řerje řhřy řhř wuřećeć, řo je řudhřhřim wřđžala, řaćj, řo je „pwařiwobřniňu“ wřđžala. řona ře pwařiwobřniňu na řolu řwřa. řowobňjo ře řhřo wřuľwotňo. ře řhři řhřerala. A řuľ na đobo ře na řju pwařiwěćha pwařiwobřniňu. řařřowěna ře s řola řeđžala. — řmňju, řo je řam pwařiwobřniňu řhři řhřerala — ale řam, řhęćeć řhęćeć řařřawowane njeř, abo řo je ř řutu řhřhřla a meřto na řhęćenřhřećo do řařřawotňo abo do řpřowp pwařiwuľřa a řuľ je řu nařřowěćo a řeřehřerňo — ře řhřewobňimje! řy to pwařiwobřniňu řon řaľ neřhřto đobre đowřajala — řewat tola řo wřaji, řo řuđři řraľhři a řamo řmri. řew řhľadj řy, řuba ěřtaraľ, pwařiwobřniňu řhř wroľabala? řich wřeľe řh ěři wwećeć đřawomnyđ byto, byłi řim neřhřto pwařerabřita a na- pwařala wo řutym řonřřu, řotraj — niħđe s namafanju njeje, do řhřa niħđe njeje, řhřba w řym řerhřm řaju, řotraj řantahřju mje- nřija. —

řřowěći řhřy řuľ najřadřhřo řwójje wřowřiwowanje; wěm paľ teľ řaľo, řo řo tón abo řamny wwećeľ na řym, njeř to neřto je neřhřto řřane a řeľne, řchtoľ to pwařes řerby pwařujo nadeňhřeć, njeř to je neřhřto njeřpřeľ, řchtoľ řu poľawěć řo njeřřowěć. řo řene je wěľte: wjeľe bóľe řaľ řhřy řom řym wřehřim a đřehřim ře moľho pwařiwowanja pwařak, řhřhři s řym s namjenřhřa do řur- řowěć abo đwójzy wřaj đowom s nařhřim, řomňaj řob' řařwepřeć

moh! Ale to naderidžich tež bugy pšehes Šeserby šavrejene durje, šafkane vovšchi, šafkane možičnički — šitvjerdnjene vutroby. Vohu budž to seščevu!

Džimne ho to tola tež štava po naških herbitičk domač. Šastupju to bugy pšehes vještju do domu, so bych tam „Kornhaj Voh“ prajil. Džimno to, jako šitvine durje možinjam, šubi ho to i švida, ja kotrymž něforti hmošonu hedsčachu, někajše kopje- no, někajša kniha. Š ducjeni pak to nječehnjejšče a vovščak bē do žyla eščajo! Tuž wētr to njeje skoro bjež moh! — Wo krōtkej rosmotnje ho dželam. Kajuje du k durjam, tu šleči mi hodu švida wou k vohomaju nēščto papjerjane. Je to knižka i šafatarnju vovščajom a i napivšom, totrež tat něfat laž ru- bježny hejman Wenzel rēfaleše — abo dyržalo to „Džgel“ bjež? ! Pohladachmy na ho. Njemem, šdjo by na naških woltēščach wječitol, hač to, so ho woni bōle haibowachu pšehede mu a pšehē hōbu a pšehē dobrnyh počinkami hač ja to ša- nich, abo hač bē to natwopaf. —

Kaf ho to žofa! We Starer Wjy — bēch tam nošajtra, Měžnifežny wopuščežnyšchi, doščof, — mėjach pšehēželštom, njeh tež niz najljišče. Wēču šwašowali. Džorwa bē ho woženika. Tuž chpach tola mlobedu mandješčicu hōbu wopuščaj. Ka šwašju njebech kam byt; bēch jinaj pak herbitu bibliju pōščaf. „Wujo!“ rjetny mloba žona, jako pišči šchalyž hofeja hedsčachmy — bē woprawdže hofej, niz žito! — „Ježe mi Wjy moje konfirmazije wopušimo hōbu wischujēš, totrež bēch wam nēščto dnjeto do šwašja na Wašče namohowje pōščalala?“

„Mē!“ wotmohwōch.

„Ale wujo! Wēch Waš tola tehdu prošyla, so bješčje to hnydom ežini!“

„Šymu to tež ežini!“ šnapšehčewjwach.

„Džže tež to, wujo! Za tola žaneho wohladala nješčym!“

Tu mi šchawita — jenož niz žadny rjany džej. „A tola, lnta šana, mašč so ty žyle wof lēta hjo!“

„Wjy ham pak tu tola byt nješčje a listu i rutym wopuš- moni nijščmōj dostafoj. Kewerno, Gušta ty tola tež ničež nje- wēšč?“ tak prajizj wotwōči ho k mužej.

„Mē“. džejše tutōn, „ja tež žaneho wohlabal nješčym, luby wujo! Wāšču rjani, štrašny bibliju žmōj dostafoj, kaž wama; priebdu hjo praiščamej a ho šam hiščēže junu džakujemoj so tutōn luby dar.“

„Šaj, luby wujo, rjana je. Šleječje, tamne horičefach leži!“ doda šana.

Šaj, tam teješče moja biblija. Mam dobrej wōči. Šda- šče ho mi, i až by ežorna barba hjo někajša ščewa byla. Hač bēchu ju te wof lēta tak pišnje trjebali, abo hač ju njebeču trjeba- li, a tuž tam wona žejefše w šchewm woblešu pōšču? ! Za wotmohwa bē mi wēšta ale šolofnita! Štanych, wiač bibliju dele. Ta ščeta barba hē pōšč! Pōwity ho ežorne na šušč- lichizowachu, jako ju na šlido položich, mandžifštomaj pšehē wōči. Za njemem, hač bēščtaj tež priebdu hjo tat ečewjenaj mjes wōči byšoj. Nēto to bēščtaj. Drije pšehes tōn dobru- ečpōly wōči. — Abō niz? !

Wōčinič bibliju a wntach ša konfirmazijim špuchom mlo- deje žony. Wjetrjebach dolho pytač. Wōčini ho storo kaž šama tam, hdsjež teješče Jana 5,39 a hdsjež teješče konfirmazije wo- wušimo šanite a mōj šwašny špew, kotryž bēch wo tutym teješče jinaj šapšewaf.

Ročny ničež wjazju tu šicheradžič wō tuch seščehowajych wotomilaf. Šemōž to jeme ežu tu hnydom pšichodč, so šanitu konfirmazijil šchpuch, kotryž bē, kaž wjedčach, tež wērowanšiti tešt, a tuž tež šafōžj mojeho ščerluchā wēla pola Jana 5, 39.

„Wobhōniče ho w piškne; pšchetōž šam ho šda, so macže wēč- ne žiwjenje w nim; a to šame je, kiž wo mni hōwōči!“ —

Nēk hšchju hjo, so budže šašo rēfáč, so wšchito wubledžu abo kaž ho to podobno pšehēčelniče praji. Ale mėnich, so je ho šašče abo podobnohe jenož junu šato! Wjemlyu drje ho, so hpm nēščto žpl; podobnohe ras wot jenoho duchowneho štoni; tōn roščel bē to jenož tōn, so ho tam to wot duchowneho wu- wškanē wērowanšite wopušimo pytačše, tu to wopušimo konfirma- zije. Wēču tuž teš twaž bjes mojeho ščerluchā hšwēcžili. — (Wšchidobnje dale.)

Džowēčičžnyne nowe štwinički.

Dšlafčej, kiž bē ho wopušitwa wostajil, wotwōdščaje wo- ro- madžijine, i šaf i wotbročewju pšichōšč. Na šhromadžšim hładajo wōn i šchepjetajim hšohom dwōjōž ja hōbu te šawa- prajefše: „Te rjane nowe štwine žu mie štrōšbneho sežinile!“ Šhromadžšna bē polna špōžiwanjaja a někotrym mlobedm bē štoro na šmēch. „Šaj, luby pšehēšljo“, wōn šašo rēfēčeše, „tat je, kaž praji. Wēch žim bjes štrōšbniče a bjes ežučja, piče bēšče mi wšchite mubje rubio. Wēch žyle wofubnyl a do najwšejšefcho hubješitwa šapadnyl a to tež šafžuzil. Ale tež moja žona a moje džēči bēchu hōbu wofubudnje a mėjach ho jara hubjenje, a te to njebeču šafžuzite. Šaj, ja bēch we winje, so te wjazy hač ja ečepjachu. Duž šašo ras nješčju w forčimje hedsjo hšowju wdsjerštu midu pšehpivwach. Korčmar- rjež mōla džowēčička te nni štwinišči a nōžku wofbēhnyšchi ni štwajōwna hšowje nowe rjane štwine pōšafonawče, so bch i šhwali, a ho nje ššōčnješ woprawča.“ „Škupjefch ty itwōjež džowēčičžny tež nowe štwine?“ Mi bē, jako by nje nēščtōn šchut, te štwine žu mi štrōšnojēž šašo daf; šponuich na to, so žona a džowēčička štwine ečakate, hdy pšchōčja a jinaj šhwitue twōičiti pšichinje. Šwōčēžja bē mi šafšōčžena, so ho wohladaj, tat hrošnje to wote mnje je, so k temu pomšam, so mošt korčmar hšowjenu džēču nowe štwine šupič, mjes tym so ham hšowjenu džēču hōb a šynu nrēčž dawam. Hšēšje ečefnych, a domoj pšchidščedšči wiač hšowje džēču na wuzh a jo k hēbi štēščach. Duž wōčuch, tat šymnje a pšchmērtē jehō nōžny bēščete. Lubi mužoj, wy nōnajo! Te nowe štwine nje wominadu, ale džēčōwōje wōšef pšchmērtēj nošy nje hiščēže wjele bōle pomināščete. Moja wutroba i roščakom šchepje- tafše. Hiščēže mėjach i Wōha nēščto pjenjes, ja nje šupič dnē wotruče ščlka a nowe štwinički, lašēž korčmarjowa hōščta mėjšče. Našajtra jenož jara mōho džēšč, ežim wjazy ho mōdłach. Pōndšuju džēch i wulkm ščōštom na hšowje džēto, kaž ženje priebdu. Nēk ma moje džēščo draštu a žoninej ligy stej šašo wotmōdnje. To korčmy žanje štoy wjazy šupič nješčym, šofe a mēr stej do domu šafchahnje.“

Dak tamnu wotbročewny wōjedāčje a hšwēčēšče. Ale kōho dha wopitž nješōžōwničefcho ežini, hač pōbla žony a džēči ham hēbie? Njemori wōn hšowje ečšo a žiwjenje, totrež je jemu Wōh daf? a mōn je jemu tat nješōfomny ša nje? Wjenješe wōn hšowju wōbhu dšchju do hēščeho šatamanštwā? Njeje wōn hšowj rošom a hšowje mubje šapil?

Ežinje, so bješčje šōžni byli i boješju a se eženjom!

Š mišionštwā.

Wulzy štrudžaja, njeh tež niz njewočafana, bē ta wōwješč, kotryž nōšče špichēžonške mišionštwā i nēšmjeje raiščefje Afriki došta. Š dnēmaj šlowomaj ho jemu telegrafny džēžil, so durbja tež eži pōščimā tam hiščēje pšehewajych mišionarōjō hšowje džē-

to pishi horje Ritimandicharo a Afriku nopushečjez. Vê tuto wupolastaje wot ententy hižo dawno pšahijewjene. Zola, do-keč, ho ententa i tym dlisheje, meňachu nadžijn, so tam wostanu. Zola hu ho wyliti, hdyž entence; tefo pšehčejelniveho imwjenja pšahidowěrichu. To je wulke ischodjenje najšeho mišionistwa, niz pal jeho smicenje. Sdžy niz tam, pōsidge wono na druhim meštnje nasheje semie do džeła sa Knjejowe kralstwo tu na semie.

Zyrkej a stat.

Wona wošadna wujawa (Kirchgemeindevorajung) je něk wójewjenta a k wuradžowanju dat. Wo wšeholati dypuč do ho žiwe wosmolženje saibdehnyo. Taz hu čeljeni sa to, so to mjēto „Wajor“ do zyla spadnje, fa; to tež wuitawa žama čhe, a so ho mešto tebo toždemu duchowemu mjeno „farac“ da; drusy hu sa to, so ho runje to mjeno „Wajor“ wobšhowa, kotrež je tola tehodla to najzješče, dotelž rēfa „pajit“ (duchowapajit); mjeno „farac“ (Faracer) faž tež mjeno „Gwifliche“ dyrbitaj ho wostřonic. Njeh tutu jednanje tež runje i tym mjenom „Wajor“ noč w herbstej rēči njeprajedi, dža tola i tym mjenom „farac“. Tuto wostnanjeni tebo duchoweho, kotrež ma fašće džeła saktowac, a tak dyrbjato to tež wostacž. Duchowni (Wajoren) hu wšiditny tež farario; to mjeno farac mešo ho jeno; pšči sašojnstich, sašičich džełach trjedacž. — Zola wšo wot tuteho mučžinjēnja njewostnjenje wostbace a pšichod nasheje zyrkwe, ale wjele bóte wot zylcho powšichitowneho faž nadwobneho jarjadowanja. A so by tuto ho nashej zyrkwi a pšichodowej žynodže derje wadžejo, to to mešo ho tež wožadny faž wožadni žobu prōzowacž. Ale wšdar: wot tuteje wuitawy wostnjenje drje žobu to wostřacž nasheje krajnje zyrkwe w Zasskej. Knjejowa žyrkej jato tajpa raj njepaduje ani i jenej hujbenej wuitawu ani tež pšehne namogay a njepršehčejllowo wšichowcžom, ludowech komowom, partejow, jenostliwom! Wona wostanje, a by-li wona někfe ta čexzajaza žyrkej byla, wona junu budže tola ta wyltaza! A i nej žobu čži, fašičž jeje žiwe kancjenje a staty hu!

To jene, na čimž nascha krajno žyře žhori. — a runje tal najš stat faž žōba amejna, — to hu te zyle nječajne, njewšete pjenjezje pračdenja. A faž to žerak někfe prajitny: „Zat to dale njewōže!“ tal dyrbitny my to tež w zyrkwitny prajičž. A tola dyrbi po woli naž wšehčeh nascha žyrkej dale bywacž, skutkowacž! Tuž je na wšahitimi stawami zyrkwe, so jej wupomhaja i tutje njewōžestice; je to nadam, pšahiljudžnosč kōžbeho jenotliwego itama nasheje zyrkwe faž pšehdy wšehem wošadew a zyrkwitnyh pšehedježerčitnow a dyrwinjeje wšichowcž. So mēli tu na pjenjadach bobate itawy zobrywe slladuwōže, žwojz wošadže a zyrkwi i darom, i wostafarjom lubošč wopofalacž, to njeh je tu jenož nashonjēne. Tak tōn pjenjez njeh hujbeny byl, ani na to abo druhe wōschje. Je dže tola žhrowna saše spadnyfa sfforo hačž na najmžičdo! Wubž tu tež na tōn „dšchatt“ dopomnjene, kotrež je wobodny wot dawlow. —

W „Serbisch Rowina“ pšigahje njedawno něchtōn wo herbstej ewangelistej zyrkwi a lubječe wjele. Sda ho nam, so by někfele runje na čžahu bylo, so bychmy něchtōn wjazy wo tym žhoriti. Temo wšehcho jaza potrebnji, tuž bychmy hižo sa dobru radu jaza džakotni byli a hiščeže bóle, bych-li ho nam pučež wofalate, po forwmiz wuitadžemy te wšehče hujbenošče.

Š bliska a š daloka.

Šlowna šhadžowanfa herbsteje šubotowazeje mlodžiny je doštwjēzēna. Vē wošebita a wošebna! A ta šwalba, lotraž

je ho jej hochaje dawata, bē šokžuzna! Džak Šserbow hšučha jej! Ale runje tehodla, dotelž tole wšeho wuprajamy, njewostnjenjny to drube, to pšehče, kotrež hšy wuškšičlei i Lubjiffich, i Wudjezanstich a i Knežowacžidžiči štrōi, i luda, i inteligency a je hšwedžijnny šubotowacyh, njemajny so by ho zyle džeło hšlowncie šhadžowanfa jajo položilo na wju, na hranizy Šserbow, wšahžōm; tam, dōžež štrach hšoj. A temu tu šhadžowanfa je najzřebny, k temu je ho šalozija. A tam wostfah smje šhadžowanfa, je-li nēfal jarjadowana pšči dželawom faž šabowom džele pšči bezi herbti „šid“, tōn lud wšehčeh wostřowom, wuzšičich a žōnistich jazu a mlody, šhudy a bobaty. W Wudžichinje to njebē tak pšči wšehem bobatny wopreže dšwadla! Tōn lud, fašičž jōn bewaf šhadžowanfa wšahče, tam njebē. A tutōn lud čže mēč a dyrbi mēč džel na džele faž na šabowy šubotowacyh a to někfe bóle hiščeže hačž prjedy. Tuž tehodla njeh šubotowaj to jene čžinja a teho druheho ho njewostaja!

Wê Wupoj hšwedžjadu njedžku, 12. septembra, hšwedžēni šmstowneho mišionistwa. Šmstowne mišionistwo je někfe to najzřibujēše džeło, kotrež ma šchēčejanfa lubošč, šchēčejanfa žyrkej, kotrež maia šchēčejeno došojnēž na najšim ludu, na najšim kraju. A tutemu džełu wabič a pomhacž dyrbejše tutōn hšwedžēni, kotrež ho we Wupjanstam Wozim domje je herbstej a nēmlstj Wōzej hšūžu hšwedčēlice. Wē rjenje, so bē Wōži dom hšidčeje w pšyhe žynoweho dšakneho hšwedženja. Na herbstej Wōzej hšūžje wējšēše hšwedžežitfe prōzowanje k. farac Mirrow Wufecžanstf wo 1. Waj. 4, 3-10. „A naschem mišionistwom hšwedženjeje je štareho powjedanja dwōjate pračdenje a dwōjate wotmōłwjenje“, rjetje hšwedžēni prebač na šalozju tuteho tēsta a wušehčny i njehō isčžhōwacž pračdeni a wotmōłwje: 1. Wōže pračdenje: Sdže je tōwi brat? a wotmōłwjenje čšlowjēta: Ža njewēm. 2. Pračdenje čšlowjēta: Šžm dha mo-žeho bratra wajchra? a Wōže wotmōłwjenje: Sdžh kwojeho bratra žiwē wola te wni wot šenje. — Nēmlstj hšwedžēniš prebač bē žebi na tēst wulwōlit Žana 15, 14-16 a wofala hšwedžēniš wōžadje: Knjejowe pšehčejllow i wužōwnikami. Š njehō žōři ho prawna lubošč k našchemu dšlu a prawu špōmožny šuff. — Želi so hšēmy po wunōšičku hšwedžežitfeje šolletu mēričž, šaj predarjež wutrobš fa nšny a wulšy wōžny šuff šmstowneho mišionistwa šahorilō. Že ho wšeho hšowadže nawdalo na 450,00 hr. Že to rjany hšwedžēniš dar i maeje wošady. Porjeišchem bu hšwedžēni pšeh špōw zyrkwitweho žhōra, kotrež wō wōdžōmju kn. kantora Wšdarja fawšje: „Šwo, lubošč Wōjfa, mōblu k tebi.“ Nēmlstj wostfatu Wōžu hšūžu šafawatšhe kn. farac Wastar-Knežowacžidžiči. Šwōjedžēn bē rjany a džaf fa to hšučha kn. fararjej Wōšakale faž tež wšehem, faž hšwedžēnišmaj predarjomaj. Džak hūžž tež tu wuprajem wōjčestfenu towašitnu, wōdžerajestfenu towašitnu, mlodžiny, špōwarjam a špōwarfam a Šubjanstiej wōžadje faž tež wšehem, hš žēhu i daloka pšahšhwatali a hšwedžēni žobu porjeiščiči. Njeh wužyte hšnyo pšichinje dobre pšehi nš jeno we Wupjanstiej wōžadje, so do žlyhu kraju, njeh šubžena lubošč njewostnjenje, ale njeh pšichibwa a njeh došwta jād wjazy a wjazy wutrobšow ta tutu džeło w Knjejowej wintaj!

Šitowanje. Ž. W. w. š. fa XIX.

Šamolwity redaktor farac Wyracž w Kōšacžach.

Čšičič Šmolerjež knižičičičēnje a knižatnje, šap. drūšitwo f wobni. wutōwanjom to Wudžichinje.

Syl spéwał,
Pilnje džéłat,
Strowja éc
Swójbny statok
A twój swjato:
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosc ma;
Bóh pak swérny
Prez spar mérnj
Cerstwosc da.

Njech ty spéwał,
Swérnje džéłat;
Wšédny dny;
Džéł pak swjaty,
Duši daty,
Wólpočń ty.

Z njebies ma:
Njech éč křma:
Ziwnosc je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wólkwé éč! F

Sserbske njezdělske łopjeno.

Budawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez křišćijšćejemj w Budysčujnje a plačej ščmórtlétnje 1,50 hr.

18. njeđzela po šwjatej Trojizny.

Wj. 12, 2—6.

Rajwješćka nusa a jenička šbóžna woštošć.

I. Račaj čjaš je ja načaj lud a s tym tež ja kóždeho w nim čjaš najhłubšeho hubjenstwa, dočelz woprijčeženj šmy wot zylšeho šwěta. Račaj lud runa šo něšto domej, šwójšje, kotruž jedny kšajz po druhim, jete domapranje po druhim trjachi, šo wjažy k wofomej nješćišćidže a šfówejuje zle wotemrjeta je žiwje-
nju a temu, ščtož jej pšichnje. Wón nješćidže šo wjažy šam wošfnežjez, ale dyrbi šo wot druhich wobšnježjez a wot nich šćbi přjódšpřjač dječ, ščtož činjez ma. Něšdy dšće najwóžnišći lud, něč najnjenóžnišći, njenóžnišći hač wšćitše małe ludj, kotrychž w přjedawšćich čjašach šćdy ředžy něšćamj. Wj ni-
wamj wjažy žaneje kamšnje woše, ale dyrbimj woli druhich pošfucháč. A ta žana dobra njeje. Račbi nješćečeljo čžedžja naš w kóždym nastupanju šnježjez. A k temu dyrbimj po šć woli šamj pomhač. Wj dyrbimj šćbi šamj šwój row rycž. —
K temu pšichidže wobšćajny njemér w kraj, dočelz pomérnje małe ličžba křežšćiwu na šo tohačž čže a pšči tym na šćpše luda nješćlaba. Šćž jenož w on i šnjeja, potom njed lud kónz wofnje. Rač nješćišćidžemj k žanemu měrowemj džělu, kiž nam tola jeničžy pomhač, móže, tač njetrjebamj šo džěwáč, šćž wšćidžeho šćšća wjažy njebudže, ale njenje a to małe pšćešo džěšće. Rač nješćež žadny porjad w kraj a žana prawa čjezje a žana tofjez pšćed wšćfnošćamj. Šćžž pohľadamj, widžimj hubjenšćiwu. A tač šćudnje šćej řehobla hšćto došć tež w domach a šwójšćach. Wšćelata šćawoč, šćwotčž, šćžana šćnjereč, nješćošćišćnošć žćh džěžje pšćečšćiwu šćarčimaj křežj w nič.

Me to wšćitšo, hačž runjež je jara šćudne, to najhóřšće njeje. Ze wšćeho řeho wšćhadžja hšćežje čžešće, to najčježšće: šo wu-
troba šćapčežnje na Bóšy dšćelowáč, šo šo prašča: je dha wo-
prawdže jedny Bóš, njedyrbjal nam w tajšćej nušy pomhač, šćwójn hnadu a šćušćnošć nam wopofačaz? Je dha Bóš wo-
prawdže Bóš luboježe, wóš dha hewaf nam dačž tač čžešćo čže-
řieč? Tač džje šo řed wjele w našćim ludu, hđžž to wulke, po-
wšćitšćiwone žašćitne hubjenšćiwu widžja, kiž je na naš a našć lud
pšćišćišćo a řetřežž kónz s žyła hšćežje nješćidžimj. Dha je řed
jara wjele tačž prašćito: žadny Bóš tu njemóže hšćč, hđžž tajše
pšćišćušćežje. Šćwaf by dyrbjal se šćwójje wšćešćomozu našćemu
hubjenšćiwu kónz čćinjez. Me budže dha wutřoba pšći tajšćich
wšćlach měřnišćaha abo niž wjele šćle wjele njeměřnišćaha? Šćubi
Bóha, šćubi pošćene we wšćorach tuteho čžaša, k čćemuž šo
džeržezž móže, nima žaneje pomožy wjažy, hđžž s našćim šćam-
omj šćoržj: šćto wđžšćich šćo moja dšćaha a šć tač nješćofšćina
we mni? A šo njeby woboha dšćaha k žanemu měřje pšćišćišćla,
pšćišćušćija něšto tajžy, kiž šć dawno wšću wěru do Bóha šćubšćl
a hanja, tač je šć Dawitej w jeho nješćošći šćlo: hšće je křój
Bóš? Rimamj praiso, hđžž šćim dawno wšću wěru do Bóha
přečž čćišćamli. Čćinjez, šćtož šćim my dawno čćinšći. Tač py-
šćaju wšćaf něšto se wšćež moza našćemu ludej wěru s wutřoby
řetřežž. Dha nadpadnje hšćubota hšćta bolofez wěřžaju wutřobu.
Šćto dyrbi na to wofšćiwšćež? Wona ni je čha šćwójšćo Bóha
pšćečšćež a tola tež tej to prašćenje pšćidžje: řač dha, hđžž hšću
šćamj tola praiso měli? Tač šćnjjež luty njeměr w njej a s hšću-
šćim dšće pošćednje šćo wolanje po Bóšy. řačto jekšć jačšći po
šćimnej wóžje, tač šćdžuje moja dšćaha, Bóžo, k řeb. Wěřžaja
wutřobla, kiž je přjedny w šćwójje wěře šćwójšćo Bóha a pšćež

njebo mër mēla, njejnaje žaneje wjetščeje bololeče, hač hdyž čzaje, jo na tym je, jeho šlubiz. W njej woguczi potom to najhorzikeje žadanje: daj mi hač tvoje hladne woblicze wo hladač a tvojou pobozny šlonicz. To je najhorzika bololeč, kotruž člowjka wutroba začuwacz mōže, hdyž po Bōhy žadanje ma a Bōh swoje woblicze přehed njej iřhowa; to je najwjetšča nuša, kiž na nju přichitcz mōže, hdyž wēricz čže a nimalo wozaju wēricz nje mōže. To je nuša, podobna tej, kotruž našch Anjes a Šbōžnik na šchizju začuwawče, tato wofačde: mōj Božo, mōj Božo, čže bodla hy ty mje wopuřichiti! W toja šlubiz to wiřafat rēta, wiřchito šlubicz. Ale šchitōž tak po Bōhy wofa, tōn hiřchēje šlubjeny njeje w swojim hubjenstwje, wōn mōže a budže jo přehewinycz.

II. Šchto rudžich ty ho, moja buřcha a hy tak njepotojna we mni? Čžakaj na Boga: přichitōž ja ludu ho jemu hiřchēje džałowacz, so wōn mi pomaha je swojim woblicžom. W utych bļowach wuprajaj pobozny ipēwac jeničca; wōstōweč a šbōžnu nadžiju, kotraž ja Bōhu čpłowowanu člowjku wutrobu na jenu tu je. Na tutej sepi nam wiřafat ničo wēste njeje. Ženje wiřafat nje wōmny, šchto jutke budže, w nēčžichich njemērných čžachach to haffe prawje nje wōmny. Dženka mamu hiřchēje nēřchto, jutke žrano ničo wōmny, dženka žny hiřchēje žrivot, jutke žrano žple hubjeni, dženka mōžemy hiřchēje dželacz, jutke je nam žrano kōžna mōžneta k temu wofata. Ruzōž jene je nam wēste: nač Bōh a jeho pomoz. Žehobla: šchto ruzōžich ho moja buřcha a hy tak njepotojna we mni? Ale jenu wiřafat dylčimny čžinicz a jenu jenož mōžemy čžinicz: čžakaj na Boga w blynej wēricz. Šdyž jefo mařch, mařch wiřafat šloniczije dočez a j dobom to najlēpšche. Wōn mōže tebi wiřchito jašo dacz, šchto, iřhubil hy, niz jenož seiaše kubla, ale přehede wšchōm tež nowu žrōbolōcz a mōž, tej čžeje injeječ a přehewinycz, nadžiju a wēru, kotraž jeho njeputchēzi a nam njebama lawutlēc! — To čžakaj nje wiřafat nam žara čžežto podnije. Šdyž žny přiched w Božu živi byti, dha ho nam dny tak ručeji mivnyřch, přichitōž pak čžeji šchit, wotom čže ho nam špacz, taž bōchdu dny jenož ponamu nimo šleje a njo dočzatacz njemōžemy, so jašo hiračiche lēpšče čžehy přichidnu. Ale našch Bōh ho bisto dolho je swojej pomozu kōmžiti. To je iračskli lud hiřho dočez, to je řehowana mařch w štanje šlonita, to žny wiřchitzy bižom w swojim žiwjenju i wulkeji řrudodu šlonili, to dyrbi nēřto našch žyly by w swojim čžežtim njebožu šlonicz. Wōn budže nam žrano hiřchēje dolho dacz na swoju pomoz čžalacz. A j tym na swoje šbōžne wotpohłady. Čłowjek, kiž je w šbožotnych dnjach ho hysto malo dočez wo swojeho Bōha řaracz dokelž mērijelče, so jeho j žyla njewječ, dyrbi jo potom šlonicz, tať daloto bjes Bōha přichitōže, šchto ničo njeje a ničo nje lamōže, hdyž Bōh jemu swoju pomoz a swoje žohnowanje njejpōžēti, tak žyle wot njeho wotwiřuje. Žadanje po nim dyrbi we wutro- ž: haffe jašo mōžny přichitēracz a to pōřnacze, jo Bōh tola to najwpiřchiche a najlēpšche je. Tazke pōřnacze přichitōž pak čłowjetelji hysto žara pomalu. Žehobla dyrbi tež Bōh čžalacz je swojeji pomozu, dolho čžalacz. A njeje dha bižom njes čžlowjetamit tať, so čžim čžežičha šlōcz je, čžim dēj: traje čžah řhōřtanja so řhōřtanja? Wařch žyly lud, wy wēřchitzy žny ho čžežto přichēřchitili na wēřchim Bōhy j tym, jo mamoneji hlyžachny a niz Bōhu, jo hvēreji přichiwipowachny a jeho wēřchelan a wot Bōha ho wotwōwacžowachny žyjom dočez řēta, so na hōř řazpivarowaw Bōha pēřichitowachny a niz na jeho šłomo. Třebamny ho dže wacz, hdyž nēřto tež čžah našchego řhōřtanja dolho traje? Me tola: čžakaj na Bōha, čžakaj na njeho j potym wērijezym dowērijenjom wor jeneho dnja k dnuřemu, wot jeneho řēta k dnuřemu. Řodarmo jo nječžimich. Šchōž Bōhu wšchōn ho dowēři, Bōh teho niřdu njeputchēzi. To wē tež pobozny řpēwac našchego wřaf- ma. Dacz runje jeho njeřbože žakōřtnje čžeže je, wyřka tola we

wšchēji swojeji řrudobje — w šbōžnej wēřchōlči a nadžiji: ja budu ho jemu hiřchēje džałowacz, so wōn mi pomaha je swojim woblicžom. We swojeji wēricz je Bōha jašo namafat, taž tež řeřub na řchizju po swojeji bolōřtnje řhōřtje tola řhōřčōnjeje wšchōn šbōžny wofa: Wēřče, ja poručuju swoju dylčuju do tvojeyu wufom. Šdyž je jeho hōžina přichitčija. dha je swojeji pomozu j molom ho řewi.

Dha pat ho budže podacz
Šdyž jemu řhwēny hy,
To budže hēřēti wōdacz,
Čže wōmōž se řrudžhy,
Kōžiz čžinicz wōbečēžnōweč,
Dacz trowčim wutrobu,
A pomhacz je wšchēji šlōczje,
Kotruž hy wujřat tu.

Tak mōžemy wopravdže j Rowskom Gerhardtom řpēwacz. Bōh njemōže swoje žrōwo a řlubjenje ľamacz; wofaj ho te mni w čžah teje nuřhy, dha čžu ja čže wūřhwōcz; čž; pōjče žem te mni wēřchitzy, kiž řpōžni a wōbečēženi seje, ja čžu wō wōřchēwicz; hač by tež žēna swojeho dželēca řabyla, dha ja tebe wiřafat nočžu řabječ, je wōn řeki. Ale wōn na swoj čžah a tōn je hiračich hač našch. A njewēřch dha, hač niz bižom nēřto na naš a našchim ludu je swojim čžežtim domapřytanje a řhōřtanjem jašo dželā, so by naš polēpřchowan a nam jašo hōrje pomhā, naž wuřchit. Bōha jašo namafacz, kotreřōž řēčny řtōwo řhubili? Wēřēje čžini to. Žeho řhōřtanje je řpōřaczit jeho pomoz. Tat řrařnje budže řhōřčnje jeho pomoz ho řewitcz, so wutroba hinal njemōže, hač j hōřwum džałowanjom jeho řwalacz. Kaž wōřte dylčha přehed w swojim njebožu wofala je po Bōhy a k Bōhu, wōřřchōwala hiřchēje budže w swojim čžaju to džałowanje ho hōrje řēčhwēz k Bōhu, jo je wēřho njeřbože wōbrocziti a wot njeje wofat. Ale njeřabēčnyju, jenož hdyž je dylčha přehed po Bōhy jačřika a řhōřchōwala, potom budže wot njeho dořacz j řobachřtwa jeho řnadhy a řmislōweče, so j hōrzej wutrobu ho džałowacz dyrbi, a jenož hdyž pranje a w o b i t a j n e ho džałowacz wuřnje, řmēje wōřchitaje řohnowanje wot Bōžeho řohnowanja.

Njeplacz, Bōh čže wūřhwōčij,
Šdyž ta buřcha řurčij,
Dže ho tebi řhubjenje,
Na tebe wōřho bōřēž,
Wofaj ty,
So wōn by
Šnadbe žrōwo prařit,
Šrudžbje mēru řtajit.

Čantjeň.

Šchto wšcho njenařbōnich, puezuju pšchē Čerby.

Nařajna bēč potom dny do domjazeje wjeřli. Že to nēřchto wōřebne a wōřebite, řchōž ty řačuwawčch, hdyž po dolžim čžaju dny do teje řrajny, do teje wjeřli přichitōželch, kotraž je čži domřina! Domřina! Šzy řebti do žyła hōže řař rořpominat, šchto wšcho tuto jene řtōwo a to, řchōž wōne wōňnanjenja, ma na řebti a we řebti? Domřina! Mařčēřnej ruzy to řej, kotrež mje řmalaj, kotrež mje k řebti čžejnijetaj, kotrež mje wōřjimajetaj j lubōřčuju mařčēřnej! Domřina! Šojo pat wōna řaž mēřchitla pořtawa, kotraž ho přehed toba řēcha a bywa wjetřcha a wjetřcha, kotraž swoju prawiřu j wjetřcham řēcha a je swojim řhōřtim woblicžom čži dželēž žyfe wulke řewowanje — a to potukne, řhōřtaže! Domřina! Šzy ty tvojou domřinu hōžo wōhładať w tutej a tawnej pořtawej? Njeřhyli to, řlej, njeřhy řebti hiřchēje řnje teť prawje rořpominat. šchto to je: domřina! a šchto wōna čže!

Što tam pat hi ho vdač načeho, je vulte, sčtož je možne, sčtož dšuju dozonja. A to najšim čzahu, na vultim tak tšaduhškim, hi ho ty vobuhuški, hiščje tšudski ičšnik. Biblija, bla, Bože hrono, je ta prénja, najšubovišča tšudžje živeje mozo, vot voha nam data i voščevjenju lacnjeje, hušo došč jamutlazeje vutroby; a tuta tšudžje vjeprahuje ženje. Vot voha data je nam tež ta dominja, tam, hščž je sivojim živoščevšom ho narobžjo do tuteho hušta. A vona je nam data, to hi nam byta tež tšudžje živjenja. Sčtož i njeje jenož čzerpahče načšo ta šotšd a brjuš a ja pjenječny mčš, tón je ičšnik, to i šknjevojnym ščovom režčim, jedyn raj voži ja rubježny jamu. Dominja! Čziti bebi ju tola nétkle, ja tšudžje živjenja, forož vona je! Šdžž dychički ty živoenje živieč v čzahu vultšnyvadžeh, vovomre-vadžeh buščja a živjenja, nétko i njeje čzerpaj živu vodni pošev-njenja, voščevjenja, voščevjenja! Žu bebi hušal, a by-šič vpoščet by! Vjele tola vraz netreča, hi proščer! Žu bebi vraz a bohatty budšček! Žu bebi njedaj vlač, bynjež čzi vjele šodšček! Žu, tu domijnju, tež nješčeradž, hi ho tola, ty džčžo tvojeje domijnju, sam pšcheradž! —

Što to? Bčž vuhnyž a konič? To je móž macžerje, fotrežj njeno je dominja! —

Bohonzčojo jedščju na rolu. Šak to šknfotajče, šknfotajče. Ševro to ratašč! Vbo nješčju jón ty ženje vuhščičat, tutón špšv ratašččo džča! O, hi ho vo vjele vobščuhščžek dat — vot mamona — pšchiboha! Ty ščuhščake jenož, hacž njebju vubščičak hnydom šknfot škotavol a tolečov sady pšcha a bronju! Mamon! To je tež v rataščnje tón beščič duš, fotžž pyja ja pšubom kaž pšči žita potnym vovu šepič čzobštu dušču! Nunje tak vščudžom pak tola šazšvovšč, rataro, najbliščjo a naj-možniščjo vobuč Božeje ženje! Šak vovšč, kač čyžt to tvoju živu dušču vavajaladž hacž tam maško do rječčšov hnyščy, moščahnyč! —

Tam horješčak na tšičhe šiva honadž tam a šem, kešeny haj dnye blachovy jenož, tola pak vultšojniščti na pošalovanje métra hacž honadž, živu, vščany, na hvojnovej hromadžje na pšchiv-povješčjenje vjedra. Všen ho hiščječe dopomnieč, jo bč mék tutón honadž tam tovaščja na ščječe. Vše to vovaj vječšlovotv i vobčmaj rukomaj, fotrežj mješčščtje vjele vraz vot včšerčeho šopacžja na bebi hacž vot ruki vjučneho vovčščja. Žutemu vovčščje bčču vichovr čzoha dušču vudychate, to hvojnej ščhibe vovje-ščječe, kaž šfore hušo. Dopomni to, kač vichovr čzoha tež vobščje načšeho traja to „vovčščje živjenje“ vuduchacu.

Ja vnu! Mlade léta vživjenja je mi! Tam na travnju bečž džčžo! Šdžje hu čzi, kiž so nnu bčču? Dychju bebi jich vovčo vovadž? Vbo šepje niz?

Tak néšoty rjany šón džčžazuch lét by šnadí mi i nje-sapominjzeho vovpominanja vučščnyk na pščežo, doščž to ži-vjenje, kajščž nétk je, a čzi živi, kajžž hu, pšchjara ščerja! Duž rad lubje niz! Čžhu džšča i najmjčščja ščovony buč a vuchju bebi živoje vječle na rjanyu, na domjazym rubič dacž, kaž tam, na tamnej hórzy, i fotrežj njedavno šladovadž na tutu vještu! —

A tu tež tón mačš hat, načš hat, kaž projachny, hacž runje tak mačo mi ščuhščječe kaž néšomu družemu vovščj tovašččov a tovašččov. Vultí bur bč nad nim i šknješom, šumpajče tam šivoje šovje, šovmješče tam šivoje rvyb, čzerpješče pak tam tež te čzřjoddy huš, kaž te čzřjoddy džčžek, mjenujžy naš, kiž ny tam „ščičže“ vovachny, hacžjenja tvorachmaj a ho na čzofnač špšovachny — njech bč tón čšovt tež jenož švnyvaze šovto abo manja ša ščaty. Šdžž niččo družje, to jene i najmjčščja ho nam vščšo radž, ho podnuričž a vutumpadž — niz runje i vješčelu macžerje. A raz, to nječabudu ženje, šta ho mi tu, sčtož ho mi

hacž dotal vraz živo stačo njeje. Vše šyna, hščh a lóč. Hat ša-mjeršnjenje. Všto do ščule vobščevlani, „ranžu“ hžjo na škvibčeje. „Džerži lóč“? bč to najmjuščje praščjenje. Vše hatle dnye nožy mjeršnje. Čžhobla ho to doščo praščječ! Vvupruhnjny to! A ščo bč? Vvotumpachny ho, abo, jo včrnječž režču, vovumpadž ho. Ja sam bečž tón živu, dychotaty mokry vopafas, jo lóč hiščječe njebšček! Mój nan — nétk tež hžjo njebošček! — bč mje vuchajšobč. Šo je mje poškvatčik, njemožju ho runje vovpom-nič. Je mi tak, jako buč šterje néščjo kaž švarje vubščičak. Do ščule šym hiščječe doščak, vo poščevnom vovomitu čzaha! A žyž njerečadž pšči burjad ščadž. Š tam načš vuččž šapovščžnyč ščovalče.

Ščula! Vuččž! To je štavino hama ša ho, a to hiščječe jara docha. Vuččž tam hiščječe tón šamšny vuččž, fotremuž tež jo néšotre léta ščadž. Ščaršč ho včšo je, — ja šym tež tvorščtu šarščti — ale ho by tón hny vovšč, to mi ho šba, njemožju praščj, i najmjčščja niz v tam, sčtož nabožnju a Ščerbštno našupa. Tola, vovaju ho tajšle džšča!

Dominja! Ščovymoj mói dwejo ho hiščječe žyle? Nječ tež nétk do dvojeje škvibžny šym vščičho, vo žyle horze iac-čnjeje a živjenje mojih džčžazuch lét, vojšč mladych lét pak nočje vojživieč v mi. Ščju jo ja to pšcheméni? Vbo hi ho ty to pšcheménia, moja dominja? Šču to čzi lúžjo v tebi šknjščti hacž čzi, šovryčž ja ve švojich džčžazuch létach tu vobščadž džččak vščevny džčn a njebželu ševščti ščobščž? Haj, tole čyžt ja vovboje vobščabadž a pšchivovadž! Tón vščevny džčn tón to njeroščka. Džččak, haj pšči džčže ho džčž, to čžni tež a dnyti čžničž ščšlva, njevóšnit, ale ščžžčž je vješčetej vovobščje nje-džščti džčn švojemu nješčštemu ševčej pšči jecho ščovje v jecho domje abo ve kvobšnydom domje, runje kaž vščevny džčn v džčle, to dozonja jenož ščvovom čzovčč, vovobodny ševč, a to je mjerjaz hščerčan. A temu šu švujate a drože vščč šubta, jemu date vot voha ša tuta čzohovč, — tak tež ta macžšččžina. Dominja škn-š ty včču vobščovata vovojemu vovu, š; ty tež švčvu vobščovata vovoj macžšččžjnje, vovoj narodnoščj, vovoj Ščerbščj. Ščžž ščmój v tušny hiščječe pščeš jene a taj štaraj dnyaj, šmój to tež v tyn družny. Sčtož ho mi džčžaje šeba, bč jenož švontovne, bč dnye to po vadžu. Jenož so šmój jena dušča, jena vutroba hiščječe, ty moja dominja, a ja! Potom mam štaraj radobšč džšča novu ve vutroby, potom bebi na-čzerpam šašo do ščščeje vole móž, šynloščž luboščž, pilnoščž i pře-njošteje študnje mojšeho živjenja, njech nétko na jich vjele abo mačo lét! Duž ščlam ho vo poščnej luboščž pščeš dobu, vuččž dominja vot voha data. Vovohuj mje se švojim žovnovanjom tebi vot voha datym, nje tvoje džčžo! —

(ščžž)

Ščvalba domoviny.

Doma, doma rjenje je,
Vjščty horov ščočščje,
Šdžž hu ščžžži vo ščlmanadž
A po dolhad, po ruminadž
Ščodja šadla pšhane:
Doma, doma rjenje je!

Doma, doma rjenje je,
Mliščho včtr šabnje,
Šdžž tam režčki pluščotaja,
Vše nič lóščtje rvyb hračja,
Šdžž načš dvor a ščža je:
Doma, doma rjenje je!

Doma, doma rjenje je,
 K domu lubofej czejnje nje,
 Šdžez hým džečo wotujany,
 Z rjanym bantom pomijany,
 Tam ni lóšat a sboje teže:
 Doma, doma rjenje je!

Š. Sejelč.

Diafonijy.

Námsta na 96 maczerjnych domow sa diafonijy. Šchto pod „maczerjny domow“ ropyńnicz mamy, šu čytarjo a čytatki najčeho lopienka špósnali f nastawow, kotrej pšched krótkim wo Drazhdžanskič diafonijach a jich maczerjny domije wo Drazhdžanach wošjerjadny. Tute 96 domow licja sa hwoje na 25 000 diafonijow. 2520 f nich šajstawa ju hwoju škužu na 2209 mějtana abo stajajach a dželo na infodžinje, na džěčoh w tych wšehclach sa to wuhotowarjnych domach; tute škuža wošboje džělačěfštemu lubej! Dale šu 112 diafonijow w 40 domach sa wočyhnyenje, 203 w 77 hrotowjnych, 331 w 78 wuhotowarjnych (Kettungsanstalten), 154 w 65 škulach sa domaje džělo. Žich 6381 džělaju w 882 šhorowjach, kirifach, haptw-šach, 884 w 401 domije sa bėdnym a šarych, 4693 na 3412 stajajach wožadnaho džěla, 445 w 100 domach sa wotšhorajnych a ša šhore džěři, 476 w 38 wustawach sa škupych a episcopiškich, 160 w 8 wustawach sa šhidnych, 69 w 40 domach š džělačěfki, 250 w 46 Wabdeljnych ašplach, 88 w 76 hojnych na pluga šhorych. We wulkej wójnje bė jich wjazy džyšli 9000 we šagarettach, f nich šajo 2500 pšči francje. Wob lėto trėbejaju tute 96 maczerjnych domow na 13 milijonow hrimnow a f hwoje potrėjowuče. Njeje to jene hobrifke džělo ščebězšastje wošporniwaje lubofeje — njeđ tež nj. pšhipósnate wot tch partėjow a wyšchnoćšow, kotrej tež žyrke a jeje prawa pšhipósnawoč nočgėdža. Šdy by štat tute hobrifke džěla pšchewal — a to bjes teje něšto tam wšchudžom škutowajeje ščebězšastje lubofeje — šchto by f teho nastalo?!

Zyrkef a štat.

Do načeho čžaha hluboko pohladajč a jeho duha šejnajejč — f ščepotanjom a še žarowanjom — hdyž nětkle ledžbujč na te rošprawe, kotrej nowiny pšchinodajuja wo tym wrozkeju pšchecžino komunittam f Wejšenje. Tutón prozėš ho w Barlincje wođeje. Džeri 25. septembra dođdže pšči tym f wótrym rošhadžowarjanj njes pšchėdžbu hrdnjnawa a njes jenim f tch šastitowarjow wošforženyh. Žako bė pšchėdžba prajil, šo šu něštre prasheriya šastitowarja njesafoniste, šowofa tutón njes družin: „Ža šaton šozijnam! Ža čžu wėnoćš namacėž!“ W dalškej rošmolnje wón hiščeje pšhištaji: „Šafon njeje nam žana mėra; šafon je nam to, šchtož njy f njeho šejnimy!“ Žak tutón wočėny teho šatonja. Njeo šhobusatitajo wopuščžiču na to ofštantirwaje hrdnjništvo.

Žat je na mějtach, hđžez dyrbi prawn dođwacėž! Še šamšwėž mėru dyrbič mėrič, šchtož nětkle f mějtanim želejnizacjo čžinja. Minister, wšchmoćš je šakaju a wšfaly wudala, kotrej praja, šo želejnizarjo nimaja prawn, šamomóžnje želejniste wšy pšchėpwtowacėž a wšy šadžerčez, kotrej ho šim f tyni wėzami, kotrej šhobaju, njelubja. Želejnizarjo pak runje tole čžinja a to je šamyšlom, šo bydu pokofali, šo štat — žane prawn nimaj.

Šak mőhlo to ščonežnje hinač byč. Štat, wšchmoćš pom-ščaje a pomlja bracėž a rubiež prawn ščebězšastič žyrkujow. Woni mėnjaju, šo tat šafolž šerješewoje žyrkwe podruja, a nje-

dođwidžaju, šo f tajkim špocžinanjom žebi šamym šafolž pod-rywachu. Šchtož mėnt, šo družemu jamu rje, šam do njeje padnje! —

W Lubiju šu něk tat dalofa, šo „rada wučeřjow“ wošjerwa, šo w Lubijšich škulach nabojne rošwocžowanje wot něk wučeř-šle mozy poščicžija, kotrej f wietičeho džěla do wučeřštwawo ludowych škulow njelubjeja; wučeřjo ludowaje šule šu ho hač na něštruch šarješi, nabojne hodžim, kač žebi je šafon žada, džerčez. „Wučeřšta rada“ žebi ichodla žada, šo bydu šaršchi, kotřž žgėdža hwoje džěři do nabojnych hodžinow ščacž, to hač do 29. septembra ščušlenu wođberje wošewicėž; priedy ho njemoža škulfe hodžim sa pšchėhodne polšeta wošewicėž. — To by, šelkož wėny, něšto priede něšto načėje domjny byč, kotrej tat f čžakem pošupuje. Škwa f načich wšow budje ša priedja?

Podobnje kač tu we Ružizy, wustupuja katolšy šaršchi tež hewal f Šafteje f hwoju šafostku konfešionelnu škulu a to šhano je šušlšim šrajšom. Tat šhonimy f Wauena wo šajkim wojawonanju; bė tam tež jena šromadžina katolškich šaršchich, kotřž čžydu njezyrhwinšy a f žyrkwe wustupjeni šafčėž, tola kjes wšwėcha. Na 600 škulšich džěři tam žijo šrajšowacėže, po tutej šromadžinje ho jich licžba hiščeje wo něšto poweřšchi. —

Š bliffa a f dalofa.

Ščebšta priedašta konferencja wotničeju hwoju Widaššiku šhromadžinu šchwořek, 7. oktobra, popođnju w 3 hodžinach Ščebškim Domije. Š muniymy a šhurnymy pračėnjeni ewan-gełšteje žyrkwe kač wšchich wožadaw wošboje imje ho šaberacėž, a tom čžim bole, doleč, ho bėrju tež krajna šynoda šejšbe, kotrejž šhewštam je pšchėdžba konferencju, f šarat lic Wrořaf-Šrodž-šejanški.

Š rošpominanaju.

Njeđo šo žanemu dnjej minyč, hjes wošebitnyč dođnych škutow, wužitnyč rėčow a wošebite dny f něčžim wumnamėč, šchtož tebi šamozė dopomnjeje na nie lubojne šejjinič. Dai šoždemu wošebitemu dnjej něšto wošebite, šchtož ho ša šon wošebiti džej wošebje hođi.

Šomyl žebi hušo, wošebje na šonzu šoždeho tyđženja, hdyž je možno na šonzu šoždeho dnja na šon štajnje wšta, pšchėzo njewėrny, pšchėzo bliffa a f šoždym wošomoknjenjom bliffi šon twojeho krótkeho, šhwalnaweho, možneho podžėžništwa na šem!

Hđže žy ty? Ty šy w ruzy wšchėhomóžnje lubofeje! Hač šy šhoy abo štrowy, ty jenemu šhušchėč; morwy abo živy šy ty jeha.

Nješadwėl! njemidonna wóšowita ruka dyrbi tebi hušo widonna byč.

Šni hodžinki njemóže Wođa rula, šchtož je štworita, wo- wuščėžicėž; wona wščičkič žiwaja a morowčėž f jenemu šonjeju wjeđe.

Ššitowanje: Š. w B. ša XX.

Šamolwity redaktor šarat Wyrğacėž w Roščacėžach. Čžiščėž Ššmolerej žubješiččėženje a šhšaršnje, šap. dužštwawo f wobnj. šutowanjom w Wudyščinje.

Sy-li spěwał,
Pijnje džělat,
Strowja će
Swójbny statok
A iwój swjatoj
Zradny je.

Za staw spróču
Napoj móčny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwość da.

Njeh ty spěwa:
Swěrnj džělaš
Wšědny dny;
Džěł pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes ma
Njeh ći khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřěš ćel P

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Mudawa ho šóđnu hobotu w Ssmolerjěz tńibicizšcejeńu w Budyńšćinje a placzi šchwórtkěnje 1,50 hr.

19. njeđzela po swjatej Trojizy.

Jej. 55, 8 a 9.

Je šakadna wěrnosć; našćeje šćeszejšćianšće wěry, šo Wóđ wšćitko widži. Zadyń šlepy wušud, šiz na jeneho šbože a wjekele, na druheho nješbože a šrudobu šejele, ako mowje šakontje pšćiródy, po kotróž ho wšćitko štanje. njełnježa nad nami, ale Wóđ tón knješ. Widitko štanje ho po Wóžej woli, pšćes Wóžu móž. Wóh je, šiz lóšt a wěrný wodži, tež wšćitke mřećejele Wóh wodži historiju ludow, kaž žiwjenje šóđneho jenołšiw-šo cšłowjeła. A šćotž Wóh cšini, wšćo dobre je. Wóh wšćak je: wšće-šomudry, haj wón je lubošej; tehođa njemože žane druhe myšle mēž, hač myšle mēra a šboža, a wšćitko dyrbi k našćenim šćpšćemu šćužić. Šak šćašna je tuta wěra! Wona pohušni a šmēruje, twošćitnje a wošćboži wutrobu, wona wošnje šrudobje jeje hórćošće, wobćežnyšćam žich šabodo a šamo šćurereži jeje šćošće. Derje tenn, šiz to wěri; tón je derje šćlowany w wšćitkiš wšćorach a njewjedrač šćwojeho žiwjenja. Šak k wšćarowanju pał hu cži, kotřiz tutu wěru njimaju: Woni njimaju žaneho šćłita pšćečizno šćumjazny šćłanu horjow a nješbožow, šćarošćow a mišy. Zadyń džiw njeje, šo wjele wot nič — a to runje cži našćěpši — do šćabćlowanja šćapadnu.

Wlašy ty tutu wěru, šuby cžitarjo? Je wona we wnojej wutrobje njewožeje šćošćena? We našćim cžaju šćabita wšćitko, niž jenož w politikišć a hospodarišćkišć naležnyšćach, ale tež we nabožnišćkišć wěrnosćach. Niž wjele wojnja tež pšćečizno wěreje do Wóžeho wodženja a pšćyjni jako njwěrný dopošćošć. A my njemožemy přeč, šo wopravdže to a tannu po šćabću pšćečizno wteje wěreje šćwědži, a tehođa wobćežnjeje w našćich dnjach to

prošćenje: kał šćnjeje šo to š našćy wěru do Wóžeho wodžerja? Wjele wutrobow. Wěšeje šy tež ty šo hušto kał prašćal a ty žabadoš šćebi po jašćny wotmowšćenju. W našćim tešćeje datwa je Wóh žanu.

Woje myšle ašću wrašće myšle a wrašće puče nješću moje puče, praži tón knješ.

W tutych šćlowach našćeho Wóha wupraji ho

1. hórca wěrnosć,
2. šćožna wěrnosć.

1. Šo Wóže myšle š našćimi myšćemi hušto pšćes jene nješću a šo šu Wóže puče hušto žple šćinaje, hač te, kotřez dšćny my hiež, to ničto přeč njemože. Šduž na rjanym dnju pšćes pola a šona dž my, dha wušćajemy š palnišćim: knježe, kał hu wroje šćitki kał mišle a kał je šćit kał wjele. Šy šy je wšćitke kał wudnje wušćajil. Wj. 104. 24. Ale hduž potom wšćim, kał wrajne wosjowanje wo žiwjenje w pšćitwodže knježi, kał to šćušće do šćlabiše wodušćez pšćta, kašće wupušćenje njewjedra. powodžerja a šćenježenja došćonjeja, dha wotučzi w našć to prošćenje: Šćanje ho to wopravdže pšćes Wóže wjedženje? Je to mudrje wušćaiene? Wšo šćomni na historiju Wóžeho wušćowen-ho lnda. Šalo bēšće Wóh šćraelske džěči š Ešćyptowšćeho wotročćowšćwa wumohl, dha šu šćebi wěšeje wušćilil: něł pomjeđe wón našć na runym puču do kraja, kotřiz je wóžam šćubene. Ale šćto ho šća? 40 šćit dyrćjadu w pušćenje pšćečćiwacž, a wot wšćitkiš, kotřiz bēču š Ešćyptowšćeje wušćajnyšć, šu jenož 2 do šćitšćeneho kraja pšćižilil. Šćomni na to, šćotž je ho w pošćednišć šćech w našćim lidu šćalo: na tu wóšnu, kotřez je ša šćit wjele konješć pohošćenja a nastorja; — kał móžešće Wóh tutu žalostnu wojnu pšćidacž? Njeby wón jei

Smjast laifow zyrwoje a wólby.

Smjast laifow zyrwoje (Volkskräftiger Laienbund) je to sjednoceništwó zyrwinskih smjastnych cšlowojelow, kotrež ho nětkle wošbeje i tymi najwymni a wažnymi praščenjeny zyrwoje saběra. Za naša zyrwoje a našeho cšaha je tuto sjednoceništwó swjedča. Wožarowacž dyrbyny, so je jich hiščeje wjaz wobadow, w kotrychž ho to sjednoceništwó sahdylčje njemóžejše. Zšto je na tym wiina, liwofeljo wožadny abo to stare wotwolotowanje našejich ludži, wot wšeho, štož je sjednoceništwó, wotawitwo rěča? Zsobu to přenje žadanje našeho cšaha pak je, so ho sjednoceništwó cži, kiž to hantnje lastawaju, portřebaju, wužiwanju, podpjeraju. To tola runje nacihi ratarajo našonja f hwojej schodže nětkle w hospodařskich praščenjach. Ratarajo njepřiju sjednoceni to žyła, tehdoba tiž w tutym cšahu. hdžej žył, sje nocoženištwó, sarjadowanje, licžba wóšića, teho mliwa nimaju, kotrehož portřebaju. Runje tak pak je to w zyrwinskih, a runje tak i tym zyrwinym swjatom laifow! S wulkeho dželja hu to ratarajo, kotřiz hu našda steja.

A nětk hu wólby přehd burjeni! Džeri 14. novembra pódžmy wolicž do sakskeje ludoweje komory. Ale toho? Jazo sčhešćenjo a zyrwinizny chyzny tola jenož wolicž tyh, kotřiz sčhešćenjo hu a zyrweje lastawaju. Duž je ho spomnjenje sjednoceništwó pola 4 političkih stron Sakskeje naprašowalo, sakskeho stejnišćija w tutych wozach mozu; pola njewotwinišnych ho njeje halle woprašowalo, dofelž hu učež wustup i zyrwoje sa heško težinili. K tutemu hešku přichopadni duž tež wchitzy, kiž hšoh njewotwinišny dobja. Wdže to sčho, kiž je sčhešćen a duž hebi zyrweje hiščeje něšto wozži?!

Zodamy tu to praščenja, i kotrymiž je ho napromnjene towaštwó wobrocžilo na němško-nazionalnu, němštu ludowu, němštu demokracijnu a sozjaldemokracijnu stranu. Tute 11 praščenju wobšichimje te najwažnišće dypki, wo kotrymiž ho njies statom a zyrwoju dojednacž dyrbi, kotřiz pak hu i sobom te praščenja, i kotrymiž ho kóžby jenotliwy jačeračž dyrbi, so by dorowymit, wo kelfo ho do žyła nětkle jedna, hdžž ho wo zyrwoti a jeje přichodže rěči. Tute 11 dypkow hu tak te wjaz hačž 300 000 wólbožnyhnych wolerjow, kotrež do tuteho swjasta sčhešćija, sa hwoje težinili.

1. Zadamy hebi, so ho te přiches wulkoštatnu wustawu (Reichsverfassung) ewangeliske zyrwoti hwošćenje prawu přiches krajne satorje na žane wašenje njepřichitkóžja.

2. Zadamy hebi, so bychu ho wotkroniše te postajejnija sakskeho přichedného sčulkeho satorja, kotrež njepřiju přiches jene i wulkoštatnej wustawu. a) § 2, 2 ma ho sčehnyčž a nabožina ma ho po sžadach wulkoštatneje wustawy pollickež; b) tyni, kiž maja prawo wocšehnjenja dželči, njepřimě ho přiches krtajnje satorje abo drube postajejnija to prawu přichitkóžje; i kotrymiž móža hebi hawne šule hwojeho wěrywunjača žadacž; c) dyrbja dowolene byčž private ludowe šule sa nabožnje mjeřininy w nypše art. 147, 2 wulkoštatnej wustawy.

3. Zadamy hebi, so ho sa wólby do radow staršich wšchubžom přiches sator tajna přichiměna wólba (Geheim Wahl mit Verhältniswahlsystem) postaji. Kóžby nan a kóžda macž ma wólbožmanofež. Sapiž wólbožnyhnych staršich ma ho wupolozičž. Zsebi tón sapiž wotpihačž, dyrbi kóždemu dowolene byčž.

4. Zadamy hebi, so ho njedželč kaž zyrwinskih hwojedženiam wašonjo satorizny přichipósnatych hwojedženjow satorwa.

5. Zadamy hebi, so ho zyrwinym wožadom to prawo, so maja hame wotwinišćija, njewotwinišćija, a so ho tež na drubich wotřebnišćijačah zyrwinskih hwojanjam njesadžewa.

6. Zadamy hebi, so stat to, sčhož ma zyrweje prawo, hebi wot stata žadacž, zyrwiti satorwa tak, kaž hebi to prawo, dobre počžin a sozjalna přichipřichitkóžž žada, a so ho přehi postajejniju tutych žadanjow dopřinje na něčejšije wotwjenožje w placžinach a pjenjesach džiwa. S sčhžbyny dohodam duchownych ma stat přichipřicowacž, tak so duchowni runych dohodow i tymi statnymi satorizacijami maja, kotřiz hu i nimi jenakeho wnowowčenja měli, a to tak dolgo, doniž to dželjenje njeje wuprajene.

7. Zadamy, so ho finansielna samostatnofež krajnjeje zyrwoje a zyrwinych wožadow hwoječi a so ho ato krajnjeje zyrwoti ani wozžadom njesadžewa, wozžadacž to jim přiches wulkoštatnu wustawu a wulkoštatne satorje hwošćenje prawo datowisčberanja.

8. Zadamy, so bychu ho te zyrwiti njepřichitkóžne postajejnija sakskeho satorja wo wustupje i zyrwoje sčehnyče. Prawo wustupja ma ho na wšchju starobu wobnjesowacž. Přjedy hačž ho placžaje wotwjenožija sa wustup přichijimaju, dyrbi ho wo tym duchownemu, do kotrehož wožad wěž hšudha, wotwjecž dacž.

9. Zadamy hebi i kulturneho stejnišćija, so by ho kaž přehi satorizaciju wotwinišćijah naležnišćejow, tak tež přehi sčhešćenach luda satorizaciju, lastenu nabožennu sjednoceništwó sčho přichipřichitka.

10. Zadamy, so bychu ho w jaswach, chorowinach a satorizacijah wustawach žadanja po Wozich sčhžbach a duchownym satorizaciju wot stata a gmejny dopřinje.

11. Zadamy, so zyrweje ja hwoje sčhešćenije satorizowanje hwoju počnu hwoobodu wobšchora a so ho satorizacijam sčhešćenije hwoječe žanuch satorizacijow njepřichitkóžne.

Zyrweje a stat.

Wólby do sakskeje ludoweje komory ho 14. novembra wotměja. Wot teho, kač wupadnu, wotwihuje mjele, hdžž tež niž wšeho, sa sčhešćenistwu zyrweje. Kajske stejnišćije wěste stronu lewizny i zyrwiti maju, bu tež sago w tutych dnjach přiches jenu powjeczž uowinow wosrašajenje. Še to rěčž wo jenej wólbe Wolicž bč jenož temu dowolene, kotřiz bč i zyrwoje wustupit.

A podobne, ně hwošče je to, sčhož ho i Reutöllna, sčhedměsta Barlina, přiches, hwošče tehdoba, dofelž hu tu dželči sa wotwopřahdy političkih stron wužija. W Reutöllnu wotměchu njewotwinišni sozjaldemokratizatorja na hačach demontiraciju přichedžow naboženije w šulach a to i dželčim. Wjebč wšohal jich jara mjele wobdželnikow, tola wutrowba žarowacž, hdžž te sčho dželči wohlada, wot hwoštawow „Sowobodného sozjalistiskeho sjednoceništwó“ w starobje wocšomža hačž dele tym małym, kotřiz hiščeje njepřiju daloto wot kolebki přichitki. Wšoh tute čžinjadu demontiraciju, abo lěpje, i tutymu bu demontiracija čžinjena. Jedny wotwinišćijah pachol njepřiches přiched čžahom napisimo: „Přecž je čženi teje naboženij!“ W cšahu dželču holočki, kotrež bčhu hwoje klanki hwošchijnjehe; holočajata mječachu drube rajsti hohu. A přiched tutymi přichipřichitkóžarjem rěčeje potom swaty Adolf Hoffmann. Tutón sčhžči hwoju rěčž wolažb: „Přecž i přichitwěni! Šakawa hwošćej šulki!“ Dželči, tak ho přiches, wšchitkóžomdu njepřehle a wolaču hohu hwoje křawa! — Šcho to tonule prajišč? —

Zyrweje a stat! Pod tuto napisimo sčhžja tak prawje tež ta žyła wěž zyrwinych dawkow, dohodow, i jentny hłowom: pjenježe satorjenje zyrwoje. Je to wobožna wěž a tež tridna, tridna wšchelaciš přichedžinow bla, mjenje je to satoršnja wěž. Přichetoz na pjenjehe njeje krtajnowa zyrweje satorizacija a wot pjenjes njewotwinišny wotwacžaje krtajnoweje zyrwoje jako sakskeje. Jena krajna zyrweje, jena zyrwotne sjednoceništwó, jena wožaba jako tajta wotwihuje wot pjenjes a njemóže, bes tajlich wotwacžaj. Tehdoba je to žyč pjenježe satorjenje jena wulky wozna wěž sa krajnu zyrweje kaž sa jenotliwu wožadnu a — njemolny

ho — runje tak za jenošliewego cłowjeka, kiz dze tu jako tšche-ječan žiwj być. Zrudna je tuta wěs tehodla, dokež je jich wjes-tnini jenošliewini dokež, kotřiz pšofnaja a pšibadaža, so hu pje-nješj muš: a trěbne, haj, so je jich zyla kopiza pjenes trěbna, kotřiz pa ničo wochadža wjedabže wo tym jentym hłowčicu: dawacz. Zo prajenje dželjenja stata wo zyrkeje tehodla tak tradži a šteri, dokež hu stawy zyrkwoje f wulkeho dželja wotešnali tu šfhećajonu lubože, kotraž dawca, a dokež do zyla ničo wje- wjedža wjazy wo tej šfhećajonowej lubožeji, kotraž woprnje. A tola njetrećebny balofo šfobdžež a wochladanu jemu zyrkeji, kotraž je 90 lět wo stata dželjena a tola hišćeje wobtejeji, haž dželja. šfuknjeje a tež — woprnje. Ze to najša bratrowka lu-theriska zyrkeji w Bramborckej.

Nato ho w Bramborckej pšdes stalowiti wufas w lěće 1817 lutheriska a reformirwana zyrkeji do tak mjen. „uniony“ šfjednocějotěji, ho tutemu šfjednoceniju mnoho lutheriskich šfpeče- wofaše, a to tehodla, dokež ho w tej tak mjenowanej uniwrowanej zyrkwi te wosdželaze wučebny lutheriske zyrkwi na šad šfajichu. Król Friedrich Wilhelm III. chyzjeje pak šfbi tuto šfjednocenje wo wučebě wunufowacz, tak w lěće 1822 pšdes šawježenje nowjeje agentu. Tola to bē podarimo. We Wrotšlawje nastla lutheriska šfirona, kotraž pšhećajowo uniojeje wunufowajše a wot lěta 1830 šem mže ho w Bramborckej wo tej tak mjenowanej „starolutheriskij“ zyrkwi rěčežej, kotraž ho wot unioje dželji a tak tež wo stata dželjena hu. W lěće 1841 wunufu tu zyrkeji jako tajta a hu 5 lět pošdžijeho, w lěće 1845, wot krata jako tajta pšchopnata. Tuta starolutheriska zyrkeji je po tajtini wot stata dželjena a duž w pjenježenju na hwoje šfredki poštajana.

Wot šfopczatka pšaczjeje hjo za šafada: šfchtōž ma šam do- šfobow, durbt i tež šobu to hwoje dawacz ša šfđerjenje zyrkwi! Duž tam jenož nā zyrkwinu dawot njeplacaji, ale tež šōdže dže- cjo, kotřez ma hwojny šafšfubj. Wyšfotěž dawka njebu wo- šfajana, šōdžy dawofaje, keltōž chyzjeje, a dokež ho pšdes to dokež nauwa, njebē twerdeho poštajenta trjeba. Zo cžaju ho šoimo wot ho wšita mješa namka, kotraž paš pšchego dobrowōlna bē. Zo wōjny placjejeje n. pšch. šfkušomna hoža 4, 8, 12 hritowow woš- lēto, jedny listynofečej 16, 20, 24 hr., jedny žiwnofečej 30 hacž 60 hr., bur 80 hacž 160 hr., pšchfufuz, za tym hacž wobšedžejeje, 60 hacž 600 hr. Zo bē do wōjny! A njech ho nješabudže pra- ječej, zo ratarjo nimu teho hišćeje wot hwojeho do šafšeho domu wofadžu a wofača.

W šfopczatku starajeje ho šōdža jenošliewa wofada jenož ha- ma ša ho; pošdžijeho ho pokofa, šo je jena powiškifotowna šafa mušna. Tuta ho šafōzi a š teže doštawaju duchowni hwoje do- šfobdy. Nimu teho ma tuta zyrkeji šf tež šfaračej za hwojich du- chownych na wuměntku, ša wudobny a šfrotu duchownych, ša semi- nary, šfynody atd. a wšō tež ša wšchē potřebnošćeje jenošlieweje wofada.

Pšahi šfopczatku wōjny lěčejeje tuta zyrkeji 60 000 dušchow a tute 60 000 durbjachu ša bēžne wudawki zyrkwi — wofabne hišćeje wujše — 300 000 hr. šfweječej. Zo je na šōdžu dušchu 5 hr. Tute 60 000 dušchow hu wosdželene na 80 wofadow f nē- bže 80 duchownym. Jena wofada kizji w pšcheršku na 750 dušchow a ma wot tych předch napšomnjenych 300 000 hr. wjeječej 3750 hr.

A na tym jich dokež! Tuta zyrkwičža — tak durbimj ju tola porno bramborckej, haj šfiano šafkeji krajnej zyrkwi mjen- nowačej! — je nimu teho w bēhu hwojich 90 lēt natwarita 185 zyrkwiow a šafafow a 73 šarow a šafōžika 31 potřebnišfhečew a te lēžomofceje. f temu mušne, šfupifa

Š wōšlufim cžajom je ho tež tu wšelake pšchēmēntko, ale niz pomjeničkilo ale powještikilo. Wyšfote drohotne pšchōšho

f došfodam duchownych budj f dobrowōlnymj darami nauwate. A nēšle tež tuta zyrkeji na nowym šarjadowanju hwojich došfo- dow dželja. Šdžj hu do wōjny w pšcheršku 5 hr. dawofow ša zyr- keji lěčenych, šfča ho nēšto na 20 hr. na šfowu a na lēto.

A pšchi tym nješabudže, šo je ho tuta zyrkeji hwojeho pšhe- šfwečeženja dla, hwojeje wēry dla šama do tuteho dželjenja wot stata podofa, tak šfubiwōšiji šfateje podšpew, tak paš ho tež wšdawšiji šfateho došfodawanja a nutšrečeženja do zyrkwiniskich wēšow. Zo hu wona tehodla tež pšchēšfchēšana, ho budju jeje wjednitny pšchi šfopczatku do šafšwa cžijuneni, to njech je tu jenož tak pšchi boku napšomnjene

Zchjo to porno temu nētk praji a cžini našcha zyrkeji, abo kēpe jeje jenošliewe šawu, pšchetož tute ju tola hašle tworja?! —

Š blifsa a š dalofa.

W Barlinje hu jeneho židow'skeho dišfidentu ša wučkicheho škulnikeho rodu poštajiti. Ze to w jentym dželje wobyšlētwa wō- šhorjenje wubudže. Šaf wōšji a šmēt tež tajki muš f došfado- wariom hacž wšiw wšajam a šafš tšhajam šfhećajonich dželčej! Neho wunufaje wo nabožinj: w ŗešli je tole: „Š politiskeho šte- jniščeje: durbju ša nabožinj: w škuli wotpošaje, a je šfejnikšča- encho, kotřez ma dželčej wofahnyčej, nimaw žaneje pšchčizny, šo bych nabožne wōšwucowowanje w škulach šawječel!“ Tutōn dr. Šō- wēntin hu wot njeuwōšizajach ša tute wšitno namjetowanj a š po- mozu šfj.šdemokratow tež wunufowu.

Šwony. We wōjnyje wotewate, nješku ho šwjetšcha do w- šfadow wredčete, kaž ho to pšchi šfōwčenju wōjny nadžijochmy. Tež nowych šwonow, wofahnych abo woxlownych njeje ho jich hišćeje wjele ničo. Duž hišćeje na wjele jich wēšach pōšibne to mēšne. f kotřez bē hacž do lēta 1917 šwon wofat wofahnych. Ze wškeho ma nētko wuflošat hišćeje 250 tun bronjy a 1000 tun wopora wučkiche ša šwony, a tute ho na ewangeliske a katšiske zyrkwije Šemifseje rošdželja. Wškeje nabžije, šo nēšchto f teho ša hwoje wotewate šwony doštanje, njetrečba paš žana wofada mēčej; pšchetož tute 1250 tun njeuwōšiznja hišćeje žyje 6% abo 16. džel wotewatuch šwonow.

Ma šolenach.

Šendželški wredat nadešdže nēšdy na hwojim pšewowanju muža, kiz pšchi drošy kēčžo šamjenje rōšno bijeje. Wōn da ho nim do rēče a dželjeje šfōwčenju f njenu: Wōj pšhečej, wy macje, kaž ja wšdu, cžjeje džež, ale wy je tola došfonečeje a po šfupiti te twerde, wulke šamjenje drobne a wōššite pšch wami čeka. Zo nam cžjejeje džež, hōžj ho prošuju, te šamjentuwjeje wutrobny w mojej wofabže wōšmēčječej. Tōn dželčacet šofsta w hwojim dželje, pošlada temu, kiz f njenu rēčejeje, do woflicza a dželčeje: Šnano kujeje, nješdželčeje wy tal wjele **na šolenach** šaf ja. Tuto šfuitne šfowu namata dobre mēšne we wutrobje přebārja a bēšaje ša njeho napomnjanje w prwym cžaju. Nje- pobrachuje šwano tež pola tebe na tym, šo pšchemato na šolenach dželčaf?

Šifowan je.

Š. Š. Wutrobny džel ša šuby pošfow te Šerbow. Šitamj Waš f žubij wutrobne do šerškeje domijny dom! Šnadž nam bōchj nēšchto ša našche šofjenko pšchpōščelece!

Š. W. w. Š. šo XXI.

Šamolotny redaktor šaraj Šwyrcaž w Mošaczach. Čiškčej Šmolerezj knižkicžječeneje a šfuhajnje. Šap. družštw f wōštnj. šfowowanjom w Wudjčijinj.

Sy-li spěwał,
Pitnje džěłaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatoj:
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóhi pak swěrnj
Přez spar učěrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłaš
Wšědny dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wolpočň ty.

Z njebies ma...
Njeh čí khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřew će! P

• Šserbske njeđzělske kopjeno. •

Wudawa ho kóždu hohoru w Šsmolerce; knižicizšcežerim w Budyschinje a płacki šchwótklětnje 1,50 hr.

20. njeđzěla po šwjatej Trojizw.

Matth. 19, 3-8.

Wo mandželiskim šbožu.

Njeh hebi čłowjazy ludžo jara wchelatowce šbože pšchěja, tróna wšchěje šbowownoćeje je tola šbowowne mandželstwo. Tež šbowownoće džěčatšima je w nim hohu šwopřichimjena. A šchěž je ša džěčazaje šeta widžat, fak rjeije běšchtaj nan a macz w hromadže žiwaj, tón chze pođžišch w šwojnim domje w tajnim dočornym duchu a rjanym walchnju ženjety byč. Na to wón myšli, šdžy hebi njezwještju šhlada. To je jeho nadžija, hduž wón i rōženju šwojnu šolečtu čžejči. Rěžna hluboka lubosć, tajša je tež pobožna. Š njeje ho wšcho šbože žerli ša žyle žiwjenje. Lubosć wě wutrobje je šubžeti, kiž wodu na trajaze dawa. „Tehodla wuđže muž šwojeho nana a šwojnu macz wopnjehčejč a k šwojće žonje ho džewčez, a wonaj budžetaj jene čželo.“

Alle wě woprawdžitojči je tajše wulle šbože jara žadne, tež njes kšchěžijanam. Šchto tola wšcho čłowjeka šubžiči, najšból, antobefo! „Wohatu ženja pjenjesh, šhudu pak rjanosće“, tak praji lud, a tola nišch prawaje rady njewě, po kotřezj by ho ženitwa šěpje radžila, by ho mandželiste šbože bóle šwěčžičko. Bohužel šu šti družim mandželstwom: malo tajšk, hduž je lubosć krałowa, wjele tajšk, hduž je jeno šnjeheja, a došć tajšk, hduž je nješnjeheja. Wo šbowownych mandželiskich drje ho njepřaji, šo ho „Antwjetaj“. Teše škowno, fak ho šda, ludžom pšchějara potajnosć wotkrjwa. „Tej ho berje šnjehetaj“, praji Rěnzju. „Wonaj štaj dušchnaj w hromadže“, tak kšchěžich njes nani Šserbami ženo, šchto je widomne, móža hujšoda

wjeđžič, lubosć, šama je wě wutrobach, tam šu šchowane wšchitje dwogornowje šboža.

Čłowjeka hrešćbna niša, w kotřezj ho šlabosć a šlōšč, šlad a šha, njeleposć a njeđžat, njehšwěrnosć a njeha hebičžiwosć i padymowanju žyheho šboža hrošnje štowaršchjwa, k temu dowjeđže, šo je Wšjafaj dyrbjel šošitny dopuščejč. Šo rěča, wón je dyrbjel mužej dowolnoweć dac, mandželstu wot hebie pušchčejč. W kšchěžijšauškich krajach ma, ho wě, tež žona tele prawo. Mandželstwo, kotřez je pšches hrešči žyle škazene, ho nje-mōže dale wješč. Tajše je š njewodatym, pšchězo wopšjetowanym hrešćam ššepšane. Wšchod šudom ho wone njeđželi, ale jeno ša džělene wupřaji, dofelz je hižo džělene.

Žesuh Žarjefštim na jich prawčenje, hacz mōže muž šwojnu žonu šajšěžulizch winu dla wot hebie pušchčejč, i pokasanjom na wotu šmoricežela wotwoliwi: „Šchtož Bóh hromadže štowaršchil je, to čłowjet šbno njeđželi!“ A Wšjafajowy mupněž, šo tola ho mandželstwo šně džělič, Žesuh š tym šakitnje, šo nojerbowež čłowjčich wutrobow je k temu wšowala.

Mandželstwowanjanje a hewak wšcho mandželstwodželenje je pšchěžitwo Bohu. Alle nješudžimny my šbowownje ženjeni nješmilnje! Wšpominajmy hebi, šajše nješbože tajše džělenje je! Šduž w šwojnim domje mēr mašch a šu še žonu a džěčžimni w luboschim šbožu šjednowčenje, woshhladaž to ša far Božj a njewjeđž hebi wjele na to! Nješhwal ho, ale džatuj ho! Nješhwječž žanu njeđželu hjes teho, šo by Boha šofstul, wón chžyl tebie w tutej lubosćj a šwěrnosćj šachowacz a dale wobdariz, W štaroh čžahacz ho ludžo šlech duchow bojadu; hduž by šchtož ho nēčžeho šhwalit, by wón š porfom na šlido šepnyš, šo nješchdu šli duchowjo jenu jeho šbože šawidželi. Šduž mnošy to

hiščeje djetka činja, njech to w pšesjednosci j wótčani wobštonaja! Wšak hu wopravdže li duchowjo w naš a wofoto naš: hordowce, nježak nješwěrnosc; a družich hiščeje wjele, wjele! Štót mohi prajez, jo žadny štu duch jemu hiščeje nije mandželstwi mēr isajni? Džjo se rěče ju puč j džo lenji! Wutrobo jo jantnu, smjerdnu. Wjerbowez wutrobo je duadowna hujerč. To čujeski žinje w žetuhownu smētiti.

„Štótž Boh kromadu stowarščit je“, to hu hujate mandželstwu. Džez mofodženz stobnu ducnu cjekezi a jej hwerim je, tam je nabjija na čisne mandželste sboje, na strowe džezci a na dobry čaj. Młodžina herbsta a nēmista, huzj žakto hwerēna, pobožna!

Zato nēdžy na jeni
Swērnowez bydleste mjes ludom.
Dža bē wona mjes wšchimi,
Nje knještowo bēče wšchudžom.
Zehobla tež tamny čaj
Story rēka pola naš.

T. w P.

Serbstwo.

Tuto sčepowaje křowo je křowo w prawym čaju. My jo tu csi lubje podawamy, dotelž to nijeje jenož křowo a theoretika, ale dotelž wšim, jo tōn, křiz to piša, ho nēt, dolše sta w Rēmzach dšlawšči, do Serbow wrōczā, wobšlowawšči tajtu sa Serbow šturowozu lubowez we swojej wutrobie. Redaktor.

Rěnja sabura Serbstwa hu te škulē, w kotrych wšchōnēmiki duch knjezi; tola, pšechowno temu je ho hižo wiele pišata a wojowalo. Druhe, štōtž Serbow šabuhuje, je ta šbudna wēta, křiz maju wjele Serbow, prajiz: „W Serbach ničo lōs njeje!“ Kaž wjele hrowbōw hu tola w Serbach, hōdžje ma nan 10 džezci; jene doštanje domach žinowez abo škřiti, te druge džewozez pak prajaz: „W Serbach ničo lōs njeje!“ Či čahnu nēdžje do Rēmzow, a ho jenje wozaj do Serbow njewrōczā. Rēmzj pak ho s hromadami do Serbow walezaj; čj prajaz: „Am Wendstehen ist noch was zu machen!“ Korczmarštwu, wjemješt-ništwu a wifowarštwu je i wještica w nēmškich rufach; haj hano nēmizy dželaczerjo ho do herbškich wšow a mēstow i mozu čisločaja, a tpu ho wšchitnu w Serbach jara lubi, haj wjele tu k bohōstwu pišindže. Tych Serbow, křiz w Rēmzach k bohōstwu pišindže, je jara malo. A hōdž njertory w zusbje tola k jamozenju pišindže, wōn tola wjele wozaj šhubi: šcho džezci hu nēmške, wōn je šhubiena huda hōložta na šchomje Serbowstwu; haj hysto tam tež křowu wēru šhubi! Za šncje Serbow, křiz hu i malyh jopozčez, a hu w swojej domninje tež k jamozenju pišindži. Dželaczerka miba je nētto ta hama w Serbach kaž w Rēmzach, a džela je tu dočez a na dočez. Štōtž w hwoje narowez wšy dželo nima, tōn šladaj na družich herbškich wšach abo w herbškich mēstach, abo we wušklowych stonach pola Zuborniczi, Mēstowa abo Wjerowostyški stonach; tam ho wšchudžom dželaczerjo putajaz a derje placzā. Kōždy, kotrohōž do Rēmzow čehnje, durbti to wjerde prjōdhuwacze mēč, jo čže ho bōrhy šakto do Serbow wrōcziz; pšchedy wšchim nječurbti ho žadny w Rēmzach i nēmškej woženicz; pšches to tam potom pšchezo dlēhe a dlēhe hēžjo wostanje, a ho šlcuznje wozaj do Serbow njewrōczzi Rimale wšchitny Serbjo w zusbje pōdžičjo spōšnaja, jo ho Serbjo w domninje lēpje maju; ale so pak ho do Serbow wozaj njewrōczā, na tpu je wina wopacžna bojejez abo hantō; wōni prajaz: „Hōdž hōdntny ho do Serbow wrōczizli, hychu huzjo prajizli: „Tōn je tež tak došlo w zusbje byt, a dale pšchichof ujeje, hōcz jo je dželaczet!“ Za prajtu, to je wopacžna boječ; my hnt wšchitny dželaczerjo, tež kōždy ministar a krajny president je dželaczet; dželaczet ujeje hantō! Šlowina wēz je, so je

čłowjez dobry kšepčejan a dobry Serb! Wšchego nuts do Serbow! Kōždy Serb, kōžda Serbowka wrōcz jo šakto do Serbow; wōni hēbi tpbženi abo dwē nječelji serije, a potom pučaji pu Serbach, hōdž je pšchōdne dželo nomafaczi mošt, abo, maly-li pjenješ, hēbi žiatol kupiez mošt! Štōtž ma džechi bratrow, kotry abo snahy w zusbje, tōn nužaj žich i listom, jo hychu ho šakto do Serbow wrōczizli! Serbow hēško durbti rēkaz: „W Rēmzach ničo lōs njeje; w Serbach ma jo čłowjez lēpje hōcz w Rēmzach; w Serbach runje tak daloko pšchindžez kaž w Rēmzach, haj hiščeje dale! Šdy hychu wšchitny Serbja ho dom wrōczizli, a by wucjapowanje do Rēmzow pšchestalo, hychnt bōrhy lud wo 1 milijon ducowom hntnu bgi.

My bydlimy na njejach hlowjanšchōw hōwta; zehobla je wneke a dobre, jo my jemu hlowjanizy, to je, našdu herbštu rēcz, inajemy. Zehobla je hujata pšchihluchowez, jo tež šaršchi, křiz w mēstach abo na njejach hribšchōw kraja bydla, je hrowimi džezčimi herbšju rēczā. To nijeje žana wrōcziz, hōdž ho prajiz: „škula je nēmista a pola naš je najbōle wšchō nēmške, zehobla durbimy i našchimi džezčimi nēmizy rēcziz!“ Šdžjo to tak je, tola džechi wōntach na hōšy a w škuli nēmški naučimnu. Zato ja po Pōlškej a Čehškej pučowaczi, mi nēmški njewojmliachom, ale herbški mi šropmjadu.

My durbimy wšchitny, wōczeni a njewozčeni, wphōzā a nūž, pntacž hōbu woziož nōšdu herbštu narodnocz. Šduž mačz je hrowimi džezčimi herbšju rēczā a je herbški Wōczenaczi hōwacā wōczzi, tēhdy wona wutku wēz čini; tēhdy je wona herbšta patriotka! A šchōž wōjbe tēho sa Serbstwō ničo dale činiez njemōže, to jene mōže kōždy činiez; ho modlicz sa našy lud! „Šdžjo sa našy lud tu modlicz ho, dža wolēš: žana Serbowstwo!“ Wšchetož, wutka mōz je modlitwa; my hntuwamy je hwojei modlitwu te mozy hnt nječehowā a teje senje! H. H.

Wšchiczi jednorocho čłowjeka.

Wojiwamj rad tute wšchiczi jednorocho čłowjeka; huzdž wone tola wōtoreho pohujza, hēbi wozpominaczi drowišchō, šcho Biblija prajiz, šcho wērzajy prajā, šcho njewērzajy prajā. A huzdž ho tōn abo tamna namata, hwoje wšchiczi nam tu wōzpowjedāč.

Njewērzajy huzjo prajā, jo w Bibliji stej: „Kain čehnješchō do drugeho kraja a wša hēbi žoni.“ A wōni dale prajaz: „Šdžjo ničtōn dale na hwrēze nječē hōcz šadām a žēva, hōdž dža jow je ta žona pšchisšata? Z seho je wōžez, jo je Biblija njewērnowcz.“ Wšchē tajte rēče ho wjele ludzi wōt njewērzajyč šabōšnicz dawo. W mojej herbškej Bibliji ta šada i žpa tak njesteji, durbjaka-li w šaršchich wudawacach tola tak stejiz, čhu ja to wšchōmnicz: šadāmomi hntowo durbjachu hēbi hwoje kotry sa žony brācz, a šadām je wēčez pšchi jenez rēzy bydli, so by wōdu k pičzu a k mježu mēl, a ta rēka pak činješche njesu mjes dnewaj krajomaj. Kain je potajim, jo by šaršchimaj wochu i mōčowom pšchichol, na družih bok rēki hntawo jemu hōdžim daloko do lēpa hōd, bē potajim w drugim kraju, je pak hēbi hwoju kotru hntowom hōbu wšal, abo, dotelž daloko wōt šaršchich uječē, hēbi sa nēčšto dnjow po njū pšchichol. šadām je tež wēčez džowki mēl, tola je wo žōnškej šclachēze w Bibliji nam jara malo šapikano — Wšchisšownjeika: 1. Wōj. 4, 16 stej: „Kain bydleste w kraju Rod.“ Rod rēka tak wjele, kaž kraj čstarija, kraj wužnecā. —

To druge, šchōž njewērzajy huzjo pšchicžowo wērje pšchijehju, to je tōn pad Dawida a Urtchomēze mandželstjeje, wōni prajaz: „Šdžšch čže čłowjez fromny čłowjez byč, njehmē ho tajte nēčšto štač!“ Za hēbi tu wēz tak myšlu: Dawid je wē-

teje i woprzedła gwéru Boże kátnje dżerzał, tola wón je najšlé-
 czo na tu wopacznju myšl pšchifšot, kaž wjele sudž, jo to do-
 kánuje, hdyž cšlowjez ničo je nječini; ale šóhdy džen modličež,
 to runjenowu trječa njeje, jeno jo šo cšlowjez druhdny pomodli;
 pšes to je wón tón prawy šwiš i Bohom šhubiti, a pšes to hu
 cžert, šiwet a te hréšne cželo nad nim mozy doholi. Pšchetož,
 to najpréniče a najnušniče je, jo cšlowjez šóhdy džen i mo-
 dlitruw šapocziče a, jeli móžny, jedny staw i Biblije wučjita, a
 šóhdy džen i modlitruw šfónczi; jedy wot pšeho šwiš i Bohom
 wobthowa. Wóh tón šinjes jecho tak rjez ja ruku wjedže, kaž
 tón šchruw rěta: „A w wjedžejch nje je moju pravu ruku!“
 Tak potom cžert, šiwet a cželo nad nim žancje mozy nima. Je-
 suš praji: „Wachujće a wódcže šo, tať so wy do spytowanja
 nješchódnječe, pšchetož duch je hotowy, ale cželo je šlabe.“ A
 jedny herbšti předať praji: „Wulka móž je modlitwa, my hnuje-
 my i modlitruw te mozy njebežew a teje semje.“

Či njewéržazy dale praji: „W Bibliji pšchówele stych
 ludži steji a šdžož hu cži činiłi, a potom hu tam tež wjele što-
 wa a wurafow, kotrež ho tam nutš njebožda, a tehdla W-
 bilija Bože šlowo njeje!“ Ja čhu tudu tole prajicž: W Bibliji
 pola šóhdy hréšniča požižičko Bože špóšanje pšchódnje, a duž
 je to tam tehdla wopšiane, so by nam to powócnjenje a k war-
 nowanju šlužilo. A to druhe dla tych wšelafych šlowow a wur-
 rafow! Tu durbitič to wjedžecž: Biblia je pšedw wjazy tyhaž
 šetami pišana, w tym cžaku buchu wšelafche hréchi tak runje-
 wo i mjenowu njeuwonane; našch cžach a našcha rěčž pať tej bóle
 wšehuboj; w našchim cžachu šo wšelafche hréchi a šlowa s bóle
 njetiwóthym šlowami a wurafami ponjenuja.

Jena pšchidwera mjes ludom rěta: „Frome džeči dolho
 žiwje njejeju, te s cžakom wurtrēja.“ Tutu pšchidwera je naj-
 wještča wrótnošć. Pšchetož, hdyž wopravóžje jene džečo wur-
 trēja, kotrež ludžo jalo frowne wšofnamjenja, ma ho to wěž,
 takle: W tym džečju je šipó šta dolho šumjicšto i jenez što-
 rofejč šfialo, a tehdla te džečo žane wšehle nad šracjom, nad
 wješešym wofofšakanjom atd. njeměšče, ale je radžó bóle
 hame ja ho byje. Tutu pšchidwera je jara štrajchnja ja wšohé dže-
 či; pšchetož wurtrjeć tola žane džečo nječa, a něšto wone
 s dobre žiwje wšelafche njeubšchóweče čžinja, dofelč hebi myšla,
 jo potom žiwje wostanu; a šfóncziže wone špobodanje nad šlym
 namařaju a hu šfóncziže wulke šidworj. So je tud pšchidwera
 njeměrnošć, to je i Biblije widžecž, pšchetož Abraham, Isaac,
 Josef, šтары a mlody Tobias a wjele drubich bédu wšchitzy wot
 małofče jara frowni, cži pšchidwéču wšchitzy na wšchote šta,
 buchu wšchitzy pšestřari.

Jena druha pšchidwera rěta: „Džeči durbja njeduščne nje-
 pšehi byč; hdyž wone to njejeju, dha wot tajich džečij požižič-
 ško ničo žylo njeje!“ Tutu pšchidwera je najwještča šhupofež.
 Durbjažali pať ho tola drubny štač, jo šo i tajche woraka-
 webo hólčžika to požižičim žiwjenju jedny prawje šchwarnt
 šhadla wurpije ako wurofeže, dha to s teho pšchidwéče, jo wóni,
 tať wjele hačž bé móžny, pšchego to cšerštrymu powótrje pšehew-
 mal, pšches to hu ho jecho cželne a duchonow mozy derje wurwičž
 mohle. Wot njedušchówečow pať njebudže žodny šhlym, a wot
 čžimjenja štych štuřkow žana mubřofež do šlowy njelěš.

Tutu pšchidwera je ša džeči jara štrachna, pšchetož hdyž
 wone tajč šlady šhýchč, čžinja wone potom s předóšfakcjom
 wšelafche njedušchóweče; wone hebi myšla, jo budža pšches to
 potom to požižičim žiwjenju prawje šchwarnt cšlowjefofo; ale
 wone hušto pšehi tym pšeho wjazy špobodania nad šlym na-
 mařaju a hu na pošledku wulke šidworj.

To jene je wěšče, šo, hdyž ho wot džečježa žada, šo durbti
 žyly džen džečáčž kaž mašo šlawa, abo žyly džen na jenym

blecžtu i měrom hédžecž, kaž pšchifšowlene, dha ho tajke džečo
 cželnje a duchonnje tak prawje rowiwicž njemóže. Džeči durbja
 šóhdy džen cžach i wuběhanju došacž to cšerštrymu powótrje,
 hdyž móža wofolo bauřecž, hročž a šwidáčž a šwidáčž, a hdyž
 ho wšelafche šhufščne trušti a pryšle druhdny šobu nutš měščeja,
 kotrež pať ničo šle a hréšne njewopšchjeja, dha nišfón ničo
 pšchecžiwu wenu njeměje. Ale hréchi a njedušchóweče čžinje,
 to nje je k rowiwicžu teho džečježa nufne. Ale to jeno durbim wje-
 džečž, to džečžewny rošom hšichče tak dopótnje rowiwity njeje, jo
 bychu wšchudžom tak prawje rowidželicž mohle, šdžto je šle a šdžto
 je dobre.

A rowiwicžu mlodeho šřelža je nufne, jo w léžu do šahřody
 pšchidwéče, jo by tam wofolo hanjal a šfakal, ale šo by durbjač
 šufšacž a šopacž, to s jecho rowiwicžu abo wšufublanju njeje trjeba.
 S. 5.

Knihy.

Wěšch dře, jo njebéču knihy ani štareho šestamentu ani
 noweho tajke, kajšej to našče hu. Na wobrafach, n. pšh. 12šimj
 Jesuš w templu, wibžich tute uabožne knihy tych pišma-
 wučženych a něšchitajm — ale hušto pať tež wopaf wšofnanje-
 njene. Šhdyž na tajkich wobrafach wšohabaf knihy, kajšáž
 našča biblia je, w kotrež je łopjeno k łopnju hufšane, je to
 wopaf. Tajčich knihow njemějachu Židža tehdy a jich Bože
 pšiwu tež dženja hšichče hušto dofelč i tajčich šwajšawychknihow
 njecžitaju w Božej šlužbie. Tych knihi bédu wofati (Rollen,
 Wächerrollen) a s tajčich sawitkow čžitaju rabinojo tež někke
 cžasto Bože šlowo w šmagowcy, runje kaž je Jesuš i tajšeho ja-
 wistka pšechřtal. Žef. 61, 1. tam w šali w Rağarče, (Łuf. 4,
 16—18), abo tón šomowit i Warrifřeje tež knihi Želajša
 (Łap. ř. 8, 28—32). Tute sawitki bédu wof na fože pižane pať
 na papyrus. Te wšehje berje pšchidwewne cšerke fože a to
 cželaze, wóweče a šofłaze, mjenowachu pergament; papyrus je
 jena rostlina kotraž w předabušich cžachach n. pšh. w Egipřow-
 řki wofeželče; něšto pať je šo i Egipřowřese šhubita. To žro-
 tuteje rošliny bu na cšerke šafřipki roštrane; štu bechu s wobu
 polate, potom pať dofelčej a přefi šladžne, s šřepom pošpijene,
 hromadu šfóčene, šufšene. Šižo wofolo léta 1500 do šřr. n.
 w Móšřakowym cžaku pišachu Egipřowřy i šintu na tajke pa-
 pyry. Wofolo léta 1100 po šřr. n. bé papyrus šhwoju wožňofež
 šhubit, wofolo léta 100 po šřr. n. béchu Čhinefojo papjeru wu-
 namati, kotraž s trawlow (Wumpen), šchomowaje šlow, wofna
 (Pflanzenfaser) a šanopiowaje niče hotowjachu.

Tajke papyrus-knihy bédu hačž do 14 metrow dolhe. To je
 wěšče nabladna dolfofeč, a tu plačž po šlowje, šdžož ho drubdy
 wo tyč tak mjenowaných knihizračžach praji, jo wroni knihy po
 šohčach do šo žeru. Tola Šiaměřij hofuzja hšichče džečje
 knihi. Šiam je kraj polodniščeje Afřikeje. Šiaměřijo nimaja
 tež sawitki, kotrež ho wofono řija wija, kaž n. pšh. řrajne řarty.
 Šiaměřifte knihi ho řacžinjaja a wočžinjaja kaž wječhlawa (Zä-
 cher) abo kaž cžahane pšchěžalki (Ziehharmonika). Že to dolha
 šchłebřerza twerđerje papjeru, 25 centimetrow wšohota, kotraž řa
 řóže 10 centimetrow lama a hromadu šladž; něšto podobne
 uwař w tyč t. m. panorama-knižach měřow atd. Tofa šiaměřij-
 ska knihi pať je řacžž do 40 metrow dolha a hšichče džečje. Na
 přenju a pošlednu stronu je twerđerje wěko pšchilěpjene, žyle kaž
 pola tajšeho měřo-panorama. Žafč pšehd wjazy šetami šiaměřij-
 řki řraf pšehd Ąuropu pučowajche, měješče tajke knihi šobu.
 Do nič řapřikowachu jecho hofečo řhwoje řřena. Šofke to naj-
 nowošchim cžakju šo w Šiamie řiřhi řaf cžiččeža a wjařaja kaž
 wola nař.

Siamejsko moja pač tež hiščjeze hinajške knihi, ku to t. n. „Siamejske palnove knihi“. Szwoje hwojate knihi, kotraž tež Siameja ma, pišče wón i njejtča na lopjena jeneje palnaty, kotruž tehdla tež „kuhrowpalnu“ mjenjuje. Zeje lopjena wón hiščji a rostwešje te nětk šolte lopjena do schlebjerdkow, 60 zentimetrow dolhija a 5½ zentim. škerotich. 20 tajtich schlebjerdkow hrowdweja a wjetšda do jensch knihow. Wone pač nješku ani bromadu šepjene ani woflane ani šchte. Siameja wofnuje hebi dmaj čerijeje drzewjaneje kiješdaj a na tute štyta te 20 schlebjerdkow, kotraž prjedy dwójzy piščelki. Wredku a sadu piščitšjetej l tenu hiščjeze rjanej, rjeuje wuršenej a postočenej drzewjanej wěčzy. Temple w krašnyu siamejskim měšče Wangfo khowuju w drohotnyh khamorach jara wjele tajtich drohotnje wudwejenych, „palnowych knihow“. Wone štu do krašnych, nještich židznych rubiščejow jawałene. — Kat wšchelatere je tola to, istož, to jene hrowcofo „knih“ wofnamjenja, nětkle pola naž išo tak droha — taž wšo druhe!

Bzrej a itat.

Ko napraščenje je ministriem tuta wotmohiti, jo je naboznje rostwucowanje, na te t. n. žiwakšite itejh saložnje jene naboznje rostwucowanje w mošli wustotarneje wuhawu (Meinungsverhältniß). Čač je jene tajse rostwucowanje pač to naboznje rostwucowanje, kotraž do konfesiionalneje škole študija a kotraž hebi našej ewangelijszj šaršaji ja hwoje džeci na saložku teho ewangelijsa wo Jezusu Khrystu, našim Szbžniku a Szynu Wozim, žadacž hrowdža a žedaju, to je jene žule druhe pračdenje a ja wotmohita tu četa „ně“.

Šhto Luther praji.

„Najcha hrowtošč je w nještchad. hdžej Khrystuš je, a niž na jemi pišed wocemti taž na hermantu wězy piščetuzow. Tehodla, njeh štu w našotki a pohorščiti a tešaršiwu a brachi a njeh činija, šchtž čyždža; jeno jo to šlowo teho ewangelijsa pola naš wostawa čšije a my jo tubnjemy a hebi wšpoto wažiny! Potom njetrjebamy dwelowacž, jo je Khrystuš pola naž a j nani, njeh tež to w nanašhórchjo je; to my tež špónajenty je jwewjenja Nawoheho, jo je Khrystuš piči wšchč a wjšche wšchč hwězotow, šlych jandželow a našow tola pola naž je hrowjimi šwjatymy, a jo tola škončujuje dobudže.“

Wěra.

Luther praji: „Wěra ma ja hobu žlu čyřjodu dobrych a krašnych počinjow a njeje duž ženje hamakutka. Wěra je taž maczej; wona porodži dobre rjany počinki, wone j njeje wotrostu taž wotšiny. Tehodla, njete-li tu wěra najprjedy, pytašč podarmo dobre počinka. Pišetož šbž tuta njeje prjedy šapšchinunja te štubjenja wo Khrystu, njanamataš tu ani štwowčej ani druhe dobre počinki, njeh tež hečlerjo a naduwawojo šo wjele šlowa a šo wo wumyšlenej pobožnosčej pokašija.“

Š bliffa a f dalosa.

W Wudyščinje bčhu šo šchwótk, 7. oktobra, wopodnju w Šerškim Domje herbizy ewangelijsz budowny l našymšej šyromabšijne herbsteje budowulšeje konferenzy šeršči. Wo mobilnity piščebšy, l šawarja l. theol. Wrošafa-Hrowšiččanskeho jednachu hnydom wo naležnosčach konferenzy, a to najprjedy wo legatich a wo wšelakim družim. Šnies šarat Šarjent-Šhwacšičanšiti wšprowoješe jako piščebšje Šerškeho knihowneho wotawšwa wo přebáčkej knihi, kotraž ma hiščje do hčb

wuščj, f najmještča přenja woteža. W tutej knihi šo dopjelni žabanje wjele Šerbow a wšobow po dolhšej herbšči přebáčkej knihi. Wona piščinješe předowanja wo šerženach a jeje mjeno dychi: „Domajšy bčhu“ bčyč. Šajacž byrbi šo wona pola šerženych duchownych, dokež pškelnič towarštwu tu njeje. Pščičjč buče wona drje 10 hr, šdžoj je wšči něščičijich wofstrowoščach žnadny přenjš, pošeny l hrownje w mernych čyžach. Knihš postičje šo hrowštwam towarštwu taž wšchem družim Šerbow. Tež „Bibliški pučnik ja leto 1921“ je hčjo ja čiščej hotowy a wěčeje šetša w prvym čyhu wuidje. — Wo naboznym rostwucowanju džeci šo tež poročje. Pščičšodna šhadžowanja konferenzy šo ja bčej 13. januara noweho leta hrowo. — Wo přowowanju wo herbšu šuperintendenturu a herbšči žyřinuju krej njebtu něčo nowo špajene, dokež pračdenja žyřinowe šaržadowanja dale pokrowžile nješku ale šu hiščjeze na šamšnyu něšije, taž jurty. To wše žabanje pač šo wurpaji, šo ma šines piščebšyda konferenzy piščeb špobu a šonjšičorštwom tute wš šawtowocž, domž šo njepištewojčej. Šeršizy duchowny šu rostwubšeni, šo wo wšewjedženje šyřič žabanju postaracž, njeh bčhu šo teč j bčweje štrony w Šwizy tomu šabčeniš piščitowate. Šowonija piščitowateje konferenzy nanjetej l šawarja Domajšči-Wudčičanšitšeo, šo mamy šo wo to přowowacž, šo l šyromabnuju džeku je herbšimi duchownymi prašje; žyřitje piščidžem. Bčhu w tym tež piščitowateje džeta pobačenje konferenzy rubiščeho šeršja hwoje dopjeljenje namata. Wabžijomnje hrowdna konferenzja l hrowni hjednoženemu džeku hotowe puče namata. — Redaktor naščeho šeršiča „Womajšy Bčhu“ dychšče šo wofšchowacž, jo dychja šo natwerjeze najšawki ja „Womajšy Bčhu“ najpobžičšo hač do wutyw rana šapšičacž; šchtž to njeržini, animije njelube škoržjo a wobčezowanja wobabowa a čitacjowa. — Tež wo herbšich špawšičich šo rěčješe, ale pač njedojedna. Žich našak je nimale piščetčebany a dychja šo j nowa čiščičejč. Šta, wo tym šuje tež hrowdna konferenzja dojednacž a ta wot njeje wušwolenja šomšičija. — Dla wobmjelowanewo čyaka njebdnožny wo wšelakich wšlyh wojnych pračdenjach jednacž, šo wo ewangelijsziji, šeršičach šojenach, a družim; tež wo šaržadowanju šowjadneho hrowdžeta piči šojenšči „Womajšy Bčhu“ dychščeje šo poročejč. Duž buče našje, šo šo hrowdna konferenzja tač postaji, šo je čyaka došč wšch tute pračdenja dowučetpacž. —

Wo škončujuju konferenzy poročja l. Wart, kotrohž tež tu hiščjeze wutrobnje wo Šerbow witanu, šyromabšim duchownym wo krajnyh pračdenjach naščeho čyaka. Wo tym a wo tač j teho wustadžyšč jednanja ja tujčej šlowiščo!

Wobžarujemy, šo njebd dwešoj wšadnymej duchownymaj možno, šo piči jednanjach konferenzy wobščičč. Štaj šhoraj, Bčwejemy tež tu woběmej wšch dobre!

— Wo wěrywšnacžach w čšeto-šlowašitkej republišy pišče čšitowštwakšič mečaršič, „Šuš“ nčhžje tole: Wšchčeo wobščičštwu je 11 811 666 dušow. Š tutyh šu jich 8 054 036 Čejščotowalejo, 3 288 975 Němow, 1 071 578 Wabžarow, 423 922 Rušow, 377 692 Polatow. Wo wěrywšnacžu je jich pač 11 836 932 wšowto-šlotšič, 976 367 protestantow, 592 115 uniowonnych, 3060 prawowěnych a 568 225 židow.

A rospominanju.

Bčyč čyžej te wo šwadč, šcho je tebe na šwěje hrowato, najprjedy wopomni, ša wjele šu dobroho wužit.

Ščyžy piščetel budž tebi šawdant piščetčelntwoweje Božeje.

Šamolnity redaktor šarat Wyrpacž w Ašchacžach. Čšičč Šmoloretč knižičiččščenje a knižaršije, šap. družštwu j wobmj. wšowonanj w Wudyščinje.

Bo m h a j B ó h!

Sy-li spěwał,
Přilaje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatoł
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da

Njeh ty spěwał
Swěrnje džětał
Wšědny dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies ma
Njeh čí křma
Zlwnosć je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew će! F

Sserbske njedźelske kopjeno.

Wudawa ho šódnu hobotu w Smolerje; subicizijejeju w Rudychinje a plačći šchtwórtlěnje 1,50 hr.

Kermušchny šwjedžen.

1. Wóńj. 28, 16, 17.

Na to, ičož pschego wotolo ho namy, ho rad šwučiny, so jeho hušo wjazy teđžu nimanu. Kał frańuje je, hdyž serja šhadžeja a šlónzo šhadža. Ale tał mjete je jich, kořiš i žyla wjazy niecjuja, kařtu rjanoež tu widža. Stařa huada je, so je našč Šbóžnik kam naš nawučil, tał dyrbinu ho i Bohu nudlicž. Ale tał modlimy ho hušo šwjaty Wóteče-našče? jenož i hubami, ale niž i wutrobu. Naj hódnoćeje teho, ičož pschego namy, hušo ho njedohladanu. A tał je tež i tyn, na čpž džěnka na kermušchnym šwjedženju wokebeje šponinamy, i naščim lubnym Božim domom. To je jedyn wulki džen w žiwjenju džělcza, hdyž može džežo přeni křóč hobu te nšči hieč. A tał dyrbjo tež ja naš dorofčenyh wulke, frańue dny byč, hdyž i njeměra wšědněho žiwjenja njedžu do Božeho doma džemj, so byčnyh tu hwojnu wutrobu Božemu šlowje wotewrili, tořez móže našče dušeke šbóžne čjnieč. Ale my hny hižom tał hušo do Božeho doma přezowali. My hny ho na tute měřno šwučyli, hny ho šwučyli na te šběrněše, tořez tu šbėwanu, hny ho šwučyli na te ewangelije, a epistle, tořez tu šhšchiny. A tehodla to wščitko řadny šacjnieč, a to hny wjazy nječžni. Čłowjetojo hušo njewjedža, ičo w Božim donje maja. Ale kermušchnu šwjedžen čže nam wažnoje; Božeho doma pschod wočji štaječ; kermušchnu šwjedžen čže nam pra- jicž, ičo móžemy a ičo dyrbinu na naščim Božim donje měč. Čłowo řakuba: Kał šwjate je tute měřno! Tu niečo drube njeje hač Boži dom, a tu řu njebiešte wrota! Tu niečo tež nam praži, ičo na naščej řyřwi namy. Kermušchny

šwjedžen čže naš na to dopomnieč, so tež wo naščej řyřwi plačći: Kał šwjate je tute měřno!

Tu je 1) Boži dom, a tu řu 2) njebiešte wrota.

1.

Řakub dyrbeječe je hwojeho štařchěteho doma čjetnyc hwojeho hrěča dla, tořez bė hwojeho bratra řebak. A wón čchěnječe do řyřwy. Ale i nim čchěnječe jeho šle šwědomnje. A jako na jene měřno pschěndže, wosta tam pschěš nž, pschetož šlónzo bė hižom jaččto. A wón wa jedyn kamjeń a položi jón pod hwojnu šlowu a špače na tyn měřnuje. A jemu ho džěječe: řěbjel steječe na jemu, tořez je hwojnu šlowom dořahaje hač do njebies; a šlaj, Boži jandželjo po nim horje a dele řhodžachu. Tón řknes pak steječe hoxtač a řěčječe psch- čželiněwe šlowa i řakubej. A jako řakub je hwojeho španja wotemje, dha ho woječe. Žeho šwědomje jemu praži: tu ni- našč twojeho hrěča dla řabny měř i Bohom! A něko je Wóh, řiž dyrbeječe tola jeho hwojnu, jemu tał blislo by! Teho- dla ho woječe. Ale tola, tež wulke wjekele bė něto w jeho wutrobje. Předy běče jeho šwědomje jemu praži: tu řu ho wor hwojeho Boha džělił. Ale něko běče pschěčelěnu šlowa hwojeho Boha řyřchal, a něko wė: Bóh pschěndže tola w hwojjej huadže te mni, a ja móžu jašo i njemu pschěčž. Tehodla narjetny jemu měřnuje Wetel a špěwa: Tu niečo drube njeje, hač Boži dom, a tu řu njebiešte wrota!

Šchtož řakubej tam pschě měřnuje Wetel ho řta, to móže nam w naščich řyřwjach ho štač. Bože domy my hwoje řyřwuje njemjenju, a Boži dom dyrbi našča luwa řyřwej wo- řawdže nam byč. My dyje wěrný, so Bóh njebyłki do domach,

tiš f rukomaj hu natwarjene. Tón knjes je blifto wščitim, totiš f u njemu wolaja. Ale našče zyrkwoje hu tola wošebeje f temu hōdne, ja naš meština byče, wo forwchj hōwno starocho jakonja pacjst: ja džu f teki pšhituč a eje požohnowač! Sdžj hmy doma, dža ta wjele naš pšchoje sašo dopomni na našče wšchōne džel, tam wšchelawo staroče a lōšchj tutecho pšeta bydla. Ale tu w zyrkwi hōwata ežlščina do naščeje wutrobny nuds ečehnje, a Wōh nam blifto štupi je hōwotju hōwom. Tež my durbimy ho neipredny boječ. Woje hlowo nam praji, so nejšmju Wōži jebot djerželi, ale to hmy hreščnizy, tiž hu Wože kšotauje jaštjžili. Šatub je hōwoje hrešči spōšnal! Zač durbimy tež my w zyrkwi do hēbeje hlabadč, hōwoje hrešči spōšnac a ho pšchē Wōhom boječ. Hlowo tyč hōwōnych wupjelni Wōh f kublami, jenož tyč hōwōnych mōže wōn bohōtych a jenož tyč hreščnikow hōwōnych ečimj. Dženka nam ečježo na hōwōdomje podnje, so hmy tač hūsto tute meštino jazpili, so nejšmju tač hūsto tute meštino prawje wužiwali, so nejšmju do zyrkwoje pšchōšchli, runjež mōžochmy pšhituč. so mōžachmy te njebeje kuba do- stadž, a nejšmju tola niče w hōwoje wutrobje domoj wofali.

Ale niž jenož bojašč našchj hreščow dla durbimy tu wo Wōžim domje ečujč, ale tež wulle wjele. Št temu, tiž ho hōwo- jich hreščow boji, tōn knjes hōwoju mifolečj poštjli. To je Šatub ihonli. A to mōžemy teč my ihončj. Št nije tu pšchōščinu f wjeleloščj: tu w Wōžim domje je tōn hnadny Wōh nam hru- dym hreščnikam blifto! To ho stanje na wšchelawo wōschnje. Sdžj tu w zyrkwi Wōhu jene dēčjastf f hōwatej hēščimjny pšchō- nejšemju, Wōh ham tu štai a praji: dajče dēčjastam te mni pšhituč a njewobaračeje jim, pšchōtož tajšč je kralawo Wōže. Sdžj Woje wofatjanje hōwēcimju, Wōh ham mjes nami štupi a rjetnje: pōčeje. pšchōtož wšchitko je pšchōštwane. Sdžj flu- hēnčaj do zyrkwoje pšhitūčej, to buchtaj ho ja hōwēcijonščju mēndjščjstju wšchōtož, a hōwaj hōwōcho mandščitwa pod Wože hlowo a pod knjēwoje hōhnowanje štajiloj. dža Wōh jimaj ruzny položj a praji: ja požohnowa waju a hōwōwimj: ja wo- šhōwēcju hōwoje wōbščjo na waju a hmy wamaj hōwōj mēr. Sdžj wopomnječe na šemjēnyh tu hōwēcimju, Wōh ham praji: pōčeje sašo my ečlōšče dēčji, a tym študjēnym šawōštajēnym praji: ja džu wač troščitowadž, taj nacč hōwōje dēčji trošč- tuje. Njēhu tu wopravdže krahne hōžimju, kotrež Wōži dom nam poščijč? Na hōwōwimju hōwēdženju ho tu pšchōšwōjeda: wam je ho dženka tōn Šebōžnit narodžil. Eščiči pjatt tu po- wjēščj hlyščimju: Štrdšuh je teč ja tebe hōwoje ečježo do hōwēc- eje dol, je teč ja tebe hōwōn krej pšchēlč f wōdatwanju tyč hreščow. Na jurtrowimju hōwēdženju ho tu prēduje: tōn knjes je šanyl, wōn je wopravdže hōwēštanyl. A hōžj ty šprōzny a pošny hawōwōwo do Wōžeho doma pšchitūčjch, dža ho teki prēduje: pōčeje hem te mni wšchitj, tiž my šprōzni a wōbežjēni ščeje, ja džu wač wōschchewič. Na to wšchitō dže naš kermušč- ny hōwēdženj sašo dopomnicj. Njēdychi dža džakomuwōčj našču wutrobno napelnicj? Njēbudžimy teč my potom f Šatubom špōwadž: kač hōwate je tute meštino! Tu ničejo drube nijeje hačj Wōži dom, a tu hu njebejele wrota.

II.

Njēbejele wrota Šatub to meštino njemuje, na šotymj bēšče ho Wōh w hōnje jemu šewil; njebejele wrota, doščj nēto wē, so hu njebejele wrota jemu sašo wōtewrjene. Tež našču lubu zyrčej mōžny njebejele wrota njewowadž; pšchōtož tu w zyrkwi ho nam prēduje, kač durbimy živi byč, so bydnu jemu teč nam njebejele wrota wōtewrjene byle. A šchōž ečini po- tny, šchōž Wože hlowo jemu praji, tōn pučš do njebejele do- mišny namaka. Ničto wot naš njewōč, kač hūsto mōže wōn

hōwēčeje do zyrkwoje hēj. Njūje ečj šhori a bēdni a štari, totiš njewōžna wōzwy tu w našchj hreščjšimje byč, naš napominaju, je hōwōm Wōži dom prawje wužiwali. A hōy bydnu wōschj lubi šemrēčji, totiš hu w hōwōjim žimjēnju kōždn njebeželu tu wo Wōžim domje byli, f wam rēčēčj mōšli, dža bydnu wōm wam prajili: hōj, tu w Wōžim domje je Wōh f nam pšchōšch, tu je wōn nam pučš f njebeješam pošajal, a my hmy jecho hōwō hōwōšcheli a hmy nēto pšchē Wōžu wēnu domoj pšchōšchli. Št temu dže teč wōm našča luba zyrčej pomhač. Tehōbja njewōpomnječe ženje, šcho wōm našč dženhōšchj kermuščny hōwēdženj pšchō- wōwa: kač hōwate je tute meštino! Tu ničejo drube nijeje hačj Wōži dom, a tu hu njebejele wrota. Šamjēn. W. w. Š.

Wōh je hnadny.

Wōh je hnadny. Tuta wučeža Wožeho hlowo ho wot wjele ludži wopal šotymj. Wōm hēbi myšla, so mōže ešlōwiel bjes- bōžny byč toč dže, jenož so wōn njebeželu te mšči dže, dža hu te hrešči potom sašo wōbate. Tola tučj ludžo ho mōžnje bjudža pšchōwōč, hōžj wšchit Wōh hrešči wōdšwa, tola kōždn hrešči kēčhōwē sa hōwōn ečehnje, hōj nētošči ludžo durbju drubhy wjele šēn na šchōwōščach hreščow ečježo ečhēwēč. Tehōbja ečjajal pšchē hreščow runja jato pšchē hōwōm. Š. Š.

Teke šchōte hlowōwčo je wšchōdneho wōhōwōnjēja je wōšebeje f našchōwo ečaja a našchōmni ečajej rēčējan. Wšchōtož šēn jeno wjele ludži ale jara wjele ludži je w tym bludže, so mēni, jo njebežšči kermuščhōb wuščwōbōdža wot kšotanja sa hrešči wšchōdneho žimjēnja. Še to hōwēcijonščju hōwō, a je to hōwēcijonščju hōwō, doščj tola pšchōšči wo ešlōwielu, totiš ho hōwēčeje f Wōžemu domei djerža. Sdžj to mjes twymni hōwē kēto. totiš Wōhu hōwōn, jim w šemjēnim žimjēnju špōwēcju, njewōžittnje wužiwaju, šello jich to potom tajšč wōsch do hro- madny je, hōy; pšchōšchjch wšchōch tyč, totiš ho f Wōžemu domei njebežerča! Ale niž jeno tehōbja je tute hlowo tač hōwēcijonščju a štrachne, hēwat a pšchōwōwšchēm w našchim ečaju! Nēšle, hōžj teč jich pšchōwōw zyrkwi a nēwōžimje wōwuje, hōžj šello nich wōtlinuče, hōžj šello ho šalunja zyrkwoje, džēlajā runje ečj wšchōw, totiš djeržaja tač Wōžu hnadny njewōžittnje wužiwaju, tutom tajšim ešlōwielam do rukow, hōj njewōščējele zyrkwoje a dūšče hāmemu do rukow. Šchōšchjch teho a tamneho prajčj: „Ač, ečj bēhaja kōždn njebeželu do zyrkwoje, hōj drubhu dwojny, jeli to mōžno! Ale hēwat, wšchōwny džen hu wōni ečj najhōwōšči hōwō!“ Ato sašo ečj rjetnu nēšle: „Njēwōwanje! Šchō dža poła naš najhōwōče šchōje hačj hōwō ečj, tiž kōždn njebeželu kermuščj bēhōwō!“ A tole praja ečj tajž, hōžj pšchōwōw zyrkwi njēšleja, ale mēnja, jo je došč, hōžj džj a bēšč do Wōžeho domu pšchitūčjch. Wēda potom kšchōšchōmim wōšgabam, hōžj wōni f tajšimi hlowami njēlaja! A njēlaja wōni a je-li temu tač, ečehōbja šobjerža ho ludžo to tač? Mēnja wōni tač, tač je pšči šchōžalku prēčene, so mōža wōni wšchōwny džen a hēwat bjes- bōžni byč do hōwēje wole, jeno so njebeželu do Wōžeho doma bu? Aho njemēnja wōni do žyfa ničejo a njemšla hēbi do žyfa ničejo? Njēwēm prajčj, šcho by hōwēče bylo. Šemjēščjštrachne je wōboje, hōwēcijonščju sa bušōn a hōwēcijonščju teč ja zyrčej tu na šemj!

Zyrčej a štat.

Nabožna wučeža w šchōwch je tu šchōwli sašo hōwō to, šchōž hēbi wōschōbitu doščjšimuwōč žaba, a to wōšebeje w našchj Šchōšj tehōbja, šello hōžj wučejerow šarjell, kōšchōw- nelnu nabožinu džēčjom poščjēč. Tu maja šchōšle pšchē-

hječičestva tón wošebity ucaost, hnydom ho wo dalsche sarjadowanje postaracz. Nadzjonnije ho to wšchudžony tež stawa! Štu tola wučerjo wošebije nětke na Michala nabožnje ros- mjećowanje Hožjli.

A hdyž je ministriem tuta rošhudy, ho je nabožina na satožtu tuch t. m. Zwislawiškij thejow došhobaga, je to tež te mēnjenje a: pšehjedwečenije harsčich? A hdyž niž, chzedza to potom harsči i mēwom pšehsladowacz, hdyž jich džečji ho jenož na satožtu tuch thejow rošhobacz? Ale idno chzedza woni činičij? Nih džečji to tola su, niž džečji: stana, ščunle, wučer- cion!

Pšehs němiste newiny džečije njedamno ta potwješč, jo je jedny duchowny hovu do podšoptow schoł, jo by hebi něšto so- škžiti a tak sam a je hwojce hwožni moži žiwu džečji; njedosta- wošče tola hječije 6000 hr. došhobow na leto. To durbješče došhobacz je wšchitki došhobomadi něšle, hdyž je wšcho t.č. drowe a hdyž su wšče nišu bewot tak wošhe. Tež sa nashu Salkšu je nět slōnčanje sarjadow. nje došhobow duowny wošewjenc. Wot přenichy hacž do pošhednje ipōnatejšij i njeho, so je Salkša tu prawo samala a tež wuškostatnu wuštanu so ničo mēla; a tola durbj tuta tōn sčozž džečji, na forwuzj ho to nowe, dale tuari. Duž, bjes dšjowa, so je tute sarjadowanje pohōwriča; a njepōkōjnojče sšudžite niž jenož pol: duchownych, ale wuzje; tof pola wošobow. Jedny duchowny je džečacz lēt džečji ščunle wošpottowal, 10 lēt hwojca wjazj na wuknitje nashowal a pjerječje a samozenje na to wudešowal, a nět ma njenje hacž džečacz, forwuz je 14 lētami ščunle wopušchēžiwich hnydom hwoju nišu dostawajče. Demokratiski, sozjalistiški stat džečjo fōzdeno to, šchōž jehd prawo je, hacž; tak došho hacž itat ho njije. Woi zyktoje džečji, maja duchowni nashēje kassēje krajnje zyktoje to wuzje prawo, ho njenje ale nēpje, hujenje abo derje, tola pol wuzje tak fōzničje mōž, kaž durbj jim wuzi ščōžnižij pšehi tuchy nēčjēžiwich wošhejowēžach. A nimo teho je to tež šostim duchownym pšehs wuškostatnu wuštanu fōzrowane. — Hacž budje to ipōnateje, jo ho mōže něšto kare i jenujm sozjalistiškim, demokratiskim hacže, kaž nasho Salkša je, hacž, hacž i pšchōdowim wōštanu jich wjazj mudrych ščōžnič, a na pucēje polaczēž, forwuz i polpšeheni wjedu? —

Farisejski a žlonif.

Tute pšehrananje budje wot jich wjele ludži wopaf spro- njene. Woni hebi myšlja, jo tōn farisejski tehodla Bohu luby njelē. dotelž hē bole pobožny hacž tōn žlonif; woni hebi myšlja, jo durbj po tajim člowjēl tajti hrēni pucē hāč, durbh i dobrej wolu rojne hrēbi činičij, i wošhomy hēm hāč, hāč, prajicē, ho hōbu hmeštotacz, hdyž hrēčane hlowa hlyšchi, a potom durbh i spowjēdži bič, a jo ho potom Boh nad težim člowjeku jara wješeli. Tuczji ludžo ho jara myšla. Wōh, tōn hōnje, hebi wot žancho člowjela njēzadž, so by wōn tajti hrēni pucē schoł, jo by wōn i dobrej wolu hrojne hrēbi činičij, so by wōn i wšchomu hēm hāč, hāč, prajil, a ho hrēčimny rēčžam hōbu hmeštotaf. So tōn farisejski hōwēn Wože tajnje džečjēche, to dēšche Bohu lubo a prawe, ale to ho Bohu njelubjēšče, dotelž wōn Wože tajnje po hwojim wuškostowacēje a ho sa žyle bjes hrēchōw dže- rēšče, dotelž tež fōždy pobožny člowjek bjes hrēchōw njije, forwuz i njedēdōmnošēju abo bjes pšehemjēženja pšōjindu, wo kotryni člowjek i žyla njelēč, tiz hāle durbhjo pošōžicē ipōnateje. Po tajim, Woža wola je, so bychmy niš hōwēn po Wožich kaspjach thōžžili, so bychmy bjesbōžnych napōminali, so ho njebychmy hrēčimny rēčžam hōbu hmeštotaf, ale so bychmy tajich ludži wožbarowali, a hdy, by wotom čjēdōba tajich ludži rejisa: „Dy ty, to je farisejski!“, dha my na tajich hupitōjtych ludži nje-

hēmny fedžbowacz. Stawa wēž je, jo ho, hdyž ho modliny, ja hrēščinla wušnaju, a so ho i žyle wutrobu modliny: „Wodaj nam nashē wini, jako my wodatamny nashim winitām.“

Samjei.

Jedny wučerj w saskarim čžahu, Woda i njenom, hō- džešče po kraju wotlo, pšchōwjedacz w wučibu Jesuša hebo sčhōžowaneho, a jeho wōčji bēšētej čjōnmej wot staroše tuch ščōw, taf, so ničo wjaz njewōdžešče; ale jeho jnustkowone wōčje bē jahnje a forlitwa jeho wōra; a wōn prēdōwaje mōjnie.

Jedny hōčerj wōdžešče jeho a pšchōwješče jeho do škalō- tēho a džešče šchibacē i njenu: „Tudj, luby wōčje, tudy je jich wjele hramadžemch, a čžataja na wōšche prēdōwanje.“ — Woda, tōn hēpny na čjōnnymaj wōčžomaj, jasta a počēž prēdō- wacz a wušhōwacēje pucē i ščōžničēj tof hōwēn a nutnje, jo jenu hācēmny hlyšty po ščōžomaj bēžjadu. A jako mōn potom pšehēta a i wōštantajicuju Wōčē-nash spowēšče, a pšehi kōnju prajēje: „Pšchōžiwje je to kralestw, twaja je na mōž a ta čjēšēž, wot wēčjōšēje hacž do wēčjōšēje“ — dha wotmōwē wjele wuzj hōwōw kotowōfot: „Samjei! — Samjei! — Samjei!“ Tōn hōčerj pal ho na tym taf jara nōwōrāž, jo pšehed wučerjom na tolel padže a spowjedacēje hōwē wōbē- džem rēč. — „Mōj hōwō“, džešče tōn jchōžnič i njenu, „njēhny ny w biblijē čžital: budžō-ži ludžo njelēčēž, dha budžō kōnjenje wōrēšchēžēž!“ — „Njēmēj wjazj i Wožim hlowom hmešch, pšchōžiwje wone je wōtrjēšče, durbj žadny rēčatū njēč; a hdyž čjōwōta wutroba ho wotamjēčēž, dha dōwjejnaja kōnjenje Bohu wōn.“ —

Bjedrich Wulki a potajne polizajstwo.

Pramborski tral Bjedrich wulki bē wjele wot franzowitēho wubjērneho polizajstwa hlyšchal, a jo ho te hame ja najkradže- nišchimi wēžami dopyta a je kralej pšchōwōjēnje. Darlistne poli- zajstwu pal bē tehdy jaro njelēpe a njedōmakšewe, a tōn wōdžer- tōh hameho, Ramin, mēšchēje ni jeničjy šchōžnižij, so wōn, hacžrunje bē štajnje napitty, tola proščēje na kōnju hēdžēšče. Tot ho jta, jo durbješče wōn i Bjedrichēj pšchōžij. „Raminu, ty sy tola wōn“, Bjedrich japowča „a wōje polizajstwu durbj djaš wjacž. Šchōžic wot tebe ničo njēmōž; čžuchaj a nudaj tola wšchudžony, kaž franzowjy polizajojo, čži wšchitko widaž; ny pal wōstancjēž kōfōl. „Njedžiwajēje, Wajēstōžēž“, wot- mōwli Ramin, „wuzje tajte polizajstwu čžy wam ja tež ščōžnič, ale na to ma ho něšto wacjēž.“ „Ščōh dha ma ho wacjēž?“ „Narodna Čjēžkōžij“, wotmōwli Ramin, „nan budje hōna, brat hoten, manžēšta nandžēšchē pšehēdacz a pšehēdžēž.“ „Derje, derje“, prajl stary Bjedrich, „ja čžy radido hujēne polizajstwu o čjēžny lud nēč, radido luboščēje hacž šchibastwa a wotafajstwu.“ Dži Raminu, a hlyšchich: žane potajne poli- zajstwu!“ —

Turkowske hūdnistwo.

Na kupje Leschōw bēšče w lēčje 1838 jedny turkowsi pōdban w šwadže hwojeho pšehēčiwitla šorajl. Jako teho šabjerja pšehed hūdnič (Radi mjenowanēcho) pšchōwjedžechu, porucēž utōn, so by tež ta durbja njepšehēžēšlta dželba abo wōrta pšehed njeho pšchōwjedžena byla. Wōni wotmōwōwicu jenu, so ho ta pšehēčiwitla štrona w tamnym hōwēče nomaka. „Dobre“, rjēny Radi, „dha čženny tehole runje tež tam pōščlā, so tam hwoju šwadu wucžiwitaj.“ A tute wukšōženje tež na mēštnje wu- wjedžechu. —

§ rospominanju.

Mu hmy wicizny brščinskih, mu njemóžemu Bože kajnje džeržec. Tutu mučbu Božeho šlowa wjele ludži wopaf srowim. Někosi to taf srowimja, so kóždy cšlowjet wědomnje a j dobrej wolu brěchi čini, so kóždy kradnje, so kóždy nje-póčezajnu žiwjenje wjedže aid. Druhi šašo praia, so wola kóždeho cšlowjeka čaš pščińdže, hđžež wón biesbóžnje žiwjenje wjedže: to hu te hlupc lěta; a hđž te hlupc lěta za młodočej nje-pščińdu, pščińdu na šlore dny. Za čhu tudy tu wěž wosjaš-niež: hđž pšhistojny a póčezajny młody lud druhdny wšelate žorty a tryski njewinowateho waschaja wawjedže, dha ho je žortom rjetnje: Nđ, to hu te hlupc lěta! Ale so na kóždeho cšlowjeka jedyn čaš pščińdže, hđžež wón žadny srowu rofom wjazy uina, a potom biesbóžne a nje-póčezajnu žiwjenje wjedže, to je najwjetřika, najwrońišca pščińdwa. Tu je něto hłowna wěž, to cšlowjet žyle j wštrofču wě, taf wjele cšlowjet móže abo njemóže wot Božich rajniow džeržec, pšchet, hđž to cšlowjet njemóže, ho wón taf wači a młoda pšes žiwjenje, jeho žyla nđž wopuščej, a wón je jako hųšpa, kiz šfchida wšelca. Taf pozajim popřuchaje: kóždy cšlowjet móže dobry a pobóžny šfchecžijan bęć, to žane wulke brěchi njecžini, so je w młodočej pšhistojny a póčezajny, a w mandželnyu pobóžne šfchecžijanje žiwjenje wjedže, so njekradnje, so hwojich starčich čezeti aid. So pak cšlowjet k temu nđž dobudže je wufte, so ho kóžde ranie a kóždy wječor młodi, kóždy bęć k najmjóšchemu jedyn itaw j biblie pšeczita a ho žiwru kemsam a k spowjedži džerži. hđž pak Bože šlowo muči: mu hmy wicizny brščinskih, je to mēnjene, to cšlowjet j njewědomnoščny abo j pšelshwatanejny čini něšto wopazije. N. wš. Nam ho w našim powolanju taf njecžini, kaž bučny dšpli; duž ho nam pšechajnu najšchemu blščšemu abo hwojbnemu j wobóžnoščny hłowu wřhunjne, kiz prawe njewe. To pak móže cšlowjet po Bóžich kajuach šhodžic, to manny pšiklady j biblie, jako: Josef, Siob, Suzana, Tobias aid., njeh tež woni bjes šřechšena njekfa.

Tu čhu hšchec pšchispomniež: Jedyn dobry šfchecžijan je druhdny j njewědomnoščny pšechajny hwojini, džezčom a žonje, pšchegara kuty, šchtož njewe prawje; jedyn druhi je šašo pšechajny hwojini, džezčom a čezedži, pšchegara njekři, šchtož dobre njewe; jeho hospodajnu potom wroćo dže. Z křoita: Pola kóždeho pobóžneho cšlowjeka ho wšelate male brěchi druhdny abo hšto namakaja, kotřez taf pščińdu j njewědomnoščny abo bjes pšchemyhlenja.

S. S.

§ bliffa a i dalofa.

§ Roščazij. Wšes žyly wójuju hač dotal be naicha wožadna hwojich we wulke wójnje padnjenuch rjetow pšes wěnyu a helle čezejwja. Neje wopřohlad pak be, jmu jedyn mjenje hinity pomnik stajic, jedyn, kotřez by narody pšchetrawa a pšchipowjedal jim mjena mnych njepapomnjenuch. Zawidžena wjedžla, 17 oktobra, pščinjeke nam dopjelchjenje tuteho pšchecza. Wjeh ho tež žobotu šřetro deščezowafche — a deščezit be nam tež za pola a hmy witanj! — bu nam fa njedžynu tola pšchizemne wjedro wobradžene. 1/2 hodž. wopuščej přeni džel hwojžejšefeho čaša j hđžbn a j šhorboju Šchpikaw a sjednocji ho w Šrapowach j druhim dželom wožadny hwojicy wožadny, wšchecžijne wožadny. Wlachlady be čab, kotřez ho 1/3 hodž. j Wožemu donej blščšche, witanj wot hwojžejšefeho šrowjenja: hđžba, šchta j forhoju, sawostojeni a čezetni hoščo, wojeřke towařtwno j šteliz j forhoju, jjednoczeni wojoarjwo nafchje wožadny, wožadna młodžina j řšoni forhojeni a ščonežnje tón dalšchi džel

hoščji a wožadny. Na pobřebniščej, kotřez ho hižo do pšchilka čaša j ludžimi čzornjeřche, šapocža ho na to hwojatoč-nieč je řhromadny řšewom, wot hđžbn pšchewóždemjny. Z šřki, wot młodžiny je šelwny wubiteje, mējeřche wožadny duchowny hwojžejšefu reč pšchew pomnikom, kotřez be hšchec j forhojeni pšchitřuty. Po hwojkej reči da wožadny duchowny forhojeni řpadnwč, a pokřweczi pomnik, mjes tym so wožadny a řhromadny padnjenuw rjetam wojeřku čezet wopřohledu, je kanejny wopominanja Wožere hradny, ja kanejny dopominjenje na rjetow řlanu, wěru, luboř, hwořu, ja kanejny „Dopomni ho!“ tym wopřohledajny narodam, to bychu byle rjetowite. Po sawodneje hđžboje na pšchecželach kanejny řhor wožadnje młodžiny pad wobžetjom f. fawora Šchlenkarja wopominjeřti řew. Jato be tuón wufkřezat, wobomni w řeršřich wujtoje pšchewniščewy řwěřčach řnježna Mařka Barušeb j Šrapow wawnošč hwojatočniečje fa sawořtajenuch, ja naš wjedch. N. wječř Žranch j Šrapow — něř w Bulegach — pšchitwla padnjenuw to „Woženi“ řobuwowojarjow, a f. W. Šchlenkar j Roščazij počeřejzi jich w mjenje wožadny j čezetny wědomj. Na to wustupi f. Wiczas, pšchewhđha štelizčanjeho wojeřšefeho towařtwna, a wěnowafche čezezaje hłow a wěny nafchim padnjenuw, mjes tym so towařtwno wojeřšef čezje wopřohledu. Tětuw towařtwno taf wožadnje pšchew wřchm a jeje młodžnje wěnowafche f. fawor Šchlenkar džafne hłowu w mjenje sawořtajenuch, a jemu pšchisamny ho wožadny duchowny — njeh tež wunie na nětore njefřšimny ho njebjo řačjni a křupicři padachu — ho džafnu wřchm tym, kofiz bęćnu pšes dny abo dželo pomati wawiczi pomnik a wuhow-wač hwojžedni taf reč wřchšim hoščam. Šhromadny řew řakřizna a po tutym wóžny čezetny wutřel. Hđžba piřafche f wopominanjny a, řchtož je řwostajenuch mējeřche wěny fa tuch hwojich padnjenuch, polozi jón pšchew pomnikom.

Pomnik je řawarjenu do řtopa, kotřez je pšchit řstřupe na pobřebniščej na wřř žrtwice řšewom. Ne je žzornowca. Dwe wulkej tajli w bořach řtopa řewite čji te 22 njewno našchich padnjenuch j Roščazij, Truhzy, Janu, Šrapow, Šchpikaw, mjes nimi jankřez řřob bratrow je Šchpikaw a wóžny dweju bratrow j Roščazij a j Šrapow. Na řřednym tolu wustupi řchz je žornowca a wědo je řrowwane řašo je žornowčowym nawařow. Žyly pomnik pořčica hromadje j Rožim pomni dobry, pšchidšny napřohlad. Řřchne žybele, kotřez jón pšchitřwajwja, hwojžny, so je pomnik čim bęle j žylym žřřwotnym marom, do řawořž je řawarjenu, pšes jene a tón mwas čžim rjetřšdi, řchtož ho wořebje wóčřny wurněčta lubi. Za pšchewčenje be hębi jón młodžina rjetje je šelwny pšewami a je šelwny rostlinami, kotřez be f. hrabja j Wječřer nad Roščazijem, kiz je tež hewat waf wobřchřenje řchewow, řpřkat, wupřchila. Z tutim pomnikom je naicha wožadna hwoj hwoj řchta a ani do řwka tuch řawořčezach pomnikow ani tuch řaklow na řezňach řřupita a duž hwojini padnjenuw rjetow řjane čezetne mēřno a jich sawořtajenuw dořojne mēřakřo nutřeho wopominanje pšchibowafca, no mēřje teho, řchtož ho fa mołu wožadny hđži. A tež jenož morowy pomnik wochřšchec stajic, ale tón tam j řchšim řrowwane pomnik čje a durbj bęć žyly wřchm, pomnik a řředat lubořje, wěrb, hwořu! A ho by hwoř to byl, to je něř nad žyle wožadje.

Samolwity redaktor řawř Wřegacz w Roščazijach.

Čřchčř Šmolowez řřchicřšchčezetnje a řřchřnje, řap. družšwo f wobni. wřrowanjom w Buhřšchjne.

Sy-li spěwał,
Plinje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mócný
Lubosć ma,
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłał
Wšědny dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes maro
Njeh čí khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh pods,
Wokřešće!

Sserbske njeđzělske lopjeno.

Wudawa ho łóđu hobotu w Smolerje; łubiciziscejermi w Budyšinje a płaczi šchwórtkěnje 1,50 hr.

20. njeđzela po swjatej Trojizy.

1. Pětr. 1, 17.

„Do je tón džen, fortyž tón stnješ čyńil je, tehodla sradnyj my ho w nim“, tak pschwalachu n. w. nědny psony na reformazijnim hwyjedženju, tak křiněžachu w našich dnach, hdyž běchmy na tutym dny i wjele wěduwbratrami w našich Božich domach šwomabženi. Dba běše na wokoło wutroby kaž dže- cjom na narodnym dny łubeje macerje, fortyž i wječnym dja- tom špominaju na wschitku łubeje, fortyž hu wor macerje šonike a Boha šwaku, šo je jim težtu macz dat a šrowu šdže- zał. Tak hmy tež my na reformazijnim hwyjedženju špominati na je bobate žohnowanje w duchownych knjach, i šotwim; je Bóh, naž wobnuadził pšes našu ewangelfu yrkef, fortaž je ho 31. oktobra 1517 narodžiti, jako dr. Marejin Luthber hwoje 95 řadow na durje hrowniške yrkwe w Wittenbergu napřija, a hdyž hmy i móznym blošom štary reformazijli křeršisch- „šedny wjerdy hrod je naš Bóh hani“ šapšowati, dba čyřach- ny je swjatej šabrynojeju, ichto na našej ewangelfej yrkwi manit, a hmy ho Bohu šdawatoli ša jeho hnadu, fortyž je nam pšes nju wotokafal a jeho prošiti: štuježe Božo, hnd je tež dale i našej yrkwi, kaž hu hacz dotal i njei byl. Dženka je nam hnat wokoło wutroby: dženska wjeđe ho nam kaž džezom, fo- rtyž macz ne jeje narodnym dny na šrownym šborokozu leži a fortyž wutroby hu wotne čejšich šrowokozu. Žane prafšenje njeje: naša ewangelfa yrkwe je škora, jara škora; štrachi hwoža jej, kaž biščeje ženje w 400 štrach jeje wobštracza. Wjele šrudnych čašow je wšchrěcž durbjala: wokšebje pšed 2000 šetami, jako šheřor a hanz, šwětna a duchowna máž, ho šjednoczicu, ju wštrupčiz, jako ewangelfim yrkwiwe přecz wšachu,

iči šdule šonřnychu, ičh Bože škuzby šatařachu, biblije špalichu, duchownych wutrobach a našiwěrnich hwydětow morichu. Teh- dom běše šwontowna mla našeje yrkwe wjetřiša hacz dženska, ale dženska šda ho ni štrach, fortyž jej hroř, wjetřiši šwěč. Pšchetoz tehdom špřachu i rubej wozu ju šanicizč a šou- džicu pšes to hwaru šohorjenoje, w fortyž hu ho našči wotzoyo hacz, na trej pšechzowil; dženska přaju nješpěčešelo yrkwe pšes šatouje, wot fortyž ičh wjele ničzo nješoni a njepruže, hwoje wotwšjenje do škutka štajicž; tehdom běše naša yrkwe pšes jeje, dženska je — Bohu budž štržene — do wjele njejenjow dželena a tehodla woflabnjena. Budže ho žanne šrowo katholicke muža dopjelnicž; Š ewangelfej yrkwoju je bory šonž; pšchetoz historija wěščezi, šo hu wšchitke dželena wot katholicke yrkwe najdeje 400 šet wobšate? Bóh njeđaj! Ale to nježněmy hěbi potaficž: naša ewangelfa yrkwe ruina ho w našich dnach šdži w žalostnym wšowu; wot wšchitkich šrowow wateja ho šolny na nju a přaju ju pšwřecž. Dba njeje pšiwibódný čaš, wjele hwyjedjenje hwyčezč, dba płaczi wjele bóle, štrachi jańje špšnac a wopomnicž, kał móža ho pšewiwicž. My ewangelfy šchěziczenjo štajim wšchitko do hweřta Božeho šrowa a prafšamy ho: ichto praji biblija k nje- čyřšchim šrudnym wobštejnoscžam našeje yrkwe? Bóh wot- mětłwi nam:

- Čaž je, šo ho řud špocžina wot Božeho domu. Tuž
1. Ředžbuježe na štamjerja Božeho řuda pšibi našej yrkwi.
 2. Špšoniježe, šchodla Boži řud našu yrkef tređeč.
 3. Wopomiježe, šchobla wjele čyřicž, šo naša yrkwe w tutym řudu wobšteji.

1. My snajemy dvoji Boží hrd. Jednu stanje ho na hud-
nyu dnu, hdyž tón stujes w bójstj krafnofstj jako pšchidžje,
hudžje žnywch a morowch; druhi dokonja ho w tutej cžahofstj.
Istoria ludow je historija Božich hrdow; wíches domapltanja,
totrež Bžh sejele, hudži wón lud a ludži. Ne drje tajlich, totřž
to přea. Ale uweranja ho woni křepenu, tž přae, hoBože
křono hwěči, dolež je njewidži? Čtžžž ma woči i widženu,
tón widži runje w našich dnjach, so Bžh hwěť hudži. My stei-
my wšak pod Božim hrdowim hrdom.

Ka tutón Boží hrd, kotřž w tutej cžahofstj ho dokonja,
myšli hwojaty Pětr, hdyž přiche: Čžah je, so ho hrd spocžina wot
Božeho domu: Wón wšchěži křehčejžanum cžehje cžahy. Křeh-
sežijonju ho w přewim cžahu zřtwije wjele cžehčej durbjeli.
S japořtořstřah hrdow šlowim, jak fara hu židži jich hidželi.
A jato ho křehčejžijonka wra njes pšbanum rořšdžeti, bčdu
tež pšhanj nju njepřehčejželi, ju jich wřhnuw: ki, hanři a ho
na nio pšchidžjedželi. Ale hřehče njehčelje. jato Pětr hwoj
1. list pša, tu se křwanym pšehčejžanum pšchidželo. Pětr
widži w duchu, so tež to ho stžej budo, a to křeh. Wón siewi
to hwojim wěrybratram: „cžah je tu, so ho hrd spocžin: wot
Božeho domu“. A wón njeje ho myšl. Pod šbžorom Nero je
wjele křehčejžanow w Romje hwoju wěru se hnjerežju wob-
křehčej durbjalo, mjes nimi Pawol a Pětr han. Tež hwoju
zřtwie njepřehčejžeti tón stujes je hwojim hrdom.

W našich dnjach dopjelni ho Pětrowe wěřehčenje: „Čžah
je, so ho hrd spocžin: wot Božeho domu“ na ewangelstj zřtwi.
Njewidžiči hnanjenja tutoho Božeho huda? Wřeh 400 lř
břehje našcha zřtwie se statom hjednocženo, nřť ho tutón hwojst
rostorbuje. My ničo pšehčženo temu nimanu. Na wopat,
je to nam lubo; pšehčžeto s iteho hjednocženišnu: njeje jenož
žane žohnowanje ale tež wulka řchdota ja zřtwie wuhadžala.
Ale to durbimy hebi žadadž. I stat zřtwi dawu, řchž je jeje,
řchž trjeba, so može wuhadžaj. Stanje ho to w našim falkim
střaju? Ach, na wěch može wadžina pytat: zřtwi řchžodžej,
na pšchidž pšehče, so ho hu 14 lřtumu džewom prawo dali,
je zřtwije wuhwupije, tež bjes, haj pšehčženišni woli řchžich; so
křehčejžijonim hwojatym dnjam, řž hwojedženi 3 řalow a
1. pokutnemu dnu řahojiti řchti wosnu a sa to 1. měnu jato
je řchti hwojedženi postojaj; so řhanje wurpaja: wulke rčžne
cžahy: hrdy, jutry; s hwojati njech wostanu, ale jenož tchobla,
dolež ju po prawym pšhanstje hwojedženje; so zřtwi řchdi řa-
pnowjeda, na foru ma polne prawo, a to, řchž runje hřehče
dželenje ho njeje stato. A ř siewi ludowa řchla k našej zřtwi?
Ludowa řchla je dšowto zřtwije; pšeh reformaziji je wona
nairala. So hje nřť rad řhamořt: tna bjež, to berje řchymimy,
dorořčenež džowzy ho njehubi, hdyž ho macž do wřehcho tka.
Ale to možemy wocžafadž, so ho tne dželenje w nřerie a lubofstj
stanje. Ale řchti zřtwi njepřehčejžny duch w ludowej řchli
křeži, to řny s teho widželi, so hu Lutherowu řahčejšmus je
jelele wuhwalni, a hřehče řahčejšmu, so ho wulka wěřehčina wu-
cžerjow řapowjedži, nabožinřte rostrowčowanje w duchu ewan-
gelstje lutherřkeje zřtwije polřehčej. Ša tchobla: na jerořli-
wch wučerjow wōrie řhwariti. My to njehamny čžiniej. Je
řahčejše řepje, so řhanje wurpaja: my njehamny džejč wjazy
po ewangelstj wučžije rostrowčej, řahč so to dale čžinje; ale nje-
rady, bjes pšehwōdžedenja. Ale so wěřehčina wučerjow w na-
řchim cžahu nabožne ewangelstje rostrowčowanje wopřoh-
haje, hōžej hu je hřehče pšehd nřtorrymi řetani sa řrdum wřehcho
rostrowčowanja nřti, njeje to řahnje řhanje Božeho huda na n-
řchej zřtwi? Na džehčoh wotpocžije jeje pšchidž. Řak moža
jumu prawu ewangelstj řchčejžijeno bjež, hdyž ho w řchli
w ewangelstj wērie njerořwocžuje? A ř siewi našch lud k na-

řchej zřtwi? My durbimy pšehidadž, so njeje našcha ewangelstj
zřtwie wjazy řah wjerže w našchim řadu řahorjenjema, řah
nřhdu. Zřhžaj taz hu j zřtwije wuhwupiti. A hdyž njeje tež jich
řchba w nōřchich hřehřich wuhadžaw wulka, tež pola nōř je
bohujel wjele řahřich, totřž wo nju wjazy njerodža, haj, totřž
wřchto wotpofokujaj, řchž j zřtwiju hromčžije wřh, a totřž
pofoklani řrōje jenož ludži, abo wērowanja a pohřbeja dla nje-
čžinja. My njemōžemy přejč: našcha zřtwie je w našchim řa-
dum pšchijuhwocžowanju řhbita, wona njeje wjazy řah přejbu
ludowa zřtwie. To hu řrudne řhanjenja Božeho huda, totřž
wíches našchu zřtwie dje.

2. Čžehobla trjechi ju řahči hrd? Bože řlowo dawu nam
dwoje wotmowženje: wōtkome a řaw: řhtune. Šřžom pšchi wro-
tach paradiho je Bžh k hōdej řahil: „Ja řhu njepřehčejžlto
řahiej mjes tobu a mjes žonu, mjes hwojim řhymjenjom a jeje
řhymjenjom.“ A tute njepřehčejžlto mjes Božimi džejčimi
a džejčimi řhwa dže pšehč žny hwi řwi: „Je řhuj řahil: „Nje-
džiwajaje ho, hdyž řhwēť wřh hidži; hu mje hidžili, dha dūžja
tež wřh hidžej.“ Řak, wjeřehčejše cžehy bčdu ja zřtwie najbōle
žohnowane. Řak: bēhde nřhdu řej maritrowju řhujjo zřtwije,
řak je pšehče i hidženja a pšehčejžanija řhwa žohnowanje
ja zřtwie wuhadžalo. Tuž w řhdu ma Bžh myšle nřta a řhwa
se hwojim domom.

Te druhe wotmowženje pak je řawa řhtune. řkumž je
wjele poručene, wot teho ho tež wjele řada. A našej zřtwi
je wjele poručene. Wona ma Bože řlowo čžite a prawe w ma-
řehřej rēčej; wona ma najřchřihwe řhōřnaje přeča, kotřž do
nřebjež wjedže, a tutón přeč řeta: Řehř řhankřiti, pšehč wēru
řhamu. Ale je wona tutón postad je wřehč hwořnōřju řhadata
s řnim wřowala? Řak hu našchi wōžoj wuhřiti, jato bēhde
Luther Bože řlowo do nřstije rēče pšehčžiti, a řhwaliti:
„Wōchu wawimj řhwōto dali sa njo, ja so uočžyl mēč.“ Řkaje
wopřoh hu sa jeničřu řchřim jeničřiti, řak hu w njeje čžite
a řwi byl! A džehča? Řak malo wāřa hebi wiliunju ewan-
gelstjch řchřim? Řak dha je ho řtalo, so maja jich wjele řchřim
řchřim řchřim a řchřim a řchřim, so řchřim wučerjow nōřchōžja
wjazy džejč je ewangelstj nabožinje rostrowčejč? Je našcha zř-
twie pšchi wu žle bjes wny? Njeje wona tu wjele řawino-
wala? Wěřče durbje ho hōwnoje řchřim a dospōřčej, ale
bēhde prawje, so je řchž hwoje mēnenje do luda rostrowčej, s
wawimjom, so je to řchřite prawe a wērne? Nřebēhče řhwa
pšchřihřchřehčej wučerjow zřtwije, so řchřim je do džehčej,
so čži, totřž durbjachu pšchřihřchřehčej wučerjow ewangelstjch džejč
rostrowčej, wjerže řhwa na řahčim ewangelstje zřtwije? Řak
wjele je hōžje tu řhōžiti? Řak malo je ho zřtwie na dželenje
wot řtata a řchřim pšchřihřchřehčej, řchž runje je ho řchřehčati
wo tym řchřim a řchřim? Ale nis jenož wōžerjo zřtwije hu
wjele na nēřchřich řchřim wuhčejšchřim řawinowali, ale
tež wřchřite řhwa řhwa. Řak jara je nřhdu to řchřim: řchřim
mam ja čžiniej, so řchřim řchřim? wutrobu hrd! A džehča?
Čhōř pša hřehče s řchřim řchřim wutrobu wotmowženje na
njo! Řak bčdu našchi wōžoj řahorjenja a hwoju wēru, řak řchřim
řchřim hu ja nju wuhwupiti! Šwōje řchřim, řchřim řchřim, řchřim ř-
wjenje hu řchřim řchřim sa nju wopřowali. Řchřim durbjachu ewan-
gelstj w řchřim hwoju domijum hwojeje wēru dla wuhčejš-
čej, řchřim řchřim řchřim jich džejč w tej nadžiji, so řchřim
dha řchřim hwoju wēru řchřim, hřeh bjes džejč do řchřim
čchřim. Wulke řchřim našcha. Šhwa řchřim řchřim: „Hdyž
woni wosnu nam wřehč čžahnje řchřim řchřim, dha s teho nimanu
wřak njež i řchřim, nam durbje nřhōje wotpocž.“ Řchřim
pšchřim. Šchřim bčdu řchřim, tež hwoje najřchřim řchřim
řchřim wopřowadž. A džehča! Po tym, řchřim je ho w našchim

traju wištitno pšhećizmo najšje zvrhiti itato, by wiohor hjo-
teho roshorjenja pšhes ewangelsti lud hiež dyrbejal, kaž jednu
muž by jo hwoju wetu wustupicz a hwoje prawo hebi žadačž
dyrbejal. Ale ničo wo tym niče jo itato. Ewangelstjo hu luvžy
wostali a spja. Kat žyle hinaf latholizy! Čži hu ho hitali a
wobarati pšhećizmo njeopšhećezlan hwojeje wetu a hu dozpili,
jo ho na iah weto dźwa. Haj, mi ewangelizy hny f wulkeho
džela hani na tym wina. Jo je našča zyrteu w iajščy htu-
bnyh, strašnyh wobstejnoščach. Č, ipoinajny to a ponizujny ho
pšhed Bohom, kiž hndži naž ludži wšehčy prawdoščizmoje.

3. A wopominny, išto mamu čzinicz, jo našča zyrteu we
tutny Bohim hudu wobsteji. Tu je jenož jene wotmolowjenje:
ny dyrbinu woprawdože byče, šhtož rekamy: ewangelizy-lutbersky
kšheščizjenio. Ewangelizy, wotafim mužojo a žony, kotrynz je
ewangelizjo to najšpšhe, najdrohotnišče tublo. Dolež njeje,
jo mamu bibliju, ale mi mamu w njej pilnje ho wobhoćicz,
Bože hlotno pilnje kšheščez a po nim živi byče. A lutbersky.
Luther njeje hwojaty, wón mješelše hwoje kšabofče, a tola dyrbi
wón nam byče pšhitfob, fa kotrynz honimy. Kaž wón, nje-
knuemy pšhećez f zylej wutrobu wotmolowjenje pytačž to to
pracheny: šhto mam čzinicz, jo šbožny dubu; žana druha ita-
roščž njehu nam tak wažna byče kaž tuta. A hdyž hny wot-
molowjenje to uo namafati, — a njeje žane drube wotmolowjenje
hačž to: wuč do teho kšješa Jefom Kšersta! — mamu fa hwoju
wetu wustupicz, kšrobli, bjes bojofče a hdy by hwoč ho wjer-
wik f čertanij. To je runje něto nusne. Nēt pšcaži wčezčž,
hwočezčž, wustupicz jo wetu. Nēt plačži Jefuhowe hlotno:
„Šhtož njeje fa mnje, tón je pšhećizmo nič.“ A Luther bēšče
muž modlitwy. Kat wjele a kat wutrobije je wón ho modlit!
Tak dyrbinu tež mi wostlajnje byče w modlitwoje. Rōždy ewan-
gelsti dyrbi byče prawy wobleč, hōždy ewangelsti dom, dom
modlerja. Haj, budžny, šhtož rekamy. Ach, wotučž, ducho
pšhedfow přenič! Potom budže našča zyrteu wostlacz to nēt-
čšhōim Bohim hudu, haj, to čezže domaphtanje kōže je
f žohnowanju, wote žiwjenje budže w njej nštacz a wona budže
woprawdože dom Boži. To daj Boh! Samjei. M. w. K.

31. Oktobra.

Našč čaš a tón čaš pšhed 400 lētami! Je hōdno, jo
tutaj pšbiruncam, nē nusne, jara nusne je to, a to niz fa tamny
čaš Lutherowu ale fa našč čaš! Šhto pač je čaš? To hu
tola na wšehm pohledu čži ludjo, kotiz hu w nim živi. Wōni
tōn čaš wozujnja. Dnž je runje tēf nusne, jo m y pšbiruncam
išč ludži naščeho čaša, naž hamyč f ludom tamneho čaša
reformazije. Šhto je wušwik tajšeho pšbiruncanja? Wēščže
niž něšto posēdžaje a kšwalobne f naž, kiž hny lud teho taf
„roshwēlteno“ 20. lētstota!

Teħdy stejadu zyrkwinszy pšhećizmo zyrkwinskim. A to,
wo čož to wojowanje džēšče, bē šašo žyrle a zyrkwinske fa
wobej stronje. Dženka je to, wo čož te wojowanje dže, na jener
stronje drje hieščje žyrle a to zyrkwinske, na druhej stronje pač
hweđe a hweč ham, abo čezč-hi, čzēne a čzēlo kame. Tōn
rosdžel je dale tōn, jo čži, kiž fa tute poslēnje wojnja, f dobom
wojnja pšhećizmo zyrwi a zyrkwinskeu a to čzēdža tuto pobicz
a jeničizž. Čži na tamnej stronje ho f jeneho džela kēdy štra-
baja, fa to zyrkwinske wojnoačž pšhećizmo hwečje a hwečnemu,
pač ho f wojoowanju njeopšhōmu, nē, mohf štoro prajicz, tutemu
lubje rad podleža. Pšhed 400 lētami wobbžlichu ho na tutny
wojoowanju na wobnōmaj štronomaj wšeh worščaty luda, kšezor
a turwojčaz wjele taf, kaž burik a rjemjeħmit č prošech a wōni
bēdu šahorjeni a roshudženi fa hwoju wēž. Dženka je žiwa sa-

horjenofč a roshudženoč pšhedu wšehm na hwečnej stronje,
abo, jo hnadž njebyħny pšhećewje prajili, dawo ho tam wōnjeje
a šylnje dolež hieščezž, taf jara, jo taf nēotremu wutroba šhe-
poze a wta šylstnje pjenježnu wōščej wjedždžiščo pšhima. A na
štronje zyrkwinskič? Tajtje štamje roshudženočje tu du žyfa
njeje a jeje žyly postup je hačženy wot wulkeje hny tyč luvčich
we wšehčeh worščach, tyč luvčich mjes tmy, kotiz pilnje Boži
dom woputnja kaž mjes tmy, kotiz jenož porēdfo do njeho
pšhōidu.

A čzēhodla to taf a tež šašo taf hinaf hačž wotolo lēta 1520,
kotrež lēto bē to Luther a jeho štāt hōbn to najhorzišče lēto
wojowanja? Teħodla, dolež teħdy hōždy po žyrim ludu špōna,
jo to wo to najšwjećizšče džēšče, ištož bē nēl na šwōntnym,
widōmnyu a šnutešnyu, njewidōmnyu. Tute špōnacje a ja-
čzēnje pobrachuje našchemu lodež hieščje, abo lēpje, wōn je jo
šhubil, jo nēšle džej wote dnja bōle hhubja a wuhlad, so by
na tym pšchibwaf, hieščje njeje žabny. A to šašo teħodla, do-
lež hnya lud mjenje a mjenje hebi teho wōdōmny, jo jeho
wōšud je wēčžny, niž čžahny, so je wotwujeny fōnz niž na tutej
jenu ale wšehje njeje, so to najdrožiče a najšwjećizšče njeje
šachodne a widōmne ale nješachodne, njewidōmne, so je to teje
duške žiwjenje a šbože, niž teho čzēla. A nimo teho je brach
a štrach naščeho luda nēšle tōn, so jim pobradnja fa wjedni-
towo mužojo kaž Luther w tym šhtož teje duške je a fo jim wo-
bradnja w tym, šhtož teho šwōntneho politiškeho a wšehōdneho
žiwjenja je, mužojo kaž kšezor Karla V. to bē, kotryž, njeh hewaf
wo nim wtyħišč, šhtož čzēšč, tola wjedžēšče, išto čzēšče, a
tež wjedžēšče to, šhtož bē fa hwoje wuzitne špōnal, pšhewiečž.

Hdyž pač na tym wšehm nēt nusu čzerpiny, šhto nam
to wostawo? Dolež hebi tajšeho a tajšč hani dačž njemōže-
ny, jenož to jere, jo proštwu a dobroproščenje čzinimy w tej
šylnje wērije a dowērije jeneho Luthera. A hdyž ho praji: „Wu
hny po wulkej wōnjeje, kotryž pšchēracham!“ wušbēnjenny tute
poslēdnie žadanje jeno fa čžim nišišče, fa najnusnišče. Pšhe-
tož pučž f hwočejke nuyš, htuħdy, šafožče 30 lētneje wōjnju,
kotraž bē ičzēħwē reformazije, je nosč lud nomaf, dolež ho
modlicž mōželše a wjedželše, so te lubjea najwjetšjeje a najdrož-
šče njeħju šachodne, šewšte, ale njeħelje, wēčžne, kotrež ani
wōnja, an hweč nam wjačž njemōže. A tutōn pučž je tōn jeničži,
po kotrynz pšhitidžef f htuħny na wyħote, f čzēnueho na
hwešle, tež džēnka hieščje, a to ty ham kaž twōj lud. Praj,
čzēhodla njeħdyrbejal ty ham f najmjensšča to džēnka tōn byče
— hdyž to žyly lud hieščje nochje w hwojej šahlepjenojci —
kotryž hameho ho a to hwoje reformiruje taf, kaž našč Luther
reformirowafše wōpřejedy hameho ho, hameho ho šafožwšči
f noweho na tu hnadu, nam šjewemu w Jefuħu Kšhryħtu, tym
štanjenym Ebdžniku, a reformirowafše žyrle a taf tež lud,
wšeho f nowa šewšuju na to ewangelizjo, na tu wjeħelu wjedž-
wo tym šbōžniku Jefuħu Kšhryħtu, kotryž fa naž wumrē a šašo
štanu. Pšhes tutu hamu hnadu hwečny mi džēnka tež teħdy
čži wuzōmizy, kaž potom Luther pšhōizčž f Bohu Kšjeje lēto
jeho džēžti a ho jemu modlicž f wutrobu polneje lubofče, pra-
tizy: „Wōtje našč, kiž hu w njeħeħach!“, f wutrobu polneje
wēšteje domēu, wufnawajo:

- Jedn twjeħdy hweč je našč Wōħ ham,
- Brōn dobra, a wšyna štafa;
- Wōn je hiečje nuyš pomha nam,
- Kiž naž je wšehšhata;
- Hdyž išto jōħ špōnacž čzje,
- To Jefuħ Kšhryħtuž je
- Kšjes mōžny na wōštkach,
- Haj, Wōħ na njeħeħach.

Samjei.

Bo revoluciji ho w naschim luda a kraju wścho muczi a męśca, nız najuienje pśchēs to, ho zule wufrajne wośoby a mozu tu hożuifantuja. To je w političim, hożpodaćim tak a w naukożnym, aychwinim nız hinal. Tu hu to wośobeje ſetty, kotrej poſtupuja, a to zule ſetty: ſetty hu do zyta ja naſch kraj a lub nęścho zule, a hu wśchē ſ dalofa jow, wośobeje ſ Ameriki a ſ Zembelſteje. So jich to potom telko ſ naiſchejo luda tatum ſetam pſchjapuduje, njeje ranje won nęścho wośobeje poſbēhowaze. By hebi knažj tajſeho ſteje lubić daſ, bychu-li w naſchim ludu kami nętoſki zaſte tak mjenowane nowe pu-že namafali, — njech tež nowe pśchego tak mjele njeje kaž: lępiſhe!

Mjes tatum jekami wośpſchēczje ho wośobeje tež to t. m. „internazionalite ſjednoćeńſtwa kuitnych pytarjow w bibliji“ (Internationale Vereinigung ernster Bibelſorſcher). Wo nim je naiſche kopjeno pśchēd blęſchim czaſom bižo piſalio pod naſtawkom: „Bab Babilona“. Mjeno tuteje ſetty je rjane a moſho wośobeje poboznych bibliſkich ſchēch žanow ia ho dobycz. Teħobla je niſne, io nęścho wo nej weju.

Tuta ſetta ſtožuje ho a ſajera ho ni 7 kniży i je jozożerja Ruſſella. W 1. kniży rozwiata Ruſſell „bōſki naczi: welo“ (Wōttlicher Plan der Zeitalter). W 2. a 3. kniży won tutōn nau- drowniſcho wobnjesuje a roſpiſa; 4. a 7. kniža dſiwa wośobeje na poſlednje czaſy; 5. a 6. kniža jedna wo waćbich ſetty. Tute kniży ja nowa wośobeje a ſchēs io ſačjijczja na ſetajow czińic, doleſ Ruſſell zule wōtje dara abo czaſy podawa a ſ poſnej wōtloſozju wo wēzjach a podęńdęnjach rēczj, wo kotrych my prajimy, io to nje wōmę a io to žiwoa cħlowozi: nje wōt. Knije tu 2. a 3. kniży pat w poſlednim czaſy ſ cħęſki doſta: knažj je pſchēczina teko tež to, ſo je ho wufopato, io hu Muſſellowe woblicęnija tola ģetro nemeńte. Wośobeje je jecho to lęto 1914 ſjeb ate. Ruſſell bē prajj, io w tutym lęće, ho cħaſy woznowio ſkōczka.“ Toſa jecho pſchjowiszarjo wjeħja wpućiz: woni praja, io dře Ruſſell njeje Božu wolu zple doſpōnaſ, tola pat nęścho wulle do prędta wrajit. A tel doħo hačj tōn cħaſ tajſi njeńeńny a njewēſty wotajnje, ſaizj nęćile je, njebudža dře ho Ruſſellianizj ſ druhemu ſpōſnazu pſchjowoboczičj. Tu durbj cħaſ ham pomhačj Zyrtej je wodobneho naſpōnita teħby, iħdžj bēſche w njei to wo- cħawatowanje poſledniwego cħaſa wośobeje žiwe: tu je tež cħaſ hoizj durbjſa.

Widniſpomnjene njech je, io ho Ruſſellianizj na tu tak mjen. Eberſelbiſtu bibliju ſtožaja, kotrejcz nęmſti pſchetołjt je po mōz- uoſzi zple po pratęſche hożem. Wjech je tež Ruſſell ham, doleſ hinal njemōžęche na hebrejſki a gricħiſki pratęſti dſiwal, ho tole wo jecho pſchjowiszarjow njetaawa. Cħiħōz pat cħje ſlutny putar w bibliji bycz, durbj tež dſjawczj na pratęſty naiſcheje biblije.

Se hwożimi wuźbami, kotrež hu w 5. a 6. kniży Ruſſella ſapjħane, pat nęto tuta ſetta muczby a wēmoſęje ſchēczjjanſkich zyrtojow wotpołajuje a ſačjija, tak tu wuźbu io Ewojatej Trojizjy. Pſchęczliwo tutej wuźbeje wojuja woni, kaž praja, w mjenje rojoma a biblije, hačj ranje pat jaħo trjebaju ſa ſchēczjenju to trojake ģtowo ſ Mat. 28. Ruſſell tu wośobeje wuźbdu Kriħija woznowija, kotrjž bē w pręmich lęſtortach wōtre wojowanje io zyrchi ſbudžit. Do zyta lęczj tuta ſetta 7 wuźb do ģlownych wuźerjow hwojeje wēry; to hu; Pawoł, Jan, Kriħis, Wiħiſſ, Walduz, Luther, Ruſſell. S nacziſjanjom Ewojatej Trojizjy ſwiħuje tež, ho Ruſſell ničo wo Teħpōwody dſiwalch njepraj.

(Poſtačowanje.)

Zyrtej a ſchulo, w tutym pračdenju ranje tak pſchego wicęžeje a nęćle ſ nowa noweho mućerzja a wjeřerzjenja kaž we tym tannym: zyrtej a fiat. We wobemaj durbj hebi naſcha Zaſka a jeje ludowa ģomora lubić daſ, ſo ho jej poroťuje, ſo je jaoſeſje prawa ſamaſa. Kſonjeſcionca nauhožina mjęcheje ho w ſchulach ſaħpowačj, doniz njebu to wścho pſchēs nowy ſaħoi ſariadowane. Zaſka mēni, ſo mōže to hinal czińic, hačj wul- foſtatna wuħtawa porućja; tuta wēz je pſchēd wulfoſtatnym hu- dom (Reichsgericht) w Lipſtu. Duchowni ſaſteje krajnje zyrtej durbjachi wuħtaje, kaž hačj doſal, ſtanu ſaħojizny, doniz ho njeje ſat iot zyrtojwe dſęłil; Zaſka mēni, ſo mōže to tež hinal czińic, hačj to prawo je; tež tuta wēz durbj ho wulfo- ſtannemu ģudej w Lipſtu pſchepowačj. Njenōže dře ho ranje wrajje, ſo je tole wośobeje nęścho poſbēhaje a ſħwalobne ja ſaħtu wuħſchwočj a krajuj ſomori! A duž wječe tež nız nęścho po- rurczaje ja wōłby 14. nowembra! Wōſħladamy potom, hačj je ſaħti lud ho ſpōnal, abo hačj je ģam tak ſaħpędjeny a mytlen; io njawē wjażj prawo wo njeprawneho dſęłecz, hačj ſo ģamo hebi njepožadja po jennm cħaſu, w kotrymž buſchrej jaħo prawo a prawda knječitoj a mēr a poťoj wobhožal ludzi.

S bliſta a ſ dalofa.

Do Budyſħina hu wicęitzy dobri Eserbja pſchepoſchęni ſa dſęn 3. nowembra, kotrjž durbj herbiſki dſęn bęcz, poſtrojczem pſchēs herbiſki ludowy ſpōny wjeřerj od naujedowanjom njęſja Bjarota Krawca-Drađžjanſteba. Duž teħobla, ſchōž nętoſ mōže, pſchicēz a pſchijęcz ģobu do Budyſħina bđęcz ho w „So- tej krowje“ herbiſki wjeřerj w 6 hodj. japočjina. Kariſi ho njech, jeli ſo ho hiſchęje ſiħo njeje, ſ cħaſom ſtajoju pat na druhich mēſinach pat w Zmowterej kniħitajizjow.

Ho Eserbca ģħođj nęćle nūz wōkolo; kotrjž nauhoze kniħi wicędawa a ho ģoħuſtaw „ſjednoćeńſtwa kuitnych pytarjow w bibliji“ (Internationale Vereinigung ernster Bibelſorſcher) njennje. So ho njebu wicęitzy ſamlicz daſ cwi pſchēs jecho kniħi ani pſchēs jecho rēcz — a wōn rēczj ſ pſchēczjowęczjenjom wośobeje wo pračdenjach, kotrež w naſchim ſtruchawim cħaſu ludzi jinnaja! — njech je tu na tutcho kniħipſchēdawarja ſ Budy- ſħina — ģnođj jich tež wjażj wōkolo ģħođj — połajane a na to, ſo je turo ſjednoćeńſtwa jena zula ſetta, kotraj wośobeje po revoluciji ģiwoje dſęło tež tu we kuźizy roſchęria. Wo njej wijaſe, „Bomhaj Wōħ“ hižo raſ w najawtu „Bab Babilona“. Pſchjirunaj naſtoſo, „Sektu“ tuteho cħiħta, kotrjž nadrbōniſche pſchicineħy!

Eiſtowanje.

To bramborſteje ģornjeje a Delnjeje Luźizy: So by ho io wſchēlako wnaprajene pſchęche doſpęlnicę mōħo, tež ſ tutych ģonczin Eserbow druhbh nęćto tu powjebjcz, proħimny wicęch pſchęczelow Eserbowina, io ģudu redaktarj wōſprawy, doſpiħy, najawko a dr. pſchęczęniwoje pōħlali

E. w M. ja XXIII.

M. w Ru. ja XXIV.

Samolity redaktor ſarat Wygacj w Koſačjach. Cziħčęz Samolterej kniħicziſchęczęnje a kniħatnje, ſap. družtewo ſ wobni. rukowanjom w Budyſħinje.

Sy-li spěwał,
Plnje džělat,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatoj
Zradny je

Za staw spřócny,
Napoj mócný:
Lubosć ma:
Bóh pak swětoj:
Prez spaj měnyj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrne džělat
Wšědny dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wopočě ty.

Z njebes ma
Njeh čí khlma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřě čě! P

• Sserbske njedzelske lopjeno. •

Wubawa je lóždu kobaru w Smolerje, luthicistcejeke w Budyschujnje a placě šchtowěrlěnje 1,50 hl.

23. njedzela po swjatej Trojizju.

Wšahłowa Satomowice 23, 26.

„Daj mi, mój hyno, wwoju wutrobu, a njeh šo moje puče wwojimaj wočjomaj spodobaju“, tak nam Bóh přichwóla a naš napomina, jeho wšychke wšeho šo boječ, jeho lubowacj a naš jemu dowěrić. Ach, šdy bychu to tola wšichy činiłi, tak wjele rjeńšo by bylo na sem, w ludu, w domach, w žiwjenju lóždeho. Ale tak badža hwoju wutrobu hwětej a šchož je na hwěće, pjenjesam, wjekełojcam, čłowjetam, kiž w swojej mudroscy Božu mudroscj za hmeč moju a jeho banja, a morkotaju pšeho-čjnto Bóhu a njedadža jeho wjas ja swojeho Bóha mječ, hžěž hinač čjini, kaž hěti wšija. A tak uacjinja hěti a druhim strudne dny a wobčežnwoće a pšeho wjasu štaženja je na sem, kaž to někt nchloniež dhrbiny. Přichož boječj teho knjeja je ipočatj wšechje mudroscje a jeli šo dobre čjinič; budžeče, dha budžeče spodobni. A kaž staršji zarucje, bđhž džěči ške čjinja, a warnuja a proška, tak tež to naš Bóh čjini. Dženja s nowa wrožu a napomina: „Daj mi, mój hyno, wwoju wutrobu, a njeh šo moje puče wwojimaj wočjomaj spodobaju“. A my? Ach, šo bydnny mudri bđli a hlubiti: Daj Božo, twója njehš je moja wutroba, a moje njeh šu moje puče.

„Daj mi, mój hyno, wwoju wutrobu“, Bóh naš napomina. Swowojich hynow naš njemuje: dha je wón naš Bóž, a my tež šo modlimy: Wóže naš, kiž šy w njebjech. Njehłuska šo někt džěčom, hwojim staršjim wutrobu dač, šo jich lubuja a šefca? Tak ma tež naš Bóh prawo, hěti našdu wutrobu žadač. A tak šo tola tež ja naš stara. Wriedy hanc žada, dawo. Wón je naš stwořił a naš džerži. Šako hwoj mšiti přichy domkřowacj. Temu je strowosć šderžal, tebi je wotřhor-

jenje špočjił, wamaj łube strowe džěčatko wobradžił, waju mandželstwu požohnowal. Kat jara je Bóh dobročjiny, ščto njehmny džyl swojowacj? A t temu přichyžže požohnowanje Bože w duchomnyh, njehłestih wězach! Tu maš jato křudy hřěšnik šchryštuška a jeho prawdosć, šo mžěšć pšeho šako t měrej přichyč. Tu maš t twojemu tróšćej a rostowčjowanju Bože słowo, wobhonicž mžěšć šo domach w nim, je čjitač w rjanyh přebadžćih šubach, kaž je naše heršće křihowě totwřitmo šako s nowa wubawa, a lóždu njedzela čje twój Bóh šo křowateho doma pšehoprošy, šo by čji tam hwoje hłowo předowal a čje pšči swojim bđide wotřewil. Reformazijki hwjedžej je čje šako dopomnił na tantu Božu hnadu, hžěž je w duchomnej čjěmwošćej prajil: budž hwěto. Šternušćny hwjedžej mžěšć šako wopytacj, tak wjele rjaneho a wotřohozajeho je čji Bóh s twojim a še hwojim domom wobradžił. A křyž žyrtowineho lěta čje šako dopomni na žyle lěto Božeje hnady, hžěž je džyl twojou dnšću t hěti czabnyč. Je šo to jemu poradžito? Wutrobu čje mječ. Wón wě, hžyž tu ma, dha ma čje žyle. Dha přichyžže twója noha po prawym pučju, kaž hěti to žada w hwojich šahujach, a do jeho doma, hžyž čje mola. Dha budže twója ruka hřěru džělačj a pomhacj a žohnowacj. Dha budže twoje wóčjo s lubočju hladačj na lóždeho a horje do njebječj šhorzym šowchowanjom. A twój ert njehubje rěčecj njehorne, štrajzaje ške słowa, ale wjele bóle, ščtož wwojizj a druhich hwjełej a Bóha čješćej. Dha daj temu knješej hwoju wutrobu. Čjirěče žno to, moje džěči, šo by šake s wšechcho erta Bóhu štwalba šaklin-čjata a wšehčeje fromne a požhłuske, łube džěči byle. Čjiti to, łuba młodžjina, hwječ Bóhu hwoje ulobe ačja; tak přichy botujekš šo najšćepje ša donjazy a mandželstki ščtanti a budžekš,

ogroha kôzbeho doma. A waŝ, paćerŝte dŝeći, Bôh nêŝ woŝeje proŝy pŝes paćerŝtu waćbu, jemu tola wutrobu dać. A ŝtoŝy teŝ heŝaf hnu, haćy muŝ abo ŝona, nan abo macerć, duchomny abo wacjer, moju wutrobu cŝy Bôh męcć. Kaŝ moŝemj teŝ naŝchich druhić k njemu dowjeće, hdyŝ hani jehu nimanu? Haj, Woŝu dajny wiŝchizj ŝwoju wutrobu, kaŝ je Woŝi ŝynu, naŝch ŝnjes, to teŝ cŝinić, wiŝchędnje w modlitwi a wjedźelu w jecho domi. A hdyŝ je wutroba teŝ f hrećhom woŝećżena, Woŝa huda wodawa a wuŝwjeće; a hdyŝ je ŝtarofćżwa a ŝwadna wutroba, Bôh dawo radu a trôŝch. Woŝo, moŝo njech je moŝo wutroba, taŝ cŝemny ŝlubieć. Aŝe teŝ moje njech ŝu moŝe puće.

"Njech ŝo moje puće mojujam woćwajam ŝpodbajam" praji Bôh. Jcho puće ŝu wiŝchaf luta dobrota a jeno f naćhenim ŝboŝu. Jako naŝch Wôŝy moŝe nam, ŝwojuim dŝećjom, tola jeno dobre cŝinić. Kaŝ nan a macŝ ja njoeje dŝeći jeno najlêpŝe cŝezaj, taŝ wjele bôle hiŝchće naŝch njoejŝki Wôŝy. Wiŝchaf je to teŝ ŝlubit: "njeboj ŝo, ja ŝym f tobi", "ja noćhu cŝe wopuŝchędćeć ani niŝdy cŝe ŝtondŝeć", a je nam ŝawdawł ŝwojeŝ luboćeć daŝ pŝes ŝwojecho ŝyno, ŝotrchŝ je nam ŝhudym hrećŝnitam ŝa ŝboŝniła daŝ. Jeno ŝo to ŝpłnje wêrimy, to wopomnimy, woŝeje hdyŝ je trêbne a taŝ jerje ujeŝawjuŝtenuy hdyŝ teŝ uje-môŝemj Woŝe cŝinjenje trôŝerć, ale f njemu ujeŝlôncęne do-wêrjenje mamy. Bôhŝe to wiŝchaf njeje. Haj, hdyŝ ŝo nam derje dŝe, wiŝcho bôle po naŝchje miłi, dŝa ŝynu ŝwoŝniw, Woŝa ŝwalicć, ŝnjeŝe Woŝo, ja cŝe lubuju prajicć, ale nêŝ f njeho cŝećpicć a hdyŝ wiŝchelać hnaŝ pŝchidŝe, kaŝ hebi wuŝŝimy, po-tom dale prajicć: ŝnjeŝe, cŝini, kaŝ ty dŝeŝe, ja ŝym wôŝy wo-trocŝj, twoja dŝowka, ach, to njedna taŝ nêŝotr. W cŝoŝu nuŝy, ŝworocŝe, ŝrudoby moŝtotaŝa, ŝwoje dowêrjenje ŝlubia, hroŝuje na druhić hiŝchich, ŝapocznu ŝwarić, jelicć, ŝwadnyć. Kaŝ cŝłowjeł w nuŝy ŝwojecho pŝećećeć ŝenaje, kaŝ Bôh ŝwoje do-wêrne dŝeći. Wôŝn toŝa f nami we wiŝchm derje mênŝi, je a woŝtanie ŝubiećeć, njech dawo abo wôŝnie, cŝe w ŝchŝizu teŝ naŝ pŝuhowacć, jaŝ ŝplna je wêra, cŝy naŝ f hebi cŝahnjecć, pŝećeć naŝ ŝo pŝećećaknyć, hdyŝ dŝrubim woŝtanu. ŝcho w dowêrjeniu f njemu ŝnjeŝeć moŝemj. Kaŝ naŝ jcho dobrota f poŝicęji woŝa, taŝ dŝyri teŝ ŝchŝizj nam f lêpŝchemu ŝlubieć. Bôh cŝy f tym naŝ woćawnjecć ŝa ŝwoje njebeŝa. Wiŝcho f mojuim puću, jcho wot mojecho Woŝa, tiŝ nje lubo ma, taŝ dŝyrimy hebi prajicć, hdyŝ naŝ potuł ŝchŝizj, hoŝio, ŝnyŝ f wurudjenje, taŝ cŝini Woŝe dowêrnę dŝećećo. So bŝudny wiŝchizj taŝ ŝnyŝlêni byŝi, teŝ nêŝ, hdyŝeć mamy wiŝchelać nuŝu. Haj, Woŝo, moje njech ŝu moje puće.

Na ŝnjeŝu měj wjeŝele,
 Cŝini po jcho dobreŝi woŝi,
 Teŝ hdyŝ hoŝio cŝiŝchęći cŝe;
 ŝôny ma bôŝny, ŝchŝo cŝe boli.
 Wô je twoja nadŝija:
 Njeplacć dŝeje, wutroba! Samjeŝ. S. w. M.

Seŝty.

(Potraczowanie ŝ ŝlônczenje.)

Runje taŝ Russell teŝ to cŝelne hoŝiŝtacje Jeŝuŝowe ŝa-cŝinim, męcć teŝ niŝo prajicć njemw to tam, hdyŝ je potem Jeŝuŝowe cŝećo woŝtato. To ŝo wê, lôŝto wući a piŝche hdyŝ to, ŝchŝo cŝi runje taŝ prawje pŝchŝiomne njeje, na bot poćoŝicć. Pŝećebe wiŝchm ŝacŝiła Russell teŝ to poŝmierne ŝimjenje, njeŝmiernoŝeć buće a wêćęne ŝatanam. Toŝe trojate do ŝuŝa njeje! Duŝ dŝyri hebi wôn pŝci wiŝchelać ŝłowacć biblije pomhać wjedźeć, a wê hebi to teŝ. Taŝ wukładuje wôn Jeŝuŝowe

ŝłowo f ŝchŝizja: taŝ ŝo je knjes Jeŝuŝ projit: "ŝawêrnje, ja praju cŝi dŝenŝa: ty budŝeć ŝo mnu w parabiŝu!" W pŝchrunaju wo boŝatim muŝu a ŝlubum ŝagarie je jemu jeno wêćane wo ŝibowŝtaje (boŝaty muŝ) a wo pŝoŝanŝwoje (ŝlubu ŝagarus). Russell praji, ŝo ŝemrêći ŝpja ŝpanje hjes kôzbeho ŝona; w bibliji paŝ knjes Jeŝuŝ ham taŝ wo ŝemrêćim wêći, jaŝo bŝudu hebi wêćeŝo wêdomni. woprawdŝe ŝimi byli, runje taŝ je to pŝhane w ŝiemjenju Jana.

So ŝo male dŝeći ŝchŝęjja, Russell teŝ ŝacŝinje a dŝell jenu "ŝchŝęnizju do ŝmierćeć" wot jeneje "ŝchŝęnizju f woŝu". S biblije paŝ wêny, ŝo je to pola ŝawoŝa jene a to ŝome, a ŝo tam nêŝje ŝalofane a woŝlanimne njeje, ŝo ŝo dŝeći ŝchŝęju.

Russell hebi ŝada, ŝo by ŝo ŝwiate wotŝalanie jenoŝ junu wob lëto ŝwjećećo a to jenoŝ jaŝo hoŝćina wopomnjecća; wôŝ mênŝi, ŝo cŝy nam ŝwiate wotŝalane: e jenoŝ nêćcho wo Jeŝuŝowej ŝwierći woŝtanjenicć. S tym wôn f bobom ŝabudŝe, ŝo tola runje cŝrje ŝchŝęŝanŝte woŝkadu jara huŝto ŝnjeŝowu wjećerć ŝwjećeć cŝu.

ŝchŝęŝanŝte ŝwŝtwe ŝu ŝa Russella "Babylon", t. r. wôn je ŝacŝinje. Wjeŝ dwêla je toŝe do ŝwemjenja Jana nuŝ cŝitate mênŝy teho w ŝwemjenja 17. haw taŝ ŝromicć mamy, ŝo je wob "Babylon" mênŝene pŝoŝanŝte ŝchŝęŝtwa Roma.

By ŝo hiŝchęje muŝo f temu wiŝchemu prajicć hoŝtato. Jene njech je f najmjenŝcha hiŝchęje naŝpomniene, njemnuŝy, ŝo Russell-anŝy teŝ koŝteŝy ŝacŝinju, ŝotręć naŝde ŝwŝtwe ŝbêraju. A toŝa ŝu hiŝo pŝećne woŝkadu, kaŝ wot ŝawoŝa wêny, koŝteŝy ŝbêrale; teŝ ŝetka Russellianŝich je ŝobu ŝiwa wot dawom f ŝmericć a wot dŝruhić dawom.

Naŝpomnić paŝ ma ŝo runje taŝ to dobre, ŝchŝoŝ tuta ŝetka wuŝtakuje: wona ŝubduje pŝeće ŝwoje poŝtupowanie wêru bo jechu jeneho wŝchomŝoŝnego Woŝa, ŝatŝy ŝwêł ŝwori a wôŝj, a wona wabi f cŝitanuju a pŝytuju w bibliju, w teŝ knju, ŝotręć njech je teŝ kniha wiŝchęć knihow njenowawaa, w taŝ nekotrým ŝchŝęŝanŝtim donje do ŝuta poćoŝena, a tam nêŝ proŝy ŝo ŝeŝcho a toŝdŝo na nju ŝpba. Russellianŝy ŝa ŝoborjeni ŝa ŝwoju wêŝ a ŝo njeboja a njeŝabuŝa ŝa nju wuŝtupicć a rêćećeć, teŝ ŝo hamicć dać; — to je nêćŝto, ŝchŝoŝ ŝchŝęŝanam naŝchęje ŝwêrje juŝto potraczujje. Hdyŝ Russellianŝy naŝ f temu buća, cŝemny ŝim ja to dŝawatim bućy, piŝci wiŝchm woŝŝabŝowanju dŝruhim hebi paŝ niŝ jaŝa a pŝećebowŝchm na ŝwoju muŝroćeć a ŝwoje wjebjenje nêćcho wjedźeć, ale pŝećeŝo ŝo ŝo bibliju a Woŝe ŝłowo ja ŝwoj ŝaŝoŝ broć, a hdyŝ nam noŝch ŝerŝiti abo nêŝniŝi teŝi njeboŝaba, ŝo pŝroŝećeć ŝa tym, ŝchŝo pŝateliŝt praji kaŝ je to biŝo n. piŝci, piŝci ŝwiatej ŝchŝęnizju nuŝne piŝci ŝłowacć wuŝtajena pŝećećimw tym, tiŝ ŝchŝęnizju dŝeći ŝacŝinju a dorocŝe-nyŝ ŝchŝęjja.

Pŝećebe wiŝchm nam to jene: Russellianŝy a teŝ dŝruŝy, teŝ huŝto cŝi mješ poŝi, koŝŝi ŝy ŝwŝimŝim ŝjednocŝimŝtam (Gemeinŝchaften) pŝchŝilêni, ŝu nêŝte w tym pŝećebowêćenju ŝimi, ŝo je tón cŝoŝ ludow dopielnienu, ŝo je woŝleŝni cŝoŝ, a woni huŝto boćeć ja to f ŝpłje dorocŝnoŝcu wuŝtupuju, ŝo hoŝolaju na bibliju a na ŝwoje wukładowanie, mi njemôŝemj hinal hać prajicć: my ŝo njewêmy a wono nam njeje pŝojane na dŝerć a boŝćnu. Naŝch nadawł je, niŝ jenoŝtronŝy ŝo je ŝwojim ŝim-jenom na toŝe ŝtoŝicć ale wêboje je wêćęć ŝtunoŝcu woŝteŝbować njemnuŝy: ŝo cŝinimy kôzbu f ŝpłje ŝwêru to ŝwoje, ŝchŝoŝ hebi cŝoŝ a pŝećibowł ŝaba a ŝaŝo, ŝo ŝo wutrobnje a wêrnje ja to ŝtaramy, ŝo ŝimy hoŝowi, hdyŝ tón ŝnjes pŝchŝidŝe. ŝenôŝy taŝ budŝemj to, ŝchŝoŝ dŝyrimy, ŝa ŝerŝi hoŝobarjo na tym, ŝchŝoŝ je nam dowêrjene, a ŝmôŝni hoŝećo, hoŝowi hić ŝa nawoŝenjom.

Duzy pšehes Bialynicki.

Běch w Rěchbjackach pola wujja na fermuski byt. — Dwaj duzej woski! To bē sašo fermuska, hdyž tež nuz jena s mērnego cšaja. Rěchbjacku tola hano sašo profsheiki wokolo a profshechu — nyzanz! Dawny cšajy ho tola sašo bliža, i najmiejšija s profshejzemi. Abo hu to te nowe cšajy tajše profsheike? To drje najšerje: pšchetož ani štučki ujetašpěwacu, wjele mjenje šbērnika!

Na fermuski šetack ho je starym šnatym a namatačy nowych šnatych. Wo wšelstym hebi popotjedachmy, w tym jerym bēchmy pšehes jeno, w drušim wosho druhe. Wo cžim ho rosmotwječ, na tym tola žana nusa! Trjebach jeno bērnuy mjenowacz, a tōnža njenamafsch! Je to tola tež džiwna wěšta, kotraž ho tam zosafše. Prjedy w dawnyim cšaju rubježnych rycerjow rěšafše: „Troury jow abo —!“ Těhdy bē tōn s fujesom, kotryž mječšje najwjetichu pjašč. Tu nēšle rěta: „Bērnuy jow, abo —!“ Šchō tež to to nēšle s fujesom, a šcho dyrbišč pola njeho s wošebitej mēru mērič, tež pjašč abo nēščto druhe? — A politika, wōšly a pšchewjōščij Sěrboj w pšchisłobnej wōšlje, to wōšho a druhe ho wo to postara, so tak bōrny njemjēščja, njeh to jeno dwjeje a tjo ho šetkaja abo njeh je to wjazy hromadu, kaž pola wujja na fermuski.

Tola so njesabudu! Młodžina naška! to bē wošebity jawn hani sašo pšči tym, a je tež wopravdžity staw hani sašo hewat. Haj, mošli žple wulše knihi wo njeje pjašč. Wohužel, to bychu pač šrudne knihi byše, tute knihi wo młodžinje našdeho kraja, niz s wmoščajom našdeje herbštieje! Szudny škērluch wo młodžinje našdeje to bē, kotryž ho tež tam na fermuski špěwafše. njeh tež nuz jeno šrudny.

Młodženzojo, jestawaječe,
Kiz šče Sěrbowo nadžija,
Mlady hwoje napinajče
So težew nowy Sěrbowstwa.
Nješčje jako džeči pili
Ludoščy herbštych macerjow
A ho pšehes nju pošplyniłi,
Wošpčy chorhoj Ružizow?

tak pšchitowuje M. Domaschto młodženjom herbštin. A hdyž hdy, dyrbjało tu. „Zestawaječe“ wozhloža namafacz nēšle! Me, Bohu budž štoržene! njenamafa jeha pola wjele. Šdyž Sěrboj ho šetidu, rěča tola herbšti. Naščy młodži hōzy rěča nēmšft. To hu tam pola wujja s wjele štron wošhwēdžene, tola Bohu džač, niz je wšchēh. „Je to wēščje bōle „nobel!“ prajesche tam jebny. „A ho džeščez k nanej, k domej!“ pšchinoschowafsch drubi, „to ho šda jastafše byč! Njedželšti šhabat na ščijm, šchōrnje a hwoške gamafše na nobi a ful hu!“ „Haj, a to tež, byrnješč džeč na hmwječ ščory domach ležal“, štoržesche tšezč, „a nan a macz ruzy potnje džešle mēlo!“

A te holičja herbšte. Wo nimi bu tam tež šud džežane, šawēščje niz j teje wēščinjej wolu, kotraž nowinki pyta a šlešta, už s hološtnej wutrubu.

„Štučjezne herbšte, džowšti krute,
Sěrbsnow hwošne, wōštajne!“

rěta te prjedy šanješene hwoza dale.

„Maczščka je polna hwar!“ rjefny jeno macz, „to hšchēče je herbštych špěwow mōža, a s tym hu s durjmi won a maczi, ty ho staraž!“

Bytachmy sa pšchiczinami tajšeho a hinajšeho wōšdnja, jo bychmy šamolwjenija mēli sa našym tak wōšštorženu młodžinu. Rōžje: „Zač šk pola naš njeje!“ a „Naščje hōšay herbšty špěwaju!“ a „Ab, na wšchēh hōšajščay ta młodžina našdeje

wōhy njeje!“ bē nam to najlubše, šchōž mōžachmy wuščyšerje. To nam j dobom praji, so „Sěrbowo nadžija hšchēče njeje šubjena“. So pač ščori, njemōžachmy přez, runje tak malo, so do žyta našy herbšti lud ščori. Temu nawaleje choršowjeje a brachow, kotryž ho nawali na wšchēn nēmšfti kraj, je tež našy lud podležal, a byrnjež — haj a byrnješč to bylo — lichowanje. To njebu tam s cšajda pražene, ale jara wōšjeje a boranjje, tak jo ho tōn a tannuy cžerwjjenješčje. Wēchmy tam runje polna jšwiva ludži pšči šchalzy ščoseja — a nočny šaprēž, šchōž ml tola nidyž wērič ujeby! — a štibki tšanzu.

A cžehoda tež my Sěržija tak podležachmy? Za wōimolwa njebē cžezta, je dawno hžjo data: dolež njebēchmy wjaz žyrowi w hwojeji wērje! Tuta bē našajena! Škač mošli to potom cšlowječ, a byrnješč Sěrč, prawy wōštač w dobrych počinkach! —

Tola, čhu ščora jostacz, wo našdeje fermuski tam powjedacz, hewat hšchēče rěta, so je tam to „štrawa fermuska“ byla! Tola, so młodžina njeby prajija, to hmy hdyšiti wo nješčyjtannymy, čhu hšchēče pšcheradžič, so bē hjes nami rjana luba cžerjōda hōščow a hōšow herbštych, kotryž sa herbštych špōsna niz jeno na jich herbštych namach a maczjerach, na na rěči, a pšchedy wšchēm na herbštych špěwje. Woni hani bēchu to, kōščy šanješechu, šapšewoje j nami:

„Dšchēče Sěrbsnow nješhubjene,

Zawōj šchiti we naš ma!“

A tež tu nočny wōšho bēle barbicz, hdyž tola tež šchēweho, njeh tež niz cžornego pōda bē. A tuczi šchēri mjes pšchitownej młodžinu pjtachy drje šafita, njenamafachu žaneho, šhibo tcho, so winu ščoržidny na ščarščifšti dom, ne ščulni a na towaršchow. Je drje w ščōžnym nēščto wōrnōweče, tola došahaješe šamolwy to njeje. Čhjeja tola naški młodži hewat tak hanoštatni byč! So bychu tež to byki w tym, šchōž namrēchu a herbowachy jako to najšmwješčijše hōbu: we wērje a maczjerčejinje herbštiej!

(Pšchisłobnije dale.)

Šyrfej a štat.

Wōšly! To je nēšle sašo hešho. A dolež hu wōšly poštajene do šafšeho hejma sa 14. novembra, dyrbi to tež hešho byčž ščōžho šchēščezana, ščōždeje šchēščezanti našdeho kraja a 14. novembra potom štuč pšči wōšlnym šachēščitu našdeho kraja! Šchōda je, so je to bēchu pošlednjeju lēt w wōšlnych wēgach mjes Sěrbanu mēšterizja nastala — hōbu pšchew winu Sěrbowo hantych. Tak nēštoržyšfuli prawe njewō. hōy wōščyč, pšchēde wšchēm tōn niz, kotryž hebi wot prjedy hem njeje hwoju ščawu političnu štronu wōššowaf, a pšchēde wšchēm to tež našde wōšetki njewjedža. Šchōž šchēščezan je a šchēščezanta, tōn ščōžnt hebi dale to sa wōšlne hešho, jo wōšli tu ščhu, na ščoržej wōrnič šchēščezanjō šteja na tajšim mēšnje, so je jich wšpōwōlujje mōžne. Wēra a žyšet, to njeh je přenje hwozne a rošhwūdžaje hešho nēšle, politika, hōšpōbaštwō atd. te druhe! A to tež mōže to druhe byč; wērnuy šchēščezanjō pjtaju tež pšchēzo na političnim to, šchōž sa najšpēšde maža.

„Šwajšt laikow žyčwoje“ bē nēč njedawno te tež tu wōšljewjone wōšlne praščenja wo žyčwinskih wēzach političnim štronam pšchēdpožōžij, a to nazionalnej, nēmšto-lubowej, demokratičnej a šocialdemokratičnej. Njewōštwōžnej štronje, kotraž je ho njeh tym rošhwūpa, njewbūchu tute praščenja halle pšchēdpožōžene, dolež je jeje wōšljewjony program žple žyčwui nješčēčeljny. Šocialdemokratična štrona njeje hōč do nēšle (1. 11.) žaneho wōštomkowjenja dala a buž ho tak šapowjedžita, ludje a

С блиска а ј далоса.

wolerjam siewiczy, kajke imdye stejnischego w tych waznych prafchenych zywuje a naboziiny; kshychiny pał bewał dośeć, kał nje pshczeschniwe runje nistke soho wustupuje. Nemsko-nazonalna a nemsko ludowia strowa stej wośwofowje, so te pshczepołozene žadania, sałupnija a ta bjes wumruńenija. Demokratiska strowa je też wotmołwila, tola pał pshi nekotrych dyptach wumruńenija činiła; wona potajitim njeprahiti, so čže te ja Sałisu wośbeje wažne a muine žadania ja zyrkeł a naboziiny, kajke jej dobri zyrwinizy kshczeschnjo wuprajichu, bjes wuwofaća sałupnować; tał niz to žadanie, so ho jastke spujate duw wośwofowanu. — Nimo tutech strow wofstawa kshczesjaniska ludowia strowa (zentrum) tuta sałupnaje bewał zyrwinite a nabožne prafchenija, pshczede wshchem nistke lo taitin cžaku, a bužde tamne žadania wođeje tež sałupnować.

Wera a zyrkeł najše hionne wołbne hejlo, potom hatle te duwe, tož to narodne! Szerbzy wołbni kandidatojo steja neta jenož na nemsko nazonalne ličeznje a na ličeznje kshczesjaniske ludowje strow, ale — Wožizel! — na žanej na tajtim meštine, so hu wustlady, so ho wustwola. Sčtož bē w starim monarchistim staće možno, so menjuzny my Szerbja w hejzije sałupniti bēdom, hano pshes dweju Szerbow, katoliškeho a ewangeliškeho, to njebudže možno w demokratistim a joziłiistim staće, w tym staće, kotrych čže sta runych prawoh wyž. Na ličeznje kshczesjaniske ludowje strowy (zentrum) steja na 3. meštine prēni Szerb, a to ewangeli, kn. Krōna-Bukczjaniski. Nježopolymim, čžeobla njemōže kshczesjanisku ludowia strowa te 2. meštino Szerbam pshewożajicē, meštino jennomu Polakei, hdyž ho na Szerbow hōbu sepjera, a čžeobla njemōže na tute 2. meštino tōn ewangeliški Szerb spujicē, hdyž je na tym, so ewangeliški Szerbja i kshczesjaniski ludowje strow djeja, ja čžōž tež našy narodowy f. Bart wustupuje. Wyču drje potom ewangeliški Szerbja šterje dohwezi byti, ho drugich strowow dwołowac a sa kshczesjanisku ludowiu strowi hōgowac, a jenož potom, by-li ho to wośshczēnje stalo, by fmadž nekāł možno bylo, tež Szerba wustwołic — njed tež lēdu. Wjes pomozhy ewangeliškich Szerbow ma kshczesjaniska ludowia strowa jenož jeneho meština wočafowac; na itym steji t. redaktor Wejlein-Dražžjaniski. To narodneje politiki kshčaka, so je ho kshczesjaniska ludowia strowa na to swjafala, žadania Szerbow w hejzije a pshed wośhčnosčju sałupnować a dyrbi potom po wołčach bōryh jena shromadžina bjes, w kotrejž Szerbja shromadžje wustwołenemu sałupnerjeji kshczesjaniske ludowje strowy dēobničho tute pshczega wołoža. Hačž do žyla a kał dalolo nemsko-nazonalna strowa tute narodne herbste žadania hebi pshčhwozi a sałupnaje, njemōmy; so pał fu ho jeje kshčhny wočnyj prōzowal, Szerba na jene meštino stajicē, na kotrych by wustwołeny byl, to wōmy, kaž tež, so je tute prōzowanje podarmo bylo. S teho drje wusthadža, so ho runje nemsko-nazonaliti ja herbste narodne wožy a pshczega tał kaž hebi to žabacz dyrbinu, njewoħbđa.

My nochzemy tu politiku wojezē, kšiba pshchdy wshchem kshczesjanisku; a po tym tež narodnu. To pał wuprajimny dorałuje, so je swjata pshčhnyšchnosč kōždeho a kōždeje, kiž hichče wutrowu a myhi ja zyrkeł a naboziiny maju, so woni wshčhny 14. novembra f wołbe du a wustwola wočnych kshczesjaniskich sałupnerjom! Sčtož f ewangeliškich Szerbow f tuteh herbstu narodnu politiku šnedoči, ho pshčhantnje dalshemu wołbnemu hehlu, wot f. Baria a wot Szerbšiki Nowinow sałupnowanemu, a wot kshczesjanisku ludowiu strowu, na kotrejž 3. meštine ewangeliški Szerb stei. —

Wratowjta gmejna njedyrbi njenapomijena woštač, hdyž ho wo kshczesjaniskej woporniwofeji a dawaniwofeji rēzi a pshče, kaž n. psh. njedawno wo staroimberstej zyrwin. Serbnutška gmejna ličzi nēhđe na 8000 dušow jenož. Tute rośbjeła ho na 24 woħadow. Hačž runje tał mala, ma wona tola wośhčdžom dobre zyrwinite a woħadue sarjadowanje, nimo teho pał hichče 19 jēduow a 16 muħawow f penzionam f 230 w čezelimi mozami a 14 penzionatow ja konfirmirowane hołpy. Žej kshčaka pādagogiumu a domu dīatanšijow w Niszej taž theologiiski seminar a wučeliski seminar w Gwadeniskelje. Wshč jeje woħady stutkija živeje hōbu ja jastaranje kshudych a khoruch, mišionarstwo do žyla. Woħeje pał ma ho wušbēhnyč, so ma ita mala wratowjta gmejna mišionarow; na wošče 400 mišionarow - nistke 402 — a nimo teho wmoħich lētarjow, pshczepuzow a wjeznicznikow djeła na jeje mišioniskich polach. So hebi tole jene hjo wobriškich wjeznicznich hrēdkow žada, drje mešt. A tolo ju nimo woħadnyh naložnow wopory, kotrejž jenolkitni f woħady nimo teho ja mišionarstwo wopruja, jara wustke, wjele wjetške, hačž bōže druhbže; na hlowu a na lēto ho tute na 3 hr. woħbija, njez tym so ho w druhich kshczesjaniskich zyrwach na hlowu a na lēto jenož nekotre djeħacijowanje nawažaja. a hdyž nēhđe jena woħada woħeje jastke zyrwinje na hlowu a na lēto i hronim abo malo wožy nawaž, plačzi wona ja najwoporniwijšu woħadu. W pošlednim lēče bēhu to na pshčhob 1,30 hr. na hlowu — a zyrwinite toletny ja mišionarstwo hichče wušhčje teho. Tał woħadny nistke, hdyž ho hōbu ja nowo-sarjadowanje naščeje zyrwinje staracž mamy, na Serbnutškej gmejnje, so ho to bōžbi hjes stawa a jehw pomozho a so je we jenej kajkej zyrwin žiwijeje kshczesjaniske žiwjenje, hačž je to f wstajeha w zyrwinah je staton swjatanuch. —

Wstowanje: 2. w R. ja XXV.

К рошповинанью.

„Najcha wož je, Bohu budž džak, dobro a prawu, tola Bohu-žel, my hny njewoħawim a si, to budže dyrbečž Wsh pobožnych se stym wišitrowacž (domachypiacž) a kšofacž.“

„Jabuta dyrbi pshczego pshči prucze byč!“

„Nohču mojim hōžam žahny pucž a žahny ščtanu nanušowacž; mēnu; so je dočž čjnjene, hdyž Woha poħtuchaja a lubuja: to drube njeje moja wođ!“

„Ja dyrbiu a dyrbiu dženka wiewelny bweč, pshčetož hny ite nowimki kshčah; pshczehno temu ničjo lēpje njepomħa, dhyli jedny možny Wołčež-nahč a dobra nowdžija; to hneħa teho melandoliškeho čerta, so čzesch to tež hichče wiewelny byč!“

W Smyrna pobadžewo w lēče 1839 tšōch grichow, kiž bēhu wulle paduħičstwo stuzčiti. Plišču pōħželny po tym bēhu čzi šho na tšōch wošafelach blakach meština Smyrna woħbjescheni widzečž. Wauweženje tuteho saħubženja by ho hōžom prjeħd nuwweħio, njewychu-iti kshczesjaniske njewžele ledžbu mečž dyrbečli.

Samolothy redaktor farat Wyrzacž w Woħaczach.

Čiħčž Samolerečž kniħičkščetnje a kniħatnje, sap. druħstwo f woħny. rutowanjom to Wuhychinje.

Sy-li spěwał,
Plinje džětal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za slaw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosc ma,
Bóh pak swěrnj
Priez spat měrnj
Ocratwosc da.

Njech ty spěwał,
Swěrnje džětal,
Wšědnj dnj;
Džěk pak swjaty,
Duši daty,
Wtopočj ty.

Z njebjes ma
Njech čj kłma
Zlwnosc je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew čel!

• Serbske njeđzělske lopjeno. •

Wudawa so fójbnj wobotu w Šsmolerjez knižiciskichkřemi w Wudyschiuje a plačej štwórtelnje 1,50 hč.

Bofutny džen.

2. Nov. 7, 10.

Ač, so bych wody dočej měl w kwojej hłowje, stóržesče w hwojnim čjaku profeta Jeremias. Hačj so nani podobnje njeđže? Wóbnj myšlešće teždu na sabirach kwojeho luda. Wny čjinitny tež tak, a to čjim bóle, dočej j fójbnim dnjom jačniko ipohńawamj, so běšće jich wopor podarimo. Wšchudžom so nětko pomniłi f čješejzi padnjenuch rjekow pokřwjećujca. Wrawje to: nimamy wšćak hěwat wjele džafneho spominanja na to, štožj ku woni čjetpili a hwořeni hačj do hwořerje doznjeli — ja naš. Wnoše hylšy so pšichi tajkich pokřwjećenjach j nowa ronja, umoše rany šašo krowawja. A pšćed nami hwořerina nje- djeła: Wj, Wožo, spominamy na tčj, kíž jw rowach spja! Tež jašo džen wjele hwořowanja: Šćotjz moje něhdy běšće, wopušć- čjito mje je! A hdyž by to jenicže bylo! Šćotj so ho wšćo šćubilo w našćim ludu? Je wopravdže jš, hdyž na bóle wwonke wěđj spominamy. Šćanaw dožo wjazj njetraje, io yhu bórćokčj tamnje šćwucłi šćonimj: Njech woni wojnu nam wšće čjake kubka tam. Wjele wot tčj hny hžjo wotbyli. Šćubite je so pat hječće wjele wjazj hačj to, hačj iwontne bečjeněče, šćubite ho so wšće dobre počjinki, šćubite ho kano wera. Njeje wopravdže hinač: Ač, so bych wody dočej měl w kwojej hłowje a mojej wocj hwořowe jórto bylej! Dženpšćiči pofutny džen čje tež na to spominacj, won čje, so bychmy šćonč- nje wšćitjz j wotrobu wopřakowali wšćawore hwořenitwo našće- bo čjaha. Jenožj prawe hylšy dwehja buć. A prawe hylšy hjo šćončjnje te, šćotjz ho ronja pšćed Bóhom, dočej so džělitny wot Wóha, io bychmy na kónju jašo f Wóhu wobjěni byli.

Ač, so bychmy wody dočej měl w kwojej hłowje a hwořow w hwojnimj wocjomaj!

Ne wopominaj:

1. Šćudoba hwořa pšćinješe hwořerj.
2. Wóza šćudoba nacjini f šćóžnosćej zelenje.

Šćudoba hwořa pšćinješe hwořerj praji hwořitaj japošćot. Hačj pat tola njeby něšto j najmješćaha dobyte bylo, bwočmy-li tajku šćudobu měli? Pšćetjz ani teje nimamy. Wjele bóle mamy lute jawječelenja a wospróšćenja wšchudžom, jašo by ho nam šćiš wšć tak derje šćjo. Pšćja a rěčji ho derje wjele wo šćolstnej a pšće wšću měru wulkej šćutnosćej našćeho čjaka, tola nješćojnje ho wjele wo tym. Wjz jenožj, so žiwjenje hwoř hčj dale dže, hara a hof, reje a džiwadla a podobne wěđj wobnježa so šćawjz myšle našćeho luda. Šćo móže šćanaw bórj ho wšćo do hromady hwořnyč, to najmješćiči džěł ludžj jara njempli, a to mnohich hječće njenje tčje, so wulki džěł našćich hwořčlo- wjekow trada. Wšćak maja woni hani wšćeho dočej, a f pra- wje šćěrořim hwořednjomj a f wulkej wotrobu hodyj so šćwar- nje žiwjenje wjžćej. A hačj so nad nami hwořo biblije dopjelni: Šćřěh je ludžj šćawje, to je mnohim dopjelnje wšćo jene. Šć wšćellami ma ho šćobu wuzć, to je jich hěšćo. Ač, so by naj- wredje wulka šćudoba na naš pšćičćo, dočej j pšćonajemj, to taj- tim hwořenitwo težimj.

Ne hwi, japošćot praji: Šćudoba hwořa pšćinješe hwořerj. Šćotj so te: šćudoba hwořa? A mamy ju f žlja? Wšće je ju wnamy tu a tam; hačj wona ho pšći wšćem hwoř dočej hwořim wješćel pofašje. Šćadajmy tola do šćudoweho žiwjenja! Wšćchudžom wjžćitaj morkotaj, nješćofotaj lud. Je džě to kaž wosšćitowitwa šćowćej. Jedny staw šćotj na družj, jena šćrona

wobforzujze družni, podcenjo winuju woschnofczj. A pšči tym wostanje wšcho pšči starym, haj bywa tšcho džen a hórje. Zemjerzj broj tajze frudoobje; pšchetoj wona je neplódna, wéru, lubofeje, nadzije pródna. Zschtoj móže, tén žiwjenje wužitno, a schtož njemóže, tón da se hwarščezjemu woblicemu wšchemu hiež, kaž dže. So ma wšcho hupčejstwu w hupčejstwežj čłowjela hameho hwoj korjeit, ta wšči mnošim njepršchidže, w tym hwarščim njemérje, fiž do hwarščiwofeje dže a w powšči-fovnuju wobštejnofczach wšchu winu pša wéto w čłowjefczach hamych. Wš njeshnu pšches jene f Bohom, teho dla tež njeje hnu pšches jene se hodu hupčim, teho dla pšchewofnjeje naš hupš dolcz sademofanje. Žalofenje natpase to hworofčj, tat so džen-ka ništo njemó, taf a hdy f hwarčo čžžna walfsemu. Žrudoobja hwoita pščinjeje hupčezj. Tež štutnje a f rawnje hupšteni fšchščezjeno móža tajze frudoobje podležezj. Woni dže wjedža a to tehdoba rudža, so je hreč ludžj štaženje, žim je jehne, so ód métra najšeho luda polna, a čžežo žim na wurtoobje a hwo- domnju leži nočj wšchifichj derje šakštajem hupčjem dótu. Me- itj wjele glada dese, niz horje, dese do šlabim hwoitich hupšhuchj a družich ludžj hrečow, niz horje do wšchofofeje Wožje hnadu, kotraž trjebamy jenoz wo wérje, wječetej wérje bráč. A šchtož j wéru, dolczj wot žimeho Woha, njepšchidže, njemóže žiwjenje bwej a žiwjenje plódžje. A hdyj je taifa žrudoobja f naujenička ta, so ho žiwedomnja dška, taf wjele njemó je ta hódna, kotraž je jenoz hupčanje, mješanje hrečow dla, niz polna, ta žrudoobja, fiž ho hwarčo boji a na naštuw šakšodu štožj. Wjes džiwa, so f njeje wobčertenje a šakšofezj nastanje. A taf šakšly je wulki džel nošeho luda, podobny njepošluchnemu dščezju, fo- trennuž njeje ho jehno wola štala, taf malo čzemy ho namafaz do Woščj pučow, kotraž ži šama dočwota a prawda! Žrudoobja hwoita pščinjeje hwarčezj!

Wožo žrudoobja nočžim f šbóžnofežj želenje. Šaf dha, so ludož w šwojim žiwjenju taf wšchotajaj. Škóžny wšchotaj na hwoje hrečji, praješče učduj Xenicimas hwojemu wšchotajemmu ludej. Taf čže tež našchemu ludej pošutny džen pšchiwofačj. Žónie dšwi ho mnošim njelubi, ale wón čže je hwojim štutnym htoškom jenoz našče šbože. Šbože je, so hami ho špšstajemju a hnu njepšofotim je hodu hupčim, šbože njemó, so wšchotajem pšchěžjmo Wobu a jehno wužjenju hwoita, ludow a ludžj. Pšche- wš, taf dolžo taf čžimnu, hnu wot Wožje hnadu taf šaleni- taf jenja wot njekja škóžny wšchotaj na hwoje hrečji, to je š- šakšlno, kotraž pomba, dolczj čłowječ taf ja mérom f Bohom žedji. Džwšim hako fa pšchifadami pšacjz. Pšchadajm na šhupčehomo hmar: wón džiwi do ho, ja jako pšcheta wofolo ho wiesj a f pšafezju hwoščezj pšchěžjmo Wobu a čłowjekem, bu wón ja domwšwót f novej štman, hotojwu. A štmit džiwi na hwoju wurtoobj, so wona šaboli, a tehdoba dščžeje wón pšchot do hwo- jehno šoma. Tajfa žrudoobja načžim želenie f šbóžnofežj. Ma- njekat ščóda wopradowidžita žrudoobja čžžezju móž, wona nam pšoji: An, to ód wopaf, duš pšchidšodnje hupaf a šéyje! Wogšetej hdyž f temu wječete dowérjenje na teho pšchidžje, fiž da ho prawemu radžies! Me woboje najwšchjemmu dščječj našeho luda wobrazuje. Wón njeha ho šprawnie pokučezj, wón hýda pšchezo hieščezje na wšchotim štoju, žodny štan wochje hebi wš- riez, ham nešprjedy pala šekje do ščženja šakšezj, do šudženja hameho ho čiež, a ho kručje ponížezj pšched hwojim Bohom. Wón njeha paf tež šakš naučuwšezj ho dowérizčj f temu Wobu, fiž na wéžjuje njefšchotaj. Našch lud je mjelo naučuwšly a je njemalo hordy na to, ale dowéru č Wobu je šabuy; mnošy ži- jemu teho bóle a bóle pomješchowali, a něšto many te šrudne ježžewki teho. Pétrowe hupšy, ludy ludo, herbšči a němšči, te hebi wšchitkim pšchjemmu, tajze. pšches kotraž wóčžo hwoiče

šbóžnika widžj, šlubofo šrudneho djeje dla žalofrueho pada, tola paf hotowego, hwoječ ruzh wupšchetrézj a pošutneho hrečšnika f hnadu pšchječe. Tu, njekjelca ty móž, ty wéra do lubofeje šestufowjeje, ty roka noweho ranja, noweho žiwjenja, ty plódny našemu dšchezjo, to kotružj ho wšcho wječe šajelentja! Wožo žrudoobja načžim f šbóžnofežj želenie. Wudžezj ho štóžnjeje hieščezje domafazj, ludy ludo, šchto čžjedža eži wšcač, hdyž eži tajta wéru wšojnu? Wono dže mo wwoje žiwjenje. Žiwjenje paf je jenoz tom, hdyž je hwoe možy tež žiwjenju, hdyž dščelja. Wšto uaf ho mnošy beja, so ho pšchewjele nadžeta, powéda dže ho mo tym, so hu tajtich wšchotaj, kotraž čžpny šuf wšajw šhewewiezj. Za žyla njewšchotajezj našchich njefšchidich wšchew- nofejow! Me tež f našeho štutšneho hupčejstwa njewšchotajezj dšes dšeta. A čžež čžyl to došonječj, hdyž niz tón, fiž je hwoje a hwoičeho luda šubjenštwu špšchuwšči ho Wožej hnadze žle dowéřil, taf žyle, so ho nadžije dšeržj, hdyžj wo šakžju žancje njemó? Taf hnu f šbóžnofežj štutny, uaf a našch lud! Tón šknez wobradž nam tajze prawe želenie f šbóžnofežj, so njehyčimny wu- mjeli w hwoitich hrečach štich žylim njemóžimny, štutny wje- šelju ale po šhwežje a horju njefšchidich čžapow ho šakš wječe- šezj móhli w nowachy pšchach Wožje hnadu, doniz nam tón džen njekšwita, na kotružj budje našče wječele dopjelnje. Šamžen.

M. w. A.

10. 11 a 17. november.

Nješnu ho pšchepižali. Čžpšchymu wopradowže 10., 11. a 17. november pšpacž, niz 9. november? Tnúto pšchotodny džen 9. november je tón pšchezo hieščezje njepšchpšpšnu „próšny“ džen. Taf dšwiti tola néř Šerš naučuwšezj prajiez w Šakšej, a niz wšajw „hwojaty“, hdyž méni „Freitag“, f naujenička tola pšči tajfik nowych dnjad kaž 9. november.

10. november, to je šerje dšezj, tutaj narodny džen jehno Luther! Šaj, tón džen je nam taf wóžny, so je našče štrne pšchezje, so šw ho našchemu ludej šóřny, šóřny wobradžil jedny tajki 10. november teho šeta 1483 a ho jemu narodžil jednu Luther!

11. novembra 1483 bu temu Luther dšezčatku narje- njene to njeno Martinus, Marcin. Tón žwřiwšči hwojaty nuteho dnja taf rěšajče. Wo nim a wo jehno došwých počžnikach wjedža mjelo pemžebaczj; hocz a taf je temu bšto, njewédu. Wo Lutherzj Marcinu, kotružj he runie taf mado „hwojaty“ šaj tam- ny Martinus, paf wéščezje wénu, so je wulkeho došonjal f pomožny jeneje wulfontozj, kotraž néšfsemu ludej w ščhu wšchifich šet šole a bóle wobrazim — a, so jenosřwšimny njerčezju, pola Šer- bow tež njepšchibierajče ale woteberajče! — Tutu „wulfontozj“ rěka „wéra“. So by tón 11. november, tón džen, na kotružj bu Luther na ščžezjankštu wšew wulščezjem, tola dopomniž žyly lud na to jene, so je ša njón to naučuwšezje, haj hupčez- nišue: jena ščžezjeniza do ščžezjankšteje wéru nuts, do Lutherow- wele wéru nuts, do Lutherowjeje wéru hšitobo nuts, taf hšu- bofo, so ho tón „šary šabam“ potepi a šakš won pšchidžje jednu nowy lud.

To je f šdobom potom tón štut, kotružj hebi žada tež f noweho pošutny džen wot žwřeho luda šaj wot njekšewšeho, tón 17. november! „Pšchitny džen“, ščto wšcho ma tutón džen na hebi! A šchto wšcho šjoma f ujebo, hdyž wón tu je taf néřaf kaž „š hnadu“ čłowjetow, wšch čłowjetow, fiž tola jenoz f luteje hnadu jehno wješčezho tu hieščezje šu, a njewjedža abo wjedžezj njehabžja, taf dšakšwim dšwřjo hycž! Ša čžo? Šo to, so f teho wulkeho pošutneho dnja, kotružj našch čžaj je, njebu hšjo tón

hubny dzień, wo kotrymž rěta: „Pšchepoždze, pšchepoždze! Ty ho wrócisz? njedajće, jako ja cžakaj; nětk wjas ho wrócisz? njemóžejš, bhrnjež cžy!“

Njehamny j profetu być, mamy pat teje wěšteje dowěry a nadźije, so ja namaj lud jedyn „10. november“ josphita, jedyn dzień pomogy a pomoznita, hdyž je našch lud najprjódny dokonjatón mułti skut 17. novembera, potůtneho dnja, hdyž je ho worubroczył wot bjesbóžneho, šeho k Bohu žanemca, a hdyž je našch lud potom wor tuteje „šchćenijny nudy“ horjelamul cžlowjek noweje wěry, hotowu, šlucžić temu teojeniczemu Bohu, dokonjanwšchi skut 11. novembera!

Duzy pšchěz Wlasnikazy.

Wšyho wješele swój fónz na, — tež fermušča! Duž prajach wujej, cžejči a wšchěm pšchězčelam wutróbnu dšat a „w Bohu mjenje!“ a nožlowach j Wšchdyz swój puć dom. Se želoznizu bych wšchaf tež jěz moħt, tola, šchórnóže wjedyo se drohe jědbny pšchěz! Na šchórných njemóžach hebi pódubnych wotbžecz pšchizom. Najprjedy dyrblach hojžiti pšchězchadž. Šlorbežki tudyž bėchu pat tak hylne, so k tomu puć j Wšchdyz dom njedobřahajše. Šewaf wšo hšchěze njeye wučiznjene, šdto je awšche, ato moje bla tež dróžšche, želozny konik abo Šchewozeg hapt.

Duzy dom dyrblach pšchěz tu a tamnu wjeřtu, herbstu a wóluměřtu. W Šwězach pořahaj pšchěz dworom šnateho. Wo hladač jeho, šaf runje wrota řazijnjele. Šternušcha bė tam hižo dawno njimo, duž bė piřnje džela. Žeho pryřle, kotřez bėchu daloto a šchórnótu šnate, njebėžu pat hšchěze mućžne. To bėchu šlonich. To cžyřke mi „jėřki“ pořtřezje, dokelž tola i fermušče duzy bėch, so to najhradniběše pšchizom.

Botom radžěle mi, so bych duzy pšchěz Wlasnikazy ředžbu měř. Jo nje njeběchu řakujšati. By ho mi radžěz moħto, jo j Wlasnikaz jako řakaj dale děžu a řuadž njekajennu wuběžnjennu hoitwaworje do pařlow abo do mēcha. By to wěćše „fermuřchna“ pjećejši byla.

Wšyřach hebi, so ma nje k nori a pyřak so řhmanškej rosmoħu. „Austřakceje“, prajach, „řny tola našeto wšchě řakati! Dych řaných wjazny njeye, tež w Wlasnikazach ni!“

„Mě, to drje je te drohe drjewo na tym wina, so řetu j najmjenscha žyle dopalili njehju! A te hojšedža tež wjas k řaklōczenju njehju! A ředžu řuhod je tak řupny, so nětkle do palenja wšcho drjewo, kotřez moħt řak něřaf dořahnyć, řa řanki a řyhele řhownje!“

„Pray mi, pšchězelo!“ řo prajach, „ty drje bė řetřa tež řobu?“

„J, hdyž tež! So njehjym řobu byl, tola hižo j teho widžich, jo je jena wšche wrořta. Wi to njemohlo „pořřrowacž.“

„Ma, nětk pat puřchěz pryřle a praj mi řesponne: wita! Šdho to je j řakim řaklōczenim ředženi?“ řa wěřta poćiznařke mi džiřnata bwež. řo cžim bóle, hdyž bėch tola runje duzy do Wlasnikaz.

Mój pšchězcl nje njewořawe, so bych řakujšati. „řo ho řepje rowjedat!“ wón mēřejše. „A mój puć j hšchěze dolhi!“ pšchizajich a řakujšati. Šsebi a mi trubtu řaklōczenich, rowjedatřke mi džiřnata wěřtu, kotřez bė řo podawa we Wlasnikazach a wolořinje. Wšez džiřnata dnjch, so rowřchku wčiznjim jo Wlasnikazami wuřladowach, řnateho a Šwězny wopuřchězčiwšchi.

Řurč řo dlibeřke, duž mēřach cžaka, to prajčenje: „Austřakce, řustřakce“, nadřobniběcho pšchězrowacž. ře to wokřebite a řhowny řtam „pšchizowě“, a pšchizowěra je jena wuřka mōz, řaj, mōžedřa prajčje, jena „wuřtomōz“ teje řenje. A hdyž prajčich, jo to nětkle po wuřke wōjnje řima wjele wjazny prajčje,

wuřtomōz bwež, dokelž řu ho eurowpřke wuřtomōzy njimale wšchě wuřrawite, řo mwiřch. Pšchizowěra je jena wuřtomōz, kotřez wšchě 5 džele najčheje džiřnowuřchke řenje wotřinježa.

ře řhownim pšchězrowacžom njebėž tež hšchě j řadnemu řonje ředřol, hdyž pšchěz přenimi řhēženi řejach. Wlasnikaz po řakim: Pšchězrowacž njimale řyly puć, kotřez pšchěz wjeř wšchěřke, tola ani řčezři ani řakajani ani pōdobnoho řtworjenja njewořladach. Šrupach dale. řu na dobo wuřhlyřchach něřakje wolořaje. Řaklōcžiwšchi. řu pa pšchěz řakrowdy řow to pšchizuje. řladach a wuřladach džezři, tež dnē řaklōcžni a mućřšeho. Čži wšchizny do řhownady něřchto řhownaj. řenadž řiřch, řeti wuřřach. řute rawny řu ho tola pšchizowacžom, řak druy wuběžnjizy a paduřchit tež!

řladach! Mě, řiřchto to njebē! řornite! řaj, wšo řornite! Woje mi tež k přenizemu řaje wupřerchom njehychu! řladach. řonřma ho wšchěřke. řo dyrbjeřke řianu „belgicchi“ bwež!

„řaklōcžje! řabiczel!“ řhlyřchach řu na dobo řch hoitwaworje wolořaje. Mōz, cžehodla to řhownom řarohčje te woloře řchōcžakto? (Pšchizowěne dale.)

řurfej a řtat.

Wól b y d ž e n ř a ! řawjata řchiznjšchowneř ředžeho we najřchim řadu, kotřez řepje řuda a řroja cžje, je řa, řo dže a woli, njehj muž abo řena, řary abo mřody! řawjata řchiznjšchowneř ředžeho, řiz hšchěze řhčezjan, řhčezřanta je, je řa, řo woli řakřich řandidatow, wo kotřymž wē řřoni, řo řu řhčezřenjo a řo řubžerja řa řhčezřanjtu řyřek a řete prawo, řa wřtu a nabožim wuřřrowacž.“ řutej dnē řhownje hebi řpomjatnu a woloř dži a wol řo njimaj! A řon řerb, řa řerbotka, řotřiz mēřja, řo řu řerřke narodne najčnoweře wola řhčezřanjte narodne řronny (řentrum) najřřchěcho řaklōcžowarja řaklōcžani řanaraj, cžim po wōřnjym řekje „řerřchly řowin“ a ř. řarta a woli řutu řřoni! řchōž domach wōřtanj a njemot, řon woli tola, a řo řu řřoni, řotřez je jemu řa najřřchōcžiwšcha! —

řowowarje řhčezřanjny řnyřhlynych řřarich w řarlinje je teho wuřřchcha mēřa, řo řo řon řid řa řhowne řchlyřke dořřladowarja njewořkřuzi. By to tež řamo řa řarlin řaklōcžni uřnate to najřřchōcže bylo! ř dořom pat řřowajemny, řo řhčezřanjny řřarich tež hšchěze wliwa a wozny mařu, hdyž njelwja w řřitocři ale řo řřaraj a řo řidaj.

ř řarlinia dōwžje tež řa rowjeřez, řo řu řo řam řjednowozeni wuřčerjo wuprajili řa to, řo ma nabožina w řchulach řawotacž! řo řu řarlinje! řamny tež to řřkej řižo řak daloto?

ře wēřach nabožimny w řchulach je wajne, řo řřarich ředžehowazy řořkud minřterija wjedža: řchula njehjmi hebi řabacz wot řřarich, řo řo wupřaja, řacz řhčedža řa džezři řonřřionelnu nabožimny mēř abo řacz řhčedža řa řhownje řchlyřke wuřřrowobženje wot nabožneho rowwōcžowanja řřarich maja pōřne prawo, wōřřawicž, řo džezři njedwřbjo do nabožnych řhōđiz řhōđez, hdyž woni to rowčedžija. řoniz pat řřarich njewořewjewa, řo řo džezři njedwřbja na nabožinje wōwđžlitz, ma řchula to řa to mēř, řo řu řřarich řa to, řo řo džezři na nabožinje wōwđžela.

ř řlřřa a ř dalotřa.

řubřelny řřawuřři řhōđedžen řaklōcžny řerřřete řhowneřčachny 3. novembera w řudňřchiznje. ř7 řet bē 17. oktobra řakřich, řo řu přeni řerřřiti řonřert wuřřowawany a řo řa řřelozni w řudňřchiznje. řřhorla řugulř řozor řōn rowwedže. ř bėchu wōč 75 řet je řch woloř řaklōcžni řerřřita řhčezje 23 řakřich

spovedjenjow do wulkeje wojny wuhotowata a tón na druju 3. no-
vembra bđ jeje 25. Potajim hwojczachny 3. novembra dwójaki
jubilej i najšej Maczjzu Szerbstej, jedyn 75- a jedyn 25-letny.
A rjany, krašny bđ to jubilejny hwojžeń, kotryž ho nam we wul-
kich rumnoščach „Stoteje Króny“ wuhotowa s wulkim „Lubo-
wyn wječorom“. Zyle 25 ludowych spěwow tam sašlyščach-
ny. Wědu wubjenje ipěwne Tych wjaz hač 2000 wopyto-
warjow, herbstki a němstki, i Gownjeje a Delnjeje Łužy a tež
hijšeje i brnich kónčin, pschjopina rjanosť nashich ludowych
spěwow a wubjernosť ich pschedenjenjeja s wulkim pschilestom.
Khej džězi, šlor dorowjenud, jolštaj a hłowny dirigenta,
f. kralowstwi muftalowy direktor Bjarnat Skraty-Dradžanški a
wšchity hłowwodžerjo a wuhotowarjo hu hebi wutrobnu džat
Szerbow sašlyžiti. Wulki wěnz, kotryž ho f. dirigencje psche-
poda, bđ jene widowne snamjo teho. Němžy, a tež Szerbjo
hami, ipšotachu i nowa bohatošej herbstki ludowych spěwow a
rjanosť herbstkeho spěwa a herbstke budžow, kotryž tež, kaž pschi
hłownej šhadžowanja, na hušlach a kladěrje wušlyščachny, a
taž tam, tež tu wor f. dirigenta a jehe džowst, knježny Rutly
Skratyž. Jeje duetny (dwójospěwny) hwojhelacu cji woprardže
wutrobu. A tež sola a duetny f. konzertny spěwarja Schett-
hanera-Dradžanškeho bechu, hony wopornuše, ho je won Němžy,
hđne wulkeho pschilesta, kotryž hebi dobudu. — S jenym
hłowom, šchjōž njeje tutón herbstki wječor woputal, je něšjny
rjane sčomžiti a je ho, je dī jo i hłowosje domach moita, wo wjele
pschijnejši, — a to je cžim hōrje pschi tutym tajkim nashim
czahy, kiž je tola tak šbudu na tym, šchjōž woprardže wōšbeha,
wōšchewja, wōshočaja. —

Š tutemu wuhotujej jedyn došnik! Š konzertny spěwar
Schettbaner bđ halle ja komornego spěwarja Wlaschi (Gschar)
lastupil; tutón bđ tež šawinowal, so ho spěwny wječor j i oktobra
do novembra pscheposłoji, šchjōž wōšbehe nashich ludencza wō-
žanjaja; hu mjes tym na hwoje škole se Szerbow wotičej dyr-
bjeli. Njemōšti Szerbja i tajkim herbstim spěwom hwojže-
djani herbstki spěwarjow wječež mōs a tak jedyn njeboštat wu-
rnuacž? Na konzercje šhadžowanški tola dobre pschpny f temu
namatachmy! — Je ho to pschecje wuprajito, so by ho tutón
konzert na druchim měštinje wōspjetowal, hōžo tež tehodla, so
njeby tu hōbrisa prōža jenož na jedyn džejn naložena a ja jedyn
wječor pschetrjebana bta. My uro pschecje tu s nowa wupra-
šimya a Maczjzu Szerbstu a jehe budžony moitrad profemtu, so
bšchajaj, jeli so to mōžno, po tom cžinikoj. Wpšlmy hebi, so
by ho prōža pschakla, bñli ho to w pschijonowich rumnoščach wu-
wōješj bōžjalo.

S Čěškej dyrbinny tu zyle wěste tež něščto trōtke wo šche-
scžanškej wopornuščesji a darnitowščesji dobacž, hōžž hmy tu wo
staroluteriskej a bratrowskej rosprawoj. Lutheriske ewangelske
wožadny njeje šachpōškej wještčinu Čěškeje hu nam tu we ewan-
gelskej Čěškej nališpōdji pschiklad a dobry pohoi nētkle, hōžž ho
prashčez mamy, kaž najšpěje nashje žyrwine a wōžadne žiwjenje
šjabujemy. Tute wōžadny drje dostawaju wšchelake podpjery
Gustav-Adolf-towashtwa, tola tute podpjery hu i wještcha jenož
hnadna summa pschi wōžadnych wudawšach. Ewangelska wo-
hadna Deusch-Dorichwity ma jenož 490 duschow ale paš 53 454
fr. dolha. A tola wōštara wona wōžadnu šchulu, dom ja džě-
czi, dom ja rajšch, kotič domijny uimajy, wuštraw ja konfir-
madow a štazjy na diakonisthu. Wōžadni hu nimalo jenož ro-
tarjo, rjemješnizy a pschekupcy. Wōhadna Komotan ličži 950
duschow a to nješ dželacerjemji a rjemješnitam. Jeje dolh
wucžinja 98 534 fr. A tola potowšdji wōhadna hwoje žyrwine
dawatj dobrowōlnje taf, so něik měšto 5429 fr. wucžinja 9500 fr.
Ewangelska wōhadna w Russija potowšdji hwoje dawanje wot

31 000 fr. na 60 000 fr., a tola dyrbja tam starčej — so bychmy
tola rjaje tole hebi špomajštonali!! — ja hwoje džězi nimo
telo hwoje 200 fr. šchullstič pjenjes placježi! A niz jedyn
wōžadny ho njeje šapowjēžiti! Wōhadna w Ceger ma 363 dani-
dawarjow, i wještcha šrojnšow se želstizy a i šarjabinštwa daw-
arjo; wona uardawa na što 23 962 fr. Wōhadna Waršchewit
wotebawa sa žyrfel 56 proz. hwojecho dohodnowawata a wōhadna
Wilgenturč hanto 63 proz. Wšchē tute wōždy maja paš nimo
teho darnitow wutrobu a ruku ia štufki lubosje, ja škollete a
pobodne wēzy; n. psch. nashčera w wōžadze Ceger Gustav-Adolf-
towashtwo 3582 fr. a do školletow bu w šanžjnym lēcje 2253 fr.
date, to hu nimalo 1000 fr. wjaz hač lēto prijedy. Tute wōhadne
we wōšpōčojenju waza hebi hijšeje hwojz žyrfel, hwojz wēru
a šchescžanške žiwjenje. My tu w jenej krajnej žyrwini njedyrbjeli
ho tola wot nich wōšabnīčej dacž ale i nimi psches jene bjež w lu-
bosjeje te štrjesowej žyrwini a jeje wōžadje!

Jedyn jo widži.

Jan a Marta bđchaj ras hamaj domach. Duž Jan
f hwojkej šotičej džeske: „Macž je wušchō, džemoj hebi něščto
f jedži pntacž, šchjōž by namaj šhōžjiti!“ Šotičkeja wotmowilo:
„Hōžž jo ničō njewidži, čhu rad hōbu cžinīč!“ „Hōž hōbu
do wješba“, rjekny na to Jan, „iam šteja mlōčnīstki, f wch džy-
moj hnjelatu wōšlīacž.“ Marta wotmowilo: „To nješdže, to
by hušob widžat, kiž šady wješba drjewo šala.“ „Dha wōj hōbu
do šuchiny“, radžeske Jan dale, „w šuchinje šteji njedwōjy
horny a mēd hūbjenje nješhōžji.“ Šotičkeja ho šaha wōbora-
če: „Am by naju hušōžina widžata, kiž pschi wotnje heždi
a nohožny palat.“ „Taf dha džemoj do pingy“, rēčži Jan, „te
tam lēzaje šabluka hu hōdna jēž a tam je wšchudjom tošta
cžna.“ „Tež tam hōbu nješdu“, džeske Marta, „Hōž, kiž je
w nješchekach, widži wšchō a šlada tež do najcžimīščesje pingy.“
Duž ho maly Jan štrōzi a rjekny: „Haj, hōžž je to raf, dha
radšchō šhōšchēčesji nješchamoj!“

Šcho stara mačerka praji.

Wona praji: „Wšch, na cžo ho dopomnicž dyrbiš, hōžž
pschebitwa? Dopomnicž ho dyrbišch, hōždy ras, hōžž pschebitwa,
tak budu wōjom šhōžnikkej Reškej šchryšnjekej na Golgatha
hōjžbe šabwane psches ruku prawu — psches ruku lěwu — psches
nash wōbej!“

Wona praji: „Jedyn Wōžentacž, spěwany w Wōžim do-
mje hromadže s duchownym, je mi šello, šellož šti, kotrež dyrbo
hana domach spěwacž. Wōn nje hōwocjehnje, ščcha. My
mlōdži to nētkle njeđerice. Radžijomnje jo tež šachujeske, —
a to niz pschepōšdže!“

Wistowanje.

Wistowanje: Š. w Š. ja 1. abdent.

Te tydženja tu wōšewjene 4 šlowa f wospominanju bečny
Lutherowe šlowa.

Samolubny redaktor šaraj Wyrzacž w Wōšachjach.

Čěškejš Šamolubnej knižičkščecžetnje a štrahatnje, šap. družštwō
f wōbni. ušlowarjom w Wubšchjine.

Sy-li spěwat,
Pihnje džéla,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatak
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosó ma;
Bóh pak swěrný
Préz spar měrný
Čerstwosó da.

Njeh ty spěwáš,
Swěrnje džélaš
Wšědny dný;
Džěš pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočni ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Ziwnosó je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokriw ée! F.

• Sserbske njedzelske lopjeno. •

Wubawa ho šódu hóbou w Šemolerje, knižničičečerini w Budyšinyje a placzi jichwórtelnyje 1,50 hr. hjes porta.

25. nj. po swj. Trojizy. — Njedzela semrjetych.

Matth. 10, 22.

Šchótž do kónza pichětraje, tón budže šbóžny.

W Kamjenzu je hiščeje „ketchow“ wototo wulkeje starjeje měčanjeneje zyrhowje. To je najstariche pohrejbniščeje městowe. Krahnje leži na hórzy, s kotrejež na hłuboki ščtomaty dol dele hladofaj. Me najšdobnišcha pycha je pohrejbniščežu Boži dom, hižebžičežo njes rowami a pomnik nad nimi. Tu je hiščeje kaž na wbach: ketchow je s pohrejbniščežom, a pohrejbniščežo je s ketchowom. Tu semrječži wšchi Božim donje wotpožuja. Č hiščeježu hu zyrhowniše swony na pichewodžerjow dele ščinčate, hu jich w jich šrudobje k Bohu no jeho šwjatizny wolate. Šbóžž hu durbjeli wulke pohrejbniščeža piched měštami a wšami dalato wotbjež pschjprawičž, tam zyrjež tež hiščeje troščinje, ale „ketchowny“ to njejšu, a to tež hóbou k wotwabej wot zyrhowje a wot Boha dowjedže.

Šchótž na wbach w njedzeli semrjetych drože rowy wopyta, tón wěčeje taf dže, jo móže wot rowa do Božeho doma a i Božeho doma k rowej hičž. Wly ščheščijjenjejny šny njedzeli jemrjetych pola rowow a w Božim donje. Nafaj luby ketchow, nafchi semrječži nafž do zyrhowje wabja. Boža šližba tam me wěnzju rowow je rješišcha hačž w zyrhowi, kotrižž pšefrowane tohobščežo wódbwana. Wjes rowami je ja wunwrječeje a ja žiwjenje, ja šrudnotěje a ja wěkele žiwiche, možnišche a wutrobnišche to ščheščijanišche přebowanje: „Šchótž do kónza pichětraje, tón budže šbóžny.“ Ščahšchmy, šchto s ketchowom, šchto s rowow wafchich wótžow ščinčži pod tutim Želuhowym ščwom! Wly durbicže šwój kónž bóle me wocžomaj měžž hačž jemšše šbože, a

wly durbicže šbože a šbóžnotěž najprijeđu pola Boha pytačž, ale wšchi tym wšchěm durbicže wly me wšchěch widhoraz njepšchěčelšwa wšchětračž. Jeno taf budžeže šbóžni! Taf praja nafchi semrječži, šrudnje a šarokšěžuwe hladjo na njewěru a wotpad, kotrižž tež njes wješnym ludom widža.

Nafaj lud njeje hačž do kónza pichětraj me wojowanju. Njehšwěrní hu šwěrnym bróni wšali. Njehwěrnizy šu Bože wodženje je šwiovej wutbroježu potepšchěčž pytali, a tež tajžy, kotřiž hu hewat ščheščijanižny šmyšleni, na wšcho to hóbou šwarja, šchtož jim prjebny jato wot Boha poštanje placšesche. — Taf wětra šama hóbou do štracha pschjuidže. Taf ščheščijjenje hóbou čzinja, šchtož ščudny, hřešchny lud wšchego čžini: woni šbože a derječiže bóle pytaja hačž wšcho drube, šchtož durbjato wšchěchje itačž. Wly durbimy ho šažo ja čžejšžu prašchěčž. Ludžo hjes čžejče šu šhubjeni ludžo. Šchto budže nafaj kónž? to je praščenje čžejče! Budžemy na ketchownje hřebani tajžy, kotřiž huabw, w zyrhowiž přebowanu, njejšu wužinwli, taf šo nafchi šawoštajeni čžinja, šo Boži dom kaž šudženje nad nafchim rowom: šjei? Šchótž šwój kónž bóle me wocžomaj ma hačž wješelosěž šachodnu, tón šwarja na trajnym šbožu šwioviž lubych, a woni jemu šamemu k šbóžnotěži dopomhaja. To je žyle wěšty ščob ščheščijaništego šboža „hačž do kónza“. Wšchaf ho jeno to radži, šchtož je wot špocžatka hačž do kónza wotščinjene a wóbměriene. Tafže žiwjenje wjejež je čšlowješa hóbne. Tafže unjenje wješelenjuw, ale wjazy wješela pščinješe, tež unjenje hlupeho šwječeža a hńěwanja a rošćakča a wjazy poloja a wly škoteje radboje.

„Wytajčeje najprijeđu Bože šraleštwó“, je Žesuf radžil. Tež šbože tuteho šwěta pytajmý najprijeđu pola Boha, šwioježo Wótžy.

Džekci su najmuđriše, hđbž nana poštučaja. Wšat male a hnupe džekci wjazg nješmju. Wšmju, išto stej lubošč a duch, kač člowjetej f wernemu šbožu pomhataj. Wže dha njes šbožnošču tam w nješesim taju a njes šbožom w tutym seršim žiwjenju tajsi roščel bušč, jo hwečne šbože zyle pščeščimo nješesimu wojuje? Nč, čhane šbože dyrbi a može na pušču bueč, kotryž pščežo dale do bšifšeho šboža domjedže, ja kotrež my Šerbjia tal rjenje rjetajemo „šbožnošč“. Nž po tublač a pjenječach, ale po lubošnoščji a kščeščjanitwje budžemu hupšodow rofesnamadž. Samoženje dyrbi lubošjeji a duchu zyle podtajene bušč. Člowjek je wjazg dylži ješo pjenjes. Wšh dawa žohnowanje tež w pjenječach, ale w šhryjt: howej lubošjeji je nam wjele wjazg a wjele wjetšče šbože špožžene.

Šchtōž to wč je hronjenja, tku ma wutrobu a smužitošč ja to, jo tež wojowadž pomha. Wže kralestwo je štajnje nčšyto ištož bjes hwečneho wojowanja njewobšteji. W našchim čhaju je wšchudže tredbne, wčru do Roša wješele wuprajč. To tež našchi hwečni čhinja. Nčtoti ho žaneho hamerja njeboja. Haj, hač do hmerceje su w hornjei Šchlejhitei ewangelizy pščeščehani wčru djeršeli, hđbž je hida tam jim thže šapalita. Tak je ho stalo 20. žnježga tehale lita. Hač šašo wojna pščeščimo ewangeliskim pšchidž? Stejnju wšchudže we wčrje, dha najšbōriče nimo pōādže. Šchtōž kručje nčš, ložščo dobyma. Šchtōž hakte po hšubofim padže ho na wčru dopomni, hnadž kōnž wojnje. Wōn nije do fōnza pšchētrač, ale do teho wštal. To je ješo nješbože a podleženje.

Dženja na Wschalskim pohrebniščezju w Budnjichnje wojetški pomnik a na Tuhorju hoj f dopomnječju padnjehč, „čžešny haj“, powujecja. Pšchi tajšje iškabnoščji su wchitzy jenaf smušleni, wšchitzy hwečnoščj poščhaju, woporniwosčj šhwala. A Isušw tež praji: „Šchtōž do fōnza pšchētraje, tōn budže šbožny.“

Pšchi rowje.

Na ferchow čhichi mjelczaj
Dže maczerka,
Wēnz nješy rjanu hwečtraj
Na rowit džecžstfa.
Žej wōczžy mucžnej plafatej
Wo hanta lubeho,
Žej hubej štyhne šchptatej
Wo bole wutroby:
„So tebe ju mi wutnješli
Na ferchow pšchebe wšni!“ —

Rowit maty
Drēma tam pod pychu najymškej.
Zandžel modleč
Džerži štrōž pšchi hlowičžy podjemškej.
Macžer wboža
Skabže wēnz jom' f čhiza f nohomaj.
Luscha štyfina
Pyta mēr tam, šchēpta f hūbomaj:
„Božo wēczny!
Kōn'kam je tob' mōrnob' žiwcho?!"

Macžer blada,
Wōczko trada,
Šnamjo pyta
Z wēcznob' hweča! —

Wo nječu jošnyu wyšofim
Pucž čehnje f hšyftom dalofim,
Haj, hweča mōra hwaritwō!
Je wernosč mac'ri hwerit!
Nčš dusho šroščstna šchpewa:
„Mēr, Božo, mēr hju dopit!“

Nještojo našchi.

Nještojo našchi!
W femi tej žujej dreje nēhđže wam tōu row,
W' wutrobie najčej, hwečru pal wam Wsch hrow,
Je nješesach hōwščō dōwa Wam Wšh hrow dom,
Do nječja hōrje čhemy tež my f wam dom,
Nještojo našchi.

Zwřek a štat.

At wōtōnemu nastankej w 45. čhije dostachmy nadrobnišče rosjašewjenja wo wōšbnych jednanjich wor jeneje hērbšteje šrony, kotraž je mjes Šerbanii a kščeščjanškej ludowej šronu jednaka. Wōdžarujemy, jo dopis ja 46. čhisho pšče poščje dōndže. Šmju džatowni ja njōn a podawany tu f najimjēšch nēščto f mjes, njeh tež po wōłtach: kščeščjanšta ludowa šrona pytašče jednanje f katolištim Šerbanii wōšbom dla. Dopyšowarcej bē wo te čhizic, jo nješbōju Šerbojo šašo tal nješpšchēšjedni bōli kač pšchi pošlednich wōšbach, a duž njejednakhe jenož f katolištim, ale tež f ewangelfim Šerbanii. Jemu ho poradž, tež ewangelfich dobeg a to f dwecu pšchizimow: i uabožnje a f narodneje. Kščeščjanška ludowa šrona bē bōle hač žano družba ša žyrke f nabožnu multyplici a bē pošafata, jo dže naležnosče Šerbow šajupowadž. Dala te jednaju mjes Šerbanii jenož pomōšku postupowachu, wošebje tež tehōdla, dolešč f. Wari ho tal poščje do wōšbom do Šerbow wōščji. Kščeščjanšta ludowa šrona pal čhysche, kač druge politike šrony, hrowju wōšbomu šicžim sesajecž a njemōžesche wo Šerbow čhatadž, doniž nje-dojednachu. Tak štoj ho hōlle na 3. mēšno Šerb. f. kubel' 39ž. Na 2. mēšno štaji jeneho dželaczerjehō sekretara; tutōn hēbi to žadačhe, lubho, jo ho jenož potom f ludowej šronje je hwojin. hwojafom, 80 000 dželaczerjow wobidōwajom, pšchisam- nje. Hđbž bēchu Šerbjia dojednaki, bē šicžina hōtowa a dželaczerške sekretar wōdžhōbje hwoje 2. mēšno 'pmičžicž. Duž štupi f. kubel' 39ž wōrōžo a na jeho 3. mēšno štupi ewangelfi Šerb f. šerōna-Wufeczjanški. — Š tutej šicžini, na kotrež nčš dwaj Šerbjaj, ewangelfi: a katolišti, šječhstaj, a tež dwaj ewangelfej mužaj, Šerb a Wēnz, je ho wolito. Kaf? to je hō nčš w tuih dnajach po wōšbach wujafnišo, tež kač daloto hū Šerbjia hōbu čhli, katolišty, kač daloto ewangelszy, a tež, šello f tuch 80 000 dželaczerjow, kotryhž sekretar na 2. mēšnje steji. Wutōru, 9. nowembra wōtmō hō w Lubiju wurjadna šhromadžina Lubizšjeje dižeszy. Šhromadžinom duchownym a žyrwinštim pšchēdšrejtčerjam bu nadrobnje wofestajana pjenježna naležnošč f kšfšje krajneje žyrwje, wošebje ištož došhōdy duchownych nastupa. Wina na žylm njedōstafiku je pšchēdywščim, to, jo čhizicē šafsta ludowa fōwora — nčš bywšcha! — šamajo šafōške a šatne prama, tu wēž 'arjadowčž. Tehōdla pšchisamšnychu ho wošadny Lubizšjeje dižeszy — kač to wošadny žyleje Častšje čhinja — proteštam, kotrež bēchu naležnosčene fōnferensy šafšje krajneje žyrwje 'apōlōžile, a to na šchryjoch mēšnach w Častšej, kač pola wuššōtatneho hējma. Dōe ho možno bueč, jo ho wēž šašo do prawje kolje šwēj. Hač je šest' lud hant a tal tež nčš hērbši tajim špōčžinjenjam pščeščimo šatōnje a

pravu chylj sadželač, je sadžena wólba njeđzela mjes tmu
tópemu rosjańniku. Wóna fakta ludowa fomora smjeđe dže
w tutej wězy hodu w najwážnišće słowěsto porěčez. Nadžjom-
nje njebudže hebi nam w hewi, hišćeje k'čezcijanski lud po-
rosomacj trjebacj, so njeje swoju winowatočej 14. novembra
dopjelit!

K' t'đezjechemu dopijej wo Barlinšich wučerjach njedž je
tu dženja hišćeje něšto dodate k' rosjańnjenu: Barlin fa wo-
trježno fomora wučerjow (Bezirsklehrerammer) je s'chodny po-
stajila, na kotrej ma ho nowy wutwar škulow a schulsk'ch nalež-
nojčow s'lozjez. W tutej swojich s'abadech wuprajt wóna, so
hebi šule k' wěrowisnacžon (Bekennnischulen) wjše waži,
hacj druhe šule. Tež wóna wě'o žad: ja s'aridich to prawo
hebi žadacj tajfe abo hinajšće šule, žyle tež to s'chō so h'woje
naplejšće ma. — So je to wučeršća fomora tak wuprajita,
sežini tuto wuprajenje nam ežim bóle sežimaze, a so je ho to
w Barl nje stalo, je nam w Zastfe wobjeje wažije.

Poručimy temu Knjezej žwoje pučze.

Wlōh: O s'ložny dom, h'đezj tebie hospoduja ad.

Zhto p'atascj ty? Knjes w'jed w'urjem steji,

Wo nutsk'hdō k' tebi mile w'rožy eže

Wlōj S'ložnit, s' tobu taffe derje mēni,

We s'chizju w'rožit, h'wōj mēz eži dawacj dže.

Duž p'ok'wataj a wotewr jemu durje

To swojej dušce, wwojej wutrobj —

S'šyht, wopomū to! Slaj, s'padacj budža murje,

Kiž bjes Woha ty w h'wēčeje wwaril h'p.

Zhto p'atascj ty? Slaj, starojezj tej' senje

Wšče jahinu, kaž dnu we wēstku.

Slaj, i ežēmnej nozy s'fabaž s'ražne ranje,

Kiž s'acžeri wšču ežmu a w'rosotu;

Stoā, dušca h'udba, w'rožy wo žiwu wēru,

Wlōj k' Wogu Knjezej h'ylmu dowēru.

Mōj pomha s' n'uš, d'ezjz j' jeho h'wēru,

D'ha k'ranuje wōn wwoju nadžiju.

Szhto p'atascj ty? hōžj l'ubi tebi wumru,

Kiž ludowasče mwoja wutroba?

W'rožit ežeta eži, h'wšl ežini dušču s'rudnu?

Wjes nadžije d'ezje hieč do p'ichōwoda?

Je d'želo, w'roža wšča bjes žohnowanja?

Je h'wēto w dušči žyle w'hoželo? —

Na Woha s'laduj, wōn je stala mwoja,

Wōh i tobu je! wēr jeno, n'ebot ho!

Wini horje to, s'chōž Wōh eži lubje sežele,

Szo jeho d'ezjz, wōn n'ewowup'čezji eže.

Knjes w'ohaty dacj mōže darow wjele,

Eži wotewracj dže s'chizj a ežepjenje;

We wērje dušča k' n'ebju horje hlada,

Tam hor'ach h'udli našč Wlōž n'ebjefti;

W wščēch ežepjenjach ju s'chewi jeho h'nada,

Eži h'wēto s'fabaž po wščeji ežēmnožji.

Ač, poručj tež tom' Knjezej wwoje pučze

We s'chizju, n'uš, h'wštu w ežepjenju.

Wšchōmōžny Wōh eži pomacjz mōže ručze,

Wōn s'potožez wē s'rudnu wutrobju.

Szo dowēr Wogu, wōn wščo derje ežini,

Na Woha wwar we s'ch'itmu h'ubjenjiti,

Wōn wōdawa t'm, kiž h'p to h'wēdnej wini,

W'rožj ponžnje, Wōh p'ōstny w'wštsch'i.

Szo h'abj ty, wšchōm s'pōžny, wōbečezenu

A wutroba hej žada wotpōčijit,

Slaj, Wlōžny dom eži steji wotewrjenu,

Eže wumōže mōj h'wēruy wozognit.

Ta wēžna lubojez tebie horje wofnje,

Dom dušca ma, h'wōž h'w'atof p'ichōf!

We h'wojini Knjeju wotpōčijesč s'ložnje,

Wōn da eži mēz, kiž h'wēz dacj njemōže.

Duž h'wōble dži pučj mōoj we Wōžim mjeni!

Eže s'ch'itowacj Wlōž budže n'ebjefti,

Eže jeho h'nada wōdž a wšwobž w'eni,

Szo w'olaj k' njemu w h'wštu, w s'rudobi.

Wōh pomhaj eži wšče dny te ežēže, s'rudne —

We Wōh p'ok'ylit wwoju wutrobju;

Wjes dušca h'w'atateho h'p dušče h'udbe —

Duž d'ezjz ho h'wēru k' h'wōnu Wōžemu.

Duž h'wōchitny budž! Wōh wšchitfe h'wštu s'raje

Kiž wōžto mwoje w s'chizju wup'ata;

We Wōzej h'wadži dušca s'wōd'na traje,

Slaj, Wōh tu je! Kōnž ma wšča s'rudoba.

Tōn s'awēšf wēžnojčeje ho h'žo s'beha,

Wlōž j'oh'želow ho jahny h'wš'čezj da;

Po bēdženju dom dže ta s'pōžna noha,

Tam wita eže ta s'ražnojčej Salemsta!

W.

Kaf h'wecjščiz ty njeđzelu semrētych?

Tuto w'račenje s'tajmy dženja w jeni wōhebitej m'wšli.
Wēchtaj tež nar o macj. Žimaj podže s'yn w s'rawnej b'itwoje.
Wulka bōl a bolocēz to. S'chō to n'ebju h'odu s'ac'uwat. Nar,
dobry h'w'ezčan, p'yla w w'oblitwije potoj a w'rožit. Macj tež.
Tola njemōže potoja namacaj. Kaf je p'abn'č? tuto w'račenje
ju n'ewowup'čezji a jeje dušca ho njep'ok'oji. Duž p'ichōžje dohra
inat a mēta a w'owjeda wo s'p'iritiščach a so tuczi i morjenjmi
rēča. A macj ho da narēčezj a dže h'odu do tajšchō s'p'iritišč-
iškho w'obedženja, h'wēž j'ej ljub'aju jeje h'yna wotacj. —

Wēnišč, so hu j'ej jeje h'yna w'ow'ali, so je i nim rēčata,
so je j'ej w'rajit, h'wēz je?

Ežebola to macj tam d'žezje? Wopomū, h'by a ežebola
d'žezje Saul do Endora! Težby, jato bē Woha w'owup'čezit a
jato jeho Wōh h' tehdoba w'owup'čezit. — 1 Sam. 28.

Do teho bē Saul po Wōzej p'ich'itani i traja w'uhnat wšče
wēščežetti a p'odobne žōnšfe, botonjawišči Wōžu wōlu. To rēča:
Wōne wšče n'jes'fatowacaju po Wōzej wōli a i d'ichom Wōžim.

S' tajfim pak potom?

Našch čok je tež tak baloko kaž Saul tehdō, jato do Endora
d'žezje, Kaf w'owp'inašč ty h'wojich m'owmōch, kaf h'wecjščiz
h'w'edžer semrētych?

Dužy wšchēs Blawisfjezy.

Nabobo s'raju to s'čoz'atfo, w'up'čaja p'ytajo, do murje a ho
w'ali. Kiž ja nim h'onjachu, na njeho! Wē to p'ichi pučju. Duž
tam dōid'ezje. S'chōž w'oh'ladach, bēču w'obliča a to niž tunje
tajte, i kot'adž h'ō mudrosēž s'mjeje. S'chōž w'wštsch'ach, to bē
mēščezja h'wōmow, so mudry n'ebju.

„Sajaz!“, „kornik!“, „hajaz!“, „h'odobito!“, „kornik!“, „hega!“
„hajaz!“ tak ho to wēščezje.

H'wōž bēču ho h'wōny a h'uby k'ust s'mēromale, s'poniē, so
bēču „hajaza“ h'onli a kornika s'abiti, so čyžču „hegu“ s'aralyč,
so pak bēču h'wōdōžj kornika trzejiti!

A s'čto to do žyła?! „Sajaz h'wōd'ezje do wšy a s'alušta
stō! Tōn „hajaz“ wēčeje njebē sajaz ale h'odobito, kot'adž ludžom
nacjinešče, so k'runy njedezjachu, so h'winije p'adachu, haj, so č'lowje-
tojo m'ražaju.

Męso, luby cżitarjo a luba cżitaika, ja cży ja sta njewojmu hdyż ja cżoło pśchamały a ho pśachęły: „Szy kolwrótiny abo hy ho 400 lět pśchepońdże narobżyć?” Tęchdy haj by tajfe něšto powjedacz mōst, ale dženka! Nė!

Tola dyrbju cży pśchradżić, so mały do pśche wulkeho mienjenja wo tych powśednich lětstochu ranje tak wo najšim „mily rospśwelenym” 20. lětstoku. Šesmede kniži Mōjšahow a podobne wōzki ho dženka hano drōżjcho płacza hacz tęchdy. A jesho ni jene tajfe wobskarač haj jenoż pofalech, dam cży ja hewal něšto!

Tón woboi formil bē je žiwjenčkom saptackit swoju wczynowc, hebi ras wobshladac, lajza hrođz swonta je. Abo bē ho jemu łakowach łtowowch cżyto, łotwōz tam na sħorobje łečachu? A hušobdż hōłz bē jesho hano hōbu hōnił a sarajyl! Kaž so by ho na hacz pśchamał a pśoby łobu wotłupał, tajti cħewnjelche dom je hwojzu wobšim fajczkom. A njemōžu prajcz, ho bē tón napohlad tych drubich hujajšij.

A cży, kiz bēchu pśchitupili abo bóle našdala pśchitładowachu, a to njebēchu jenoż stare žōni, tež niž jeno dħeławe žony, sħachęchy i hrowu, mjetaju i rutomaj, łečajowachu i ramjenomaj a mubrowachu. A wśchego mubrowomaj kōz njebē tón. So bychu nēł wśchu njemubrowe a pśchitwru na łok cħiłi. nē, hśchajach wjaz hacz jemu prajcz: „Dħoż jiz dženka, dħa jutije; ras cħe tola łepim!” — „Ta wśchaj jašo pśchitōż!” — „ne Ćer warch dach!”

Botajim mōj frajz mje njebē noticę cħył, hdyž bē ni powjedak wo nacjienju, jałufanju a drubim cħymym a cħonnym w Włafitęczu, a wo te mubrej žōnie, wo łotwiz bēchu pobyl, a wo tym wczynem, łotwiz bē pomhac dyrbaj.

Dyrbajac hebi pomhčic na to. łchōz bēch jato dħečo hśchajac wo tajfach wśtach, tež wo fajazu, łotwiz do wśu pśchibēnie a do hrođow a hłenow ho hōma, łotwiz je jena hřobojta, to je, tat bu ni prajene, jena žōniša, łotwiz njebēcħe ho pśchewobowicę do fajaza a łubōm „nacjuzec”. „Nacjuzec”, to pak njewofojche, nēcħto dobre a pełne, nē hřobu na łtočje, haj na cħłowjetach. A tak bēchu tajfe hřobojty hōniłi, porōbto pak wopadli a morili.

A ka to wścho ho dopomnich, hdyž dale pśches Włafitęzy łwočo domoj hřowatach. Šchōz njebēch tęchdy wēricę cħył, to bēch dženka hano wōshladł a najhōm. „To bywacħy tola dħen a mubrijcħi!” prajajz hebi, — ale pak njewerčaj.

Wajniezaj! Cħehōbła maće wy tuto mjeno? Tęchōbła, dołez ki — abo bēchu? — cħi łubjo we twōjej hřeđžijnje bħajni? Abo tēchōbła, dołez ho łōđby bħajni łajni, kiz i wam pśchitōżje?

Wola swerjatow w škuli.

Ničo nowe to, hdyž ho cħi praji, jo mōžejch mjele wot žewjatow namutnucę, hujto dołez tež něšto, jesho hewal cħłowjetej do hłowu njecha. Nėdnu dobry pocħinik, ke łotremuz ho tak nē łotru rad njewpunoje, mōžejch tak n. pich. namutnucę wot južno-amerikancich hōr tich łojow:

W frajznach, łotwiz hu pśches stalu, rēł, a łeħy rostowhanc a wobęeżne namatach w Wuznje Ameryzy ja wōst pśches hřobu stalu abo rēł jenoż łchōm, łotwiz hu wichōm abo cħłowjekoju tam cħiłi. To je potom wuści mōst, na łotwiz łeħy jebju jeničħi tak nēłak wot jesho bōta na drubi pħerōdźje. Šetkacz ho dwejo njemōža a njehmōdža. Nēłak pak ho drubdu stanje — a to je ho wobędħowawo —, so ho dwe hōwitej łojy hřeđž tajtche mošta šetkatej. Tež ja nutej je mōst pħewuści, njemōžetej jena nimo drubeje. Zħto to cħinice?

To hu łajtche wobędħowawo. Dħōž ho łojy šetkatej, a stanjetej, šħitkej hłowu i wuściłaj rotomaj a wudęratej i njewpħečęłstijnaj wōcħtomaj ja ho; njemōžetej žana do pħedka a žana do šadu, rum by był jenoż ja jenu. A bychaj hebi do rohow fajčtoj a ho wadźilaj, bychaj wōbej do hħubny podnyłaj a ho rostachłaj abo łajpłaj. Nēłajtche wōwojanje durbetej duž ho rostachę. Duž, hdyž šej tam žlu łrowu tak łalei, kaž

bychaj jena drubju na rohi wśacz cħyłje, je tak, jato bychaj łōđba wśchē łrachi hřowjeho stejnjajcħe spōsłanej a dopōsłanej, so tu i mozu a i wōbamaj ničo njewučiłnitje ale so tu jenoż powōłnistwo pōnta, t. r., jo je jinaj jenoż pomhōne, hdyž je jena drubej po woli. Zħto ho stanje? Ja jena ho na šchōm łeħnje, ta druba stupa i wacha pśhes nju; hdyž je ju pħečęłka, stanje ta tamna a wōbej dōbħetajetej strowej a wjekelej na wśtu semju. Tak bu wōwojanje, hřiwice, łchubente wobędħene, mēr łotwczany a wśchto je dobre!

Njeje to to najlępšche a najjednoricħe? Njedyrbjełi to wśchizy cħłowjekoju po tym cħinice! Wou ho tola wśchizy jesho wōjome hřowala, łotwiz łojam hewal pħewoštajcz nachędħa, łotwiz hu jim tola i wječħa jenoż „hłupe łoj!” Škto rostow, hħy, njewpħečęłstawa, wōwojanja, hēđženja bu to mjenje bylo! A duž tež mjenje łrudobu, žalofęje, woločęje, wjaz pał wjekeła, dęjemęca, hřoža! Šak wuine je nam tola tole wścho!

S bliska a i dalosa.

Zħnož nēłte „Zserbke Nowiny” cħita, teho dyrbi wutrowa botec, bóle wśchęje hacz to tak hřo woli, hdyž njewujuzj cħtu, kał tam Szerbja pħed hřawowcħu hřowje hřowu na łojm powħęcja. Zħny w Šs. A. namatałi pħene, so Nęnzħ ničo namatli njehju w pħełdnich łetach. Nam ho, hdyž Šs. A. cħitamy žyl teł ša, so Szerbja tež niž! A ta wśchēca a ta njewpħečęłnoticę, łotwiz je mjes Szerbami hřjo wuła dołez, budže wone pśches tajfe wōzy njehjeh?! Zawęcħe niž! Wječħo budže! A to hjes dħ wa, hdyž durbja Szerbja, cħyjo abo noħyjo, tełfe wēz cħitac, ka; w nutym ničpazu. To durbj ho tola tež dōwera šubowawc! A temu tēczemu je jašo najlępie; mōn ho hřiwie! Tak jawęcħe njebudźmy nowe Szerby warič a warič! Wrumujmy duž tole ščōnjaje te wśchōm, jačōz bu šħęhanc na pħęco a to w dobrym jednanju mjes hōbu a niž we sħawowczi! A potom na nowych wśchych łaločęch do noweho dħęłi i jenej wutrowi, łotwiz ho njehōi ale ho hřiwicħe na Bohu! A dojmny pśch tym mjes nami byłicę pħečęłnoticę hřiwitu, niž pak njewjednu a sħubnistwo njewberbke! Wobojte njehōi! A hładajmy hřowich wječōm! Viribus unitis! (to je: je jjednocęntymni mozant!) tak ho pśchego trub. Štatf budž to nēł stow, njebdyrbi tola wścho pōdę byč! Šbrabajmy ho tež ny Szerbje wot tutych hřowowcħow a brachow rewolucije! Je ta cħajni! A tak potom do dħęła, byrniej wōwojanje bħež durbjato, do dħęła je pħichōd Szerbowomaj tak, so to je Šserban i wuzitku, Bohu pak i cħęcħi!

Łistowanje.

R. w S. ja 1. adwent.

R. W. w R. ja 2. adwent.

Wch: Wkacę prawo, hdyž pśchęcħe, so by to łōđbny hřebřim domie pod hōdowanjm łchōmom hřebřka łubha łežala, i najmjenejcha prowta. A budže mōžno, šħħa tam notru rjamy cħłowjekoju položicę. „Domjazny pħedat” mono rēka a noħdę hřebřke knihowe łowafimaju ju hřiwicę hacz i hōdam wnda. Najlępie ju do stanjęcę pśches hřiwicę dħuchowuch. Nēcħto dħne pak je rucic iat wagne, mjemizju, so najdę hřebřke njebęłstke łujenta łajstaj do pħęcho wjaz dōlow namataj, kęł „Wōhaj Wōł” a „Włakionstki Pōłoj”. A łoz łole je ja njebęłstke namowajenje dobre, tak ja wśchēdne žiwjenje je nēcħto wśne „Szerbka Nowina”. Zo bychu hebi Szerbje i hōdam a i nowemu łku pħęchdu wśchēm na łajtim tjenje namowradźni!

Čħiłcę Šmoleręz kniħicħęcħęnje a kniħarje, šap. družicwo i łobnj. wutowanjom w Wudħęcħnje.

Sy-li spěwał,
Pílnje džěłal,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróčny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Nječ ty spěwaš,
Swěrnje džěłáš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wtopčń ty.

Z njebes mana
Nječ ói khmana
Ziwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će! F.

• Serbske njedźelske łopjeno. •

Wubawa ho łóđu wobom w Zemlerceje luhnjichcezem w Budyšinje a placik šchwórtelnje 1,50 hr. hjes porta.

I. adventa.

Matk. 21, 1—9.

Adwent rěka: pśichod Škrytušowu. Wón je rjoki: pśichod do cěła, pśichod k hudej a wchod do našeho wutrobu. Wšak wód Škrytušowu do jeho cěła leži jady naš. To běše tón lětygozowy dołhi cyp, hdžez bž tón knjes na puču do Berlehema. Jako bž přeni cłowjet w paradizi do cězłeho hrěcha padnył a jako běše Bóg reddy w swojej wulkej lubojezi k padniemu cłowjetowu rěk: Ja cny njeprchězłstwo štajez njese tobu a žonu a twójim hmyjenjom a jeje hmyjenjom a tón darbi tebi hłowu wostętač a w budžej jeho do pjaty fatalč, a j tny wmožni ta klabil, dha tš ho Škrytuš na puč pobol. A je to profeta wěščeješte: A w Berlehem Gwata, i tebe dyci mi wuitć, kiž w Izraelu knjes budže, dha bž, jeto by i Izraelstich borow bizon na dala widžez bž, so bliže a bliže šupa. A joto šlónčnje nch posturjow wola Berlehema njebjške hrođto šbudzi a jim jandželow hłóž tajš rjany špěw šanjeje, hčdu bžše tón wocjołany pśichod. To bžše tón přeni pśichod. Lndžo w dže na pohledu žulu šemju pjebric. Maž je w twojej šahrodzy łóđu fucził wužił, budže tež reddy łóđu džěł šemju wobbžłan a wobhłenu; pśichotoz je tola Bogo wola, so budy wšchudže žne rawile la njebjštu wultu brózi. Možy budžo reddy we šmowtownych wězach budže, to njewěnu. To jeno pak wěny šewjenjowa hwi. Jano: czi wěrjazy budže reddy wterdžiči we wěrje, a czi njewěrjazy wterdžiči w njewěrje a hrojničji w hrěchach. Lud budže fraty k žnjom. Reddy budže na hwešnom njebyu hččeje druba łóža widžez, ta łóža njebjšeho žnjewa, a wón budže hwoje žne džeržez. Reddy budže na

hwešnom njebyu hččeje druba waha widžez, ta waha njebjšeho hudek: a wón budže wajicž, niž naše křba a daru, ale naše: štiki a łóđu dostanje po hwojich štutlach. To budže jeho drubi pśichod. Tón knjes pak hjes wchětača! nam w cziha dža. Hdžez ho džerži wchěta na hody abo hdžez jady hwečžtow Požodžezčoweho šhtoma lubeho Žejuša wida, hdžez ho wječor wucznjny džetačez lehne e ho poruči do Škrytušoweho šhtita, abo hdžez škoru hwojeje wultkujenej ruzi k njemu šbeha, tam cehnje Škrytuš, cžičaje wužle a pomoznił, do cziw šewe wutroby, to by ju wobšřoal. To je jeho štezi pśichod. Wo tutym štezi w pśichodje wězi naš dženhřišči tešti, pśchotoz, kaž wón reddy do Jeru alema cehnjefše, tak cze wón tež šacžabnyž do naščezje wutroby.

I. Wšcho bž na Škrytušowu pśichod do města Jerusalema pśichotowane. Jerusalem, tute frajne město, bžše ša Škrytušowu cziš hote wobhłenu, hačž bdy předy. Wogebje bž ho jeho bobarimo pšči porjalo. Židži, kiž bčdu ho w pohanskich mčlach wobohadžli, budy ho we wšykotich štach radži do Jerusalema wrođimi a ho wo to šorali, so tute šlotne město niwollubny. Jeno pak Jerusalemej hččeje pobrachowawše: jeho Šbžniča, kiž bž ho w bliž w Berlehemje narodžił, kiž bž je hwojimi džiwo:mi a šlowami pobjwanje žyleho kcaja šbudži a bžše tež hwojichšo bžom w Jerusalemje pobol, hačž botal hččeje we wěrje pšchěli njebčnu. Njewašta hččeje hwojeho nawoženju njewěješe. Něko cziw cze ho tón knjes hččeje žnu wo wutrobu Jerusalemskich šlepacž. Šžom je na puču. Tam našdala po horach mafa cziwšdta cehnje. Jeno štinacze to šu. Reddy dže w hrijedža nich jato jich nawjebowaf. Nisw žu, to je na jich drachach widžez a štežoz je jich šetka, wčezje dołšo

ja nima hlađal njeje. A tola stupa tam tón, kiž je šodze pšleho křesćel. Křesćitůž tam ežehnje se hřojimj wuozjomnikam. Něto wo pšed nima Jeruzaleim f wotolnych horow šeba a jich strowi. A wón eže do města. Wšes profem Sacharija bē dawno do přebřa prajene, tajst durbješe Wessias do něšto ežahnjež, nje-nužj na wóšle hēžo. To bē zylenu ludej mate, na tym dny bjadu Křesćitůž wo Wessiasa spó nacž. Ale f wostal wóšla wšesž? Tón tam hřžo stjeješe a ežafateše, hačž bychu hebi po njeho pšči dři. Štož pał bē jeho tam stoj f, štož bē wutrobu, jeho wobdžerja wšobnitwu sejmjt, jeho skřewitubej pšewostatecž? Ach, w Wožim tralestnje je wšcho dawno do přebřa pšči hotowane. Štož bē prawy ežah tu, jo durbjadu ludw ewangelij křesćečž, dha eži pšči tu wěču, kiž wěču wšobni wi, do hřewa won hřež, dha te šodze pšči brjěp težadn, kiž wěčadn jich wšes mworjo pšewostatecž. Štož ho něšto bylne mowy pšewěžiwu zřekw: jedhaju a ežebřa ju f prochom a wšobno wuupitje a wěřazn ho střitnje wóshladnje a ho wřadha, štož dha budž žim wotbaracž? dha ho jeno njeboj; pšdžtož Ach je hebi hřojž žele nu, prut hřim wšofaž, nute mow wóštež. Ty hř ežise wóshem rjenu. Džěčž: hu eže wopuščž le abo leža w rokje. Duž ho wóšitž, to eže ničto hlađacž njebudž, hřdž budžž žkora. Dola šcho ho starajč? Tež ryz, kiž budželje teho hlađacž, tu dawno f ežafateja na to, so by hř čije tebi šlužitž! Abó tebi tał ežesju staročej ežim, so na žkorožiw sežš a jo durbich wot hřojich džěčž, kiž hu hřičeže a f drofne. Tu žalofesčž: Kaf hřim je wěž, žtož wóhu wóšitž, taf hřim ja nje prohu! a něšto budž eži eže wot-puščžene. Tón dom je hřom ja nie hřoje durje woteur f. hřdžž směja ho po wowej hřmjerčž derje. Wone wřebaju jenož hřičeže do njeho šastupjež. Taf wšch wšcho do přebřa pšchibotnje — ja tch hřojich.

Jene pał ho wot naž w dšitich žoda, mjenužy tajta pokřesćitowjež, težitž ju na tamnyžaj wuozjomnikamaj w dšimj. Wšojaj bywobještaj kičž a wóšla, kiž žijenu šlušdelče, wot-wojacž a hřy by jimaž jich wobar: f, durbještaj ho na pšči taknu hřojeho křija pmoaicž. Wě a pranje, poglubacž? Njebudž te tón purž podarmo? Mederbitž f ho bojež, so ho přobnecž wóšćitaj? Wě, wěčeje nje. Štož eži tón knjes kofa, pšes hředonnje abo Woje hřlowo, to eži a, to njebudž žemie wopat a hřy wo ho eži ežise wop: eže šdalo, to njebudž na wotju šchobn, a hřy bychu to wšitaj ja tebi šchobne džeržet. Pšchewož tón knjes eže to taf něž. Ežim to jenu! Kaž stoj tamn f wuozjomnikaj ho f wječhom f temu knjesej wóšćilaj a jenu pčh wječol, šewo durbještaj a faž je wón se špodoba-njom na njeju hlađal, a f kudželch w pšchewo wječelch a božomny pšchew hřojeho knjesa šupicž woz, tu w wóshitwje a jenu na žudnym dnju pšed jeho wóšćež, hřdž hř po jeho wšitajšajach ežim. Kaf tridny je Abrecham po Wožej pšchicřaj na horu Morja je hřojim hřinom škofom šchol, so by jeho woprowal, a taf štožomny je ho wóšćil! Kaf šrudny bēše jato Woži hřob f njemu džesčej: Dži e hřojeho wóžneho kreja do kraja, f ž jo eži wóšćej budil! a kaf štožomny je w nim bydlit! Ežim, šchtož eži tón knjes wot tebe žada!

2. Kaf Křesćitůž do něšto ežehnje. Taj wuozjomnikaj bēšch-raj ho wóšćaje a něšto žehne na teho mlodhe wóšla hadž dnu. To bē wóšćaje na wšitajm kraju, so kraja na konja abo wóšla hēžadnu. W tym pał, so tón knjes na wóšle hēželče, nje-jeješe žane žmanjo mlodjeje. Tež najwšobomnišči ludž, kaj kraloj, jedhaju hřičeže džehna w wšitajm kreju hřitjo na wóš-lach. Taf tež tehdy tón knjes, f ž tola jato krej do Jeruzalema ežehnješe. Ale hu ho proščamj: Ežehada je tón knjes, kiž bēše tola hewel poriznočž hama a kiž njebē pšchitšol, so by hebi šlužčž dał, ale so by wón šlužič, tehdy jato kral do Jeru-

lenta ežahnut? Wž jo by šhwitku jemšeho kraja hřal. Šwont-neje ežesje wón žaneje žodny bñ njeje. Wón ežise wjele bóle f tym lud na ho hēželšiwu ežimjež, so bychu ho jeho dohladał a potom k njemu pšchitšol a pšči nima wostaki a te šlowa hř-jechel, kotřež ežise wón k nim džěčž. Jeho kralowšči pšchidod durbješe truba byčž, f kotřež ežise wšobn lud wotolo hebe šhromadžež. A šloj, ludžo jeho f ežřidamni witaču. Ž pšleho kraja bēchu po šwuzčomni wóshčnu na ju: wotny hřiwjeje pšči-jeli. Wjele f nič jeho jomjadu. Jedin bēše jeho křaje šlowa džěčž hřiwčal, druhi bēše podla bñ, hřdž bēše tunje šhoreho šchotit. Šzano bādn nětoti f tch džěčž w hřwadnyh podla, kotřež bēše wšitowil. A eži porjadu wšchm dru-him jeho štułi. Duž wšchocnu jenu wšitžny napšchecž. Šol, nětoti hřewčidž ho hřojim žmjedžerju dřawit, druho rubacu hřakoty je ašomoro a eželčewo je jenu na purž. A něto po šchěny jedn hřoj hřobž a jaješe: Šofiamach temu hřuej Daw-tonemu! Šhwalenu budž, kiž pšch šdže w knjesowim njenu! Truh jenu pšch padnuču. A faž mworjo ščumti, hřdž hřitno f njejošam. Ž štožomni eži, kiž hu jeho tehdy witačž hřit! f hřewčomni eži, kiž hu jeho tehdy witačž hřit!

A hřodowamj ežahu ko tón knjes k nam bliži faž nědu f meju Jeruzaleme! Wž hřoj jomajem. Šakó je wón tola wšcho ned nami ežim! Wž hřim w wšit bñli a wón je nam pomhal. Wž hřim ho hřojich hřechow dla wđžiti a wón je nam wobar. Wž hřim hřojich hřubch šhorech a wón je nam tu wot-šojčž do wutroby šchěžšit, so hu ž wi. A čho halle we wěčž wotečž ja naž šhoma! Duž wubaleče halajo a hřekajče ho džesč w eželčewo ju jenu na purž — to rěka: ežise dobre štułi, hřdžž jeno džěčje. A wotečje: Šofiamach temu hřuej Daw-tonemu! Šwaje ho pšed ludžim k njemu, so bychu wšitžny druhy jeho wšomni ja hřojcho kraja pšchitšol!

Wž njenujenu štožomnyč, f ž hu jeho tehdy pod Jeru-lemšim wšomni witali. Ale tón knjes ežise jenu pšchitš-dže. Šandječo budž tehdy jenu nepšchěčiwu wšitacž a wšitžny eži, f ž hu we wěče dohěhali. Bōh daž, so bychmy njecž nima tehdy tež nam bñli. Šamječ. Ach, w š.

Šmjerčna njeđeša — advent.

Jene došlowo f hřimjetnej njeđeši a f došom jene hřlowo f adventej je to sežehowaze. Wono dn wřhane hřžo w lěče 1855, na pał džehna hřamjeje hřacž woteče a hřadž wještaje wož-woječe tehdle, dokež njeje plač ja tůtn načž ežaj wšchitow-icane, kotřenuž na tola teko prajčž. Jedyn profetor, f mje-nom Bed, je tute hřlowa pšhal nekřom, kotřež bē hřuboko šew-džem a žaneho trěšchaj njenamataješe.

„Wšach a šol šuaju. Šam ju šam šacnu. Wšitaj tola ež mi dwē džěšči pšes hřmjerčž wšateč, a to jene f njenu w-kašče taf rjez je hřoj maj wóšćikomaj hřičeže w pokřebnitž wotol-ny wšch na mu. Wóšćičewo šemrē ni tež moje mandželšta: Wšitaj wutrobie bēš tej jene. Wšona šawotajsi mi ž njeborože-nyh džěšči w šuše. Tehdy n dšehowachu tež mje Wšach: „Ežehobla? ežehobla?“ Wšone škarowachu mje, so bych wot-molny dał. Tola bōrny bu mi hřwěto we wutrobie. To knje-jewě hřlowo pšehobny ho w nej: „Wž njeměniš, čtož bōšje ale štož ežlowštel!“ a šaho: „Moje wšle njeku wšite wšle a wšite purče njeku moje purče!“ Něšto pał nje pšchew hřičeže: wšelčewo, to dopomnjeje na te bolofeč, kotřež bēchu šemrēčž: pšchětal, a to šrudba, ho hēžazja po tym něš šubje-nyj wječlenjom f nima. Tu da mi tón knjes jedn druhi šchpřich do wutroby: „Ja štožomni, šchtož f pokřeba je a šteju šiwěri ša tun, šchtož f přiděta je“ (Pšh. 3, 13).

Tajšč hlowow Božich dyrbisch so p'chtimocz, kaj stahy w jolnijagym morzu twojeje dušche. Zehodla storžech moju wutrobu ščobjz čas wroczgo, hdyž čyščje wroczgo do šanženošje a f ečelnym potowom smerčnych, a pofasch ju do predla f temu, ščotž horjetach, so wch go tam, niz w tutym čistim žiwjenju je šwojimi lubimij pšched tym šnelom šjednočez, a wrobyl, so by wón našč šjednočez a hromodje šđeržet w hebi, tym šnje'u, šamym. Taf dyrbja čzi, šotž ju prjedy našč ščli, magnety byč, kotrej nešču wutrobu horje čjahnu do wyšfotofeje, a tón tamny šwedt omwa taf ja našč polny žwyh, tón delny pak šhulnje na žiwjenju ja w h. Wšlibile hlowa kaž to, o tu žane wofstajne mešino nimamy ate to pšchichodne pytamy, so dyrbimy wječ bęrgario f tymi šwotajmy o Bozi domjash, tute hlowa njeju taf wiaj hlowe hlowa a rjane fantofije ja našč ale njewja go nam bole a bole jako 'n. njenja a pučnjiti Bože (Ebr. 13, 14; Ešp. 2, 19). Tute pofajeja nam jedny wčny wotšufnjeny žony a wjedu našč blže a blže f temu, šotž našč do čričoznowo šatjatyš ja heče pšchichotnje, f temu Šzynej Božemju, taf jo naušknjeny, šo f n m šetfotocz w jeho šlowje a w jeho wčšlitnje o šo o najwjetšju hnadu namo, so šwemju šo jemu dacz žyle je šwojimi doberym a niečobrym, je šwojimi štarofejem a wješelenjem f šwetsnemu a šwotnemu wodžerju. Taf je mirnje f tamnyh potrečenow šunjerče jene žiwjenje 'esthadžajo, wo šotrožj priedy jenož njena a hlowe šwecaj. Štulo, hdyž to prjedašofe f tym pofdž ščim pšchirnowach, dyrbjach hebi prajč, o njebyh žanje mešaj, byč ti to šhujenje wcho šofobšitocz moši, ja njo pat wcho nowe debyte dacz dyrbjach.

Bočajim špójnajče: Zehodla je Wšh Weč taf šbit, o by Waš pšchitowal ja to, so by čheje jeho ščajnošč wohlabal w tym Šzymu! Wdyž wón nam šerje, čže wón nam wjetšče dacz, f wčžnemu womeščje, f šotryž to 'achodne a šonžjenu oni pšchirnowoč njemožejš; ečelno šubofej, f kotrejž šo naščich lubnyh šđeržochumy, dyrbji šo šhubicje pšched tej dušotwioi, to hlađany a wušhjanje na wotowome pšched tym šladonju a wušhjanjom na to njewidomne — to rčla: naušknječ wčrieč, a wot jeneho wofanje f Božu dyrb šč dniceč je šwalenju Boha.

Duž šwnečje šo do tuteje čule pruhowanaju, šudžeje w njej živy a ečitajeje 11. a 12. hlav šlita Šebrejštm. Wašče džejzi šu žive temu, šotž je njeje jenož šworč, ale je jim teš hwoje krolešwo pšchijawojš. — Wdy dyrbicje teš živi byčž we jentym wšchim, došojnišč w šmyšle hačž to hečž dotal beščejel! Pšchirnowaje to, ščotž šhubicje f tym, ščotž šibob šhubi, mečez Wofchu šrudob f tym, ščotž šrudž: Mrahama, wot šotrobož butón jenišč šhu žadanj; wón be šply w we wčrieč! Šoj, pšchirnowaje Wašču nauowu šubofej tej Boha Wšza, kotryž njeje hwojeho šwječehjo šhno pšchepuščejš, ale jeho dal ja našč, šiz bečamj hješbožni a nješpčezeljo, šo by našč dowjeđt f wčžnemu žiwjenju! Tón šojes wopofač šwoju wš w Waščej ščabočzi a trščotaj Waš je šwojimi bečžnym trščotom!

Tón pč, šiz tuteho trščota trščotaj šam je, wón je duzy šo pučzi; duž pšchichotimy a došotajim šo, jo hčammy holowibul. a šwječejšli šbožnu wšchitšob jeho, šbožne hodo!

Tola hody.

„Macje, io načž Jan nješja!“ rjefaj f mandželšej šudžejz nan, je šo wofčejšym woblicjom ja šlywofčerjom hlađajo, šotžž njebe šlil, jenož Ššeršče šlowny pšchijajš a taf nječiniš w tym, ščotž je jeho njena.

„Šaj, šanditjo, ja teš njewem, čšto šo to nječiniš!“ wotmolwi šudželino, šotraž na ščlowej šamjz hečžo bečny beščefje. „Praščam šo h'žo njewo bijem došto taf! Nječach tebi jenož

niečo prajč! Wy knadž šworčl na Jana, dofelž nješja, abo na mirje, dofelž šo taf štaram! Nječrebowiščo štaram, by' in rjefaj!“

„Nó, šana, šym dha je tajki šwarjač? Ale, pramo paš mašč! Ššwarje hebi šakluž: tón žyly Jan, hdyž taf mi a tebi niečo šaitane pišaječ!“

„To ja teš praju, nana! Prjedy tola pščežo šodžny wdyžen, f najunier ča tola šodžej dně nješčeli pišafše. A šajše šlity, nana! Dohe a rjenu!“

„Wem, wem, macje!“ wšh hlowowaiče šudžela, f šlowu ušgajo.

„Wješelachmoj šo woboj, hdyž pščežo jašo ečitachmoj, io šo jemu pola mištra šubi, šo ma rjane džšo a rjenu 'ahlužni!“

„Šej, tajšho wšchefčeljo mištra teš jo žlym šarlinje njeje, kaž teho. Šzym tam tola šam lyt! Ja čzi praju, šana, wšcho nana: rjanišcho pšchirnowajne a wšhotowane!“

„Dacz teš je šfhorč!“ šo macž woprašča, jako nana na wotomit pofajta. Trubka šo jemu nješaleč. Dyrbješe f nowa šepaleč a ešahočž a ešahočž.

„Ně, macje, to šo njeboju! Wy tola wotom ečim wjedno pišaj!“

„Ale, hdyž njemōže?“ šo macž f waha woprašča.

„To by žyle wčelješ p'ches nšchjo nam napišaječ dal!“ inapšchěžjani nam. Trubka šo jemu pščežo hješčeje prawje nješalešje. Dacz be to šobal na tym w na, obo te pščežo f Wonež do šarlinja ečelaje myšle? „Ně!“ wón wšhdužji, ššwry njeje! To je mi wšete! Ščho jont je, njewem! Nješčo pak tu pšči šli! Ščho, teš njewem! Ale, šana, hdyž šobit nješonju, šo šam pšchepuščej!“

„Nó, taf tola f pōndžej šli dnōdže. Abo, nana, šnadž pa tečž!“ Imoje naradnimy tola wješabuje!“ Taf wšaitše šwērowačž muža.

„To pak je h'čheče žyly tydžen hačž tam! Dženka mamy haffe wutroju!“ Nan šo wočyžide dacz šwērowačž. Macžerč, tečž niz špofojenej, p'čitidže myšljetka. To rjebafše jeno jei njes wočži pohlađaječ! Tam šo šwēčotafše! Š hlowu ušgajo rjefaj:

„Nana, wčšh! Štupju wječerž na wotomit f šušhodžinju. Ššnadž šarčo nješto wš!“

„Marja! Čheščž šo ty, macje, Marje ša šwojimi šynom prajšecž!“ A taf mohla wona nješčo wječječž!“

„Nó, nó, nana! Ty drje mašč na dobo hi čhi mečfufš, šo wjaz nješwšš, šo bečotaj našč šan a šušhodžij šarča hebi dočrožž!“

„Nó, to wščah wem! Šzy ni tola šama šajše nješto h'žo dawno do wušchow ščepafsa. Ale, je dha Jan je hdy p'šal?“

„Šaj, to žyle wčžeje wem! Šdyž šarča to teš njepraji, je šo tola pšchebadžilja f tym, šo, hdyž f jeje macžerju wo naščim šam a šarlinje rččadmoj, wiajz wječješde hačž bečž ja hdy pola šušhodžij prajla. Šdže wječješče to jom, hej, nana, hdyž u'z f šlity, šotrej beč žei Jan pišaj!“

„Do mi šoro šinal njeje možno. Ale wčšh, myšlach hebi, šo jemu druyšeho šabudžeta, hdyž šan taf doho prječža w šarlinje, abo tola šan ju šakudže tem w tym wškim meščeje a pola taf wošobneho miščtra!“

„Wy hebi ty to pšchal?“ tušl rosmjeršana šudželina to rjefaj. „Njeje čzi šušhodžij šarča najrječča a najpščišča šolza f žyleje wšhy?“

„Nó, nó, macje! Šdyž ty taf mešich! Wššo, wššo, je mi šarča šuba a je pšchichodnu džowu w šana! Wščah teš nješto ma, 'o moškej hebi w meščeje ščžju šupicž a dželotajnu a ššlamy pšchirnowicž!“

„So ty pšehz telto do mštra džeržiš, nane! Kaž by vjele, ja na vschod loža a blida a stólz njeterjebaja ale na semi bedža, jedža, ležaja!“

„Schtó by žan tu we Wonezach chzbi, hdbž je w Barlinje wy!“

„Hdbž te niž we Wonezach, ale w Nėhdžezach by mėl džela wjele a k temu tunjeho žiwjenja a by wostal namaj blisfo!“

„Macje, macje! Žy mječy wopravdbje safo ras prawo! Ale, hlej, čšto pomha namaj njewješta a pšichidobny dom žana, hdbž jow tutón kabla žam nijeje, abo tola f najmještich njepiža!“

„Manje, wón wšchaf budže! Ale wěšč, f kušobá, nzy stoczju na wječor!“

„Mojebla, macje! Ale njebardž iam pšchewojele!“

„Wě, nē, nane! Njemej štrac!“ Macž wša ješlu f bėrnomi a džęče do fuchim. Nan hrdny žo sa blido a čžitaje „Šerbr-Ne Nowiny“

Burfej a stat.

Wólby žu nimo. Wone žu stranam p.awizy pšichidobny pšahinjėšte, tola pa žim niž pšehče dohly wješčim. 49 šahupjerjow lėwizy stej pšehčjow 47 šahupjerjam prawizy. So f najmještaha runošč njeboduchy, abo žamo wješčjčim, to je žobu wina tch w najšim ludu, tež mjes Šerbam, kotíž je žwojim smyšlerjom pšehče na prawizy stejja ale pa njewošču, hdbž bla nēkšęje rostory a njepšehjednošč. hdbž pa bla žwojeje lėhnojše a žwofošč w tutych wulzy waščnych wěžach. Njebnota a žwofošč — žobu najštrahimješč šchodowanž jeneho luda! — stej pšahinjęšej na prawizy stejžych wo do- byče! Šopodatšta štrona žama, kotraž bē žwoju lęžbu na nēhđže 17000 žłobow pšahinjęšta, žane žydbó paž dobyta, je prawizy wo to jene wurunowaje žydbó pšahinjęšta. Njeje to ičstoda! A bychu ni wčžity, kiz je žwojei wutrobu f prawizy pšahinjęšta, tola pa njewošču ale domach wostachu, žwoju wapjerku jenej štrony prawizy dali, bychu wono sa prawizy a duž ja žameho žo wješčim dobyli. Žaf woni domach wostachu — a tola wostaju: wo wěšč jidi njewoščate žłobu wobšrowa lėwizy, kotraž je njepšehčelna žyčnje niž jenož ale tež nabužny a wěry, wješčim 249 šahupjerjami. To je jidi wina! A tutu wina njebwya mještaha, žu- li to f wješčaha žonše byle, kotrež domach wostachu. Žež wone dyrjachdu wotič! Njereš f najmještaha f teho wšęcho to jene dobre wuščado, jo mjenjujy potow, hdbž saho wolinu, tež woni wšchity f wólbe žu a wola! A jeli to wěšč žnawenje, nēšle w Šašfej žo pofatowaje, njemola, smęjny priedw hač sa f lęta saho wólby!

Wot šchewčanšje ludoweje štrony je žo jeje přeni fandidat, f. Hėšlein wuškowit, a to jenož, kaž „Kotolšij Božol“ ro- pišnje, f pomožy ewangelišč Šerbow. Wšes tch nēhđže 2700 ewangelišč žłobow njebh knjes Hėšlein wuškowit byl, njeměwšči došč žłobow ja hębe. Hdbž to pšehčjich, wraščejch žo, hđže te žłobu wostachu, f kotrymž čyščje knjes Šeomješt, kotraž na drugim męšnje stejęče, pomhač, hdbž tola rěkače, jo žeho žwošč 80 000 lęžy! — Nēš ma žo pofalač, hač šchewčanšta ludowa štrona, pšchewščęm jeje šašfi šahupjer, džerž, šchot Šerbam žłubi. Nadžjany žo teho wostajumy to wěšč! A nušne to budže, pšchewščęm tež w žyčwinšim! A na tutym polu nanala f. Hėšlein w nowym krajnym semje (Sandtag) to nēš je, niž wjaz ludowa komora) sa pomožitow nimo družic tež f theologow, 3 duchownych a jeneho profesora šchewčanšje uniwersity. Na wěžywustojnych patašim njebudže pobrachowáč. Nadžjomnje woni kaž wšę štrony prawizy žo njestražá ale to, šchotž prawo je, šastawaja. —

So prawo tola pšehče prawo je, tež w Šašfej, wo tym stej žo knježęštwo a ludowa komora najšęje Šašfej pšeh- čwědčjč dyrjajale na jene žimaj wěščje niž jara lube waščnje. Wbo lępe žnadž prajimy, wobęje čžujęčte, žo matej njeprawo, nočžyščte pa to pšichadž a komajštej radščo prawo. To je žimaj nēšto najwšęšęsi žub Němščje, wulfoštaty žub (Reichs- gericht) w Šipšfu, dopofalač a doprajęž dyrjaj. Tutón je wuščžil, žo šašfi pšehčęšim šchulšfi šaton wot 22. julija 1902 pšehčjowo wulfoštatej wuščawe (Reichsversammlung) stej, wotajšim f njeprawom wobitej a f njeprawom žo nakožuje; a to bē tón šaton, kotraž šakajowaje, žo žo w šašfich ludowych šchulach nabožina demašje. Wotajšim tole bē, kaž žijo wjedčjacy a pšahčimy, pšehčjowo šatonje a prawu! A žo žu to tež lęwe štrony wjedčate, to pofala žozialdemokra- tišfi šahupjeri Węry w bywšęči komorje je žwojimi a žwojeje štrony namjetati, kotrež dyrjajachu w pšchłęnim wotomifu nabo- žne rošwěčowanje w šchulach tola njemožne f žinje. Nje- mlynu dře ho, hdbž hębi wšchim, žo bychu tute nabožinj njepšehčęšne namjety f dweju pšehčjowno hębeje štajene: Wne štrony bęchu ijebane w jich wočakowanju, žo budže na wučęšč- fišč mozach pobrachowáč, kotrež po štoženju nabožiny pšeh- čwěčjow w šchulach nabožne hodžim pšchewošmu. Že žo wšchudžom wjele mozow namatata, žaf wobęje w Šipšfu, hđžž nimo duchownych a družich žyła theologišta fakulta pšchłubi, žo nabožne hodžim w šchulach džerži. —

W Bremenje žu hębi ewangelišč štrajčji žami pomhali. W tomu nabožne rošwěčowanje žyle šchłnjene. W 10 šchulach žu hębi private nabožne rošwěčowanje pšchprowili a wučerjo a wučerki žu žo namatali, kotíž čžęba nabožne hodžim džeržęč. Žaf šoršy hač wulfoštaty šchulšfi šaton wuščę, čžębža pa tutu wuškowanju f nušy wotajęč a je wšęč možu sa ewangelišč šchulu wjołowáč. —

Žež njes šaštim wučerjem žo w pšchewěnenje žawa. Dolež bęchu žo žamo wučerjo na to waščnje wotšchowanja wobęčęžowali, šašęž wono w naležju bē, je žo f nowu wo nabožinjne w šchuli wotšchowawo. Nakož bē jich 95% pšeh- čjow nabožinjne w šchuli, wšchi tujm nowym wotšchowanju je žo jenož 67% kobotawow žašęho wučęščęšeho towaštwa sa žwošnu šchulu wuprajito. To wšchaf je jich wšęgo pšehče wjaz hač došč, žinač pa tola je!

Š blisfa a f daloka.

W Trajdžbach je žo wutoru, 23. novembra, šašta žnoda žyromadžja. Žeje wuradžowanja žu wažne ja pšichod na- šęje šašęje trajnje žyčnje. Duž niešč wutrobnu woblwim wšęšč wěryžach žohrowanje sa dželo šynody wupročaha. — Šchtó je šynoda dokonjala, wo tym požđžijo to rošprawjamy.

Wo rošpřach w „Šeršblich Rotwinč“ napišachmy ni ry- džęno žłowęžo. So to jeno na čhe niščkiz njebęchu, špofnac- mu žizo njedžela, hdbž nam pošt přenje pšichšchowanje, wotre a energije, pšichjęje. A wono njewošta jenježę. Duž pšehče- cas: Wotajimy žo rajšho wwanšjageho waščnje; wono wo- jmje pšchewščęm nač ščotremu tón pšchłęni kufš dowěry, kotrežž hčęče męščje do wjednitwa Šerbow ja pšchod Šerbow! Wono wotrošuje tajšč, kotíž žu hčęče žwošimwi, ja potwščitowne žobuščęlač! A šawęče, wono nam nišho njepšchđobušč! Duž smęjny hębi blido a šęhčojimy žo f nowa ja čžšte w jenej nišči ja dobre, najšępiše Šerbowišta!

R. M. w R. fa 2. adwent.

R. w Š. fa 3. adwent.

Čęščęš Šemolerež knižicęščęčęnje a knižatnje, šap. družštwó f woblwj. rušowanjom w Budžjčinjne.

Sy-li spěwał,
Pílnje džěłal,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma:
Bóh pak swěrny
Přez spar měrny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłalš
Wšědne dny;
Džěň pak swjaty,
Dušj daty,
Wotpočň ty.

Z njebjes mana
Njehj čj khmana
Ziwnosć je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřěš čj! F.

Šsersbske njeđželske kopjeno.

Wudawa ho kóžen kóbotn: w Šsmolerje; knižičičičičerki w Wudysčinje a plačej šchnówtlětnje 1,50 hr. bjes porta.

2. njeđželu adventa.

Kuf. 31, 25—36.

„Zion, twój kral pšchindže t tebi“, tak rěka adventska powjecz, kotraž ho w tutych dnjach we wšchitkich šchječijanskich zyrkujacych pšchjpowjeda. Ale dženska ma wona žyłe hińajšiči ińt hač džěň tyžjenja. Na 1. njeđželu adventa rěkašče: Zion, twój kral pšchindže něč t tebi, dženska rěka: wón pšchindže jemu pšči stónženju šwěta; na 1. njeđželu adventa rěkašče: wón něč wšchindže, jo by pytał a šbóže čjnit, šchtož šhubjene je, dženska rěka: wón jemu pšchindže, so by budžil žiwych a mórnych. Powjecz 1. njeđžele adventa šhubzi we wutrobach wěražnych wješełe a radožj, powjecz 2. njeđžele adventa pať natróženje, bojošć a hrofu. Wšchetož fat ho nam powjecz, honyž budže tón Knjes jašo pšchindž w boškej mozy a krašnowiči a wšchitny, kotřiz ju žiwi byl wot Šadama Ben, budža ho wšchod nim šfornadžič a našč pšchichod budže rošhubženju do wšcheje wěčnošće? Kotry džěň w twójim žiwjenju, a hdy by naj-wažnišči byl, kotry džěň w historiji ludow, a hdy by ho na nim někato, šchtož so wažnosć ja křitowitki, móže ho i nutny dnjom pošledneho šuda pšchirunacj? W wopomti, fat budže, honyž tón Knjes jašo pšchindže a ty budžeš štejerč přehed jeho štolom a wšchito, šchtož šu myšlit, rěčal a čjnit, budže na šwěto pšchindž, twoje najpotajnišče myšle, wot kotrychž žadny čłowěč ničžo njewě, twoje šlawo, kotřez by dawno jabył, twoje štuti, kotřez by pytał, přehed ludžini potajič! Wšchěšchewota twoja wutroba pšchod tym? Wšo džěłš ho i tym šmėrowacj, so prašich: Wóh wě, hač je i žyła wěčno, so tón Knjes jašo pšchindže, kuzičej žiwych a mórnych? Č njesjebaj ho! Wón

pšchindže t šwětnemu šubdu, to je sawěšče wěčno. Daj ho nastročej t šbožu twojese njehšmertneje dušje! Wšchitotaj ho je wšchej škwatnošću na tutón pšchitahed teho šnješa, so móžešch troichitnje jemu napšchěčjowo hěč, so budže šubny džěň ja tebe džěň napšchěšchewo, wěčneho šboža. Duž wšmicež powjecz 2. njeđžele adventa t wutrobje: Wón pšchindže t šwětnemu šubdu!

1. To je sawěšče wěčno.
2. Ležobla šdžerž ho šotowy!
3. Wudž troichitny!

1. W ništojeji a šhubobje je tón Knjes něhdy na našču jemu pšchichol. Nalo mač, šłabe čłowěšte džěčatjo je wón ho narobžil, hródyž běšče jeho přenje bybła, šłobik jeho přenje šbožo. Šch-daj běščaj jeho šlaršche, hdyž tež i škalowskeho rodo, a šhuby je wón wostal šwoje žive dnj. Wón njeje měł žadny dom, w kotrymž móžešče wotpočjowacj, žanu žonu, kotraž je ho ja njeho štarala, žane džěči, na kotrymž je ho wješelił. Wón běšče šhubšči dylž najšhubšči mjes nami. A fat mačo je wón, čłowědyž rěčane, dokonaj. Wwanacje wěčomnikow šchobžacju ja nim, ale jedyn wot nich je jeho pšchěradžič, druhi jeho šaprel a wšchitny š: napobielł jeho wopuščjěšiči; někoti mužojo a žony wěražcu drje do njeho, ale šwój lud njeje šebi dohycž móšł, fat jara hačž tež je ho wo to přezowal. A fat žakobna běšče jeho šmjerč! Na šchiz, na drjevo pošleca, šu jeho jako šłostniko a Wóhahanjera pšchibit. Sawěšče, w ništojeji a šhubobje je wón něšny pšchichol. A fat pšchindže wón bšchěče dženska. Wón pšchindže w šlawje, kotřez tyžbozy šozpěwaju, w jednorej wodje šwajateje šchčjenitaj a w šłěbje a winje šbožeh

wollafanja, wo kotrez tyhazy njerodža, wón pſchitndže pſches
 zyrkac, kotruz tyhazy bidža, drje, my, kotřiz do njeje wěrimy,
 widžimy tež tu jeho kraſnoſć a muž, ale ſo tak wjele je wone
 wotajene. Tak tak njebudže wotaciz. Hdyž wón jaſo pſchitndže,
 budže wón ho ſjemiec w bojštej mozgy a kraſnoſći a wſchitzy,
 tež jeho njeſpſchecjelſo, budža ju widžecz a ſpónnac, ſo je wón
 tón knjes. Kaž dobyczerſki kral budže wón ho na naſchu
 jemu wrocław a ſwoje kraletwo dokonjecz. Botom njebudža
 jeho ſłóſtnizy a hřechnizy pſchewodžecz, ale hwyčeti jaudejelſo a
 niž jenož jaudejelſo budža jemu pſchewoſtjac, ale tež hrmanje a
 wjenje ſahinjageho ſwěta a ſchwunjenje morja. Kral to budže, to
 njemožnje wopſkac; wchitje naſaje ſlowa a myſle ſu i temu
 pſcheghlabe. Sčtož žane wrocław njeje widžato a žane wcho
 njeje hlyſchalo a do žaneho člowiſkeja myſle njeje pſchitndže,
 budže ho ſjemiec, hdyž tón knjes jaſo pſchitndže, budžecz žiwych
 a mowuch.

Alle budže to ho wopravdže itac? Njeje tuta wěra iſtut
 ſtareje pſchitndže? Je jich wjele, kotřiz to praja a tutu wěru
 wuſhměwaju a njeſahibiciznje hanja, kotřiz wudawanju, ſo ſu
 tutu wučužu i temu wunanaſali, ſo bęchu ludzi i njeja na
 ſtročili a lępe wobſnježili. Je tola žyle njemožnje, ſo ho
 tuta wěra dopjelni. Njemožnje? Sčto dha je i žyla nje-
 možno? Kral wjele je ho w poſlednich lętach ſtalo, iſčtož hny
 wſchitzy ja njemožne meli? Ne, Bohu žana wěz njemožna
 njeje. A hdyž naſch Ewobjnit i jaſnyni ſłowami praji: „Zejchi
 budža na ſlōnzu a na męhazu a na hwyčdaci, a na ſemi budže
 jo ludžom ſtyſtacz a njebudža wjedžecz, sčto čznicz: a morje
 a žomy budža ſchwiciz: a ludžom budže ho jeznycz pſched
 ſtrachotu a woczawowanjom tych wězow, kiž na ſemju pſchitndže
 budže, pſchetož tež njebęchow mozy budža ho hnučz. A tehož
 budža wjedžecz člowiſkeho Sęyna pſchitndže w mrocław i wлкеj
 mozgy a kraſnoſćy“, dha je nam žyle wěſte, ſo ho to itac
 budže. A wón ſam dawa nam wopofuſmo ja wěrnociz naſchjeje
 wěty. „Sawěrnje, ja praju wam, ſo te iſchlechy njebudža ſańcz,
 hačž to to wchitſto ſtane.“ Alle kaſ, njebudžeža lute ſlowa
 runje pſchecizno temu? Zauna iſchlecha je tola jaſchla, a tón
 knjes njeje jaſo pſchitndže i bojštej mozgy a kraſnoſćy. Alle
 wopomnizy, ſo te ſlowo „iſchlechy“ njercla: ludžo, kotřiz ſu
 reſdom živi byli, ale ſo namly tu myſlicz na židowſki lud.
 Žalo jedyn pruiſti kral Auguſta Germanna Franru ho woprachja:
 Wdžecze mi i krotkimi ſłowami dopiſno dačž, ſo je wěrnno, ſo
 tón knjes jaſo pſchitndže i žudu? wotmołwi tón: Židowſki lud.
 A kaſ je wopravdže. Žadny druhi lud njebu tak pſchecizęany
 a pobelczęny kaž Židowſi — wón je woiſak. Pſches leſtſiott
 je wroſprijehny pſches wchitſte kraje a ludy; hiſtorije naž wučža,
 ſo maty lud, kotruz mjaz wulkim bydli, poſožičko ſahinj, haj,
 ſam wulle mozne ludy ſu ſaſchli, židowſki lud paſ je woiſak
 hačž do dženſchicęeho dnja, a to, hačž runęž žadny wótzny
 kraj, žadny tempel, žaneho krala a žanu wjchſnoſć nima. To
 paſ je ho italo, ſo by ho dopjelnilo to ſlowo teho knjeja:
 „Sawěrnje, ja praju wam, ſo ta iſchlecha njebudže ſańcz, hačž
 ho to wchitſto ſtane.“ Wón pſchitndže i hwtěnnemu ſudu. To
 je jaudeže wěrnno.

2. Duž dzerž ho hotowy! Drje, hdy tón knjes jaſo
 pſchitndže, to njewědm. We wchitſkič čaſach a tež w naſchich
 dnjach ſu muſoj wuſtupili i wudawanjom, ſo žyle wěſtje wjedža,
 hdy hduby džen pſchitndže. Alle pſchego ſu ho dopofaſali jaſo
 faſchmi profetojo, jaſo jebalojo. Tehodla njepoſchudaj na nič,
 ale i dzerž ho i ſlowu teho knjeja: „Wono njewiſchliča wjedžecz
 čaſo abo ſchunbu, kotruz tón Wdžecž do ſwojeje mozgy ſam
 potožil je.“ (Zap. ſt. I, 7.) Tak wjele paſ praji nam naſch
 Ewobjnit, ſo tutón džen pſchitndže kaž paduč w nozy, kęž po-

wlečena hęcz na ptačizi, kotrez wjehele ſlōde jahodny ſchęcipuje;
 potajkim žyle naſle a njenadžizy, a ſo budža wchelate džitone
 ſnamjenjo prjedy njeho ho ſtačž. Kaž jedyn kral, kiž čhze jene
 měſto wopytac, sam prjedy poſtowow ſeja, tak budža zejchi na
 njebju a na ſemi a na morju pſchitndže teho knjeja pſchi-
 powjedac. Sęnano budža hłōno, mękacz a hwyčy ho hwyčiciz
 w džitnjej jaſnoſći, abo wone budža ho jačmęcz tež reſdom,
 jaſo Jeſuh na ſchizju wſchitęe, na ſemi budže ho wulle po-
 wročęenje itac; jedyň lud budže pſchecizno druhemu poſtanęy.
 Žałoſne wōmju budža wudryčzi, rěki člowiſtęe. tre budža ho
 pſchecelęz, wōſtęe žomy budža ſchwiciz a wulle ſchdow na-
 čznicz. Ludjom paſ budže ho jeznycz pſched ſtrachotu a woczawo-
 wanjom tych wězow, kotrez ho ſtačž budža, a njebudža wjedžecz,
 hđže dyrjeba čęmęcz a ho wchſowacz. Poſtojuja ſinano ſna-
 mjenja naſchego čaſa na to, ſo je wchitndže teho knjeja bliſto?
 To je wěſte, ſo ſu wōnja, rewolucija a iſčtož ho w naſchich
 dnjach hroſnoje ſtanie, pōſhojo teho knjeja, kotřiz čhzedža naſ
 dopomnicz, ſo wón pſchitndže i hwtěnnemu ſudu. Kačž je paſ
 tón džen hžjom taſ bliſto, kaž kiž wjele męnja, to njewědm.
 Alle runje tehodla čhęmy to napominanje wopomnicz. Dzerž ho
 hotowy, ſo možędz kōdru hodžim pſched teho knjeja ſtupic.
 Tón knjes praji nam, kaſ many ho hotowi dđeržecz. „Pa-
 dojczęe ho paſ, ſo wacęe wutrobny njebudža wobęčęene i wob-
 žranſtrowem, wopſiſtrowu a ſe ſtarocizni teje žimnociz a tón
 džen waſ njepſchewoſtat.“ Shtutne ſlowa! Kral žałožnje by
 bylo, hdy by ty naſle je hwtěnyč abo ſamo hřeſchſnyč wje-
 helow abo pjany pſched teho knjeja ſtupic dyrjebak. Č njęzniz
 ničjo, njęzniz niđže, njewodžel ho pſchi ničim, hđžęz by ho
 najwōžil, hdy by tón knjes pſchitndže! A tón knjes wurnje
 wobęje pſched ſtarocizni mo žimnociz. Węplaciz to runje ia
 naſch čaſh, hđžęz taſ wjele žanu druhu ſtarociz njeſanja. hačž
 tu wo jęž, draſtu, tejenje a wobudjenje! Węſęe jedna ho
 pſchi tym wo wažnje węžy, ale ſwoju wutrobny njebędmý i nini
 wobęčęowacz, ſwoju duſchu njebędmý wot nič wobſtęęicęz dačž.
 Tehodla wy žony, kotrez ho praſchecze: kaſ možemy tyč hwojich
 ięžiwizy? Wy mužoj, kotřiz ho ſtaracę, kaſ možemy i tam.
 iſčtož hebi ſaſchizimny, pſchi nęčęicęzi drohočzi doſahnjęcz? nje-
 ſapomnicęe te ſlowo, kotrez je tón knjes i Wlarczi praji: „Ty
 ho jara ſtaſaſch a ho wulzy prōzujęe, ale jene je niſne.“
 (Zuf. I, 42.) Ne, wachujęe a modlcęe ho! Wachujęe, kaž
 woiſak na ſtraži, kiž na wchitſto ređbuje, iſčtož na bliženje nje-
 pſchęčęela poſaje, a modlcęe ho, ſo byčęęe wobſtali pſched
 člowiſkim hynom. Sđerž ho jaſo prawy wučomniz teho
 knjeja hotowy!

3. A budž trojčimny! Snydom w ipočatku wōjny 1871
 buchų nekōſti nęmžy woiſaj wo Franjozwōju jęci a do jeneje
 wudęwizimny wjedženi. Sso wę, čhędhu woni rad wjedžęz, ſčto
 dobydže. Franzozwōjo paſ jich wobhſchachu a jim powjedachu, ſo
 ſu Němzy iſčiczi. Dha na ſemju dnju hrimoſtachu wonſch
 ſanony a granaty ſtędaju do wudęwizimny. Wſchitzy w wjer-
 džiſnje bęchu we wulkim ſmjertnym ſtraſche. Alle nęmžy jęci
 njemyſchachu na žadny ſtrač, njewurjęctnawa radočęz napjelni jich
 wutrobny, woni wjedžachu: naſchi bratřja ſu bliſto, bōrny bu-
 džemy hwoobodni. Žabobnje dyrbi tež nam, kotřiz do Jeſuha
 wěrimy, pſchi myſli na pſchitndže teho knjeja wofolo wutrobny
 buč. Węſęe, hduny džen budže žałožny dnę, džen ſwuroweho
 hñęno, ale tež džen najwjeſchego ſtož, pſchetož wón pſchijęe
 nam polne ſože. Tehodla budže trojčimni a poſbēhęęe ſwoje
 ſlowy teho dla, ſo ho waſche wumozęenje pſchibſchilęe. Drje ma
 wěny, ſo ſmy wumozęeni, ſo te polne ſože wumozęenja hřiſčęe
 njewužimamy. Wy ſmy hřiſčęe živi na hwyčzi, na kotřimž
 čęrtý knjeja, naſ čhčęęęi hřiſčęe teko ſtarocizny, naſ martwaja

hiščeje vjele' bolosejow, naš potrejcha hiščeje vjele' čežmojezow a wošeje na brých hiščeje wultu mōz nad nami. Ale potom, hdyž tōn knjez pščinje do fudu, budžemy smobodni, wčežnje smobodni. Potom budže tōn raj dozonjeny, w kotrymž wčežny mēr a radosej knježi; potom budžemy jednocenje je wšičitimi hwojimi lubymi, kotryž su kaž my do Jezuba wěriši, potom budžemy wčežnje pola teho knješa w njebejach a budžemy ho wjehelejši i newjerucenimow a šobōznm wjehelom. Težobla njeboj ho, nē, budž troštiny a wjeheš ho na pšičitah teho knješa, na to šoože, kotrež wōn pščinje. Ale hdyž by hotowy, so mōžešch wobitcaž pšehed čyłowštim hynom! Samjei. Mr. w K.

Evangelstwo w Czechach.

W našich hřubodnā Czechach je nastato mōzne nabožne witanje. Wutwori ho tam nowa češča ewangelsta žyrkw. Wona ho mjenuje češča bratrowsta žyrkw. — Tuta žyrkw glada f wulstikami nadžijemi do pšichoda. Wona nadžija ho, jašo žyhi češči narod fa hebie dobnēž. Tajša nadžija njeje pšōdna. Wšahaf bešče nēdby nimale žyhi češči narod ewangelisti. A to bešče dota jeho najmjetičeje duchowneje a političeske hlawn. Daste wo njebožownej bitnje pod Wělej Dorn 1620 šepoča ho we Češkej žalostne postlōčowanje ewangeliskej wěry, kiz ščōnežnje žyhi bohātym češči kraj do wokrjebničeske pšehowoboczešede a bohātu češči kulturu imičeske. — Češče ewangeliste knihi ho šlowidni. Po što wšahaz ewangelisje Czechach hwoj wōzny kraj wopuščejechu a ho wimotawodnychu. Wšle dēšby kraje ho pšehowōnowachu. Zaš ho češči lud pod šeparom Habsburgšiči nimale poduhy! Daste 200 lēt pošdšičo šapoczechu hōwšidni češzy wōtōžnyj ūstōn šawēšče w rowach ležazy lud šwōdž, a nēš našta wobžijowanja hōdne narodne prozowanje, kiz ščōnežnje wo što lētach češči politišu famostatnošē wudobny. — A nēš widžnyj, wo dže hebi tōm wōdbareny a ewerģisiti češči lud tež šahy hwoju ewangelstu žyrkw wutwōrič. To je šawēšče nēšch wulstoinē!

Žafo češči presidenta Tomáša Wlašarš, kiz je ham f ewangelistej wěry pšehstupil a je wēčny ewangelisti ščehelčan, prēnju hronažijim češšeho parlamenta motewi, činješče wōn to je hō wiani testamenta pogledneho biskopa češšete bratrowšesje wošedy Jana Wriwošča Komenčeho Kōžebho šdželaneho ewangelšeho dyrbi to šuboko hmeč.

To wēta, wostorhane ničje dyrba ho šahy šwajaseč. Nowa Češča tam šohy šapocžnje, hdyž je nēdže stara pšehstala.

Nowa ewangelsta žyrkw ma mjeno bratrowsta žyrkw, wōmjtin wona čaje ideale a pobožnošē tute žyrkwje, kiz je nēdby i bohātym špōnowanjom fa češči lud byta, ponowič. My nje-mōžemy dzerha tūhdy žyhi wulst wšwjan tuteje žyrkwje wšowaz; jenož na to čhenty špōmnicē, so je wona krašnm Kralšigtu biskijni wudata, wuplod štuboseje pobožnje a humaništičeske šdželanoseje, so je bratr Wulafš prēni ewangelisti latedihymus špižaf — do Kutheroweho čaja a — so je takš kēčny člowjen a pobožny ščehelčan kaž hwošoblawny Komenš f bratrowšesje žyrkwje wušohol. Na dnju 15. novembra bēšče 250 lēt, so je wōn umurjel. W Šerbach ho bohūžel na njeho dale špōmnišo njeje, hōčē pšehed krōtš nastawo to Šerbsčiči Nowi-wach, hdyž je wōn wošehie jafo paedagoga počeženje. Ale wōn je wjele wioz. Wōn je nabožny genius, jeho paedagogisše kēšlūžby ho jenož ščōwōniš jeho pobožnoseje. Na pšičitlad bēšče wōn prēni, kiz je hebi pōwščitawom ludowu šchlu žadan. To šawēšče wōšlōdne i bratrowšesje šmyhšnoszeje jeho žyrkwje, kotraž ho w šōdjej jeho knisu šjewi. — Ščōwž dže jeho hřubotu pō-šōnošē šejnacē, tōn dyrbi jeho „Unum necessarium“ abo jeho

„Labyrinth hřetā“ čitacē; potom wōn špōnajē, so Komenštu štichu do tjadā najmjetičah nabožnyh duchow. —

Knje je nabožne žiwjenje we nēčeskej češkej bratrowšesjej žyrkw? Knježi tu jenož hohy radikalism, jenož wojowanje pšehčewno katholickej žyrkw? To hiščeje njeje žana pobožnošē! Mje mjerja štajnje intolerantne wojowanje, pšehōž tež w catholickej žyrkw tužosa ho bohate žōlja žiwje pobožnošē a f pōw-nom prawom žaba hebi nēčeska nēuška študowaja šheologisfa mlodosej študnišče študowanje nowoje katholiceske pobožnoseje. — Kaste žiwjenje knježi potašim w nowej češškej bratrowšesjej žyrkw? — Wdy ho došē njeinajemy. Ale my dyrbimy ho f nint šabjerac. **Nastjeje by hdy, hdy by jedny heršiti duchowny, kiz došpotnje češzy rojniti, do Čehch pučšowaf a nadrobniše wobšē- noseje a žiwjenje w nowej češškej žyrkw študowaf.** My nje-šimny šabēž, so hu Czechach našdi najšōšijdy pščinjuni, to hmy f nini ščitoti došho šjednočeni holi a so **duchany tež w bit-wje pod Wělej Dorye ščēšči.** A wošeje ewangelisje Czechach dyr- bja nam ščitō stac. Wamy tež jafo ewangelisje šlowjenjo češtmu udawo, ho wo nidi šaracē a jim pomoznu ruku po- ščēšče, kiz my hize ščitoti došho žōbowanje ewangelisje žyrkwje wōmjtawny.

Wo pobožnošēj w našej češškej žyrkw wōny jenož f nabožnyh čhōwōnikow, kiz hu ho nam w pošlednim čhāhu dostali. Džakujemy ho redakšjom fa luboščewne pšichopškanje a čhēmy tudy f štōdta wōšpawječ, jafo hmy i nidi šhōni.

Čhōwōnik „Šwētlo“ wudawa ho wot ščehelčanšeho towat- štwā mēdžewow w Prahy a ma wošebitny pšičitōn fa bēšēč f mjanom: „Wlady ščehelčan.“ Jafo redaktor mjenuje ho Alois Wdof, a jeho hronny šobudželacēž Jr. Šwōchymr.

Ščōwž wōn pšōj čitajno 9. čhāfa wošeje napabnu, bēšče jara wulka lubošēč f bibliji. Nastaw: „Proč mamy čšiti bibli“, je ho nam tak lubi, so hmy jōn hāndom do Šeršōžijny pšehēžōšij. Haj to je šawēšče jafo tu hāmbna lubošēč f bibliji, kotrež češzy ewulaczi wōšhēžōwaj, kiz f nješ jafo je hwojim jentēšim lubšom do žyšoh češčach. Na šōdjej štrone ho tuta lubošēč pošasa. Nimo teho wōšchewi naš žwy, wēčny duch; krute pšehēwēdženje wo bōšitnje Šeršowym, wo šawōbnym šwje- džemšim nastawu „1620—1920“ wušte šjednočenje pobožnoseje a narodneje šmyhšnoszeje. Jara wulke a jara hwekeleje pšeh- šchwapjenje bēšče fa naš pēšēš „Buta“ wot češšeho pēhnerja Jana Kofut. — Wōmy, so je to našch nimōnēny šakšūžny pšehēčel, nēčšijdy šwješšiči radšičēž, Wdof Černy, kiz je hwoje žyke žiwjenje našchemu makemu narodēj woprowaf. Šponimy, so hu „Buta“ f jeho knihi: „Pšēnje wušwōbōdžehereho newolnita“ wšate. Čezemy ho prozowacē ju dostacē ale dyrbimy hize nēšto wušubšēč, so wōn ham, nošch njebēžewny pšehēčel, f češšo- bratrowšesj žyrkw štichu abo jej f najmjetičdu biskō štei. Šōmy tež jeho pēšēš „Buta“ heršlyž pedali, jafo najšōšede šmājo šitneho duchowneho žiwjenja, kiz w češšim ludu knježi. — Wšeh- jara šajimowšchaj naš tež nastawož wo hmerčēž došōtneho a wo hmerčēž wšchēdneje pobožneje štaršički, koty Vnhartowje. — Nimo wjetičšdi nastawow ma čhōwōnik wōshlad le wšchelakimi powješčemi, kiz hmy wošeje ščōšlōwje čitati. Š nim hwinidym, so ma „Šwētowa alianca fa pššowanje mješynarōdneho pšehēčel- stwa nješ žewjemti“ tež hwoju wōtnožju w Czechach, so je ho 14. mēšca na dnju hmerčēže Komenšeho w žyrkwach bratrow- šesje wōšhady modlito wo mēr a lubošēč mješ lubami. Wap- tištojo — je to jara žywa jembšlita ewangelisa žyrkw — hu w Wētrchōdže šafōž štēologisfu akademiju fa ščōwanje šarōdy a čhēžba ho pšōi Prašškej univeršije wōšhōžēč. Wriwošči mēšča- nošta mēša Londona, lordmajor Sir Thomas Wēzy Strong, hō- šimny ščehelčan, ho jeho hmerčēž štawo jafo pšehēčel bratrow-

Sy-li spěwał,
Pílnje džětal,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napój mócnj
Lubosé ma;
Böh pak swěray
Přez spar měrnj
Cerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětal,
Wšědne dny;
Džěň pak swjaty,
Duši daly,
Wotpočá ty.

Z njehjes mana
Njeh éi khmana
Ziwnosé je;
Žiwa woda,
Kíž Böh poda,
Wokře é! P.

Šerbske njeđzělske lopjeno.

Wubawa ho fózdu hobotu w Smolerjez křesćijšćejemni w Dudyšćinje a ptačji šćawórtěktnje 1,50 hr. i portom.

3. njeđzela adventa.

Matth. 11, 2—10.

A hodom bliže a bliže stupamy. Sa dvě njeđzeli budžemy w duchu i pastyrjemi na połu stač a křesćez tu pomječej: Wam je ho džena tón Šbóžaj narobžij! — W Bejlehemje budžemy wibžij Marju a Jozepta, k temu tež to džěčatko w Kłobje ležo. Duž je prawje, so runje něto na teho muža spominamy, kž je Křyštijkej puč pšichotował, kž je ho prózował, to hnyh ludžo do njeho wěrił, kž je teho bla njepšćejelstwo wyškotaj ludž, kaj krała kameho na ho sečahnył a kž je skónčnje tehodla tež do hmyerče hieč dyrějal. Tutón muž pak je Jan křečženik.

I. Křyštus jeho wyšelo stajěše.

II. A tola wón we wěrje křabnjeješe,

III. Wón pak hěbi na prawe měřno po pomoz pšfa.

I. Křyštus jeho wyšelo stajěše. Jan křečženik běže i jatwa k temu křejeji pšfow pšfał i tym wraščednjom: Šy ty tón, kž pšichnj ma, abo dyrěmy na drugoho čjatarč? Tón Křes běže jimaj wotmetnik, a jako běhčatj wonaj wotěščotj, wotpofotj tón hweščenje wo Janje, a to běže jara čješčazje. Wón dopomni hwojich pšichotkatarjow na tón čas, hđžej Jan hiščěje w jatnje njepšćowarěče, ale hđžej wón pšed zytymi čjěbđami pšiči Jordanje wučěješe a w Jordanje křečžijěješe. Šaf ržachu tam jeho pšćucharjam, kž běchu i Jerusalema a i šyěho wotofelnoho kraja pšichšly. Jeho wótre hřowa do wutrobj! Wj jěščejřjowa šćlačhta, šěto je wam pšifaljal, pšichotkadowe hneđu čješčnyč? Šesetera je hižom te forjenjej pšichotžena! A wón njerečěje hinal, hbyž mějeješe bohateho pšed hobotu, hač hbyž křubj pšed nim stajěješe. Wón ho njeruwače sečinje, kž ho tam a

hem šhla, ja tym hač ju wětr na tón abo na tamny bok storka. Wón njehobjeješe tež w mjehjej dračeje. Jeho drašta bē i kamelšćich wřokow a wón měješe ložany pšf wotoflo hěbrow. Wón hđž njebē njehčeho abo čješe potneho žiwjenja žadny. Wobojje budžijše lótko mčej mábł. Hěrodachš křesćeješe jeho rjad, duž budžijše jemu lóhta wěž byta, ho jeho pšěčel sečintej a wofobne měřno w jeho hřobje dostaj, hby wu jeno i jeho hřěčam mjelčej čypt. Ale Jan křečženik bē mčšnikow hyn. Š nanoweho doma drje na hwoj pšč škoto a hěbrow dostaj njebē, ale něščto, ščtož bē wjazj winojte, mjenujzj wot Woha wóšijene hweđomnje. A duž Hěrodachšowu njepobžiwotěž, kž pōbđanow do hankneho hřěča wabjeješe, hšoniwšy, i njemu bjež bojoleče šupj, kaž něšču Matšan i Dawitej a džěče: Njeje prawje, so mačj ty hwojime bratra žonu pšiči hěbi. Tak mačo bē jemu wo mjehje žiwjenje čjinitj a wón dyrěječe bla tuteho hřowa do jatjwa a do hmyerče.

A dale jeho Křyštus profetu mjenuje. Haj, forizj hu Zanowu wobliče wibđel a jeho hřowu křyščel, tym je wěče byto, jako budžijšotaj Elias abo Ješajas pščed nimi stačoj. Tajta hwojata mōž hapače i njeho. Ale Jan bē hiščěje wjazj. Wrořetetoj hu Měšija wěščěžiti a hu ho jedyu po druhim do roma lehnyl, njekju jeho pak wibđel. Jan pak je jeho ham se hwojimi wočžomaj wibđal a je přjedy njeho ščot a jemu se hwojimi hřowami pščed do ludžj wutrobow pšichotował. Wón bē jeho přjedy bježet. Tak hřowaj Křyštus ham Zana křečženica. D njebđšubj na to, tak dotho hač ho po wōžim hřowje džeržěš, ščto lndž wo tebi rěče! Šeno so čje Křyštus, hřowaj, tu na nemi pščes et twojeho hweđomnja, a junu na hnydym dnju ham se hwojim rtom.

II. A tola tutón tak wyšelo stajězo Jan we wěrje wubřawarěče. Wračeje mōst se hřelneho železa, šačžěje jón na hamu

Klatu, wupruhujeće jón pšes wělawustojnych mišćtroj; jeli so jón pšes mót wobćežiće, dha móže so tola hnuć, hój kamo špnyć. Zan b' wěče twerdy wo wěrje do Křtystusa. Jako jeho ras t' hěbi hiež wibžeje, potaša hwojich wučomnitow t' njemu a bžeše: Šlaj, to je t' jehnjó Wože, kiz šweta hřešij wješe. Wly móžemy hěbi wuhřić, tač je so jeho wutroba jradowaka. Jalo teho Knješa wibžeje, a kač štoowny je w tej wěštofci byt, so je nětto tež waba ja jeho hřešij. A tola jeho wěra wustawowatec. Jalo w jasťwe Křtystusowe skutki hřěšćelje, wóšla dweju hwojeju wučomnitow t' njemu a do jemu powěbžeć: Šaj ty tón, kiz pšćitěć wa, abo mamy my na drubeho čkacac? Kač běše do tajšeho dwělowanja pšćitěšof? Zan b' jako prjeběžeć Křtystusowu to hwoje činil, wuhřěć a wjřić t' potuče wotat a na Křtystusa potašowat. To wapradowže nježo lóhše njebě. Nětto tu tón Knjež b' a jeho wóž žonych mjelow njeměješe. Nětto wóšćelje ho tola to šljubene Wože katešijow potašić, w lotrměž byčju hami dohri ludžo hali, a wřěćy šćož móžećelje t' semj potašće. Tač by prawdošće knježija a njeprawdošće by t' nehomaj potepana ho na semj wita. Šaj, ale to tón Knjež nježo njeměješe. Wón dře by tu a tam rjane šćowno rěčac abo wulki dšim činil, ale čji jebacji šćaritešaj wostřichu t' hwojich hrobač. Hrobačij wibžećelje hwoje njepóžijawe žiwjenje dale a pobožni ludžo čerwjachu kož hdy přjedu a wón, Zan, kam šćowowawšy w jasťwe a čkacelje na hmyeće pšes wótrož njebě. Duž ho jemu, kaž šćitne šćowine wofanje wopuščěćelje t' hřěbítin, to dwělowawe prašćenje t' wutrobny wurminy: Šaj ty tón, kiz pšćitěć wa, abo mamy na drubeho čkacac? Nještóžećelje ho, hřěž ho wam t' šćitweleni pobomnje šěbše! Wěže, našča wěra je šćitwa wóž. Šěšć to t'la wěšo samóže! Ta wješe hřěž, a hdy by hřěčeće čěžěchi buť, ta wě a ma powoz t' bližšćeho, a hdy by hěbi tón bližšće wozaj žebat, ta wobawa njepřěčelje, a by by čže tutón na hmyeće šćanil. Wěšćhobí žyfu semju, dha tajšete mozu nitže njenaběžećelje. Křtystus wo nječ šěbšeć, ho bory pšćěhoběće samóže. A tola móže tež wono t' šćitweleni wustawac. Šdžy ž' rjone nadšje mēl a wone šć čji šćadate, hdyž šć ho na dohrobo pšćelješa šćwěčacat a wón je čže šćebot, hdyž šćta dohro w bolowěžij šćowujećelje. A wóž čji ani šćowěšćelje ani hmyeće njepřěčelje a nětto šć čji rasy šćwija a wofaja: Šdže dha je twój wustawowatec Wóž? Wly wo Woba njewrěž m'y a njemóžemy wopřacat, to šć njemu dšerwjěš a ty mošć žalowěć ž, haj, tebbu tebbu tež najšćerwjěšćeho šćewěčijana wěra wustawa. Zabo běšeć Ešias. břežij hěšće ho šćurwiti dha teho Knjež, pšćeb kralowje Šabellu čšćajšo ho pod jawozj šćwiti a dšćawšćelje: Dolež je dha wšmi nēt, Knježe, moju dšćihu, dha bē jeho wěra wotšćubwita. Jalo Wěšćaj t' Karonow ločny a m. šćataty lud w pšćěšćelje, pšćeb šćak domježe a dwělijo na W-žej mozy dšćelje: Wóšću-čij-ž je wšćat, wšćaj šćti, bžemžoj wój tež wam t' teje šćta wodu wuwjěće? tebbu hřěče tež jeho wěra wopřacowka. Šćn dha ty wjazaj hčč Ešias abo Wěšćaj? Duž njewrěž ho, hdyž w šćawěčny čšćaj tež twója wěra šćab-je a njemajš hěbi, so h' tešobla wot Woha wuwjěćelje a ja wěžšćelje šćiwjenu! Tola wak njebabudž

III. h' bi na prawe měšćno w' powoz póšćac.

Zan ho dohro je h' w-jej matowěru njenofu. Njepřěčeljadnj tež ty dohro, hdyž twója wěra hijnje. Šdžy je wacjor twója šćědu wozpřacowac a břežće pšes njz do twarjenja mača, dha tenu dšćho njepřěčelješćelje; pšćebotě twowemu domei wóšča wulka šćšćeba nastac. Šćšćabnje wěro, tebbu je wulki šćawč ja njemjertnu dšćihu. Tešobla Zan te Křtystuskej póšča. To bē to jeměće prawe měšćno. W, póšćel tež ty t' njemu! Ale wotkal póšćow wěšće? Dwaž šćaj tebi t' wuzaj wšćebnje. Tón jedny t' twója modlitwa. A ta pomča, Šdžy je šćit do šćšćowow padny

a tebe woloju na pomoz, dha ho wěšće njesarjetnješć. Dyrbaj ho Křtystusj šćawč, hdyž twója wěra hšćaj a ty jeho pšćibij, so by čji ju šćebaj? Tón drubi wóšot je twoje wěšćo. To njež do biblije hšćaba. Š njeje čji Křtystusj kam wotmolwaja: Ššćepi wibža, šćromi Křobža, wšćadni budža wawšćičeni, wulšći hřěšća, mowti horzejšćawaja a wšćubni budže ewangelij přebowany. To budže twouju hijnaju wěra šćebacž. Nad šćšćowanu blyšćelje šćwida wubowata. Wšćona běšće jedny kradž hwojeje domježe nadobny po břežće pšćebacž dyrbajta, so by hěbi šćšćeba šćwicz mošća. Wěču tebbu tajšć čšćaj, kóšće je něšto wam. Šćšćenje pšćebaj t' krawowje wutrobu tež šćwój nowy šćestment. Šćedny žid jón šćupi a tón pšćepřěšćy t' hěbi něšćotřč hwojich wotawšćowu, so byčny jón hšćowabže čšćital a ho tač prawje šćesuj, temu šćšćšćowanemu, pošćimje. Wšćni porčajny čšćitac a ho hmyečaju. Ale čšćim dale pšćidžěšću, čšćim šćabšćelje do hmyeće teho, kiz bē to wěšo naprawiti. Jalo něšto pšći čšćitaju hač na Wolgathu pšćidžěšću, pšćelja jěpu hmyeće žble. Šdžy bēdu šćšćěšćne dočšćitali, počja wbn žyž lašći hřěčeće junu čšćitac, ale něšto wšć wjazaj, so by ho Křtystuskej hmyeć, ale so by w nim hšćubeneho Wěšćajana namatol. A jalo hšćo čšćitajo na Wolgathu pod šćšćiz šćwiti, dha bšćaje, šćaj te žšćmle na přěnim jutrownyj ranju. Křtystuska namatola wbn dšćelje t' dšćowowanu a bu po něšto čšćaju šćšćečenu. Džj a čšćij teho runja!

Jarowje póšćaj šćaj ho t' njemu wěšćitaj a šćaj jomu wawjebacž, šćšćot bšćitaj wibšćalaj a hřěšćelaj. Duž ho jomu wěra do Křtystusa wemk-džj. Něšto šć šćo wěšćeljo — w jasťwje a je šćšćawčny do hmyeće šćak wo wěrje.

Wóž šćelžć nam wěru! Wšćom njebž nam rubja, šćšćotž čšćebža, dha šćny tola wšćawšćij hačž žadgn kral. Kř. w H.

Ř 10. dezembřeje.

Džen 10. dezembra bē runje 400 lēt, so Luther šćali list nujamnjenuja t' žyřćuje (banballu) pšćeb wrotami Wittenbercu; potašćim tež jedny Lutherowu jubilej. Wē to ja tón čšćaj pšćeb 400 šćamí něšto wulke a njewšćědne, šćšćotž Luther tam 10. dezembra 1520 došćaj a hmyećećelje wo wulšćim pšćebwědženju wo tym, šćšćotž prawe a dobre a wo wulke do wěrje na Woža. Tole wšćelje liděj njewšćelje kraja něšćole wobročuju! Dužij njebž je šćšćo a šćšćo potašćany na tón čšćaj pšćeb 400 šćamí a na teho najwšćelšćeho tawneho čšćaja, na Wuthera.

Duž njebž je ty tež šćawjane jeme t' Lutherowu dšćawu, šćšćotž kaž ja tawny čšćaj tež tež ja našć pšćacj: „Wóž je něšćle šćšćowaj nujamni. Tola wjele bšćrje t' hřěšćelje pšćidžěć, hdyž ho šćž to hmyeće ewangelijon t' Němšćerje wšćmje a wopacžne wuščšćb pšćidžěć, hdyž tón jedny to a tón drubi tawne budže wuščćelje! Tešobla je nufne, so my t' wutrobno ho modliny, pšćebotž hěbi na to wšćil, so by žyfu Němšću w šćwoti potepil a to ewangelijon pšćež wšćal. Šdžy bēdo njemšćataju hačž wšćom a hdyž jemu nšćowitny njewšćowaj, pšćidžěće t' t' wšćni napšćěčeljušćeni šćšćelje: Šdžy šć wuščšćbu Wožeho šćšćowa šćšćalni, pšćidžěću tajšć žšćelje, šćšćšćšćelje a wšćny na Němšću, so budža pšćajec: „Tu je něšćly Němšća byla!“ Tešobla dyrbinu wěšće ja hwojich potowitow ja jawoje dšćelje a dšćeljećelje pšćewěč, so byčny my šćim ty wuščšćb (teho ewangelijon): šćšćowali a wšćni ju po nami hšćowali, so by Wože njeno hmyećečene bylo a Wože kralowu wšćital.“

Njeje tole wjazaj hačž jemož jeme hšćow? Njeje to jeme wěšćelje t' pšćectim wěšćowom a ertom? Njeje to, jo šćšćowaj my něšćole čšći byti, na totrymž tež dopšćeljena? A njeje to nad nami wšćšćeni, so tón jeničšći wupřicž dšćem, wot Wuthera nam potašćany, so njemuzny tu wuščšćbu teho ewangelijona

wo Jezuju Chrystusku, tym Krzysiu a szódniku, szkrowany tak
to ju nasze dzęci a dzęcidzęci mója herbowacz, a to wcho tak,
to je Woje mjeno nękle a potom szkierczene a Woje kralestwo
nieb nami a nimi?! Duż budż to też tak !!

Tola hody.

(Potraczowanie.)

„Manto! Nękt je cmięćko! Szupiu kuzobdzim!” i tu
ymni głowami szupiu szudżelina do jstwy, hebi rubidżęco wja-
kajo.

„Mó dha dzi! Szyni storo kam wożipny, hacz tam nęśyto
waszoniszczy, wotmolwi szudżela, kiz na kachlowej ławcy hebzjo
hebi ruzy wożerwajęce. Wotkach hwijsdajęce raniszy węir, a to
njeje runje won wjehele, hdyż szęłęza 5 szkoberęfow szyni po-
kajuje a ty kamjenje pšchęładowacz a runowacz dyrbiszczy. „Węřch,
Zena, w Barlinje tych wullicz męstach nękle tola tak wohebeje
kocz njemozę. Czitacz prjedy w nowinach wšchęlate węzi, kęz
nękle storo kózy dżęi!”

„Tola niz sako njemery!” wujtróznata mandżęłka sawola.
„Mę, nę!” ju mandżęłki śmęruje. „Njemery niz, szrajt
tenoż! Szdu dha bęchur ras dżes teho byli kęřka. „Mę węřch, po-
tom też wšchęrnje njedżęłaju wo dżęłacz njemozę, hdyż kuzęzu
a móz nimaju!”

„Szto też to Jan potomu zpiciszi dżęi czini, hdyż njedżęłaju.
Tu by tola cym prjedy pšacęz wóhł, tón hółz wjebrawo!”

„A to hjędęce dwóżyj ja dżęi, hdy by cży!” nan pšch-
kókuje. „Za praju, tu je nęśyto wozpal!”

Wotkach wo durje wożęznia a szęznia. „Męto runje nęch-
tón dżę, hdyż cżyż tola k kuzobdziny!” macz hńęwua rjeknje.
„Tu kępa ko do duri. „Dale!” dwę hubej prajęje. Durje
he wożęznia a szupiu — Marza, kuzobdzinę dżowotr-

„Bombaj Wóh!” strowi pšchęczęlnje, tola trójščtu pšbšchijwe
to njedżę hęwaf jeje w szęknje. Szitóz Marzu inajęšę, wjedżę-
šę, a to je wjehele holiczo.

szudżęłz mandżęłšęj ju witoaj, szudżęłina i wobęmaj
rafomaj.

„Mę wujjo, wy šęje też bįžo hjojatol cżini!” szpoczę Marza.
„Widzacz wóh to! Prjedy runje hjędęce wšci muri na szarodżę,
a nękt jeje bįžo tu!”

„Węřch, Marza, moje kamjenje maja też cżęk na jeden
druhi dżęi. „Mę praj, tebi drje by najlubiszo bylo, njebny-i mje
nutščach n:makafa?”

„Mę, wujjo!” Marza ko sztoręzu jamolwija. „Njeręczęje
tola tak! Męnj: cż jenoż, to cżętu tu nadeiddu . . .”

„A nękt nadeidżęch tu też teho wujjo, totęż njękmę kuz-
idęcz, kęzje potajnisłwa kuzobdziz Marz. i macęrnju ma!”

„Mę wujjo, kęzi wy šęje!”

„Kęzje to też potajnisłwa budżęja, wujjo!” pomha Marzy
szudżęłina. „Mę macz prawo, wujjo njętrjebaja wšcho kuz-
idęcz: Szaj, Marza, cżu w kuzęnje nęśyto wale pšchęłowacz.
To móżęnoj hebi pšęi tym nęśyto popowjędacz! Njęch nan tak
dólko kachle dżęrzi a do Barłina pęczęje!”

„K Zonęj?” ho Marza křnacniwje prascha.

„Szaj, Marza, k naschenu Zonęj!” rjekny szudżęla. Doleż
zak szudżęłina na jęho hšęku křchęšęde, to je hńęwony a ko
kuzobz nęśyto wupšępnje, szęnoż trjęca njedżę, pšętoręje jęho,
prajizy Marzy: „Szaj, wo Zana hebi tu runje powjedachmo!”
Móżęnoj to wotkach dale cżinęć. Wóji.”

Turje ko šo zówstimał szęznia. „Za macęwju a pšch-
kódnęj dżowotki!” hebi nan pomyšli, tola njemęrnę myřliciszi
jemu hnydom tutu rjanu szahnacu. Nan! Barłin! Sztrajaj!

Wulle męsto, wulle stręhi! Tak jemu to pšęch słowu dęšę.
„Marlin, jędnu Wabel”, bę jemu nęśtón prajil. Tęhny njedżę
na to kęzbowaf, nękle lęhny ko jemu tuta myřl cężęto na wu-
trobu. „Njemęrnę a bręch hu tam domacz, je to jama šo młoby
lud kęz kózde wulle męsto!” bę jemu šotra tęhny pšęła. Njedżę
jei tęhny nięzo wotmolwił. Dżęnka ko praschęje a wutroba
jemu křępotajęce, hacz hńobz je Jan, jęho szwarny Jan, tola
do nękajęje tajęje jamy szęłę! —

Kaf dólko bę tak hebzil a, kachle dżęrzo, myřlił, njetoje-
dżęšę wjaz, jęto ko durje wożęznia a mandżęłka szupiu.
„Męno!” rjekny wona, a to tak, šo nan hnydom wjedżęšę,
šo nęśyto wohebeje pšchidżę a to niz runje nęśyto wjehełęze.

„Męno! Marza też nięzo njemę! Njęje dólko žanęho lista
dżowota, ta wobcho kózla!”

„Ze dha cżi to kama powjedęła?”

„Najprjedy šo tek napšala praschęšę, jęto pak wo naschę
řarwosęi křchęšęde, szuwzi ko a wupowjęda mi wšcho!”

„Wšcho? Szto to?”

„Mę, nęno, ko mataj šę lubo, šo šraj hebi pšęłoj, a šo Jan
póšatawajęde pšęczę a šo bįžo dólko, šo póšędni list dólta; je
mies tym dwóżyj pšęła, ko praschęje, šęto to š nim je!”

„Mę, duż widżišč, šo tu nęśyto pšęi sz!” jatwola nan.

„To Marza też prajil!”

„A nięzo wjaz?”

„Zaj, myřl hebi noż! Wona praji, šo je Jan do křęch
tomawšchow pšęřischoł. Zaj, wona kama njęnjęšę, šo Jan do
žyła wjaz w Barlinje njęje!”

„W Barlinje njęje! Maczę, ty drje njęřęj! Kaf móže
wona nęśyto taję prajęć! To je tola křępocę ža, řarłiwocę
to te! Smezu drje prawo, šo Jan ju tam šabudżę!”

„Mę nęno!” macz i woba rjekny.

Nan pšyni, ko bę š hńęwom wujęł i rjekny: „Maczę, hdyż
pak też tajęšę cżi napowjęda!”

„Wona je nęhžę nęśyto hńęwom dyrbjata, wozdżęšę pak
prajęć, šęto a šęje!”

„Wot koho też to?! Tu tola nęhžę nićtón taję njęje,
kiz by š Barłinom wšisłk męł.”

„Węřch, nęno, wożęzniajny justiszi dżęi! Sznadż nanaj
lista pšętnjęšę a dóbnu powjęć! Njedyrbak pak list dólęć, po-
ręczu juste š Marzu a dyrbi mi wšcho prajiz, šętoż wę! Czę-
mo; hebi raš tu žyłu węz wšpacę. Sznadż je jutke botom žyfe
kuzobdzę!”

„Maczę, macz hńobz prawo! Mę juste durbju szonicz,
šęto je a šęto ni! Hęwaf —!”

„Njęzo hęwaf! nęno!” pšętoręnje śmęruje nęno. „Ze
cżęk do hńodżę, a ty mohi mi po dólę křanję woby dólęć!” —

Kaf je najwjętschi ruski pęknjęć Dostojewski wurprjęł.

Č zękopiřka „Swętlo”.

Dostojewski będę najwjętschi ruski pęknjęć, haj jędnij i naj-
wjętschich pęknjerjow zřęcho hńęta. — Szduż je nęruski pęknjęć
Gwetha wnyřta k njęhju ko póšęchuwaza šora, je wón žyła alps-
ka hńoriua, tak wobšęczęny kęz žyly ruski křaj, njęwupřęnje
hńuboki a pobożny. Męžny jęho hękle nęřto pomalu šęrnaja.
Wo nim cżęmy raš wohebitny nastawę podac. Dżęnka cżęmy
jenoż jara šajimolu powjęć podac, kaf je wón wurprjęł. Čęřki
cżękopiřk „Swętlo” powjęda:

Węřę to 25. wulkeho rózta 1881, hdyż šo šławnemu
ruskemu pęknjerjęj pšęi hńęwónym wobjedżę kreib pšęřęřy a
bįžo druheho dņa dólta ko jemu nowy nadpad. Jęho dżowota

piša nétk talle wo jeho hmjerczi: Sdžž bšče mój nan po jara njemérnje nozy nasajra wotučil, wjedžeje moja mač, so hu jeho hodžijn wotčijene. Tež mój nan to wjedžeje. Maž pščezy wo wažnych wotomnikach hwojeho žiwjenja dočahny wón po ewangeliju. Prošpšče hwoju mandželstu, so by na dobre iboze hwoju staru bibliju s-jaštna wotewrila a jemu prénje rjadil pščežtiala, na kotrez jejny poblad-padne. Zatrjwajo hwoje hšly čitalče mačej wóte: Teždy pščišidže Jezuš s Galilejske s Jordane s Janej, so by mo njeho sčejenje byl. Ale Jan ho jara wobarafše, jemu prajaj: Za nam wo tobe sčejeny byč, ty poč pščišidžeč te mi? A wotmołwo džeče Jezuš s njemu: Njeh ho jeno nétk tat jtanje ; pščetoz tat nam pščišidžuča wičritu protodžož dopjelnič. Duž wotpuščjezi jemu. — Sdžž bšče mój nan tute Jezuškowe hłowa wušlyščaj, pščenyhłowadže hšwiltu a potom džeče hwojezi mandželstje: „Zeb hšlyščaj! Wostaj mi! Woja hodžina je pščišiča, dyrbju wumrječ!“ Dostojenstj proščeješe potom wo duchomny sprowjedče hš a dosta wopravjenje. Sdžž bšče duchomny wotščol, lawoka nač do komory, wa nasčej malej ruzy do hwojezi a proščeje mačejstu, so by hščeje jemu bibliju wotewrila a nam wo hšubjennym hšnu čitala. Wón pščišpoflučajše se jačjujennymaj wotčozaj do myšlinoj poturjenje. Potom nan je hšabym hšopom riejm: Woje džézi, njefabudže nihdy, ičtož seže unje hšlyščeli. Měježe dospolnu dočwérnu s Bžhu a njefabudže nihdy hš jeho wodačja nabščeč. Zubuju waž jara, ale moja luboč nejje ničjo pornoj njefabudženi lubojezi Bžhu s wičritim ludžoni, tž je wón stworit. Sdž by ho tež sčoznje stalo, so byščeže ja hwoje žiwjenje do sšitništwa padnili, njepšhejatičje nihdy, ho Bžhu dočwérč. Seže jeho džézi; potače ho pščed nim jekš pšbed hšojim wóžoni, wuprowdžeče hebi jeho wotpušč a wón budže ho wšjekič nad walčim pokorjenjom jačo je ho wón wšjekil nad nawróčženju hšubjerečo hšna. — Nem naž wobja a da nam hwoje žónwóranje; pšatažy wopuščečimy jeho komoru. Pščežselo a pščišiwulni bčdu ho wo dobrej štwi sšronabžili, pščetoz ponječ wo sšrajčnej hšwojezi bšče ho po mēšeje roščičerika. Māj nan da jedneho po druhim jaštnu pšč a prajšeče hšdennu pščeželne hłowa. Jeko mój hšubjowasče ho wódmomu, jatw dšer potražowasče R wječžaru ho jemu s nowa kreč pščewš a počža wódmome sšubič. Turje jeho komorč bčdu wawerjene a wščitny pščežselo bčdu jasstupili, so bčdu pšči jeho hmjerczi pščitomni byli. Stejachu bšes hłowa, bšes pšatnjenja, so njebčdu hmjertne wojowanje molit. Jenož moja mač pšatače čiščo, lečež pšči ložu, na kotrymž jeje mandželstj ležeče. Wošebšlyw šwuf, podobny wubjowanju woby, pšebidže s křta wječžarečo a jeho hrudž ho hšweje, rēčelječe rēšče a čišče, ale njebčelje jemu sprosmič. Pomatu bu jeho duch njebšičelny, jeho hłowa rēšče. Čač femrē . . .

Zyrfel a stat.

Sajnowa date wuradžowšče; wošebity a hłowny dypš bš sarjadowanje wošadow. Na nčžbe 70 namjetow a proštwow bš s tutej wězy s kraj dšičlo. Duž bšes džtwa, so hšudno; tež wjele čžaha na tutu wěz wošelše, hačžunje bš ho jeje wubjert bžjo doč. dnje s tutej wězu saberał. —

Sajma wēšče kōžbeho, sčtož s Plauenwa wo B. hšlyšči wo nabožinje na škulil. To je wēšče mēšto polne industrie a džē-laczerim. 18063 ewangelskij džēčzi tam do 19 škulow hšodžt. Jem stariči bčdu namotwieni, so bčdu sšewili, kotre džēčzi ho s nabožneho roščužowanja wšwmu a kotre ho so to tel njemowane roščužowanje hšubšlenja (Gesinnungsbildenden Unter-

richt) famolhoja. A sčto bš wotmołwo?! Sa 10620 džēčzi wšubšidju ho stariči ja nabožne roščužowanje, jenož 2493 bu ja tamne moderne roščužowanje famolhewntych. A tuto Plauen mēšelše hšičeje njedawno hšnu sozjalistiku wščičinu.

Alkohol.

Jato bčdu wēngy wo wulkej wójnje Belgistu wobšadžili, bu wobšderjam křuče safajone, alkohol pičž. Sčžšwotki hšoje satašnje a tak teho, so jad njemōželje wjaz alkohol pičž, ho bōryj potačiču, a to pšchedawšim w sčtjeje duchakhorčych. Jčž bu mjenje a mjenje. W škorowini Šwaj. Janu w Šwīšelu — hšudž tōn a tamny nasčidž pōlnowščērych ho jeje dopomniti wē! — bš tež wōželjenje ja duchakhorčych. Njeb ščtjeja wotebe rasč: lēto a bōle, a to, lež lēario wobšwēdžiču pščes to, so bywačeče jčž tych mjenje a mjenje, kotřž bywaja pščes alkohol duchakhorč. Do spomunjehow wōželjenja pščišidžuču duchakhorčych w lēče 1913: 58, 1914: 41, rotom pač hačž do lēta 1918 jenož hšičeje 15, 9, 5, 2 a w prēmich 8 mēšach lēta 1919 do žyja žabny! — To hu jenož ščtjež, tola wone wotaja wōše a jčž wotanje je jeme wawuowanje. Tež pola nož je alkohol nētko hšičeje šputam do rječžajow wrohoty a wšly — i najmjeničšo tola s wšitšewo džēta! — Budže našč do hšlyw dočž, alkohol wuputačž i mozu hwojeje wole a tak tutebo čelna ludowščerja pščewinjež!??

S bliska a s daloka.

„Domjazny pšedat“ je nētk do wošadow dšičol. S tutej křihu postičja herbise křihowe towarštwu hwojim hšobštawam a wščēm Šerbam křihny hodotny dat, kotřž dyrbjal hwoje mēšno nanačaz poč hodotny ščotomom ščōdže pšedat. „Domjazny wotat“, „Domjazne křiša“ a nētk „Domjazny pšedat“ tute iji njeh hu domjazny wo wščēch nasčidž herbšičich domač! — Sdžž dyrbt hebi křihowe towarštwu tež 12 hr. ja tutu křihu žedč, nejje to, hšdž pšlazšny pščirunječ, wjazy hačž w mētnym čžaju ja podobnu křihu pščeželje; sašžujuja nejje žano pšči hny. Křiha je na wošadnych duchomnych roščičana, duž tež wošebiteho puča do mēšta trjeba nejje.

Š Frauenhaina (pola Wulfohe Sojna) ho sežečowaze pišče:

S tyč ščtrjročna wučerjow staj dwejo nabožne roščužowanje hšōžž; jena šhromadžina štarčich bš ječ 24. wječšich pščale, so bčdu nabožne hodžijn jenož tajny wučerjo mēš, kotřž hu šwōlnimi, sščesčžanjtu nabožim džēčjom podawacž, a so bčdu čži wučerjo kotřž to hwojeho pščežwōčženja dla njemōža. hwoje šatwōšte pštwō wužili a nabožne roščužowanje hšōžiti. To tež dwejo s tyč ščtrjročny wučerjow čšimelstaj. Na to je ho škulke pščedšjeječertwo, kotrebož pščehšydo je sozjal-demokrat, wošadneho duchowneho proščalo, hačž čže wōmbacž, w nabožinje roščužowč.čž. Tawō wšo do teho bčdu a džerčž nētk wob tudžē 8 škulšičich hodžim ja nabožim. — Tu je ho ta wēž žyle po šatwōju sarjadowacž a pšči tym je kōždu na hwoje drawo pščišimj. Štu pač drube amejim, w kotřdžž hu škulšite pščedšjeječertwa nabožne roščužowanje wotpošajali, hmo s hšerjowim hšlowami. To bš wšo pščežčino prawu a šatwōju Š. adž tōn ščwōšantš wuškud tola nētk bōrly kšpšchim wōbščej-najčšim dopomča.

W. wo W. ja 4. advent.
R. wo W. ja hody.

Čžičež a naklad: Ššmolerjež křibčičičežerija, šap. družštwō s wōbmj. ruf. w Wudšičinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džětal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš,
Wšědne dny;
Džěň pak swjaty,
Diši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh éi khmana
Ziwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će! F.

Sserbske njeđzělske łopjeno.

Wubawa ho łóđu hodom w Semolerje; łubicełšćełm w Budyšajnje a płacłi łćhwórlćełnje 1,50 hr. ł portom.

4. njeđzěła adventa.

Jan. 1, 19—27.

Hody nam steja přiched durjemi. Krótkie dny jenož hišćeje, a łajo spěwa křečejšćijonšowo: „Něšć, tón šćóžnił tu je!“ So móžemy tak spěwac, to čini nam našćh adventski čas, žle hinalšći, hač je tam bñł, hđyž hišćeje časafšće na dopjeljenje židowšći lud. Snažemy křutnošć, kotraž křinejeje je wšćěch křowow Žana křečejšćika. Wón wšćal widějeje w tym, kiž přichćeje mješeje, jenož teho, kiž dyrějejeje hđyžće wšćón lud. Hđyž pať běšće Něšć křewšćušć přichćoť do křwěta, hđyž běšće ho šćenił we křowje wuľeje lubošće, to kotřež křyšće pytać, ičtož běšće šćubjenje, a popřilnic, ičtož běšće wuľabnyło, dha čehnjejeje do wutrobow twć, kiž jeho šćaž wuľnyđu, wuľka wješćełošć, tať so móžejeje Pawoł kamo w čehćim domać- ppatanju, hđyž lešejeje w jasłowe, tola nřpominacć k wutrobnej radoleći. Doleť běšće šćonił, ho, ičtož Něšćka ma, budže wje- jelu, teđ hđyž ma hičć pšćes čěmny doľm dňpantaja. Teho- dła wješćetiny ho ľajo na dopjeljenje adventa, a popřimny Bóha, to by nam doľ šćóžny hodomny křwěđešći. Jan nam po- ľaja, tať móžemy teđ my přichćeć k łalkemu křwěđešćenjeje. Po našćim lešćeje praćimny:

Kať přichćešćenij s adventa k žohnowanym hodom?

I. So ľpřoňajemy kamoť kćeje w křowim hđubjenšćewje!

II. So šćažć wuľnyšćenij křwěla w jeho hobaťšćewje.

I. Kať přichćešćenij s adventa k žohnowanym hodom? So ľpřoňajemy kamoť kćeje w křowim hđubjenšćewje. Wón do w- ľešćim časłim hđył židowšćeho łuba. Łotajnje powješeje přichćidu tam wot Jordana a woađa lud. Žebdu to praći k družćemu a přichće žle měšćo křineći křowow: Wón tu je, na kotřežć ho hi-

žom čajali naćhi wěđojo; dopjeljenje je wuľki čas, wo to- tryňć hu wěšćešćili profetojo. Wšćón lud wě wo tym, wšćitž wěđa wo nužj w jednorej draćeje, kiž njepta łub, ale kotřežć přědowanje ľofuty, kotřež dje hačć do wutrobny, wšćitć k nje- mu čehnje; a tam dađa ho křyšćeć w Jordanje s křečejšćenju, kotraž ma hđež šćanjo wuľćešćenja, a woni ho poněžćija we pćoňacju hřěđow. A šćěť je Žana křyšćoť, tón wuľnje wšćełošć ľobu, so je tam wotkacł ľowěćaj wuľćich wěđow.

Doľho hu ho wobarali duchomny wjednyž židowšćeho łuda přehěžćimo temu tam wotkacł. Čehłobla njeřćhřidže k nim do Jerusalema do templa? tať ho praćejeje. Ale šćoňćenje teđ woni hinal njeměžeja, hibanje je ľapćimnyło žyly lud, a tať ľešću k njemu měšćniťow a lewitow, so hđyč s nim ho rođře- čćiťošći powješće přichćešćełi wo nim.

Šćhunda, w kotřež tam 5 měšćniťow a lewitow přichćidu k Žaneje, je čehćka šćhunda domaććpřantaja řa Žana. Pěňoť jene křowow s jeho řia běšće mušće, a žyly lud by jemu přichćpadnył jako temu hľubćećemu Mešćakće, temu Šćnyje Wožemu. Ale wón wobara wšćemny tajemny řpřowowanju, a na praćenjeje wot- pćoňacju křineći jeho wotmalňenjeje. „Ja nješćim křewšćušć“. Wón wě, wón čćuje w ľebě wabjenje a řłutłowanje hřowěteho Duha, so je k wuľkim wěđam powołany, a žadanje řpřoňacja leži w jeho křowje: „Ja hđm přědalkći hđěł w řuľćešćenje: přichć- łotujeje pucž teho křwěla, jako profeto řećajacł praći“, ale w pra- wěj poněžćoleći tola teđ wě, tať je wón řam řľaby, hđyženy, hřěđny čćowjeł, kiž ľaicež přichće tym, kiž po nim přichćešć budžć, kiž wřeđy njebo byl je, kotřežć čćejowje řjemješći wón njeje došćoťny wosňoľacž. Doleť řeć ľebie řameho prawje řpřoňaje- njebudže hordy, a tať budže šćoňćenje hobať řćimny w řpřoň-

žu Słodzika, tak fo ho na popled tej kmjerce njeboji, dokelz wé, tak pschindze w Jezusu sbozo a sboznosc.

Chyeny si po adwentistim cžaku prawy zohowany hodowny hrowjedn kmjercež, dha budze tež nam pschewoschém nusne, fo so pschihotujemy w prawej poniznosci na Knjeow pschichod. Schioz sleji w hordseji, kotraž je s sariejstim w templu jeneje myhle, schioz njetrjeba teho, kiz naž wot hrčehow wuschowobdži a naž wjedno s njebjesim Wšozom, tón dwe móže hody kmjercež, wobdaty wot najrejšeho kwička, tón móže byc bohacze wobdarjeny je wšchem, schioz hweč posticja, wón tola křudy wostanje, dokelz teho horjenjowosnje, kiz harle dawa prawe wjekele a rjicu sboznosc, Jezus Křystja, tych hrčehinow sboznika. Skaf plačzi dha sa naž wšchitich, fo bychmy pschnali, fo budze s nami tónz, hdyž wostajemy w hrowim starym hrčehinym wafšuju, hdyž njewotpožimy wšdu našdu hrowosč, hdyž nještajimy wšdu hrowu nadži u na teho, iž fo botuje, něšto tež k nam pschicje. So bychmy wuštyli, tež prajic s Janona: Njejšim dostojni teho, cžedž naž cžje dželomnyh sečijicž njebjesla huada. Cžim bóle wěny fo hmy hučjeni a hnbjeni, hdyž fo spuščejany na hrowu mōz, a na pomoz hwdto, cžim trawšicho fo džerzimy sa powjesje, kotruž Jan tam dawa, fo je Křystus hrijedža njes naž supit, fo by naž wimōbši. Dha paš potom njedyrbí wón nam wostacž njehatny, ale tón. s kotruž cženy zohowane hody kmjercež. K temu paš je nam nuže a wužitne:

II. So suac wužnjemy Knjesa w jeho bohatskwie. Wono je worpandže něšto wulke a rjene, hdyž w starym sačonju, kotruž durbimy suacž, hdyž cženy wrowje pschnacž paršomnu Křystuska a jeho skut, cžitomy Křt je pšes lětyhazny rt profetow wěščezjenje dat wo tony, kiz pschiciz njebjesje. A tola, hdyž wužnje fo potom Messias naroditi, hdyž pschidat dnu cži nudri mōže fo datelcho waischego křtja, fo bychu s rjenu ko mobitli, dha hano w kralow im hrowe njestōn niegō njewjedjšeho wo nim; a wo zelym židownim ludu je prajne rudne hrowedženje: „A cži hrowi hōwje njewpachny.“ To pschiditi s teho, fo njebědu wužiwali cžje cžatantja, so njewiedžachu, tajže bohatskwie durbječe s nim pschiciz do tuteho hrowe. A schož w našim tešicje Jan wo nim praji: „Wšōn je hrijedža njes waš supit, kotrebož wy njehnjecje“, to je wostalo hačz natōn džen. Schioz wšchot jenoz hłaba na jeho nisti, křudy narod, na jeho kmjercež na pschicu, kiz by byl hōstnik, tōn jenje njewpachna w tym Knjeu teho, bies kotrebož byc njemōžemy. So bychmy tola wšchizy hrowiti a pschnali, křt kōhant je tōn, kiz ho nam bližuje. Wy hrowiti a wōlceženi, křweče jeho hrowo, tak cžje wōn waš wo jedweciz; křweč hrowi schiz a hrowi žrudbu pschod njes, tōn njebudze wot něho wostajemy bjeje wōschta. Wy thori a křowšni, tak hdyž wam lohko wōwolo wutrobu, hdyž hroweče, fo hdyž hrowšōn tōn nuz, kiz žiwicwacze njebje. Wy hrčehinō, kiz cžehč formiciz a sadwšewoacž, ty waš w tym, kotruž je sa tebie na křojžu wuwarē, teho, kiz tebe cžini wjebechlo we wōwšōciz, fo twoje. hrowi hū tebi wōdaru. A hdyž cžujech, tak ho tebi bližije kmjercež, dha wōšech ho hrowble temu pomōciz, kiz je wōwšōm mōz a křewšitwo kmjerce. Haj, hdyž ho hrowjenu, w adwentistim cžaku temu Knjesaj napscheczo cžahnyč. Dha durbimy wjedšecž, kiz k nam pschindze s njebjeskim bohatskwom, kotrež sboznich cžini wch, kiz cžehčje hrowe hrowe wšacž s wutročōn, w kotrež cžujej wōwšō. So by pschiciz tak bylo! Adwentisti cžaj bje nimo! Njež hrijedže kōtē dny, a saho křiczi ludam na semi wjechela powjesje jandžela: „Wam je ho dženska tōn sboznik naroditi, kotruž je Křystus, tōn Knjes, w Dawkōwim mēšcju.“ Hrijedže tu a tam wjechlece pschiciz otowanja; ale fo bychmy pschi našim pschihotowanju nie-

pschili na najrejšeho a najnušnišeho, našdu wutrobu pschihotowacž, fo wōh tōn Knjes tež k nam nuz cžahnyč. Duž pschihotujecze pučz temu Knjesaj; wōn je hrijedža njes waš supit, fo bychmy jeho pschnali a hody wōhni kmjercež we wšchem bohatskwie, kotrež bu dote w Běhšehemje wšchemu hrowe. Samje. W. we W.

Tola hody.

(Potracžowanje.)

Wy mēni, so Janaj wōweč wužiti křewšehčej, hdyž fo domach telko wo nim pōwēdajdže. A bē tež tak! Nješlejšehčej jenož, nē, brunčehčej a zeta hłowa hōbu! A džiwije! Njenu w tym wšchem wjedšeho wōn tola žyle lašnje domijnu, starčijiti dom, nana, macer a — Warku! Wjedšede wšchot tež křwite, hō je hrowim njehšim wuschowowacž — hano hačz do wjele mil daloleje křewšehčej domijnyž Ležecje njemujny we ložu. Njebē hrow, nē! Tola: paš tam ležecje, a to tež durbječe, do kelž bēdu jemu stowu pschewšewšali, cželo pschewš a hłowu ros bit. Tachōla tež to wučenjenje we wuschōmaj!

Budžeh jeho wēšce wobžarowacž a křudžeti starych hōbu a Marta kōhoranju. Tola dočž kaj s tym! S wobžarowanjom pschidžewš pšehzo hrijedže cžaj dōš. Tak by hrowž něšto pschewšara, něšto pšehmato wōžarowal.

Edwarny Jan tež do žyla w Brlinje njelcežecje ale we Zehpandowje. To bēMarta prawje mēli. W Zehpandowje? fo džiwawo prajecž? To wšchit njebē tak k džiwanju, fo w Zehpandowje bē; to druhe, fo durbječe we ložu ležecž, je wjele bóle k džiwanju — ale hrowž niz tak jara, tak hō cži to i wo wōwšō hō.

Kotajim do Zehpandow bē wōn pschidšol, pōšlam s druhini dželaczerjemi thjeršeho mišchra. Durbjachu tam jedny wulki dom hrowšowō cž, a duž bēdu hēbi tam hrowom na bēšiši cžaj bydjenje istajaj. Jana njebē mišchtr cžyl hōbu pōšlacž; njebje kuf jamolowjenja so njeho pschod jeho starym nanony; cžyše jeho rad bóle na wōwšōmaj mēš; haj pschidatny jemu, fo bē ho pschewšō stawal wo teho wōwšōjana; ale wšchot tež jeho njebjēde, so tōn žane malo džeczo wjezy njeye. Duž pōšta Jana hōbu, došelz tutōn jeho wōšpjet wo to profšišche; prajecje: fo hu tam wšchela wēšicje wōwe džēte, kotrež by cžyl rad hōbu dōwōwēciz a pschi tym noweho newitahč. Wyli mišchtr wōwšōwēdže to cžini w pōšelanim cžaku, cžehōž ho winowato cžujicje pschewšicim starem křudžeti, njemujny kufi a Janom hō dal, njebj jeho do Zehpandow hōwōpšlaf.

Zōto bē Jan to hrowat? Haj, ichō wšcho njewōwraja hōžy, kotruž po konfirmacij hrowom na křucze dwory pschiditje w wōwšōch. Wēšicje, fo hu hami hrowi křujecō; wuschōždom to njeye jenož a wšchitny njebju jendy, tola wšchela cōkuzny maja tu wōwšōnu „hrowšbu.“ Wōwšō „č Jan tež wuwaršny, njebē to tegōba ničō hīnā, bē tola tež do Brlinje pschiciz? a ni ženo na jedny křuczi dōwō! A hdyž je Brlin je hrowšim hōšem, byhōhami a haffami sa jehewo, kotruž s wješci s jentim pučjom pschiditje, jedny labirint, s kotrebož ho won njewantajch, je ta žiwjenje Brlina a jehewo s maleje wješci pschiciz džajeho Wabel ham!

Křewšicje zohowanje a nowowa dobre hława a pschecze bē Jan hōbu na pučz wšal. „Dobri towarišō“, kotruž cžychu Janaj to wješne wotwēcizjež s jeho to wufšewšewšante hrowwōciz, dawachu Janaj kōžny džej i wōwa dobru radu. Tōn hōwšō domijny wōwšōni bóle a bóle pschod hōšami wulčeho mēšca, naby wōzy jenož tehdy saho, hdyž list abo pakciz pschiditje s domijny

wot staršejnu, wot Marci, wot cžety, namawjeje hotry. Na tutu poželidnu poča go bóle a bóle. mjeriacz tehdoda, dotelz wona i jeje warnowanjom pšehozo to prawe trjedšeske, a jeha, kaž mənjeje, za htupeho hólza mējeje. A tola bē wošebje wón namotny hólz, kiz hebi na njeho wjele wjedšeske. A Marci! haj, bē ju lubo mēt domach, hnadz ju tež saho lubo jinēje hduz dom pšidnibe, jeli so do zyla pošdšeho na wgy pšidnibe. Nēste pat bē w Berlinje. A tu bēdu ho dobi towaršchojo postarali, lo kesa Berlinste „Inježny“.

Wšedny džen wječor a njedzju popoždnu a wječor pntajše bóle a bóle bjehadu wješkych towaršchow a towaršchew, kotiz jemu tež bōry wotwucžidnu, tež prajachu, salteffe a wješke w machnje kemischhodjenja. — Hduz prajizh, lo to nētle wje- rjebečah halke do Berlina cžahnyč, so hy to wotwufny, ale so je to bóle o bóle tež na wchot wachnujo, njemōžu cži wjele inapšehčejitwie! —

Tā bē to bylo, prjehi hač Jan do Spandawy hobu do- jedže. Tam pat boleče jeha tež to njelbože, kaž wón prajaje, — hnadz pač sci njeho sahnita tōr džen, so praji, so bē to nje- bože lute hbože! Po jenyum nōznum jawehčelenju bēdu jemu njedzju na ranje Šchpandawizy Berlinšich smōzizki, dotelz bēdu Berlinzsy jich towaršitno kashli, wošebje helz, torez bēdu hotu, wošehčewali. A dotelz bēdu ho na ranje nawemali a napili, hu ho potom tež hiščeje nabili. A studzilz Jan njebē jabyru wufšitny Berlinac a dosta tehdoda nēšto ja durtich hobu. Tuczj ho i najuzenšiba trā džatowu wopofasaju, so Jana hobu dem na hupšobu wachu a po lēarja pōkšaku. Tu- tuz njeterjebeše wšah ničo deke cžinicz, hač jemu ranu, niz krahčuju, sahnitč a nēšto krehobu swanac. Wšeho drughe dyr- bješe Jan h m težu dočiznju.

Wšeh drje nēto, cžehodla studzilz a Marci mjenje a mje- nje listow i Berlina dostewachu, a cžehodla bē to po poslednimu koro 4 njedže sašcho? Jan bē tli njedžele we Šchpandawje a htoru tžden je ložu! —

Bolofče bēdu popuščezile, rane žijeshe, tola Janej njebu- tēpje — w hšewdomnju! Šrjelajše, boleče, žyly Jan bē thowy. Boješe ho mištrca, dotelz go pšehozo hiščeje njedžesajše —

Wōtče našh, kiz sy w njebječah . . .

Talle je ho nam našh luby Šbōžnit modlic, i Wohu, knjelej a štworicelaj njebječow a semje, ho wolocz, pšid- kajač, a teho, potrebož jabyru cžlowitki rojom wopšidžicz njemōže, „našh Wōž“ mjenowarž poruczji; kaž by nam wšedni i tym prajizč čyul: jow, na wutrobie waldehe njebješkho Wōža je to mēstaczo, hōžez wgy jowuju, mucznu, bolofnu hlownu iškilicz mō, cēke, hōžez wšcho, — ale wšcho do cžista — wšcho, — mōžecje štworicelaj složicz, ičtož hami jato wšche jara cžezje brēmjo snježez njemōžecze a ičtož waž jato cžezki kiziz klōzi.

Bratje, hotra! Čay dha to hebi hižo hdy rēspōnitk ičto to ja tebe na hebi wa, go mōželch, so hmeič, haj so durtich Woha, wšehomōžneho knješa a štworiczela njebječow a semje tallē: „Wōtče našh“ mjenowarž? Že to hižo jōnu do twojeje wutrobu wšedni, sy dha to hižo sačul, kajti pšōbti irosch, kajte sbožne wofidžewjenje je twōj luby Šbōžnit do teju dweju hlowicow iškwal a pōzeji ja tebe lo ho hmeič i Wagn klēicz i tym mjenom w hšubomaj. „Wōtče našh“, lo mōželch ho i zulej hwojeji wutrobu wješkicz na tym: wōn je twōj Wōž, ty sy jeha džezčo? Š tym nam našh luby Šbōžnit hiewi a wotanka jene i tych najwjetčich a najšbōžnijch potaj-

thowoseje dla, kaž bē ho jemu powjedžilo? Nē! Čah pa to bē? Že wotrašy a hony, torez wōndjo a w nozy na njeho thō- bjadu, hduz bēdu te prēnje bolofče bóle a bóle popuščezile. A w tutych wotrašach a hōnach wotmēnjach go Berlin a do- minia, Berlinzsy wwaršchojo i towaršchotmi a staršeci i Marci, atd. A na dobo bē jemu pšchp.čho, so lēdy thžerč, a namotny narodniny tu hu! A wōn je w Šchpandawje! A staršeci w njestajst! A wōn teži tu a tazi. A staršeci!? —

Zyrkej a štar.

Šaynoda je 7. decembra hwoje wutadžowanje hač na dal- jiche pšchetohnyka. W hwojim poslednim poželidnju jednajše wošebje wo dothodach duchownych kaž wo dothodach duchownych imentz kluzhjo a jawostajnych semježnych duchownych. Poželidne hlowečo njehodži ho wo tutej wēzy nētle hiščeje prajicz; to budže mōžno halke, hduz šei ho štar a zyrkej dželikoj. Šhy ho nuto dželene pšehewje, njehodži ho dženka hiščeje prajicz. Tež je konfistorijno nadawč dostalo, nakhwiltne tutu wēz sriedo- wocz, ale hinc hač to nkhwiltne a tak, so tež duchowni w tu- tym drotim cžahu wostac! mōža.

Š krajneho hejme, torez bē ho hāmny džen i prēnjemu poželidnju šehol, hmy hšoheli, so je demokratiz i jawošajnz du- chowny Wēt. mianj nanjet šitji, lo hy hejm te pšehes šalon sa- rutawowne pjenjeje, ja dothody duchownych trēbne, pomšhovit. Duž wohladamy bōry, h-wēz to uowgy hejm cžini abo niz. Wgy- liny h-čhi, so pšchjowli, nēch ma tež iostialistiku wietščinu a iostialistike kniežestwo.

Džen prjehi bē hynod. domrawadžita wo šahadah, po tovy- niž maja ho duchowni pšehēduo tym, kiz i žyrtoje wšhupja, sadžezčez. Tute wēste sažahu hač dotč pobrachowachu. Tāb- hu pōstajnu, lo ho wšhupjenym žyrwinie cžezje pšehi thow- anju jawowjedžez; jawošajenym tajšeho mōže ho, jeli so wješhu i žyrtoje wšhupiki, domjaga cžicha nutnōsez džezčez, ale po pohjehe. — Drōbnišchego wo nutny a durtim poda ho tu poželidho —

štwow našchew mōry. Wōn naw i tym kuczje wōbhwedžiz, so my, thudzi, hšobi hūbjeni ludžo, w tej najblišchaj šchunufnosčej širijny i tym wšehomōžnum štworiczelow a šdžerčiom njebječow a semje. Pšchetoz bližizja pšid- winnosčez hač mješy Wōžtom a dželczom, hač mješy dže- cōm a Wōžtom bučz njemōje. Njeje-li to najkrahčiwče, to najšbōžnijche, ičtož mōže twōja wutroba japschicze? Ty — Woje — džezčo. Ty jeha hwojatej wōtzowstetj wutrobie tal bišto, kaž je to jenož mōžno. Ty sy i nim i tym najšhujnichim wšahom hwojanz, tal lo ničtōn na hwečeju jōn rastorčarž njemōje; thiba — hšihč — thiba twōja hūmšna hamopahčiwōč! Ty sy Woje džezčo a i tobu wchizny, kiz ho tal modla „Wōtče našh, kiz sy w njebječah“. Wōn je hwojizh njebječow na wchitche hwoje džezči hlada; je lubnje, ho sa nje stara, je wobarunje, jim wōmha, je ičtunje, je žohunje, — wšah je jich Wōžez!

A nē ho wōmōwiti ty thory, hūbjeny, domapytanz, šrudny, šitjny bratije a hotra. — wopomā ičto to na hebi ja tebe ma, tallē ho modlic, tallē ho wolacz i twō- jenu wch-homōgenemu Wōžu „Wōtče našh!“ — Hduz sy jeha džezčo, dha štal štročatnje hwoju mucznu hlownu na jeha wōzowstetj wutrobo, dha wotpōcznit namatōny widožoz wchitche tweje štarōczje, — japoschitč praji — cžibūče na njeho, wōn ho ja naš štara. Wšah wōn

To poglebue, kajtož hynoda woofamlny, bē jene swofanje Mofejanow zlyheho wukraja f wufufpowonau pſchecziwo zadaniam ententy, wohebeje pſchecziwo temu, ſo hebi ententa wot Nēmſkeje dejny a reſny ſtōt žaba. Tuto ſwofanje wufflinczi w tuch ſlowach: „Zehoba pſchitowlomy Wam, ſchecſjejanam wukraja, w mjenje Jeſuſa, teho pſcheczela džečzi: Zafroczeje pola Wafchid wufchnojefom a wufhorowajeje nafche džečzi!“

Putu.

Wot Adolfa Černeho (Jona Kofchyn)

Z pſchynow wufchowodženeho njewōlnika

Možni hny putu, po doſchid lētſtoſach, wot kolebki f rowu, f ranja do uozy, nuſhojo a žony, w ſtarach, w mlodych lētach — wot jeſelnich truhow njebē pomozu.

Nahle pſchidže wchow, hrimotaje hromu, ſchizachu ſo bluffy je wſchēch hōwēta ſtron: tōn ho morow ſrašy, tōn ho wōrōwci ſhromu — Z ſtruju je putu roſpachzila wōlnika brōt.

Zpadachu je ſtawow, hdyž ho winowz ſonak, jako ſchomny hižo bēchu bjes plodu — lid, kiz pod čwrtkenti bololintje je ſtonak, wuwola we hwojei jemi hwoobodu.

ſtak je nētto rukam bjea wobwuczoj derje, noham bjes jeſelnich putow radofino! ſt rejti wjekelej ſo tomach dnuſta hjerje, wchēm ſo ſtrowac; čyže do wuſſoſa hwoobodu.

Ale tajna wōz jich lažy čehuje f jemi, ječo bychu w putach hildže wofkali. Z dawna machaja do polwēra f ſchydlemi, pobarnu ſu hōrje f pſaczu w jadali.

Njej wam mōžno ſleczeč! Wlubni, njewidaje, ſo wam duſſe wobja puta trajaje, kotwane we wofach? Z nimi njeſleczeče f wuſchidam, hdyž bōſchēdja ſerja ſkabhōzaje.

Storhajeje te puta, kiz waſ wofchabuja: wot nich wufchowodža wafchi proſeczi. Storhajeje je wufchudom, hdyž je bōlntje čaju, ſo tež duſſe wofſhe njeſu wotroczi!

Zo ſu jako pſaczi ſtēuju nad ſemi, ſo ſu jako hwočto, wotrez ſchēti dny ſo wozaj njeſhny jako w jaſtnoje ſa murjemi. ſo je narod tež woprawdže hwoobodu!

Č bliſta a f daloka.

Zo Čerbow dyrōim uēt tež wo ſrawnych rubjejnōw a njeſtutach ſchjēčez, kaž n. pch. f Wukſhe Wjeſtowa a Lwowo. Njech drie ho tež w uſpnyaj nāpomenajmōj podomaj wufowa, ſo ſu žup tute njeſtutki ſtuczili, dha paſ tola wōch to, ſchtož ſo pſchi tym ſobu wufowa, to dobre mjeno, ſotwēz nafcha Lužnje hōiſheje wſchēče, k. ſy. Sreſhōna wuſt, ſo wufēj wōznje narodžena, dohwyta ſo tež de nafcheho herbiſkeho kraja, abo lēpje, je ſo dohwyta do wſcheho herbiſkeho kraja a dohwyta hebi wozaj a wozaj uch domow a wutrobom. Ne tak, ſo hmedžachom tādženja f teſtom 3. adwenta procič, ſo hny tež Jan tōn ſezent w jaſuwje, w uſach a dwečach, niz paſ kiz Jan dny f temu, ſotwēz je kam ta wēroſnje, ſa pomoz, f Jeſuſkej Chryſtuſe. A tola je advent! A tola wōn pſchidawa! Njebychymy my ſo f zlyeji hwojei wutrobu pſōlōmu a dobroproſchēnje čiwēz, ſo mōdo:

„Č Jeſu, hdyčez mi f hnodu, ſo ja čje lubo mam!

Č Jeſu, daj mi radu, ſo tebi ſkwalbu dem!“

ſ. we ſ. ſa hody. — ſ. w. ſ. ſa Kōwe ſtō.

Zamowitwy redaktor: Janak Wyrcač w Moſchaczach.

Čiſchēz a naklad: Čanowickej truhčičſcheczenja, Jan. dnuſtmo f mōbnj. ruk. w Puchdžinje.

tež hinal njemōže a nočže tež jako naſch Wōčez, hdyž hny my jehō džečzi. Starſhej ho tola pſchēzaj ſa hwojei thore, hubjene džečžo najbōle ſtaratja. Zo je ſimaj kam tōn Knjeſ tak do wutrobje poſožił, dha wōn tež tebie hubjeneho, thoreho, domaphtaneho wopuſchēčiz a ſchombdžic njemōže. Jenož ty njewopuſchēz jehō, jenož ty njeſthombž ſo f njemu tak wōlač, kaž ſo Wožemu dželēzu ſo wōlač ſkluſcha: „Wōtēze naſch, kiz ſy w njebejſchach“. Haj, wōlaj ſo tak ſprawnje, taſ dowērenjapōlnje f njemu, ſo ho twōj „Wōtēze naſch“ f trōnjei twojeho Bōha pſchecziſchēzi pſchēz wſchitſte ſtonanjo, ſchychowanja, ſkarolēje, bololēje a ſyſti twojei wutrobje.

Hdyž twōj Knjeſ a Sōžnił taſte ſo mōdlicz, f Wōhu ſo wōlač, f Wōhom rēčez, Wēha proſhēz, čzi pſchitaje, dha f tym tebi niz jenōz wuclēz połaže, hdyčez ty čelkuyē, ho we twojei nuſy, thoroſeči, ſrudobie ſchowacž mōžejch, ale wōn tež tola dže, ſo by čje poſylnil, thmaneho čzinił, taſ wjekele, troſchitnje, f džečzaj wutrobom, haj, ſkroble ho mōdlicz po jehō ſōžniſheji wutrobje:

„Wōtēze naſch, ... hwoječene budž twoje mjeno“. Ty hſy thory, ſrudny, domapnytam. ſtak dha to, ſo twōj Sōžnił čje wucliz, tebi f tym pſchitaje, niz wo twoju pomoz, ale najprjōdžy wo hwoječenje Wožeho mjena ſo mōdlicz. Tebi f tym pſchitaje, pſchēzo ſaſo, najprjōdžy na

twojeho njebejſkeho Wōtza myſlicz; pſchēzo to we wočōmaj mēčz, ſo jehō čječz a ſkwalbu pſchjōwjedacž, roſſchērečz a ſchjōlporječ, twoja najprēhōna naležnoſeč byēž dyrbi? Haj, luby braſije, luba ſotra! hdyž ty pſchēd trōn twojeho njebejſkeho Wōtza jako jehō džečžo ſtupič, dha to njehuſheji hinal, hačz ſo ſadubjeſch na hwoju thoroſeč, ſrudobu, domaphtanje myſlicz, ſo ty jeno njepſchjōch, Wōtēze, hlabaj jow twoje hubjene džečžo ſtorzi a ſtiml, taſ ho jemu hubjenje dže, taſ wjele a čezny dyrbi čerpicz. — Taſ jenōž hebičiznoſeč rēčzi; taſ jenōž hebičiznoſy, jenōž tōn čzowjel, kiz ničjo na hwočze nejnaje, prēhſhe, wuſniſhe, lēpſhe, hačz hwoju kamhnu wōhobu, — mōže jednacž a ho ſadžerzeč. Wože džečzi wucliz jich Sōžnił ho mōdlicz, ho f Wōhu wōlač, taſ je ho wōn kam mōdlicz a f Wōhu wōlač; po jehō ſōžniſheji wutrobje ho mōdlicz rēla: „Wōtēze naſch, hwoječene budž twoje mjeno.“ — Č tym ty jako Wože džečžo proſhēč wo to, f tym ty wuproſiſch to ſhubote žadanje twojeje džečzajaje wutrobom, ſo by mjeno twojeho njebejſkeho Wōtza w teji nāwuhſchēdžej čječejzi wot wſchitlčej čzlowiſchij džečzi džeržane byto, a žane f jich njeſthombžito tu čječz a ſkwalbu jemu wopronacž, ſotwēz jemu ſkluſcha a jemu dacž wſchitžy winoječi hny.

(Pſchichōbne date.)

Sy-li spěwał,
Pílnje dželať,
Strowja će
Sw.ójny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć má;
Bóh pak swérny
Přez spar mýrný
Čerstwosć dá.

Njeh ty spěwaš,
Swérnje dželať
Wšednje dny;
Dželať pak swjatý,
Dusi daly,
Wotpočń ty.

Z njebosy mana
Njeh eí kłmana
Ziwnosć je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokřew će! F.

✽ Sserbske njeđžełske łopjeno. ✽

Wydawa šo teke: hodowu w Šemolec'ej luhčičičeju w Budychu je a ptačji šchmórtlěnje 1,50 hr. i portom.

Hodu.

Ze starej njeponjucibenej wotny pšcherabó hodowne pšeraje f nowa naćhn wutrobu. Komu by šo wožadźilo, na nje pšeraj chac? Ma něšto wobšće. Ištož njese wot tejele senje, něšto, ištož tež najwšćóniču wutrobu i prubami njeđžełkeho hwička wotšewja. To šu hłowa a waki torež dwóhich hly šćež, dolež je nam cłowjekań ječjenje po nich pšehinrodzene. Dolež naš bolofeje we wnišej ličžeje pouta wutroba šo jedši po nělajim wjekełym šynku a poutača, hduž lubojim rajšćeje wjekełeje powjekeje i dafca i njenu žem klinczi.

Čacž by w naš runje taf daf klinczi, hduž njebu ničo tu štaf mo tym: „Češć; budž Bóh w wyškofeji, měř na ženi a cłowjekań dobre spodobanje? Šduž by měšo teho šlubjene bylo: Wam budže šo nješćejne bohařnow doleč a na lóžym dnju wjekeły hwičžeš? Bóh šu by nam wotšudžo, na rajše hłowo šlyšćež.

Prawa wjekełež; nječateži na šwontwach wězech. Niz na wšćežatych šestlajch wobšćewěčach, niz na hromadach pjenjes, niz w špítej strowokěži, niz w nješćejny mow i džětu, niz we wjekełej bježadje. W tym wšćitkim niz! Ale w tym, ištož je šmatskownemu cłowjekež, wutrobo pšehisupne a ju wot špřez- mofeje a wobšćejwofeje wuškubodži.

Nječahodnje wobšćaha to powjekež wo hodowne wjekełofeži w tym, ištož wo šbóžniku pšehipowjeba kiz ma šo narodžić, a w šlowabnym šćerluchu njeđžełkeho wójika: Češć; budž Bóh w wyškofeji, měř na ženi a cłowjekań dobre spodobanje!

Wam je dženka šbóžnit narodžil.

Wobšćijamy dženska hšćeže žulo šawškanje a šradowanje, torež tešdom pšehi tejele powjekeži dušhu pšehendže a hórhu ža-

lofej šwjenja šoweni? Čašć; w našćich dnjach měni, šo ma wšćitko, ištož, ricka budže hjes prawjeje hodowneje wjekełofeje! Z wěšćiti na hodownym šchtonje njeuwěžinja, ani te dary, torež na bližje ša tebe leža. Šduž čhešć něšto wot šawje ženi wěže, dwóhich šawjowac, šo šu dary i lubofežu bate, a šo šu wěšćiti w šwójatej radošćej šawjowčene. Lubofež a šwójata radošć šćež pai wězy, torež w wutrobu džetaj, kaž tež f wutrobu wuškubžetaj. Čašć; bč hjes šawjowanja šwójateje radošće a šwójateje lubofeže pšehi hodownym hwičžežnju, je podarmo šbóla byl, pšchetož jeho wutroba njeje ničo wot teho „měša. A jeho wutroboje je powjekež ptačjila. Pšchetož wutroba trjeba šbóžiti a.

Čehodlo dha to taf je? Ach, dha pšćihadžeja jedži: po družim, nješćejnoma hyla šrudnyč, kiz nad šarofšćeni a nufami žanija šbódu ma šwójny ból. Šdže dha šu eži šwójowni, eži špokojni, kiz nješćahu wo ničo štoržć wjeđžełi? W kotrychž dnušach by ežine a jake wo kaž njebó na šlónčnym lětmym dnju? Wjele: jich je, kiz hšćeže rad dželaju a hšćeže nješću šajšali něštoj dobreho šuknowac. Ze jich wjele, kiz šo wjekeła, wjele kiz šodu šo rad wjekełiti kaž šo džězi wjekeła. A tola njeje ničoń namafal, ištož f poknej šwójej wutrobu ptačje! Čłowjekožo šu kaž ludžo, tořnyž šo šbóž rošćah. Šobarmo wojnje še šolniami a wuškšćeřteřa šwójej ruzy po břihoju. — A išto je jich do teho hujšćeřteřa štoržešo? Ženeho nješćože, torež teho kaž wšćor napabu, šo šo nišče wježe džěřežć nje- mofeče. Družeho šlójšć houbčowjowekow, tořiz nješćahida- wachu, šo by wory-njenu šbóž došćežahyl. Tečzi njeje došć; šedžbowal, a je — měšo teho, šo by na móšt šupil — to šam- nej winje nimo šupil, wopor šam šwójich njeđžełstafow.

ko, kaj je ministar kulta pschisjelov, vsakaj važna več dželenja štata vot zyrkwoje wuradzowacz a roščirkač. Chzemy pał do-čufacz, hruadž ito tak festajene frujczestwo, kotrež ma po swozju pštu prawnu strowu vot demokratno hač do nemišonazjonalnych pschisjelno hebi, wotwidže a tutón hašte swolony hejm roščidže, psjedy hačz tuta več f doroschudzenju pschidže.

Zsazju ma hodowane prošidniny. Swoje přenje pschidzenje w nowym lécze jo na džen 6. januara položil. festownijch, lubo herbistich cžitarjo, luba herbista cžitaka, na džen 6. januara, abo so eji tutón džen f swojim njeh tež niz prawnym mjenom mjenujmo, na hruadžestw tšjoh kraloto! Wón dže f najmješča tu wopoflacz, jo máže je hruadžit hrowow tola tež štuffi sečinič. Ze tola hřwatajz kaž ščurce do hodownych prošidniny na wšchedpschidniny dnju, pjat, f 17. hodownica, wobjanknył, so je ja Zaskju jako šarostki hřwatu dnju pschuzemju wobjanknył. Jewje- nja abo tšjoh kralow a tchoranja přeni pschuzemju džen. To be to hřwoto! A tón štuff so f. hruadž přeni dželanw džen w nowym lécze sečini tutón hruadžestw! A hruadž njeje bies wopoflada, so je jedny dnj na dnijowym psjedy tuteho 6. januara to wuradzowanje wo došhodach duchownych!

Nača krajna zyrke je bišo dšički cžaj do rebo postajida, so ho hruadžestw šjewjenja psjeczzi jeje taž hewat, a so na nim wopunjemy, kaž dotal, wopor ja mjšowistwo njed pschanami. Duž tež něto wchitzy niz jenož kaž dewat, ně lěpje, bóle hřidžeje hruadžezju tutón džen tšžby w hřwojej woschadže a we hřwojim Wo- žim domje a dajmy temu šlawno wurafa pschew, to ho su nas- šče Bože domy na nřym dnju pschidže hečz hewat! A to njeh je mjenje pschidžežimo tutemu šawenje, ja kotrež hu f wuradzowanju nemišonazjonalnych, wšchě štronj hřowowale, f tym jon tež njepowalimy! Ně, wjele bóle budž to pschidže- cžowo temu njezřiwostem a nješchidžestwem duchej, kotrež mozg nabywa po našim kraju a ludu! Ale tež pschidžežimo temu tole hame njepomha! To šlawne pschidžowanje dny bi byčz wo- rjene a wjedzene wot šlawneho pschidžowadzenja a roščudzenja f hřidžestwanju wěru a zyrke! Tuteho duž wuproschimy hebi, a šestž možno, wotradžim hebi f 17. hod. Na budža bohate hody!

nana f cžezani a šlawno woddadža. tu je tež f Wožim džezčimi: wone hu wał tak žive, so pschew to mjeno jich njebiešeho Wótza budže cžezčene a hřwoječene, pał hanjene a wotjw.ecene. Ty tola ani šawenje wotemilitarjenje nje- dnělajch na tym, so je twoja nješchidžestwa pschidžestw nosčz wšcho f hřwočeni ju Božeho mjeno cžinič. Haj, tebi ho pschidžiti, wšcho cžinič, so ho wono jako Bože šlónčestw na njehju jašnje a krašnje hřwěži. Dha jačest wot tebie wšcho, šchotž kaž cžorne mročzele tole šlónčestw tibi šawerčez čže. so by tak wo tym hřwědženje wotwotkžil, tež twoja hřworozč, twoje cžerpjenje, twoj hřidž čhješch na wotlat Boži položiti jako wovor t cžezani a šlawalje twojeho njebie- šeho Wótza!

Wótče naš f pschidž f nam twoje kralestwo... Hdyž naš naš lubo Šbóžnik takle wurči a nam pschid- kaje ho dale modlič sa pschidženje a roščidženje Božeho kralestwa, dha naš f tym wšchě bjes roščidła malych a wulšča, šrowych a hřworč, mužšiča a žonške, mlodych a staruch do šlawby bošičich bęđerjow wola. My nješmjemy Božemu kralestwu na pschuzi štečez, jo šabžewacz, ale cžim bóle jemu psuč pschidžowacz, jo hajicž, jo roščidžerčez pomhacz, so wón, naš njebiešeli Wótž w našich wutrobach, we našich hřwobach, wosbadach, našim kraju, našim našim ludž knejži, — niz jenož w zyrkwi. — Jemu

W Lubiju wotně ho wutoru, 14. dezembra, diözejansta šlawmadžina Lubijšeho zřiwneho frjeja; te druge zřiwne frjejy hu podobne šlawmadžim wuhotowale, tak Wudychšiti frjejdu, 15. dezembra. Słowny dnj šlawmadžim be rošprawo wo džele hřwody a rošmolwa wo tutym. Zawodne hřowo ně- ječje wódčez šlawmadži m f zyrkwinu rada Wosentanz; w tu- wón wónu naimomni, so hruadž to za pschidženi dželansta šlaw- madžina. šotryž wotwodwa — jeli so tón bež tajki, kajž je něšte wewřawu wot wčy, hř wo hřwojej myšli štečz wot štata džela. Słownu rošprawu poda hruadža f. lic. theol. šarac Mrš- šaf-wroščidžestwaniti, nam po čžo, tak je hřwoda wuhotowana, tak džele, a pschidje wšchěm, čhto je w jeje pschidžim pschidženi ju, kotrež ho 7. hodownika šlónčji, došojčala. Po někotrych mřusch fawšojstich woschewjenach pschidž amny hu rošmolwa wo tutej roš- prawe. Zhonidimy pschit tym te, so ho hřwoda w pschidžim mřechu jako šestže; ma tola hřidžeje wjele a hřch najmješčich dželow došojčez, w najmješčib, to wotwoschidžowanje naščeje zyrkwi, pał hruadž ho šawle potom došojčez, hdyž je zyrke wot štata dželwa.

W Wudychšine pschidže ho šchwörtf, 13. januara noweho lěta, pschidžim w 3 hodž, konferencja herbšich duchownych we Šweščkim domje. Zněje ho je wšchelatim važnymu wězantti šabčez; jena f nich hu herbšice šlawowške kniži. Štary našlad je njmale rošpschadati. Duž dnyšja ho šlawowške f nowa cžich- cžezč. Šrawča ho jenož, hačz te stare, šajtez něšte hu, abo hačz icne žyle f nowa festajene a šrawowane abo hačz te stare f jnym dowadowm. Šweščke lětati abo lěčazje lopjena hu dalscha nřwne wčez, něšte w cžaju zřiwneho a zyrkwi nješchidžestw hřwa- nja. A temu dale wšchelatého, šajtez je hřwody pschidžje, a drugeho.

W. w. W. ja Nowe lěto. — W. w. W. ja hruadžestw šjewjenja.

Zawohivny redaktor: šarac Wyrkaz w Woschidžichach.

Cžidžez a našlad: Šwmerlerjez knižičičestwanja, šap. družštwu f wobjim. ruf. w Wudychšine.

zřuty hřwět je wšchěmi ludami poddany byčz jo my wchitzy jako Bože džezči jemu šlawimy; pod ho hřwojatej tchorju šlawimy a ho bęđerimy pschidžimo wšchemu šchotž jemu wod- dane njeje; šchotž ho jemu pschidžim, a jemu hečz mōž a kralestwo pschidž čže. S jenuj šlawom nam f tutej proštwu našy lubo Šbóžnik poručiti wšchidžimo wšchemu, štemu, njeh ma wono mjeno šawčezšawčez čže, a njeh ho wono hřezšawčezšawčez namafa, wšjnu, křtu, njewčestajnu wšjnu wješez. — So byčimy pschew to pschidžiti, wny šlawimy sa našchego njebiešeho Wótza kralestwo. nam wšcho na tym leži, my ho šwěrn pschidžimy sa to, so by majestozč jeho hnaby, jeho wotzawštwje lubosče, nad žlytm hřwětom, wšchěmi cžowjekami knježika; jo jeho kralestwo hnaby wšchě šotzy šwěta wopidžija, a wšchite ludy ho pschidž jeho trónom poterjona, na kotrym štal lubosče, Wótčez wščeje hnaby trónuje. Jow nam našy luby Šbóžnik čže wo- šebje wotči wotře cžinič, so byčimy to za hřwoju hřwatu pschidžestwosč bęđerčji, wšchěm tym f temu pomhacz, so byčimy tež měščestwanje prawu tuteho Božeho kralestwa do- štati, hř jo hřidžeje unimaja. —

(Pschidžidnje dale.)